Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 11 Απριλίου 2010

www.kathimerini.com.cy

Έτος 2ο ■ *Αρ. φύλλου 76*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,50 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ONLINE ενημέρωση
kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Αναμένει κλήση από τον Ερντογάν

Με τρισέλιδο υπόμνημα για το Κυπριακό μεταβαίνει στην Κωνσταντινούπολη ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος, προσβλέποντας σε συνάντηση με τον πρωθυπουργό της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Μέχρι στιγμής η συνάντηση δεν έχει προγραμματιστεί επισήμως. Αντίγραφο του υπομνήματος επέδωσε και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. **Σελ. 11**

ΕΤΟΙΜΟΣ ΓΙΑ ΑΠΟΠΟΜΠΗ

Τελεσίγραφο Σαμαρά προς Μπακογιάννη

Αποφασισμένος να προχωρήσει ακόμη και στην αποπομπή της κ. Ντόρας Μπακογιάννη από τη Νέα Δημοκρατία εμφανίζεται ο κ. Αντώνης Σαμαράς, αποστέλλοντας το μήνυμα της «ύστατης ευκαιρίας» προς την πλευρά της πρώην υπουργού Εξωτερικών. **Σελ. 18**

ΑΛΕΞΗΣ ΓΑΛΑΝΟΣ

Κάποιοι βολεύτηκαν με το status quo

«Υπάρχουν δυνάμεις εντός και εκτός Κύπρου που δεν θέλουν λύση», δηλώνει ο δήμαρχος Αμμοχώστου, Αλέξης Γαλανός, και επικρίνει τον Πρόεδρο Χριστόφια ότι δεν αξιοποίησε τη στήριξη του ΔΗΣΥ. «Δεν είμαι απόλυτος στο κατά πόσον η ομοσπονδία πρέπει να είναι αυστηρή και όχι χαλαρή», υποστηρίζει. **Σελ. 10**

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ START

Πυρηνική διπλωματία από ΗΠΑ και Ρωσία

Με την υπογραφή της Συνθήκης START για τη μη διάδοση των πυρηνικών, Ουάσινγκτον και Μόσχα αντλούν αρκετά διπλωματικά ερείσματα που τους επιτρέπουν να ασκούν πιέσεις σε Βόρεια Κορέα και Ιράν για περιορισμό των πυρηνικών τους φιλοδοξιών. Η Ουάσινγκτον στέλνει το μήνυμα στις δύο χώρες ότι παραμένουν δυνητικοί στόχοι, ενώ η Μόσχα προειδοποιεί τις ΗΠΑ ότι δεν θα δεχθεί την ανάπτυξη αντιπυραυλικού συστήματος. **Σελ. 19**

▶ ΑΛΛΑΓΗ ΤΙΜΗΣ

Η τιμή γνωριμίας του 1,50 ευρώ που διατηρεί μέχρι σήμερα η «Κ» στο απλό πακέτο (εφημερίδα και περιοδικό «Κ»), αλλάζει από την επόμενη Κυριακή (18/04/2010) και γίνεται 2 ευρώ. Σας ευχαριστούμε για τη στήριξη και την κατανόηση.

Έτοιμος για βήμα στο Κυπριακό

Αθήνα και Άγκυρα δρομολογούν λύση στο Αιγαίο και εντατικοποίηση των διαπραγματεύσεων στην Κύπρο

Προκειμένου Ελλάδα και Κύπρος να μη βρεθούν προσεχώς ενώπιον αιφνιδιαστικών εξελίξεων, αλλά και για συντονισμό των ενεργειών τους ενόψει της επανέναρξης των διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό μετά τις «εκλογές» στα κατεχόμενα, φτάνει αύριο στην Κύπρο για συνομιλίες ο πρωθυπουργός της Ελλάδας, Γιώργος Παπανδρέου. Η νέα ώθηση στις διαπραγματεύσεις για το Αιγαίο, η οποία δρομολογείται με απόφαση των κ. Παπανδρέου και Ερντογάν, αναμένεται να επηρεάσει καταλυτικά και τις διεργασίες στο Κυπριακό. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να αναμένεται ότι θα επιχειρήσει να τοποθετήσει ο Έλληνας πρωθυπουργός και τον περαιτέρω σχεδιασμό αναφορικά με τις συνομιλίες για επίλυση του Κυπριακού. Η ελληνική διπλωματία θεωρεί ότι η επίσκεψη στην Αθήνα τον Μάιο του Τούρκου πρωθυπουργού, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, που χαρακτηρίστηκε ήδη ως ιστορική, καθότι οι δύο χώρες εκτός των άλλων μιλούν ήδη για μείωση των εξοπλισμών, καθώς και η φημολογούμενη μονομερής κίνηση του κ. Ερντογάν για μερική απόσυρση τουρκικών στρατευμάτων από την Κύπρο, επ' ουδενί δεν μπορούν να βρουν τις ηγεσίες στην Ελλάδα και την Κύπρο ανέτοιμες. Γι' αυτό οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να τεθούν στις αυριανές επαφές Παπανδρέου στη Λευκωσία. Επαφές οι οποίες η κυβέρνηση Χριστόφια προσδοκά ότι θα συμβάλουν και στην αποκατάσταση της ενότητας στο εσωτερικό μέτωπο, αφού θα καταδείξουν πόσο σοβαρές αναμένεται να είναι οι εξελίξεις κατά το διάστημα μέχρι την αρχή του καλοκαιριού. **Σελ. 3**

Κομμάτια τα κόμματα και η ενότητα στο εσωτερικό

Με «πυρομαχικά» το Κυπριακό και την οικονομία, τα κόμματα βομβαρδίζουν κατά βούληση την ενότητα στο εσωτερικό μέτωπο. Μόνο κοινό στοιχείο είναι η αποποίηση των ευθυνών. Δημήτρης Χριστόφιας και ΑΚΕΛ, από τη μία, κάνουν λόγο για σκοπιμότητες συνδεδεμένες με την επιθυμία κάποιων να αποτύχει η αριστερή κυβέρνηση, με τον ΔΗΣΥ από την άλλη να πυροβολεί τους χειρισμούς που έφεραν τον τόπο ένα βήμα προς του αδιεξόδου. Η ΕΔΕΚ αποδίδει την κατάσταση στον εκνευρισμό Χριστόφια, ενώ στο ΔΗΚΟ παραπονιούνται ότι ο Πρόεδρος επιμένει να μην τους λαμβάνει υπόψη. **Σελ. 4**

ΑΠΕ

Ο πρωθυπουργός Παπανδρέου φτάνει αύριο στην Κύπρο, αναμένοντας ότι Αθήνα και Λευκωσία θα συντονίσουν τον βηματισμό τους.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Αμερικανικά εναλλακτικά σενάρια

Το ενδεχόμενο ήττας του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ στις «εκλογές» των κατεχομένων τροφοδότησε ήδη το διεθνές πεδίο με εναλλακτικά σενάρια για την επόμενη μέρα στην Κύπρο, από αναλυτές σχημάτων όπως είναι η Ερευνητική Υπηρεσία του Αμερικανικού Κογκρέσου (CRS) και το International Crisis Group (ICG). Η πρόταση Ερντογάν για πενταμερή παρουσιάζεται και ως αντίδοτο σε πιθανή νίκη του σκληροπυρηνικού Έρογλου. Παράλληλα, περιλαμβάνονται προτάσεις για το πώς θα μπορούσε να αλλάξει η Συνθήκη Εγγυήσεως και για το πώς να προωθηθεί το θέμα του απευθείας εμπορίου και του ανοίγματος των λιμανιών και αεροδρομίων στα κατεχόμενα. **Σελ. 6**

Οι προθέσεις Έρογλου

Τα όσα έχουν μέχρι στιγμής συζητηθεί και συμφωνηθεί μεταξύ Χριστόφια και Ταλάτ, θα πρέπει να περάσουν πρώτα από μια διαδικασία διευκρινίσεων και συμπλήρωσης των κενών, τα οποία ο Ντερβίς Έρογλου εκτιμά ότι υπάρχουν, λέει στην «Κ» στενός του συνεργάτης. **Σελ. 5**

Επιβεβαίωση των ανησυχιών για την οικονομία

Ερωτηματικά για την υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας, αλλά και θετικές ενδείξεις

Σημαντικά ερωτηματικά, για το κατά πόσον θα μπορέσει η κυβέρνηση να επιτύχει τους ούτως ή άλλως μειωμένους στόχους του Προγράμματος Σταθερότητας, προέκυψαν μετά τη δημοσιοποίησή του την περασμένη Τετάρτη. Τα πιο βασικά μέτρα δείχνουν πως απαιτούν ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις εντός της δημόσιας υπηρεσίας για να υλοποιηθούν, αλλά κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται στο παρόν στάδιο. Παράλληλα, οι προσδοκίες έχουν μειωθεί κατακόρυφα, με την κυβέρνηση να αποσκοπεί, μέσω των μέτρων, στο να μειώσει το έλλειμμα μόλις κατά 1% μέσα στο 2010.
Ωστόσο, την ίδια στιγμή, μέσα στο Πρόγραμμα υπάρχουν ισχυρές αναφορές, οι οποίες καταδεικνύουν ότι υπάρχει διάθεση για ουσιαστικό διάλογο με την ΠΑΣΥΔΥ για μείωση του κρατικού μισθολογίου. Παρασκηνιακά, η κυβέρνηση διαμηνύει στην ΠΑΣΥΔΥ πως θα τηρήσει σκληρή στάση και πως τα μέτρα που είναι ήδη καθυστερημένα – αλλά και απαραίτητα – πρέπει να προχωρήσουν, με πρώτα θέματα το συνταξιοδοτικό και τις προσαυξήσεις. Ωστόσο, η τελική επίδειξη τόλμης από πλευράς της κυβέρνησης ακόμα δεν μπορεί να κριθεί. **Οικονομική, σελ. 4**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η σύγκριση

Την περασμένη Πέμπτη, Μπαράκ Ομπάμα και Ντμίτρι Μεντβιέντεφ έβαλαν την τελευταία σφραγίδα στο τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Σχεδόν χωρίς να το προσέξουν οι αναλυτές, εγκαινίασαν μια νέα εποχή στις σχέσεις τους, αφήνοντας πίσω τους την αμηχανία που χαρακτήριζε την πολιτική τους στη μεταψυχροπολεμική εποχή. Ενώ γίνονταν αυτά τα αποφασιστικά βήματα προς το μέλλον του πλανήτη, η δική μας πολιτική ηγεσία περιχαράκωνε τη σχέση της με το παρελθόν. Την ώρα που υπογραφόταν στην Πράγα το νέο Σύμφωνο START, επιβεβαιώνοντας την αποκλιμάκωση της πυρηνικής απειλής, η κυπριακή πολιτική ηγεσία συνέχιζε τη στείρα αντιπαράθεση με αναφορές σε «σοβιέτ» και «μασκοφόρους». Η σύγκριση μεταξύ των ηγετών που κοιτάζουν – έστω και δειλά – στο μέλλον και των δικών μας ηγετών, που καταδύονται συχνά – και σκόπιμα – στο παρελθόν, είναι καταθλιπτική.

Παράθυρο ευκαιρίας για την Ελλάδα

Σε κρίσιμο σταυροδρόμι βρίσκεται ο πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου μετά την πιθανολογούμενη συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους όρους διάσωσης της ελληνικής οικονομίας σε συνεργασία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Τυχόν οριστικοποίησή της θα αποτελέσει ένα τελευταίο «παράθυρο ευκαιρίας» για την Αθήνα, προκειμένου να ξεπεράσει τον σκόπελο του εαρινού δανεισμού με ίδιες δυνάμεις και μειωμένα αλλά υψηλά spreads, της τάξης των 350 περίπου μονάδων. **Σελ. 16-17**

Η Κύπρος υποδέχεται τον Τσαρούχη

Συμπληρώνονται φέτος 100 χρόνια από τη γέννηση του μεγάλου Έλληνα καλλιτέχνη Γιάννη Τσαρούχη και η μεγάλη αναδρομική έκθεση που θα φιλοξενηθεί στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου είναι μια σημαντική αφορμή μνήμης. Λίγες μέρες πριν από τα εγκαίνια, ανατρέχουμε σε δικές του αλησμόνητες ρήσεις, σπάνιες φωτογραφίες και μια αποκαλυπτική συνέντευξη. **Στο περιοδικό «Κ»**

Απειλείται η σταθερότητα στην Ευρασία

Απειλή για την περιφερειακή σταθερότητα, αλλά και την ίδια τη Ρωσία, αποτελούν οι πηγές έντασης στις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες του Καυκάσου και το Κιργιζιστάν. Ενώ στον Καύκασο το στιβαρό χέρι της Μόσχας αποδείχθηκε ανίσχυρο να εξοντώσει το ισλαμικό αντάρτικο, στο Κιργιζιστάν η λαϊκή αγανάκτηση εξαιτίας της κυβερνητικής αποτυχίας να περιορίσει την ανέχεια, έδωσε αιματηρό τέλος στο πείραμα της «Επανάστασης της Τουλίπας» του προέδρου Μπακίγεφ, για να αναδείξει στην εξουσία την πρώην συνεργάτιδά του, Ρόζα Οτουνμπάγεβα. **Σελ. 19**

iPad, ενθουσιασμός και δυσπιστία

Πανηγυρική ατμόσφαιρα χαρακτήρισε τις πρώτες ημέρες πώλησης στις ΗΠΑ του iPad, του ηλεκτρονικού «πολυεργαλείου», με τους θερμούς υποστηρικτές να λένε ότι η καθημερινή ζωή άλλαξε σελίδα, ενώ το iPad δοκιμάζεται στα πρώτα τεστ δυσπιστίας. **Σελ. 43**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΟΜΟΝΟΙΑ-ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Κυπριακά «κλειδιά» στο ντέρμπι του ΓΣΠ

Οι πράσινοι εξαρτώνται σε τεράστιο βαθμό από την κυπριακή μεσοεπιθετική τετράδα, ενώ οι Αμμοχωστιανοί στηρίζονται στα μεγάλα ματς στον Χρίστο Μαραγκό και στον Γιάννη Οκκά.

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

Πολλοί οι δικαιούχοι των χρημάτων του Σανγκόι

Ο Απόλλωνας, εκπρόσωποι του παίκτη σε Κύπρο και Αργεντινή και επιχειρηματίες θα μοιραστούν κοντά στο ένα εκατ. ευρώ. Ποσοστό επί των 20 εκατ. της ρήτρας έχουν οι κυανόλευκοι.

ΑΠΟΕΛ

Συμφωνία με Τρικόσκι, μένει ο Ερ. Αστέρας

Παρά την επίσημη διάψευση, οι γαλαζοκίτρινοι φέρονται να έχουν συμφωνήσει με τον 23χρονο Σκοπιανό επιθετικό, όμως πρέπει να τα βρουν και με την ομάδα του Βελιγραδίου.

ΓΗΠΕΔΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

Στα 22 εκατ. ευρώ η δαπάνη του ΚΟΑ

Πληρώνει όλο το ποσό για κοινό γήπεδο στη Λεμεσό, δίνοντας και από ένα εκατ. ευρώ στις ομάδες. «Βιώσιμο και υλοποιήσιμο το όνειρο του ιδιόκτητου γηπέδου του Απόλλωνα».

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Σελ. 30

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Και η διχοτόμηση είναι μια κάποια λύση

Μέσα στο καταθλιπτικότατο, αντιπαραγωγικό και άκρως οπισθοδρομικό κλίμα που παρουσιάζει το εσωτερικό μέτωπο αυτή την περίοδο, το πρώτο θύμα είναι η πολιτική. Όχι όπως την αντιλαμβάνονται οι ηγεσίες και τα κομματικά στρατόπεδα, καπετανάτα και παραμάγαζα, αλλά όπως τη θέλουν οι νέοι άνθρωποι του τόπου, που έζησαν, σπούδασαν και δούλεψαν σε άλλες χώρες, όπου η πολιτική και η δημοκρατία έχουν ένα περιεχόμενο που τουλάχιστον σέβεται τη νοημοσύνη του φορολογούμενου πολίτη.

Στα δύο πεδία που εξελίσσεται η αντιπαράθεση και η σύγκρουση στο εσωτερικό μέτωπο, αυτό της διαχείρισης του Κυπριακού και το άλλο της διαχείρισης της οικονομίας, η συζήτηση που γίνεται και οι δηλώσεις που ακούμε ένθεν και ένθεν καταδεικνύουν την ένδεια του πολιτικού λόγου και των επιχειρημάτων των πολιτικών μας ταγών. Μάλιστα, η κατάδυσή τους, συχνά, στο αλγεινό παρελθόν προς άντληση επιχειρημάτων, απαξιώνει τους ίδιους και την πολιτική εν γένει. Το βασικότερο όμως είναι ότι οι συγκρούσεις αυτές δεν τους αφήνουν περιθώριο να ξεπλύνουν τα μάτια τους, μήπως και δουν επιτέλους τι συμβαίνει διεθνώς και σε σχέση με την Κύπρο, τόσο στην οικονομία, όσο και στο Κυπριακό, με αποτέλεσμα η Κύπρος να κινδυνεύει να χρεοκοπήσει και στα δύο.

Στο Κυπριακό ρίχνονται προειδοποιητικές βολές για το απευθείας εμπόριο, για εναλλακτικά σενάρια της επόμενης μέρας των εκλογών στα κατεχόμενα, για προτάσεις σχετικά με τη σαλαμοποίηση της Συνθήκης Εγγυήσεως (με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει) κ.ο.κ. Στην άλλη πλευρά, ο Ντερβίς Έρογλου, που μπορεί να είναι ο αυριανός συνομιλητής στο Κυπριακό, κάνει ήδη τον προγραμματισμό του ως προς το τι θα πράξει μόλις βρεθεί απέναντι από τον Δημήτρη Χριστόφια στο τραπέζι των συνομιλιών, έχει συγκροτήσει την ομάδα του και όπως λέει στην «Κ» στενός του συνεργάτης (σελ. 5) «πίσω έχει η αχλάδα την ουρά». Αθήνα και Άγκυρα δρομολογούν λύσεις στα καυτά προβλήματα που τόσα χρόνια ορθώνονται ανάμεσά τους και κάνουν σχεδιασμό για το προσεχές μέλλον. Σχεδιασμός που θέλουν, όπως λένε οι διπλωμάτες του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, να περιλάβει και τη λύση του Κυπριακού. Αν φυσικά εμείς εδώ κάτω θέλουμε πραγματικά να πάμε μέχρι τη λύση. Κι αυτό διότι τα τεκταινόμενα στον ομφαλό της γης που ονομάζεται Κύπρος περί άλλων συνηγορούν. Οι δικοί μας κοιτάζουν πώς θα κατοχυρώσουν ο καθείς το μαγαζάκι του ενόψει βουλευτικών εκλογών το 2011. Μάλιστα, κάποιοι άρχισαν ήδη τις εξορμήσεις τους, προετοιμάζοντας το έδαφος για να μπουν στην προεκλογική εκστρατεία.

Στην οικονομία τα ίδια. Το σκαρί μπάζει νερά κι αντί να σπεύσουμε όλοι μαζί να κλείσουμε τις τρύπες, μαλώνουμε ακόμα για το μέγεθος του κουβά που πρέπει να αγοράσουμε για να βγάλουμε το νερό από τη βάρκα. Φροντίζουμε δε όπως πάντα ο καθένας να διασφαλίσει τη θέση του στο σκάφος. Άμα όμως βουλιάξει, τη θέση τι να την κάνεις;

Μέσα σε αυτό το κλίμα της πολιτικής ελονοσίας φτάνει αύριο στην Κύπρο ο πρωθυπουργός της Ελλάδας, Γιώργος Παπανδρέου. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που τον συνοδεύουν, έρχεται με πρόθεση να βοηθήσει στον σχεδιασμό ενόψει των σημαντικών και κρίσιμων εξελίξεων που αναμένονται στις ελληνοτουρκικές σχέσεις αλλά και στο Κυπριακό το προσεχές διάστημα. Οι επιλογές που έχουμε είναι πλέον λιγοστές. Ή θα συνταχθούμε στη γραμμή της συνολικής ρύθμισης των ελληνοτουρκικών προβλημάτων με την ελπίδα το τρίγωνο Ελλάδα-Τουρκία-Κύπρος να γίνει μια περιοχή μόνιμης ειρήνης, ανάπτυξης και σταθερότητας που θα συμβάλει αδιαμφισβήτητα και στην οικονομική ανάπτυξη των τριών χωρών μας, ή θα τραβήξουμε τον δρόμο μας, μόνοι μας, βράζοντας στο ζουμί του παρελθόντος μας, της διαπλοκής και της οπισθοδρόμησης. Επειδή η πολιτική μας ηγεσία έχει πολιτική νοημοσύνη πολύ προβλέψιμη, θα επιχειρήσω μια πρόβλεψη σχετικά με την αυριανή επίσκεψη Παπανδρέου στην Κύπρο, αν ο πρωθυπουργός επιχειρήσει να θέσει τα πράγματα στα πραγματικά τους μεγέθη.

Φεύγοντας ο Παπανδρέου, οι τσάμπα μάγκες της πολιτικής μας σκηνής θα αρχίσουν να του σούρνουν τα εξ αμάξης. Άλλοι προσεκτικά και άλλοι ξεσαλώνοντας με αφορισμούς που θα τον χαρακτηρίζουν από μειοδότη έως και προδότη. Δεν είναι εξάλλου η πρώτη φορά (θυμηθείτε το ζεϊμπέκικο με τον Τζεμ). Φυσικά θα τονίζουν ότι ούτε αυτή είναι η τελευταία ευκαιρία για λύση στο Κυπριακό. Και δεν θα έχουν άδικο. Διότι απλώς και η διχοτόμηση είναι μια κάποια λύση...

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Εγκλωβισμένος στο ταλέντο του

Δέκα χρόνια μετά τον εγκλεισμό στις ακαδημίες της Μπαρτσελόνα, θέλει να δραπετεύσει από τον μύθο του «νέου Μαραντόνα» και να γίνει απλά ο Λιονέλ Μέσι

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Μια άποψη λέει πως ο Λιονέλ Μέσι είχε την ατυχία να γεννηθεί Αργεντίνος και έτσι ποτέ δεν θα μπορέσει να κτίσει τον δικό του μύθο, αφού πάντα θα προσπαθεί να ξεπεράσει αυτόν του Ντιέγκο Μαραντόνα. Στο παρελθόν, όσοι φορτώθηκαν τον τίτλο του διαδόχου ίσως του μεγαλύτερου ποδοσφαιριστή που γέννησε ποτέ ο πλανήτης θεωρήθηκαν αποτυχημένοι, όχι γιατί δεν έπαιξαν καλή μπάλα, αλλά επειδή δεν ξεπέρασαν τις προσδοκίες που η βυθισμένη στα οικονομικά προβλήματα Αργεντινή και τα διψασμένα για νέους ήρωες ΜΜΕ δημιούργησαν γύρω τους. Για καλή του τύχη, ο Μέσι δεν καταλαβαίνει και πολύ όλο αυτό το πανηγύρι που στήνεται γύρω του ή τουλάχιστον έτσι δείχνει.

Με την πατρίδα του δεν έχει και συχνή επαφή, αφού την άφησε στα δεκατρία του χρόνια για να κλειστεί στις ακαδημίες της Μπαρτσελόνα. Το «καμάρι της Καταλονίας» θα πλήρωνε την ακριβή θεραπεία για αποκατάσταση της ορμονικής ανεπάρκειας που τον άφηνε μικροκαμωμένο, έτσι ο πατέρας του δεν είχε άλλη επιλογή από το να τον αποχωριστεί, αφήνοντάς τον στα χέρια ενός φυσιοθεραπευτή της Μπάρτσα. Ο πρόωρος απογαλακτισμός από την οικογένεια, μαζί με το απύθμενο ταλέντο που ανάγκαζε όλους τους προπονητές του να τον βάζουν σε ομάδες όπου τα άλλα παιδιά ήταν μεγαλύτερα και πιο δυνατά, συνέβαλαν στην εξωπραγματική (για την ηλικία του) ωριμότητα με την οποία ο Λιονέλ Μέσι αντιμετωπίζει το ποδόσφαιρο και τη δημοσιότητα. Αυτός είναι και ο λόγος που στα 23 του χρόνια είναι ήδη ηγέτης της αρτιότερης ποδοσφαιρικής μηχανής του κόσμου και θεωρείται έτοιμος να πάρει από το χέρι την Αργεντινή και να την οδηγήσει στην κορυφή του κόσμου το ερχόμενο καλοκαίρι, στα γήπεδα της Νοτίου Αφρικής. Σε κάθε περίπτωση, είναι πολύ πιο ώριμος απ' ό,τι ο Μαραντόνα σε αντίστοιχη ηλικία.

Με τον Μισέλ Πλατινί, παραλαμβάνοντας τον τίτλο του καλύτερου ποδοσφαιριστή στον κόσμο, πέρσι.

Αντιδημοσιογραφικός...

Πολλοί εσφαλμένα τον θεωρούν ρηχό, ίσως ακόμα και χαζό – αναλυτές, μελετώντας τις κινήσεις του στο χορτάρι, έχουν να λένε για την ευφυΐα του – λόγω της αδυναμίας που επιδεικνύει όταν βρίσκεται μπροστά σε μικρόφωνα. Χαρακτηριστικό είναι ένα βίντεο στο YouTube, όπου ο δημοσιογράφος τον βραβεύει για την απόδοσή του και τον περιμένει για μια δήλωση, όμως ο Μέσι εξαφανίζεται, αλλά και η ομολογία του δημοσιογράφου της «El Pais» που μετά από δύο συνεντεύξεις μαζί του έγραφε πως «αν μου δινόταν η ευκαιρία τρίτη φορά, θα αρνιόμουν ευγενικά». Η αλήθεια είναι πως οι συνεντεύξεις του είναι υπερβολικά βαρετές και σύντομες, απλά επειδή δεν έχει κάτι να πει χωρίς την μπάλα στα πόδια.

Όσοι τον ζουν μια δεκαετία τώρα στην Μπαρτσελόνα, λένε ότι, όπως δεν έχει αλλάξει στο ελάχιστο ο τρόπος με τον οποίο χειρίζεται την μπάλα από την εποχή που αυτή ήταν δυσανάλογα μεγάλη για το μπόι του, έτσι δεν αλλάζει ούτε και η στάση του απέναντι στη ζωή.

Έχει την οικογένεια πάνω απ' όλα, διατηρεί για χρόνια τους ίδιους φίλους, κοκκινίζει όταν του μιλάς (ειδικά για γυναίκες), δεν φοράει ακριβά ρούχα, σταματάει πάντα στον δρόμο για αυτόγραφο και βαριέται να βλέπει ποδόσφαιρο. Είναι ένα παιδί που απλά παίζει με την μπάλα, μόνο που το κάνει τόσο αψεγάδιαστα ώστε, ακόμα και όταν οι αντίπαλοι προβλέπουν την επόμενη κίνησή του, αδυνατούν να την αποτρέψουν. Πέρσι αυτός που τον είχε παγιδέψει ήταν ο Γκους Χίντινγκ (προπονητής της Τσέλσι), στήνοντας γύρω του μια παγίδα με τρεις κορυφαίους αμυντικούς. Στις 20 και τις 28 του προσεχούς Απριλίου, τον Λιονέλ Μέσι περιμένει ένα δυσκολότερο τρικ, εμπνευσμένο από τον μετρ της αμυντικής τακτικής, Ζοζέ Μουρίνιο, της Ίντερ. Ο Ότο Ρεχάγκελ δεν έχει παρά να εστιάσει στον τρόπο με τον οποίο ο Πορτογάλος θα αντιμετωπίσει τον Μέσι στους δύο ημιτελικούς, ώστε να αυξήσει την αποτελεσματικότητα του «μαν-του-μαν» που ο Σοφοκλής Πιλάβιος προαναγγέλλει στη σελ. 38, μειώνοντας τις πιθανότητες ο Μέσι να εκθέσει ανεπανόρθωτα την Ελλάδα, τον Ιούνιο.

Ξεπερνώντας την ορμονική ανεπάρκεια

Το κουβάρι της ποδοσφαιρικής ιστορίας του Λιονέλ Μέσι αρχίζει να ξετυλίγεται στο Ροζάριο στις 14 Ιουνίου 1987. Τα πρώτα τέσσερα χρόνια βρίσκουν τον μικρό με μια μπάλα στα πόδια, πριν η γιαγιά (και φαν του Ντιέγκο Μαραντόνα) πείσει τον μπαμπά ότι το παιδί πρέπει να ενταχθεί σε ομάδα και δη στην τοπική Γκραντόλι. Στα οκτώ του κάνει την πρώτη μεταγραφή, παίζοντας για την Νιούελς Ολντ Μπόις, όμως η ορμονική ανεπάρκεια που τον κρατάει μικρόσωμο και η ακριβή θεραπεία που απαιτείται, αναγκάζουν τον μπαμπά Χόρχε να πάει τον μικρό στη Βαρκελώνη, αναζητώντας τη βοήθεια της Μπαρτσελόνα. Ανεπίσημα φόρεσε την «μπλαουγκράνα» φανέλα στα 16 και επίσημα στα 17, όταν υπέγραψε συμβόλαιο διάρκειας μέχρι το 2014, το οποίο αργότερα αναπροσαρμόστηκε και πλέον του αποφέρει 8,4 εκατ. ευρώ ετησίως. Το 2006 πήρε μετάλλιο πρωταθλητή Ευρώπης, αν και έχασε τον τελικό λόγω τραυματισμού. Καθιερώθηκε με τρία σπάνιας ομορφιάς γκολ το 2007, εδραίωσε τη φήμη του το 2008 και πέρσι – φορώντας πλέον τη φανέλα με το νούμερο «10» μετά τη φυγή του Ροναλντίνιο – με δυο γκολ (το δεύτερο με κεφαλιά παρά τα μόλις 169 εκατοστά του) στον τελικό του Τσάμπιονς Λιγκ οδήγησε την Μπαρτσελόνα στο ποδοσφαιρικό Έβερεστ. Ως φυσικό επακόλουθο, στο τέλος της χρονιάς εκτόπισε τον Κριστιάνο Ρονάλντο, παίρνοντας τον τίτλο του καλύτερου ποδοσφαιριστή στον κόσμο.

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *11.IV.1961*

Ο ΓΚΑΓΚΑΡΙΝ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ: Λονδῖνον, 10. – Ὁ εἰς Μόσχαν ἀνταποκριτὴς τοῦ Ἡνωμένου Τύπου κ. Χένρυ Σαπίρο μεταδίδει σήμερον ὅτι ἐκυκλοφόρησαν ἐκεῖ ἐπίμονοι φῆμαι ὅτι οἱ Ρῶσοι ἑτοιμάζονται νὰ στείλουν ἄνθρωπον εἰς τὸ Διάστημα. Ἐπιβεβαίωσις τῆς πληροφορίας δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐνδείξεις κάτι σοβαρὸν συμβαίνει. Συνεργεῖον λήψεως τηλεοράσεως εὑρίσκετο σήμερον ἕτοιμον εἰς τὸ Κεντρικὸν Τηλεγραφεῖον, ὅπου συναθροίζονται οἱ ξένοι ἀνταποκριταί, διὰ νὰ λάβουν εἰκόνας τῶν ξένων ἀνταποκριτῶν ὅταν συμβαίνουν σημαντικὰ γεγονότα. Ἐπίσης ἐγνώσθη ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ραδιοφώνου καὶ τῆς τηλεοράσεως ἐτέθησαν εἰς συνεχῆ ἐπιφυλακήν. Ἐν ἀναμονῇ σημαντικῶν γεγονότων εὑρίσκονται, ὅμως, καὶ οἱ Ρῶσοι δημοσιογράφοι. Πηγαὶ συνήθως ἔγκυροι ἐβεβαίουν σήμερον τὴν ἑσπέραν ὅτι οἱ Ρῶσοι δυνατὸν νὰ ἐξετόξευσαν τὸν πρῶτον ἐπηνδρωμένον δορυφόρον των πρὸ τετραημέρου καὶ ἐπειδὴ ἡ δοκιμὴ δὲν ἔληξεν εἰσέτι, δὲν τὴν ἐξαγγέλλουν. Σχετικῶς, ὁ εἰς Μόσχαν ἀνταποκριτὴς τοῦ Ρώυτερ, μεταδίδων τὰς ἰδίας φήμας, τηλεγραφεῖ ὅτι τὸ ἀπόγευμα ἀπὸ ὁδηγὸν ταξὶ ἐγνώσθη ὅτι σοβιετικὸν διαστημόπλοιον μὲ Ρῶσον ἀστροναύτην ἐξετοξεύθη εἰς τὸ Διάστημα, ἐπραγματοποίησε πέντε περιστροφὰς πέριξ τῆς Γῆς καὶ ἐπανῆλθεν ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς τὴν Γῆν. Ὁ ἐν λόγῳ ὁδηγός, ἐρωτηθεὶς πῶς γνωρίζει τοῦτο, ἀπήντησεν ὅτι πρὸ ὀλίγης ὥρας εἶχε μεταφέρει Ρώσους δημοσιογράφους, οἱ ὁποῖοι μὲ συγκίνησιν ὡμίλουν περὶ τοῦ γεγονότος. Οἱ δημοσιογράφοι οὗτοι εἶπον ὅτι ἔλαβον ἐντολὴν νὰ μεταβοῦν εἰς τὰ γραφεῖα των καὶ νὰ ἀναμείνουν τὴν ἀνακοίνωσιν τῶν σχετικῶν εἰδήσεων. Πάντως, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν Σοβιετικῶν ἐπιστημόνων τηρεῖται σιγὴ καὶ ὑπογραμμίζεται ἡ ἀνάγκη ἀπολύτου ἀσφαλείας διὰ τὸν ἀστροναύτην, πρὶν πραγματοποιηθῇ τὸ ἐγχείρημα τῆς ἀποστολῆς του εἰς τὸ Διάστημα.

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στους παιδόφιλους όλου του κόσμου. Η ανωμαλία αποκαλύπτεται και στη μικρούλα Κύπρο. Τελικά έχουμε και παιδόφιλους και νεκρόφιλους και ό,τι άλλο σκεφτεί ο πειραγμένος ανθρώπινος νους. Ίσως ο μοναδικός λόγος καθιέρωσης της θανατικής ποινής. Πολύ χειρότερο από φόνο εκ προμελέτης.

2 Στον καβγά των (πρώην) ερωτευμένων, Αναστασιάδη-Χριστόφια. Ό,τι και να πουν δεν πείθουν, ειδικά ο πρόεδρος – ένας είναι ο πρόεδρος – Αναστασιάδης. Μετά την «υπέρβαση» και την ανοχή στις αλλεπάλληλες πολιτικές αστοχίες του Προέδρου Χριστόφια σε οικονομία, χρηστή διοίκηση και Κυπριακό, οι καβγάδες των ερωτευμένων μόνο καχυποψία και απέχθεια προκαλούν στον απλό κόσμο. Στα εθνικόφρονα και λαϊκά σωματεία, βέβαια, είναι άλλη ιστορία...

3 Στο ΑΚΕΛ. Χειρίστηκε την παγκόσμια οικονομική κρίση λες και το κράτος είναι οι επιχειρήσεις της ΛΟΕΛ και του Λαϊκού Καφεκοπτείου, όπου οι ποιμένες θα πάνε βρέξει-χιονίσει να αγοράσουν ζιβάνα και καφέ, και άρα η κρίση «δεν υπάρχει». Δυστυχώς όμως για μας, το Κόμμα του Λαού μαθαίνει τα της ελεύθερης οικονομίας και τα της παγκοσμιοποίησης πάνω στη ράχη όλων. Η αναποφασιστικότητα και η κοντόφθαλμη σκέψη, η οποία στερείται καθαρής στρατηγικής για το μέλλον, φέρνουν τη χώρα στο χείλος του γκρεμού.

4 Στο Πρόγραμμα Σταθερότητας. Εστιάζεται σε λογιστικού χαρακτήρα παρεμβάσεις, οι οποίες απευθύνονται στον Θεό για να μας σώσει από το οικονομικό αδιέξοδο που οι ίδιοι – στα καλά των καθουμένων – δημιουργήσαμε στους εαυτούς μας. Δεν αναφέρεται πουθενά το πρόγραμμα Ευαγόρου-Σταυράκη σε ανάπτυξη και επιχειρηματικότητα, ούτε και σε διορθωτικές κινήσεις για το πρόβλημα του τουριστικού μας προϊόντος. Όσοι, δε, νομίζουν πως το πρόβλημα του τουρισμού μας είναι η «παγκόσμια κρίση», θα διαψευσθούν πανηγυρικά, όπως τότε με τις δηλώσεις τους πως «δεν θα μας αγγίξει η κρίση». Η Κύπρος έχει κακό τουριστικό προϊόν, ακριβό και χωρίς ταυτότητα. Όσο πιο γρήγορα το καταλάβουν οι κυβερνώντες, τόσο πιο νωρίς θα δούμε άσπρη μέρα.

Ο Θεός να σας δίνει δύναμη, Πατριάρχα μου, με αυτόν που έρχεται να σας δει από Κύπρο.

5 Στον πρόεδρο Νίκο. Πρόεδρε, στην Αμερική, οι πολιτικοί που γίνονται παρουσιαστές σε κανάλια, πρώτα παραιτούνται, γράφουν ένα βιβλίο με πολιτικά κουτσομπολιά και μετά βγαίνουν μέρα παρά μέρα στο γυαλί. Αυτό γιατί σας βλέπουμε για καριέρα στον ΑΝΤ1.

6 Στον Χαρίλαο. Είναι ο αποδιοπομπαίος τράγος της κυβέρνησης, αλλά με τις εμφανίσεις του και το κουρασμένο, απελπισμένο βλέμμα που μας χαρίζει στο γυαλί, έχει αρχίσει να κερδίζει τον οίκτο και τη συμπάθεια. Δεν μπορεί ο Χαρίλαος να φταίει για όλα, δεν τον έχουμε ικανό για τέτοια μεγάλα κακά. Έχει Πρόεδρο που τον κατευθύνει, έχει υπηρεσιακούς που τον συμβουλεύουν, έχει τον Ευαγόρου να τον ποδοπατεί και τον Άντρο να του τα ρίχνει. Την υγεία του να 'χει ο άνθρωπος με όλα τα πιο πάνω.

7 Μπράβο στη δήμαρχο και τους λοιπούς δήμους που αποφάσισαν να δώσουν 1 εκατ. για ποδήλατα που θα ενοικιάζονται από τους δημότες της Λευκωσίας. Απλώς να τους αναφέρουμε πως στο Παρίσι ο αντίστοιχος δήμος δεν πληρώνει ούτε ευρώ, αφού συγκεκριμένη εταιρεία παρέχει τα ποδήλατα δωρεάν, με αντάλλαγμα τη διαφημιστική εκμετάλλευσή τους. Καιρός να δούμε και λίγο προς τα έξω.

Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Β΄

ΕΙΠΕ

«Πάω δυνατός να συναντήσω τον Ερντογάν»

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

«Τέτοιο Πρόεδρο σαν εμένα έπρεπε να είχατε»

8 Στον Γιαννάκη Ομήρου. Με τις καθοριστικές του παρεμβάσεις έφερε ξανά τους Ευρωπαίους σοσιαλιστές στον σωστό δρόμο υποστήριξης των δικαίων του κυπριακού λαού. Ο Γιαννάκης είναι ένα κεφάλαιο για την πολιτική ζωή της Κύπρου και του ελληνισμού γενικότερα, με διεθνή ακτινοβολία και ισχύ στα παγκόσμια φόρα. Όποιος πει πως ειρωνεύομαι, είναι κακοπροαίρετος.

9 Στον Απόλλωνα. Δεν ξέρω ποιος είναι αυτός ο Σανγκόι, ούτε τι μπάλα παίζει, αλλά σίγουρα κάτι πρέπει να κάνει καλά για να δίνουν οι Ισπανοί σε κυπριακή ομάδα 1,2 εκατ. ευρώ και να μπαίνει και ρήτρα 20 εκατ. Κάτι μου λέει όμως, με βάση και το παρελθόν των διοικούντων τον Απόλλωνα, πως η μεταγραφή είναι πάνω από 2 εκατ. Σε καλή μεριά.

10 Στον Λιονέλ Μέσι. Κάποτε η μπάλα ξεπερνά τα σύνορα ενός παιχνιδιού και γίνεται παγκόσμιο φαινόμενο που μαγεύει. Σε αυτή την περίπτωση αποδεικνύει πως μπορεί να ξεπεράσει την επιστημονική φαντασία, μιας και οι φιγούρες του μικρού Αργεντινού ήταν καλύτερες και από ηλεκτρονικό παιχνίδι. Για όσους δεν το γνωρίζουν, ο Μέσι πάσχει από ελαφριάς μορφής μυϊκή δυστροφία.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ▪ Διευθύνων Σύμβουλος: **Δημητρης Λοττιδης** ▪ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ▪ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ▪ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ▪ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδότης: **Αντωνης Καρκαγιαννης** ▪ Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ▪ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

Ένα βήμα εγγύτερα Αθήνα και Άγκυρα

Δρομολογούν διαδικασία λύσης στο Αιγαίο και εντατικοποίηση των διαπραγματεύσεων

Του απεσταλμένου μας στην Άγκυρα
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Νέα ώθηση στις διαπραγματεύσεις για το Αιγαίο, με στόχο την επίλυση των ζητημάτων που χωρίζουν την Ελλάδα και την Τουρκία και την πλήρη ομαλοποίηση των διμερών σχέσεων, δρομολογείται με απόφαση των κ. Παπανδρέου και Ερντογάν. Η πολιτική βούληση των δύο πρωθυπουργών έλαβε πιο συγκεκριμένη μορφή στις πολύωρες συνομιλίες που είχαν ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών, Δημήτρης Δρούτσας, με τον Τούρκο υπουργό Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου στην Άγκυρα, μετά τις οποίες ανακοινώθηκε και η επίσπευση για τα μέσα Μαΐου της επίσημης επίσκεψης του Ταγίπ Ερντογάν στην Αθήνα, την οποία ο κ. Νταβούτογλου χαρακτήρισε «ιστορική».

Η τελευταία φορά που ο κ. Ερντογάν επισκέφθηκε επίσημα την Ελλάδα ήταν τον Μάιο του 2004. Τότε ξεκίνησε η προσωπική σχέση του με τον Κώστα Καραμανλή που έλαβε και «οικογενειακή» χροιά, όταν δυο μήνες αργότερα ο Έλληνας πρωθυπουργός έγινε κουμπάρος στον γάμο της κόρης του, αλλά τελικά επί της ουσίας δεν υπήρξε πρόοδος. Ακόμη και η επίσκεψη Καραμανλή στην Άγκυρα, τον Ιανουάριο του 2008, που ήταν η πρώτη επίσκεψη Έλληνα πρωθυπουργού μετά από μισό αιώνα, δεν απέφερε αποτελέσματα.

Τώρα ο Γιώργος Παπανδρέου τολμά μια νέα απόπειρα, οπλισμένος με την εμπιστοσύνη της τουρκικής κοινής γνώμης που γνωρίζει την ειλικρινή του διάθεση να εξομαλύνει τις διμερείς σχέσεις από τα βήματα που είχε κάνει το '99, απαιτείται, όμως, η ανάλογη ανταπόκριση από τον κ. Ερντογάν. Ο φόρος τιμής που απέτισε ο κ. Παπανδρέου στον τάφο του Ισμαήλ Τζεμ κατά την επίσκεψή του στην Κωνσταντινούπολη, τέσσερεις μόλις ημέρες μετά την ανάληψη της πρωθυπουργίας, προσέδωσε και συναισθηματική διάσταση στη θετική εικόνα που έχει για τη γειτονική χώρα.

Πέρα, όμως, από το χρήσιμο, αν όχι απαραίτητο, πλαίσιο σε επίπεδο κοινής γνώμης, υπάρχει και η ουσία. Η επίσημη θέση της Αθήνας παραμένει πως η μόνη διαφορά, την οποία συζητά, είναι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, κάτι που απορρίπτει η Άγκυρα, η οποία θέτει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων μια σειρά ζητημάτων, από τον εναέριο χώρο, τα χωρικά ύδατα και την αποστρατικοποίηση των Δωδεκανήσων, έως και τις «γκρίζες ζώνες». Ο κ. Δρούτσας ξεκαθάρισε ότι «η καλή γειτονία βασίζεται στον σεβασμό των κυριαρχικών δικαιωμάτων», αλλά είναι εμφανές πως η τουρκική πλευρά αντιλαμβάνεται διαφορετικά τα δικαιώματα αυτά.

Ταυτόχρονα, Αθήνα και Άγκυρα μιλούν για μείωση των εξοπλισμών, αν και προς το παρόν η υλοποίηση των προθέσεων αυτών παραμένει ασαφής. Σε αυτή τη λογική κινούνται και οι πρόσφατες δηλώσεις Ερντογάν περί απόσυρσης των τουρκικών στρατευμάτων από την Κύπρο σε περίπτωση λύσης. Είναι, δε, πιθανό να ανακοινώσει και μονομερώς μερική απόσυρση, σε μια κίνηση που θα είναι μεν ευπρόσδεκτη, αλλά δεν θα μεταβάλλει το υφιστάμενο πλαίσιο στο νησί και άρα θα πρέπει να αποφευχθεί ο υπερβολικός ενθουσιασμός από ελληνικής πλευράς. Η νέα προσπάθεια που αρχίζει οικοδομείται όχι μόνο στην αποδεδειγμένα ειλικρινή επιθυμία του κ. Παπανδρέου να ομαλοποιηθούν οι σχέσεις, αλλά και στην πολιτική ισχύ των δύο πρωθυπουργών. Η ελληνική πλευρά κατέγραψε ως ενδεικτική των προθέσεων του κ. Ερντογάν το γεγονός ότι οι κ. Νταβούτογλου και Δρούτσας είχαν δίωρη κατ' ιδίαν συνάντηση, ενώ οι διευρυμένες συνομιλίες με τη συμμετοχή και διπλωματών διήρκεσε μόλις μισή ώρα, κάτι που ερμηνεύεται ως απόπειρα της πολιτικής ηγεσίας της γειτονος να υπερπηδήσει τα εμπόδια της γραφειοκρατίας του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών που, όπως και ο στρατός, τηρεί σκληρή στάση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Η επομένη των «εκλογών» στην ατζέντα Παπανδρέου

Έρχεται με μήνυμα ενότητας και σχεδιασμό για συντονισμό των επόμενων ενεργειών

ΑΘΗΝΑ
Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Παραμονές της έλευσης, αύριο, στην Κύπρο του Έλληνα πρωθυπουργού, κ. Γιώργου Παπανδρέου, και στον απόηχο της επίσκεψης του Έλληνα αναπληρωτή υπουργού Εξωτερικών, κ. Δημήτρη Δρούτσα, στην Τουρκία, εντάθηκε η φημολογία για ενδεχόμενη θεαματική πρωτοβουλία του Τούρκου πρωθυπουργού, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, που θα μπορούσε να λάβει τη μορφή απόφασης για απόσυρση μέρους των στρατιωτικών δυνάμεων που διατηρεί η Άγκυρα στα κατεχόμενα. «Ας παραμείνουμε ρεαλιστές, ας αφήσουμε κατά μέρος τα υπεραισιόδοξα σενάρια, κρατάμε μικρό καλάθι», αναφέρει διπλωματική πηγή, προσθέτοντας ότι «δεν περιμένουμε τίποτα τέτοιο», ενώ χαρακτηρίζει την όλη φημολογία «σενάρια» χωρίς πραγματικό υπόβαθρο. Όπως αναφέρει, επίσης, από φήμες, υπονοούμενα για κάποια θετική πρωτοβουλία και δηλώσεις καλών προθέσεων, τόσο η Αθήνα όσο και η Λευκωσία έχουν ακούσει πολλά, δεν έχουν όμως δει ποτέ τίποτα στην πράξη.

«Κρατάμε μικρό καλάθι», σχολιάζει η Αθήνα σχετικά με τη φημολογία για ενδεχόμενη θεαματική πρωτοβουλία Ερντογάν

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Η Αθήνα εκτιμά ότι, ακόμα και στην περίπτωση επικράτησης του Έρογλου, εφόσον ορισθεί άλλος διαπραγματευτής, η διαδικασία μπορεί να προχωρήσει και να είναι παραγωγική.

Ο κ. Παπανδρέου είχε μόλις προχθές στην Αθήνα συνάντηση με τον Κύπριο υπουργό Εξωτερικών, κ. Μάρκο Κυπριανού, με τον οποίο συζήτησε τις τελευταίες εξελίξεις σε σχέση με το Κυπριακό.

Ο κ. Κυπριανού συναντήθηκε, ακολούθως, με τον κ. Δρούτσα, ο οποίος τον ενημέρωσε για τις επαφές που είχε στην Άγκυρα με την τουρκική πολιτική ηγεσία. Σύμφωνα με πληροφορίες, η ελληνική πλευρά, στη διάρκεια των συνομιλιών στην Άγκυρα, σε σχέση με το Κυπριακό, άκουσε την τουρκική πολιτική ηγεσία να επαναλαμβάνει ότι οι Τουρκοκύπριοι έκαναν ένα μεγάλο βήμα το 2004, όταν ψήφισαν «ναι» στο σχέδιο Ανάν, και ότι τώρα είναι η πλευρά των Ελληνοκυπρίων να κάνουν το επόμενο βήμα. Μάλιστα, η Άγκυρα φαίνεται ότι επιχειρεί να αξιοποιήσει τα γεγονότα του 2004, προκειμένου να δικαιολογήσει, εν μέρει, την πάγια θέση της ότι δεν αναμειγνύεται στα εσωτερικά των Τουρκοκυπρίων. Το επιχείρημα που χρησιμοποιεί είναι ότι, όταν το 2004 τάχθηκε υπέρ του «ναι», προέβαλε στους Τουρκοκυπρίους συγκεκριμένα ανταλλάγματα που θα λάμβαναν από τη διεθνή κοινότητα, τα οποία, στη συνέχεια, δεν ήρθαν ποτέ.

Όσον αφορά τις επικείμενες εκλογές στα κατεχόμενα, επισήμως η τουρκική πλευρά αναφέρει ότι δεν παρεμβαίνει, θέλοντας να προβάλει την εικόνα μιας λειτουργούσας, εκεί, δημοκρατίας. Φαίνεται, όμως, ότι το ενδεχόμενο επικράτησης του Ντερβίς Έρογλου, ο οποίος τοποθετείται στη σφαίρα επιρροής του στρατιωτικού κατεστημένου της Τουρκίας, προβληματίζει την τουρκική κυβέρνηση, όπως και η επόμενη ημέρα των «εκλογών», η συνύπαρξη δηλαδή μαζί του ως ηγέτη των Τουρκοκυπρίων.

Οι εκτιμήσεις για την επαύριο των εκλογών στα κατεχόμενα, ιδιαίτερα μετά από ενδεχόμενη επικράτηση του Έρογλου, αναμένεται να απασχολήσουν τις επαφές που θα έχει ο κ. Παπανδρέου με την κυπριακή πολιτική ηγεσία αύριο. Σε περίπτωση ήττας του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, που δείχνει αυτή τη στιγμή ως το πιο πιθανό σενάριο, δεν μπορεί να μείνουν ανεπηρέαστες οι απευθείας διαπραγματεύσεις, ενώ δεν αποκλείεται μια τέτοια εξέλιξη να επιτείνει την κριτική που δέχεται για τους χειρισμούς του ο κ. Χριστόφιας. Ο κ. Παπανδρέου αναμένεται να επαναλάβει τη στήριξή του προς τον Κύπριο Πρόεδρο και να απευθύνει μήνυμα ενότητας.Η Αθήνα εκτιμά ότι, ακόμα και στην περίπτωση επικράτησης του Έρογλου, εφόσον ορισθεί άλλος διαπραγματευτής, η διαδικασία μπορεί να προχωρήσει και να είναι παραγωγική.

Από την ατζέντα του Έλληνα πρωθυπουργού δεν μπορεί να απουσιάσει το θέμα που έχει ανακινηθεί περί εφαρμογής του κανονισμού για απευθείας εμπόριο με τα κατεχόμενα, η συζήτηση του οποίου επανέρχεται εντός της Ε.Ε., με τη Λευκωσία να θεωρεί ότι οι ενέργειες του αρμοδίου για τη διεύρυνση επιτρόπου, Στέφαν Φούλε, δεν είναι ούτε αποσπασματικές ούτε τυχαίες. Αθήνα και Λευκωσία αναμένεται να συντονίσουν τον βηματισμό και τις ενέργειές τους, προκειμένου να μη βρεθούν προσεχώς ενώπιον αιφνιδιαστικών εξελίξεων.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Αδιαφορία στην Τουρκία για τις «εκλογές». **Σελ. 7**

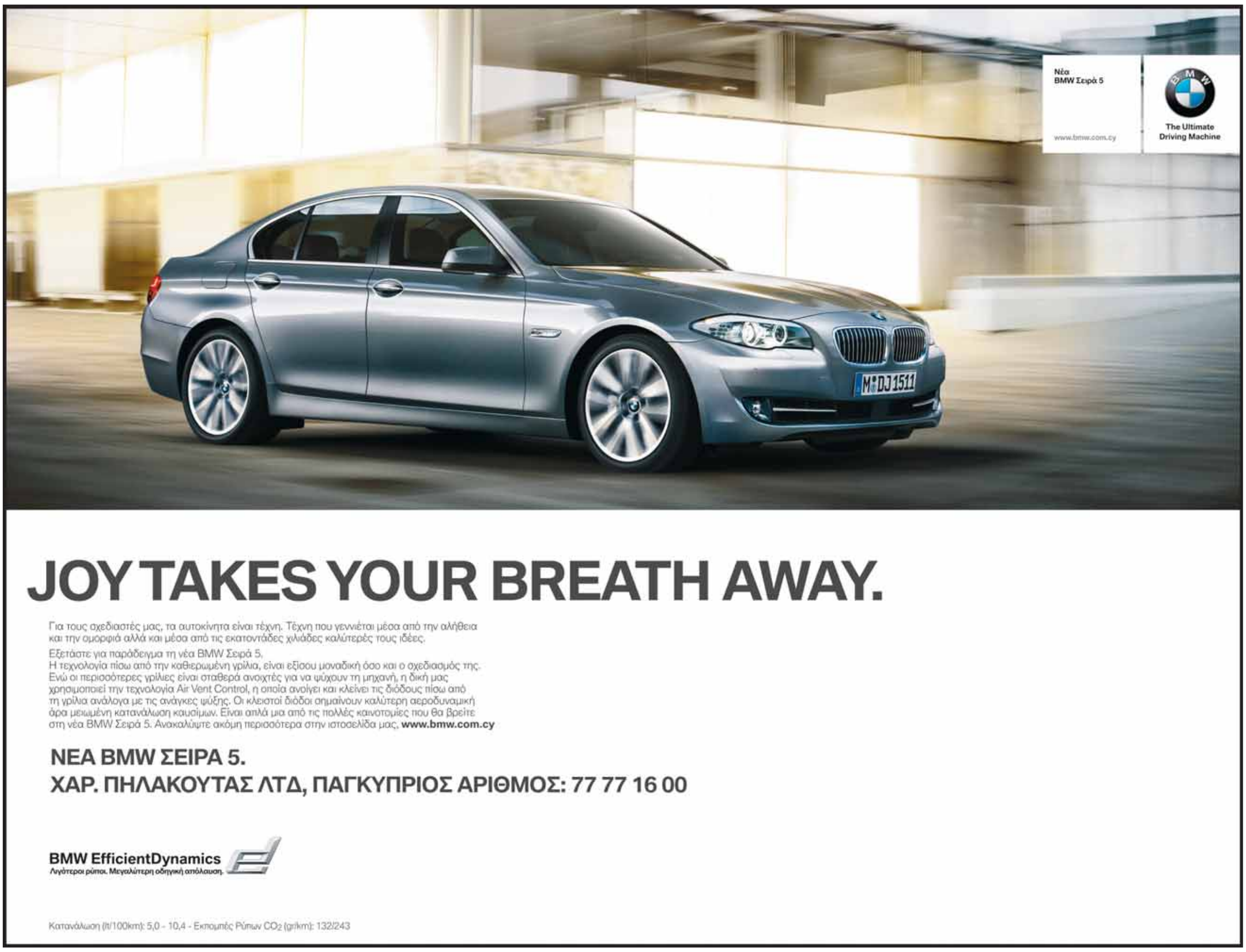

Κυπριακό και οικονομία στη δίνη της αντιπαράθεσης

Οι μανδύες έπεσαν για τα καλά, με τα κομματικά πυρά να αποκτούν πλέον τροχιοδεικτική και διασταυρούμενη μορφή

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Όλοι για έναν σκοπό και ο καθένας για τον εαυτό του. Αν ο σκοπός είναι το Κυπριακό, τότε αυτή η μικρή πρόταση περιγράφει με απόλυτο τρόπο το διαμορφωθέν σκηνικό στο εσωτερικό μέτωπο, σε σχέση με την κομματική ενότητα και τον τρόπο που συμπεριφέρονται οι κομματικές παρατάξεις. Σε θεωρητικό επίπεδο, όλα τα κόμματα συμπεριφέρονται με απώτερο στόχο το καλό του εθνικού ζητήματος, στην ουσία όμως προτάσσουν τις δικές τους θέσεις και επιδιώξεις, οι οποίες στοχεύουν, από τη στιγμή που δεν φαίνεται να υπάρχει φως στην άκρη του τούνελ του Κυπριακού, να διασφαλίσουν τα απαραίτητα κομματικά οφέλη για τις επερχόμενες εκλογικές διαδικασίες και όχι μόνο.

Ο πύργος της Βαβέλ στο εσωτερικό μέτωπο τσιμεντώνεται ακόμη περισσότερο, όταν μεταφέρεται στα ζητήματα της οικονομίας, καθώς στην αντιπαράθεση εισέρχονται και χαρακτηρισμοί που στην πορεία απειλούν να αφήσουν πληγές, οι οποίες θα είναι πολύ δύσκολο, αν όχι ανέφικτο, να επουλωθούν.

Χριστόφιας και ΑΚΕΛ εναντίον όλων…

Στο επίκεντρο της κριτικής όλων των κομμάτων, πλην του ΑΚΕΛ, βρίσκεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος βλέπει πλέον μέρα με τη μέρα την ήδη ισχνή ενότητα στο εσωτερικό να εξανεμίζεται σε άκρως επικίνδυνο για τις κρίσιμες μέρες που αναμένονται μετά τις εκλογές στα Κατεχόμενα βαθμό.

Πώς όμως έχει πραγματικά διαμορφωθεί το κομματικό σκηνικό σήμερα που εντοπίζονται, εάν βεβαίως υπάρχουν, οι ουσιαστικές συγκλίσεις και πού εστιάζονται οι ουσιαστικές διαφωνίες; Αποταθήκαμε σε αξιωματούχους κομμάτων, με τους οποίους μιλήσαμε υπό τον μανδύα της ανωνυμίας, για καθαρά λόγους ελευθερίας έκφρασης. Τα όσα είπαν είναι χαρακτηριστικά.

Η απόλυτη διαφοροποίηση του σκηνικού ενδεχομένως να επήλθε μετά τη σταδιακή αλλαγή της αντιμετώπισης του Προέδρου της Δημοκρατίας από τον ΔΗΣΥ. Πλέον στην Πινδάρου θεωρούν ότι μετά την αναγκαία πίστωση χρόνου έχει διάπλατα ανοίξει ο δρόμος για την πλήρη και οριστική αντιπαράθεση με το Προεδρικό. Η τακτική αυτή του ΔΗΣΥ αναμένεται να συνεχιστεί και να ενισχυθεί, ληφθέντος υπ' όψιν και του γεγονότος ότι ήδη τα ποσοστά της συσπείρωσης του κόμματος παρουσιάζουν θεαματική αύξηση.

«Είχαμε πρόβλημα μετά την εκλογή Χριστόφια, εξαιτίας του ότι πολλά στελέχη μας δεν ήθελαν τον ΔΗΣΥ να βρίσκεται πάντα ένα βήμα πιο μπροστά από τον Πρόεδρο», τόνισε στην «Κ» αξιωματούχος του κόμματος, για να προσθέσει πως «στην πορεία και αφού έγιναν όλες οι αναγκαίες προειδοποιήσεις προς τον Δημήτρη Χριστόφια, διαφάνηκε πως η πιθανή κατάληξη των πραγμάτων ήταν το αδιέξοδο».

«Από εκεί και πέρα», όπως επεσήμανε, «και αφού ομολογουμένως περάσαμε μέσα από σκαμπανεβάσματα ξεκαθαρίσματος, καταφέραμε να αποκρυσταλλώσουμε προς ολόκληρη την κοινωνία τις θέσεις του ΔΗΣΥ και πάνω από όλα να φθάσουμε στο σημείο όλα τα στελέχη μας να μιλάνε με μία γλώσσα και μία φωνή».

Ως κτύπημα κάτω από τη μέση θεωρούν στην Πινδάρου την προσπάθεια, όπως λένε, του Προέδρου της Δημοκρατίας και του ΑΚΕΛ να παραλληλίσει πλέον τις θέσεις του ΔΗΣΥ με αυτές του ΕΥΡΩΚΟ. Αυτή η ενέργεια έγινε για τη στάση των δύο κομμάτων στα μέτρα στήριξης της οικονομίας. «Έχουν πλέον στερέψει επιχειρημάτων και προσπαθούν να μας ταυτίσουν με μία άρνηση που κάθε άλλο παρά σχέση έχει με τις θέσεις μας», επεσήμανε ο αξιωματούχος του κόμματος, για να προχωρήσει όμως και ένα βήμα παραπέρα, λέγοντας πως πλέον πολλές από τις κινήσεις του Προεδρικού και του ΑΚΕΛ στην επικοινωνιακή σκακιέρα γυρίζουν μπούμερανγκ εναντίον τους.

Όσον αφορά την ενότητα στον ΔΗΣΥ, εντοπίζουν έναν επιπρόσθετο σκόπελο για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας που ακούει στο όνομα ΔΗΚΟ. «Με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα, φαίνεται πως ο Δημήτρης Χριστόφιας έχει λάβει τις αποφάσεις του, οι οποίες έχουν ως επίκεντρο τη διατήρηση του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση, ασχέτως κόστους», τόνισε ο αξιωματούχος του ΔΗΣΥ, για να βάλει ακόμη ένα λιθαράκι στην κριτική του, λέγοντας πως «αυτή η στάση του Δημήτρη Χριστόφια φαίνεται να δυσαρεστεί ακόμη και μέλη του ΑΚΕΛ που τον θέλουν να συμπεριφέρεται στο Κυπριακό όπως τους πρώτους μήνες της εκλογής του και όχι με κριτήρια που έχουν να κάνουν με την ικανοποίηση των θέσεων του ΔΗΚΟ».

«Δεν αρκούν οι ώμοι του»

Σε απόλυτη αντίθεση, πάντως, με την εκτίμηση του ΔΗΣΥ, ότι ο Πρόεδρος προσπαθεί να ικανοποιήσει τις θέσεις του ΔΗΚΟ, βρίσκεται η εκτίμηση της ηγεσίας του κόμματος του Μάριου Καρογιάν, σε σχέση με τη συμπεριφορά του Δημήτρη Χριστόφια. «Εκτιμώ ότι οι πρώτες ενδείξεις από την ημέρα της απόφασής μας για παραμονή στην κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν είναι και οι πλέον ευνοϊκές», τόνισε στην «Κ» μέλος της ηγετικής πυραμίδας, ο οποίος, ας σημειωθεί, δεν ήταν εξ' αυτών που τάχθηκαν υπέρ της αποχώρησης από την κυβέρνηση.

Αιτιολογώντας την αναφορά του, στάθηκε στην εκτίμησή του, ότι ο Δημήτρης Χριστόφιας «δεν ακούει κανέναν και θέλει να τα κάνει όλα μόνος του στο Κυπριακό». Δίνοντας, μάλιστα, ακόμη μεγαλύτερη διάσταση σε αυτή τη δηκοϊκή θεώρηση, ο συνεργάτης του Μάριου Καρογιάν προέβλεψε και «μηδενικό αποτέλεσμα από την επικείμενη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, εάν ο Δημήτρης Χριστόφιας συνεχίσει να θεωρεί ότι κατέχει την απόλυτη ορθή γνώση για τους χειρισμούς του Κυπριακού».

Ο συνεργάτης του Μάριου Καρογιάν αποκάλυψε επίσης ότι πριν τη συνεδρία του Εθνικού, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ θα επιδιώξει κατ' ιδίαν συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στην οποία θα του επισημάνει ότι «κανενός οι ώμοι δεν είναι αρκούντως στιβαροί, για να αντέξουν το βάρος της διαδικασίας των απευθείας συνομιλιών και μιας ενδεχόμενης λύσης του Κυπριακού. Και πάλι όμως εκτιμώ πως δεν θα ακούσει κανέναν».

Ο προεδρικός εκνευρισμός

Στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στην «απομόνωσή» του στο εσωτερικό μέτωπο αποδίδουν την ευθύνη για την όξυνση του κλίματος που παρατηρείται τον τελευταίο καιρό στην ΕΔΕΚ. «Ο Δημήτρης Χριστόφιας είναι εκνευρισμένος. Κάθε μέρα τσακώνεται και με έναν πολιτικό αρχηγό», δήλωσε στην «Κ» αξιωματούχος του κόμματος που είναι σε θέση να γνωρίζει τις σκέψεις και τους προβληματισμούς τόσο πολλών μελών, όσο και του Γιαννάκη Ομήρου. Ερμηνεύοντας την πηγή του εκνευρισμού του Δημήτρη Χριστόφια, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι έχει στην ουσία μείνει μόνος του τους τελευταίους μήνες, κάτι που, όπως είπε, τον οδηγεί σε «οργίλες αντιδράσεις στην όποια κριτική του ασκείται». Ως επιπρόσθετο παράγοντα που συμβάλει στον θυμό του Προέδρου, βλέπουν στην ΕΔΕΚ και τη μείωση των επιλογών που υπάρχουν πλέον σε σχέση με το Κυπριακό. «Ακολούθησε την πολιτική που ήθελε και ιδού που έφτασαν τα πράγματα», επεσήμανε.

Προχώρησε μάλιστα και ένα βήμα παραπέρα, δίνοντας και ένα παράδειγμα από την πρόσφατη θυελλώδη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου. «Δεν σας κρύβω πως μετά τη συνεδρία μίλησα με τον Γιαννάκη Ομήρου, ο οποίος ούτε λίγο ούτε πολύ μου είπε πως σε καμία περίπτωση δεν θα ήθελε να βρισκόταν στη θέση που περιήλθε ο Δημήτρης Χριστόφιας», τόνισε.

Όπως στον ΔΗΣΥ, που παρουσιάστηκε συσπείρωση μετά τη σκλήρυνση της στάσης έναντι του Προέδρου της Δημοκρατίας, έτσι και στην ΕΔΕΚ θεωρούν πως μετά την απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής για αποχώρηση, το κλίμα στα ανώτατα δώματα του κόμματος έχει βελτιωθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό, καθώς, όπως μας λέχθηκε, «οι λανθασμένοι χειρισμοί Χριστόφια ενισχύουν μέρα με τη μέρα την ορθότητα της απόφασης για αποχώρηση από το κυβερνητικό σχήμα».

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Αμερικανικά σενάρια: Βλέπουν την «πενταμερή» ως αντίδοτο σε πιθανή νίκη του Έρογλου. **Σελ. 6**

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Με στήριξη μόνο από το ΑΚΕΛ, θα είναι αδύνατον για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αντεπεξέλθει στις δύσκολες μέρες που αναμένονται μετά τις εκλογές στα Κατεχόμενα, όπως εκτιμούν τα κόμματα.

Σκοπιμότητες επί σκοπιμοτήτων, απαντά το ΑΚΕΛ αφήνοντας αιχμές

Την άσχημη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στο εσωτερικό σε σχέση με την ενότητα αντιλαμβάνονται στο ΑΚΕΛ και το Προεδρικό. Τονίζουν όμως ότι πίσω από όλα κρύβονται σκοπιμότητες, που έχουν να κάνουν τόσο με το αποτέλεσμα της προσπάθειας Χριστόφια για λύση, όσο και με τις προεδρικές εκλογές του 2013.

Το εντονότερο… παράπονο έχει να κάνει με τη στροφή του ΔΗΣΥ, την οποία, όπως τόνισε υψηλόβαθμο στέλεχος της Πινδάρου, προκαλεί η ανάγκη του Νίκου Αναστασιάδη να καλύψει τις διαφορετικές εντός του κόμματος ανάγκες. «Από εκεί και πέρα, είναι πλέον ξεκάθαρο ότι στόχος τους είναι και η αποτυχία της αριστερής κυβέρνησης του Δημήτρη», επεσήμανε, για να προσθέσει πως, για να επιτευχθεί αυτός ο καθαρά «μικροκομματικός» στόχος, πρέπει, όπως είπε, «να αποτύχει αυτή καθ' εαυτήν η προσπάθεια του Προέδρου της Δημοκρατίας για εξεύρεση λύσης του κυπριακού προβλήματος από τη μία και για στήριξη της οικονομίας του τόπου από την άλλη». Όπως πρόσθεσε, «αυτή η διαπίστωση μπορεί να αφορά πρώτιστα τον ΔΗΣΥ, καλύπτει όμως και άλλα κόμματα που με τη συμπεριφορά τους παρεμβάλλουν με κάθε τρόπο εμπόδια στην επιδιωκόμενη λύση και τη σωστή εσωτερική διακυβέρνηση».

«Μπορεί στην παρούσα φάση όλοι να τα βάζουν με τον Δημήτρη, εμείς όμως θα συνεχίσουμε την προσπάθεια και στο τέλος της ημέρας όλοι θα κριθούμε από την ιστορία», πρόσθεσε ο αξιωματούχος του ΑΚΕΛ, ο οποίος δεν παρέλειψε να αναγνωρίσει και τις τεράστιες δυσκολίες που θα υπάρξουν στο να περάσει η όποια λύση, χωρίς τη συμβολή και του ΔΗΣΥ. «Η ζημιά που προκαλείται είναι ευρύτερη και αυτό θα φανεί και στην πορεία των διαπραγματεύσεων μετά την ψηφοφορία στα κατεχόμενα», επεσήμανε.

Η Εζεκία Παπαϊωάννου δεν αποδέχεται ούτε τα όσα το ΔΗΚΟ καταλογίζει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας περί εμμονής στις προσωπικές του απόψεις και μόνο. «Ο Πρόεδρος ακούει όλα τα κόμματα, αλλά στο τέλος της ημέρας δεν γίνεται να εφαρμόζει μόνο την πολιτική που θέλουν οι άλλοι, αγνοώντας τις δικές του δεσμεύσεις έναντι του κυπριακού λαού», εξήγησε συνεργάτης του.

Στο ΑΚΕΛ απορρίπτουν κατηγορηματικά και τα όσα υποστηρίζουν στην ΕΔΕΚ περί ρηγμάτων στο εσωτερικό μέτωπο λόγω του εκνευρισμού του Προέδρου της Δημοκρατίας. «Το Κυπριακό δεν είναι θέμα ψυχολογίας του Δημήτρη, αλλά από την άλλη, οποιοσδήποτε άνθρωπος δεχόταν καθημερινά αδικαιολόγητα πυρά από παντού, θα δικαιολογείτο να αντιδράσει», μας λέχθηκε.

Ξεκαθάρισμα θέσεων στην τριήμερη συνεδρία του Εθνικού

Θέσεις επί των διαφωνιών του ΔΗΣΥ στο Κυπριακό θα καταθέσει ενώπιον του Σώματος ο πρόεδρος της παράταξης Νίκος Αναστασιάδης

Της **ΡΟΝΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ**

Στο τέλος του μήνα, συγκεκριμένα στις 28 Απριλίου, αναμένεται να ξεκαθαρίσουν οι θέσεις και οι προθέσεις πολλών εκ των πρωταγωνιστών της διαδικασίας λύσης του Κυπριακού, καθώς και των κομμάτων. Με την κάθοδο του πρωθυπουργού της Ελλάδος, Γιώργου Παπανδρέου, καθώς και με τη συμμετοχή του στο Άτυπο Συμβούλιο Αρχηγών των Κομμάτων, υπό την Προεδρία του Δημήτρη Χριστόφια, θα επιχειρηθεί, σύμφωνα με πληροφορίες, να χαμηλώσουν οι τόνοι της έντονης αντιπαράθεσης που ξέσπασε κατά την πρόσφατη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, κατά τη διάρκεια της οποίας αντηλλάγησαν χαρακτηρισμοί και δημοσιοποιήθηκαν διαφωνίες επί της ουσίας, όσον αφορά τους χειρισμούς του Προέδρου Χριστόφια στο Κυπριακό, κυρίως από τον ΔΗΣΥ, στον οποίον το Προεδρικό επένδυε μέχρι τώρα για στήριξη, σε ό,τι αφορά μια ενδεχόμενη λύση του Κυπριακού. Στην Πινδάρου φαίνεται πως το ποτήρι ξεχείλισε, καθώς, όπως τόνιζε στην «Κ» ανώτατο στέλεχος του ΔΗΣΥ, οι διαφωνίες επί των χειρισμών του Προέδρου Χριστόφια στο Κυπριακό, καθώς και οι διαφωνίες σε θέματα ουσίας πλέον, δηλαδή θέσεων που κατέθεσε ο Πρόεδρος Χριστόφιας στις διαπραγματεύσεις, είναι σε τέτοιο βαθμό, που το κόμμα δεν μπορούσε παρά να δημοσιοποιήσει τις όποιες διαφορές. Την ίδια ώρα, το ίδιο στέλεχος υπενθύμιζε με έμφαση ότι από το πρώτο βράδυ της εκλογής του Δημήτρη Χριστόφια στην Προεδρία της Δημοκρατίας, ο ΔΗΣΥ δήλωνε μεν πως θα στηρίξει τον Πρόεδρο, ειδικά σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, διευκρίνιζε δε ότι αυτό δεν σήμαινε με οποιονδήποτε τρόπο ότι ο ΔΗΣΥ δίνει λευκή επιταγή στην κυβέρνηση Χριστόφια και ότι εκεί και όπου υπήρχαν διαφωνίες, αυτές θα ετίθεντο. Ο ΔΗΣΥ, αν και δημοσιοποιούσε τις ανησυχίες του και τις διαφωνίες του με τους χειρισμούς του Δημήτρη Χριστόφια στο Κυπριακό, απέφευγε διακριτικώς έως τώρα να τοποθετηθεί επί της ουσίας για τις θέσεις που κατέθεσε ο Πρόεδρος Χριστόφιας στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, κάτι που έπραξε κατά τη διάρκεια και μετά τη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου την περασμένη Τετάρτη. Ο Νίκος Αναστασιάδης, σύμφωνα με πληροφορίες, αλλά και δημόσιες τοποθετήσεις, στη συνέχεια, είτε του ιδίου είτε στελεχών του κόμματος, προσδιόρισε τις διαφωνίες του κόμματός του με τις θέσεις που ήδη κατέθεσε ο Πρόεδρος Χριστόφιας στις διαπραγματεύσεις και ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ παρουσίασε ως συγκλίσεις στη συνέντευξη Τύπου που έδωσε στην κατεχόμενη Λευκωσία, λίγο μετά τη διακοπή των διαπραγματεύσεων ενόψει «εκλογών». Κυριότερη ανησυχία στον ΔΗΣΥ είναι ότι οι κατατιθέμενες, αλλά και οι συμφωνηθείσες, θέσεις, όπως μέχρι τώρα δημοσιοποιούνται ανεπίσημα, δημιούργησαν ένα κλίμα αρνητικό στους Ελληνοκυπρίους, οι οποίοι στο τέλος της ημέρας και εάν οι διαπραγματεύσεις καταλήξουν σε λύση, θα κληθούν να εγκρίνουν ή να απορρίψουν το σχέδιο που θα προταθεί. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι ο κ. Αναστασιάδης στη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου επικαλέστηκε δημοσκόπηση που διενεργήθηκε μεταξύ των Ελληνοκυπρίων, η οποία κατεδείκνυε ότι ένα μεγάλο ποσοστό των Ελληνοκυπρίων απορρίπτουν την εκ Περιτροπής Προεδρία. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο ΔΗΣΥ δεν επιθυμεί να φέρει τον Πρόεδρο σε δύσκολη θέση, ζητώντας του, όπως άλλα κόμματα, να αποσύρει άνευ όρων και χωρίς διάλογο θέσεις που ήδη κατέθεσε, αλλά μέσα από τον διάλογο, τη διαπραγμάτευση και τα ανταλλάγματα να επιχειρήσει να διαφοροποιήσει θέσεις που ήδη κατέστησαν αρνητικές στην κοινή γνώμη. Ο ΔΗΣΥ διαφωνεί ακόμη με τις υπερεξουσίες που θα έχει ο Πρόεδρος στο ομόσπονδο κράτος και επιμένει ότι η στάθμιση ψήφου θα πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω, σε συνδυασμό με την πρόταση του Προέδρου για την εκ Περιτροπής Προεδρία, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι, αν γίνουν αποδεκτές ως έχουν αυτές οι προτάσεις, «τι θα γίνει, αν στην Προεδρία βρίσκεται ένας εθνικιστής ή αδιάλλακτος Τουρκοκύπριος; Τι θα γίνει, εάν υπάρχει κατάχρηση της εξουσίας και με βάση την πρόταση του Προέδρου για τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών (που ακόμα δεν συζητήθηκε στις διαπραγματεύσεις), ο Πρόεδρος θα έχει τη νικώσα ψήφο»; Ο ΔΗΣΥ θα καταθέσει στην τριήμερη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου «θέσεις επί των θεμάτων που διαφωνεί και ευελπιστεί ότι θα γίνει ένας εποικοδομητικός διάλογος και ανταλλαγή απόψεων μακριά από δογματισμούς και ετσιθελισμό, για να διορθωθούν λανθασμένες κινήσεις που έγιναν από τον Πρόεδρο στις διαπραγματεύσεις», έλεγε στην «Κ» συναγερμικό στέλεχος.

Πυρά δέχτηκε στο Εθνικό Συμβούλιο ο Πρόεδρος Χριστόφιας από όλα τα κόμματα, πλην του ΑΚΕΛ, για τον τρόπο που εκφράστηκε υπέρ της υποψηφιότητας Ταλάτ, κάτι που, όπως εκτιμούν στον ΔΗΣΥ, όχι μόνο χειροτέρεψε τις πιθανότητες εκλογής του Ταλάτ, αλλά θα δυσκολέψει ακόμη περισσότερο τα πράγματα, εάν τελικά εκλεγεί ο Έρογλου.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Στην τριήμερη σύνοδο του Εθνικού Συμβουλίου αναμένεται να γίνει διεξοδική συζήτηση στη βάση του σκηνικού, όπως διαμορφώνεται με την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και την ανάδειξη νέου ηγέτη της τ/κ ηγεσίας.

Αδικαιολόγητη και ξαφνική, κατά το Προεδρικό, η επίθεση της Πινδάρου

«Ενημερώθηκε ο ΔΗΣΥ»

Στο Προεδρικό εκτιμούν πως η επίθεση του ΔΗΣΥ είναι και αδικαιολόγητη και ξαφνική, καθώς θεωρούν ότι έγινε ενημέρωση για τις θέσεις του Προέδρου Χριστόφια και τότε ο ΔΗΣΥ δεν έθεσε οποιαδήποτε ένσταση. Σε μια προσπάθεια να χαμηλώσουν οι τόνοι, η κυβέρνηση παραπέμπει στην τριήμερη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, στην οποία, όπως μας λέχθηκε, ο Πρόεδρος Χριστόφιας θα ενημερώσει πλήρως, ξανά, τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου για τα όσα μέχρι τώρα διαμείφθηκαν στις διαπραγματεύσεις. Σύμφωνα με κύκλους του Προεδρικού, κατά την τριήμερη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, πάντως, θα ξεκαθαρίσουν πολλά, αφού αυτή θα πραγματοποιηθεί μετά το Άτυπο Συμβούλιο των Αρχηγών με τον Έλληνα πρωθυπουργό και μετά τις λεγόμενες εκλογές στα Κατεχόμενα. Τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου, αλλά και η κυβέρνηση θα έχουν πλέον στα χέρια τους και το αποτέλεσμα των «εκλογών» και θα μπορούν να μιλούν με περισσότερη βεβαιότητα τόσο για τις θέσεις τους, αφού ο Έρογλου ίσως και να μη δεχτεί τίποτα από όσα συμφωνήθηκαν, άρα οι διαφωνίες στο εσωτερικό δεν θα υφίστανται, όσο και για το μέλλον των διαπραγματεύσεων.

«Η μία κυριαρχία και υπηκοότητα χρήζουν διευκρίνισης»

Θα συνεχίσει τις συνομιλίες ο κ. Έρογλου, αφού προηγουμένως συμπληρωθούν τα κενά που θεωρεί ότι ήδη υπάρχουν

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Στα φόρτε της βρίσκεται η προεκλογική αντιπαράθεση των δύο βασικών υποψηφίων στα κατεχόμενα. Στα επιτελεία Έρογλου και Ταλάτ παρατηρείται πυρετός και οι δύο αντίπαλοι ακολουθούν ένα σχεδόν εξουθενωτικό πρόγραμμα, με εξορμήσεις, συγκεντρώσεις και ομιλίες από τη Μόρφου μέχρι και την Καρπασία. Την Πέμπτη επισκεφθήκαμε το γραφείο του κ. Έρογλου, για μια συνάντηση μαζί του, ωστόσο το βαρυφορτωμένο του πρόγραμμα ματαίωσε τη συνάντηση. Παρόλα αυτά, μιλήσαμε με έναν εκ των κορυφαίων συνεργατών του, «το δεξί του χέρι» όπως χαρακτηρίζεται από το περιβάλλον του, στον οποίο παραθέσαμε τα κρίσιμα ερωτήματα που προκύπτουν, ιδιαίτερα από το γεγονός ότι ο Ντερβίς Έρογλου ανάμεσα στην ε/κ κοινότητα παρουσιάζει την εικόνα ενός σκληροπυρηνικού εθνικιστή πολιτικού, υπέρμαχου, αν όχι της διχοτόμησης, τουλάχιστον της λύσης των δύο κρατών.

Τα όσα ακούσαμε παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον και κατά την εκτίμησή μας συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι, αν ο κ. Έρογλου αναδειχθεί ηγέτης της τ/κ κοινότητας από την ψηφοφορία της 18ης Απριλίου, τότε τα όσα έχουν μέχρι στιγμής συζητηθεί και συμφωνηθεί μεταξύ Χριστόφια και Ταλάτ θα πρέπει να περάσουν πρώτα από μια διαδικασία διευκρινίσεων και συμπλήρωσης των κενών, τα οποία ο Ντερβίς Έρογλου εκτιμά ότι υπάρχουν, αν όχι από μια εξ υπαρχής διαπραγμάτευση.

Ως εκ των πραγμάτων προκύπτει, ζητήσαμε από τον επιτελάρχη του κ. Έρογλου να μας διευκρινίσει με ποιες προθέσεις θα πάει ο Τ/κ πολιτικός στις συνομιλίες τον Μάιο: «Ο κ. Έρογλου έχει τονίσει πολλές φορές ότι θα συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις. Δεν τίθεται ζήτημα αποχώρησης από το τραπέζι των συνομιλιών. Έχουν εκφραστεί κάποιες ενστάσεις ως προς τις θέσεις του κ. Έρογλου και κυρίως ως προς την αρχή των δύο κρατών. Ο κ. Έρογλου υποστηρίζει ότι μέχρι σήμερα

> *«Ενδέχεται να ξεκινήσουμε με ένα συνομοσπονδιακό μοντέλο και να καταλήξουμε σε μια ομοσπονδία»*

δεν έχει επιτευχθεί οποιοδήποτε αξιοσημείωτο αποτέλεσμα στις διαπραγματεύσεις. Αυτό προκύπτει και από το γεγονός ότι δεν υπήρξε κοινό ανακοινωθέν. Ο ίδιος ο κ. Χριστόφιας εμπόδισε την έκδοσή του, παρά την επιθυμία του κ. Ταλάτ. Και η δήλωση του κ. Ντάουνερ υπήρξε άνευ ουσίας. Όλα αυτά μας δείχνουν ότι δεν υπάρχει εξέλιξη στις διαπραγματεύσεις, υπήρξαν μονάχα κάποιες συγκλίσεις σε παρεμφερή ζητήματα. Να προσθέσω ότι για τον κ. Έρογλου η αρχή της συνέχειας της κρατικής πολιτικής είναι βασική. Η αλλαγή των κυβερνήσεων δεν σηματοδοτεί την αλλαγή των πολιτικών. Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων ενδέχεται να αλλάξει η ηγεσία, όμως η στάση θα παραμείνει ίδια. Το Κυπριακό δεν εξαρτάται από τα πρόσωπα».

Στο ερώτημα αν πρόθεση του Έρογλου είναι να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις για αναζήτηση λύσης στη βάση ενός ομοσπονδιακού μοντέλου, η θέση που διατυπώνεται από τον στενό του συνεργάτη είναι ότι «στον πλανήτη υπάρχουν πολλά μοντέλα ομοσπονδιών και συνομοσπονδιών. Υπάρχουν ομοσπονδίες οι οποίες μοιάζουν με συνομοσπονδίες και αντιστρόφως. Δεν πρέπει να κρυβόμαστε πίσω από τις λέξεις, ούτε και να είμαστε απόλυτοι. Πρέπει να βρούμε μια βιώσιμη λύση, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις πραγματικότητες της Κύπρου και τις προσδοκίες των δύο πλευρών, έτσι ώστε να αποφευχθούν μελλοντικές συγκρούσεις και να οδηγηθούμε στην τελική ειρήνευση. Ο κ. Έρογλου δεν περιορίζει την οπτική του γωνία. Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων πρέπει να δημιουργήσουμε ένα αυθεντικό μοντέλο για την Κύπρο».

Σε παρατήρησή μας ότι και ο Πρόεδρος Χριστόφιας κάνει λόγο για μια κυπριακή λύση, μας διευκρινίστηκε ότι «δεν μιλούμε για ίδια πράγματα. Ο κ. Χριστόφιας επιθυμεί να αποκλείσει την ανάμειξη των ξένων παραγόντων στο Κυπριακό. Εμείς προτείνουμε να ληφθούν υπόψη οι ειδικές συνθήκες και τα πολύ σημαντικά ζητήματα της Κύπρου, όπως για παράδειγμα το πρόβλημα των εκτοπισμένων, το περιουσιακό, οι πολίτες μας που ήρθαν από την Τουρκία (σ.σ. έποικοι). Αυτές είναι οι πραγματικότητες του νησιού μας και θα πρέπει να τις λάβουμε υπόψη μας. Η επισκίαση αυτών των πραγματικοτήτων αύριο μπορεί να σηματοδοτήσει την έναρξη σύρραξης. Θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τις πραγματικότητες διεξοδικά, την ισορροπία των δυνάμεων στην Κύπρο και η λύση θα πρέπει να είναι βιώσιμη και να απαντά στις προσδοκίες των δυο πλευρών».

Υπεμνήσαμε ότι στο πλαίσιο των «πραγματικοτήτων» συγκαταλέγεται και η αποστρατιωτικοποίηση της Κύπρου, για να ακούσουμε ότι «αυτό θα αφορά το κεφάλαιο της ασφάλειας και των εγγυήσεων. Εμείς είμαστε υπέρ της συνέχειας των εγγυήσεων. Ο κ. Χριστόφιας δεν επιθυμεί τη συνέχειά τους. Λέγεται ότι δεν υπάρχει ανάγκη για εγγυήσεις στα πλαίσια της Ε.Ε. Όμως εμείς είδαμε αυτά που συνέβησαν κατά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας μπροστά στα μάτια των Ολλανδών στρατιωτών. Από την άλλη, υπάρχουν κάποια ζητήματα ασφάλειας και για τους Ε/κ. Η παρουσία του τουρκικού στρατού αποτελεί ένα σημαντικό ζήτημα. Όμως δεν θα πρέπει να μιλήσουμε και για το μέλλον των αγγλικών βάσεων και της παρουσίας του αγγλικού στρατού στη νήσο; Συνεπώς θα πρέπει να επικεντρωθούμε σε ένα ευρύτερο πλαίσιο και να λάβουμε υπόψη μας την ισορροπία των δυνάμεων». Ζητήσαμε να μας εξηγήσει αν εννοεί την ελληνοτουρκική ισορροπία και διευκρίνισε ότι παράλληλα με την ελληνοτουρκική παρουσία δυνάμεων εννοεί και τη βρετανική, καθώς και αυτή για την οποία ενδιαφέρονται το ΝΑΤΟ και οι ΗΠΑ, και συνέχισε: «Γι' αυτό οι διαπραγματεύσεις θα συνεχιστούν. Αυτές δεν εξαρτώνται από τις εκλογές των δύο κοινοτήτων. Η σύγκρουση στην Κύπρο δεν αφορά μονάχα τις δύο κοινότητες. Εμπλέκονται και οι μητέρες πατρίδες καθώς και οι συμμαχίες στις οποίες αυτές είναι ενταγμένες. Ένας νέος παράγοντας είναι η Ε.Ε.».

«Η λύση θα πρέπει να είναι τελεσίδικη και παντοτινή, έτσι που όλοι να κοιμόμαστε ήσυχοι», λέει στην «Κ» ο άνθρωπος που χαρακτηρίζεται ως το «δεξί χέρι» του Ντερβίς Έρογλου, προσθέτοντας όμως ότι «σε περίπτωση που δεν συμφωνήσουμε, θα πρέπει να αποδεχθούμε αυτή την πραγματικότητα και να συνεχίσουμε την πορεία μας ως γείτονες»...

Ομοσπονδία με δύο κράτη ή καλή γειτονία

Ο κ. Έρογλου λέει ότι λύση που δεν λαμβάνει υπόψη τις πραγματικότητες της Κύπρου δεν είναι λύση, ρωτήσαμε λοιπόν ποιες θεωρούνται ως πραγματικότητες, για να λάβουμε την εξής απάντηση: «Ο διαχωρισμός των δύο κοινοτήτων. Ο κ. Έρογλου κάνει λόγο για δύο κράτη. Όμως πώς θα επιτευχθεί ομοσπονδία με δύο κράτη; Εδώ τίθεται το εξής ερώτημα: Ποιος θα παραχωρήσει την εξουσία του σε ποιον; Η κλασική ε/κ τοποθέτηση είναι, να βελτιώσουμε το Σύνταγμα του 1960, να εντάξουμε τους Τ/κ στην Κυπριακή Δημοκρατία και να ονομάσουμε αυτή τη λύση "ομοσπονδιακή". Δηλαδή το κεντρικό κράτος θα παραχωρήσει κάποιες εξουσίες του στις αυτόνομες αρχές και οι βασικές εξουσίες θα συγκεντρωθούν στο κεντρικό κράτος. Από την άλλη, η τουρκική τοποθέτηση προϋποθέτει τα εξής: Υπάρχουν δύο κυρίαρχα ιδρυτικά κράτη και αυτά θα συμφωνήσουν και θα παραχωρήσουν κάποιες εξουσίες τους σε ένα κεντρικό κράτος. Επομένως, στο τουρκικό μοντέλο η παραχώρηση των εξουσιών λαμβάνει χώρα από κάτω προς τα πάνω. Αρχικά παραχωρούνται περιορισμένες εξουσίες και στη συνέχεια δεν αποκλείεται η παραχώρηση και επιπλέον εξουσιών. Ενδέχεται να ξεκινήσουμε με ένα συνομοσπονδιακό μοντέλο και να καταλήξουμε σε μια ομοσπονδία. Εμείς δεν περιοριζόμαστε σε στενά όρια και σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Η αρχή των δύο κρατών του κ. Έρογλου επικεντρώνεται σε αυτά τα σημεία. Δυστυχώς στην ε/κ πλευρά επικρατεί η λανθασμένη άποψη ότι ο κ. Έρογλου επιθυμεί διχοτόμηση».

Στο αίτημά μας να διασαφηνίσει τι εννοούσε ο κ. Έρογλου όταν έλεγε την περασμένη Τετάρτη ότι θα πάει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για να πάρει πίσω αυτά που έδωσε ο κ. Ταλάτ, η διευκρίνιση που λάβαμε ήταν εξόχως ενδιαφέρουσα: «Στην τ/κ πλευρά επικρατεί ανησυχία για το γεγονός ότι πριν ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις ο κ. Χριστόφιας ζήτησε από τον κ. Ταλάτ να συμφωνήσουν στις αρχές της ενιαίας κυριαρχίας και ενιαίας υπηκοότητας. Ο κ. Ταλάτ συμφώνησε με αυτά τα κριτήρια. Θα έπρεπε να προηγηθούν οι διαπραγματεύσεις. Υπήρξε ένα λάθος τακτικής εκ μέρους του κ. Ταλάτ. Δεν έχουμε αντίρρηση για την πολιτική ισότητα. Όμως η μία κυριαρχία και η μία υπηκοότητα πρέπει να διευκρινισθούν και να συμπληρωθούν τα κενά ώστε εκείνο που αντιλαμβάνεται η μια πλευρά να μη διαφέρει από αυτό που αντιλαμβάνεται η άλλη. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο πρέπει να τα σκεφτούμε όλα, να εξηγηθούμε για όλα και να συμπληρώσουμε όλα τα κενά. Διότι η λύση θα πρέπει να είναι τελεσίδικη και παντοτινή έτσι που όλοι να κοιμόμαστε ήσυχοι».

Στο τελικό μας ερώτημα αν έχουν κατά νου κάποιο χρονοδιάγραμμα για τις διαπραγματεύσεις, σε περίπτωση που ο κ. Έρογλου βρεθεί στο τραπέζι των συνομιλιών, το δεξί χέρι του Τ/κ πολιτικού μάς έδωσε μια εξίσου ενδιαφέρουσα απάντηση: «Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται για 42 χρόνια. Πιστεύω ότι έχουν συζητηθεί τα πάντα. Ένα χρονοδιάγραμμα θα μας βοηθούσε να αντληφθούμε αν οδεύουμε προς συμφωνία ή όχι. Σε περίπτωση που δεν συμφωνούμε, γιατί να σπαταλούμε τον χρόνο μας; Σε περίπτωση που δεν συμφωνήσουμε, θα πρέπει να αποδεχθούμε αυτή την πραγματικότητα και να συνεχίσουμε την πορεία μας ως γείτονες»...

CYPRUS AIRWAYS
ξέρουμε γιατί πετάτε

Τώρα η Ελλάδα είναι
ακόμη πιο κοντά!

Αθήνα

Μαζεύτηκε η παρέα για νυκτερινή έξοδο; Ή μήπως είναι καιρός να ανανεώσετε τη γκαρνταρόμπα σας. Όταν η τιμή του εισιτηρίου αρχίζει από €146* θα ψάχνετε την κάθε ευκαιρία για να απολαύσετε μια γνήσια γεύση Αθήνας, έστω και για ένα Σαββατοκύριακο!
Τώρα οι Κυπριακές Αερογραμμές θα σας έχουν με τη βαλίτσα στο χέρι, με νέες χαμηλότερες τιμές.

*Η τιμή είναι για ταξίδια μ'επιστροφή και συμπεριλαμβάνει τους φόρους, τον επίναυλο καυσίμων και το τέλος εξυπηρέτησης της ιστοσελίδας των Κυπριακών Αερογραμμών. Διατίθεται περιορισμένος αριθμός θέσεων και οι ναύλοι υπόκεινται σε κανονισμούς.

DELEMA / McCANN ERICKSON

cyprusair.com

Αμερικανικά εναλλακτικά σενάρια στο Κυπριακό

Βλέπουν την «πενταμερή» του Ερντογάν ως αντίδοτο σε πιθανή νίκη του Έρογλου

Οι ξένοι αναλυτές εκτιμούν ότι η μείωση σε αρχικό στάδιο και η οριστική αποχώρηση του κατοχικού στρατού, θα συμβάλει τα μέγιστα στην εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους.

ΕΡΑ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Η πιθανότητα ήττας Ταλάτ στις «εκλογές» των Κατεχομένων τροφοδοτεί ήδη εναλλακτικά σενάρια για την επόμενη μέρα από αναλυτές Ινστιτούτων και Υπηρεσιών που ασχολούνται συστηματικά με το Κυπριακό. Σενάρια με κυρίαρχο θέμα την αποδοχή από μέρους της Κύπρου της πρότασης Ερντογάν για πενταμερή διάσκεψη ως της καλύτερης επιλογής για αποδυνάμωση των «σκληρών θέσεων» Έρογλου και με επωδό ότι «αν αυτό δεν γίνει, όλοι θα χάσουν». Προτάσεις για το πώς θα μπορούσε να αλλάξει η Συνθήκη Εγγυήσεων με εμπλοκή ΟΗΕ και Ε.Ε., καθώς και προβλέψεις όπως ότι αυτή τη φορά θα περάσει από την Ε.Ε. ο κανονισμός για το απευθείας εμπόριο και νουθεσίες προς την κυπριακή κυβέρνηση να αδράξει την ευκαιρία για το άνοιγμα λιμανιών και αεροδρομίων. «Περιτύλιγμα στο πακέτο» είναι το συμπέρασμα που καταγράφεται, ότι «η τραγωδία είναι πως όντως υπάρχει φως στην άκρη του τούνελ, αλλά καμία πλευρά δεν μπορεί να το δει».

Υπάρχει πρόταση για το πώς θα μπορούσε να αλλάξει η Συνθήκη Εγγυήσεων

Οι αρχιτέκτονες των σεναρίων ηγούνται σχημάτων όπως είναι η Ερευνητική Υπηρεσία του Αμερικανικού Κογκρέσου (CRS) και το International Crisis Group (ICG). Πρόκειται για τον ερευνητή του CRS, Βίνσεντ Μορέλι, ο οποίος υπογράφει την έκθεση που κυκλοφόρησε την 1η Απριλίου, με τίτλο «Κύπρος: Η επανένωση αποδεικνύεται φευγαλέα», καθώς και τον Χιου Ποπ, διευθυντή Τουρκίας/Κύπρου στο ICG, ο οποίος κοινοποίησε τις σχετικές τοποθετήσεις με ομιλίες του στη Νέα Υόρκη και στην Ουάσινγκτον την περασμένη βδομάδα. Τόσο ο κ. Μορέλι όσο και ο κ. Ποπ θεωρούν ότι δεν έχει σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος στις συνομιλίες.

Ο Βίνσεντ Μορέλι ξεκινά την έκθεσή του, σημειώνοντας ότι «οι προοπτικές μιας διευθέτησης, η οποία θα τερμάτιζε την πολιτική διαίρεση της Κύπρου, εμφανίζονται να έχουν φτάσει σε αδιέξοδο και ίσως τώρα εισέλθουν σε περίοδο περισυλλογής, πιθανώς με κυριαρχία σκληροπυρηνικών απόψεων και από τις δύο πλευρές και με δυσκολότερες διαπραγματεύσεις». Γράφει, δε, ότι «και οι δύο πλευρές εμφανίστηκαν να απέχουν μακράν στα περισσότερα σημαντικά θέματα μιας διευθέτησης». Εκτιμά επίσης ότι «παρά τη θετική και ενορχηστρωμένη προσπάθεια πλέον των 18 μηνών, μέσω 60 συναντήσεων μεταξύ Χριστόφια και Ταλάτ να φτάσουν σε κάποιου είδους αποδεκτή λύση, ο χρόνος και οι πολιτικές εξελίξεις φαίνονται να μην ευνοούν καμία πλευρά. Στις 18 Απριλίου ο Τ/κ ηγέτης αντιμετωπίζει επανεκλογή ως «πρόεδρος» της βόρειας Κύπρου και με βάση όλες τις εκτιμήσεις παρατηρητών του Κυπριακού, θα έχει δυσκολίες στο να κερδίσει», γράφει ο αναλυτής του Κογκρέσου, επισημαίνοντας ότι ο Έρογλου έχει λάβει σκληρότερη στάση έναντι των διαπραγματεύσεων και αρκετοί στο κόμμα του υποστηρίζουν τη μόνιμη διαίρεση της Κύπρου και διεθνή αναγνώριση του ψευδοκράτους. «Ακόμη και μία πιθανή αλλαγή ηγεσίας στον βορρά, που ίσως σημαίνει διαφορετική διαπραγματευτική στρατηγική και μεγαλύτερη αβεβαιότητα για το μέλλον, δεν αποδείχθηκε ικανή, για να αποτελέσει κίνητρο ξεπεράσματος των διαφορών για την εξεύρεση τελικής λύσης», γράφει.

Μάλιστα, συμμεριζόμενος εκτιμήσεις σχετικής έκθεσης του ICG, γράφει ότι «η αδυναμία των υπέρ της λύσης ηγετών να φτάσουν σε αποδεκτή ρύθμιση έχει οδηγήσει ορισμένους παρατηρητές στο να αναρωτιούνται αν μπορεί τελικά ποτέ να βρεθεί διευθέτηση».

Η έκθεση του αναλυτή του Κογκρέσου αναφέρεται εκτενώς στις εσωτερικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο Πρόεδρος Χριστόφιας: «Τελικά το ΔΗΚΟ παρέμεινε στη συγκυβέρνηση, όμως τα αποτελέσματα και των δύο ψηφοφοριών (Σ.Σ. στην ΕΔΕΚ και στο ΔΗΚΟ) δείχνουν ότι ο Χριστόφιας δεν έχει πλέον εγγυημένη την υποστήριξη, στο εγγύς μέλλον, για την όποια λύση θα επιτύχει μέσω διαπραγματεύσεων».

Ο κ. Μορέλλι βλέπει αλλαγή στη συμπεριφορά των δύο πλευρών περί τα τέλη του 2009, την οποία αποδίδει στις «εκλογές στα Κατεχόμενα». Για μεν τους Ε/κ γράφει ότι κάποιοι φοβόντουσαν μήπως ο Χριστόφιας προβεί σε παραχωρήσεις, για να βοηθήσει τον Ταλάτ, ενώ οι Τ/κ εκτιμούσαν ότι, διαβλέποντες οι Ε/κ αλλαγή στην τ/κ ηγεσία, δεν έκριναν σωστές τις υποχωρήσεις, τη στιγμή που ο Έρογλου θα μπορούσε να αποχωρήσει από τις συνομιλίες – τουλάχιστον προσωρινά – και τότε η ευθύνη θα επιρριπτόταν στην Άγκυρα.

Σε σχέση με την πρώτη πιθανότητα, γράφει ότι «είναι ασαφές αν ο Χριστόφιας θα διακινδύνευε το πολιτικό του μέλλον για κάτι που ο ίδιος είχε αρχίσει να διαισθάνεται πως ήταν ανέφικτο». Σε σχέση με την τ/κ πλευρά, παραθέτει και πάλι «εικασίες», σύμφωνα με τις οποίες ο Ταλάτ κατέθεσε προτάσεις που γνώριζε ότι δεν θα ήταν αποδεκτές από τους Ε/κ, έχοντας κατά νουν την προεκλογική του εκστρατεία.

«Ο κόσμος δεν έχει πεισθεί»

Ο Χιου Ποπ, στην ομιλία του στο Ινστιτούτο Μπρούκινγκς (1η Απριλίου), εκτιμά ότι «παρά την κατανόηση μεταξύ των ηγετών και τα αρκετά σημαντικά σημεία συμφωνίας, οι διαπραγματεύσεις ποτέ δεν ξεπέρασαν το αρχικό τους στάδιο», γιατί, κατά τον ίδιον, ο κόσμος δεν έχει πεισθεί. Ο κ. Ποπ μιλά για καχυποψία που υπάρχει στις δύο πλευρές, οι οποίες αμφισβητούν ότι η άλλη πλευρά θέλει λύση, χαρακτηρίζοντας σημαντικό γεγονός τη συνάντηση του Ερντογάν με Ε/κ δημοσιογράφους (ήταν παρών και ο ίδιος) και τις δηλώσεις που έκανε για την επιθυμία του για λύση και αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων. Στη σημασία της συνάντησης αυτής αναφέρεται στην έκθεσή του και ο κ. Μορέλλι. Ο Χιου Ποπ γράφει πως με την πιθανότητα να χάσει ο Ταλάτ τις «εκλογές» στα Κατεχόμενα, «η ε/κ πλευρά βλέπει ότι ο τοίχος έρχεται πιο κοντά. Αν ο Τ/κ ηγέτης που έκανε τόσα, υποστηρίζοντας την ειρηνευτική διαδικασία, χάσει, επειδή οι κάτοικοι του βορρά έχουν βαρεθεί ή απλώς μπουχτίσει, είμαστε σε μία επικίνδυνη στιγμή. Και αν εκδιωχθεί ως παράγοντας μιας συμβιβαστικής διευθέτησης, αυτό θα είναι σημάδι για τον κόσμο να αναρωτηθεί ποιος είναι αυτός που θέλει τη λύση». Σύμφωνα με τον κ. Ποπ, θα πληγεί και η εικόνα της Τουρκίας που έχει κάνει πολλά για τη λύση.

Η πρόταση Ερντογάν σαν ευκαιρία για πρόοδο

Η λύση που προτείνει ο κ. Ποπ βρίσκεται στην πρόταση Ερντογάν για «πολυμερή διαδικασία». Μάλιστα σπεύδει να αιτιολογήσει ότι παρά τη θέση Χριστόφια για «κυπριακής ιδιοκτησίας λύση», υπάρχει Συνθήκη Εγγυήσεως, η Κύπρος είναι μέλος της Ε.Ε. και το Κυπριακό είναι θέμα του ΟΗΕ. Όλα αυτά δίνουν μία διεθνή διάσταση και δυνατότητα εμπλοκής του διεθνούς παράγοντα. «Αν υπάρξει σύντομα μία πολυμερής διαδικασία, στην οποία θα εμπλακούν όλοι, η όποια αλλαγή στην «κυβέρνηση» των Τ/κ θα καταστεί λιγότερο επιζήμια. Αν αυτό δεν γίνει, όλοι θα χάσουν. Δεν μπορώ να δω τα Η.Ε. να επιχειρούν έναν πέμπτο γύρο συνομιλιών για μία διζωνική δικοινοτική διευθέτηση, στην οποία κανείς δεν θα μπορεί να συμφωνήσει. Γιατί κάποιος να το επιχειρήσει»; Ο κ. Ποπ, πάντως, βλέπει θετική την εμπλοκή Τουρκίας και ε/κ πλευράς στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων (χωρίς να ξεκαθαρίζει τη μορφή και το επίπεδο), ανεξαρτήτως του ποιος θα επικρατήσει στις «εκλογές» στα Κατεχόμενα, ενώ, συνδέοντας το Κυπριακό με τη διαφορά Τουρκίας-Αρμενίας, τόνισε ότι στην Κύπρο παρακολουθούν να δουν αν θα εφαρμοστούν τα πρωτόκολλα που υπέγραψε η Τουρκία ως ένδειξη του ότι θα εφαρμόσει πιθανή συμφωνία στο Κυπριακό.

Εξάλλου, στην ομιλία του στο Κέντρο Εξωτερικής Πολιτικής της Νέας Υόρκης, στις 30 Μαρτίου, ο κ. Ποπ σημείωνε: «Αν ο Ταλάτ επανεκλεγεί, θα έχουμε ακόμη μερικούς μήνες (συνομιλιών), όμως το κλειδί βρίσκεται στο αν η Τουρκία και οι Ε/κ μπορέσουν να σπάσουν απευθείας το αδιέξοδο σε κάποιο επίπεδο, μιλώντας πραγματικά για θέματα που τους ενδιαφέρουν. Τότε, νομίζω, θα υπάρχει πραγματικά η ευκαιρία να δούμε κάτι καινούργιο στο Κυπριακό».

Στην έκθεση Μορέλλι για την Ερευνητική Υπηρεσία του Κογκρέσου, χωρίς να παρατίθεται η «πολυμερής συνάντηση» ως λύση, έμμεσα φωτογραφίζεται: «Εκτός της νήσου, τα ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη ασφαλώς δεν επιθυμούν να καταλήξουν κι οι δύο κυπριακές πλευρές στο συμπέρασμα ότι ίσως ο μόνιμος διαχωρισμός είναι η λιγότερο επίπονη λύση. Γιατί ένα τέτοιο αποτέλεσμα, προφανώς θα επηρεάσει όχι μόνο τις ενδοκυπριακές σχέσεις, αλλά την Κύπρο και την Τουρκία, την Ελλάδα και την Τουρκία, την Ε.Ε. και την Τουρκία και τις σχέσεις ΝΑΤΟ-Ε.Ε. Τον περασμένο μήνα, ο Τούρκος πρωθυπουργός εισηγήθηκε ως μέσο για να προχωρήσουν οι διαπραγματεύσεις πενταμερή διεθνή διάσκεψη, για να διευκολυνθεί η διευθέτηση των μεγάλων διαφορών μεταξύ των δύο κυπριακών πλευρών. Η αρχική ε/κ αντίδραση ήταν πως παρόμοια διάσκεψη δεν χρειάζεται και πως η λύση θα προέλθει από τους ίδιους τους Κυπρίους. Όμως, σε ομιλία του στις 18 Μαρτίου, ο Χριστόφιας εμφανίστηκε να εισηγείται ότι μία διεθνής διάσκεψη, η οποία θα συμπεριλαμβάνει τα μόνιμα μέλη του Σ.Α., την Ε.Ε., την Ελλάδα, την Τουρκία και τις δύο κυπριακές πλευρές, θα μπορούσε να εστιαστεί σ' αυτό που όρισε ως διεθνείς πτυχές του προβλήματος, δηλαδή την αποχώρηση των στρατευμάτων, τους εποίκους και τις μελλοντικές εγγυήσεις ασφαλείας».

ΕΡΑ

«Οι προοπτικές μιας διευθέτησης, η οποία θα τερμάτιζε την πολιτική διαίρεση της Κύπρου, εμφανίζονται να έχουν φτάσει σε αδιέξοδο και ίσως τώρα εισέλθουν σε περίοδο περισυλλογής» εκτιμά ο αναλυτής Βίνσεντ Μορέλι.

Μείωση στρατευμάτων, εγγυήσεις, εμπόριο και ΜΟΕ

Κάποιες ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις του Χιου Ποπ στο Ινστιτούτο Μπρούκινγκς έγιναν στη διάρκεια των ερωταπαντήσεων.

Στο ερώτημα για μείωση του αριθμού των τουρκικών στρατευμάτων, ως χειρονομία καλής θέλησης, ο κ. Ποπ είπε: «Μετά τις εκλογές (Σ.Σ. στα Κατεχόμενα), η Τουρκία θα πρέπει κάπως να συλλάβει τη φαντασία των Ε/κ. Θα είναι με επισκέψεις στα Βαρώσια Ε/κ ιδιοκτητών; Θα είναι μέσω συναντήσεων με Ε/κ πολιτικούς;», αναρωτήθηκε.

Θεωρεί, όπως είπε, σημαντικό οι Ε/κ να γνωρίζουν ότι η τουρκική πλευρά είναι έτοιμη να αποσύρει τα στρατεύματα, σύμφωνα με το σχέδιο που θα συμφωνήσουν, πολύ ενωρίτερα από τη διαδικασία που προνοούσε το Σχέδιο Ανάν κι ότι ταυτόχρονα είναι έτοιμη να συμφωνήσει σε νέα Συνθήκη Εγγυήσεων και εξήγησε: «Η Τουρκία δεν δηλώνει δημόσια ότι θα το πράξει, γιατί είναι σημαντικό χαρτί στα χέρια της. Αλλά, αν κανείς διαβάσει την τελευταία μας έκθεση, θα δει ότι περιλαμβάνει πρόταση για το πώς θα μπορούσε να αλλάξει η Συνθήκη Εγγυήσεων. Με αλλαγή του ονόματός της και με τεμαχισμό της. Κάποια κομμάτια (συνταγές) θα μπορούν να γίνουν τοπικά, κάποια με την Ε.Ε., κάποια με τα Η.Ε. κι ίσως ως τελικό καταφύγιο θα μπορούσε να υπάρχει μία γραμμή που να λέγει ότι αν οι Ε/κ επιτεθούν στην τ/κ πλευρά, τότε η Τουρκία έχει το δικαίωμα να την υπερασπιστεί».

Ο κ. Ποπ είπε πως, γράφοντας αυτές τις απόψεις, ποτέ δεν επικρίθηκε από την Τουρκία, όμως, επειδή η ε/κ πλευρά δεν ακούει αυτές τις απόψεις από την Άγκυρα, δεν αντιλαμβάνεται ότι θα υπάρχει στο τέλος αυτή η ευελιξία-επιλογή. «Η τραγωδία είναι πως όντως υπάρχει φως στην άκρη του τούνελ, αλλά καμία πλευρά δεν μπορεί να το δει».

Τέλος, προβλέποντας ότι αυτή τη φορά θα περάσει από την Ε.Ε. ο κανονισμός για το απευθείας εμπόριο και χαρακτηρίζοντας «ατυχή» την προσπάθεια της κυπριακής κυβέρνησης να τον μπλοκάρει, την καλεί να αδράξει την ευκαιρία και να βρει έναν τρόπο για το άνοιγμα λιμανιών και αεροδρομίων. «Αυτό θα αποτελέσει ένα καλό βήμα, το οποίο θα επιτρέψει στις δύο πλευρές να αρχίσουν να συναντώνται τυπικά και επίσημα».

ΕΡΑ

Δύσκολο τα Η.Ε. να επιχειρήσουν έναν πέμπτο γύρο συνομιλιών για μία διζωνική δικοινοτική διευθέτηση, στην οποία κανείς δεν θα μπορεί να συμφωνήσει. Γιατί κάποιος να το επιχειρήσει;

Αδιαφορία στην Τουρκία για τις «εκλογές»

Τα σοβαρά εσωτερικά ζητήματα της χώρας βάζουν σε δεύτερη μοίρα την αναμέτρηση της προσεχούς Κυριακής στα Κατεχόμενα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Μια βδομάδα πριν την ψηφοφορία για την ανάδειξη ηγέτη των Τουρκοκυπρίων, Τούρκοι δημοσιογράφοι, με τους οποίους επικοινώνησε η «Κ», καταθέτουν τις δικές τους εκτιμήσεις για τον αντίκτυπο που θα έχει στην τουρκική πολιτική η αλλαγή σκυτάλης στην τουρκοκυπριακή ηγεσία. Κοινή διαπίστωση των Αμντουρραχμάν Ντιλλίπακ, Γκιουρκάν Ζενγκίν, Μεχμέτ Αλί Μπιράντ και Ερντάλ Γκιουβέν είναι ότι οι εκλογές της προσεχούς Κυριακής δεν απασχολούν τα τουρκικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και την τουρκική

Με Έρογλου στην ηγεσία των Τ/κ, η Άγκυρα αναθεωρεί τη στρατηγική της

κοινωνία. Όπως υποστηρίζουν, η συζήτηση για την τροποποίηση του τουρκικού συντάγματος, τα σενάρια ανατροπής της τουρκικής κυβέρνησης και η πιθανή νέα δίκη που περιμένει το κυβερνών Κόμμα της Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης επισκιάζουν την ψηφοφορία στα Κατεχόμενα.

Οι τέσσερεις δημοσιογράφοι που μίλησαν στην «Κ» συμφωνούν ότι η Άγκυρα δρα στην Κύπρο σύμφωνα με τα δικά της συμφέροντα, τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο της εξισορρόπησης της ευρωπαϊκής της πορείας με τη βελτίωση των σχέσεών της με τις μουσουλμανικές χώρες. Επομένως, όποιο και αν είναι το αποτέλεσμα των «εκλογών», οι προτεραιότητες της Άγκυρας δεν πρόκειται να αλλάξουν. Εκείνο που όμως ενδέχεται να αλλάξει είναι η πολιτική γραμμή της Άγκυρας, σε περίπτωση που επικρατήσει ο Ντερβίς Έρογλου. Σε περίπτωση νίκης του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, είναι σίγουρο το γεγονός ότι η Άγκυρα θα εντατικοποιήσει τις προσπάθειες στο πεδίο της διεθνούς πολιτικής, ώστε να «πιεστεί» η Λευκωσία να οδηγηθεί σε έναν συμβιβασμό. Όμως σε περίπτωση νίκης του Έρογλου, η Άγκυρα θα πρέπει να αναθεωρήσει την στρατηγική της.

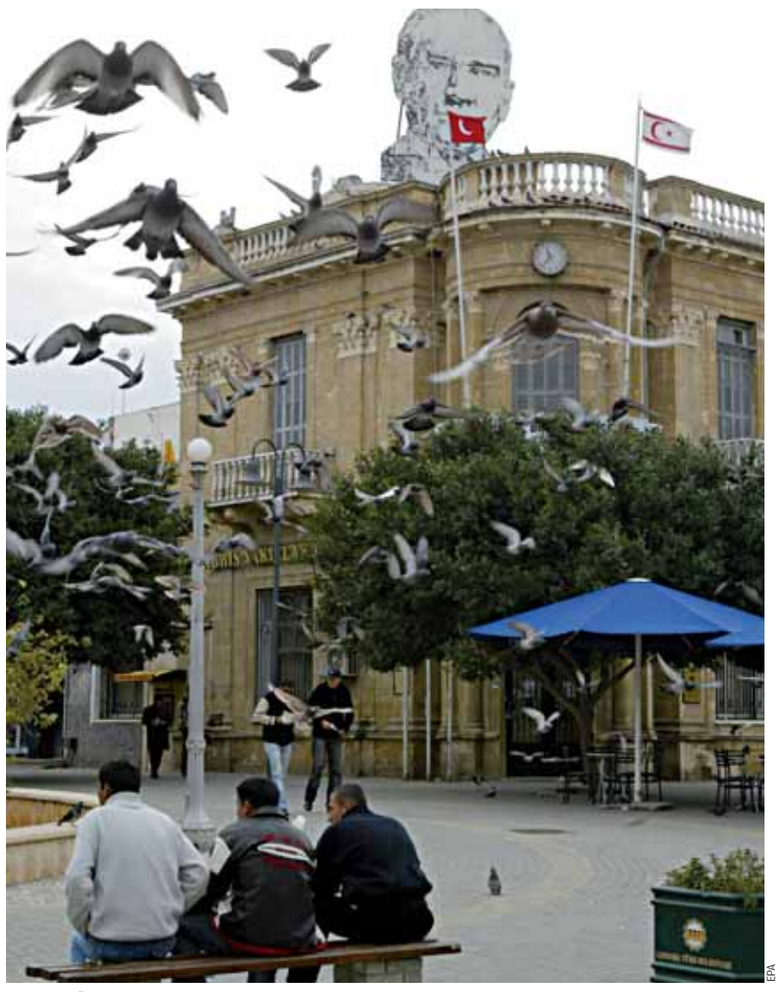

EPA

Πενιχρό είναι το ενδιαφέρον της τουρκικής κοινής γνώμης για τη ψηφοφορία στα κατεχόμενα, λόγω άλλων σοβαρών ζητημάτων που κυριαρχούν στην επικαιρότητα.

Είτε θα πρέπει να προσεγγίσει την ιδέα της συνομοσπονδιακής λύσης είτε θα αναγκαστεί να φέρει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων νέες προτάσεις-έκπληξη. Σύμφωνα με τους Τούρκους δημοσιογράφους, κατά την προεκλογική του εκστρατεία ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ έχει υποστηριχθεί εμμέσως από την Άγκυρα και την ελληνοκυπριακή πλευρά. Όμως, το αποτυχημένο έργο του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (ΡΤΚ) επισκιάζει την «προεκλογική» του προσπάθεια. Η σύμπραξη του κ. Ταλάτ με την ηγεσία του κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης στην Τουρκία, μέχρι σήμερα δεν έχει εξασφαλίσει την επίλυση του Κυπριακού, γεγονός που ρίχνει τη σκιά του στο εσωτερικό πολιτικό σκηνικό της Τουρκίας.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Απέτυχε ανταρσία Τούρκου εισαγγελέα. Κορυφώνεται η αντιπαράθεση με την κυβέρνηση Ερντογάν. **Σελ. 9**

ΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

Ερντάλ Γκιουβέν (Εφημερίδα «Ραντικάλ»)

Καμιά αλλαγή στην τουρκική πολιτική

«Οι εκλογές δεν βρίσκουν αντίκτυπο στα τουρκικά ΜΜΕ και στην τουρκική κοινωνία. Όποιο και αν είναι το αποτέλεσμά τους, δεν θα υπάρξουν ανατροπές στη συνεργασία της τουρκοκυπριακής ηγεσίας με την Άγκυρα. Σε περίπτωση επικράτησης του κ. Έρογλου, η Άγκυρα θα αντιμετωπίσει κάποιες δυσκολίες ως προς τον συντονισμό των σχέσεων. Παρ' όλα αυτά, η τουρκική εξωτερική πολιτική, κυρίως η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας, είναι αυτή που θα καθορίζει τη βασική πολιτική γραμμή της Άγκυρας στο Κυπριακό. Αυτό δεν πρόκειται να αλλάξει. Η συνομοσπονδία θα έρθει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, εφόσον αλλάξει στρατηγική η Άγκυρα. Η συνεργασία του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ με την τουρκική κυβέρνηση δεν απέδωσε τα αναμενόμενα στο Κυπριακό και στην ευρωπαϊκή πορεία της Άγκυρας και αυτό το γεγονός έχει αντίκτυπο στην εσωτερική πολιτική σκηνή της Τουρκίας».

Γκιουρκάν Ζενγκίν (Κανάλι 24)

Δεν αποκλείονται εκπλήξεις

«Η πρόσφατη απόφαση του ΕΔΑΔ και η έμμεση υποστήριξη της Άγκυρας αποτελούν τα θετικά σημεία στην προεκλογική εκστρατεία του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Από την άλλη, το αποτυχημένο έργο του ΡΤΚ επισκιάζει την επικράτηση του κ. Ταλάτ. Όποιος και αν είναι ο νικητής των «εκλογών», αυτές θα σηματοδοτήσουν μια νέα περίοδο. Στην περίπτωση επικράτησης του κ. Έρογλου, οι διαπραγματεύσεις θα οδηγηθούν σε αδιέξοδο. Η αρνητική εικόνα του κ. Έρογλου στις διαπραγματεύσεις και στο διεθνές σκηνικό θα δυσκολέψει το έργο της Άγκυρας. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, πιστεύω ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά θα ευχαριστηθεί με την επικράτηση του κ. Έρογλου, επειδή θα έχει πλέον έναν λόγο για να αποφύγει τις διαπραγματεύσεις. Η Άγκυρα προσφάτως επισήμανε στον κ. Έρογλου ότι η λύση του Κυπριακού θα πρέπει να τηρεί τα κριτήρια του ΟΗΕ. Η Τουρκία δεν πρόκειται να συμβιβαστεί με την υφιστάμενη κατάσταση στο Κυπριακό. Σε περίπτωση αδιέξοδου στις συνομιλίες, ενδέχεται να λάβει πρωτοβουλίες-έκπληξη».

Αμντουρραχμάν Ντιλλίπακ (Εφημ. «Βακίτ»)

Η Τουρκία είναι απασχολημένη

«Η Τουρκία αυτό το διάστημα είναι απασχολημένη με την τροποποίηση του συντάγματός της, τα σχέδια ανατροπής της κυβέρνησης και με μια πιθανή νέα δίκη κατά του κυβερνώντος κόμματος. Οι εκλογές δεν συζητούνται στην τουρκική κοινωνία. Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα των εκλογών, η τουρκοκυπριακή πλευρά είναι αναγκασμένη να συμβιβαστεί με τις προτεραιότητες της Άγκυρας. Και αυτές οι προτεραιότητες καθορίζονται από τη θέληση για εξισορρόπηση των σχέσεών της με την Ε.Ε. και τις ΗΠΑ και των σχέσεών της με τον μουσουλμανικό κόσμο».

Μεχμέτ Αλί Μπιράντ (CNN Türk και Kanal D)

Στο τραπέζι η συνομοσπονδία

«Για πρώτη φορά οι τουρκοκυπριακές εκλογές δεν βρίσκουν αντίκτυπο στην τουρκική κοινή γνώμη. Το όνομα του Ντερβίς Έρογλου δεν ακούγεται καθόλου στα τουρκικά ΜΜΕ. Ο ίδιος έχει αρνηθεί να εμφανιστεί στα τουρκικά ΜΜΕ. Οι εκλογές ενδέχεται να τροποποιήσουν τις προσεγγίσεις και τις στρατηγικές. Η συνομοσπονδιακή λύση θα έρθει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και θα δυσκολέψει τις διαπραγματεύσεις. Η Άγκυρα και ο Δημήτρης Χριστόφιας υποστήριξαν εμμέσως την υποψηφιότητα του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Το σίγουρο είναι ότι η Άγκυρα αναμένει τον δεύτερο γύρο των εκλογών, για να αφήσει το στίγμα της στην τουρκοκυπριακή πολιτική σκηνή».

Μήνυμα από την Άγκυρα

Η αντίστροφη μέτρηση για την ψηφοφορία της επόμενης Κυριακής στα Κατεχόμενα μπαίνει στο τελικό της στάδιο και οι κόντρες μεταξύ Ταλάτ και Έρογλου έχουν φτάσει στο ζενίθ, χωρίς όμως επί της ουσίας να ανατρέπουν τις δημοσκοπικές έρευνες, που θέλουν τον δεύτερο να προηγείται. Εκείνο στο οποίο δίνεται πλέον μεγάλη σημασία είναι οι όποιες τοποθετήσεις γίνονται από πλευράς Τουρκίας σε σχέση με τους δύο διεκδικητές της «προεδρίας», οι οποίες τοποθετήσεις μπορούν να ανατρέψουν τα δεδομένα. Υπό αυτό το πρίσμα, η παρουσία τη βδομάδα που πέρασε, σε τηλεοπτική εκπομπή του καναλιού SIM (πρόσκειται στον Ταλάτ), του Μουσταφά Καραλίογλου, ο οποίος είναι αρχισυντάκτης της τουρκικής εφημερίδας «Star», διευθυντής του καναλιού «24 Ώρες» και θεωρείται άνθρωπος του πρωθυπουργού Έρογλου, αναμενόταν με μεγάλη ανυπομονησία από το στρατόπεδο Ταλάτ, αλλά και με μεγάλη έγνοια από το στρατόπεδο Έρογλου. Ο Καραλίογλου ήταν όμως πολύ προσεκτικός, όπως μαθαίνουμε από το βύσμα μας στα Κατεχόμενα, αλλά και πολύ σαφής. Το μήνυμα που έδωσε ήταν πως όποιος και να αναδειχθεί στην ηγεσία της τ/κ κοινότητας, θα πρέπει να γνωρίζει ότι η Άγκυρα τάσσεται υπέρ των συνομιλιών για εξεύρεση λύσης στο Κυπριακό και δεν υπάρχει άλλη γραμμή από αυτήν. Προειδοποίησε, μάλιστα, ότι «όποιος δεν ταχθεί στην ίδια πορεία πλεύσης, δεν έχει μέλλον»! Στην «έξυπνη» παρατήρηση, ότι δεν υπάρχει μόνο η Τουρκία του Ερντογάν, αλλά υπάρχει και η άλλη Τουρκία (των Κεμαλιστών), ο Καραλίογλου απάντησε περίπου: «Αυτά που ξέρατε να τα ξεχάσετε. Δεν υπάρχουν ούτε δύο ούτε τρεις Τουρκίες. Αυτό ίσχυε πριν. Σήμερα υπάρχει μία Τουρκία»...

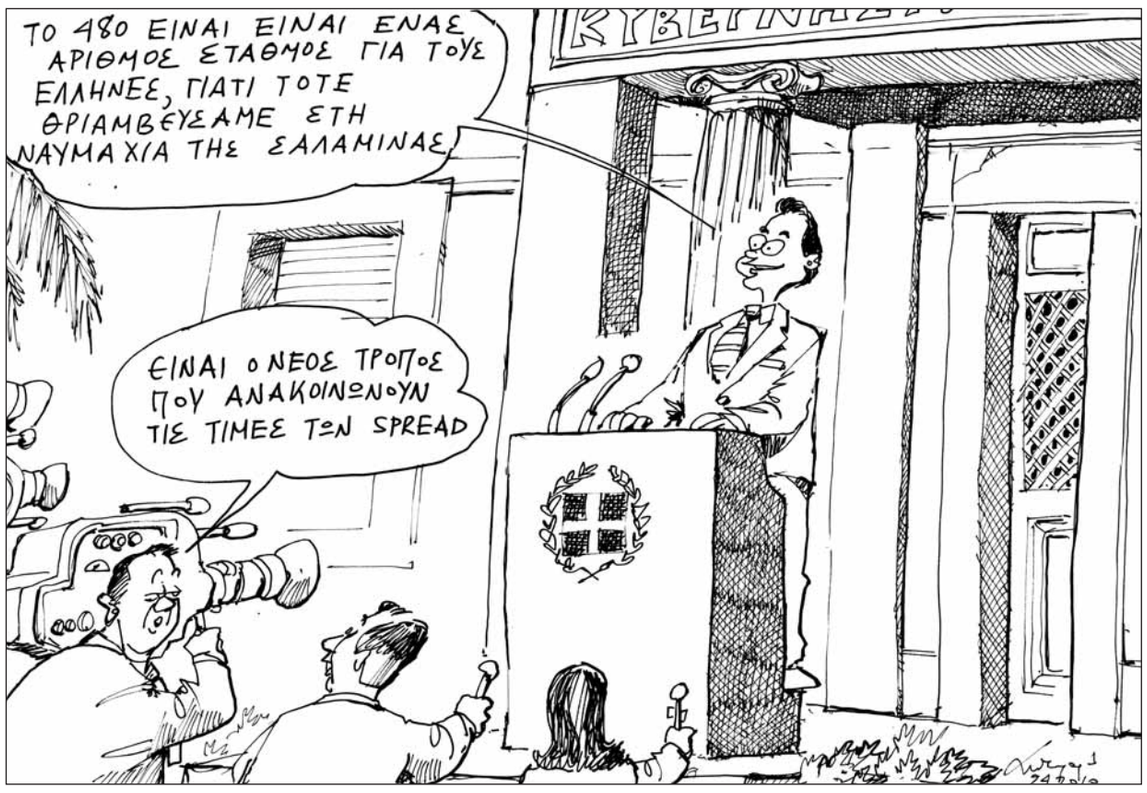

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗ

Το σύνδρομο του ντόμινο

Είχαμε πρόσφατα την ευκαιρία να ζητήσουμε από έναν Τ/κ ειδικό, μελετητή της ιστορίας των τ/κ κομμάτων, την εκτίμησή του για τις επερχόμενες «εκλογές», ο οποίος θεωρεί ότι η τάση λειτουργεί υπέρ του κ. Έρογλου για πολλούς λόγους. Κυριότερος είναι ο τρόπος που το ΡΤΚ, το κόμμα του κ. Ταλάτ, διαχειρίστηκε την εξουσία, ενόσω ήταν «κυβέρνηση». Αντί – όπως γίνεται συνήθως – να βάλουν το δάχτυλο στο βάζο με το γλυκό, μπήκαν ολόκληροι μέσα. Αυτό είχε ως συνέπεια να βγάλουν οι ίδιοι από την πολιτική ναφθαλίνη τον Έρογλου, ο οποίος και κέρδισε διά περιπάτου τις περασμένες «βουλευτικές εκλογές». Από το σημείο εκείνο και εντεύθεν, τα πράγματα για την παράταξη Ταλάτ πάνε από το κακό στο χειρότερο. Ο συνομιλητής μας προέβλεψε επίσης ότι μετά την ήττα Ταλάτ, την προσεχή Κυριακή, έπονται οι δημοτικές «εκλογές» που θα γίνουν στις 27 του προσεχούς Ιουνίου. Το ΡΤΚ θα υποστεί άλλη μια ήττα και θα κινδυνεύσει να χάσει κάποιους σημαντικούς δήμους, όπως της Αμμοχώστου και της Κερύνειας, από τους οκτώ που έχει σήμερα. Προέβλεψε, ακόμα, ότι μετά τις «εκλογές» της 18ης Απριλίου το ΡΤΚ θα περάσει μια μεγάλη κρίση και ίσως διασπαστεί. Θεωρεί, δε, σίγουρο ότι ο σημερινός πρόεδρος του κόμματος, Φερντί Σαμπίτ Σογιέρ, θα φύγει με τον έναν ή τον άλλον τρόπο και την προεδρία θα αναλάβει ο σημερινός γενικός γραμματέας τού Ρεπουμπλικανικού Κόμματος και πρώην δήμαρχος της κατεχόμενης Λευκωσίας, Κουτλάι Ερκ.

Συγκοινωνούντα δοχεία

Κι από τα βύσματα του Ιανού στα Κατεχόμενα περνάμε στο άλλο μας πρόσωπο, στις Ηνωμένες Πολιτείες, με heavy staff από παρασκήνιο και προσκήνιο. Όπως λοιπόν οι σπεκουλαδόροι που εμφανίζονται την ώρα της κρίσης, έτσι και οι διάφοροι επαγγελματίες των πολιτικών σεναρίων άρχισαν τώρα να κάνουν την εμφάνισή τους στο πεδίο του Κυπριακού, παρουσιάζοντας σενάρια και προσφέροντας – με το αζημίωτο – τροφή προς σκέψη για τους άμεσα εμπλεκομένους στο πρόβλημα. Έτσι, τα thinks tanks της Αμερικής πήρε... σβάρνα ο διευθυντής για θέματα Τουρκίας και Κύπρου του γνωστού οργανισμού International Crisis Group (ICG), Χιου Ποπ, κάνοντας διαλέξεις για τις εξελίξεις στο Κυπριακό, υπό το φως της ολοκλήρωσης των εντατικών συνομιλιών. Η πρώτη του ομιλία έλαβε χώρα στις 30 Μαρτίου, στο φημισμένο Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής της Νέας Υόρκης (το κανονικό συμβούλιο δηλαδή, όχι το γιαλαντζί παράρτημα της Ουάσινγκτον). Το θέμα του βασικά είχε να κάνει με την Τουρκία, αλλά αφιέρωσε ένα σοβαρό κομμάτι στην Κύπρο. Η δεύτερη ομιλία έγινε την 1η Απριλίου στο Ινστιτούτο Μπρούκινγκς της Ουάσινγκτον και ήταν αφιερωμένη αποκλειστικά στο Κυπριακό. Τις άκρως ενδιαφέρουσες απόψεις και εκτιμήσεις του Χιου Ποπ – ο οποίος, όπως είπε στις ομιλίες του, έγραψε τον τελευταίο χρόνο τρεις εκθέσεις για την Κύπρο και ήταν μάλιστα καλεσμένος στη συνάντηση του Ερντογάν με τους Ελληνοκύπριους δημοσιογράφους στην Κωνσταντινούπολη – θα τις διαβάσετε στο ρεπορτάζ της 6ης σελίδας. Είναι ωστόσο ενδιαφέρον ότι οι ομιλίες του όχι μόνο συνέπεσαν χρονικά και με την έκδοση της έκθεσης της ερευνητικής υπηρεσίας του Κογκρέσου (CRS) για την Κύπρο (αυτή κυκλοφόρησε στις 2 Απριλίου), αλλά περιέχουν τουλάχιστον ταυτόσημες διαπιστώσεις, αν όχι παρόμοια γλώσσα. Και δεν αναφερόμαστε μόνο στις εκτιμήσεις που περιέχονται στις εκθέσεις του ICG, αλλά και στις εκτιμήσεις για τις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό.

Φροντιστήριο από Ντε Σότο

Το κλειδί όλων αυτών των εκτιμήσεων είναι η πρόταση Ερντογάν για πενταμερή διάσκεψη. Ωστόσο, με όλο το σέβας, όπως διαβάζω τις προτάσεις του κ. Ποπ (η έκθεση της CRS απλά τις φωτογραφίζει), εισηγείται, για να ξεπεραστούν οι αρνητικές επιπτώσεις από πιθανή «εκλογή» του Ντερβίς Έρογλου, να γίνει ένα «Ντέιτον» για την Κύπρο. Το πράγμα έχει όμως και συνέχεια. Ο Αλεξάντερ Ντάουνερ, ο οποίος πάει στη Νέα Υόρκη οσονούπω, δεν θα περιοριστεί σε κάποιες ομιλίες και διαλέξεις ή σε κάποιες εσωτερικές συναντήσεις στον ΟΗΕ και πιθανές επαφές με τα μόνιμα μέλη του Σ.Α. και τον Φίλιπ Γκόρντον, αλλά έχει διευθετήσει συνάντηση με τον παλιό μας γνώριμο κύριο Άλβαρο Ντε Σότο, για εκτενή ενημέρωση γύρω από το Μπούργκενστοκ και φροντιστήριο, ώστε να αποφύγει τις παγίδες.

Κατέχουν και το παρασκήνιο

Οι επαγγελματίες του είδους αυτού, οι οποίοι στις ΗΠΑ κονομάνε ουκ ολίγα, αποδεικνύονται καλά ενημερωμένοι και για το παρασκήνιο του Κυπριακού. Στην προκειμένη περίπτωση, για το παρασκήνιο που τελικά οδήγησε στην κοινή δήλωση κι όχι σε κοινό ανακοινωθέν, η έκθεση Μορέλι γράφει πως, σύμφωνα με εικασίες, «ο Ταλάτ, υστερώντας στις δημοσκοπήσεις κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες και θέλοντας να πάρει κάτι θετικό για την προεκλογική του εκστρατεία, παρουσίασε στον Χριστόφια έκθεση με περίληψη του τι οι Τ/κ αντιλαμβάνονταν ότι επιτεύχθηκε. Όμως ο Χριστόφιας, ευρισκόμενος ήδη υπό την πίεση του εταίρου τού ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ, δεν εξέδωσε παρόμοια ανακοίνωση. Ηγέτες του αντιπολιτευόμενου ΔΗΣΥ δήλωσαν ότι δεν θα υποστήριζαν την έκδοση παρόμοιας ανακοίνωσης, μέχρις ότου εξεταζόταν από το Εθνικό Συμβούλιο, στη συνάντηση της 7ης Απριλίου. Στις 30 Μαρτίου, όπως συνεχίζει, Χριστόφιας και Ταλάτ εξέδωσαν σύντομη ανακοίνωση, υποστηρίζοντας ότι όντως σημειώθηκε κάποια πρόοδος στη διακυβέρνηση και στις εξουσίες, σε θέματα Ε.Ε. και στην οικονομία, αλλά δεν προχώρησαν περαιτέρω. Αν και ίσως είναι η τελευταία φορά που Χριστόφιας και Ταλάτ συναντιούνται, δήλωσαν πως είναι πεπεισμένοι ότι θα ξεπεράσουν τα θέματα που υπάρχουν αποκλίσεις και θα φτάσουν σε συνολική διευθέτηση. Σ' ό,τι φάνηκε ως τελική φιλική χειρονομία προς τον Ταλάτ, ο Χριστόφιας ανακοίνωσε ότι θα ήθελε να τον δει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων μετά τις 18 Απριλίου. Ως ίσως μία ένδειξη του πόσο δύσκολα θα είναι τα πράγματα στη συνέχεια για τον Χριστόφια, το σχόλιό του επικρίθηκε αμέσως από την ηγεσία της ΕΔΕΚ, ως παροχή υποστήριξης σε μία παράνομη εκλογή στον βορρά».

Δεν είπε τίποτε τρομερό!

Ως μία ακόμη μεγάλη εξέλιξη (breakthrough), μετά τη συνάντηση Ερντογάν με τους Ε/κ δημοσιογράφους και τη δήλωση Χριστόφια στις 18 Μαρτίου για τη διεθνή διάσκεψη, χαρακτήρισε και στις δύο ομιλίες του ο Χιου Ποπ την επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου στον Απόστολο Ανδρέα, λέγοντας: «Ο Ε/κ Αρχιεπίσκοπος, που για χρόνια ήταν ο πλέον δηλωμένος αντίπαλος οποιωνδήποτε υποχωρήσεων προς την Τουρκία, έγραψε επιστολή στον Τούρκο πρωθυπουργό, ζητώντας να επισκεφθεί μοναστήρι στο βόρειο μέρος. Κάτι πρέπει να συνέβη. Θα πρέπει να υπήρξε επικοινωνία. Και πήγε, συνοδευόμενος από Τ/κ επίσημο και δεν είπε τίποτε τρομερό. Κατ' ακρίβεια, όλα πήγαν καλά»...

Κι εμείς τι κάνουμε;

Η Ερευνητική Υπηρεσία του Κογκρέσου (CRS), παρότι είναι δημόσιος οργανισμός, λειτουργεί ανεξάρτητα, ετοιμάζοντας εκθέσεις για καθετί που μπορεί να απασχολήσει το νομοθετικό έργο του Κογκρέσου. Για χρόνια τώρα, η σιδηρά κυρία Μιγδάλοβιτς έγραφε πολλές (ενοχλητικές) αναφορές για την Κύπρο. Κανά δύο φορές, ως Κύπρος, «ενοχλήσαμε» χλιαρά την υπηρεσία, άνευ αποτελέσματος. Τώρα τη σκυτάλη παρέλαβε ο Βίνσεντ Μορέλλι, που υπογράφει την τελευταία έκθεση για την Κύπρο, με αρκετές και πάλι (ενοχλητικές) αναφορές σε επίπεδο εκτιμήσεων και ερμηνείας των γεγονότων. Ένα μικρό παράδειγμα: Δεν μπορεί το Κογκρέσο να έχει πολλαπλώς χαιρετίσει με ψηφίσματα την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. και η έκθεση να γράφει ότι «η ένταξη περιέπλεξε τα πράγματα». Μπορεί; Συμφωνούμε ότι πρόκειται για ανεξάρτητη επιτροπή, αλλά πού στηρίζει τη θέση περί «περιπλοκής»;
Το ερώτημα όμως είναι εμείς τι κάνουμε με τόσους πολλούς φίλους στο Κογκρέσο και με έναν οίκο δημοσίων σχέσεων που λαμβάνει 1,5 εκατομμύριο δολάρια ετησίως για αμφιλεγόμενες υπηρεσίες. Διότι δεν μπορείς να λες ότι παίρνεις αυτά τα χρήματα, απλά για να κλείνεις συναντήσεις με τον Μενέντεζ, τον Μπιλιράκη ή τη Μαλόνι, που τους κανονίζουν μόνοι τους οι ομογενείς μας – και μάλιστα δωρεάν. Βέβαια, το θέμα εδώ δεν είναι μόνο ζήτημα Κογκρέσου – όπου πάμε καλά, χάρη στην ομογένεια – αλλά τι έχουμε κάνει όλα αυτά τα χρόνια με τα ερευνητικά κέντρα και τα think tanks. Ένα πελώριο μηδενικό, παρά τις όποιες εισηγήσεις έχουν γίνει. Κι αυτή είναι η βασική πηγή της κακοδαιμονίας μας. Γιατί αυτά ακριβώς τα κέντρα είναι που τροφοδοτούν με πληροφόρηση και εκτιμήσεις το Κογκρέσο, την κυβέρνηση και πολλούς άλλους οργανισμούς, διαμορφώνοντας την κυρίαρχη σκέψη της διεθνούς κοινότητας για το Κυπριακό.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Γράφει **Η ΔΡΑΚΟΥΝΑ**

EX - PARTE

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Αντίληψη των πραγμάτων

Υπάρχει ένα ρητό που πάει κάπως έτσι: «Οι άντρες είναι όπως ένα blender. Χρειάζεσαι έναν, αλλά δεν είσαι σίγουρη γιατί». Κάθε περίοδος διακοπών που τελειώνει, λειτουργεί ως επιβεβαίωση των θαυμαστών ικανοτήτων μου ως γυναίκα. Έχοντας περάσει προ πολλού το νηπιακό στάδιο όπου πίστευα ότι άντρες και γυναίκες είναι το ίδιο και το αυτό, έχουν τις ίδιες ικανότητες, το ίδιο επίπεδο ευφυΐας και την ίδια αντίληψη των πραγμάτων, έχω πλέον πειστεί πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας ότι άντρες και γυναίκες δεν είναι καθόλου μα καθόλου όμοιοι.

Οι φεμινίστριες αγωνίστηκαν για πολλά χρόνια μέχρι να αποδείξουν ότι οι γυναίκες μπορούσαν να κάνουν όλα όσα κάνει ένας άντρας. Έχοντας καταφέρει τον στόχο τους, αντιλήφθηκαν έκπληκτες ότι δεν ισχύει το ίδιο για τους άντρες. Δηλαδή, ενώ οι γυναίκες μπορούν να κάνουν όλα όσα κάνει ένας άντρας, ένας άντρας δεν μπορεί να κάνει όλα όσα κάνει μια γυναίκα.

Είναι θέμα αντίληψης των πραγμάτων. Ο αντρικός εγκέφαλος απλούστατα δεν μπορεί να κάνει process ορισμένα πράγματα. Πες ότι είναι evolution, πες ότι είναι θέμα DNA. Πες ό,τι θέλεις. Οι διακοπές (όπου όλη η οικογένεια είναι αναγκαστικά μαζί) είναι μια περίοδος κατά την οποία αυτή η διαφορά γίνεται πιο εμφανής από ποτέ.

Εξηγώ: Στον γυναικείο εγκέφαλο η φράση «θα πάμε διακοπές» γίνεται processed ως ακολούθως: Να βάλω 2-3 πλυντήρια για να έχουμε ρούχα καθαρά, να τα απλώσω, μαζέψω, σιδερώσω, συγυρίσω για να μην τα έχω μετά. Να πακετάρω για τα παιδιά, τον εαυτό μου και τον σύζυγο, βεβαιώνοντας ότι τα ρούχα που πακέταρα συνδυάζονται μεταξύ τους και υπάρχει κάτι κατάλληλο για κάθε περίπτωση και για όλες τις καιρικές συνθήκες. Να συγυρίσω το σπίτι, να βρω babysitter για τη γάτα, να ποτίσω τα λουλούδια, να εξηγηθώ με την καθαρίστρια. Να πακετάρω πρώτες βοήθειες και άλλα 364 είδη φαρμάκων just in case. Να θυμηθώ να πακετάρω ταξιδιωτικά έγγραφα, κρατήσεις σε ξενοδοχεία, να πάρω μαζί την άδεια οδήγησης και χάρτες. Να φορτίσω κινητό τηλέφωνο, μπαταρία φωτογραφικής μηχανής, καφετιέρα με τρεις ταχύτητες, mp3, DVD player, Nintendo, iPod, τον αράπη που θα μου κάνει αέρα, να πακετάρω όλες τις συσκευές και τα σχετικά σύρματα αυτών στις βαλίτσες. Να πάω κομμωτήριο, αισθητικό και να περάσω και από το καθαριστήριο να πάρω το μπουφάν που θα θέλω να πάρω μαζί μου στο ταξίδι.

Στον αντρικό εγκέφαλο η φράση «θα πάμε διακοπές» γίνεται processed ως ακολούθως: Να μην ξεχάσω να κάνω web check-in. Να βάλω δύο παντελόνια για πέντε μέρες διακοπές ή μόνο ένα;... Ένα θα είναι μια χαρά. Να ξυριστώ; Μπα, άσε, το κάνω άλλη μέρα. (Δέκα λεπτά μετά την αναχώρηση από το σπίτι, θυμάται ότι ξέχασε να κάνει web check-in, αλλά δεν πειράζει, μπορεί να το κάνει στο αεροδρόμιο).

Ενώ εσύ θα συγχαίρεις τον εαυτό σου (από μέσα σου) για το τέρας οργάνωσης που είσαι, για το γεγονός ότι έφερες το multitasking σε άλλα επίπεδα, για το πόσο καπάτσα γυναίκα είσαι ρε γαμώτο, ο άντρας σου θα συγχαίρει τον εαυτό του (μεγαλόφωνα) για το γεγονός ότι σας έφερε στο αεροδρόμιο on time. Με πλυμμένο αυτοκίνητο. Δεν θα μπορεί να αντιληφθεί το δολοφονικό βλέμμα που του ρίχνετε.

Αντισταθείτε στον πειρασμό να εκραγείτε επί τόπου. Δεν το κάνει ξεπίτηδες. Ο εγκέφαλός του έχει άλλο τρόπο να αντιλαμβάνεται καταστάσεις. Alternatively, δείτε τον άντρα σας σαν μια ήρεμη δύναμη:
- Η ήρεμη δύναμη που ανοίγει βαζάκια και μπουκάλια στην κουζίνα.
- Η ήρεμη δύναμη που βγάζει έξω τα σκουπίδια και την ανακύκλωση.
- Η ήρεμη δύναμη που θα φορτωθεί τώρα όλες τις βαλίτσες που εσείς πακετάρατε και αδιαμαρτύρητα θα τις κουβαλήσει στον προορισμό σας.

Γη της λεμονιάς, της ελιάς. Γη των αντισταμινικών επίσης.

Όμορφη φύση με σκοτώνεις

Ο ήλιος λάμπει και πάλι στον ουρανό. Δεν φυσάει αυτές τις μέρες, αλλά μη μου ανησυχείτε, ενδεχομένως να ξαναφυσήξει ethnic αέρα, με δώρα από τη Σαχάρα και τη Συρία. Τα δέντρα και τα φυτά έχουν γεμίσει με ανθούς και λουλούδια. Ένα άρωμα Kenzo πλανιέται στην ατμόσφαιρα. Η φύση έβαλε τα γιορτινά της (ένα κλισέ την ημέρα τον γιατρό τον κάνει πέρα). Οι μέλισσες ψάχνουν για μέλισσους, οι ζουζουνίτσες ψάχνουν για ζουζουνίτσους, οι βατραχινίτσες ψάχνουν για βατραχινίτσους και πάει λέγοντας (η ταινία «Βασικά καλησπέρα σας» με τον Στάθη Ψάλτη είναι σχετική – η σκηνή όπου η Ρένα Παγκράτη εξομολογείται τον έρωτά της στον Πάνο Μιχαλόπουλο).

Τα βράδια με συντροφεύει ένας απαλός και επίμονος βήχας. Η πρωινή δροσούλα φέρνει ύπνο και φλέγματα. Με λίγα λόγια, έχω πεθάνει στις αλλεργίες. Έχω πάντοτε τα χαρτομάντιλα ανά χείρας για κάθε ενδεχόμενο. Είναι ένα από τα όπλα μου ενάντια στα sinus. Πολύχρωμο version για το σαλόνι. Ντόρα η εξερευνήτρια για το παιδικό δωμάτιο. Μεγάλα και απορροφητικά για το υπνοδωμάτιο. Μικρά και συμμαζεμένα για το αυτοκίνητο. Συσκευασία τσέπης για την τσάντα ώμου. Το οπλοστάσιο της Εθνικής Φρουράς (τώρα και με τις περικοπές) διαθέτει μικρότερη γκάμα όπλων.

Τρέχει η μύτη μου, με πιάνει δύσπνοια από τις μυρωδιές και τη σκόνη. Δεν μπαίνουν οι φακοί. Όταν μπαίνουν, θέλουν να βγουν. Τα γυαλιά μυωπίας χρειάζονται υαλοκαθαριστήρες από τη σκόνη. Πώς όταν αφήσεις το αυτοκίνητό σου για μια εβδομάδα ακίνητο και επιστρέψεις, αν και δεν έβρεξε, πρέπει να καθαρίσεις τα γυαλιά διότι μάζεψαν σκόνη; Έτσι και τα γυαλιά μυωπίας.

Στρέφω το βλέμμα δεξιά, δακρύζω. Στρέφω το βλέμμα αριστερά, δακρύζω. Στρέφω το βλέμμα στον Πενταδάκτυλο, δακρύζω. Είμαι η Μαρία Αλιφέρη στη σειρά «Η Κραυγή των Λύκων» (Τερέζα Φραντζή-Ρίχτερ σ' έφαγα). Το τι κλάμα έχει πέσει, δεν περιγράφεται. Ούτε κρεμμύδια χωρίς φακούς επαφής να καθάριζα (τι λέω, χωρίς φακούς τα καθαρίζω). «Τα δάκρυά μου είναι καυτάαα» τραγουδούσε και η Βουγιουκλάκη στις «Διπλοπενιές». Και καλά η Βουγιουκλάκη είχε το μαλλί κότσο μπανάνα για παρηγοριά (φτωχολογιά αλλά το χτένισμα χτένισμα. Και το δίπτυχο μολύβι-μάσκαρα στο μάτι κάγκελο επίσης). Εγώ τι παρηγοριά έχω;

Φταρνίζομαι συνέχεια. Ο συνδυασμός φταρνίζομαι-και-παράλληλα-τρέχουν-τα-μάτια-και-η-μύτη είναι ο πιο επιτυχημένος. Με το που πλησιάζει το σαββατοκύριακο τρέμω, διότι κλείνουν τα φαρμακεία και πρέπει να βασίζομαι στα εφημερεύοντα αν μου τελειώσουν τα αντιαλλεργικά φάρμακα. Και δεν είμαι μόνη μου (τους λοιμούς και τους καταποντισμούς τους παθαίνουμε συλλογικά, κανένας να μην έχει παράπονο, δημοκρατία για όλους). Ουρές στα εφημερεύοντα φαρμακεία. Πιο εύκολα αγοράζεις φάρμακα στη Βαγδάτη παρά εδώ. Πήγα στο φαρμακείο Δευτέρα του Πάσχα πρωί και επέστρεψα έγκαιρα για να δω τις βραδινές ειδήσεις των οκτώμισι.

Το όλο ensemble συμπληρώνει η φαγούρα (δερματικές παθήσεις δεν τις λένε αυτές;). Ξύσε-ξύσε, έγινα λευκαρίτικο. Λίγο οι σκόνες, λίγο οι ανθοί που πετάνε και κάθονται παντού, έχω συνέχεια την αίσθηση ότι θέλω ξεσκόνισμα. Δύο ντους την ημέρα βοηθάνε λίγο, αλλά δεν είναι λύση. Μπορεί να μην έχουμε υδατικό πρόβλημα φέτος, αλλά οφείλουμε να προσέχουμε την κατανάλωση νερού για να έχουμε να γεμίσουμε εν ευθέτω χρόνο την πισίνα. Ω ναι.

Ανυπομονώ να σφίξουν οι ζέστες, να νεκρώσει η φύση, γιατί από την πολλή ομορφιά ξεράθηκα στο κλάμα. Γη της λεμονιάς, της ελιάς. Γη των αντισταμινικών επίσης.

Εκλογές STOP

...Και ναι... έχω αντισταθεί ακόμα μια εβδομάδα στον πειρασμό να σχολιάσω τις επικείμενες εκλογές στα κατεχόμενα και τι σημαίνουν, τι θα σημαίνουν αν εκλεγεί ο άλφα ή βήτα υποψήφιος, ποιον υποψήφιο προτιμά ο Πρόεδρος, ποιον υποψήφιο προτιμά ο Αρχιεπίσκοπος, ποιον υποψήφιο προτιμούν τα Stanleybet και πόσα πληρώνει στα στοιχήματα, τι θα γίνει την επόμενη μέρα, τι θα γίνει σε δύο μέρες, ουφ ψευδοαγχώθηκα.

REUTERS

Σε πορεία σύγκρουσης βρίσκεται η κυβέρνηση Ερντογάν με μερίδα του στρατού. Στη φωτογραφία, ο Τούρκος πρωθυπουργός και ο ΑΓΕΕΘΑ στρατηγός Ιλκέρ Μπασμπούγ συνομιλούν κατά τη διάρκεια της κηδείας Τούρκου στρατιώτη.

Απέτυχε ανταρσία εισαγγελέα

Καθαίρεσε άλλους εισαγγελείς όσο ο Τούρκος πρωθυπουργός έλειπε στο Παρίσι

Διαστάσεις μάχης χαρακωμάτων προσλαμβάνει η αντιπαράθεση της κυβέρνησης Ερντογάν με το στρατιωτικό-κεμαλικό και δικαστικό κατεστημένο της Τουρκίας. Τελευταία εξέλιξη στο στρατιωτικό σκέλος της διαμάχης, η αποκάλυψη της εφημερίδας «Χουριέτ», ότι ο νυν αρχηγός ΓΕΕΘΑ στρατηγός Μπασμπούγ γνώριζε τον Μάρτιο του 2003, όταν ήταν αρχηγός του στρατού ξηράς, την ύπαρξη του «ύποπτου σεμιναρίου», που προετοίμασε το σχέδιο «Βαριοπούλα» για την ανατροπή της κυβέρνησης Ερντογάν. Η «ενοχή» του κ. Μπασμπούγ προκύπτει από έγγραφο που φέρει την υπογραφή του.

Οι περί Μπασμπούγ αποκαλύψεις μπορούν να εκληφθούν και ως «συνέχεια» στην «ανταρσία εισαγγελέα» κατά κυβερνητικής διαταγής την περασμένη εβδομάδα, που όμως βρήκαν μάλλον προετοιμασμένο τον Ταγίπ Ερντογάν, αν και ευρισκόμενο εκείνες τις ημέρες στο Παρίσι. Ενορχηστρωτής της ανταρσίας είναι ο γενικός εισαγγελέας Κωνσταντινουπόλεως, Αϊκούτ Τζενγκίζ Ενγκίν, ο οποίος καθαίρεσε την Τρίτη τρεις υφισταμένους του εισαγγελείς όταν αυτοί διέταξαν συλλήψεις αξιωματικών του στρατού σε 90 σημεία και σε 14 τουρκικές επαρχίες.

Συλλήψεις αξιωματικών του στρατού, που οι καθαιρεθέντες διέταξαν, τελικά προχώρησαν παρά την αρχική ματαίωσή τους

Με πρωτοβουλία του κ. Ενγκίν, ο οποίος προφανώς θεώρησε ότι απόντος του Τούρκου πρωθυπουργού θα είχε το «πάνω χέρι», η επιχείρηση ουσιαστικά ματαιώθηκε και οι συλληφθέντες, περισσότεροι από δέκα, αρχικώς απελευθερώθηκαν. Στη συνέχεια όμως, οι Αρχές συνέλαβαν ξανά επτά εν ενεργεία και δύο εν αποστρατεία ανώτερους αξιωματικούς, καθώς επίσης τον απόστρατο στρατηγό Σουκρού Σαριλίκ, πρώην γενικό γραμματέα του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, άλλοτε πανίσχυρου οργάνου των ενόπλων δυνάμεων, και δύο ακόμη αξιωματικούς, στο πλαίσιο των ανακρίσεων για το σχέδιο «Βαριοπούλα». Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο του 2003 –όπως και με το μεταγενέστερο σχέδιο «Κλωβός» – στόχος ήταν η ανατροπή της κυβέρνησης Ερντογάν με τη δημιουργία έκρυθμης κατάστασης, με δολιοφθορές εις βάρος ξένων μειονοτήτων, ακόμη και με «θερμό επεισόδιο» εις βάρος της Ελλάδας στον Εβρο.

Η παρέμβαση του γενικού εισαγγελέα Κωνσταντινουπόλεως συνέπεσε επίσης με την έναρξη της συζήτησης για το σχέδιο συνταγματικής αναθεώρησης στην Εθνοσυνέλευση, το οποίο η κεμαλική αντιπολίτευση πασχίζει να ακυρώσει με κάποιας μορφής συνταγματικό ή κοινοβουλευτικό «πραξικόπημα». Ως προς το σκέλος αυτό της διεξαγόμενης μάχης, υπενθυμίζεται πως εάν η συνταγματική αναθεώρηση δεν εγκριθεί από το Κοινοβούλιο, ο κ. Ερντογάν θα προσφύγει, όπως επανειλημμένως έχει δηλώσει, σε δημοψήφισμα. Για να συμβεί αυτό όμως, χρειάζεται συγκεκριμένο αριθμό ψήφων και ενδεχομένως τη στήριξη του κουρδικού κόμματος BND. Η χθεσινή ψήφιση στην Εθνοσυνέλευση νομοσχεδίου, που επιτρέπει τη διεξαγωγή προεκλογικής εκστρατείας στην κουρδική γλώσσα, ίσως να προαναγγέλλει την κουρδική στήριξη. Οπως η καταδίκη σε τρία χρόνια φυλάκιση της Λεϊλά Ζανά, πρώην μέλους του Κοινοβουλίου, συμβολίζει την απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης να μην «ενδώσει» σε συμβαλλόμενους με την τρομοκρατία.

Στον κυκεώνα αυτών των καταστάσεων, η κυβέρνηση απάντησε στον εισαγγελέα Ενγκίν με δημοσιεύματα σε φιλοκυβερνητικά έντυπα, που αποκαλύπτουν ότι, σε περίπτωση πραξικοπήματος, ο κ. Ενγκίν θα διοριζόταν εισαγγελέας Στρατοδικείου. Το «ξήλωμα» του «ανθιστάμενου» στη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος γενικού εισαγγελέα μεθοδεύεται την ώρα που ο φιλοκυβερνητικός Τύπος κάνει λόγο για «αθρόες» συλλήψεις στρατιωτικών και ο πρώην αρχηγός ΓΕΕΘΑ Χιλμί Οζκιόκ, ο θεωρούμενος «φιλελεύθερος», απειλεί τον απόστρατο στρατηγό Τσετίν Ντογάν, πρώην αρχηγό της Πρώτης Στρατιάς, με δικαστική δίωξη, επειδή λέγεται ότι απέδωσε στον κ. Οζκιόκ τις διαρροές για το σχέδιο «Βαριοπούλα».

Φρένο στις μεταρρυθμίσεις από την κεμαλική ελίτ

Λάδι στη φωτιά που μαίνεται εδώ και καιρό στην πολιτειακή πυραμίδα του τουρκικού κράτους έριξε εκ νέου ο επικεφαλής των εισαγγελέων της Τουρκίας Αμπντουραχμάν Γιαλτσίνκαγια, ο οποίος κατήγγειλε ότι οι σχεδιαζόμενες αλλαγές στο τουρκικό σύνταγμα, οι οποίες επηρεάζουν τον τρόπο που επιλέγονται οι κορυφαίοι δικαστές, είναι «μη δημοκρατικές» και το πακέτο των κυβερνητικών μεταρρυθμίσεων θα πολιτικοποιήσει το δικαστικό σώμα.

Ο γενικός εισαγγελέας του Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Αμπντουραχμάν Γιαλτσίνκαγια, ο οποίος είχε επιχειρήσει το 2008 να θέσει υπό απαγόρευση το κυβερνών κόμμα ΑΚΡ, δήλωσε σε συνέντευξη Τύπου: «Το Συνταγματικό Δικαστήριο και το Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων πολιτικοποιούνται από το πακέτο των μεταρρυθμίσεων»,είπε ο Γιαλτσίνκαγια, ο οποίος είχε επιχειρήσει το 2008 να θέσει υπό απαγόρευση το κυβερνών κόμμα ΑΚΡ. «Θα πρέπει να εισαχθεί ένα νέο σύστημα που να απελευθερώνει τη δικαστική εξουσία από πολιτικές παρεμβάσεις» δήλωσε.

Το ΑΚΡ, οι ρίζες του οποίου βρίσκονται στο πολιτικό Ισλάμ, παρουσίασε την περασμένη εβδομάδα στο κοινοβούλιο το πακέτο των μεταρρυθμίσεών του υποστηρίζοντας πως χρειάζεται αλλαγή για να ενισχυθεί η δημοκρατία στην Τουρκία, καθώς η χώρα επιδιώκει να ενταχθεί στην ΕΕ. Επικριτές εκφράζουν φόβους ότι το ΑΚΡ επιδιώκει να διαβρώσει τον κοσμικό χαρακτήρα του τουρκικού κράτους και υποστηρίζουν πως οι αλλαγές θα εμποδίσουν τη δικαστική εξουσία να ελέγχει και να εξισορροπεί την κυβέρνηση, καθώς τα έδρανα του ανώτατου δικαστηρίου θα γεμίσουν με διορισμένους από το ΑΚΡ.

Ο πρωθυπουργός Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν σχεδιάζει να θέσει το πακέτο των μεταρρυθμίσεων σε δημοψήφισμα, αν η κυβέρνηση δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία των δύο τρίων κατά την ψηφοφορία που πιθανολογείται ότι θα πραγματοποιηθεί στο κοινοβούλιο αργότερα αυτό το μήνα. Ο Γιαλτσίνκαγια θωρείται ο ιθύνων νους της κεμαλικής ελίτ και «αντιπροσωπεύει τη δαμόκλειο σπάθη που επικρέμαται διαρκώς πάνω από τα πολιτικά κόμματα», όπως δήλωσε πρόσφατα ο Μπουρχάν Κουζού, εκ των ηγετών του κυβερνώντος ΑΚΡ. Ο 60χρονος δικαστικός με το μονίμως βλοσυρό βλέμμα άρχισε να ανεβαίνει τα σκαλοπάτια της δικαστικής ιεραρχίας μετά το πραξικόπημα του στρατηγού Εβρέν (1980), σε συνθήκες πραγματικού πογκρόμ εναντίον της Αριστεράς. Διαμορφώθηκε έτσι σε εκπρόσωπο του μαχητικού κεμαλισμού στην πιο απολυταρχική εκδοχή του. Συνοδεύεται από τη φήμη του αδιάφθορου, που αρέσκεται σε ροβεσπιερικές πόζες και δεν θα δίσταζε να ηγηθεί μιας Επιτροπής Κοινής Σωτηρίας του κοσμικού κράτους - και των κοινωνικών προνομίων της στρατιωτικοδικαστικής κάστας. Ηδη, το σενάριο ακύρωσης της συνταγματικής αναθεώρησης από το Συνταγματικό Δικαστήριο ή και του εξοστρακισμού του ΑΚΡ εκτός νόμου εάν ο Ερντογάν δεν βάλει νερό στο κρασί του βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη.Το πρόβλημα με τον Γιαλτσίνκαγια είναι ότι κάτω από την κορυφή της δικαστικής πυραμίδας τα πράγματα αλλάζουν γρήγορα, όπως μαρτυρούν και οι αδιανόητες μέχρι πρότινος διώξεις ανώτατων στρατιωτικών. Καταλυτικό ρόλο σ' αυτήν την κατεύθυνση φαίνεται ότι παίζει μια άλλη πολύ ισχυρή προσωπικότητα του παρασκηνίου, ο ισλαμιστής διανοούμενος Φετουλάχ Γκιουλέν.

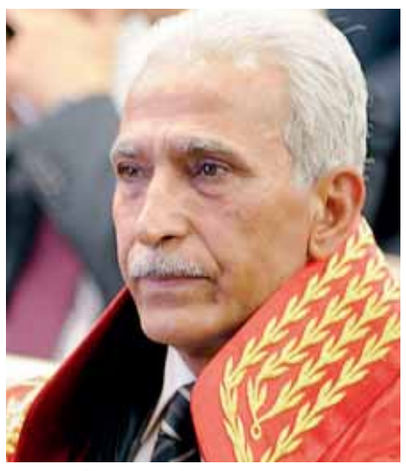

Ο γενικός εισαγγελέας του Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Αμπντουραχμάν Γιαλτσίνκαγια.

Για απόπειρα πολιτικοποίησης του δικαστικού σώματος κάνει λόγο ο γεν. εισαγγελέας του Ακυρωτικού Δικαστηρίου

Κάποιοι δεν θέλουν να αλλάξει το status quo

Αλέξης Γαλανός: Ο Πρόεδρος θα έπρεπε να συνεργαστεί με τις δυνάμεις που θέλουν λύση και που αποτελούν την πλειοψηφία

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Υπάρχουν δυνάμεις εντός και εκτός Κύπρου που βολεύονται με τη διατήρηση της παρούσας κατάστασης στο Κυπριακό και παραβλέπουν τους κινδύνους που εγκυμονεί η παρέλευση του χρόνου, υποστηρίζει ο δήμαρχος Αμμοχώστου, Αλέξης Γαλανός. Σε συνέντευξη στην «Κ» αποκαλύπτει ότι από τις επαφές που είχε στο εξωτερικό διαβλέπει ότι το θέμα της Αμμοχώστου ενδεχομένως να επανέλθει στο πλαίσιο μιας διαπραγματευτικής κίνησης της Τουρκίας, σε συνδυασμό ίσως με το απευθείας εμπόριο ή με το άνοιγμα του κεφαλαίου της ενέργειας. Ο δήμαρχος της κατεχόμενης πόλης εκτιμά τις προσπάθειες και την επιθυμία του Προέδρου για τη λύση, αλλά ταυτόχρονα τον επικρίνει για ιδεοληψία και προκαταλήψεις, οι οποίες τον οδηγούν κάποτε σε λανθασμένες πολιτικές κινήσεις.

-Πρόσφατα είχατε μεταβεί στις Βρυξέλλες και στη Μαδρίτη, όπου είχατε διάφορες επαφές. Μεταξύ άλλων συναντηθήκατε και με τον Ισπανό ΥΠΕΞ, κ. Μοραtίνος. Υπάρχει κάποια πρωτοβουλία της ισπανικής προεδρίας για την Αμμόχωστο; Υπάρχει κάτι στο παρασκήνιο;

Αν αξιοποιήσουμε σωστά το χαρτί της Αμμοχώστου, θα υπηρετήσουμε καλύτερα την υπόθεσή μας

Από όσα αντιλαμβάνομαι, οι επιστολές που απέστειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έστω και αργά, προς τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας και τους αρχηγούς των ευρωπαϊκών κρατών, είναι ένα χαρτί. Γίνονται διάφορες σκέψεις πώς θα αξιοποιηθεί το θέμα της Αμμοχώστου σε σχέση με τις συνομιλίες και πώς θα προωθηθεί παράλληλα με τον διάλογο. Εκείνο που έχει σημασία είναι να υπάρξει μια συνέχεια στην πρωτοβουλία της κυβέρνησης με συγκεκριμένες κινήσεις προς τα μόνιμα μέλη του Σ.Α. και τις ευρωπαϊκές χώρες. Εισηγούμαι παράλληλα να δημιουργηθεί μια ομάδα παρακολούθησης στο Υπουργείο Εξωτερικών, με τη συμμετοχή του Δήμου Αμμοχώστου, για χάραξη στρατηγικής ειδικά για το θέμα της Αμμοχώστου.

-Εδώ και 35 χρόνια, η Τουρκία κρατά το θέμα της Αμμοχώστου σαν ένα διαπραγματευτικό χαρτί. Πιστεύετε ότι έχει κάποιο λόγο να το ρίξει τώρα στο τραπέζι; Μήπως μπορεί να το αξιοποιήσει για το θέμα του απευθείας εμπορίου; Τι εκτιμάτε;

Ασφαλώς και κάποια στιγμή η Τουρκία θα επιδιώξει να παίξει αυτό το χαρτί. Ίσως με το θέμα του απευθείας εμπορίου, ίσως όμως και με το θέμα του κεφαλαίου για την ενέργεια, που είναι πολύ σοβαρό για την Άγκυρα. Πιστεύω ότι το χαρτί της Αμμοχώστου άρχισε να καίει στα χέρια της Τουρκίας.

-Τι εννοείτε;

Η Τουρκία καταδικάζεται ξεκάθαρα από ψηφίσματα του Σ.Α. και είναι πολύ δύσκολη η θέση της, να καταγγέλλεται ως μέλος του Σ.Α. για παραβίαση δικού του ψηφίσματος. Επίσης δεν είναι εύκολο για την Τουρκία να εμφανίζεται διεθνώς σαν ειρηνοποιός δύναμη και την ίδια ώρα να διατηρεί κατοχικά στρατεύματα που κρατούν σε ομηρία μια ολόκληρη πόλη σε μια ευρωπαϊκή χώρα. Ούτε και μπορεί να προεδρεύει του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο ιδρύθηκε για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ξέρετε, μπορεί ο κόσμος στο εξωτερικό να μη συγκινείται για πολλά θέματα, εκτιμώ όμως, από τις επαφές που κάνω, ότι οι ξένοι συγκινούνται όταν βλέπουν μια ολόκληρη πόλη να είναι κλειστή, υπό κατοχή.

-Αυτή η συγκίνηση πώς μετουσιώνεται σε πολιτική πράξη; Όταν συναντάτε ξένους αξιωματούχους, τι σας λένε; Σε ανθρώπινο επίπεδο, ποια είναι η αντίδρασή τους, πέραν της κατανόησης;

Μου λένε και πολλά πράγματα αρνητικά για εμάς και δεν έχουν πρόβλημα να μου ασκήσουν και κριτική, γενικότερα, ως ελληνοκυπριακή πλευρά. Σας διαβεβαιώ όμως ότι για το θέμα της Αμμοχώστου η θέση τους είναι ξεκάθαρη, ότι κάτι πρέπει να γίνει.

-Δεν πιέζουν όμως την Τουρκία όσο θα έπρεπε, ή όσο θα θέλαμε.

Πιστεύω ότι πιέζεται η Τουρκία, ειδικά για την Αμμόχωστο. Δεν έχουμε ζητήσει όμως ως ε/κ πλευρά να πιεστεί η Τουρκία όσο θα έπρεπε.

-Οι επιστολές που έστειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν ήταν μια ορθή κίνηση;

Σίγουρα ήταν, σας θυμίζω όμως ότι η τελευταία κίνηση που έγινε για την Αμμόχωστο ήταν το 1992 με το ψήφισμα 789, που ήταν και πιο σημαντικό από το 550, διότι καθόριζε ότι η Αμμόχωστος είναι Νεκρή Ζώνη. Από τότε, μέχρι το 2004-2005, που έγινε μια προσπάθεια επί προεδρίας Φινλανδίας και Λουξεμβούργου, δεν έγινε κάτι, ούτε ζητήσαμε κάτι. Και επειδή οι ξένοι παρακολουθούν το τι λέμε και τι πράττουμε, θυμίζω επίσης ότι ακούστηκαν φωνές στη δική μας πλευρά που διαμαρτύρονταν περί αμμοχωστοποίησης του Κυπριακού.

-Προβλέπετε ότι επί ισπανικής προεδρίας μπορεί να υπάρξει κάποια ουσιαστική κίνηση, ας πούμε να γίνει δεκτό το αίτημά μας όπως επιτραπεί σε διεθνείς εμπειρογνώμονες να εισέλθουν στην κλειστή πόλη για να επιθεωρήσουν την κατάσταση;

Το θέμα αυτό τέθηκε από εμάς από την επομένη της εκλογής του νυν Δημοτικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το υιοθέτησε – έστω και μετά από αρκετό χρονικό διάστημα – και τον συγχαρήκαμε. Ωστόσο, εκτιμούμε ότι οι ενέργειες που ακολούθησαν δεν ήταν αρκετές. Ο Πρόεδρος θα έπρεπε να το θέσει πιο έντονα στον γ.γ. του ΟΗΕ, να το εγείρει κατά την εδώ επίσκεψή του. Νομίζω ότι οι ενέργειες ήσαν κάπως υποτονικές. Τώρα είναι μια καλή ευκαιρία για να το εγείρουμε εκ νέου, να υπάρξει μια δυναμική συνέχεια σ' αυτό το θέμα.

-Πριν από χρόνια η επιστροφή της Αμμοχώστου ήταν προϋπόθεση για την έναρξη του διαλόγου για επίλυση του Κυπριακού. Βλέπουμε όμως τώρα ότι τα αυτονόητα θα πρέπει να τα διαπραγματευόμαστε. Τι πήγε λάθος και φθάσαμε μέχρι εδώ;

Συμφωνώ. Τι πήγε λάθος; Λάθος ήταν ο μακροχρόνιος. Ο χρόνος εργαζόταν και συνεχίζει να εργάζεται εναντίον μας. Όποιος διατείνεται το αντίθετο, θέλει τον χρόνο να εργαστεί υπέρ της διχοτόμησης. Νομίζω ότι πλέον έχουμε απτά παραδείγματα, όπως είναι το θέμα του ΕΔΑΔ, αλλά και το απευθείας εμπόριο.

ΚΑΤΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Η πολιτεία θα πρέπει επιτέλους να χαράξει πολιτική, ώστε να καθοδηγήσει τον κόσμο και να του δώσει ελπίδα, η ηγεσία είναι εκεί για να καθοδηγεί», δηλώνει ο δήμαρχος Αμμοχώστου, κ. Αλέξης Γαλανός.

Χαλαρότερη ομοσπονδία

-Ποιο είναι το μείζον για μια σωστή λύση; Το θέμα της ασφάλειας, των εγγυήσεων, η λειτουργικότητα; Υπάρχουν για παράδειγμα πολιτικοί που λένε από τώρα ότι, και να ικανοποιηθούν όλα τα αιτήματά μας στα βασικά ζητήματα, όπως είναι η αποχώρηση των εποίκων και των κατοχικών στρατευμάτων, την εκ περιτροπής προεδρία δεν τη δέχονται. Εσείς;

Το σημαντικότερο για μένα είναι η αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και της Τουρκίας με τις εγγυήσεις της από την Κύπρο, και η ρύθμιση του εποικισμού. Η ασφάλεια εντός της Ε.Ε. και η απαλλαγή από την Τουρκία. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, βλέπω πιο ελαστικά τις εσωτερικές ρυθμίσεις. Ούτε είμαι απόλυτος στο κατά πόσον η ομοσπονδία πρέπει να είναι αυστηρή και όχι χαλαρή. Δεν πρέπει να διακινδυνεύσουμε μια λύση δήθεν πιο στέρεη, ίσως και πιο άκαμπτη –που ευκολότερα σπάζει–, στη θέση μιας χαλαρότερης ομοσπονδίας.

Δεν αξιοποιήθηκε η χείρα βοηθείας του ΔΗΣΥ

-Βλέπετε να διαλύονται οι προσδοκίες για λύση, τις οποίες καλλιέργησε πριν από δύο χρόνια στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό η εκλογή του κ. Χριστόφια;

Είμαι λιγότερο απαισιόδοξος από όσο ήμουν προτού εκλεγεί ο κ. Χριστόφιας. Καθαρές κουβέντες. Προηγουμένως η υπόθεση λύση είχε σχεδόν ενταφιαστεί. Τώρα, παρά τις δυσκολίες εντός και εκτός Κύπρου, πιστεύω ότι κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, νοουμένου πάντα ότι η Τουρκία έχει την πολιτική βούληση για λύση, πιστεύω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε. Εκείνο που με ανησυχεί με τον Πρόεδρο είναι το εξής: Χωρίς να αμφισβητώ τις προθέσεις του, τον πόθο του για λύση και τον πατριωτισμό του, προβληματίζομαι από κάποιες ιδεοληψίες που έχει, αλλά και προκαταλήψεις, οι οποίες τον εμποδίζουν από το να συγκροτήσει συμμαχίες και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για να προχωρήσει.

-Συμμαχίες στην Κύπρο ή στο εξωτερικό;

Και εντός και εκτός. Εάν υπέρτατο καθήκον μας είναι να σώσουμε τον τόπο μας, δεν πρέπει να έχουμε αλλεργίες. Θα επικαλεστώ μια φράση ενός περίφημου Κινέζου κομμουνιστή ηγέτη, του Deng Xiaoping, που είπε: «Δεν έχει σημασία τι χρώμα έχει η γάτα, φτάνει να πιάνει τα ποντίκια».

-Μπορείτε να γίνετε σαφέστερος; Ας πούμε, για τις συμμαχίες στο εξωτερικό, τι καταλογίζετε στον Πρόεδρο;

Νομίζω ότι είναι καθαρά θέμα προκατάληψης το ότι ο Πρόεδρος δεν δέχεται να υποβληθεί αίτηση για ένταξη στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Αυτό όμως είναι ένα παράδειγμα. Πιστεύω ότι γενικότερα ο Πρόεδρος έχει μια αντιφατικότητα. Από τη μια λέει ότι θέλει λύση, από την άλλη, όμως, βλέπουμε ότι δεν κάνει τα βήματα που πρέπει ώστε, την ώρα που θα πρέπει, να μπορέσει να «πουλήσει», όπως λέμε, τη λύση.

Είμαι λιγότερο απαισιόδοξος από όσο ήμουν προτού εκλεγεί ο κ. Χριστόφιας

-Ας πάμε τώρα στις συμμαχίες εντός. Πιστεύετε ότι το ΔΗΚΟ στηρίζει όσο θα έπρεπε τον Πρόεδρο στο Κυπριακό; Ήμήπως αυτή η συνεργασία ήταν ένας γάμος για την προίκα, για την εξουσία; Ως πρώην αξιωματούχος του ΔΗΚΟ, έχει ενδιαφέρον να μας πείτε τη γνώμη σας. Μήπως είναι εγκλωβισμένος ο Πρόεδρος; Μήπως σχοινοβατεί;

Αντιλαμβάνεστε ότι δεν απαντώ εκ μέρους του ΔΗΚΟ, παρ' όλον ότι υπήρξα ιστορικό και ιδρυτικό στέλεχός του. Δεν γνωρίζω αν ο Πρόεδρος είναι εγκλωβισμένος έναντι του ΔΗΚΟ και εάν είναι έτοιμος να θυσιάσει μια λύση του Κυπριακού για να συνεχίσει τη συνεργασία του με το ΔΗΚΟ. Και ακόμη δεν γνωρίζω τι αντιπροσωπεύουν κάποιες τάσεις στο ΔΗΚΟ. Δεν μπορώ να πω ότι το ΔΗΚΟ θα απορρίψει μια συνολική λύση, εάν προβλέπει οριστική αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, των εποίκων και τερματισμό των εγγυήσεων. Εκείνο όμως που πιστεύω είναι ότι ο Πρόεδρος θα μπορούσε να είχε πολιτευτεί διαφορετικά. Τώρα έρχονται και οι βουλευτικές εκλογές και νομίζω ότι είναι αργά.

-Αναφέρεστε στον ΔΗΣΥ;

Ναι, ο Πρόεδρος θα έπρεπε να είχε αξιοποιήσει καλύτερα τη χείρα βοηθείας που του έτεινε ο ΔΗΣΥ και η οποία τώρα αποσύρεται. Εδώ χάθηκε μια ευκαιρία.

-Η χείρα βοηθείας αποσύρθηκε λόγω λαθών του Προέδρου, λόγω προεκλογικής τακτικής του ΔΗΣΥ ή αυτά έχει το πολιτικό παιχνίδι;

Είναι και αυτά στο πολιτικό παιχνίδι, πιστεύω όμως ότι η μεγάλη ευθύνη πάντα ανήκει στον Πρόεδρο, αυτός είναι που κάνει ή που πρέπει να κάνει τις κινήσεις, όπως για παράδειγμα στο θέμα της ενημέρωσης των πολιτικών δυνάμεων. Το βλέπουμε και από τη δική μας σκοπιά ως Δήμος Αμμοχώστου. Δεν έχουμε τη συνεννόηση και την κατανόηση που θα επιθυμούσαμε. Το Κυπριακό δεν είναι ένα κόμμα, είναι όλα τα κόμματα. Και στις αποφάσεις θα πρέπει να αποφασίζουμε όλοι μαζί. Και πιστεύω ότι, αντί του Εθνικού Συμβουλίου, θα έπρεπε να υπάρχει κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Εξάλλου, πώς θα λυθεί το Κυπριακό; Το Κυπριακό θα λυθεί εάν συνεργαστούν οι δυνάμεις εκείνες που θέλουν λύση. Κατά συνέπεια, ο Πρόεδρος θα έπρεπε να συνεργαστεί με τις δυνάμεις που θέλουν λύση και που αποτελούν την πλειοψηφία. Ε, δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Γι' αυτό σας λέω ότι υπάρχει μια αντίφαση. Πώς θα περάσεις τη λύση σε ένα δημοψήφισμα; Εδώ είναι ίσως που υπάρχει και μια απαισιοδοξία μέσα στον κόσμο.

-Βλέπετε να υπάρχουν δυνάμεις που δεν θέλουν λύση;

Βεβαίως και υπάρχουν, εντός Κύπρου και εκτός Κύπρου. Να σας πω κάτι το οποίο απεύχομαι. Θα είμαστε δυστυχείς εάν φύγουμε από την προσπάθεια λύσης και οδηγηθούμε σε μια αχρείαστη πόλωση και αντιπαράθεση Αριστεράς και Δεξιάς. Και κάποιοι το θέλουν αυτό. Κάποιοι δεν θέλουν να αλλάξει το status quo διότι εξυπηρετούνται. Κάποιοι συνεχώς λένε στον λαό τα κακά και τα προβλήματα της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας. Και πως θα χάσουμε τη βολή μας. Από την άλλη, όμως, δεν βάζουμε στη ζυγαριά το τι θα συμβεί εάν συνεχιστεί ο εποικισμός, η παραμονή στρατευμάτων, εάν η Κύπρος παραμείνει ελεύθερη Κέρκυρα με την Τουρκία να βρίσκεται μέσα στη χώρα μας. Ας το σκεφτούμε αυτό για τα παιδιά μας, για τα εγγόνια μας.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

Γίνονται δεκτές αιτήσεις για την πλήρωση μίας (1) κενής θέσης **Λογιστικού Λειτουργού**, (Θέση Πρώτου Διορισμού), τριών (3) κενών θέσεων **Τεχνικού** (Θέση Πρώτου Διορισμού) και δύο (2) κενών θέσεων **Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού** (Θέση Πρώτου Διορισμού).

Ο μισθός της θέσης **Λογιστικού Λειτουργού** είναι πάνω στη μισθοδοτική κλίμακα Α4 - Α7(ii) (Συνδυασμένες κλίμακες).
Ο μισθός της θέσης **Τεχνικού** είναι πάνω στη μισθοδοτική κλίμακα Α2 - Α5- Α7(ii) (Συνδυασμένες κλίμακες).
Ο μισθός της θέσης **Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού** είναι πάνω στη μισθοδοτική κλίμακα Α2 - Α5- Α7(ii) (Συνδυασμένες κλίμακες).

Πάνω στις πιο πάνω κλίμακες προστίθενται οι επιπλέον ετήσιες εγκεκριμένες αυξήσεις. Επιπλέον καταβάλλεται τιμαριθμικό επίδομα σύμφωνα με το ποσοστό που εγκρίνεται κατά καιρούς από την Κυβέρνηση. Επίσης καταβάλλεται 13ος μισθός.

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει απαραίτητα να συμπληρώσουν αίτηση για πρόσληψη και να την υποβάλουν με όλα τα αναγκαία πιστοποιητικά προς το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας, οδός Φραγκλίνου Ρούσβελτ 76, Κτίριο Α, Τ.Θ. 50622, 3608 Λεμεσός, **όχι αργότερα από τις 31 Μαΐου 2010, μέχρι τις 12.30 μ.μ.** Αιτήσεις που θα υποβληθούν μετά την ημερομηνία αυτή δεν θα λαμβάνονται υπόψη.

Οι υποψήφιοι που πληρούν τα απαιτούμενα προσόντα των θέσεων θα κληθούν σε γραπτές εξετάσεις οι δέ επιτυχόντες στις γραπτές εξετάσεις, θα κληθούν σε μεταγενέστερο χρόνο, και σε προφορική εξέταση όπως προνοείται στο Νόμο για την Αξιολόγηση Υποψηφίων για διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία, Νόμος 6 (Ι)/1998 όπως έχει τροποποιηθεί.

Περισσότερες λεπτομέρειες όσον αφορά τις αναγκαίες προϋποθέσεις διορισμού, τα καθήκοντα για την κάθε θέση και τα απαιτούμενα προσόντα με βάση τα Σχέδια Υπηρεσίας των θέσεων που ζητούνται για πλήρωση, όπως επίσης και για τον τρόπο υποβολής αιτήσεων φαίνονται στη Γνωστοποίηση με αρ. 298 που δημοσιεύθηκε στο Κύριο Μέρος (Τμήμα Α) της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με αρ. 4444 και ημερομηνία 26 Μαρτίου 2010. Επίσης οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να αποτείνονται στην ιστοσελίδα του Συμβουλίου στην ηλεκτρονική διεύθυνση **www.sbla.com.cy** ή στα γραφεία του Συμβουλίου στην πιο πάνω διεύθυνση ή στο τηλέφωνο 25881900 κατά τις εργάσιμες ώρες.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΑΜΟΥ

Σας προσκαλούμε στο γάμο μας το Σάββατο
17 Απριλίου 2010 και ώρα 4:00μ.μ. στην εκκλησία
Αγίου Βασιλείου στο Στρόβολο.

Γιώργος & Αννίτα

Οικογένειες:
Παναγιώτης & Σωτηρούλα Προδρόμου Χριστοφή
Από Ν. Χωριό Κυθραίας και Έξω Μετόχι
Και τώρα Κ. Λακατάμια

Μάριος & Λένα Μαυρίκιου
Από Στρόβολο & Λάπηθο και τώρα Στρόβολο

Συγχαρητήρια και δεξίωση
Στο ξενοδοχείο Holiday Inn, 5:30 – 8:00 μ.μ.

Blue Air
από 49,99€
Τιμή ανά διαδρομή / (συμπεριλαμβανομένων των φόρων)
Περιορισμένος αριθμός θέσεων

ΛΑΡΝΑΚΑ
ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ
ΒΙΕΝΝΗ
ΜΙΛΑΝΟ
ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΠΑΦΟΣ
ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αγοράστε το εισιτήριο σας τώρα στο:
www.blueairweb.com
ή από το ταξιδιωτικό σας πράκτορα

Τηλεφωνικό κέντρο:
+357 24 841 180

Sole Agent of Blue Air in Cyprus
Orthodoxou aviation ltd

ΕΡΑ

Από επίσημης τουρκικής πλευράς, η συνάντηση του Αρχιεπισκόπου με τον Ταγίπ Ερντογάν δεν έχει επιβεβαιωθεί, κάτι το οποίο αναμένεται να γίνει την τελευταία στιγμή, όπως εκτιμούν πηγές προσκείμενες στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Στον αέρα παραμένει η συνάντηση στην Πόλη

Ούτε φωνή ούτε ακρόαση από Τουρκία, το Φανάρι δεν ανησυχεί

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Την ερχόμενη Τετάρτη, ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος, από τις Βρυξέλλες όπου θα βρίσκεται για να παραστεί σε εκδήλωση που διοργανώνει η ευρωβουλευτής Ελένη Θεοχάρους, θα μεταβεί για δεύτερη φορά στην Κωνσταντινούπολη, προσκεκλημένος του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου. Μια επίσκεψη στην οποία επενδύει πάρα πολλά, αφού, όπως ανακοινώθηκε από τον ίδιο, θα συναντήσει τον Τούρκο πρωθυπουργό, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Πέντε μέρες πριν το ταξίδι στην Τουρκία, η συνάντηση παραμένει σε εκκρεμότητα, αφού ούτε στη Λευκωσία αλλά ούτε και στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, το οποίο είναι ο ενδιάμεσος κρίκος, γνωρίζουν τον τόπο ή την ημέρα που ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος θα έχει την ευκαιρία να τα πει πρόσωπο με πρόσωπο με τον Ερντογάν.

Επί του παρόντος, η εκκρεμότητα που παρατηρείται στην επιβεβαίωση αλλά και προσδιορισμό της συνάντησης, δεν φαίνεται να προκαλεί ανησυχία στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, ούτε και στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Η τακτική από τουρκικής πλευράς κρίνεται δικαιολογημένη και για έναν επιπρόσθετο λόγο. Όπως χαρακτηριστικά έλεγαν στην «Κ» πηγές από το Φανάρι, η συγκεκριμένη συνάντηση δεν είναι μια συνήθης συνάντηση όπου ακολουθείται το πρωτόκολλο. «Το θέμα της συνάντησης το χειρίζεται ο Οικουμενικός Πατριάρχης», ήταν η απάντηση του Αρχιεπισκόπου μετά την κατ' ιδίαν συνάντηση που είχε την Παρασκευή με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εάν η συνάντηση πραγματοποιηθεί τελικά, η ώρα και ο τόπος όπως εκτιμάται θα ανακοινωθούν την υστάτη και θα εξαρτηθεί και από το πρόγραμμα του Τούρκου πρωθυπουργού.

Ένας παράγοντας που, όπως εκτιμάται, πιθανότατα να λειτουργήσει καταλυτικά στην πραγματοποίηση ή μη του τετ-α-τετ Αρχιεπισκόπου-Ερντογάν είναι και οι λεγόμενες εκλογές στα κατεχόμενα την ερχόμενη Κυριακή, ημέρα κατά την οποία ο Μακαριότατος θα βρίσκεται στην Πόλη και θα αναμένει τηλεφώνημα από τον Ταγίπ Ερντογάν για τη συνάντησή τους.

Σε περίπτωση που προκύψει οτιδήποτε σε σχέση με τις «εκλογές», δεν θεωρείται απίθανο ο Τούρκος πρωθυπουργός να επιλέξει να αποστείλει απεσταλμένο για να συναντήσει τον Αρχιεπίσκοπο. Στη συνάντηση, εν πάση περιπτώσει, αναμένεται να είναι παρών και ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ο Αρχιεπίσκοπος αντάλλαξε απόψεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για το επικείμενο ταξίδι του στην Τουρκία.

Τρισέλιδο υπόμνημα για Κυπριακό

Ο Αρχιεπίσκοπος μεταβαίνει στην Κωνσταντινούπολη έχοντας στις αποσκευές του και τρισέλιδο υπόμνημα με τις θέσεις της Εκκλησίας της Κύπρου στο Κυπριακό, αντίγραφο του οποίου επέδωσε και στον πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο Μακαριότατος, ο οποίος συναντήθηκε την περασμένη Παρασκευή με τον Δημήτρη Χριστόφια επ' ευκαιρία του ταξιδιού του, δήλωσε ότι θα ενημερώσει τον Ταγίπ Ερντογάν για τις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς στο Κυπριακό, ενώ απέφυγε με διπλωματικό τρόπο να απαντήσει αν μεταφέρει πρόσκληση του Προέδρου της Δημοκρατίας για συνάντηση με τον Ερντογάν. Η συνάντηση αποσκοπούσε στην ενημέρωση του Αρχιεπισκόπου επί του Κυπριακού, σε σχέση πάντα με το τι θα αναφέρει ο ίδιος στο ραντεβού της Πόλης. «Άκουσα τις απόψεις του, συμφωνώ πλήρως και η ευχή μας, και των δύο, είναι να επιτύχει η συνάντηση για το καλό της πατρίδας και του λαού μας», δήλωσε ο Αρχιεπίσκοπος εξερχόμενος του Προεδρικού Μεγάρου.

Στο παρασκήνιο τώρα, παρά τις δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου, οι κινήσεις του αλλά και η επικείμενη συνάντησή του με τον Ερντογάν προκαλούν ανησυχία στο Προεδρικό. Όπως τόνιζαν στην «Κ» έγκυρες πηγές, υπάρχει μια αμηχανία για το πώς θα εξελιχθεί η συνάντηση και προ πάντων για το τι θα μεταφέρει στον Ερντογάν ο Αρχιεπίσκοπος. Από το κυβερνητικό στρατόπεδο δεν περνούν απαρατήρητες πληροφορίες που φέρουν τον προκαθήμενο της Εκκλησίας να έχει εκμυστηρευτεί σε πρόσωπα του περιβάλλοντός του ότι ο ίδιος «μπορεί να τα πει καλύτερα στον Ερντογάν απ' ό,τι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η πολιτική ηγεσία. Αυτά που δεν μπορούν να κάνουν οι πολιτικοί μας, τα κάνω εγώ».

Πριν το οδοιπορικό του στα κατεχόμενα, ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος είχε ενημερώσει τα μέλη της Ιεράς Συνόδου τόσο για τη μετάβαση στην Καρπασία όσο και για το ραντεβού με τον Ταγίπ Ερντογάν. Στη συνεδρία εκείνη οι ιεράρχες δεν εξέφρασαν αντιρρήσεις ή προβληματισμούς για τις κινήσεις του Αρχιεπισκόπου τόσο εντός όσο και εκτός Κύπρου.

Ο Αρχιεπίσκοπος, όπως αναφέρουν πληροφορίες της «Κ», ενθαρρύνθηκε από τη Σύνοδο τόσο για την επίσκεψη στα κατεχόμενα όσο και για το ταξίδι στην Τουρκία. Ωστόσο, εκφράζονται ανησυχίες για το επίπεδο της ενημέρωσης της οποίας θα τύχει η Σύνοδος μετά την επιστροφή του από την Πόλη στις 20 Απριλίου. Τον Αρχιεπίσκοπο στην Τουρκία θα συνοδεύσουν δύο πολύ στενοί συνεργάτες του, ο Μητροπολίτης Πάφου Γεώργιος και ο Χωρεπίσκοπος Χύτρων και ηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίου Νεοφύτου, Λεόντιος.

Η επιλογή επαγγέλματος

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Βρέθηκα τελευταία σε εκδήλωση σε Λύκειο της Λευκωσίας, στην οποία εκπρόσωπος του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου παρουσίασε το πρόγραμμα σπουδών του πανεπιστημίου. Ακολούθησε γόνιμη συζήτηση με τη συμμετοχή πολλών γονιών. Η συζήτηση έφερε στην επιφάνεια μερικά από τα σημαντικότερα ερωτήματα των νέων και των γονιών: Τι να σπουδάσει ο νέος σήμερα; Ποιο επάγγελμα να διαλέξει; Ποια επαγγέλματα θα έχουν ζήτηση σε μερικά χρόνια, έτσι ώστε οι σημερινοί τελειόφοιτοι να προβούν στις κατάλληλες επιλογές πανεπιστημιακών σχολών;

Τα ερωτήματα υποβλήθηκαν από γονείς, οι οποίοι εναγωνίως ζητούσαν απαντήσεις από τον εκπρόσωπο του πανεπιστημίου και από την καθηγήτρια Συμβουλευτικής του σχολείου, η οποία προσπαθούσε με επιχειρήματα και στοιχεία να πείσει τους γονείς πως το πρώτο και σημαντικότερο κριτήριο επιλογής κλάδου σπουδών είναι οι αντιλήψεις των ίδιων των παιδιών για το πώς συνδέονται οι επιθυμίες και οι ικανότητές τους με ένα επάγγελμα. Οι στατιστικές και οι προβλέψεις για τα επαγγέλματα που θα έχουν στο μέλλον ζήτηση έπονται. Εξάλλου, στις μέρες μας, αλλά και στα χρόνια που θα ακολουθήσουν, οι προβλέψεις είναι επισφαλείς. Περισσότερο, δε, επισφαλείς είναι οι προβλέψεις για επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων πανεπιστημίων. Αυτό είναι το αποτέλεσμα των ραγδαίων αλλαγών που συμβαίνουν στον κόσμο της οικονομίας και της αγοράς, όπως γενικά και σε όλο τον κόσμο. Αυτή είναι μια πραγματικότητα, την οποία δεν φαίνεται να κατανοούν οι περισσότεροι γονείς, ιδιαίτερα όσοι δεν βρέθηκαν ποτέ στην ανεργία. Όμως, ζούμε ήδη και στον τόπο μας το φαινόμενο αρκετοί εργαζόμενοι να έχουν περάσει από δύο και τρεις και κάποτε και περισσότερους επαγγελματικούς χώρους. Αυτό δεν είναι κατ' ανάγκην κακό. Οι εμπειρίες που αποκτώνται είναι εξαιρετικά ωφέλιμες για τους ίδιους τους εργαζομένους, για τους οργανισμούς στους οποίους εργάζονται και για την κοινωνία.

Σε παλαιότερες εποχές τα πράγματα ήσαν πολύ διαφορετικά. Από τη μια δεν υπήρχαν πολλές απαιτήσεις και από την άλλη η τάση για πανεπιστημιακές σπουδές ήταν μικρή, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι που ακολουθούσαν ανώτερες σπουδές να βρίσκουν εύκολα εργασία. Το βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων ήταν χαμηλό και λίγοι μπορούσαν να ανταποκριθούν στα έξοδα για ανώτερες σπουδές. Πάρα πολλοί όδευαν προς τα τεχνικά επαγγέλματα είτε ως απόφοιτοι του δημοτικού είτε ως απόφοιτοι των επαγγελματικών τμημάτων των τεχνικών σχολών. Επιπλέον, οι μαθητές δεν είχαν όλοι ίσες ευκαιρίες. Εύκολα οι μαθητές έχαναν τη σχολική χρονιά και επειδή η γυμνασιακή εκπαίδευση δεν ήταν υποχρεωτική, πολλοί παρατούσαν το γυμνάσιο και ακολουθούσαν την άμεση επαγγελματική αποκατάσταση. Χαρακτηριστικά, στην πρώτη τάξη του γυμνασίου, το 1968, φοιτούσαμε στο Γυμνάσιο Αρρένων Κύκκου 300 μαθητές (50 σε κάθε τμήμα παρακαλώ!), ενώ στην τρίτη τάξη μείναμε 180. Οι πλείστοι από τους υπόλοιπους εισήλθαν νωρίς στην αγορά εργασίας.

Στον τόπο μας, πέραν των άλλων λόγων που οδήγησαν πολλούς σε ανώτερες σπουδές, σημαντικό ρόλο είχε και η κατάσταση που προκάλεσαν τα τραγικά γεγονότα του 1974. Μια από τις αποφάσεις που λήφθηκαν τότε προέβλεπε πως όσοι είχαν εγγραφεί σε πανεπιστήμιο μπορούσαν να υπηρετήσουν μειωμένη θητεία, για να μη χάσουν τις σπουδές τους. Βλέπετε, πάντοτε στον τόπο μας, ακόμα και σε δραματικές στιγμές όπως εκείνες του '74, λειτουργούσαν οι διακρίσεις. Έτσι, ενώ πολλοί υπηρέτησαν μέχρι και 38 μήνες στρατιωτικής θητείας, άλλοι υπηρέτησαν μόνο 26. Ο αριθμός των Κυπρίων που βρέθηκαν να σπουδάζουν στο εξωτερικό αυξήθηκε σημαντικά. Τότε δημιουργήθηκαν και οι πρώτες ουρές ανέργων στον κατάλογο διοριστέων εκπαιδευτικών στη μέση εκπαίδευση.

Εν πάση περιπτώσει, οι μέχρι σήμερα διατυπωθείσες θεωρίες για την επιλογή επαγγέλματος συνηγορούν πως πρόκειται για μια διαδικασία πολύπλοκη, αφού σ' αυτήν εμπλέκονται πολλοί παράγοντες. Εκτός από το άτομο, εμπλέκεται και ολόκληρη η κοινωνία, με τους θεσμούς που καθιερώνει και τις αξίες που υιοθετεί. Την ώρα που οι νέοι λαμβάνουν τις αποφάσεις τους για τις σπουδές τους, προσπαθώντας να προσδιορίσουν το ενδιαφέρον τους για κάποιο επάγγελμα, η πραγματικότητα τούς είναι άγνωστη, γεγονός που αναπόφευκτα θα οδηγήσει τους περισσότερους κάποια στιγμή στο μέλλον σε έναν συμβιβασμό. Επίσης, αυτό οδηγεί πολλούς να ισχυρίζονται πως η ελεύθερη επιλογή επαγγέλματος είναι ένας μύθος. Πως σε τελευταία ανάλυση λίγοι είναι αυτοί που ασκούν αυτό που πραγματικά τους αγγίζει. Και έτσι, όμως, αν είναι τα πράγματα, οφείλουμε να προετοιμάζουμε τους νέους για τον κόσμο της εργασίας με ειλικρίνεια και με σεβασμό προς τις επιθυμίες και επιδιώξεις τους, επειδή το επάγγελμα συνυφαίνεται με την καταξίωση και την ευτυχία του καθενός.

Φιλόλογος, lampitsis.p@cytanet.com.cy

Η ψηφοφορία στα Κατεχόμενα και οι κοινωνικές διαφοροποιήσεις

Του **ΝΙΚΟΥ ΜΟΥΔΟΥΡΟΥ**

Οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας κατέρχονται σε μία ακόμα ψηφοφορία για την ανάδειξη του ηγέτη της κοινότητας. Το αποτέλεσμα της παράνομης διαδικασίας δεν μπορεί παρά να μας ενδιαφέρει, δεδομένων των όποιων συνεπειών στην προσπάθεια εξεύρεσης λύσης. Είναι γεγονός ότι το βάρος της Τουρκίας πάνω στην τουρκοκυπριακή ηγεσία είναι καθοριστικό. Είναι επίσης γεγονός ότι ο εκάστοτε Τουρκοκύπριος ηγέτης δεν μπορεί να παίρνει αποφάσεις ανεξάρτητα από την Άγκυρα στα σημαντικά θέματα του Κυπριακού. Την ίδια στιγμή, όμως, η αντίληψη που περιορίζει τον Τουρκοκύπριο ηγέτη μόνο στον ρόλο του φερεφώνου της Άγκυρας δεν λαμβάνει υπόψη ούτε τις ιστορικές ούτε τις πολιτικές πραγματικότητες της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Οι θέσεις του Τουρκοκύπριου ηγέτη πάντοτε έπαιζαν τον δικό τους ρόλο – μικρό ή μεγάλο – στην εξέλιξη των συνομιλιών, καθώς βρίσκονταν μονίμως σε μια διαδικασία αλληλεπιδράσεων με την τουρκική πολιτική στο Κυπριακό. Αρκεί να θυμηθεί κάποιος τις διασυνδέσεις του Ραούφ Ντενκτάς με τα παρακρατικά δίκτυα της Τουρκίας, διά μέσου των οποίων μπορούσε να επηρεάζει – στον όποιον βαθμό – την ευρύτερη πολιτική στο Κυπριακό. Συνεπώς, η απόλυτη εξίσωση των Τουρκοκυπρίων πολιτικών και η συνειδητή παρασιώπηση των ιδεολογικών τους διαφορών είναι προσπάθειες που κλείνουν τον δρόμο σε μια σφαιρική ανάλυση της εξέλιξης της κοινότητας. Με αυτόν τον τρόπο, αποκρύβεται η κοινωνικοοικονομική διαφοροποίηση στα Κατεχόμενα και ταυτόχρονα η αλλαγή αντιλήψεων και προσεγγίσεων στο Κυπριακό. Μέσα από αυτό το πρίσμα και με δεδομένο τον καθοριστικό ρόλο που έχει η Τουρκία, θα ήταν σημαντικό να αναδειχθούν οι δύο βασικές προσεγγίσεις που βρίσκονται σε αντιπαράθεση αυτή τη στιγμή, του Ντερβίς Έρολγου και του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ.

Ο Έρογλου έχει ξεκαθαρίσει από νωρίς τον βασικό άξονα της εκστρατείας του, που δεν είναι άλλος από την επιβίωση του ψευδοκράτους, μέσα από μια διευθέτηση του Κυπριακού. Οι συνεδριακές αποφάσεις του Κόμματος Εθνικής Ενότητας και οι «προεκλογικές» εξαγγελίες του ιδίου καταγράφουν ξεκάθαρα τη θέση για συνομοσπονδία δύο ανεξαρτήτων κρατών. Οι θέσεις αυτές δεν είναι τυχαίες. Εκφράζουν τα συμφέροντα μιας μερίδας του πληθυσμού στα Κατεχόμενα, η οποία «ανδρώθηκε» μέσα από την πολιτική δημιουργίας χωριστών οικονομικών και πολιτικών δομών. Τα συμφέροντα αυτά πολιτικοποιήθηκαν τη δεκαετία του 1950 με την εκστρατεία «από Τούρκο σε Τούρκο», η οποία είχε ως στόχο την ανάδειξη μιας χωριστής «τουρκικής αγοράς» και ενός χωριστού «τουρκικού κεφαλαίου» στην Κύπρο. Μέχρι και σήμερα, αυτά τα στρώματα διεκδικούν την εδραίωση των μηχανισμών αναπαραγωγής της εξουσίας τους, κάτι που συνεπάγεται την αναπαραγωγή του διαχωρισμού του κυπριακού λαού σε όλα τα επίπεδα. Η μανία με την οποία επιτίθεται ο Έρογλου εναντίον του Ταλάτ για την αποδοχή «της μίας κυριαρχίας, μίας ιθαγένειας και μίας διεθνούς προσωπικότητας» και της κοινής ψηφοφορίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα της πραγματικότητας που βρίσκεται πίσω από τις διχοτομικές θέσεις της τουρκοκυπριακής Δεξιάς. Ο Ταλάτ, σαφέστατα διαφοροποιημένος από τις παραδοσιακές θέσεις της προοδευτικής μερίδας των Τουρκοκυπρίων, συνεχίζει να στηρίζει την ομοσπονδιακή λύση. Η συγκεκριμένη αντίληψη για την επίλυση του Κυπριακού έχει ως βασικό άξονα τη διεκδίκηση μιας ευρύτατης αυτονομίας των Τουρκοκυπρίων εντός του ενωμένου κράτους. Η συνεχής υπογράμμιση της ανάγκης ενσωμάτωσης των Τουρκοκυπρίων στη διεθνή νομιμότητα διά μέσου μιας κυπριακής ομοσπονδίας αντικατοπτρίζει ακριβώς μια ακόμα διαφοροποίηση συμφερόντων μέσα στην κοινότητα. Στρώματα των Τουρκοκυπρίων, τα οποία περιθωριοποιήθηκαν από το κατοχικό καθεστώς και «αποβλήθηκαν» βίαια από τον παράνομο διαμοιρασμό των «λαφύρων» της τουρκικής εισβολής και της πολιτικής ζωής, διεκδικούν εντός της ομοσπονδίας: α) Την ισχυροποίησή τους έναντι των δυνάμεων που πρωτοστάτησαν στη δημιουργία του κατοχικού καθεστώτος, β) την άρση των δεδομένων που ενίσχυσαν την ηγετική κάστα του ψευδοκράτους και γ) τη σχετική αυτονομία τους από την πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων. Παράλληλα, αυτά τα στρώματα βλέπουν ότι η συνέχιση της διχοτομικής κατάστασης δεν δημιουργεί τις προοπτικές «κοινωνικής τους ανέλιξης». Κοντά σε αυτή τη μερίδα των Τουρκοκυπρίων βρίσκονται και άλλες προοδευτικές δυνάμεις της κοινότητας, οι οποίες εκφράζουν τις διεκδικήσεις τους μέσα από την ευρύτερη Αριστερά και τα συνδικάτα. Αυτές είναι και οι δυνάμεις που πολλές φορές επέκριναν τον Ταλάτ για την αλλαγή της στάσης του.

Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι υπό το φως των πιο πάνω κοινωνικών διαφοροποιήσεων στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, ο ρόλος της Τουρκίας παραμένει καθοριστικός, είναι όμως πλέον αναγκασμένος να λαμβάνει υπόψη τις δυναμικές που αναπτύσσονται στα Κατεχόμενα. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, πιθανή επικράτηση του Έρογλου και των συμφερόντων που εκπροσωπεί θα δυσκολέψει περισσότερο την προσπάθεια απελευθέρωσης και επανένωσης της πατρίδας και του λαού μας.

Ο κ. Νίκος Μούδουρος είναι υπεύθυνος του Γραφείου Μελετών Τουρκικής Πολιτικής στην Προεδρία της Δημοκρατίας.

Το όραμα για το σχολείο: 1975 και 2010

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΣΟΥΛΙΔΗ**

Οι έννοιες «δημοκρατικό και ανθρώπινο» σχολείο καταγράφονται ως έννοιες μείζονος σημασίας στην πρόταση διαλόγου που έχει ήδη δοθεί στη δημοσιότητα από την Επιτροπή Τσιάκαλου και αφορά την πορεία εκσυγχρονισμού των Αναλυτικών Προγραμμάτων (ΑΠ). Εκείνο που για τους περισσότερους από εμάς είναι άγνωστο είναι πως αυτή η αναζήτηση δεν είναι καινούργια. Τον Μάιο του 1975, σε ένα εκτενές άρθρο κάτω από τον τίτλο «Πιστεύουμε σ' ένα δημοκρατικό, ελεύθερο, χαρούμενο σχολείο», ο Ρένος Πρέντζας κατέθετε την εκπαιδευτική πρόταση της ΕΔΕΚ, σε μια πορεία αναζήτησης που, όπως ο χρόνος φανερώνει, παραμένει επίκαιρη.

Στην περίοδο που ακολούθησε το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή υπήρξε διάχυτη η άποψη πως η εκπαίδευση (και κατ' επέκταση οι λειτουργοί της) είχε σημαντικό μερίδιο ευθύνης ως προς τον πολίτη που η κυπριακή εκπαίδευση θα έπρεπε να είχε διαμορφώσει . Εάν υιοθετήσουμε τη θέση ότι μετά από μια μεγάλη κρίση ο λαός έχει ανάγκη είτε από πεφωτισμένους ηγέτες είτε από ρηξικέλευθες αλλαγές, τότε η στροφή της κυπριακής κοινωνίας σε μια αναλυτική ενδοσκόπηση, στην οποία η μορφή και το περιεχόμενο της παιδείας είχαν κεντρικό ρόλο, υπήρξε και σωστή και δικαιολογημένη.

Τριάντα πέντε χρόνια πριν, ο Ρένος Πρέντζας όριζε ως δημοκρατικό το σχολείο εκείνο όπου «κάθε πολίτης μιας ορισμένης ηλικίας έχει το δικαίωμα να φοιτήσει και όπου η είσοδος δεν εμποδίζεται από οικονομικά βάρη ή στις πρώτες βαθμίδες από εισαγωγικές εξετάσεις». Ένα σχολείο όπου οι μαθητές «έχουν τις ίδιες συνθήκες διαβίωσης, διατροφής, υγείας, μελέτης και παιγνιδιού. Δεν αντιμετωπίζουν καταπίεση ή καταναγκασμό αλλά έχουν την ευχέρεια να αναπτύξουν την πρωτοβουλία τους και να πάρουν αποφάσεις που σχετίζονται με τη ζωή του σχολείου και την οργάνωσή του». Την ίδια στιγμή καθόριζε ως «ελεύθερο» το σχολείο όπου τηρούνται κάποιες βασικές προϋποθέσεις, όπως «ο σεβασμός της προσωπικότητας του μαθητή, η εξαφάνιση της απόστασης που χωρίζει τον μαθητή από τον δάσκαλο και η καθιέρωση σχέσης αλληλοσεβασμού και όχι υποταγής». Βασικό ζητούμενο, υπογράμμιζε ο Πρέντζας ήταν να διαφοροποιηθεί ο ρόλος του δασκάλου έτσι ώστε «μόνος του ο μαθητής να βρει αυτά που πρέπει να μάθει (…), να μεθοδεύει την έρευνά του, να σκέφτεται, να κρίνει, να απορεί και να υποβάλλει τις απορίες του» και παράλληλα «να προκαλέσει εκείνα τα ερεθίσματα που θα τον βοηθήσουν να εισχωρήσει στην ουσία της γνώσης και που θα του προσφέρουν αισθητική καλλιέργεια και θα διαμορφώσουν τον συναισθηματικό του κόσμο». Τέλος, το «χαρούμενο» σχολείο προσδιοριζόταν ως ένας χώρος που θα έπρεπε να προκαλεί στον μαθητή «ευχάριστα συναισθήματα» και στον οποίο «καλλιεργείται η κοινωνικότητα του μαθητή, αποφεύγεται η πρόκληση δυσάρεστων συναισθημάτων».

Επιστρέφοντας στο σήμερα και στη διάσταση που η Επιτροπή για τα Αναλυτικά Προγράμματα αποδίδει στο «δημοκρατικό και ανθρώπινο σχολείο του 21ου αιώνα» , επισημαίνουμε εν συντομία τα εξής:

(α) Και στις δύο περιπτώσεις δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις ευκαιρίες πρόσβασης και παραχώρησης ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση. Το ζήτημα όμως δεν εξαντλείται εδώ. Η ειδοποιός διαφορά στη σημερινή πρόταση, τουλάχιστον σε επίπεδο προθέσεων, φαίνεται να είναι η διάσταση που προνοεί την ανάληψη της ευθύνης από τη σχολική μονάδα ως προς τα αποτελέσματα που θα έχουν τα παιδιά. (β) Η έννοια του ανθρώπινου σχολείου με βάση την Επιτροπή Τσιάκαλου παρουσιάζεται συνοπτικά ως ο σεβασμός στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και το δικαίωμα στην παιδική ηλικία και νεότητα. Οι έννοιες αυτές ως προς το περιεχόμενο και τη διάστασή τους φαίνεται να επαναλαμβάνουν το «χαρούμενο» και «ελεύθερο» σχολείο που ορματίστηκε ο Ρένος Πρέντζας 35 χρόνια πριν.

Δικαίως, λοιπόν, προκύπτει το ερώτημα εάν τα τελευταία 35 χρόνια το σχολικό μας σύστημα έχει αποτύχει στην εκπλήρωση αυτών των στοχεύσεων ή αν οι έννοιες της δημοκρατίας ή της ελευθερίας ή της ανθρωπιστικής παιδείας έχουν αποκτήσει ένα πιο πολυσύνθετο και πολυεπίπεδο περιεχόμενο με αποτέλεσμα να χρειάζεται συχνά-πυκνά να επιστρέφουμε και να αναπλαισιώνουμε αξίες που εκτιμούμε ως σταθερές. Εκτιμώ, με τις περιορισμένες μου γνώσεις στο αντικείμενο των αναλυτικών προγραμμάτων, πως η απάντηση στο ερώτημα δεν μπορεί να δοθεί ούτε απλά ούτε χωρίς τεκμηρίωση, και ο χώρος για μια τέτοια ανάπτυξη δεν επαρκεί.

Το γεγονός ότι 35 χρόνια μετά οι έννοιες «δημοκρατικό και ανθρώπινο» σχολείο επανέρχονται στο προσκήνιο και αποτελούν κυρίαρχο ζητούμενο, θα μπορούσε, εάν το αντικρίζαμε μέσα από μια διάθεση πεσιμιστική, να μας οδηγούσε σε λάθος συμπεράσματα. Αντίθετα, επειδή έχουμε τη διάθεση να βλέπουμε το ποτήρι μισογεμάτο, εκτιμούμε πως, φωτίζοντας εκ νέου τις έννοιες του δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου, γινόμαστε αποδέκτες μιας νέας πρόκλησης για να προχωρήσουμε σε μια αναλυτικότερη ενδοσκόπηση και αυτοκριτική που δεν θα αγνοήσει το παρελθόν μας και που στόχο θα έχει ένα σχολείο καλύτερο, από όλους, για όλους, με όλους.

Τέλος, ας θεωρηθεί και το παρόν άρθρο ως ένα σύντομο μνημόσυνο στο Ρένο Πρέντζα, αφού οι θέσεις και τα οράματά του αποτελούν, ακόμα και σήμερα, επίκαιρες επιδιώξεις και ζητούμενα.

Ο κ. Ανδρέας Κασουλίδης είναι δάσκαλος και υποψήφιος διδάκτορας του ΠΤΔΕ του Α.Π.Θ.

Πράσινος τουρισμός, πυλώνας υψηλής αξίας

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ**

Στην Κύπρο το τουριστικό μας προϊόν εδώ και χρόνια εξαντλείται σε δύο μόνο λέξεις: Ήλιος και θάλασσα. Είναι όμως αυτό το μόνο και το καλύτερο τουριστικό προϊόν που έχει να αναδείξει το νησί μας και να ωφεληθεί οικονομικά, κοινωνικά και οικολογικά από αυτό;

Είναι πλέον αδιαμφισβήτητο ότι η τουριστική πολιτική του κράτους μας πρέπει να τύχει άμεσης αναθεώρησης. Τι να πρωτοαναφέρουμε; Τη σκανδαλώδη προώθηση των αναπτύξεων γηπέδων γκολφ που αποδεδειγμένα πλέον δεν μπορούν να επιφέρουν ουσιαστικό όφελος στην τουριστική βιομηχανία; Την επιχορήγηση τεραστίων ποσών προς τους ξενοδόχους, αλλά την αποτυχία να διατηρηθούν στις εργασίες τους Κύπριοι εργαζόμενοι; Την άρνηση της κυβέρνησης να παραχωρήσει ελαφρύνσεις στους μικρομεσαίους που απασχολούνται στον τουριστικό τομέα, για να αναβαθμιστούν οι υπηρεσίες που προσφέρουν και να πέσουν οι τιμές για περαιτέρω προσέλκυση τουρισμού, καθώς ταυτόχρονα έχει επιδοτήσει τους τουριστικούς πράκτορες, για να στείλουν τουρίστες στην Αίγυπτο και στην Τουρκία;

Μετά από πολλά χρόνια, η κυβέρνηση φαίνεται να αντιλαμβάνεται τη σημασία του αγροτουρισμού και προωθούνται συγχρηματοδοτούμενα με την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα. Άλλες όμως μορφές εναλλακτικού τουρισμού ακόμη αντιμετωπίζονται αρνητικά. Η Κύπρος δεν έχει μόνο πολυσύχναστες παραλίες, μεγάλα resorts και κοσμοπολίτικα clubs. Έχει και άλλα πράγματα που είναι εκεί, αιώνες τώρα, περιμένοντας να τα κοιτάξουμε, να τα θυμηθούμε, να τα αξιοποιήσουμε. Το κεφάλαιό μας είναι εδώ. Είναι τα χιλιάδες αρχαιολογικά, ιστορικά και πολιτιστικά μας μνημεία. Είναι τα τοπία, τα προστατευόμενα σπάνια είδη και οι μοναδικές φυσικές ομορφιές. Το δάσος της Πάφου και του Τροόδους, ο Σταυρός της Ψώκας, ο Ακάμας, το Κάβο Γκρέκο, οι αμπελώνες της Πάφου, της Λαόνας και των κρασοχωριών, η αλυκή της Λάρνακας και του Ακρωτηρίου, τα κρίνα του γιαλού, οι χελώνες στη Λάρα, το νερόφιδο natrix-natrix στη λίμνη Παραλιμνίου και πολλά αλλά.

Πόσα νοικοκυριά σε όλη τη χώρα θα μπορούσαν να ζουν, παράγοντας προϊόντα υψηλής ποιότητας, με έλεγχο ποιότητας, τυποποίηση με χαρακτήρα και προσωπικότητα που θα απευθύνονταν στους επισκέπτες της χώρας μας;

Από το λάδι και τις ελιές μέχρι τα βότανα, το χαλούμι, τον τραχανά, το λουκούμι της Γεροσκήπου, το παστέλι, το σουτζούκο, τα γλυτζιστά, τα γλυκά του κουταλιού και διάφορες συνταγές με τις σπεσιαλιτέ της κάθε περιοχής. Μήπως, για να διαθέσουμε τα προϊόντα μας, χρειάζεται πρωτίστως σχεδιασμός και οργάνωση και μετά επιδοτήσεις;

Ο πράσινος τουρισμός μπορεί να είναι τα πάντα, από την επίσκεψη σε ξωκλήσια και μοναστήρια μέχρι μια βόλτα δυο-τριών ημερών με εναλλακτικά μέσα μεταφοράς στην κυπριακή φύση και στους πολιτιστικούς θησαυρούς που κρύβει. Από τους δρόμους του κρασιού και τον γαστρονομικό τουρισμό μέχρι τον καταδυτικό, τον αναρριχητικό, τον συνεδριακό, τον αθλητικό, τον κατασκηνωτικό, τον θρησκευτικό και τον πολιτιστικό τουρισμό σε μια χώρα που διαθέτει πολλά.

Αυτός ο τουρισμός είναι η απάντηση που προσφέρει πολλαπλά πλεονεκτήματα για την προστασία του περιβάλλοντος, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την παραμονή του πληθυσμού στον τόπο που ζει. Αξίζει να σκεφτεί κανείς ότι με το κατάλληλο μοντέλο οι πλέον ευνοούμενες περιοχές μπορεί να είναι οι σημερινές προβληματικές.

Τα κίνητρα για την ανάπτυξη του πράσινου τουρισμού στη χώρα μας παραμένουν εκτός της συζήτησης για αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Εδώ μιλάμε για κίνητρα ανάπτυξης υποδομών, υπηρεσιών, τυποποίησης και ελέγχου ποιότητας σε επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι ένα προσεγμένο περιβάλλον είναι η φυσική και απαραίτητη προϋπόθεση για όμορφες διακοπές.

Κατά την άποψή μας, μπορούμε να κάνουμε τον πολιτισμό, την παιδεία, την υγεία και τον αθλητισμό, μαζί με τον τουρισμό έναν ισχυρό αναπτυξιακό πυλώνα της οικονομίας μας.

Την ιστορία μας, τους αρχαιολογικούς μας χώρους, τα μουσεία, τα μνημεία, την παράδοσή μας, από τους παραδοσιακούς οικισμούς μέχρι και τα τοπικά έθιμα. Τη σύγχρονη τέχνη και διανόηση, δίνοντας αξία στον Κύπριο δημιουργό και διεθνοποιώντας το θέατρο, τη μουσική, τα εικαστικά, τη λογοτεχνία. Την πολιτιστική μας παρουσία και παραγωγή στο Διαδίκτυο και στον κυβερνοχώρο των ψηφιακών προϊόντων. Η έννοια-κλειδί της στρατηγικής μας για τον τουρισμό είναι η ποιότητα. Αναπτύσσοντας όλες τις μορφές πράσινου τουρισμού, με στόχο την επίτευξη τουριστικής κίνησης 12 μήνες τον χρόνο και με στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων, ώστε να μπορέσουν να δημιουργήσουν ή να αναβαθμίσουν μικρές τοπικές μονάδες και υπηρεσίες με τρόπο βιώσιμο, τότε μπορούμε να έχουμε επισκέπτες που θα σέβονται τον τόπο και τους ανθρώπους του και θα προσφέρουν ταυτόχρονα και στην οικονομία.

Η κ. Ιωάννα Παναγιώτου είναι γενική γραμματέας του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΛΛΗΚΑ

Ανοικτή συζήτηση

Τι συμβαίνει στο Κυπριακό;

Τρέχουσες εξελίξεις, προκλήσεις και προοπτικές

Παρασκευή, 16 Απριλίου 2010 και ώρα 7:00 μμ,
στην Δημοσιογραφική Εστία, Λεωφ. ΡΙΚ 12, Αγλαντζιά.

Ομιλητές

Στέλιος Περράκης - Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαικών Θεσμών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο
Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων

Άγγελος Συρίγος - Επίκουρος Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής στο Πάντειο

Γιώργος Λιλλήκας - Πρώην Υπουργός Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας

Συντονιστής Παύλος Μυλωνάς - Δημοσιογράφος

Θα ακολουθήσει συζήτηση Η εκδήλωση είναι ανοικτή στο κοινό

Για Πληροφορίες: τηλ. 22447710 www.yiorgoslillikas.com

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Για τα προσφυγικά σωματεία

Με μεγάλη θλίψη διάβασα το άρθρο τού αθλητικογράφου σας Μικαέλο Παπαδάκη, το οποίο αναφερόταν στη βοήθεια που – κατά την απλοϊκή προσέγγισή του – κακώς δίνεται στα προσφυγικά σωματεία.

Για μένα είναι επιεικώς απαράδεκτη αυτή του η θέση και τολμώ να πω ισοπεδωτική και πλήρως ταυτόσημη με τις τουρκικές θέσεις. Ο εν λόγω αθλητικογράφος ταυτίζεται πλήρως με την τουρκική θέση ότι το Κυπριακό λύθηκε το 1974. Το πιο τραγικό όμως είναι ότι ο εν λόγω κύριος, ο οποίος μπορεί και να είναι πρόσφυγας, δίνει ερεθίσματα και στους λίγους ανεγκέφαλους χούλιγκαν ορισμένων ομάδων να βροντοφωνάζουν τα γνωστά εμετικά και αντεθνικά συνθήματα εναντίον των προσφύγων και ειδικά των Αμμοχωστιανών.

Όσον αφορά τη συμβολική βοήθεια – και τονίζω τη λέξη συμβολική – που δίδεται προς τα προσφυγικά σωματεία, ας μας τη συγκρίνει με τους προϋπολογισμούς των σωματείων ή ακόμη πιο καλά ας μας τη συγκρίνει με τις σκανδαλώδεις δαπάνες του κράτους (βλ. αναθέσεις δημοσίων έργων).

Τέλος, κύριοι, πρέπει να αντιληφθείτε ότι προσωπικά δεν εύχομαι ούτε στον μεγαλύτερο εχθρό μου να βιώσει το μαρτύριο της προσφυγιάς όπως τη βιώσαμε εμείς οι «ευεργετηθέντες» πρόσφυγες. Να είστε σίγουροι ότι ούτε όλα τα εκατομμύρια του κόσμου δεν εξαγοράζουν τον νόστο προς τις αλύτρωτες πατρίδες. Φαίνεται όμως ότι ο κύριος αυτός ανήκει στο 70% των Ελληνοκυπρίων (σύμφωνα με τελευταίο γκάλοπ) που επιθυμούν το υφιστάμενο στάτους κβο, παρά την οποιαδήποτε λύση, αφού, κατά τη φτωχή τους άποψη, καλά περνάμε.

Είμαι σίγουρος ότι αυτή μου η επιστολή θα δημοσιευθεί στην εφημερίδα σας στον ίδιο χώρο που δημοσίευσε τη θέση του ο κύριος Παπαδάκης. Δεν έχω καμία πρόθεση να επανέλθω για το εν λόγω θέμα και να είστε σίγουρος ότι ο μόνος λόγος που με ώθησε να ασχοληθώ ήταν το γεγονός ότι έκρινα πως το εν λόγω δημοσίευμα είναι ρατσιστικό, επικίνδυνο και ζημιογόνο για την ενότητα του λαού μας.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ,
Πρόσφυγας από Αμμόχωστο, κάτοικος Λάρνακας.

Απάντηση συντάκτη

Αντιγράφω από το επίμαχο άρθρο τη φράση «ο Διγενής ή ο Εθνικός Άσσιας επιβάλλεται να λαμβάνουν επιδόματα», για να διερωτηθώ από πού εξάγεται το συμπέρασμα ότι ο υποφαινόμενος εναντιώνεται στην οικονομική ενίσχυση των προσφυγικών σωματείων. Η ένσταση έχει να κάνει με την επίκληση της προσφυγιάς ως δικαιολογίας των σημερινών οικονομικών προβλημάτων και τη χρησιμοποίηση των χορηγιών για κάλυψη της «μαύρης τρύπας» που δημιουργεί η κακοδιαχείριση από σωματεία που σήμερα δεν μειονεκτούν έναντι των υπολοίπων. Θα ήταν ορθότερο η συμβολική (και ηθική) ενίσχυση να δινόταν υπό την προϋπόθεση να εκχωρείται σε πρόσφυγες ή εγκλωβισμένους που έχουν αληθινή ανάγκη και όχι να καταλήγει ως συμπλήρωμα μισθού για ποδοσφαιριστές που αμείβονται μέχρι και με 50.000 ευρώ τον μήνα. Στόχος του άρθρου ήταν να καυτηριάσει τα κακώς κείμενα και όχι βεβαίως να θίξει τον προσφυγικό κόσμο. Απολογούμαι αν τυχόν ελλείψεις επεξηγήσεων στο άρθρο, λόγω χώρου, έδωσαν έδαφος για παρερμηνείες. Τα περί ισοπεδωτικής κριτικής και μάλιστα «πλήρως ταυτόσημης με τις τουρκικές θέσεις», ως ο ισχυρισμός του κ. Παναγιώτου, αφήνονται στην κρίση του αναγνώστη.

ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Αληθινές ιστορίες (2)

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Να πώς μου περιέγραψε την εικόνα του σημερινού μέσου Κυπρίου ένας μισθοσυντήρητος πρόσφυγας από τη Λάπηθο:

«Με τις δύο χιλιάδες ευρώ που κατάφερα να έχω ως μηνιαίο μισθό, μόλις τα φέρνω βόλτα. Πληρώνω τους λογαριασμούς του ρεύματος, του τηλεφώνου, του νερού, τους δημοτικούς φόρους, σκύβαλα, αποχετευτικά τέλη κ.λπ., τις δόσεις των δανείων στην τράπεζα και τις Συνεργατικές, τη βενζίνη των δύο μικρότατων (ευτυχώς) αυτοκινήτων, τις άδειες κυκλοφορίας, το φαρμακείο, το σουπερμάρκετ, το περίπτερο, τις εφημερίδες, το λόττο, τα δώρα των παιδιών στις γιορτές τους και στα γενέθλιά τους (απαραιτήτως), τα δώρα των γάμων (όσα δεν προσποιούμαι ότι ξέχασα), το καθαριστήριο και όσα άλλα τακτικά έξοδα μού διαφεύγουν τώρα. Και πέραν αυτών, ό,τι ήθελε προκύψει».

Αλλά αυτό είναι και το θέμα μας. Ό,τι ήθελε προκύψει… Γιατί, όταν τα εισοδήματά σου ίσα που φτάνουν για να καλύψεις τα τακτικά καθημερινά, μηνιαία και ετήσια έξοδα, πώς θα καλύψεις τα έκτακτα, τα οποία – σαν έκτακτα – είναι και απρόβλεπτα; Απρόβλεπτα μεν, αναπόφευκτα δε!...

Ιδού, λοιπόν, η απορία: Πώς καλύπτονται τα έκτακτα, απρόβλεπτα, αλλά αναπόφευκτα έξοδα; Και συνεχίζει ο συνομιλητής μου:

«…Ένας ξαφνικός πόνος στο δόντι και σε τρεις εβδομάδες εισπράττεις ένα λογαριασμό 500 ευρώ (χατιρικά!). Και τον άλλο μήνα ένα απόστημα (σε ένα άλλο δόντι), που νομίζεις ότι θα ξεπεράσεις με ένα κουτί αντιβιοτικά των 27 ευρώ, καταλήγει να σου στοιχίσει άλλα 250 (πάντα χατιρικά). Επτακόσια πενήντα ευρώ εκτός προγραμματισμού, εκτός των υπολογισμένων εξόδων. Και πώς πληρώνονται αυτά;

Μόνη προσφερόμενη λύση είναι να κόψεις κάτι, δηλαδή κάποιον πίσω, για να πληρώσεις τον οδοντογιατρό. Ποιον όμως; Αφήνεις απλήρωτες κάποιες δόσεις στις δύο ΣΠΕ, ενώ τον άλλο μήνα αφήνεις απλήρωτο τον καλοπροαίρετο και βολικό φούρναρη. Τον επόμενο μήνα, πληρώνεις τον λογαριασμό του φούρναρη, που εν τω μεταξύ ανέβηκε στα ύψη και "ξεχνάς" το φαρμακείο. Στη συνέχεια, πληρώνεις το δίμηνο του φαρμακείου αλλά έξαφνα έρχεται μια επιστολή των ΣΠΕ για "διαιτησία" (;). Σπεύδεις να καλύψεις κάποιες καθυστερημένες δόσεις των ΣΠΕ, αφήνεις απλήρωτους κάποιους άλλους… και πάει λέγοντας.

Τα φέρνεις βόλτα για μερικούς μήνες "θκιακλίζοντας" τα ελλείμματά σου πότε στον έναν και πότε στον άλλον. Απαραίτητος όρος: Ποτέ δεν αφήνεις απλήρωτη τράπεζα, γιατί αυτή ευκαιρία γυρεύει να σου ρίξει "ξύλο της κουφής". Εκτός του ότι οι τράπεζες δεν σηκώνουν τέτοιες εξυπνάδες, μόλις πας να τους τουμπάρεις, το πληρώνεις πάρα πάρα πάρα πολύ ακριβά! Έχουν επινοήσει κάτι ευφυείς χρεώσεις που σου 'ρχεται "το 'ναν άλλο 'ναν"! (Νόμιμες, παράνομες, ποιος ξέρει και ποιος τολμά να διερωτηθεί; Έλεγε και ο Βασίλης Μιχαηλίδης: "ενν' αγκαλέσω το Θεό, μα ποιος εννά τον κρίνει / αφού η κρίση μια ένι τζιαι ρίζει την τζιαι τζείνην"…).

Κουτσοπερνάς, λοιπόν, μέχρι να σου τύχει κάτι άλλο έκτακτο κι απρόβλεπτο μα αναπόφευκτο, εκτός του οδοντογιατρού. Αυτό μπορεί να είναι μια βλάβη στο αυτοκίνητο, τέτοια που δεν σηκώνει αναβολή.

Πας στο μηχανουργείο. Για να φτιαχτεί, σου λέει ο Πάμπος, θέλει 200 ευρώ εξαρτήματα και 300 ευρώ εργατικά. Δεν έχεις επιλογή – χωρίς αυτοκίνητο θα μείνεις;

-Φτιάξε το!

Σε δυο μέρες το αυτοκίνητο είναι έτοιμο, αλλά καθυστερείς να το πάρεις, μπας και σκεφτείς καμιά καλή δικαιολογία για τον μηχανικό. Τι να σκεφτείς όμως; Πας, του κόβεις ένα τσεκ μεταχρονολογημένο (για το τέλος του μηνός). Καμιά ένσταση ο άνθρωπος. Έλυσες, μάλλον ανέβαλες για μερικές μέρες το πρόβλημά σου. Τέλος του μηνός πληρώνεται το τσεκ (αφού μόλις έγινε το έμβασμα του μισθού) κι εσύ αρχίζεις το ίδιο βιολί: Ποιοι είναι οι πιο βολικοί, κυρίως οι λιγότερο προσβλητικοί στην απαίτηση του λαβείν τους (έχουμε και μια αξιοπρέπεια – όση μας έμεινε, δηλαδή!) για να αφήσω απλήρωτους αυτό τον μήνα;

Ιδού, λοιπόν, η απορία: Ποιους θα αφήσω απλήρωτους αυτό τον μήνα. Αυτή είναι η πραγματική απορία του σημερινού μέσου Κύπριου και όλα τα άλλα είναι εκ του περισσού…

Και σε ερωτώ κύριε εσένα: Πουλάς ή δεν πουλάς την περιουσία σου στα κατεχόμενα;».

Και χωρίς να περιμένει την απάντησή μου, απαντά χωρίς να πάρει ανάσα: «Όχι, κύριε, δεν την πουλώ»…

geeliades@gmail.com

Ο αινιγματικός Μπαράκ Ομπάμα

Του **FRANK RICH / THE NEW YORK TIMES**

Δεκαπέντε μήνες μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, ο Ομπάμα παραμένει μια αινιγματική φυσιογνωμία. Οι Αμερικανοί πολίτες δεν ξέρουν ακόμη πώς να τον χαρακτηρίσουν. Αλλοι λένε ότι παραείναι διανοούμενος και άλλοι ότι είναι ένας αδίστακτος επαγγελματίας πολιτικός, όπως αυτοί που παράγει συχνά το Σικάγο. Ορισμένοι τον χαρακτηρίζουν σοσιαλιστή που αναδιανέμει τον πλούτο στις Ηνωμένες Πολιτείες και άλλοι όργανο της Wall Street. Για μερικούς αποτελεί συνεχιστή του Ντικ Τσένι και για πολλούς οσφυοκάμπτη στην τρομοκρατία. Εχει επίσης χαρακτηριστεί ελαφρόμυαλη διασημότητα, αλλά και μακιαβελική ιδιοφυΐα. Δεν λείπουν και οι θεωρίες συνωμοσίας, που λένε ότι δεν γεννήθηκε καν στην Αμερική και ότι διατηρεί δεσμούς με τρομοκράτες. Τον έχουν παρουσιάσει ως μετενσάρκωση του Κένεντι, του Ρούζβελτ, του Ρέιγκαν, του Χίτλερ, του Στάλιν και του Νέλσον Μαντέλα.

Δεν προκαλεί επομένως εντύπωση ότι… σύντομα αναμένεται να εκδοθούν οκτώ μεγάλα βιβλία για τον Ομπάμα. Και μιλάω για πραγματικά βιβλία, όχι για λιβέλους διαταραγμένων ακροδεξιών. Η αγορά φαίνεται να ζητάει τέτοιου είδους πονήματα, όχι μόνο επειδή ο πρωταγωνιστής τους παραμένει ιδιαίτερα δημοφιλής, αλλά και επειδή το κοινό φαίνεται να αποζητεί τη λύση ενός αινίγματος, όπως ο Κώδικας Ντα Βίντσι.

Το πρώτο από αυτά τα βιβλία κυκλοφόρησε αυτήν την εβδομάδα στις ΗΠΑ. Εχει τίτλο «The Bridge» και συγγραφέας του είναι ο David Remnick, διευθυντής του περιοδικού New Yorker. Ο Remnick παρουσιάζει τον Ομπάμα ως έναν απλό άνθρωπο, μίγμα φιλελεύθερου και κεντρώου πολιτικού, όπως πολλοί άλλοι. Ακόμη και η μουσική που ακούει δεν έχει τίποτα το ιδιαίτερο, όπως θυμούνται παλιοί του γνωστοί από τη δεκαετία του 1990.

Παρότι όμως το αξιακό του σύστημα είναι μάλλον τυπικό για έναν άνθρωπο της εποχής του, η δημόσια περσόνα του είναι διαφορετική. Σύμφωνα με τον συγγραφέα του βιβλίου, ο Αμερικανός πρόεδρος έχει την αξιοθαύμαστη δυνατότητα να προσαρμόζεται τέλεια στις συνθήκες. Οπως και άλλοι προκάτοχοί του (με πρώτο και καλύτερο τον Μπιλ Κλίντον), δείχνει και μιλάει διαφορετικά όταν βρίσκεται ενώπιον φίλων στο Σικάγο, διαφορετικά σε μία ομιλία του στις μεσοδυτικές πολιτείες και διαφορετικά όταν βρίσκεται σε μία εκκλησία με μαύρους. Η επιτυχία των μεταλλάξεών του δεν οφείλεται μόνο στο ταλέντο του Ομπάμα, αλλά με την ερμηνεία που δίνουν στην πολυγλωσσική, πολυφυλετική, πολυπολιτισμική και κοσμοπολίτική καταγωγή του τα διάφορα κοινά στα οποία απευθύνεται. Το 2004, όταν ο Ομπάμα ήταν ακόμη γερουσιαστής του Ιλινόι, ένας αρθρογράφος στην εφημερίδα Chicago Tribune είχε γράψει πολύ εύστοχα ότι «αυτό που βλέπεις στον Ομπάμα είναι αυτό που θέλεις να δεις».

> *Ο Αμερικανός πρόεδρος παραμένει ο ίδιος, ενώ εμείς αλλάζουμε συνεχώς την εικόνα μας γι' αυτόν, ανάλογα με το πρίσμα μέσα από το οποίο τον παρατηρούμε*

Η θεωρία αυτή είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα. Εξάλλου, όταν έχουμε να κάνουμε με το φυλετικό ζήτημα στην Αμερική, όλα είναι δυνατά. Ο Ομπάμα, για παράδειγμα, προσπαθεί και εν μέρει το καταφέρνει να κρατάει τις προεκλογικές του δεσμεύσεις. Παραμένει μυστήριο, γιατί οι προοδευτικοί περίμεναν από αυτόν να είναι πιο ριζοσπαστικός από όσο έδειχνε προεκλογικά. Ακόμη και η ξεροκέφαλη εμμονή του με τη συναίνεση περιλαμβανόταν στο προεκλογικό του πρόγραμμα. Οταν το 2008 ο Ομπάμα χαρακτήρισε τον πόλεμο στο Αφγανιστάν «αναγκαίο», ορισμένοι διάλεξαν να ερμηνεύσουν τη δήλωσή του ως προσπάθεια να φανεί εξίσου αποφασιστικός με τη Χίλαρι Κλίντον στην εξωτερική πολιτική. Πίστεψαν, άγνωστο γιατί, ότι δεν το εννοούσε. Επίσης, μολονότι ο Ομπάμα τάχθηκε γενικά υπέρ της ίδρυσης δημόσιου φορέα παροχής ασφάλισης, ποτέ δεν τον υποστήριξε εξίσου πειστικά με την Κλίντον. Ο Ομπάμα ποτέ δεν υποστήριξε τον κρατικό παρεμβατισμό στην οικονομία ή την κρατικοποίηση προβληματικών τραπεζών. Τάχθηκε με σαφήνεια κατά της θεσμοθέτησης του γάμου μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου και κράτησε αποστάσεις από εκείνους που υποστήριζαν την απαγόρευση της οπλοκατοχής. Τέλος, είχε αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο για άντληση πετρελαίου από παραθαλάσσιες περιοχές, ήδη πριν από τις εκλογές.

Δεν είναι λοιπόν μόνο οι εκπρόσωποι των πάρτι τσαγιού που βλέπουν τον Ομπάμα μέσα από τον παραμορφωτικό φακό των πεποιθήσεών τους. Ακόμη και οι μετριοπαθείς Ρεπουμπλικανοί αρνούνται να πιστέψουν ότι ο Ομπάμα συμφωνεί μαζί τους, ακόμη και όταν κάτι τέτοιο είναι εμφανές. Αντ' αυτού τον κατηγορούν ότι δήθεν «προωθεί σοβιετοποίηση του συστήματος εκπαίδευσης». Ο Ρεπουμπλικανός κυβερνήτης της Μασαχουσέτης, Μιτ Ρόμνεϊ, προσπαθεί ανεπιτυχώς να μας πείσει ότι η μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας που προώθησε ο Ομπάμα δεν είναι ολοίδια με το σύστημα που εκείνος εφάρμοσε στην πολιτεία του.

Εν ολίγοις, ο Ομπάμα παραμένει ο ίδιος, ενώ εμείς αλλάζουμε συνεχώς την εικόνα μας γι' αυτόν, ανάλογα με το πρίσμα μέσα από το οποίο τον παρατηρούμε. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια και ότι η προεδρία του θα είναι επιτυχημένη. Το να είναι κανείς συνεπής δεν σημαίνει αυτομάτως ότι θα είναι και αποφασιστικός. Εξάλλου, σε πολλά θέματα μέχρι σήμερα έχει υπερβεί τις προθεσμίες που ο ίδιος έθεσε στον εαυτό του (για παράδειγμα, στη μεταρρύθμιση για την υγεία και στο κλείσιμο του Γκουαντάναμο). Επιπλέον, δεν μας έχει δώσει ακόμη κάποιο αφήγημα για το όραμα και τους κύριους στόχους της προεδρίας του, το οποίο θα κινητοποιήσει τα πλήθη στις επόμενες εκλογές. Ολα όμως θα κριθούν σύντομα, από την επιτυχία ή μη των προσπαθειών του για τη διάσωση της αμερικανικής οικονομίας. Τότε, όλοι θα τον κρίνουμε όπως κρίναμε και όλους τους προκατόχους του και όχι όπως θα θέλαμε να τον κρίνουμε.

Επί της ουσίας κανείς;

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Έχει καταντήσει ιδιαζόντως κουραστικό, αλλά το χειρότερο είναι ότι συμπαρασύρει και την κοινή γνώμη ως το κυρίαρχο. Αναφέρομαι στην έφεση του πολιτικού κόσμου να αποφεύγει την ουσία του κάθε θέματος και να συζητά για τις διαδικασίες και το σαβουάρ βιβρ της πολιτικής. Να παραπέμπει τα καίρια ζητήματα στις ελληνικές καλένδες και να αναλώνεται σε περί διαγραμμάτων αντιπαραθέσεις και κοκορομαχίες, που δεν προσθέτουν παρά μόνο εκνευρισμό στους πολίτες που αναμένουν επιτέλους κάποιες λύσεις.

Η πιο πάνω λογική αφορά όλα τα ζητήματα και όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Είτε τις λίγες που έχουν εναπομείνει να στηρίζουν την κυβέρνηση, είτε την αντιπολίτευση, που και στο Κυπριακό αλλά και στην οικονομία αποφεύγουν να αντιπαρατεθούν για την πραγματική ουσία. Την ώρα μάλιστα που πλέον έχει γίνει γενικώς παραδεκτό (επιτέλους) ότι ο τόπος δεν πάει καλά σε κανέναν τομέα.

Στο Κυπριακό, δεν συζητάμε την παταγώδη αποτυχία της στρατηγικής Χριστόφια που επένδυσε τα πάντα στην παρουσία του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, έκανε σοβαρές και αχρείαστες παραχωρήσεις προκειμένου να τον βοηθήσει για επανεκλογή και μετέτρεψε την πιθανή εκλογή Έρογλου σε δικό μας πρόβλημα από πρόβλημα της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής. Δεν μιλάμε καν ακόμη για σχέδιο «Β» και για το πώς θα αντιμετωπιστεί το επερχόμενο δύσκολο περιβάλλον. Διότι πλέον, έτσι όπως έχουν όλοι προτρέξει να προεξοφλήσουν τη νίκη Έρογλου και έχουν από πριν περιχαρακωθεί για να αποκομίσουν κέρδη στο εσωτερικό μέτωπο, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος και ο κ. Έρογλου να εκλεγεί και να φταίμε εμείς πάλι για το αδιέξοδο.

Αντί να ασχολούμαστε με πιο ουσιαστικά θέματα, αναλωνόμαστε στο κατά πόσον ο κ. Χριστόφιας έχει καλούς συμβούλους, αν είναι ο ίδιος νομικός και αντιλαμβάνεται τα θέματα, αν ενημερώνει σωστά και πότε τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις, αν ζητά προκαταβολικά στήριξη σε διάφορες κινήσεις που θέλει να κάνει. Από την πλευρά τους δε, ο κ. Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ θέλουν να έχουν την τυφλή στήριξη όλου του πολιτικού κόσμου σε οτιδήποτε κάνουν, διότι αλλιώς «υποσκάπτεται» – όπως λεν – ο Πρόεδρος, λες και είμαστε στην Κίνα τον καιρό του Μάο.

Την ίδια στιγμή που εμείς κοκορομαχούμε για το αν υπάρχουν καλοί εμπειρογνώμονες στο πλευρό του Προέδρου, Ευρώπη, Αμερική, Βρετανία, Αθήνα και Άγκυρα ασχολούνται με το πώς θα κινηθούν στο νέο πολύπλοκο σκηνικό, στο οποίο μάλιστα το Κυπριακό δεν μπορεί πλέον να παίζει και τον καθοριστικότερο ρόλο, εφόσον υπάρχουν πολύ πιο πιεστικά ζητήματα για τον καθένα από τους πιο πάνω παράγοντες. Και προφανώς κανείς από τους πιο πάνω δεν ασχολείται με το αν οι δικοί μας πολιτικοί «παίζουν κουμέρες». Αντιθέτως, βρίσκουν αφορμή να τους προσπερνούν και να επιχειρούν να διαμορφώσουν τα νέα δεδομένα χωρίς εμάς.

Στην οικονομία τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα. Εκεί έχουμε μια κυβέρνηση που, αποδεδειγμένα, ούτε αντιλαμβάνεται ούτε μπορεί να αντιληφθεί. Αφού, δύο χρόνια μετά, τους πέρασε από το μυαλό ότι η κρίση επηρεάζει και την Κύπρο, ετοίμασαν και έστειλαν στην Ευρώπη, Μεγάλη Παρασκευή, ένα «δήθεν» Πρόγραμμα Σταθερότητας. Το οποίο «Πρόγραμμα» το μόνο που ουσιαστικά επιχειρεί είναι να μην ενοχλήσει κανέναν στο εσωτερικό και να μην προκαλέσει πολιτικό κόστος, άσχετα αν πάμε από το κακό στο χειρότερο...

Και εδώ, ωστόσο, δεν υπάρχει συζήτηση ουσίας, με ελάχιστες εξαιρέσεις από πολύ συγκεκριμένα πολιτικά πρόσωπα. Ούτε για το πώς θα προκληθεί ανάπτυξη, ούτε για το πώς θα περιοριστούν πραγματικά οι περιττές δαπάνες. Περιοριζόμαστε και στην οικονομία σε διαδικαστικά ζητήματα, για το αν η κυβέρνηση λειτουργεί σε κλίμα ενότητας και ενημερώνει σωστά και έγκαιρα. Αλλά και για το κατά πόσον ο κ. Σταυράκης είναι επαρκής, λες και η οικονομική πολιτική του κράτους είναι υπόθεση ενός...

Στην Κύπρο έχουμε προεδρικό σύστημα. Σε αυτό το πολιτειακό σύστημα ο λαός εκλέγει Πρόεδρο και ο Πρόεδρος έχει αποκλειστικά την ευθύνη της διακυβέρνησης. Η δημοκρατία λειτουργεί όταν κρίνεται ο Πρόεδρος για τις αποφάσεις και τις ενέργειές του και όχι για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί. Επί της ουσίας δηλαδή της διακυβέρνησης και στο τι «ταμείο» θα παραδώσει με τη λήξη της πενταετίας. Σε αυτή την ουσία είναι που χρειάζεται συζήτηση και προτάσεις. Μια ευθύνη που ανήκει σε όλους. Και στην κυβέρνηση και στην αντιπολίτευση.

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο tempora o mores

Του **ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΑΒΡΑΑΜ**

Ω καιροί, ω ήθη. Η φράση αυτή του Ρωμαίου ρήτορα Κικέρωνα έχει καταγραφεί στο φιλοσοφικό, κοινωνιολογικό και πολιτικό λεξικό ως ένα διαχρονικό και οικουμενικό απόφθεγμα που χαρακτηρίζει τη σήψη, τη διαφθορά και την παρακμή μιας κοινωνίας, την πτώση των αξιών και των ιδανικών, την τρώση των θεσμών, τη διαγραφή κοινωνικών κανόνων συμπεριφοράς, την αποκοπή από τις ρίζες και τις παραδόσεις και υποδηλώνει γενικά την ηθική, πνευματική και αισθητική αλλοτρίωση του ανθρώπου. Το «Ο tempora o mores» του Κικέρωνα μπορεί άμεσα να ταυτιστεί με το κυπριακό γνωμικό «ίντα τζιαιρούς εφτάσαμεν», το οποίο χρησιμοποιείται για να συγκρίνει τις ιστορικές εποχές και τις κοινωνικές συμπεριφορές, εντοπίζοντας με έμφαση ένα βαθύ χάσμα ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν και μια τεράστια αρνητική αλλαγή στη νοοτροπία και τη δράση του σύγχρονου ανθρώπου.

Τη φράση «Ο tempora o mores» χρησιμοποίησε πρόσφατα πολύ εύστοχα ο εκπρόσωπος Τύπου της αστυνομίας, Μιχάλης Κατσουνωτός, για να περιγράψει τα πασχαλινά έκτροπα, που αυτή τη χρονιά ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο, διότι πρόσθεσαν το στοιχείο της βίας και του διαρκούς φόβου. Δεν μπορούσε φαίνεται ποτέ να φανταστεί ο κύριος Κατσουνωτός ότι θα επιστρατεύονταν χίλιοι εκατό αστυνομικοί για να επιβλέψουν τους εορτασμούς του Πάσχα, για να προστατεύσουν τους πολίτες, τις εκκλησίες και τις περιουσίες ανύποπτων ανθρώπων. Δεν μπορούσε να πιστέψει ότι στη «γλυκείαν και μακαρίαν νήσον Κύπρο» θα συντελούνταν η ποδοσφαιροποίηση του Πάσχα, της πιο ιερής γιορτής της ελληνικής ορθοδοξίας, και ότι η αστυνομία και η πυροσβεστική θα βρίσκονταν σε κόκκινο συναγερμό. Τα επεισόδια βίας, ιδιαίτερα στον Άγιο Νικόλαο της Λεμεσού, κατέδειξαν ότι η αντιπαράθεση δεν είναι αυθόρμητη, αλλά οργανωμένη. Όπως οργανωμένες είναι και οι συγκρούσεις στα γήπεδα και έξω από αυτά. Η πυρπόληση λαστίχων και άλλων αντικειμένων σε πολλά σημεία του δρόμου δεν είναι τυχαίες πράξεις. Είναι άνοιγμα μετώπων για άσκηση της βίας, η οποία έχει μετατραπεί από κάποιους σε αυτοσκοπό, σε τρόπο ζωής.

Φυσικά, το «Ο tempora o mores» του κυρίου Κατσουνωτού δεν ήταν ένα ξέσπασμα της στιγμής που καταδίκασε το Αντιπάσχα των Κυπρίων. Είναι νομίζω η καταγραφή της συνεχούς διάβρωσης και της πτωτικής τάσης της κοινωνίας μας, στην οποία χρόνο με τον χρόνο οξύνονται τα φαινόμενα της βίας και εγκληματικότητας, της κάθε μορφής παρανομίας και ασυδοσίας. Οι φόνοι, οι εμπρησμοί, οι ληστείες, οι εκβιασμοί, οι σκοτωμοί στα γήπεδα, τα ναρκωτικά, η πορνεία, ο τζόγος, η συμμετοχή μικρών παιδιών, εφήβων και νέων στο έγκλημα, είναι η πιο φανερή πλευρά της κοινωνικής παρακμής. Υπάρχουν όμως και άλλες πλευρές. Είναι η κρίση στους θεσμούς του κράτους και των ημικρατικών οργανισμών, η διαπλοκή πολιτικών και οικονομικών παραγόντων. Είναι η κρίση στα κόμματα, οι πελατειακές σχέσεις συναλλαγής, η αναξιοπιστία του πολιτικού λόγου. Είναι η κρίση στην εκκλησία, τα διχαστικά πολιτικά της κηρύγματα και το χρηματοκεντρικό μοντέλο διαχείρισής της. Είναι η κρίση στην παιδεία, που θέλει αλλά δεν μπορεί, γιατί υπάρχουν κατεστημένα συμφέροντα, κεκτημένα και εξουσίες. Είναι όμως και ο υλικοκεντρικός, καταναλωτικός τρόπος ζωής μας, ο οποίος δημιουργεί μια ευρύτερη απάθεια και αδιαφορία που δείχνουν ότι είμαστε μια κοινωνία που δεν αντιδρά, δεν μετέχει, δεν αμφισβητεί. «Ξιππαζόμαστε» μόνο και ντυνόμαστε με την έγνοια σαν γίνει ένα μεγάλο κακό, αλλά πολύ γρήγορα επιστρέφουμε στην καθημερινότητά μας, ανίκανοι να στήσουμε αναχώματα στην κατρακύλα, καθηλωμένοι και πάλι στις καφετέριες, στα καφενεία και στους παχουλούς καναπέδες, υποκλινόμενοι στην ακαταμάχητη πλέον παιδαγωγό μας, την τηλεόραση, με θέα τις Τζούλιες και τη μαγική μπάλα.

Συζητώντας τα συμβάντα των ημερών, ένας καλός φίλος μού διηγήθηκε ένα περιστατικό που συνέβηκε στη δική του ενορία και το οποίο δείχνει με ακρίβεια τον μιθριδατισμό και τον κομφορμισμό μας. Για μέρες, μου έλεγε, κάποιοι νεαροί της γειτονιάς του ξέντυναν κυριολεκτικά κάτι παλιές πολυκατοικίες. Πόρτες, παράθυρα και ό,τι άλλο χρήσιμο για τη λαμπρατζιά, τη νέα θεά της φωτιάς και της εκτόνωσης που τη βαφτίσαμε έθιμο. Το γιατί η λαμπρατζιά πρέπει να είναι η πιο μεγάλη, μου εξήγησε, είναι ζήτημα που το επιβάλλει ο νόμος του ανταγωνισμού των άτυπων ομάδων των συνοικιών, των Χούλιγκαν του Saint Nicolas, της Τ.Ο.Π. (Τρομοκρατικής Οργάνωσης Πολεμιδιών), της Μ.Ο.Α.Κ. (Μυστικής Οργάνωσης Αγιαθανασιτών Κλεφτών) κ.ά. Δεν είναι τυχαίες άλλωστε οι νυκτερινές σκοπιές που βγάζουν οι διάφορες ομάδες για να προστατέψουν τις λαμπρατζιές τους από τους εισβολείς των άλλων συνοικιών. Για τη μεταφορά των πολύτιμων υλικών οι νεαροί χρησιμοποίησαν τα σκυβαλοδοχεία της ανακύκλωσης αφού έσπασαν και αφαίρεσαν τα καλύμματά τους. Για μέρες περνούσαν έξω από το καφενείο της συνοικίας, κανείς όμως από τους θαμώνες, μεταξύ των οποίων και πατεράδες των παιδιών, δεν έλεγε τίποτα. Η πιλότα έχει φαίνεται περισσότερη σημασία από την έγνοια για το τι κάνουν ή τι παίζουν τα παιδιά μας.

Τι λέτε; Δεν πήραμε τη ζωή μας λάθος;

Δρ Φιλοσοφίας,
rodo@primehome.com

«Look who's talking…»

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Η μόνιμη επωδός του κ. Χριστόφια και των συνεργατών του, όποτε κάποιος τους ασκεί κριτική, είναι ότι «υποσκάπτουν το έργο του Προέδρου». Σε οποιαδήποτε άλλη δυτική χώρα, μια τέτοια μομφή θα προκαλούσε σαρκαστικά σχόλια, ακόμα και χλευασμό του διαμαρτυρομένου. Και αυτό γιατί η ελεύθερη κριτική είναι θεμελιακό στοιχείο της δημοκρατίας, είναι προϋπόθεση της δημοκρατίας.

Μια τέτοια μομφή ενδεχομένως να είχε κάποιο νόημα, αν αφορούσε τους κυβερνητικούς του εταίρους, οι οποίοι με τη στάση τους υποδαύλιζαν ένα σχήμα που οι ίδιοι υποτίθεται ότι στήριζαν. Τέτοιος εταίρος, τώρα πια, είναι μόνο το ΔΗΚΟ. Ο ΔΗΣΥ και πλέον και η ΕΔΕΚ είναι ελεύθεροι να αντιπολιτεύονται όπως θέλουν και να κρίνονται γι' αυτό από τους πολίτες. «Ιερές αγελάδες» στη σύγχρονη πολιτική δεν υπάρχουν.

Η δεύτερη επωδός του κ. Χριστόφια είναι ότι η κριτική που του ασκείται γίνεται, «όχι επειδή αυτό είναι προς το συμφέρον της Κύπρου, αλλά για να εξυπηρετηθούν κομματικές σκοπιμότητες». Θα συμφωνήσω ότι το τελευταίο που χρειάζεται σήμερα η Κύπρος είναι η ανεύθυνη λαϊκίστικη δημαγωγία, σε βάρος των συμφερόντων του τόπου.

Αλλά εδώ κολλάει το «ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθο βαλέτω». Και το ΑΚΕΛ μόνο αναμάρτητο δεν είναι. Ας μην επεκταθούμε σε ιστορικές αναφορές, με φορτισμένη συλλογική μνήμη, για επιλογές του ΑΚΕΛ τη δεκαετία του '50, του '60 και του '70, για να δούμε πόσο η στάση του τότε υπηρετούσε τα συμφέροντα της Κύπρου ή κατά πόσον υπερίσχυαν άλλες σκοπιμότητες.

Ας πάμε στα νεότερα, όπου θα δούμε ότι οι περισσότερες κεντρικές επιλογές του ΑΚΕΛ δεν εξυπηρετούσαν αυτό που – ακόμα και κατά το ίδιο το ΑΚΕΛ! – αποτελούσε το συμφέρον της χώρας, αλλά τις κομματικές σκοπιμότητες της στιγμής.

Όταν π.χ. ως κόμμα υποτίθεται ότι είσαι σταθερά προσανατολισμένο στη γραμμή του ρεαλισμού, δεν υποστηρίζεις για Πρόεδρο τον Τάσσο Παπαδόπουλο, τον βασικό εκφραστή της απορριπτικής πολιτικής επί σχεδόν μισό αιώνα.

Το ΑΚΕΛ, με την επιλογή στήριξης Τάσσου Παπαδόπουλου, ενός πολιτικού που βρισκόταν στον διαμετρικά αντίθετο πόλο, τόσο ιδεολογικά όσο και ως προς την πολιτική του στο εθνικό θέμα, ουσιαστικά είπε: «Δεν με ενδιαφέρουν οι ιδεολογικοπολιτικές θέσεις, δεν με ενδιαφέρει η πολιτική που θα ακολουθήσει, ακόμα και αν είναι θεμελιακά αντίθετη προς τη δική μου. Με ενδιαφέρει η συμμετοχή στην εξουσία και να μη χάσω τρίτη συνεχόμενη εκλογή».

Και στη συνέχεια, όμως, μετά τη διάλυση της τότε τριμερούς και την αυτόνομη κάθοδο Χριστόφια, η επιχειρηματολογία που εκφράστηκε από το ΑΚΕΛ δεν αφορούσε την πολιτική ή το πρόσωπο του Τάσσου Παπαδόπουλου, αλλά πάνω-κάτω έλεγε: «Δεν έχουμε μεγάλες διαφορές. Απλώς κρίναμε ότι ως κόμμα οφείλουμε να κινηθούμε αυτόνομα αυτή τη φορά». Και πράγματι ο λόγος της αυτόνομης καθόδου Χριστόφια ήταν οι φυγόκεντρες τάσεις του ΑΚΕΛ, λόγω δυσαρέσκειας ενός τμήματος ψηφοφόρων του προς τις επιλογές του πρώην Προέδρου.

Ανάλογη ήταν η στάση του ΑΚΕΛ και σε άλλα μείζονα πολιτικά θέματα. Η ίδια η αίτηση ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε. καθυστερούσε επί χρόνια να υποβληθεί, επειδή το ΑΚΕΛ, αν και αναγνώριζε τη χρησιμότητα της ένταξης, δεν είχε κάνει τις απαραίτητες ασκήσεις ψυχολογικού θάρρους, ώστε να την αποδεχθεί και εμπόδιζε τον υποστηριζόμενο από εκείνον Πρόεδρο Βασιλείου να την καταθέσει.

Σήμερα δεν υποβάλλεται αίτηση ένταξης στον «Συνεταιρισμό για την Ειρήνη», αν και όλοι οι διπλωματικοί παράγοντες αναγνωρίζουν ότι είναι προς το συμφέρον της Κύπρου, επειδή το ΑΚΕΛ δεν θέλει να αποσταθεροποιήσει περαιτέρω την ιδεολογικοπολιτική του βάση.

Το ερώτημα λοιπόν που τίθεται είναι αν ένα κόμμα που συστηματικά προχωρά σε κεντρικές πολιτικές επιλογές του με απροκάλυπτο κυνισμό, δικαιούται να εγκαλεί τα υπόλοιπα κόμματα ότι προτάσσουν το δικό τους κομματικό συμφέρον.

Και εν πάση περιπτώσει, αν ο κ. Χριστόφιας νιώθει ότι αδικείται, ας μας πει ποιο ακριβώς είναι το εθνικό συμφέρον που υπηρετεί, βάσει ποιου σχεδίου αυτό υλοποιείται και πώς ακριβώς υπονομεύεται από τα υπόλοιπα κόμματα.

Διότι, για να λέμε και την αλήθεια, ο ΔΗΣΥ ήταν μάλλον ήπιος στην κριτική του ως πρόσφατα. Οι μόνοι που καταγγέλλουν ανοιχτά την στρατηγική του είναι η ομάδα του ΔΗΚΟ που (για δικούς της λόγους…) το 2008 επέβαλε εσωκομματικά τη στήριξή του στον β΄ γύρο των εκλογών και εν τέλει και την εκλογή του!

Για όλα αυτά έχει να μας πει κάτι περισσότερο ή κάτι πιο συγκεκριμένο;

Σύμβουλος στρατηγικής
και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Η τέχνη του πολέμου

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Ο πρωθυπουργός έχει δηλώσει πολλάκις ότι βρισκόμαστε σε πόλεμο, προφανώς για να αποφύγουμε τη χρεοκοπία και να μπούμε σε μια τροχιά ανασύνταξης της οικονομίας. Οποιος εμφανίζεται αποφασισμένος να ηγηθεί της χώρας του σε έναν πόλεμο θα πρέπει να ακολουθεί μερικούς βασικούς κανόνες:

Α. Στον πόλεμο διαλέγεις τους καλύτερους για τις κρίσιμες θέσεις. Αγνοείς δηλαδή παντελώς το αν ανήκουν στο κόμμα σου, κατά πόσον στήριξαν όταν αντιμετώπιζες εσωκομματικές δυσκολίες ή αν τους συμπαθείς σε προσωπικό επίπεδο. Η Ελλάδα σήμερα βρίσκεται σε μια πάρα πάρα πολύ δύσκολη κατάσταση. Αλίμονο αν ο κ. Παπανδρέου συνεχίσει να επιλέγει τα στελέχη που επανδρώνουν κρίσιμες θέσεις με βάση το αν είναι «παλιοί οικογενειακοί γνωστοί», συμπαθείς ή αντιπαθείς. Ο Αλέκος Παπαδόπουλος, για να πάρουμε ένα κλασικό παράδειγμα, μπορεί να είναι αφόρητος, γκρινιάρης ή ό,τι άλλο. Εχει αποδείξει όμως εμπράκτως ότι μπορεί να είναι ένας χρήσιμος άνθρωπος που ξέρει να λέει «όχι» και να παίρνει αποφάσεις. Η χώρα χρειάζεται σήμερα δυσάρεστους ανθρώπους με μπλοκάκια...

Ο κ. Παπανδρέου έχει λίγο ακόμη χρόνο για να πετάξει από το καράβι τη σαβούρα και να φτιάξει μία ντριμ τιμ από την αγορά, ακόμη και από άλλους πολιτικούς χώρους. Να σπάσουν επιτέλους αυτά τα καταραμένα ταμπού που δεν αφήνουν έναν πρωθυπουργό να αξιοποιήσει πολιτικά έναν έμπειρο τραπεζίτη επειδή είναι δήθεν «βρώμικος» λες και οι πολιτικοί είναι άσπιλοι...

Β. Στον πόλεμο καταπίνεις την ιδεολογία σου, τις προσωπικές σου προτιμήσεις και κάνεις αυτό που χρειάζεται για να σωθεί η χώρα σου. Είναι δυσάρεστο και μπορεί να σου γκρινιάξουν οι σύντροφοι στην επόμενη σύνοδο της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, αλλά έτσι είναι η ζωή. Ο πρωθυπουργός μιας χώρας πρέπει δυστυχώς να έχει τα κότσια να δίνει εντολές για να γίνουν πράγματα που δεν θα φανταζόταν ποτέ ότι θα τα αποφάσιζε εκείνος.

Γ. Στον πόλεμο παίρνεις γρήγορα αποφάσεις. Αν περιμένεις κάθε φορά να συγκαλέσεις ειδικούς από δέκα χώρες, να φτιάξεις δύο επιτροπές, να στείλεις δεκάδες emails, να δεις πού το πάει ο εχθρός και μετά να αποφασίσεις τι θα κάνεις, έχεις χάσει από χέρι. Ούτε οι αγορές ούτε η πραγματικότητα σε περιμένουν να ολοκληρώσεις την ανοικτή διαβούλευση και τη διαδικασία της εσωτερικής ωρίμανσης για δύσκολες αποφάσεις.

Δ. Και τέλος, στον πόλεμο χρειάζονται πεντακάθαρες γραμμές διοίκησης και συντονισμού. Πρέπει, δηλαδή, ο καθένας να ξέρει ποια είναι η θέση του, με ποιον μιλάει, από ποιον παίρνει πληροφόρηση και από ποιον δέχεται εντολές. Καθαρά όμως πράγματα, ο Γιώργος μιλάει μόνο με τον Χάρη, ο Χάρης με τους Χ και όλα κινούνται με τάξη και δομές. Το παραπάνω περιγραφέν σχήμα ουδέποτε δοκιμάσθηκε ή επικράτησε στον χαλαρό και συνεχώς διαβουλευόμενο κόσμο του πρωθυπουργού. Είναι ασφαλώς εξαιρετικά σημαντικό το γεγονός πως έχουμε έναν πρωθυπουργό που μιλάει με πολλούς διεθνείς ειδικούς και ακαδημαϊκούς. Πρέπει όμως να υπάρχει ένα Μαξίμου που να διαχειρίζεται όλο το «δημιουργικό χάος» και στο τέλος να επικεντρώνεται στο... διά ταύτα.

Οσοι παρακολουθούν χρόνια τον κ. Παπανδρέου χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: αυτούς που πιστεύουν ότι δεν θα αλλάξει ποτέ στυλ διοίκησης και λήψης αποφάσεων. Αυτοί είναι σήμερα άνθρωποι αγχωμένοι που βλέπουν το αδιέξοδο λόγω της κρισιμότητας των περιστάσεων. Υπάρχουν και οι άλλοι που ισχυρίζονται πως «δεν ξέρουμε πώς ακριβώς το κάνει γιατί είναι όντως χαοτικό σύστημα, αλλά στο τέλος τού βγαίνει». Αυτοί είναι οι άνθρωποι που θεωρούν ότι στο τέλος της ημέρας ο κ. Παπανδρέου αργεί, κάνει απελπιστικά λάθος επιλογές προσώπων, παρασύρεται από τα ιδεολογικά του κολλήματα, αλλά κάνει αυτό που θεωρεί ότι χρειάζεται η χώρα, θυσιάζει ακόμη και φίλους και προχωράει με πείσμα. Ο κ. Παπανδρέου εξελέγη όχι απλά πρωθυπουργός, αλλά πρωθυπουργός εν ώρα «πολέμου» χωρίς ποτέ να έχει δοκιμασθεί -όπως είναι φυσικό- σε κάτι ανάλογο. Από το αν θα μπορέσει να συμπεριφερθεί σαν ηγέτης σε καιρό «πολέμου» εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η τύχη του, και καλώς ή κακώς και η δικιά μας.

Η Ν.Δ. συνεδριάζει

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Συνέρχεται σήμερα η Κεντρική Επιτροπή τη Νέας Δημοκρατίας με θέματα ημερησίας διατάξεως τροποποιήσεις του κανονισμού άμεσης εκλογής του προέδρου της ΟΝΝΕΔ και του κανονισμού περιφερειακής οργανώσεως του κόμματος της Ν.Δ. Αυτό σημαίνει ότι περισσότερα από 500 άτομα θα κληθούν για να αποφασίσουν επί των δύο αυτών ζητημάτων.

Σε μια εποχή που η χώρα βρίσκεται στα όρια της χρεοκοπίας, που εκατομμύρια Ελλήνων πλήττονται από την κρίση, που η ανεργκης για να αντιμετωπισθεί ένα άκρως δυναμικό και επιθετικό ΠΑΣΟΚ, δεν ήταν πρότυπο κόμματος συντηρητικών ψηφοφόρων. Διότι δεν είναι δυνατόν εκ διαμέτρου αντίθετες ιδεολογίες να έχουν την ίδια οργανωτική διαμόρφωση. Παράλληλα, οι τελευταίες εσωκομματικές εκλογές στην Ν.Δ. απέδειξαν ότι ο έλεγχος του μηχανισμού δεν είναι αρκετός για την ανάδειξη πρόεδρου.

> *Το πρόβλημα της Ν.Δ. δεν αφορά τον όποιο κομματικό μηχανισμό· εντοπίζεται κυρίως στις ιδέες, που εδώ και μήνες δεν διατυπώθησαν, διότι προφανώς δεν υπάρχουν*

Το πρόβλημα της Ν.Δ., όμως, δεν αφορά τον όποιο κομματικό μηχανισμό. Εντοπίζεται κυρίως στις ιδέες, που εδώ και μήνες δεν διατυπώθησαν, διότι προφανώς δεν υπάρχουν, αν και ο κ. Αντώνης Σαμαράς βάσισε την εκστρατεία του στην ανάγκη αναδείξεως της ιδεολογίας των πολιτών που ανήκουν στον χώρο της Δεξιάς. Κόμμα δυναμικό δεν είναι δυνατόν να υπάρξει σε ιδεολογικό κενό.

Εχει κανείς την εντύπωση ότι εάν κάτι κινεί την Ν.Δ. είναι η αντιπαράθεση μεταξύ της νέας ηγεσίας και της κ. Ντόρας Μπακογιάννη, που αρνήθηκε να συμμετάσχει στη συνεδρίαση, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι η σημερινή κομματική διοργάνωση θα ήταν έκφραση «εσωστρέφειας.» Στην ουσία πρόκειται για υποβάθμιση της αξιοπιστίας κόμματος εξουσίας, που αντί να διαμορφώνει πολιτική δυναμική σε τόσο κρίσιμες στιγμές βυζαντινολογεί περί τα οργανωτικά.

Κάποιοι υποστηρίζουν ότι το μεταφυσικό ερώτημα που απασχολεί τον κ. Σαμαρά είναι εάν τελικώς διαγράψει την κ. Μπακογιάννη ή την εξαναγκάσει σε αποχώρηση. Πρόκειται περί τάσεως αυτοκαταστροφικής, εάν πράγματι συμβαίνει. Αλλοι υποστηρίζουν ότι ο κ. Σαμαράς ακολουθεί την πρακτική του κ. Γιώργου Παπανδρέου, μετά την εσωκομματική του νίκη επί του κ. Ευάγγελου Βενιζέλου. Αυτό που αγνοείται είναι ότι η Ν.Δ. δεν έχει ανάγκη από ένα ομοίωμα του κ. Παπανδρέου, αλλά από αυθεντικό εκφραστή τη Δεξιάς, που θα συνεργασθεί δημιουργικά με τη φιλελεύθερη πτέρυγα του κόμματος.

Μηχανισμός στήριξης και ΔΝΤ

Της **ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΞΑΦΑ***

Την εβδομάδα που πέρασε άρχισαν να διαφαίνονται τα κλασικά σημάδια πανικού στις ελληνικές κεφαλαιαγορές, που θυμίζουν τις ημέρες πριν από τη χρεοκοπία της Lehman τον Σεπτέμβριο του 2008. Το spread του διετούς ομολόγου εκτινάχτηκε στις 685 μονάδες βάσης (6,85%) πάνω από το αντίστοιχο γερμανικό, αυξάνοντας την απόδοσή του στο 7,75%. Το 5ετές συμβόλαιο ασφάλισης πιστωτικού κινδύνου CDS αυξήθηκε στις 440 μονάδες βάσης, ξεπερνώντας το αντίστοιχο της Ισλανδίας. Η τιμή του 7ετούς ομολόγου που εκδόθηκε πριν από μόλις δύο εβδομάδες έπεσε στο 91,5, με αντίστοιχη αύξηση της απόδοσης στο 7,1%. Ο Γενικός Δείκτης του Χ.Α. μειώθηκε πάνω από 5%, με τις τραπεζικές μετοχές να καθοδηγούν την πτώση.

Αυτή η χειροτέρευση στις συνθήκες δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου δεν οφείλεται στους «κερδοσκόπους» ή στο «βαθύ λαρύγγι» κάποιου κυβερνητικού εκπροσώπου που παρερμήνευσε κάποιες πρωθυπουργικές δηλώσεις ως επιθυμία για απεμπλοκή του ΔΝΤ από τον μηχανισμό στήριξης της Ε.Ε. Οφείλεται στη δυσπιστία των αγορών ως προς τη δυνατότητα της κυβέρνησης να βάλει τάξη στο δημοσιονομικό χάος και τη λειτουργικότητα του μηχανισμού στήριξης που συμφωνήθηκε στο συμβούλιο κορυφής της Ε.Ε. Ποιος και πότε θα αποφασίσει αν η Ελλάδα θα προσφύγει στον μηχανισμό; Ποιοι θα είναι οι όροι δανεισμού; Και τι θα γίνει αν κάποια χώρα-μέλος καταψηφίσει την απόφαση; Αυτή την εβδομάδα οι αγορές αποφάσισαν να θέσουν τον μηχανισμό σε δοκιμασία. Αναμένοντας το αποτέλεσμα, ήταν φυσικό να μειώσουν το ρίσκο στο χαρτοφυλάκιό τους πουλώντας ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου. Οταν ξεσπάει πυρκαγιά πρώτα τρέχεις προς την πόρτα και μετά κάνεις ερωτήσεις.

Στις σημερινές συνθήκες, η πιθανότητα άντλησης από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές των 12 δισ. ευρώ που υπολείπονται για να αναχρηματοδοτηθεί το βουνό του χρέους που λήγει τον Απρίλιο και τον Μάιο είναι μάλλον χαμηλή. Επιπλέον, η απόφαση της ΕΚΤ να αυξήσει το απαιτούμενο ενέχυρο ομολόγων με αξιολόγηση κάτω του Α- θα αυξήσει το κόστος δανεισμού των ελληνικών τραπεζών από την ΕΚΤ. Η σταθερή μείωση των τραπεζικών καταθέσεων και οι κρατικές εγγυήσεις που ζητούν οι τράπεζες για τον δανεισμό τους συμπληρώνουν την εικόνα του συναγερμού που έχει σημάνει.

Εδώ που φτάσαμε, η άμεση προσφυγή στο ΔΝΤ είναι η μόνη λύση. Η εμπλοκή του ΔΝΤ θα αύξανε την αξιοπιστία των προσπαθειών της κυβέρνησης για έξοδο από την κρίση και θα ανάγκαζε τους εταίρους μας στην Ευρωζώνη να ενεργοποιήσουν τον μηχανισμό στήριξης ώστε να συμπληρώσουν τη χρηματοδότηση από το ΔΝΤ, όπως έγινε στα πρόσφατα προγράμματα σταθεροποίησης της Λεττονίας, της Ουγγαρίας και της Ρουμανίας. Οι εταίροι μας στην Ε.Ε. έχουν κάθε συμφέρον να αποτρέψουν μια άτακτη χρεοκοπία της Ελλάδας, εφόσον οι τράπεζές τους έχουν στην κατοχή τους ένα μεγάλο ποσοστό του ελληνικού δημοσίου χρέους.

Οσοι αντιδρούν στη λύση του ΔΝΤ προβάλλουν σαν επιχείρημα την αποφυγή «σκληρών» μέτρων. Υπάρχει όμως κανείς που πιστεύει ότι δεν θα χρειαστούν πρόσθετα μέτρα για να μειωθεί το έλλειμμα κάτω του 3% του ΑΕΠ μέχρι το 2012, όπως προβλέπει το Πρόγραμμα Σταθερότητας, και να αντιστραφεί η εκρηκτική πορεία του χρέους; Η κρίση είναι ακόμη διαχειρίσιμη αν ληφθούν άμεσα μέτρα περιορισμού των κρατικών δαπανών. Οι σπατάλες είναι εξόφθαλμες: συντάξεις στα 50 χρόνια, υπερτροφικές δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που λειτουργούν με γνώμονα το συμφέρον των υπαλλήλων, άχρηστα στρατόπεδα και αμυντικές δαπάνες, νοσοκομεία που δημιουργούν ανεξέλεγκτα χρέη δισεκατομμυρίων, κ.λπ. Το ποθούμενο δεν είναι η εξεύρεση πρόσθετων φορολογικών εσόδων για να χρηματοδοτηθεί το υπερτροφικό κράτος, είναι να περιοριστούν οι δαπάνες. Προσφεύγοντας στο ΔΝΤ η Ελλάδα θα «αγόραζε» τον χρόνο που χρειάζεται για να εφαρμόσει τις διαρθρωτικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν για να λειτουργήσει η οικονομία αποδοτικά, με χαμηλό κόστος.

Το ΔΝΤ κατηγορείται ότι επιβάλλει λιτότητα σε χώρες που βρίσκονται σε κρίση. Κατ' αρχήν το ΔΝΤ δεν επιβάλλει τίποτε, απλώς υποδεικνύει την απαιτούμενη οικονομική πολιτική. Μακάρι να μπορούσαν οι χώρες σε κρίση να ακολουθήσουν κείνσιανή πολιτική στήριξης της ζήτησης! Δυστυχώς όμως οι χώρες αυτές, έχοντας δημιουργήσει υπερβολικά ελλείμματα και χρέη, έχουν δυσκολία να δανειστούν. Ούτε το ΔΝΤ ούτε κανείς άλλος μπορεί να αποτρέψει τη λιτότητα στις χώρες που δεν έχουν τον κοινό νου να δημιουργήσουν πλεονάσματα όσο έχουν ταχύρρυθμη ανάπτυξη.

** Η κ. Μιράντα Ξαφά είναι σύμβουλος επενδύσεων στην IJ Partners.*

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Ο «καλύτερος» δεν επαρκεί

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Μετά τον «μετασχηματισμό» κοινωνίας και κράτους από τον Ανδρέα Παπανδρέου, ακόμη και ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης φάνταζε στους συνετούς (τους περιφερόμενους) ψηφοφόρους «καλύτερος». Σε πολύ σύντομο διάστημα αποδείχθηκε ανίκανος για τις ριζικές τομές που απαιτούσε η ανάκαμψη από την κρατική και κοινωνική αποδιάρθρωση.

Επανήλθε στην εξουσία, σκιά πλέον, ο Ηρόστρατος. Ο Κωνσταντίνος Σημίτης που τον διαδέχθηκε, έπεισε, στην πρώτη τετραετία, ότι ήταν «καλύτερος». Αλλά μόνο για «βελτιώσεις» της προς τα έξω εικόνας του τόπου. Αγνόησε και αυτός την αποδιοργάνωση της λειτουργίας του κράτους και τον θεσμοποιημένο από τον Παπανδρέου αμοραλισμό – δεν τόλμησε τομές. Η ατολμία του τιμωρήθηκε εντυπωσιακά: η ασύδοτη φαυλότητα κατέκλυσε, στη δεύτερη τετραετία του, ακόμα και τα υπόγεια του Μαξίμου.

AFP

Για τη δική του διαδοχή δεν λειτούργησε η λογική του «καλύτερου»: τον ανερμήνευτα ευνοημένον με το δαχτυλίδι της πρόκρισης ο λαός τον αποκαλούσε, καθόλου τυχαία, «Γιωργάκη». Δεν φάνταζε ποτέ ικανότερος ούτε από τον άτολμο Σημίτη ούτε από τον σαρωτικής ευφυΐας Βενιζέλο ούτε από τον στέρεα οργανωτικό Σκανδαλίδη. Η μεταστροφή των ηγετικών προτιμήσεων κοινής γνώμης και κομματικών στελεχών (η μέσα σε σαράντα οχτώ ώρες ανακάλυψη ότι ο Βενιζέλος «βιάζεται» και αυθαδέστατα ορέγεται την εξουσία) παραμένει αίνιγμα. Αν δεν είναι πρωτοφανής στα χρονικά έκπληξη, είναι από τα πιο δυσδιάγνωστα επιτεύγματα άγνωστων παραγόντων.

Με τη λογική του «καλύτερου» διαδέχθηκε στην αξιωματική αντιπολίτευση τον Μητσοτάκη ο Μιλτιάδης Εβερτ. Ήταν πραγματικά ο μόνος που μιλούσε για ανάγκη εκθεμελιωτικών αλλαγών του παπανδρεϊκού μοντέλου, για «ειρηνική επανάσταση» – ο μόνος κομματικός αρχηγός που διέγνωσε ευθαρσώς ότι και το κόμμα του είναι «σάπιο». Ομως, δεν τόλμησε ούτε επαναστατικές τομές να επαγγελθεί προγραμματικά ούτε να αποκόψει κομματικά στελέχη σαπρά. Βούλιαξε κατησχυμένος στην ατολμία του και παρέδωσε την αρχηγία στον Καραμανλή τον νεώτερο.

Ο νεώτερος Καραμανλής ικανοποιούσε προφανέστατα τη λογική του «καλύτερου», σε σύγκριση και με τον προκάτοχό του Εβερτ και με τον αντίπαλό του «Γιωργάκη». Κρίθηκε από τον λαό «καλύτερος» και από τον Κ. Σημίτη. Ηταν ευφραδής, αν και το ανέκφραστο του προσώπου του πρόδιδε περισσότερο επαγγελματία «παίκτη», παρά κοινωνικό οραματιστή. Πάντως, η εντύπωση του «καλύτερου» άντεξε πέντε ολόκληρα χρόνια, ενάντια σε κάθε λογική, ώσπου η χώρα κυριολεκτικά κατέρρευσε και ο ίδιος ετράπη σε επονείδιστη φυγή.

Με τον Κ. Καραμανλή τον καθ' όλα «βραχύ» αποδείχτηκε, με συνέπειες ανήκεστης για τη χώρα καταστροφής, ότι η λογική του «καλύτερου» απλώς ηγέτη (λογική των «βελτιώσεων» και εξωραϊστικών ψιμυθιώσεων του «κοινωνικού μετασχηματισμού» και του εκφαυλισμού του κράτους από τον παπανδρεϊσμό) δεν άφηνε ελπίδα ανάκαμψης. Αν δεν ξεθεμελιωθούν, μεθοδικά και με συνέπεια, τα θεσμοποιημένα εγκλήματα του παπανδρεϊκού αμοραλισμού, ο τόπος θα βυθίζεται, με εφιαλτική πια επιτάχυνση, στην οικονομική χρεοκοπία και στο κοινωνικό χάος.

Χρόνια τώρα οι κυριακάτικες εδώ επιφυλλίδες κατηγορούνται για αρνητισμό, απαισιοδοξία, κριτικές υπερβολές. Επειδή πάντοτε μετρούσαν την πολιτική ατολμία των ηγητόρων με μέτρο τις ριζοσπαστικές αλλαγές που απαιτούσε η αναχαίτιση των συνεπειών της παπανδρεϊκής λοιμικής. Τελικά τα γεγονότα δικαίωσαν, με τρόπο εφιαλτικό, την κριτική οξύτητα της γραφής. Θα ήταν ασύγκριτα προτιμότερη η μη δικαίωση – η διαδρομή μέσα στον χρόνο τής εδώ επιφυλλιδογραφίας αποκτά «νόημα» μόνο αν σώζει κάτι από το πείσμα παλαιών (πάντοτε περιθωριακών) χρονογράφων, που ξεκαθάριζαν κυρίως κριτήρια οξυδέρκειας και λιγότερο αποτιμήσεις γεγονότων και προσώπων.

Μητσοτάκης, Σημίτης, Εβερτ, Καραμανλής ο βραχύς κρίθηκαν («εν τοις πράγμασιν») από την ατολμία τους, όχι από τις προθέσεις τους ή τις «βελτιωτικές» καταστάσεων πρωτοβουλίες τους – οι επιφυλλίδες απλώς κατέγραφαν τα κριτήρια εντοπισμού της αυτοκτονικής αυτής ατολμίας. Παντοδύναμοι μέσα στο σύστημα της πρωθυπουργοκεντρικής απολυταρχίας που δημιούργησε η ηδονοθηρία του Ανδρέα Παπανδρέου δεν τόλμησαν τα αυτονόητα του κοινού συμφέροντος: Να ξαναστήσουν κράτος, να αποκαταστήσουν λειτουργία θεσμών δημοκρατίας. Τους ενδιέφερε η επανεκλογή τους, τίποτε άλλο, ούτε καν η υστεροφημία τους. Και πίστεψαν ότι ο λαϊκισμός, συνταγή επιτυχίας του Ανδρέα, ήταν πανάκεια.

Δεν τόλμησαν να αρθρώσουν συντεταγμένη και παραγωγική έργου κρατική λειτουργία, αυστηρή, ακομμάτιστη ιεραρχία διαβάθμισης ευθυνών. Να θεμελιώσουν θεσμούς αξιοκρατίας, κριτικό και πειθαρχικό έλεγχο της δημοσιοϋπαλληλίας, καταξίωση της ποιότητας και της δημιουργικότητας, απολύσεις των κηφήνων, των ανίκανων, των χρηματιζόμενων εκβιαστών.

Δεν τόλμησαν να πειθαρχήσουν τον Συνδικαλισμό στις επιταγές του Συντάγματος, στα στοιχειώδη του «κοινωνικού συμβολαίου», των όρων της δημοκρατίας. Ανέχθηκαν τις γκανγκστερικές εκβιαστικές πρακτικές του, τον κατέστησαν ύψιστη εξουσία με αυθαίρετη αντικοινωνική συμπεριφορά στρατού κατοχής.Δεν τόλμησαν να αντιμετωπίσουν το ειδεχθέστερο έγκλημα του παπανδρεϊσμού: την καταστροφή (ο όρος κυριολεκτεί) του σχολειού και του πανεπιστημίου. Συμβιβάστηκαν με τον ωμό φασισμό του «ασύλου» και την ασέλγεια του «μαθητικού κινήματος», την ψυχανωμαλία των βανδαλισμών και των «καταλήψεων». Παγίωσαν τον πιο ζοφερό σκοταδισμό αγραμματοσύνης, αγλωσσίας και ακρισίας, θεσμοποίησαν την παραπαιδεία.

Αναξιοκρατία στη διοίκηση, ασύδοτη αυθαιρεσία των συνδικαλιστών, ακρισία και αμορφωσιά στην παιδεία ήταν οι σίγουρες προδιαγραφές για την οικονομική χρεοκοπία της χώρας, τον βυθισμό σε ανίατη ύφεση, σε δραματική μείωση της παραγωγικότητας. Υπονόμευσαν την κοινωνική συνοχή, ακύρωσαν κάθε ποιότητα ζωής, εξουδετέρωσαν την άμυνα της χώρας και την άσκηση αποτελεσματικής διπλωματίας.

Εχουμε φτάσει, κυριολεκτικά, στα έσχατα της παρακμής μας. Και το ηγετικό δυναμικό που διαθέτουμε για να μας οδηγήσει στην ανάκαμψη, μοιάζει απελπιστικά ολίγιστο. Καραμανλής ο βραχύς κατόρθωσε να αποδείξει «καλύτερόν» του τον Γιωργάκη που τον ειρωνευόταν στη Βουλή για την ολιγότητά του. Και ο Αντώνης Σαμαράς δείχνει να πιστεύει ότι είναι απλώς «καλύτερος» και από τους δυο.Αλλά η λογική του «καλύτερου» ξέρουμε πια ότι έχει αποδειχθεί ανεπαρκέστατη, αναπαράγει την ατολμία. Η κραυγαλέα ανάγκη μας είναι για τον τολμηρό, όχι για τον απλώς «καλύτερον».

Το έλλειμμα των επενδύσεων

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Μήπως έφτασε η ώρα να σταματήσουμε να κοροϊδευόμαστε σ' αυτή τη χώρα; Μήπως πρέπει τελικά να αποφασίσουμε αν θέλουμε επενδύσεις ή όχι; Διότι όλοι είμαστε υπέρ των επενδύσεων, αλλά ποτέ κάποιας συγκεκριμένης. Οποτεδήποτε πάει κάποιος να επενδύσει κάπου, πάντα η περιοχή είναι «απείρου κάλλους» ή γειτνιάζει σε κάποιον αρχαιολογικό χώρο. Εκτός αυτού, σε κάθε σχέδιο επένδυσης πάντα ορθώνονται κάποια συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, που πιθανώς να κάνει τη σχεδιαζόμενη επένδυση ασύμφορη μακροχρόνια. Οπότε αντιδράμε στο σημερινό όφελος για χάρη κάποιου μελλοντικού πλεονεκτήματος, που συνήθως δεν έρχεται.

Η Ελλάδα πάτωσε στις ξένες επενδύσεις. Το 2009, η Παγκόσμια Τράπεζα μας κατέτασσε 109ο καλύτερο επενδυτικό προορισμό, πίσω ακόμη και από την Αιθιοπία. Μόνο για την ίδρυση μιας επιχείρησης απαιτούνται 15 διαδικασίες και 169 ημέρες. Αυτήν την καθυστέρηση την φορτώσαμε σε ένα όνομα, σκοτεινό σαν τη λέξη «σύστημα». «Φταίει η γραφειοκρατία», λέμε και ξεμπερδεύουμε.

Υπάρχουν δύο είδη γραφειοκρατίας που φρενάρουν τις επενδύσεις. Η μία είναι η κληρονομημένη γραφειοκρατία· διαδικασίες που κάποτε ήταν αναγκαίες και σήμερα χρησιμεύουν μόνο στους δημοσίους υπαλλήλους για να δικαιολογούν τον μισθό τους. Η νομοθεσία μας είναι γεμάτη με μικρές νάρκες στον δρόμο για μια επένδυση, που συνήθως σκάνε όταν το σύστημα δεν λαδώνεται. Υπάρχουν όμως και νέα εμπόδια στις επενδύσεις, που εδράζονται σε κοινωνικές απαιτήσεις. Αυτές άλλοτε είναι λογικές (π. χ. μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός έργου) και άλλες φορές υλοποιούν ιδεολογικές αγκυλώσεις. Ενα παράδειγμα: Πριν από μερικές ημέρες, η Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής δημοσιοποίησε το κείμενο συμπερασμάτων και προτάσεων για το «ιστορικό κέντρο» της Αθήνας. Ανάμεσα στις προτάσεις της Επιτροπής υπάρχει η μετασκευή μεγάλων εγκαταλελειμμένων κτιρίων σε φοιτητικές εστίες. «Θέλουμε ένα διαφορετικό σκεπτικό, όχι τη μετατροπή αυτών των κτιρίων σε real estate», δήλωσε ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Κώστας Καρτάλης.

> *Το 2009, η Παγκόσμια Τράπεζα μάς κατέτασσε 109ο καλύτερο επενδυτικό προορισμό, πίσω ακόμη και από την Αιθιοπία.*

Κατ' αρχάς, μια τέτοια δήλωση δεν λαμβάνει υπ' όψιν της την οικονομική πραγματικότητα. Κάτι πρέπει να πουλήσει το κράτος για να πληρωθούν οι μισθοί· ακόμη και των βουλευτών που συνέταξαν το πόρισμα. Η εκμετάλλευση από ιδιώτες της αχανούς και αχαρτογράφητης περιουσίας του Δημοσίου είναι μια λύση. Δεύτερον, ποιο είναι το πρόβλημα με το real estate; Θεωρητικά οι φοιτητικές εστίες είναι καλύτερες, αλλά πάλι... Πότε ήταν η τελευταία φορά που οι εθνοπατέρες πήγαν σε φοιτητική εστία; Η εκμετάλλευση από ιδιώτες των εγκαταλελειμμένων του κέντρου της Αθήνας θα δώσει νέα πνοή. Την εκμετάλλευσή τους από το Δημόσιο την είδαμε. Το αποτέλεσμα είναι η εγκατάλειψη και γι' αυτό αναζητάμε άλλες λύσεις.

Το έλλειμμα επενδύσεων στην Ελλάδα είναι βαθιά ιδεολογικό. Μπορεί να ομνύουμε σ' αυτές, αλλά κατ' ουσίαν δεν θέλουμε καμία. Κάθε φορά για διαφορετικούς λόγους ή με διαφορετικές δικαιολογίες. Οπότε τι να το κάνουμε άλλο ένα νομοθέτημα για «επιτάχυνση των διαδικασιών έκδοσης αποφάσεων», όταν ακόμη και άδειες για επενδύσεις που εκδόθηκαν (έστω με τη μεγάλη ελληνική καθυστέρηση) κόλλησαν στις οικολογικές και επαναστατικές ευαισθησίες των περιοίκων ή στις «αριστερές» πεποιθήσεις των πολιτικών, του Τύπου και των πολιτών; Ακόμη κι αν ο χρόνος αδειοδότησης συρρικνωθεί, το πρώτο πράγμα που θα καταγγελθεί είναι η επιτάχυνση, διότι «οι βεβιασμένες αποφάσεις δεν έλαβαν υπόψη σημαντικές παραμέτρους οι οποίες θα καθορίσουν το μέλλον του τόπου». Ή, έστω, τις ανάγκες των φοιτητών για στέγαση.

pmandravelis@kathimerini.gr

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Χαμένη στον μικρόκοσμό της

Δεν αμφιβάλλω ότι στη Ν.Δ. έχουν έτοιμη την απάντηση. Είναι η ίδια με εκείνη στην οποία έβρισκαν παρηγοριά στα χρόνια της Νέας Διακυβέρνησης, όταν απορούσαν γιατί δεν προβάλλεται το κυβερνητικό έργο τους. Τότε έφταιγε ο Τύπος, που ήταν εχθρικός προς τη Ν.Δ. Ετσι και τώρα φαντάζομαι ότι θα φταίει και πάλι ο Τύπος, επειδή έπρεπε να αρνηθεί η Ντόρα Μπακογιάννη να πάει στη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής, ώστε ο κόσμος να θυμηθεί ότι το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης υπάρχει. Οτι η Ελλάδα είναι στα πρόθυρα της χρεοκοπίας και η Ν.Δ. έχει απορροφηθεί σε μια διαδικασία εσωτερικής διαπραγμάτευσης γύρω από ασήμαντες λεπτομέρειες, αυτό μάλλον δεν τους περνάει από το νου.

Η αντίδραση της Ν.Δ. στο τελευταίο επεισόδιο του δράματος των επιτοκίων είναι χαρακτηριστική του πως η ηγετική ομάδα της Ν.Δ. έχει χάσει τη γενική εικόνα των πραγμάτων. Ενώ ήταν προφανές, από την ακατάπαυστη πολυφωνία και τις αλλεπάλληλες ανακολουθίες, ότι η κυβέρνηση παραπαίει χωρίς πειθαρχία και μπούσουλα, ο αγέρωχος εκπρόσωπος της Ν.Δ. ζητούσε να εντοπισθεί κατεπειγόντως το βαθύ λαρύγγι και να τιμωρηθεί παραδειγματικά. Αυτό που μπορούσε να καταλάβει και ο τελευταίος αναλυτής των επενδυτικών οίκων, παρακολουθώντας τις εξελίξεις στην Ελλάδα από την οθόνη του υπολογιστή του -ότι, δηλαδή, το «βαθύ λαρύγγι» είναι όλη η κυβέρνηση με την ώς τώρα αλλοπρόσαλλη στάση της- διέλαθε της αντιλήψεως της ηγετικής ομάδας του Αντώνη Σαμαρά, παρά τη συμμετοχή σε αυτήν προσωπικοτήτων με κύρος, όπως ο Γ. Μανώλης, ο Π. Παναγιωτόπουλος, ο Β. Μιχαλολιάκος, ο Μ. Κεφαλογιάννης κ.ά.

Υπάρχει, βέβαια, αντίλογος. Προκειμένου η Ν.Δ. να θίξει με αξιοπιστία την ουσία του προβλήματος, θα όφειλε προηγουμένως να έχει δώσει μία απάντηση (στον εαυτό της πρωτίστως) σε βασικά πολιτικά ερωτήματα, όπως λ.χ. τι προκάλεσε τον τριπλασιασμό του πρόσθετου ετήσιου δανεισμού της χώρας, κατά τα δύο τελευταία χρόνια της Νέας Διακυβέρνησης! Πώς, δηλαδή, το ποσό του πρόσθετου δανεισμού, που κάθε χρόνο κυμαινόταν περίπου μεταξύ 7 και 10 δισ. ευρώ, εκτινάχθηκε ξαφνικά στα 28 δισ.; Δεν θα ήταν λογική προϋπόθεση να καταλάβουν οι ίδιοι πώς και γιατί έχασαν την μπάλα, προτού αρχίσουν τις διακηρύξεις για «την ελπίδα της Ελλάδας που θα χτίσει την Ελλάδα της ελπίδας»;

EUROKINISSI

Τα αξιαγάπητα παιδιά της φωτογραφίας είναι αυτά που κατέθεσαν τα δέκα ευρώ του κουμπαρά τους στον τραπεζικό λογαριασμό «εθνικής σωτηρίας». Αν ήξεραν μόνο, τα καημένα, πόσα ακόμη έχουν να πληρώσουν στην υπόλοιπη ζωή τους...

Για κάτι τέτοιο, όμως, προϋπόθεση θα ήταν η επιθυμία να εντοπίσουν τα αίτια της ήττας και την εποχή αυτή στη Ν.Δ. υπέρτατος νόμος είναι το αξίωμα «μη θίγετε τα κακώς κείμενα». Προς το παρόν, ασχολούνται με τα οργανωτικά του συνεδρίου (λες και νοιάζεται κανείς...), ο δε αρχηγός του κόμματος δαπανά την ισχύ που του έδωσε η ψήφος των μελών του κόμματος στο micromanagement της καθημερινότητας. Δεν θα με εξέπληττε καθόλου, αν ο βαθύτερος λόγος για τον οποίο η Ντόρα αποφάσισε να μην παραστεί στην Κεντρική Επιτροπή ήταν για να μην πάθει κατάθλιψη από τη βαρεμάρα. (Αν και με πληροφορούν ότι υπάρχει μια ακόμη πιθανή εξήγηση για την απουσία της σήμερα. Θέλει να αποφύγει τον συνωστισμό, για να μην αρπάξει καμιά ίωση και δεν μπορέσει να βρίσκεται αύριο στη γαλλική πρεσβεία για την παρασημοφόρησή της...)

Δικαίωση

Ερωτηθείς για τους πιθανούς τρόπους ελέγχου της δυναμικής του δημοσίου χρέους (που θα έχει φθάσει το 150% του ΑΕΠ το 2014...), ο Ευάγγελος Βενιζέλος τόνισε την ανάγκη κατάρτισης ενός «μεσοπρόθεσμου προγράμματος πτωτικής τάσης του δημοσίου χρέους», το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει «σε συμφωνία με την Ε.Ε. τη σταδιακή και λογική αναπροσαρμογή του όγκου του ΑΕΠ, που ασφαλώς είναι πολύ μεγαλύτερο από το καταγραφόμενο». Ηταν μια μεγάλη στιγμή αυτή, παρότι λίγοι το εξετίμησαν. Ηταν η δικαίωση του Μανώλη Κοντοπυράκη, ο οποίος είχε εισηγηθεί την αύξηση της απόσβεσης των υποδομών από το 8% στο 15%, επειδή εδώ στην Ελλάδα όλα φθείρονται πιο γρήγορα...

Αφορμή για να θυμηθώ τον πρόβλημα που προσπαθεί να λύσει ο υπουργός ήταν το περιστατικό που μου αφηγήθηκε αγαπητός φίλος. Ηταν Σάββατο μεσημέρι και μαζί με τη γυναίκα του και τον μικρό γιο τους είχαν πάει στον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς. Οι γονείς διάβαζαν, ο μικρός έπαιζε και ήταν όλα γαλήνια. Ωσπου την ειδυλλιακή ατμόσφαιρα συνέτριψε η παρουσία ευσώμου κυρίου, ο οποίος με όλη τη δύναμη των πνευμόνων του φυσούσε μια σφυρίχτρα, ανακράζων ενδιαμέσως των σφυριγμάτων: «Αουτ! Αουτ! Γκετ άουτ!». Ηταν ο φύλακας, που με όση λεπτότητα διέθετε ειδοποιούσε τους περιηγητές ότι σε είκοσι λεπτά ο αρχαιολογικός χώρος έπρεπε να κλείσει. Εδινε μάλλον την εντύπωση σωφρονιστικού υπαλλήλου, που ειδοποιεί τους κρατουμένους ότι η ώρα του προαυλισμού τους τελείωσε. Ομως οι τουρίστες, ατυχώς, δεν είχαν επαρκή γνώση της ελληνικής εμπειρίας, ώστε να εκτιμήσουν τις λεπτές αποχρώσεις της κατάστασης. «Τι είναι αυτός ο άνθρωπος;», απορούσαν κάποιοι αθώοι Γάλλοι (κουτόφραγκοι). Ωστόσο, επειδή καλό είναι να μην ξεχνάμε ότι πάντα υπάρχουν χειρότερα, ήταν ευχής έργον ότι δεν τους φώναζε: «Γκετ άουτ, ρε!»

Γκετ άουτ, ρε!

Προ μηνός, στην ιστορική συνάντηση του Πωλ Τζερούλανος με τον Δραφον Δρούτσα, με αντικείμενο τις εκδηλώσεις για τα 2.500 χρόνια από τη Μάχη του Μαραθώνος, ο υπουργός Πολιτισμού είχε αποκαλύψει στους δημοσιογράφους ότι τον απασχολεί η εξεύρεση τρόπων για την προσέλκυση τουριστών στην Αθήνα, η οποία σήμερα είναι απλώς ένας σταθμός των επισκεπτών στον δρόμο προς τα νησιά. «Αντί να μένουν δύο μέρες στην Αθήνα και δέκα στα νησιά, γιατί να μη μένουν τις δέκα στην Αθήνα;», είχε αναρωτηθεί ο υπουργός με την ευθύτητα που χαρακτηρίζει τα τολμηρά πνεύματα και η οποία, δυστυχώς, παρεξηγείται από τους αδαείς ως αφέλεια.

Βαθύ λαρύγγι

Αδίκως εστίασαν τις υποψίες τους στον Γεράσιμο Αρσένη όσοι αγωνίζονται να αποκαλύψουν ποιος είναι το «βαθύ λαρύγγι», που προκάλεσε την εκτίναξη των επιτοκίων στο υψηλότερο επίπεδο της τελευταίας δωδεκαετίας. (Πέραν των άλλων, και για τον λόγο ότι Λίντα Λάβλεϊς και Τζέρι Αρσένης είναι έννοιες απολύτως ασύμβατες...) Ομως, εκεί όπου απέτυχαν οι ρέκτες της αποκαλυπτικής δημοσιογραφίας θριάμβευσε ο αναγνώστης της στήλης D. A., ο οποίος μοιράζεται μαζί μας την ανακάλυψή του: «Οταν άκουσα τον Καρατζαφέρη να διευκρινίζει ότι σύζυγος υπουργού δεν είναι μόνο ο Αρσένης, είδα ξαφνικά το προφανέστατο: Το βαθύ λαρύγγι δεν μπορεί να είναι άλλος από τον... Τόλη Βοσκόπουλο! Εξάλλου, όσο και αν ο σύζυγος της Αντζελας Γκερέκου δοξάστηκε τραγουδώντας με τη μύτη, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει το λαρύγγι του». Να θυμίσω, από πλευράς μου, ότι ο Τόλις (σ.τ.σ.: Τόλις, γεν. Τόλιδος, όπως είναι η σωστή γραφή του ονόματος του βάρδου και ουχί η παρεφθαρμένη μορφή που έχει επικρατήσει...) είχε ενθέρμως υποστηρίξει τον Δ. Τσοβόλα (δώσ' τα όλα) και, ως εκ τούτου, είναι φυσικό να αντιτίθεται στην προοπτική παρέμβασης του ΔΝΤ στην ελληνική οικονομία...

kassimatis@kathimerini.gr

Ermes Group

ΝΕΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΩΡΑΡΙΟ

Τα πολυκαταστήματα και καταστήματα του Συγκροτήματος ERMES
που βρίσκονται σε τουριστικές περιοχές σε όλες τις πόλεις,
θα είναι ανοικτά καθημερινά συμπεριλαμβανομένων
Τετάρτης, Σαββάτου και Κυριακής, χωρίς διακοπή, μέχρι αργά το βράδυ.

Λευκωσία
- Debenhams Ledra
- Next Ledra
- Peacocks Ledra
- Glow Ledra

Λεμεσός
- Debenhams Olympia*
- ZAKO Κουμανταρίας

Λάρνακα
- Next

Πάφος
- Debenhams Kinyras
- Peacocks Kinyras
- Debenhams Korivos**
- Next Paphos** & Next Korivos**
- Super Home Center (D.I.Y)**

* Την Κυριακή το **DEBENHAMS OLYMPIA ΑΝΟΙΚΤΟ** από την 1:00 το μεσημέρι, ενώ το Venue Café από τις 10:00 το πρωί

** Κλειστά μόνο την Κυριακή

Για αναλυτικό ωράριο λειτουργίας παρακαλείστε όπως επικοινωνήσετε
με τα κατά τόπους καταστήματα ή στο www.ermes.com.cy

DEBENHAMS department stores | next | PEACOCKS LONDON | Glow | Zako | SUPERHOME CENTER

Το μεγάλο δίλημμα του πρωθυπουργού

Θα πρέπει να αποφασίσει αν θα ζητηθεί η συνδρομή του μηχανισμού διάσωσης Ε.Ε. και ΔΝΤ ή θα δανειστούμε πάλι με υψηλά επιτόκια

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου έχει πλέον μερικές ημέρες μόνο μπροστά του προκειμένου να αποφασίσει εάν θα κάνει το κρίσιμο τηλεφώνημα στις Βρυξέλλες, ζητώντας την ενεργοποίηση του μηχανισμού διάσωσης της ελληνικής οικονομίας από την Ευρωπαϊκή Ενωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Και η τηλεφωνική επικοινωνία του κ. Παπανδρέου την Παρασκευή το βράδυ με τους Χ. Μπαρόζο, Χ. Βαν Ρομπέι, Ζ.Κ. Γιουνκέρ και Ζ.Κ. Τρισέ ήταν, μάλλον, διερευνητική.

Η κυβέρνηση αναμένει, πρώτα απ' όλα, να βεβαιωθεί ότι η Γερμανία θα κάνει το «μεγάλο βήμα» και θα συμφωνήσει με τα υπόλοιπα μέλη της Ευρωζώνης στη σύναψη διμερών δανείων με την Ελλάδα με ένα λογικό επιτόκιο της τάξης του 3,75%, συνολικού ύψους 20 - 25 δισ. ευρώ. Στην περίπτωση κατά την οποία η κ. Αγκελα Μέρκελ όντως ανάψει το «πράσινο φως», κυβερνητικά στελέχη αναφέρουν πως έως την επόμενη Τετάρτη το σκηνικό θα έχει ξεκαθαρίσει πλήρως. Το σχέδιο του Μεγάρου Μαξίμου, που έχει από καιρό εκπονήσει ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, προβλέπει ότι με το «πιστόλι» της συμφωνίας των Βρυξελλών για τη διάσωση της ελληνικής οικονομίας επιτέλους γεμάτο και το επικείμενο μπαράζ ανακοινώσεων για διαρθρωτικά μέτρα και μεταρρυθμίσεις –τη Δευτέρα παρουσιάζεται το προσχέδιο του ασφαλιστικού και εντός της εβδομάδος συνεδριάζει το υπουργικό συμβούλιο με στόχο τη λήψη αποφάσεων για γενναίες αποκρατικοποιήσεις– καθώς και με λίγη... τύχη η Ελλάδα θα μπορέσει να βγει το αμέσως επόμενο διάστημα στην αγορά και να δανειστεί με μειωμένα spreads, ενδεχομένως της τάξης των 350 μονάδων.

Αυτό είναι το αισιόδοξο, λεγόμενο «σχέδιο Α», που προβλέπει ότι τελικώς η κυβέρνηση δεν θα υποχρεωθεί να υποβάλει το αίτημα για διάσωση από την Ε.Ε. και το ΔΝΤ. Παράγοντες της αγοράς εκτιμούν πως ο ρεαλισμός του σχεδίου εν πολλοίς θα δοκιμαστεί στην πράξη με την έκδοση βραχυπρόθεσμων ομολόγων την Τρίτη, 13 Απριλίου, καθώς τότε θα εκτιμηθεί το κλίμα στις αγορές. Οι ίδιες πηγές αναμένουν πως εάν η έκδοση είναι επιτυχής μπορεί να ακολουθήσει και νέα, μεγαλύτερη, στο άμεσο μέλλον.

> *Κυβερνητικά στελέχη, τραπεζίτες και παράγοντες της αγοράς εκφράζουν τις ανησυχίες τους*

Στενοί συνεργάτες του κ. Παπανδρέου, που συντάσσονται με τη «μοναχική» πορεία στην καταιγίδα των αγορών, υποστηρίζουν πως θα πρέπει να αποφευχθεί η ενεργοποίηση του σχεδίου διάσωσης, καθώς η εμπλοκή του ΔΝΤ θα οδηγήσει σε μέτρα που ενδεχομένως θα δημιουργήσουν κοινωνικές εκρήξεις. Εχουν εξηγήσει συγκεκριμένα στον πρωθυπουργό, ότι ναι μεν το ΔΝΤ δεν θα ζητήσει πρόσθετες περικοπές μισθών και συντάξεων το 2010, αλλά θα «επιβάλει» άλλες διαρθωτικές αλλαγές σε θέματα συμβάσεων, απολύσεων, απελευθέρωσης της αγοράς εργασίας και των αγορών, που θα προκαλέσουν θύελλα αντιδράσεων εντός του ΠΑΣΟΚ, αλλά και γενικότερα, επηρεάζοντας το ίδιο το πολιτικό σκηνικό.

Αλλα κυβερνητικά στελέχη, πάντως, και οι περισσότεροι τραπεζίτες και έμπειροι παράγοντες της αγοράς εκφράζουν φόβους πως το «σχέδιο Α» μοιάζει με προσπάθεια να περάσεις μια κλωστή από την κορυφή της καρφίτσας και μάλιστα νύχτα. Θεωρούν, συγκεκριμένα, ότι η διεθνής συζήτηση για την Ελλάδα και οι αντιδράσεις των αγορών δεν καθορίζονται πλέον από το κατά πόσο η χώρα αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας και κατά πόσο μπορεί να περιορίσει το ύψος των ελλειμμάτων, αλλά από τον βαθμό στον οποίο θα μπορεί να εξυπηρετήσει τα επόμενα δύο χρόνια το υπέρογκο και συνεχώς διευρυνόμενο χρέος της. Πιστεύουν, επίσης, ότι η προχθεσινή διπλή υποβάθμιση από τη Fitch περιορίζει σημαντικά τα περιθώρια μείωσης των spreads, αλλά και ότι οι αναμενόμενες ανακοινώσεις για το ασφαλιστικό και τις αποκρατικοποιήσεις θα αγνοηθούν από τις αγορές. Τούτο, εξάλλου, συνέβη τόσο με τη σκληρή εισοδηματική πολιτική που αποφασίστηκε, όσο και με το φορολογικό νομοσχέδιο.

Το αίτημα

Με βάση το ανωτέρω σκεπτικό, κρίνουν ότι η Ελλάδα θα πρέπει «εδώ και τώρα» να ετοιμάσει στην εφαρμογή του «σχεδίου Β», που προβλέπει μόλις οριστικοποιηθούν οι όροι του σχεδίου διάσωσης, ο κ. Γ. Παπανδρέου να υποβάλει αίτημα για την ενεργοποίησή του. Το κρίσιμο επιχείρημα που επικαλούνται οι υπέρμαχοι του «σχεδίου Β» είναι ότι η κοινή γνώμη και η αγορά δεν αντέχουν πλέον τη συνέχιση της αβεβαιότητας και συχνά του πανικού που επικρατεί το τελευταίο διάστημα. Κατά την άποψή τους, η άμεση ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας έχει δύο κρίσιμα πλεονεκτήματα. Πρώτον, θα πρεμήσει την εγχώρια αγορά, που αρχίζει να κινείται σε τεντωμένο σχοινί. Δεύτερον, ότι με δεδομένα τα δημοσιονομικά προβλήματα της χώρας και την εξέλιξη του χρέους, ακόμη και εάν η Ελλάδα μπορέσει να δανειστεί τον Μάιο από τις αγορές με υψηλό κόστος, θα υποχρεωθεί νομοτελειακά να το πράξει αργότερα, λόγω της εξέλιξης του δημόσιου χρέους σε συνδυασμό με την ύφεση στην ελληνική οικονομία, που προεξοφλείται ότι θα βαθύνει.

Ευρισκόμενος σ' αυτή την εξαιρετικά δύσκολη θέση, ο κ. Παπανδρέου θα πρέπει σχετικά σύντομα να αποφασίσει εάν, υιοθετώντας το σχέδιο Α, θα ρισκάρει να περάσει με ίδιες δυνάμεις τον σκόπελο του εαρινού δανεισμού με μεγάλες πιθανότητες αποτυχίας ή εάν θα κάνει τα αναγκαία τηλεφωνήματα στον κ. Στρος-Καν και τον κ. Βαν Ρομπέι.

Τι προβλέπει το σχέδιο της ελληνικής διάσωσης

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Πυρετώδεις διαπραγματεύσεις διεξάγονται στις Βρυξέλλες τα τελευταία 24ωρα μεταξύ των κρατών- μελών της Ευρωζώνης με στόχο να αποσαφηνιστούν οι όροι δανειοδότησης της Ελλάδας από τον ευρωπαϊκό μηχανισμό βοήθειας. Στόχος είναι να καθοριστούν η μορφή των διμερών δανείων και το επιτόκιο που θα κληθεί να πληρώσει η Ελλάδα και κατόπιν η συμφωνία να επικυρωθεί επισήμως από τους υπουργούς Οικονομικών της Ευρωζώνης μέχρι την ερχόμενη Παρασκευή κατά την άτυπη συνάντηση του Eurogroup στη Μαδρίτη.

Υπό την πίεση των αγορών που τις τελευταίες ημέρες ώθησαν το επιτόκιο δανεισμού της Ελλάδας σε «παράλογο ύψος» και την υποβάθμιση από τον οίκο αξιολόγησης Fitch, αξιωματούχοι της Ευρωζώνης άφησαν προχθές να διαρρεύσει η πληροφορία ότι έχουν συμφωνήσει στους βασικούς όρους δανεισμού της Ελλάδας σε περίπτωση που παραστεί η ανάγκη.

> *Στο επίκεντρο η μορφή των διμερών δανείων και το επιτόκιο της συμφωνίας*

«Φτάσαμε σε συμφωνία που είναι σχεδόν πανομοιότυπη με τους όρους υπό τους οποίους χορηγεί βοήθεια το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο», ανέφερε ανωνύμως Ευρωπαίος διπλωμάτης στο πρακτορείο Ρόιτερς. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ενωσης κ. Χέρμαν βαν Ρομπέι σε συνέντευξη που παραχώρησε σε τέσσερις ευρωπαϊκές εφημερίδες είχε τονίσει ότι μέχρι την ερχόμενη Παρασκευή θα έχει «καταστεί λειτουργική η συμφωνία προκειμένου να είναι αξιόπιστη».

Λίγες ώρες αργότερα ο Γάλλος πρόεδρος κ. Νικολά Σαρκοζί και ο Ιταλός πρωθυπουργός κ. Σίλβιο Μπερλουσκόνι εξέφραζαν την αμέριστη στήριξή τους προς την Ελλάδα.

Σύμφωνα με πληροφορίες του Ρόιτερς, οι εταίροι μας στην Ευρωζώνη συμφώνησαν να χορηγήσουν διμερή δάνεια με επιτόκιο περίπου 5% ή κατ' άλλους (που φέρονται να απηχούν τις γερμανικές θέσεις) 6%. Το ύψος των δανείων και ο χρόνος αποπληρωμής τους θα καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανάλογα με τις ανάγκες αναχρηματοδότησης του χρέους που έχει η Ελλάδα. «Υπάρχει συμφωνία για το επιτόκιο δανεισμού που θα κληθεί να πληρώσει η Ελλάδα στην περίπτωση που θα αιτηθεί οικονομική βοήθεια», δήλωσε προχθες Ευρωπαίος διπλωμάτης στο Γαλλικό Πρακτορείο Ειδήσεων. Η Ελλάδα θα μπορεί να δανειστεί με επιτόκιο «χαμηλότερο από το επιτόκιο των αγορών, αλλά δεν μιλάμε για δώρο», πρόσθεσε. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Συνόδου Κορυφής της 25ης Μαρτίου, προκειμένου να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός βοήθειας προς την Ελλάδα η ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει να καταθέσει αίτημα επισήμως προς την Ευρωπαϊκή Ενωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Στη συνέχεια η Κομισιόν και η ΕΚΤ θα πρέπει να συντάξουν δύο εισηγητικές εκθέσεις προς το Eurogroup στις οποίες θα προσδιορίζουν τον κίνδυνο χρεοκοπίας της Ελλάδας και αποσταθεροποίησης της Ευρωζώνης. Βεβαίως, η τελική απόφαση βρίσκεται στα χέρια των υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης. Για να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός χρειάζεται ομόφωνη απόφαση των 15 κρατών-μελών, η Ελλάδα δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία. Αποσαφηνίζοντας τους όρους του μηχανισμού βοήθειας οι Ευρωπαίοι εταίροι μας ελπίζουν ότι τελικά θα καθησυχάσουν τις αγορές που θα αγοράσουν τα ελληνικά ομόλογα με λογικό επιτόκιο.

Αγριες διαθέσεις

Πάντως, οι «διαθέσεις» του ΔΝΤ φαίνεται να είναι πιο «άγριες» από αυτές των εταίρων μας. Μπορεί να προσφέρει κεφάλαια ύψους 8 - 10 δισ. ευρώ με ακόμα πιο χαμηλό επιτόκιο από την Ε.Ε. (υπολογίζεται μεταξύ 2,77% και 4,77% αναλόγως με την διάρκεια και το ποσό του δανείου), ωστόσο τα ανταλλάγματα που ζητάει το Ταμείο «καίνε». Σύμφωνα με πληροφορίες, εφόσον το ΔΝΤ εμπλακεί, τότε θα αναλάβει και τον ρόλο του «ανακριτή», καθώς θα ζητήσει αμέσως να έχει πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία της ελληνικής οικονομίας.

Παράλληλα, θα ζητήσει και την τάχιστη προώθηση μίας σειράς αλλαγών που εκτιμάται ότι θα προκαλέσουν μεγάλες κοινωνικές αναταραχές. Σε αυτές περιλαμβάνονται, πέραν της μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού και της απελευθέρωσης των κλειστών επαγγελμάτων, οι αλλαγές στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, η προώθηση της ευελιξίας στην αγορά εργασίας και η μείωση του κατώτατου μισθού.

Πώς φτάσαμε στις 453 μονάδες βάσης

Το spread των δεκαετών ομολόγων σε σχέση με τα γερμανικά

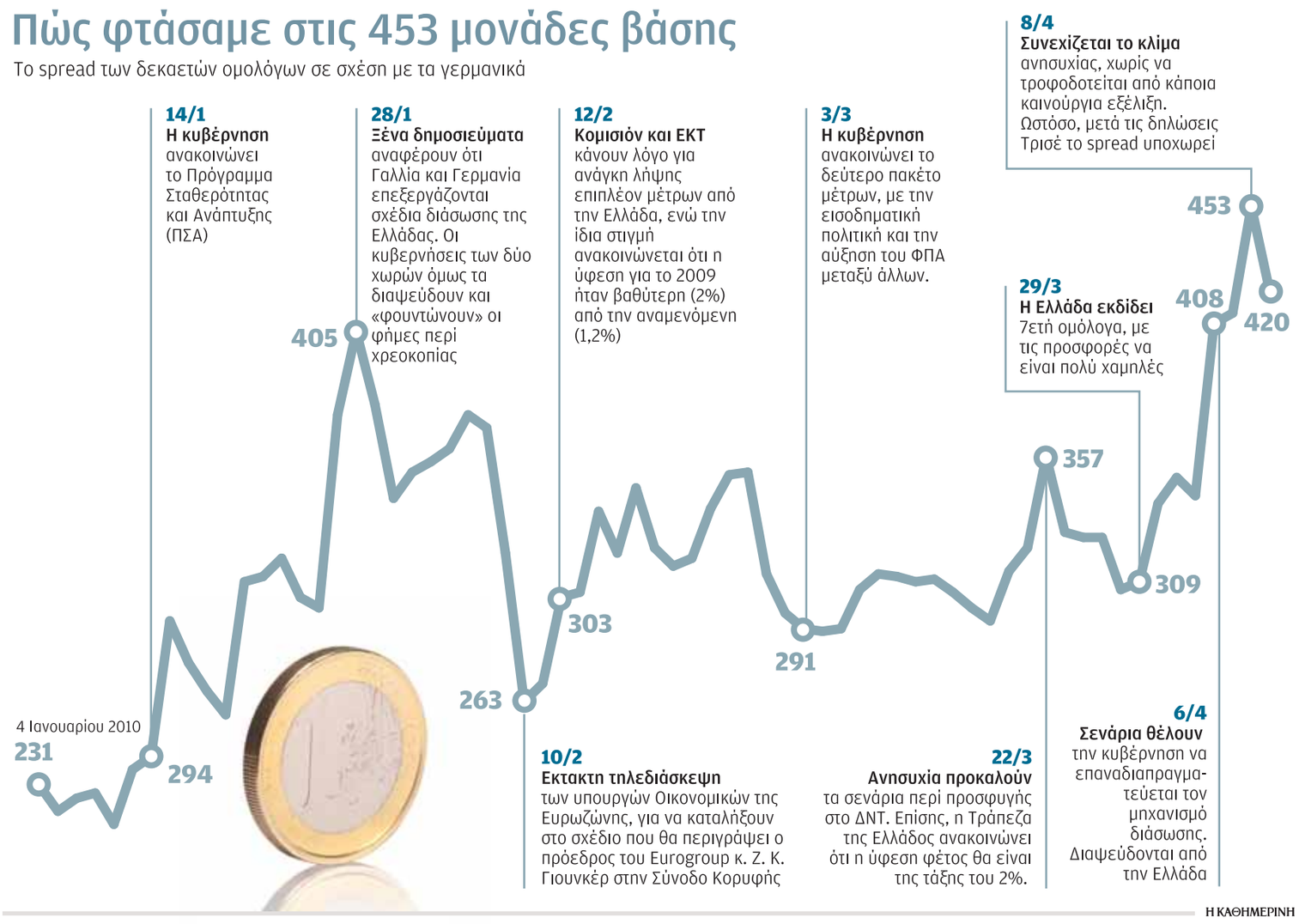

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταξύ σφύρας και άκμονος βρίσκεται η Αθήνα

Στην κόψη του ξυραφιού κινείται τις τελευταίες ημέρες η χώρα, παρότι η διαφαινόμενη συμφωνία στις Βρυξέλλες για τη συγκεκριμενοποίηση των όρων του σχεδίου διάσωσης εκφράζονται ελπίδες ότι θα αποτελέσει «παράθυρο ευκαιρίας» για τη δοκιμαζόμενη σκληρά ελληνική οικονομία.

Το Μέγαρο Μαξίμου αναμένει την αντίδραση των αγορών στα νέα δεδομένα, καθώς οι δραματικές εξελίξεις της εβδομάδας που πέρασε δημιούργησαν συνθήκες νευρικής κρίσης στο στενό επιτελείο του πρωθυπουργού κ. Γ. Παπανδρέου με παρενέργειες και στο πολιτικό πεδίο.

Στο στενό επιτελείο του κ. Γ. Παπανδρέου επικρατούσε το τελευταίο διάστημα οργή εξαιτίας της διαπίστωσης ότι η συμφωνία των Βρυξελλών, που είχε πιστωθεί ως προσωπική επιτυχία του πρωθυπουργού, αποτελούσε με την μορφή την οποία είχε μέχρι προχθές «κενό γράμμα». Μάλιστα, ορισμένοι εκ των συνεργατών του «στοχοποιούν» το οικονομικό επιτελείο, αλλά και μια σειρά από υπουργούς που με δηλώσεις τους επέτειναν το κλίμα σύγχυσης και την αβεβαιότητα για την έκβαση της κρίσης, μέχρι την περασμένη Τετάρτη, οπότε και ο πρωθυπουργός επέβαλε το γνωστό «σιωπητήριο».

> *Τα σενάρια ανασχηματισμού, οι διαρροές και η οργή του κ. Γ. Παπανδρέου*

Μέσα σ' αυτό το κλίμα δεν είναι δύσκολο να πυροδοτούνται σενάρια ανασχηματισμού της κυβέρνησης τα οποία επέτεινε η διαρροή της «βαθμολογίας» του κ. Θ. Πάγκαλου για τους υπουργούς. Ο κ. Γ. Παπανδρέου εμφανίζεται πάντως απρόθυμος στην παρούσα φάση να ανακατέψει την κυβερνητική τράπουλα, παρότι κορυφαίος παράγων φέρεται να του μετέφερε την άποψη τόσο του ιδίου, αλλά και υπουργών της απολύτου εμπιστοσύνης του πρωθυπουργού, ότι ενδεχομένως απαιτούνται άμεσες πρωτοβουλίες προκειμένου να αντιστραφεί το κλίμα.

Πρόσθετη περιπλοκή συνιστά το ότι στα κορυφαία κυβερνητικά κλιμάκια δεν επικρατεί ενιαία άποψη για το κατά πόσο η χώρα είναι σκόπιμο να προσφύγει στην Ε.Ε. και το ΔΝΤ, ακόμη και εάν το υπό διαμόρφωση σχέδιο είναι ικανοποιητικό αναφορικά με το ύψος και το επιτόκιο δανεισμού. Ορισμένοι θεωρούν πλέον την εξέλιξη μονόδρομο. Αλλοι, πάλι, εκτιμούν πως θα πρέπει να αποφευχθεί πάση θυσία, καθώς θα οδηγήσει πιθανότατα σε νέα επώδυνα μέτρα, αλλά και θα αποτελέσει κρίσιμο πολιτικό όπλο στα χέρια του κ. Αντ. Σαμαρά. Εξ άλλου, από το Μέγαρο Μαξίμου δεν έχει περάσει απαρατήρητο ότι ο πρόεδρος της Ν.Δ. ολοένα και συχνότερα αναφέρεται στους κινδύνους που ενέχει η συγκεκριμένη εξέλιξη.

Τέλος, την οργή του κ. Παπανδρέου προκαλούν τα σενάρια περί επικείμενου αδιεξόδου που θα οδηγήσει στον σχηματισμό κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας. Στο Μέγαρο Μαξίμου τα αποδίδουν σε παράγοντες που στην παρούσα φάση βρίσκονται εκτός κεντρικής πολιτικής σκηνής ή σε πρόσωπα που επενδύουν στην ανασύνθεση του υφιστάμενου σκηνικού, με την απάντηση του πρωθυπουργού να είναι πως «θα προτιμήσει να οδηγήσει τη χώρα σε εκλογές, παρά να συναινέσει σε ανάλογες λύσεις».

Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΣ

Οι Βρυξέλλες συμφωνούσαν, αλλά το Βερολίνο είχε τις αντιρρήσεις του

Εντονο ήταν το παρασκήνιο της παρ' ολίγον καθολικής συμφωνίας σε ό,τι αφορά τους όρους ενεργοποίησης του μηχανισμού στήριξης της Ελλάδας. Την Παρασκευή, στις διαβουλεύσεις που έγιναν μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, η Γερμανία πρόβαλε, για μία ακόμα φορά, σθεναρή αντίσταση, με αποτέλεσμα η οριστικοποίηση των τελικών όρων να αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης.

Οι Γερμανοί φαίνεται ότι αντιδρούν με το επιτόκιο που θα δανείζεται η Ελλάδα από την Ε.Ε. (αρχική πρόταση ήταν για 3,75%, αλλά οι Γερμανοί φέρονται να επιμένουν για επιτόκια αγοράς της τάξης του 5%- 6%).

Στην ομάδα εργασίας που συνεδρίασε προχθές για να «κλειδώσει» του όρους, φέρεται να είχαν συμφωνήσει όλες οι χώρες –ακόμα και η Ολλανδία που έφερνε αντιρρήσεις αρχικώς– αλλά δεν εγκρίθηκε λόγω της άρνησης της Γερμανίας να συνυπογράψει.

Την ίδια ώρα, οι αγορές δείχνουν ότι θέλουν να δουν την Ελλάδα να φτάνει στο έσχατο σημείο. Το τελευταίο και απευκταίο σενάριο για το τι θα κάνει η Ελλάδα προβλέπει την προώθηση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης του χρέους.

Το σχέδιο Γ

Πρόκειται για το λεγόμενο Σχέδιο Γ. Ωστόσο, πρόκειται για μια «αναγκαστική» επιλογή και θα εφαρμοστεί μόνο στην περίπτωση που δεν καταφέρει είτε από μόνη της η Ελλάδα να δανειστεί από τις αγορές (Σχέδιο Α) είτε δεν μπορέσει να αξιοποιήσει την οικονομική βοήθεια του ΔΝΤ και της Ε.Ε. (Σχέδιο Β).

Τη λύση αυτή δεν τη θέλουν σε καμία περίπτωση στο οικονομικό επιτελείο, καθώς γνωρίζουν ότι η ανακοίνωση της αναδιάρθρωσης του χρέους θα εκλαμβανόταν από τις αγορές ως παραδοχή πτώχευσης. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, τότε όσοι έχουν στα «χέρια» τους –και είναι πολλοί– ασφάλιστρα κινδύνου (CDS) έναντι χρεοκοπίας της χώρας «κατά πάσα πιθανότητα θα πληρωθούν από αυτούς που έχουν συνάψει τα εν λόγω ασφάλιστρα», αναφέρουν παράγοντες που έχουν άριστη γνώση της συγκεκριμένης αγοράς.

> *Η Γερμανία για μια ακόμα φορά πρόβαλε αντίσταση, με αποτέλεσμα η οριστικοποίηση των τελικών όρων να αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης.*

Και αυτό θα συμβεί «γιατί τεχνικά η αναδιάρθρωση του χρέους σημαίνει πτώχευση» συμπληρώνουν, «αφού επί της ουσίας ζητάς από τους δανειστές σου να μην τους πληρώσεις όταν έχετε συμφωνήσει, αλλά κάποια άλλη στιγμή».

Πάντως, οι ίδιοι παράγοντες επισημαίνουν ότι υπάρχουν δύο ειδών αναδιαρθρώσεις του χρέους. Η «κακή» που αναφέραμε παραπάνω, αλλά και η «καλή». Η δεύτερη προβλέπει την «ενδογενή αναδιάρθρωση», δηλαδή την καλύτερη διαχείριση του δημόσιου χρέους, με στόχο να μην επιβαρυνθούν με επιπλέον χρηματοδοτικές ανάγκες οι προϋπολογισμοί στους οποίους ήδη υπάρχουν πολλές υποχρεώσεις.

Αυτό που μπορεί να κάνει δηλαδή το υπουργείο Οικονομικών, είναι «να εκδίδει ομόλογα τα οποία θα λήγουν σε χρονιές που δεν υπάρχουν πολλές λήξεις, με αποτέλεσμα να μην είναι υψηλές οι υποχρεώσεις», υποστηρίζουν οι ίδιοι παράγοντες.

Από τις πληροφορίες που υπάρχουν για την εξειδίκευση του μηχανισμού στήριξης, φαίνεται ότι η Ευρώπη είναι διατεθειμένη να συμβάλει σε μια τέτοια προσπάθεια. Με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, εφόσον η Ελλάδα ζητήσει να δανειστεί από την Ε.Ε., τότε η Κομισιόν και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα αποφασίσουν τόσο το ποσό του δανείου, όσο και τη διάρκεια για την οποία θα δανείσουν την Ελλάδα. Επειτα από συνεννόηση με την Ελλάδα, αναλυτές εκτιμούν ότι θα μπορούσε να βρεθεί λύση κατά την οποία τα δανεικά από την Ε.Ε. θα πρέπει να αποπληρώνονται όταν ο ελληνικός προϋπολογισμός δεν έχει πολλές υποχρεώσεις να εξυπηρετήσει.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Να οριστικοποιηθούν οι όροι της βοήθειας από την Ε.Ε. και το ΔΝΤ

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πιέσεις των αγορών

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Διέξοδο και μεγάλη ευκαιρία για φυγή της χώρας προς τα εμπρός θα δημιουργήσει η συγκεκριμενοποίηση των όρων της έκτακτης βοήθειας της Ε.Ε., με τη συμμετοχή του ΔΝΤ, στην Ελλάδα. Το μεγάλο ερώτημα πλέον είναι πότε θα ολοκληρωθεί και αν κατόπιν θα γίνει άμεση χρήση της βοήθειας ή αν η κυβέρνηση θα επιλέξει την αξιοποίησή της μόνο εφόσον εξαντληθούν όλες οι επιλογές.

Επιτελικά στελέχη τραπεζών επισημαίνουν στην «Κ» ότι η οριστικοποίηση της δομής της πιθανής βοήθειας προς τη χώρα θα άρει τη μεγάλη αβεβαιότητα των αγορών αναφορικά με τη δυνατότητα άντλησης κεφαλαίων το επόμενο διάστημα. Με την αξιοπιστία να βρίσκεται στο ναδίρ, η χώρα τελούσε και εν πολλοίς τελεί υπό ασφυκτική πίεση: θα πρέπει τις επόμενες εβδομάδες να αντλήσει από τις αγορές αρκετά δισ. ευρώ και μάλιστα με επιτόκια που προσομοιάζουν σε χρεοκοπημένη οικονομία. Η πίεση τροφοδοτήθηκε αφ' ενός από την παντελή έλλειψη εμπιστοσύνης στις δυνατότητες της Ελληνικής Δημοκρατίας να συμμαζέψει τα του οίκου της και αφ' ετέρου από την αδυναμία της Ε.Ε. να μετουσιώσει σε συγκεκριμένο σχέδιο τις αόριστες φιλολογικές δηλώσεις στήριξης. Εν πολλοίς, οι αγορές διέβλεπαν την αδυναμία συγκροτημένης ευρωπαϊκής αντίδρασης και μέσω της πίεσης στην Ελλάδα, τον πλέον αδύναμο κρίκο της Ευρωζώνης, αμφισβητούσαν συνολικά το κοινό νόμισμα και την Ευρωζώνη.

Μια συμφωνία για τους όρους μιας πιθανής έκτακτης βοήθειας προς την Ελλάδα θα προκαλέσει άμεση αποσυμπίεση και θα δώσει σοβαρή πίστωση χρόνου στην κυβέρνηση ώστε να προχωρήσει στην υλοποίηση του φιλόδοξου προγράμματος σταθερότητας και ανάπτυξης και τη σταδιακή επανάκτηση της αξιοπιστίας μέσω της επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί. Επίσης, η άμεση υλοποίηση των δεσμεύσεων της κυβέρνησης για ευρείας κλίμακας μεταρρυθμίσεις, αλλά και η ενεργοποίηση αναπτυξιακών πολιτικών θα αποτελέσουν σημεία - κλειδιά για την ανάρρωση της οικονομίας. «Η ευλαβική εφαρμογή του Προγράμματος Σταθερότητας, η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και η δημιουργία αναπτυξιακών προοπτικών για την οικονομία αποτελούν ζητήματα ζωτικής σημασίας» τονίζει στην «Κ» ο κ. Βύρων Μπαλλής, αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος της Eurobank EFG. Ο κ. Μπαλλής υπογραμμίζει ότι το επόμενο διάστημα θα είναι περίοδος σκληρής δοκιμασίας και θα πρέπει όλοι να δουλέψουμε συστηματικά για να ανατρέψουμε την εξαιρετικά άσχημη εικόνα που έχει δημιουργηθεί σε όλο τον κόσμο για τη χώρα και όλους μας.

Ευλαβική εφαρμογή του Προγράμματος Σταθερότητας, ευρείες μεταρρρυθμίσεις και αναπτυξιακή πολιτική, τα τρία κλειδιά για την ανάρρωση της οικονομίας, σύμφωνα με επιτελικά τραπεζικά στελέχη

Το σημαντικό είναι ότι οι αγορές δεν μπορούν να ποντάρουν σε μια χρεοκοπία της χώρας, καθώς σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις ανά πάσα στιγμή η Ελλάδα μπορεί να καταφύγει στο ευρωπαϊκό σχέδιο στήριξης και να αντλήσει κεφάλαια, ανεξαρτήτως των εκτιμήσεων, των αξιολογήσεων και των προσδοκιών των αγορών.

Στελέχη τραπεζών και αναλυτές θεωρούν ότι δεν υπάρχει άμεση ανάγκη για την άντληση κεφαλαίων από σχέδιο βοήθειας και ότι η χώρα μπορεί να δοκιμάσει με άλλους όρους τις δυνάμεις της στις αγορές. Με τη μικρή έκδοση που έχει προγραμματιστεί για αύριο Δευτέρα, θα αντληθούν περί τα 1,2 δισ. ευρώ και η χώρα θα τεστάρει τις δυνάμεις μας αλλά και την ανταπόκριση των αγορών στα νέα δεδομένα. Στην αντίπερα όχθη άλλοι τραπεζίτες υποστηρίζουν ότι η άμεση προσφυγή στο σχέδιο στήριξης επιβάλλεται, ώστε η κυβέρνηση να ανακτήσει την πρωτοβουλία των κινήσεων, να απονευρώσει -τουλάχιστον για τους επόμενους μήνες- κάθε εστία κριτικής και αμφισβήτησης και να επικεντρωθεί στην υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας και την ενεργοποίηση αναπτυξιακών πολιτικών.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφυγή σε εξωτερική βοήθεια ισοδυναμεί με αποτυχία της πολιτικής της κυβέρνησης. Η Ελλάδα θα μείνει στην Ιστορία ως η πρώτη χώρα στην 11ετή ιστορία της Ευρωζώνης που κατέφυγε σε εξωτερική βοήθεια. Σημαίνει συνολική παραδοχή αποτυχίας του πολιτικού συστήματος να ανταποκριθεί στο έργο του και σαφέστατη εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων σε τρίτους. Επιπλέον, η βοήθεια που θα προσφερθεί δεν θα είναι άνευ όρων. Το ΔΝΤ (η βοήθεια θα δοθεί με όρους του Ταμείου) επιβάλλει πολιτικές σοκ που βραχυπρόθεσμα θα επιτείνουν τις πιέσεις στην οικονομία με αναπόδραστες σοβαρές επιπτώσεις σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα. Η προσφυγή σε εξωτερική βοήθεια θα απομακρύνει το φάσμα της χρεοκοπίας, αλλά θα θέσει σε σκληρή δοκιμασία τις αντοχές της κοινωνίας με σοβαρό κίνδυνο χρόνιας πολιτικής αστάθειας.

g.papadogiannis@gmail.com

REUTERS

Το πρώτο δίμηνο του 2010 υπήρξε εκροή καταθέσεων 8 δισ. ευρώ. Αξιωματούχοι της ΤτΕ δήλωσαν ότι, μετά τη συμφωνία των Βρυξελλών, η τάση αυτή έχει ανακοπεί και το τραπεζικό σύστημα έχει επανέλθει σε μια ισορροπία.

Τρεις απαντήσεις για τις καταθέσεις

Κινδυνεύουν οι καταθέσεις στην Ελλάδα; Παρά τις καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤτΕ) και των επιτελών των εμπορικών τραπεζών ότι δεν υπάρχει θέμα χρεοκοπίας της χώρας, η ανησυχία παραμένει. Ακολουθούν απαντήσεις σε τρια βασικά ερωτήματα που απασχολούν το καταθετικό κοινό:

1 Τι σημαίνει για τις καταθέσεις η προσφυγή στο σχέδιο σωτηρίας, στο οποίο συμμετέχει και το ΔΝΤ;
Αμεση προτεραιότητα του ΔΝΤ αποτελεί η σταθεροποίηση της κατάστασης και η ομαλοποίηση του τραπεζικού συστήματος. Αυτό γίνεται κατά κανόνα με την παροχή μεγαλύτερου ύψους εγγυήσεων προς στους καταθέτες, ώστε να εκτονωθούν οι ανησυχίες, να αποκατασταθεί η ισορροπία και να ανακοπεί η φυγή κεφαλαίων προς το εξωτερικό. Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο οι καταθέσεις όχι μόνο δεν κινδυνεύουν αλλά διασφαλίζονται. Σε δεύτερο χρόνο η διαχείριση της κρίσης από το ΔΝΤ θα οδηγήσει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, στη μείωση του προφίλ κινδύνου της χώρας, στη μείωση των spreads και στη σταδιακή αποκατάσταση των συνθηκών ρευστότητας στο τραπεζικό σύστημα.

2 Υπάρχει κίνδυνος δέσμευσης καταθέσεων;
Πρόκειται για εξαιρετικά ακραίο σενάριο. Αναφορές περί δέσμευσης καταθέσεων έχουν διαψευστεί κατηγορηματικά, ενώ μια τέτοια κίνηση στερείται οικονομικής λογικής. Αν η χώρα δεν μπορέσει να αντλήσει τα απαραίτητα κεφάλαια από τις αγορές θα καταφύγει στον μηχανισμό βοήθειας της Ε.Ε. αποκτώντας τους αναγκαίους πόρους. Δέσμευση καταθέσεων θα μπορούσε να συμβεί μόνο στην περίπτωση που η χώρα δεν θα μπορούσε να αντλήσει από πουθενά κεφάλαια. Ο κίνδυνος αυτός έχει μηδενιστεί μετά τη συμφωνία των Βρυξελλών και τη ρητή στήριξη της ΕΚΤ στο σχέδιο βοήθειας προς την Ελλάδα.

3 Πόσα κεφάλαια έχουν φύγει από τη χώρα;
Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, τον Ιανουάριο οι εκροές καταθέσεων ανήλθαν στα 5 δισ. ευρώ και τον Φεβρουάριο στα 3 δισ. ευρώ. Αξιωματούχοι της ΤτΕ δήλωσαν την προηγούμενη εβδομάδα ότι μετά τη συμφωνία των Βρυξελλών η τάση αυτή έχει ανακοπεί και το τραπεζικό σύστημα έχει επανέλθει σε μια ισορροπία.

«Το μέλλον της χώρας πάνω από την πολιτική δημοφιλία»

Συνέντευξη στον **ΣΤΑΥΡΟ ΤΖΙΜΑ**

Οι πολίτες στην Ουγγαρία προσέρχονται σήμερα στις κάλπες για να εκλέξουν κυβέρνηση, έχοντας διανύσει δυόμισι χρόνια σκληρής λιτότητας, που τους επέβαλε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Κάτι που, μεταξύ άλλων, είχε ως συνέπεια την εξαθλίωση μεγάλης μερίδας του πληθυσμού. Και ενώ φαίνεται ότι τα δυσκολότερα πέρασαν και στην άκρη του τούνελ εμφανίζεται φως, η κυβέρνηση Σοσιαλιστών-Ελευθέρων Δημοκρατών που διαχειρίστηκε την κρίση υλοποιώντας με επιτυχία το Πρόγραμμα Σταθεροποίησης του ΔΝΤ με τα άκρως αντιλαϊκά μέτρα, αναμένεται να πληρώσει βαρύ πολιτικό τίμημα: οι δημοσκοπήσεις προβλέπουν συντριβή της...

«...Η υπευθυνότητα για το μέλλον της χώρας ξεπερνάει την απαίτηση για πολιτική δημοφιλία...», λέει στην «Κ» ο πρωθυπουργός κ. Γκόρντον Μπανάι και αναφέρεται στην εμπειρία της χώρας του από την κηδεμονία του ΔΝΤ, όταν ερωτάται εάν αυτό αποτελεί και ένα μήνυμα για τον κ. Παπανδρέου.

– Πώς είδατε της λύση που δόθηκε από το Συμβούλιο Κορυφής για την Ελλάδα; Είναι κοντά στο ουγγρικό μοντέλο;

– Νομίζω πως από πολλές απόψεις εμείς οι Ούγγροι ερχόμαστε από εκεί όπου κατευθύνεται τώρα η Ελλάδα. Ξεκαθαρίζω πως είναι εφικτό να επιστρέψουμε από την πολύ δύσκολη θέση που μας έφερε η κρίση. Και εσείς το ίδιο επίσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έλαβε τη σωστή απόφαση να σταθεί αλληλέγγυο, καλώντας το ΔΝΤ και τις χώρες της Ευρωζώνης να παρέχουν χώρο και χρόνο στην Ελλάδα ώστε να κάνει ό,τι είναι απαραίτητο.

– Ηταν μονόδρομος για σας η επιλογή του ΔΝΤ;

– Οταν η κρίση μάς πρόλαβε, αντιμετωπίζαμε τα προβλήματα του μεγάλου χρέους, της μικρής ανάπτυξης και της μεγάλης έκθεσης στην αστάθεια του νομίσματός μας, εξαιτίας των μεγάλων δανείων σε ξένο νόμισμα. Ολα αυτά έκαναν την Ουγγαρία πολύ ευάλωτη. Φτάσαμε στα όριά μας. Η Ουγγαρία ήταν κοντά στην οικονομική κατάρρευση, επομένως χρειαζόμασταν την πίστωση για να σταθούμε στα πόδια μας. Ηταν πολύ δύσκολο να χρηματοδοτήσουμε το δημόσιο χρέος μας από άλλες πηγές, και έτσι ήμασταν οι πρώτοι που στραφήκαμε στην Ε.Ε. και το ΔΝΤ.

AFP

Από πολλές απόψεις εμείς οι Ούγγροι ερχόμαστε από εκεί όπου κατευθύνεται τώρα η Ελλάδα, λέει ο κ. Μπανάι.

Ο πρωθυπουργός της Ουγγαρίας, Γκόρντον Μπανάι, μιλάει στην «Κ» για την εμπειρία της χώρας του από το ΔΝΤ.

– Σε αυτή τη δύσκολη απόφαση, είχατε τη στήριξη του πολιτικού κόσμου;

– Τα τελευταία χρόνια η αντιπολίτευση στηλίτευε σχεδόν όλα τα μέτρα που πήραμε. Το ίδιο συνέβη και με τις προσπάθειές μας να διαχειριστούμε την κρίση. Αλλά η υπεύθυνη πλειοψηφία του Κοινοβουλίου, οι περισσότεροι από τους οικονομολόγους, και το κυριότερο, ο ουγγρικός λαός κατανόησαν ότι δεν είχαμε καμία άλλη επιλογή. Επρεπε να πάρουμε επώδυνες αποφάσεις σε σύντομο χρονικό διάστημα.

– Οι δημοσκοπήσεις εν όψει των σημερινών εκλογών, ωστόσο, εμφανίζονται συντριπτικές εναντίον του κόμματός σας. Μήπως αυτό είναι και ένα μήνυμα προς τον κ. Παπανδρέου για το τι τον περιμένει;

– Η υπευθυνότητα για το μέλλον της χώρας ξεπερνάει την απαίτηση για πολιτική δημοφιλία. Αυτή η δουλειά δεν θα μπορούσε να είναι δημοφιλής, το ξέραμε από την αρχή. Αλλά η αγωνία για δημοφιλία δεν θα έπρεπε να είναι λόγος για τον οποιοδήποτε ώστε να αναβάλει τις δύσκολες αποφάσεις.

– Μετά τη διπλή παρέμβαση, ΔΝΤ και Ε.Ε., το κόστος του δανεισμού έπεσε; Το τραπεζικό σύστημα αισθάνθηκε μεγαλύτερη ασφάλεια;

– Μετά τις παρεμβάσεις μας είδαμε μια σαφή μεταστροφή των αγορών, σε ό,τι αφορά την άποψη που κυριαρχούσε για την Ουγγαρία. Τα σπρεντ μειώθηκαν από περίπου 630 μονάδες βάσης σε περίπου 210. Ξανακερδίσαμε την εμπιστοσύνη των διεθνών χρηματοοικονομικών αγορών. Η Ουγγαρία απέδειξε ότι χώρες που ξεκινούν να υιοθετήσουν μεταρρυθμίσεις υπό τη σκιά της κρίσης, όπως συμβαίνει και με την Ελλάδα, χρειάζονται χρόνο για να αποκαταστήσουν την οικονομική εμπιστοσύνη. Η διπλή παρέμβαση είχε μια θετική επιρροή, βοήθησε να ξανακερδίσουμε την εμπιστοσύνη που είχε χαθεί, εξαιτίας της κρίσης. Σταθεροποιήσαμε τον προϋπολογισμό μας και πλέον μπορούσαμε να δώσουμε εγγυήσεις για το τραπεζικό σύστημα. Στο μεταξύ ενισχύσαμε τις ρυθμίσεις που προστατεύουν τους καταναλωτές έναντι ενδεχομένως προβληματικών πρακτικών από πλευράς των τραπεζών. Επιπλέον, αυτά έγιναν σε συνεργασία με τις τράπεζες, ώστε να μην προκληθούν εντάσεις.

– Είστε ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα της προσπάθειας;

– Ναι, υπάρχουν αποτελέσματα, για τα οποία μπορούμε να αισθανόμαστε ικανοποίηση, αλλά βεβαίως δεν τελειώσαμε ακόμη. Υπάρχουν και άλλα που πρέπει να γίνουν, όπως η αναζωογόνηση της ανάπτυξης, η άρση των εμποδίων στην ανάπτυξη, ο περιορισμός της γραφειοκρατίας και να καταστήσουμε την κρατική μηχανή πιο αποτελεσματική.

Ένα βήμα πριν από τη ρήξη Σαμαρά - Ντόρας

Τελεσίγραφο από τον πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας ότι «δεν συγχωρείται καμιά παραφωνία. Τελεία και παύλα!»

Των **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ** *και* **ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΕΡΖΗ**

Θέμα ολίγου χρόνου προεξοφλούν οι περισσότεροι στη Νέα Δημοκρατία ότι είναι πλέον η οριστική ρήξη στις σχέσεις της ηγεσίας του κόμματος με την κ. Ντόρα Μπακογιάννη. Η απόφασή της να μην παραστεί στη σημερινή συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής, με το δηκτικό σχόλιο ότι σε περίοδο κρίσης περιττεύουν οι διαδικασίες που τροφοδοτούν την εσωκομματική εσωστρέφεια, εκλήφθηκε από τη συντριπτική πλειονότητα των στελεχών του κόμματος ως επιβεβαίωση της

Οι εκτιμήσεις των δύο πλευρών για τον αριθμό των βουλευτών που θα ακολουθήσουν ενδεχόμενη «έξοδο» της κ. Μπακογιάννη.

πρόθεσης της πρώην υπουργού να προκαλέσει ανοιχτά τη Ρηγίλλης.

Συνομιλητές του κ. Αντώνη Σαμαρά σημειώνουν ότι το απόγευμα της Πέμπτης έφθασε πολύ κοντά στο να απολέσει την ψυχραιμία του. Είναι ενδεικτικό ότι οι συζητήσεις για τη διαχείριση της «πρόκλησης Μπακογιάννη» ήταν μακρές, με τον πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας να εμφανίζεται πλέον έτοιμος να ζητήσει την αποπομπή της αντιπάλου του για την ηγεσία από το κόμμα. Το μήνυμα της «τελευταίας προειδοποίησης ή ευκαιρίας» το έστειλε ήδη από το απόγευμα της Παρασκευής: «δεν συγχωρείται καμιά παραφωνία. Τελεία και παύλα!» και πλέον –όπως σημειώνουν συνομιλητές του– δεν θα διστάσει να αναλάβει πρωτοβουλία αντίστοιχη με εκείνη του Κ. Καραμανλή το 1997, όταν ο πρώην πρωθυπουργός διέγραψε τους Γ. Σουφλιά, Στ. Μάνο, Β. Κοντογιαννόπουλο και, προσωρινά, τους Α. Παπαληγούρα, Π. Τατούλη και Ν. Κάκκαλο.

Στις συζητήσεις του με τους στενούς του συνεργάτες, ο κ. Σαμαράς δεν αρνείται ότι η οριστική ρήξη με την κ. Ντόρα Μπακογιάννη θα δοκιμάσει τα ήδη χαμηλά δημοσκοπικά ποσοστά της Ν.Δ. θέτοντας εν αμφιβόλω ακόμη και την «κυβερνησιμότητα» του κόμματος. Θεωρεί, ωστόσο, ότι η εικόνα συνεχούς εσωστρέφειας «δεν πάει άλλο» και είναι ούτως ή άλλως διαλυτική για την αξιωματική αντιπολίτευση.

ICON

Τα χαμόγελα στη Ν.Δ. αποτελούν παρελθόν. Η απόφαση της κ. Μπακογιάννη να μην παραστεί στη σημερινή συνεδρίαση της Κ.Ε. της Ν.Δ. προκάλεσε το τελεσίγραφο Σαμαρά ότι δεν συγχωρείται καμιά παραφωνία.

Το κρίσιμο στοίχημα

Στον πυρήνα αυτού του σκεπτικού βρίσκεται η εκτίμηση ότι το κρίσιμο στοίχημα για το κόμμα δεν είναι να διατηρήσει, με κάθε κόστος, το όποιο ποσοστό αντιστοιχεί στην ομάδα Μπακογιάννη, αλλά να προσελκύσει τις εκατοντάδες χιλιάδες νεοδημοκρατών που απείχαν από τις τελευταίες εκλογές.

Στη Ρηγίλλης εκτιμούν ότι ενδεχόμενη έξοδος της κ. Μπακογιάννη δεν πρόκειται να ακολουθήσουν περισσότεροι από 4 - 5 βουλευτές, στους οποίους δεν περιλαμβάνονται –πάντοτε κατά τις ίδιες αναλύσεις– τα πλέον προβεβλημένα στελέχη όπως οι κ. Κ. Χατζηδάκης, Ν. Δένδιας. Οι ίδιες πηγές εκτιμούν ότι ενδεχομένως δεν θα ακολουθήσει ούτε ο αδελφός της κ. Μπακογιάννη, Κυριάκος Μητσοτάκης. Ενδεικτική είναι η φράση στελέχους της Ρηγίλλης που σημείωνε πως «μετά την Κοινοβουλευτική Ομάδα (σ.σ. όπου οι αρνητικές ψήφοι στην υποψηφιότητα του Κ. Τασούλα ήταν σε μονοψήφιο αριθμό) η παρουσία της κ. Μπακογιάννη δεν εκλαμβάνεται ως απειλή αλλά ως όχληση».

Διακριτή πορεία

Υπέρ της διακριτής πορείας είναι, πάντως, και οι εισηγήσεις που δέχεται η κ. Ντόρα Μπακογιάννη από αρκετούς συνεργάτες της, οι οποίοι εκτιμούν ότι δεν υπάρχουν περιθώρια για σύμπλευση με τη «νέα Νέα Δημοκρατία» του κ. Αντ. Σαμαρά και της ηγετικής του ομάδας. Τα σχόλια που ακούγονται είναι αιχμηρά, με κυρίαρχο πως οι νέοι ένοικοι της Ρηγίλλης αδυνατούν να κατανοήσουν τη λειτουργία ενός πολυσυλλεκτικού κόμματος εξουσίας και επιθυμούν ή αρκούνται σε μία «μεγάλη Πολιτική Ανοιξη». Η κ. Μπακογιάννη ακούει τους συνομιλητές της να εισηγούνται ως μόνη οδό για την ανάκτηση ουσιαστικού πολιτικού ρόλου την πλήρη ρήξη των σχέσεων με τη Ρηγίλλης και την προσπάθεια να εκφραστεί το πιο «κεντρώο» τμήμα των γαλάζιων ψηφοφόρων, το οποίο η πλευρά Μπακογιάννη πιστεύει ότι δεν μπορεί να προσελκύσει ο κ. Σαμαράς.

Στο επιτελείο Μπακογιάννη εμφανίζονται συγκρατημένοι, αν και σημειώνουν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα συμπεράσματα των δημοσκοπήσεων που εμφανίζουν μεγάλο τμήμα της κοινής γνώμης να θέλει τη δημιουργία νέου κομματικού σχηματισμού. «Ουδείς λέει ότι το μέλλον θα είναι λαμπρότερο εκτός Ν.Δ., σε κάθε περίπτωση πρόκειται για έναν ανηφορικό και δύσκολο δρόμο», σημείωνε συνομιλητής της που, επίσης, «κρατά μικρό καλάθι» ως προς τον αριθμό των βουλευτών που θα ακολουθήσουν σε ένα νέο κομματικό εγχείρημα. Θεωρεί, πάντως, ότι ο αριθμός θα είναι σαφώς ανώτερος από τις εκτιμήσεις της Ρηγίλλης.

EUROKINISSI

Ελεγκτές του ΔΝΤ έξω από το υπ. Οικονομίας. Η οικονομική κρίση έχει προκαλέσει σενάρια αναδιάταξης του πολιτικού σκηνικού, τα οποία η Ρηγίλλης επιχειρεί να πνίξει εν τη γενέσει τους.

Η Ρηγίλλης διαψεύδει τα σενάρια συγκυβέρνησης

Τις γραμμές άμυνας έναντι των σεναρίων συγκυβέρνησης που φουντώνουν, κάτω από πρίσμα της αδυναμίας της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ να αντιμετωπίσει το πρόβλημα δανεισμού της χώρας, αλλά και της φημολογούμενης εμπλοκής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, διαμορφώνει η Νέα Δημοκρατία.

Οι πιθανότητες να βρεθεί η αξιωματική αντιπολίτευση απέναντι σε μία τέτοια πρόκληση ήταν, προ μηνών, απειροελάχιστες. Και όμως, οι οικονομικές εξελίξεις οδηγούν από μόνες τους σε σενάρια αναδιάταξης του πολιτικού σκηνικού, τα οποία η Ρηγίλλης επιχειρεί να πνίξει εν τη γενέσει τους. «Δηλώνω με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο πως συνεργοί σε εξωθεσμικές λύσεις, που συχνά-πυκνά ακούγονται τον τελευταίο καιρό, δεν θα γίνουμε», επαναλαμβάνει τις τελευταίες ημέρες ο κ. Αντώνης Σαμαράς.

«Δεν πρόκειται να γίνουμε δεκανίκι για το ΠΑΣΟΚ και τον κ. Παπανδρέου», προσθέτουν συνομιλητές του, γνωρίζοντας πως στο ενδεχόμενο συγκυβέρνησης η Ν.Δ. θα απολέσει σημαντικό τμήμα της δυνατότητάς της να διατυπώνει διακριτό λόγο και, κυρίως, την όποια δυναμική εκλογικής ανάκαμψης, εκμεταλλευόμενη την κυβερνητική φθορά. Ουδείς, ωστόσο, πλέον αποκλείει μία τέτοια κίνηση εκ μέρους του κ. Παπανδρέου, προκειμένου να εγκλωβιστεί η αξιωματική αντιπολίτευση.

Στη Ρηγίλλης ήδη διαμορφώνονται σενάρια επί χάρτου, που περιλαμβάνουν -μεταξύ άλλων- συγκεκριμένους και αυστηρούς όρους και προϋποθέσεις που θα καθιστούν την αποδοχή τους από το ΠΑΣΟΚ δυσχερή. Επί παραδείγματι, η Ν.Δ. θα ζητήσει δέσμευση σε συγκεκριμένες πολιτικές αλλά, κυρίως, απόσυρση ή αναστολή εφαρμογής κορυφαίων νόμων της κυβέρνησης, όπως για παράδειγμα αυτού για το μεταναστευτικό, το οποίο ούτως ή άλλως η Ν.Δ. έχει δεσμευθεί να καταργήσει μόλις ανακτήσει την εξουσία.

Στο ερώτημα, ωστόσο, τι θα συμβεί αν η κυβέρνηση αποδεχθεί τις γαλάζιες προϋποθέσεις, απάντηση δεν υπάρχει. Και τούτο, διότι η εκδοχή αυτή είναι εφιαλτική για τη Ν.Δ., καθώς θα βρεθεί σε ένα κυβερνητικό σχήμα επωμιζόμενη το όποιο κόστος, αν και είναι αμφίβολο αν θα καρπωθεί το όποιο θετικό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΕΡΖΗΣ

Το «βαθύ λαρύγγι» και οι ορφανές διαρροές

Η οικονομία στον Γολγοθά των σπρεντ κι εμείς ακόμα ψάχνουμε να βρούμε τον Ιούδα

Της **ΜΑΡΙΛΗΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ**

Το απόγευμα της Τρίτης, το περιστύλιο της Βουλής έζησε την πρώτη παρτίδα του δημοφιλούς παιχνιδιού της «κολοκυθιάς» στην κατασκοπική του εκδοχή. «Ο τάδε έκανε τη διαρροή!», να λέει ο ένας βουλευτής. «Και γιατί να την έκανε ο τάδε;», να απαντάει ο δημοσιογράφος. «Ο δείνα την έκανε», να πετάει ο υπουργός παραδίπλα. «Και γιατί να την έκανε ο δείνα;»…

Ηταν μια ταιριαστή συνέχεια για την Εβδομάδα των Παθών. Η οικονομία στον Γολγοθά των σπρεντ κι εμείς να ψάχνουμε τον Ιούδα. Γιατί όταν σταυρώνεται η ελληνική οικονομία, τα αργύρια είναι πολύ περισσότερα από τριάντα – όπως και οι υποψήφιοι Ιούδες. Οπότε η μόνη ερώτηση που απομένει να απαντηθεί είναι ποιος θα φάει στο τέλος το τίμιο ξύλο;

Με τον Γ. Παπακωνσταντίνου να κάνει τελικώς επίσημη διάψευση όλων αυτών που αναμετέδιδαν το Reuters και το Bloomberg, με τη Λούκα Κατσέλη να επιμένει «εγώ δεν ξέρω τίποτα» και τον Θ. Πάγκαλο να σηκώνει το φρύδι μ' ένα «άρον άρον σταύρωσον αυτόν», η μαρτυρική νύχτα της Τρίτης έπεσε στο Μαξίμου και η επόμενη μέρα ξημέρωσε. Σαν να παίζουν τους «Μαφιόζους» όλοι στην κυβέρνηση έψαχναν τον προδότη. Τι κι αν το υπουργικό συμβούλιο το μεσημέρι της Τετάρτης αποφάσισε «ομερτά»; Οι υπουργοί δεν φαίνονταν και πολύ πρόθυμοι να υπακούσουν στον νόμο της σιωπής – διότι όποιος δεν μιλάει μοιάζει ύποπτος. Κι έτσι, η μόνη διαφορά με τα άλλα υπουργικά συμβούλια ήταν πως, αντί να ξεκινούν με το κλασικό «στο συμβούλιο εγώ είπα ότι…», άκουγες ολόγυρα προδοτικές εναρκτήριες ατάκες του τύπου «εκείνος είπε…», «ο άλλος επέμενε…»… Αλλά πάλι, όπως θα μπορούσαν να σας διαβεβαιώσουν και οι μελετητές του Χριστιανισμού, ακόμη κι αν ο Ιούδας δεν υπήρχε, για την οικονομία του Θείου Δράματος θα έπρεπε να τον εφεύρουμε. Περιέργως, το ίδιο ακριβώς ισχύει και για την οικονομία στο ελληνικό δράμα: ο Γ. Παπακωνσταντίνου, ας πούμε, εγκαινίασε την εκδοχή το βαθύ λαρύγγι να είναι… ο ίδιος ο Γ. Παπανδρέου, αλλά υπούλως παραφρασμένος. Βλέπετε, ο πρωθυπουργός στο άτυπο υπουργικό συμβούλιο πριν από το Πάσχα μίλησε για «μελλοντικό μηχανισμό στήριξης πιο αποτελεσματικό», για «συζήτηση που θα ανοίξει» και για τον «πρόεδρο Ρομπέι που συμφωνεί». Στο υπουργικό μετά το Πάσχα ζήτησε σιωπή. Πέμπτη πρωί πρωί, όμως, η Herald Tribune πρόλαβε κι έγραψε τη δήλωση του αξιωματούχου που έφαγε τη γλιστρίδα εκείνης της ημέρας: ώς το τέλος του 2010 η Ελλάδα δεν έχει πρόβλημα, «αλλά μετά δεν έχουμε καμία ορατότητα»! Κι αν μες στην αναμπουμπούλα του προηγούμενου αξιωματούχου αυτός δεν πήρε την προσοχή που του άξιζε, ίσως τα καταφέρει ο επόμενος. Γιατί όπως έγραψε η Wall Street Journal, «καλά θα κάνουν οι αξιωματούχοι να κλείσουν το στόμα τους. Κάθε φορά που το ανοίγουν, η χώρα τους δανείζεται και πιο ακριβά»…

Ηταν λίγο πριν πάμε στο Νταβός, που το πρώτο «χρυσό λαρύγγι» βγήκε στις ευρωπαϊκές πίστες και κελάηδησε στους «Φαϊνάνσιαλ Τάιμς». Η Ελλάδα, είπε ο υποτιθέμενος «κυβερνητικός αξιωματούχος», πιέζει την Κίνα να αγοράσει ομόλογα ύψους 25 δισ. ευρώ, με τη διαμεσολάβηση της Γκόλντμαν Σακς. Πώς αντέδρασαν οι Κινέζοι; Κατέφυγαν στις… πολεμικές τέχνες: μια διάψευση πιο ξαφνική κι από λαβή καράτε πέταξε τον Γ. Παπακωνσταντίνου μαζί με την οικονομία μας στο ταπί. Ο υπουργός αναγκάστηκε να κάνει κι εκείνος επίσημη διάψευση και στη συνέχεια να θυσιάσει ως αποδιοπομπαίο τράγο τον Σπ. Παπανικολάου, τον επικεφαλής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, που χωρίς καθόλου να διαμαρτυρηθεί ενδύθηκε τον ρόλο της Ιφιγένειας.

Αλλά ήταν να μη γίνει η αρχή στο τάλεντ σόου των «ανώνυμων κυβερνητικών αξιωματούχων»: μέσα σε ένα μήνα, δεύτερο χρυσό λαρύγγι έκανε ντεμπούτο, αυτή τη φορά στα μικρόφωνα του Bloomberg, όπου και τραγούδησε το jingle «θέλουμε να πάμε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο». Αντί για χειροκροτήματα, ακούστηκαν τα σπρεντ να απογειώνονται προς τις 310 μονάδες, μαζί με τα τροχιοδεικτικά που έπεφταν προς τη Μεσογείων και συγκεκριμένα προς το γραφείο της Λούκας Κατσέλη. Η οποία, σ' ένα γεύμα με δημοσιογράφους εκείνες τις ημέρες, στιγοψιθύριζε το ίδιο jingle: «Κατά 70%», έλεγε, «θα πάμε στο ΔΝΤ». Και καθώς τα δύο jingle έμοιαζαν μεταξύ τους σαν τα ρεφρέν του Χατζηγιάννη, η κυρία Κατσέλη άρχισε να μοιάζει επικίνδυνα ύποπτη…

«Έπαθα τέτοιο σοκ, που διέκοψα αμέσως την επίσκεψη και έφυγα»

Με αφορμή την πρόσφατη περιπέτεια του κ. Ανδρέα Λοβέρδου, η «Κ» καταγράφει τις απίστευτες εμπειρίες πρώην υπουργών από τον πολύπαθο τομέα της Υγείας

Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

«Τι να σας πω... Δύο χρόνων υπουργός και αναγκάστηκα να κάνω γενικό γραμματέα μου κάποιον που ήξερα ότι έδινε παράνομες οικοδομικές άδειες». Μπορεί να ακούγεται απίστευτο, είναι, όμως, η ομολογία πρώην –πλέον– υπουργού, ο οποίος παραδέχεται στην «Κ», με αφορμή την πρόσφατη περιπέτεια του νυν υπουργού Εργασίας κ. Ανδρέα Λοβέρδου πως όταν μπλέκεις με το Δημόσιο, δύσκολα... ξεμπλέκεις. Ακόμη κι αν είσαι υπουργός. Η «Κ», μετά την αναγκαστική περιοδεία του κ. Λοβέρδου στη μισή Ελλάδα για να βρει ένα νοσοκομείο με τομογράφο εν λειτουργία, επικοινώνησε με πολιτικούς που διετέλεσαν υπουργοί, για να καταγράψει ανάλογες εμπειρίες. Η συλλογή τους ήταν εντυπωσιακή. Και οι εμπειρίες, πλούσιες, ιδιαίτερα από το κομμάτι της Υγείας, όπου όλοι, «επώνυμοι και ανώνυμοι», μόλις περάσουν την πόρτα του νοσοκομείου γίνονται... ίσοι.

Χαρακτηριστική είναι η μαρτυρία του βουλευτή Λάρισας του ΠΑΣΟΚ και πρώην υφυπουργού Υγείας και Πρόνοιας κ. Εκτορα Νασιώκα, που, όπως παραδέχεται στην «Κ», εισήλθε στον στίβο της πολιτικής, μεταξύ άλλων, για να καταπολεμήσει μία από τις «αρρώστιες» του ΕΣΥ, το φακελάκι. Ο ίδιος βεβαιώνει σήμερα ότι «ανώτατος δικαστικός λειτουργός παραδέχθηκε ότι έδωσε φακελάκι σε γιατρό που χειρούργησε τη μητέρα του» και όταν τον ρώτησε γιατί, «δικαιολογήθηκε ότι δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς, αφού του το ζήτησε πιεστικά η ίδια λέγοντάς του ότι νιώθει υποχρεωμένη στον γιατρό που τη χειρούργησε και την θεράπευσε και ότι όλοι οι άλλοι ασθενείς που νοσηλεύονταν στον θάλαμό της το ίδιο είχαν κάνει...».

Η βουλευτής Χίου του ΠΑΣΟΚ κ. Ελπίδα Τσουρή, η οποία έχει επίσης διατελέσει υφυπουργός Υγείας, θυμάται ένα περιστατικό από τα ακριτικά Ψαρά – όπου τα προβλήματα μεγεθύνονται. «Είχα επισκεφθεί το νησί. Ο καιρός ήταν κακός, τα δρομολόγια αραιά, αλλά και το πλοίο που εξυπηρετούσε τη γραμμή με τη Χίο ακατάλληλο, γεγονός που έκανε τον απόπλου του ακόμα πιο δύσκολο», αφηγείται στην «Κ». «Σύντομα, όμως, διαπίστωσα ότι το πρόβλημα ήταν ακόμη πιο σοβαρό, αφού μεταξύ των επιβατών υπήρχε και μια γυναίκα με σοβαρό πρόβλημα υγείας, που έπρεπε απαραίτητα να ταξιδέψει. Παρενέβην, ζήτησα να μεταφερθεί με πλωτό μέσο του Λιμενικού. Οντως, η γυναίκα ταξίδεψε και σώθηκε». Αλλά τι θα γινόταν αν δεν ήταν εκεί το κατάλληλο πρόσωπο, με την απαραίτητη ισχύ, για να μεσολαβήσει; Στο ερώτημα αυτό απάντηση δεν μπόρεσε ποτέ να δώσει...

Στην Ελλάδα του 2010, τα ράντζα στα δημόσια νοσοκομεία, τα φακελάκια στους γιατρούς, τα προβλήματα και οι ελλείψεις προσωπικού καλά κρατούν.

Ο υπουργός Εργασίας κ. Ανδρέας Λοβέρδος αναγκάστηκε να περιοδεύσει τη μισή Ελλάδα για να βρει ένα νοσοκομείο με τομογράφο εν λειτουργία.

Μια ιστορία από τις αρχές της δεκαετίας του '90, στην Αγιάσο της Λέσβου, ήρθε στο μυαλό του βουλευτή Χανίων του ΠΑΣΟΚ κ. Μανώλη Σκουλάκη. Ηταν τότε υφυπουργός Υγείας και πραγματοποιούσε επίσημη επίσκεψη σε θεραπευτήριο χρονίως πασχόντων. «Θυμάμαι ότι μπήκαμε μέσα και κάτσαμε σε ένα γραφείο με τον πρόεδρο του ιδρύματος», διηγείται στην «Κ». «Του λέω "φωνάξτε ένα γιατρό". Μου λέει "δεν έχουμε, φωνάζουμε κατά περίπτωση". "Πόσες νοσηλεύτριες έχετε;", ρωτάω. "Μία", απαντούν. "Πόσους αρρώστους;" "130". Επαθα τέτοιο σοκ, που διέκοψα αμέσως την επίσκεψη. "Ντρέπομαι που είμαι υπουργός", θυμάμαι ότι είπα. Ηρθα στην Αθήνα και διεμήνυσα ότι αν δεν μου δώσουν είκοσι θέσεις νοσηλευτών για το ίδρυμα, παραιτούμαι...».

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και τέως υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης επί κυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας κ. Αθανάσιος Γιαννόπουλος, αν και παραδέχεται ότι οι πολιτικοί, όταν αναλαμβάνουν θέσεις ευθύνης, παθαίνουν ένα είδος αμνησίας, επιλέγει να διηγηθεί στην «Κ» την εξαίρεση σε αυτόν τον κανόνα. Συγκεκριμένα, αναφέρεται σε ένα σχέδιο και προσωπικό του στοίχημα, όπως το χαρακτηρίζει, που ευοδώθηκε: την αντιμετώπιση της κακοήθους παχυσαρκίας. «Ως χειρουργός, έχοντας ασχοληθεί ειδικά με την αντιμετώπιση αυτής της νόσου, δεν μπορούσα να φανταστώ ότι θα ερχόταν μια στιγμή να πρέπει να δώσω λύση σε ό,τι διαχρονικά ανέπτυσσα στα συνέδρια που είχαν καταγγελτικό χαρακτήρα για το σύστημα Υγείας μας». Ενα μεσημέρι, όμως, μια εκπομπή στην τηλεόραση παρουσίαζε ένα ανθρώπινο δράμα, ένα παχύσαρκο, πάνω από 350 κιλά, τον Χ.Μ., να εκλιπαρεί για βοήθεια. «Είπα μέσα μου "να η ευκαιρία να δεσμευθώ δημόσια για την αντιμετώπιση συνολικά της κακοήθους παχυσαρκίας"». Πράγματι, τότε, στήθηκε ολόκληρη επιχείρηση για τη μεταφορά του ασθενούς, ο οποίος χειρουργήθηκε με επιτυχία. «Αυτό στάθηκε αφορμή να σχεδιάσω πέντε κέντρα βαριατρικής σε όλη την Ελλάδα», καταλήγει ο κ. Γιαννόπουλος.

Οι πρόεδροι των ΗΠΑ και της Ρωσίας, Μπαράκ Ομπάμα και Ντμίτρι Μεντβέντεφ, χαμογελαστοί, έτοιμοι να υπογράψουν τη συνθήκη για τη μείωση των πυρηνικών όπλων.

AP

Πυρηνική διπλωματία για τους δύο «άτακτους»

Η Νέα START χρησιμοποιείται από τις ΗΠΑ ως μοχλός πίεσης σε Β. Κορέα και Ιράν

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

Η Νέα START, η συνθήκη που υπέγραψαν την Πέμπτη στην Πράγα οι πρόεδροι των ΗΠΑ και της Ρωσίας, Μπαράκ Ομπάμα και Ντμίτρι Μεντβέντεφ, περικόπτει κατά το 1/3 το αμερικανικό και το ρωσικό πυρηνικό οπλοστάσιο. Αντί για 2.200 ενεργές πυρηνικές κεφαλές εκάστη, οι δύο υπερδυνάμεις τώρα δεσμεύονται να διατηρήσουν 1.550 ενεργές πυρηνικές κεφαλές η καθεμιά.. Ετσι, Ουάσιγκτον και Μόσχα... διασφαλίζουν και στο μέλλον τη δυνατότητα αμοιβαίας επιβεβαιωμένης καταστροφής, δηλαδή τη δυνατότητα να μετατρέψουν σε ραδιενεργή στάχτη η μία την άλλη, μαζί και τον πλανήτη Γη. Ταυτόχρονα αντλούν τα διπλωματικά οφέλη μιας συμφωνίας που τις εμφανίζει ως υποδείγματα αυτοσυγκράτησης χωρίς να τους στερεί ουσιαστικές στρατηγικές επιλογές.

Αντί για 2.200 ενεργές πυρηνικές κεφαλές εκάστη, οι δύο υπερδυνάμεις δεσμεύονται να διατηρήσουν 1.550 η καθεμιά

«Το τεράστιο πυρηνικό οπλοστάσιο που κληρονομήσαμε από την εποχή της διμερούς ψυχροπολεμικής αντιπαράθεσης δεν είναι κατάλληλο για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις τρομοκρατών με αυτοκτονικές τάσεις και μη φιλικών καθεστώτων που επιδιώκουν να αποκτήσουν πυρηνικά όπλα. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να ευθυγραμμίσουμε την πυρηνική πολιτική μας στις πιο επείγουσες προτεραιότητές μας – την πρόληψη της πυρηνικής τρομοκρατίας και της διάδοσης των πυρηνικών», αναφέρει η έκθεση για την Αναθεώρηση της Πυρηνικής Στρατηγικής (Nuclear Posture Review) που δημοσίευσε πρόσφατα η κυβέρνηση Ομπάμα.

Το 72 σελίδων έγγραφο τονίζει ότι, για το συμφέρον των ΗΠΑ αλλά και του πλανήτη, πρέπει να αντιστραφεί η «διαδεδομένη εικόνα», σύμφωνα με την οποία «είμαστε καταδικασμένοι να ζούμε σε έναν κόσμο όπου όλο και περισσότερα κράτη αποκτούν πυρηνικά όπλα». Σε αυτό το σημείο, ο Αμερικανός πρόεδρος ήλπιζε ότι θα μπορούσε να εντυπωσιάσει τη διεθνή κοινότητα με μία σημαντική δέσμευση. Τη δέσμευση πως οι ΗΠΑ δεν θα κάνουν ποτέ ξανά πρώτες χρήση πυρηνικών όπλων, ότι δηλαδή το πυρηνικό τους οπλοστάσιο προορίζεται αποκλειστικά για αμυντικούς, αποτρεπτικούς σκοπούς, όπως π. χ. συμβαίνει με το πυρηνικό οπλοστάσιο της Κίνας. Τελικά, μετά μήνες σκληρών διαπραγματεύσεων στους κόλπους της κυβέρνησης, επελέγη μια πιο χαλαρή διατύπωση.

Ως τώρα, οι ΗΠΑ διατηρούσαν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν πυρηνικά όπλα εναντίον οποιασδήποτε χώρας συνιστούσε σοβαρή απειλή για τις ίδιες ή τους συμμάχους τους, έστω και αν η χώρα αυτή δεν διέθετε πυρηνικά όπλα. Τώρα αυτοπεριορίζονται δηλώνοντας ότι τα πυρηνικά τους όπλα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, σε ακρότατες συνθήκες, μόνο εναντίον «άλλων πυρηνικών δυνάμεων» ή χωρών που «δεν μετέχουν στη συνθήκη Μη Διάδοσης των Πυρηνικών» (βλ. Βόρεια Κορέα) ή που μετέχουν αλλά «δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους» (βλ. Ιράν).

Ετσι, η υπογραφή της Νέας START χρησιμοποιείται από την αμερικανική κυβέρνηση ως μοχλός ισχυρότερων πιέσεων για τη συμμόρφωση των δύο αυτών χωρών. «Εκπληρώνοντας τη δική μας υποχρέωση να πραγματοποιήσουμε βήματα προς τον πυρηνικό αφοπλισμό, βρισκόμαστε σε πολύ ισχυρότερη θέση ώστε να πιέσουμε τους εταίρους μας να υιοθετήσουν τα απαραίτητα μέτρα για την αναζωογόνηση του καθεστώτος μη διάδοσης των πυρηνικών και την προστασία του πυρηνικού υλικού σε ολόκληρο τον κόσμο», εξηγεί η έκθεση για την αμερικανική στρατηγική.

Η Νέα START, η αναθεωρημένη πυρηνική στρατηγική, η συνάντηση 46 ηγετών που θα γίνει τις επόμενες ημέρες στην Ουάσιγκτον με αντικείμενο την ασφάλεια του πυρηνικού υλικού, αλλά και οι διαπραγματεύσεις για την ενίσχυση της συνθήκης τον Μάιο, είναι κρίκοι ενιαίας στρατηγικής με στόχο να συγκροτηθεί το ευρύτερο δυνατό μέτωπο για την αποθάρρυνση των πυρηνικών φιλοδοξιών της Βόρειας Κορέας και του Ιράν. Μένει να αποδειχθεί αν, στον καταιγισμό πυρηνικής διπλωματίας, θα υπάρξει η παραμικρή προσπάθεια για τον έλεγχο ενός αποσταθεροποιητικού παράγοντα που ώς τώρα παραμένει εκτός συζήτησης. Πρόκειται για τα οπλοστάσια χωρών που απέκτησαν πυρηνικά χωρίς να προσχωρήσουν σε καμία διεθνή συνθήκη, όπως είναι η Ινδία, το Πακιστάν και, στην εύφλεκτη Μέση Ανατολή, το Ισραήλ.

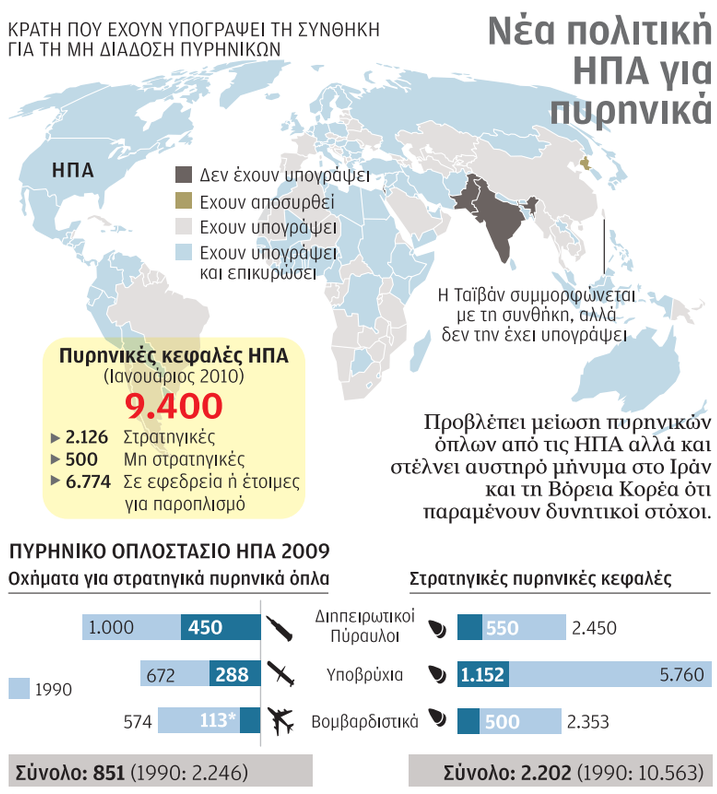

Το αντάλλαγμα προς τους Ρεπουμπλικανούς

Ως αντιστάθμισμα για τον «μειωμένο ρόλο» των πυρηνικών όπλων, η έκθεση για την Αναθεωρημένη Πυρηνική Στρατηγική προβλέπει ενίσχυση των συμβατικών στρατιωτικών δυνατοτήτων των ΗΠΑ. Τα νέα συμβατικά όπλα, μαζί με την αύξηση των δαπανών για τον εκσυγχρονισμό του υπάρχοντος πυρηνικού οπλοστασίου και τη μελέτη νέων στρατηγικών υποβρυχίων είναι το αντάλλαγμα που προσφέρει ο Λευκός Οίκος στους Ρεπουμπλικανούς, προκειμένου να πεισθούν να υπερψηφίσουν τη Νέα START στη Γερουσία. Ακόμη κι έτσι, είναι πολύ αμφίβολο αν θα βρεθούν οι 7 ρεπουμπλικανικές ψήφοι που απαιτούνται ώστε να επικυρωθεί η συνθήκη με την αυξημένη πλειοψηφία των 2/3.
Στο μεταξύ, όμως, τα σχέδια για νέα συμβατικά όπλα κινδυνεύουν να οδηγήσουν τη Μόσχα εκτός συνθήκης, αφού οι ΗΠΑ κατατάσσουν σε αυτά και τους αντιβαλλιστικούς πυραύλους. Η έκθεση NPR προβλέπει την «ενίσχυση των περιφερειακών δομών ασφαλείας με συστήματα αντιπυραυλικής άμυνας και άλλες συμβατικές στρατιωτικές δυνατότητες». Πριν καν στεγνώσει το μελάνι από την υπογραφή της Νέας START, ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών Λαβρόφ προειδοποίησε ότι η χώρα του θα αποχωρήσει από τη συνθήκη, αν οι ΗΠΑ πράγματι αναπτύξουν αμυντικά πυραυλικά συστήματα ικανά να καταρρίψουν βαλλιστικούς πυραύλους, αφού κάτι τέτοιο θα έγερνε την πυρηνική πλάστιγγα προς όφελος των ΗΠΑ.

Ε.ΜΠ.

Το Κιργιζιστάν και πάλι στην αγκαλιά του Κρεμλίνου

Οι αιτίες που προκάλεσαν τη λαϊκή έκρηξη

Του αναποκριτή μας στη ΜΟΣΧΑ
ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΑΤΣΟΥΚΑ

Με άγριες συγκρούσεις, δεκάδες νεκρούς, πολιτικές ανατροπές και ραδιουργίες πίσω από τα γεγονότα, το Κιργιζιστάν, η ορεινή αυτή χώρα της Κεντρικής Ασίας, εισέρχεται σε νέα σελίδα της ιστορίας της οποίας βασικές γραμμές είναι γνώριμες από το παρελθόν για τους κατοίκους του. Πέντε χρόνια μετά την προηγούμενη επανάσταση στο Κιργιζιστάν, όπου με τις «πλάτες» της Δύση ανατράπηκε ο τέως πρόεδρος Ασκάρ Ακάεφ, οι κάτοικοι της μικρής αυτής χώρας επέλεξαν την επιστροφή στη μεγάλη ρωσική αγκαλιά με τις ευλογίες του Κρεμλίνου.

Η σπίθα που οδήγησε τους Κιργίζιους να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους, δεν υπήρξε μια, αλλά πολλές μικρές που από καιρό υποδαυλίζονταν. Αυταρχική κυβέρνηση, οικογενειοκρατία, διαφθορά και οικονομική κρίση, υπήρξαν οι βασικότερες αιτίες. Ολα αυτά τα γεγονότα ίσως να μην έπαιρναν άμεσα την τροπή που παρακολουθήσαμε, αν δεν υπήρχε ο Μαξίμ Μπακίεφ, ο γιος του πρόεδρου της χώρας Κουρμανμπέκ Μπακίεφ, οποίος αποτέλεσε τη σταγόνα για να ξεχειλίσει η οργή του Κρεμλίνου. Ο Μαξίμ Μπακίεφ, ο οποίος παραλίγο να μετατραπεί σε εκκολαπτόμενο Σαακασβίλι για τη Μόσχα, τα τελευταία χρόνια ακολουθούσε σε όλους τους τομείς αντιρωσική πολιτική.

Αρχικά, και από κοινού με τον πατέρα του, διατήρησαν την αμερικανική στρατιωτική βάση στη χώρα, σχεδιάζοντας μάλιστα και το άνοιγμα δεύτερης. Στη συνέχεια, ο γιος του προέδρου περιόρισε την εμβέλεια των ρωσικών ΜΜΕ στο Κιργιζιστάν, ενώ ταυτόχρονα ασκούσε ασφυκτικές πιέσεις σε Ρώσους επιχειρηματίες να εγκαταλείψουν τη χώρα, με αποτέλεσμα να προκαλέσει τη δική του τύχη του και του πατέρα του.

Οπως φαίνεται, η δυσαρέσκεια προς το πρόσωπο του Μαξίμ Μπακίεφ δεν πηγάζει μόνον από τη Ρωσία, αλλά και από το εσωτερικό της χώρας του, καθώς όπως γράφουν έγκυροι αναλυτές, με την αυταρχικότητά του προκάλεσε το ακατόρθωτο, να ενώσει δηλαδή εναντίον του το βόρειο με το νότιο τμήμα, οι σχέσεις των οποίων βρίσκονται σε τόσο εχθρικό επίπεδο που αρκετοί δεν αποκλείουν στο μέλλον τη διχοτόμηση τους. Με τον Μαξίμ Μπακίεφ να βρίσκεται στην Ουάσιγκτον, εμφανή είναι τα χαμόγελα στο Κρεμλίνο από τις εξελίξεις και από το γεγονός πως η πγέτις της προσωρινής κυβέρνησης είναι η Ρόζα Οτουνμπάεβα, η οποία μόνο τυχαίο πρόσωπο δεν είναι, καθώς επί ΕΣΣΔ εργαζόταν στο ΥΠΕΞ στη Μόσχα και είχε την ευθύνη για τις σχέσεις UNESCO - Ρωσίας.

Δύο Κιργίζιοι αγκαλιάζονται μπροστά σε μία αφίσα του προέδρου Κουρμανμπέκ Μπακίεφ με τον Ρώσο ομόλογό του Ντμίτρι Μεντβέντεφ.

Η αυταρχικότητα του υιού Μπακίεφ προκάλεσε το ακατόρθωτο, να ενώσει δηλαδή εναντίον του το βόρειο με το νότιο τμήμα

Ολική επαναφορά

Ανατρέχοντας στους τέσσερις πρώτους μήνες του 2010, διαπιστώνουμε ανοιχτά πως πέντε χρόνια μετά την «πορτοκαλί επανάσταση» στην Ουκρανία και την «επανάσταση των τουλιπών» στο Κιργιζιστάν, οι πολίτες των δύο πρώην χωρών της ΕΣΣΔ αποφάσισαν την ολική επαναφορά στη Ρωσία. Με μια δεύτερη ανάγνωση των εξελίξεων στο Κιργιζιστάν, παρατηρούμε πως δεκαεννέα χρόνια μετά τη διάλυση της ΕΣΣΔ η περιφερειακή ασφάλεια πέριξ της Ρωσίας είναι διάτρητη. Φαινομενικά, η κύρια επιδίωξη χωρών της Δύσης ήταν μετά τη διάλυση της ΕΣΣΔ να επέλθει δημοκρατία, ελευθερία, ασφάλεια, οικονομική ανάπτυξη και ευημερία, ενώ «κάτω από το τραπέζι» η μεγάλη προσδοκία της ήταν η προσάρτηση των χωρών της ΚΑΚ (Κοινοπολιτείας) στη σφαίρα επιρροής της με απώτερο στόχο τη χρησιμοποίησή τους ως Δούρειου Ιππου για να κάνουν «κουμάντο» στη Ρωσία του Γέλτσιν. Δυστυχώς σήμερα, η Ιστορία διδάσκει το αντίθετο, καθώς η δημοκρατία και η ελευθερία στις περισσότερες χώρες της ΚΑΚ αποτελεί μαύρο ανέκδοτο, ενώ η οικονομική κατάσταση για τους πολίτες των περισσοτέρων αυτών κρατών παραμένει τραγική. Στις μοναδικές περιπτώσεις που λειτούργησε η αρχική ιδέα της Δύσης είναι οι χώρες της Βαλτικής και η Γεωργία, γεγονός που δικαιολογείται καθώς ακόμα και στη σοβιετική περίοδο τα κράτη αυτά αποτελούσαν ξένο σώμα.

Ως γνωστόν, βασικοί παράγοντες για τη γέννηση αστάθειας, εξεγέρσεων και συγκρούσεων είναι τα αυταρχικά καθεστώτα και η φτώχεια, αιτίες που δυστυχώς στις περισσότερε χώρες της ΚΑΚ ακμάζουν, με αποτέλεσμα κάθε λίγο να έχουμε παρόμοια γεγονότα με αυτά του Κιργιζιστάν. Αν έπρεπε να βάλουμε τίτλο για τις σχέσεις της Ρωσίας με τις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες, αυτός θα ήταν σχέσεις αγάπης, μίσους και εξάρτησης.

Σήμερα, χάρη κυρίως στον προσωπικό αγώνα του Πούτιν, η Ρωσία διατηρεί άριστες σχέσεις με την Ουκρανία, τη Λευκορωσία, το Καζαχστάν, το Κιργιζιστάν, το Τουρκμενιστάν, το Τατζικιστάν. Καλές με το Ουζμπεκιστάν, την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, μέτριες με τη Μολδαβία και κάκιστες με τη Γεωργία και τις Βαλτικές χώρες. Εκτός από τα κοινά βιώματα, η εξάρτηση των χωρών αυτών από τη Ρωσία είναι και οικονομική, καθώς, πέραν της ενεργειακής εξάρτησης, εκατομμύρια πολίτες τους εργάζονται στη Ρωσία, στέλνοντας κάθε μήνα εμβάσματα σε τράπεζες των χωρών τους.

Οσο σκληρό και αν διαβάζεται, όπως οι περισσότερες χώρες της Λατινικής Αμερικής εξαρτώνται από τις ΗΠΑ και αντιστοίχως της Ε.Ε. από τη Γερμανία, το ίδιο και σε μεγαλύτερο βαθμό συμβαίνει στην περίπτωση της Ρωσίας με τις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες, αφού πέραν των κοινών συνόρων με ορισμένες εξ αυτών και της οικονομικής εξάρτησης, οι λαοί τους συνδέονται με κοινά βιώματα, κοινή γλώσσα, κοινό τρόπο σκέψης και νοοτροπία που απέκτησαν στις πολλές δεκαετίες που έζησαν εντός του ιδίου κράτους.

Οι βόμβες έχουν στόχο τον Πούτιν

Τα φαντάσματα της Τσετσενίας στοιχειώνουν τη Μόσχα, αλλά ο μύθος του «καλού τσάρου με τους κακούς συνεργάτες» είναι ισχυρός

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Το πρόσφατο κύμα βομβιστικών επιθέσεων στη Μόσχα και στις ορεινές, αυτόνομες περιοχές του Νταγκεστάν και της Ινγκουσετίας ανέδειξε για άλλη μια φορά τον Βόρειο Καύκασο ως ευαίσθητο «πιεσόμετρο» της μετακομμουνιστικής Ρωσίας. Ο αδιέξοδος πόλεμος του 1994 - 1996, με στόχο να ανακοπεί η πορεία της Τσετσενίας προς την απόσχιση, σηματοδότησε το ναδίρ της έκπτωτης υπερδύναμης επί προεδρίας Γέλτσιν. Οι βομβιστικές επιθέσεις στο κέντρο της Μόσχας, το καλοκαίρι του 1999, έφεραν στο Κρεμλίνο τον Βλαντιμίρ Πούτιν και στην ανήσυχη οροσειρά τον δεύτερο τσετσενικό πόλεμο. Η σχετική αναστήλωση της ρωσικής ισχύος επί Πούτιν επισφραγίστηκε και πάλι στον Καύκασο, με τον πόλεμο - αστραπή εναντίον της Γεωργίας, το καλοκαίρι του 2008.

Ούτε η εφιαλτική περιπέτεια των ομήρων σε θέατρο της Μόσχας, το 2002, με 117 αθώους νεκρούς, ούτε η τραγωδία του Μπεσλάν, το 2004, με πάνω από 330 θύματα τον έβλαψαν στο ελάχιστο.

Εναν χρόνο αφ' ότου ο Ρώσος πρόεδρος Ντμίτρι Μεντβέντεφ κήρυξε το τέλος του δεύτερου τσετσενικού πολέμου, ο εφιάλτης επέστρεψε με σειρά επιθέσεων που άφησαν πίσω τους 54 νεκρούς. Ο συμβολισμός ήταν εξαιρετικά ισχυρός, δικαιώνοντας τον παραλληλισμό τους με τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 στους Δίδυμους Πύργους και στο Πεντάγωνο. Οι ισλαμιστές εγκέφαλοι των τρομοκρατικών πλημμάτων κατηύθυναν τις καμικάζι «μαύρες χήρες» –συγγενείς θυμάτων των τσετσενικών πολέμων– εναντίον του περίφημου μοσχοβίτικου μετρό και ενός συμβόλου κρατικής ισχύος, στην πλατεία Λιουμπιάνκα, όπου βρίσκεται το αρχηγείο της μυστικής υπηρεσίας FSB, διαδόχου της KGB. Σε μια περίοδο που η Ρωσία πασχίζει να επουλώσει τις βαθιές πληγές της από τη διεθνή οικονομική κρίση, η επιστροφή των παλιών φαντασμάτων από τον Καύκασο ήρθε να υπογραμμίσει πόσο εύθραυστη είναι ακόμη η ανόρθωση.

Πολιτικές επιπτώσεις

Τα ερωτήματα των διεθνών μέσων ενημέρωσης επικεντρώνονται στις πολιτικές επιπτώσεις των επιθέσεων στο εσωτερικό της Ρωσίας. Αναλυτές όπως ο Τσαρλς Κλόβερ των Financial Times έσπευσαν να εικάσουν ότι κατ' εξοχήν ζημιωμένοι θα είναι οι siloviki, οι ισχυροί παράγοντες των μυστικών υπηρεσιών, οι οποίοι χρεώνονται ανικανότητα στην αντιμετώπιση της τρομοκρατίας. Και βέβαια, ο πλέον επιφανής εκ των siloviki δεν είναι άλλος από τον πρώην αξιωματούχο της KGB και νυν πρωθυπουργό της Ρωσίας, Βλαντιμίρ Πούτιν, ο οποίος, σύμφωνα με διπλωματικούς κύκλους, δεν αποκλείεται καθόλου να αναμετρηθεί με τον σημερινό πρόεδρο, Ντμίτρι Μεντβέντεφ, στις εκλογές του 2012.

Η ανάλυση αυτή εμφανίζεται άκρως επισφαλής. Πρώτα απ' όλα διότι ουδείς, έξω από τα τείχη του Κρεμλίνου, μπορεί ακόμη να εκτιμήσει στα σοβαρά κατά πόσο το στερεότυπο περί «σκληρού Πούτιν - πιο διαλλακτικού Μεντβέντεφ» εκφράζει κάτι περισσότερο από ευσεβή πόθο των δυτικών ελίτ ή και διπλωματικό στρατήγημα της Μόσχας, κατά το πρότυπο του καλού και του κακού αστυνομικού. Επειτα, ο Πούτιν ουδόλως ζημιώθηκε από προηγούμενες επιθέσεις Τσετσένων επί προεδρίας του: Ούτε η εφιαλτική περιπέτεια των ομήρων σε θέατρο της Μόσχας, το 2002, με 117 αθώους νεκρούς, ούτε η τραγωδία του Μπεσλάν, το 2004, με πάνω από 330 θύματα τον έβλαψαν στο ελάχιστο. Αντίθετα, εκμεταλλεύθηκε τα κρούσματα αυτά για να περιορίσει δραστικά την ισχύ των επαρχιακών κυβερνητών και να ενισχύσει ένα συγκεντρωτικό, αυταρχικό κράτος στο όνομα της ασφάλειας.

Σε αυτή την κατεύθυνση, ο Πούτιν αξιοποίησε την ισλαμοφοβία της κυβέρνησης Μπους μετά την 11η Σεπτεμβρίου, μη διστάζοντας να αντιγράψει το «καουμπόικο» στυλ του Αμερικανού προέδρου. Ο Μπους ήθελε τον Οσάμα μπιν Λάντεν «ζωντανό ή νεκρό», ο Πούτιν καλούσε τους άνδρες των μυστικών υπηρεσιών του «να γαζώσουν τους τρομοκράτες μέσα στις τουαλέτες τους». Ο πρώτος δήλωσε ότι οι άνδρες του «θα βγάλουν τους εχθρούς από τα λαγούμια τους» · ο δεύτερος ότι οι δικοί του «θα σύρουν τους φονιάδες έξω από τους υπονόμους». Και οι δύο πολιτικοί αρέσκονταν να φωτογραφίζονται καβάλα στ' άλογα, σε πιλοτήρια μαχητικών αεροσκαφών και σε άλλες, αρκούντως «ανδροπρεπείς» πόζες.

Αν όμως η αντιτρομοκρατική σταυροφορία του Μπους είχε τόσο άσχημο τέλος, δελεάζεται κανείς να αναρωτηθεί μήπως και εκείνη του Πούτιν θα έχει την ίδια τύχη. Εδώ η αναλογία σταματάει να ακούγεται πειστική. Το αμερικανικό έθνος δεν είχε αναπτύξει, στη σύντομη ιστορία του, αντιπαλότητα με το ισλαμικό στοιχείο, από το οποίο το χωρίζουν δύο ωκεανοί. Οι πόλεμοι του Μπους στους μακρινούς τόπους της Μέσης Ανατολής και της Κεντρικής Ασίας εύκολα ενοχοποιούνταν κατά το σχήμα «αίμα για το πετρέλαιο». Αντίθετα, το ρωσικό έθνος διαμορφώθηκε μέσα από διαρκείς αναμετρήσεις με τρεις παραλλαγές του Ισλάμ – τους Μογγόλους, τους Οθωμανούς και τους Πέρσες, ενώ μουσουλμανικές μειονότητες ενοχοποιήθηκαν τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο για συνεργασία με τους ναζί. Το κυριότερο, η Ρωσία δεν εμφανίζεται να δίνει έναν αγώνα για την αποικιοκρατική κατοχή και εκμετάλλευση ξένης γης, αλλά για την προστασία της εθνικής της ακεραιότητας.

Το πρότυπο του Μακιαβέλι

Οπως σημειώνουν οι New York Times, ο Πούτιν είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί το κληροδοτημένο εθνικό στερεότυπο του «καλού τσάρου με τους κακούς συμβούλους» – στερεότυπο που επιβίωσε των Ρομανόφ, του Λένιν, του Στάλιν και του Πούτιν. Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε ότι ο Πούτιν, σε δραματική αντίθεση με τον Μπους, ενσάρκωσε, ώς ένα βαθμό, το πρότυπο του Μακιαβέλι, που ήθελε τον καλό πρίγκιπα να συμμαχεί με τον φτωχό λαό εναντίον των διεφθαρμένων ευγενών. Πράγματι, ο Πούτιν δεν έδειξε τη σιδερένια πυγμή του μόνον εναντίον των Καυκάσιων λήσταρχων και πολέμαρχων, αλλά και απέναντι στους πολύ ισχυρότερους ολιγάρχες της Μόσχας, τους οποίους κατάφερε είτε να υποτάξει είτε να απαλλοτριώσει, για να ανασυστήσει κάτι που να μοιάζει με σύγχρονο κράτος. Σε αυτό το φόντο, είναι πιθανότερο το κύμα των επιθέσεων, αντί για κατακραυγή εναντίον του Πούτιν, να τροφοδοτήσει νοσταλγία για την προεδρία του και λαϊκό ρεύμα υπέρ της επιστροφής του στο υψηλότερο αξίωμα της αχανούς χώρας.

EPA

Μοσχοβίτες αφήνουν, ευλαβικά, λουλούδια στη μνήμη των 39 θυμάτων από τις βομβιστικές επιθέσεις, στις 30 Μαρτίου, εναντίον του μοσχοβίτικου μετρό και ενός συμβόλου κρατικής ισχύος, στην πλατεία Λιουμπιάνκα της ρωσικής πρωτεύουσας.

Ο Καύκασος δεν είναι Κόσοβο

Η οροσειρά του Καυκάσου, που γεφυρώνει τη γεωστρατηγικά καίρια Μαύρη Θάλασσα με την Κασπία των υδρογονανθράκων, αποτελούσε πάντα το αβέβαιο σύνορο της Ρωσίας με τον ισλαμικό κόσμο. Ο ρωσικός στρατός υπέταξε τις δυσπρόσιτες περιοχές του Καυκάσου με σειρά πολέμων εναντίον των Περσών και των Οθωμανών, που κράτησαν έναν αιώνα, από το 1783 μέχρι το 1878. Πρώτη η Γεωργία είχε σπεύσει να ζητήσει προστασία από τους ομόδοξους Ρώσους, ενώ τελευταίοι που υποτάχθηκαν ήταν οι ορεσίβιοι της Τσετσενίας και του Νταγκεστάν.

Με την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917, η πολυεθνική Ρωσία ενσωματώνει τις μουσουλμανικές περιοχές της Κεντρικής Ασίας ως αυτόνομες Δημοκρατίες στο πλαίσιο της ΕΣΣΔ και τις μουσουλμανικές περιοχές του Καυκάσου ως αυτόνομες οντότητες της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Ωστόσο, η καχυποψία δεν έπαψε ποτέ να υπάρχει.

Σε κάθε περίπτωση, η αναλογία Καυκάσου - Κοσόβου (Σλάβοι εναντίον μουσουλμάνων εδώ κι εκεί) που βλέπει κατά καιρούς το φως της δημοσιότητας είναι εξόχως προβληματική. Οι Καυκάσιοι ουδέποτε υπήρξαν καταπιεζόμενη μειονότητα, υπό το βάρος του ρωσικού ζυγού. Αντιθέτως, αναμείχθηκαν σε μεγάλο βαθμό με ρωσικούς πληθυσμούς, με τους μεικτούς γάμους να παίρνουν μεγάλη έκταση, ενώ η πρωτεύουσα της Τσετσενίας, Γκρόζνι, οικοδομήθηκε από τους τσάρους.

Επί Σοβιετικής Ενωσης πολλοί Καυκάσιοι αναρριχήθηκαν σε ανώτατα πολιτικά και στρατιωτικά αξιώματα. Ο Τσετσένος δημοσιογράφος Χαζμπουλάτοφ ήταν πρόεδρος της ρωσικής Βουλής το 1992. Ο αυτονομιστής πρώην πρόεδρος της Τσετσενίας Ασλάν Μασχάντοφ διετέλεσε ταξίαρχος του σοβιετικού στρατού και είχε καταστείλει ως διοικητής πυροβολικού διαδηλώσεις των Λιθουανών υπέρ της ανεξαρτησίας τους από την ΕΣΣΔ. Ηρωας του σοβιετικού στρατού στο Αφγανιστάν ήταν και ο πρώην πρόεδρος της γειτονικής Ινγκουσετίας, Ρουσλάν Αούτσεφ.

Οι Καυκάσιοι υπέφεραν συχνά περισσότερο από τους δικούς τους λήσταρχους και πολέμαρχους, παρά από τον ρωσικό στρατό. Πολλοί από τους σημερινούς αρχηγούς του ισλαμικού αντάρτικου είναι διαβόητοι κατσαπλιάδες της περιοχής, μισητοί από το μεγαλύτερο μέρος των ομοθρήσκων τους. Το γεγονός αυτό δεν απαλλάσσει, βεβαίως, από τις ευθύνες του τον ρωσικό στρατό για τον ανελέητο βομβαρδισμό του Γκρόζνι και τις τεράστιες απώλειες αμάχων. Οπως δεν απαλλάσσει το υποτελές στη Μόσχα και μαφιόζικο καθεστώς του Τσετσένου προέδρου Ραζμάν Καντίροφ, με τις παραστρατιωτικές του ομάδες να επιδίδονται καθημερινά σε αυθαίρετες συλλήψεις, βασανιστήρια και δολοφονίες. Αλλωστε και ο πρόεδρος Μεντβέντεφ αναγνώρισε ότι δεν μπορεί να υπάρξει αποκλειστικά στρατιωτική λύση στο πρόβλημα του Καυκάσου αν δεν αντιμετωπισθούν «το χαμηλό βιοτικό επίπεδο, η υψηλή ανεργία και η τρομακτική, ευρύτατα εξαπλωμένη διαφθορά».

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Ντόκου Ουμάροφ

Ο λήσταρχος που αυτοανακηρύχθηκε «εμίρης»

«Εσείς οι Ρώσοι ακούτε για τον πόλεμο στην τηλεόραση και στο ράδιο. Σας υπόσχομαι ότι ο πόλεμος θα έρθει στους δρόμους σας και ότι θα τον νιώσετε στη ζωή σας και στο πετσί σας». Με αυτά τα λόγια, μαγνητοσκοπημένα σε βίντεο τεσσάρων λεπτών, ανέλαβε την ευθύνη των τρομοκρατικών επιθέσεων της Μόσχας ο Ντόκου Ουμάροφ, αυτοαποκαλούμενος «Εμίρης του Καυκάσου». Ενας εμίρης, που μάλλον δεν ανταποκρίνεται στα συμβατικά κριτήρια του θεοσεβούς.

Γεννημένος στην Τσετσενία πριν από 45 χρόνια, ο Ουμάροφ σπούδασε πολιτικός μηχανικός, αλλά δεν διακρίθηκε ιδιαίτερα σ' αυτό το επάγγελμα. Με δύο καταδίκες για ανθρωποκτονία στην πλάτη, βγήκε στα βουνά στον πρώτο πόλεμο της Τσετσενίας, το 1994, όπου απέκτησε τον βαθμό του «στρατηγού». Το 1997, ο Τσετσένος πρόεδρος Μασχάντοφ, οπαδός του λαϊκού κράτους, που επεδίωκε τη συνδιαλλαγή με τη Μόσχα, τον διόρισε υπεύθυνο του Συμβουλίου Ασφαλείας, αλλά τον επόμενο χρόνο τον καθαίρεσε με την κατηγορία ότι είχε βουλιάξει μέχρι τον λαιμό στο οργανωμένο έγκλημα, συμπεριλαμβανομένων των απαγωγών για την απόσπαση λύτρων.

Οι περιπέτειες του Ουμάροφ τον έφεραν στο πλευρό του διαβόητου Σαμί Μπασάγεφ, ο οποίος, σε αντίθεση με τον Μασχάντοφ, έδινε βάρος όχι στον εθνικό αγώνα υπέρ της ανεξαρτησίας, αλλά στον θρησκευτικό για τη νίκη του Ισλάμ. Οι Ρώσοι υποπτεύονταν ότι πίσω από τους Τσετσένους ισλαμιστές βρισκόταν η Αλ Κάιντα, ενδεχομένως δε και φονταμενταλιστικά καθεστώτα ισχυρών, πετρελαιοπαραγωγών χωρών του Περσικού Κόλπου, που ήθελαν να ναρκοθετήσουν την Τσετσενία και μαζί μ' αυτήν τον στρατηγικής σημασίας ρωσικό αγωγό Μπακού - Νοβοροσίσκ, που μεταφέρει πετρέλαια από την Κασπία στη Μαύρη Θάλασσα. Ο Μπασάγεφ ήταν αυτός που συγκρότησε τις ομάδες των γυναικών καμικάζι «Ο Κήπος των Μαρτύρων» ή «μαύρες χήρες», όπως τις λένε οι Ρώσοι.

Μετά την εξόντωση του Μπασάγεφ από τους Ρώσους, ο Ουμάροφ αυτοανακηρύχθηκε «Εμίρης του Καυκάσου», ολοκληρώνοντας τη στροφή του τσετσενικού αντάρτικου από τον εθνικισμό στον πανισλαμισμό. Η ρωσική Kommerant έγραψε ότι 30 υποψήφιες καμικάζι παρακολούθησαν θρησκευτικές σχολές στην Τουρκία, εκπαιδεύθηκαν στον Καύκασο και αναμένουν εντολές. Τουλάχιστον το 40% των επιθέσεων αυτοκτονίας στην ευρύτερη περιοχή προέρχονται, τα τελευταία χρόνια, από γυναίκες.

AFP

Ο Ντόκου Ουμάροφ ολοκλήρωσε τη στροφή του τσετσενικού αντάρτικου από τον εθνικισμό στον πανισλαμισμό.

Αβέβαιη η μετάβαση στον αφγανικό έλεγχο

Εάν οι Αμερικανοί διοικητές έχουν δίκιο, να πώς αρχίζει η αποχώρηση από το Αφγανιστάν: Μερικές δεκάδες καταπονημένοι αγρότες της φυλής των Παστούν κάθονται σε χαλιά κάτω από ένα πρόχειρο υπόστεγο. Εχουν περάσει 45 μέρες αφότου οι Αμερικανοί πεζοναύτες εισέβαλαν μαζί με Αφγανούς στρατιώτες στην πόλη Μάρτζα, οχυρό των Ταλιμπάν, όπου τώρα συσκέπτονται οι πρεσβύτεροι της περιοχής. Ενας ηγέτης των Παστούν, ονόματι Αμπντούλ Σαλάμ, παρουσιάζει μια μακρά λίστα παραπόνων: σχολεία, νοσοκομεία, δρόμοι, χρήματα για την αντικατάσταση των καλλιεργειών οπίου. Ενας Αφγανός κυβερνήτης της περιοχής, ονόματι Γκιουλάμπ Μανγκάλ, μοιράζει γενναιόδωρες υποσχέσεις για βοήθεια· στο βάθος διακρίνονται οι κινήσεις του αμερικανικού στρατού και των αξιωματούχων που θα πληρώσουν τους λογαριασμούς.

Του **DAVID IGNATIUS**
Αρθρογράφου της WASHINGTON POST

Κάπως έτσι τελειώνουν οι διαμάχες στο Αφγανιστάν: Οι Αφγανοί καταθέτουν τα παράπονά τους και καταλήγουν σε κάποια συμφωνία. Τα χρήματα αλλάζουν χέρια και η τιμή αποκαθίσταται. Οι μάχες συχνά συνεχίζονται στο παρασκήνιο, αλλά ο περισσότερος κόσμος γυρίζει σπίτι έως ότου ξεσπάσει η επόμενη διαμάχη.

«Οπως όλα δείχνουν, οι απλοί κάτοικοι της Μάρτζα θέλουν απλώς να συνεχίσουν τις ζωές τους», δήλωσε ο ναύαρχος Μάικ Μάλεν, επικεφαλής του Μεικτού Επιτελείου Στρατού, ο οποίος παρακολούθησε με ενθουσιασμό το συμβούλιο των Παστούν. Αργότερα, διαβεβαίωσε σε ένα ακροατήριο Αφγανών δημοσιογράφων στην Καμπούλ: «Ολοι μας θέλουμε να δούμε αυτόν τον πόλεμο να τελειώνει το συντομότερο δυνατόν».

Η εθνική εκδοχή αυτής της διαδικασίας είναι αμφίβολο εάν έχει αρχίσει, αλλά τα βασικά της σημεία σκιαγραφήθηκαν από τον Γκράεμ Λαμπ, Βρετανό απόστρατο αντιστράτηγο, ο οποίος συντονίζει τη διαδικασία συμφιλίωσης για λογαριασμό των συμμαχικών δυνάμεων. Επικαλείται μια πτυχή της στρατιωτικής στρατηγικής για να εξηγήσει την αποστολή του: «Το αντικείμενο του πολέμου είναι μια δίκαιη ειρήνη», λέει. Ο Λαμπ θεωρεί ότι οι πρώτες ενδείξεις του τέλους του πολέμου μπορούν να αναζητηθούν στη χαλαρή και μερικές φορές ατελή διαδικασία στην οποία εμπλέκονται ποικίλες αφγανικές πλευρές, γειτονικές χώρες όπως το Πακιστάν αλλά και οι ΗΠΑ με τους συμμάχους τους. Χαρακτηρίζει αυτόν τον δειλό διάλογο ως «σημείο συνάντησης» διαφόρων φυλών, εθνών και συμφερόντων. Ο Λαμπ δηλώνει ότι δεν μπορεί ακόμη να περιγράψει τους όρους των διαπραγματεύσεων και πως ό, τι και να γίνει είναι υπόθεση των Αφγανών. «Δεν είμαστε στη φάση των διαπραγματεύσεων, είμαστε στη φάση που προσπαθούμε να κατανοήσουμε».

Ηδη,έχουν αρχίσει οι μηχανορραφίες για τη μορφή που θα έχει το Αφγανιστάν όταν ο πόλεμος τελειώσει στ' αλήθεια και οι Αμερικανοί φύγουν. Ο πρόεδρος Χαμίντ Καρζάι έχει ανοίξει διάλογο με μια συμμαχική των Ταλιμπάν οργάνωση, με επικεφαλής τον πολέμαρχο Γκουλμπουντίν Χεκματιάρ. Οι Πακιστανοί, από την πλευρά τους, ασκούν πιέσεις προκειμένου να τους δοθεί μια θέση στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Οι άλλοι γείτονες –το Ιράν, η Ινδία και η Κίνα– διεκδικούν και αυτοί ένα ρόλο στο παιχνίδι. Σημαντικό στάδιο στη διαδικασία θα είναι η «ειρηνευτική σύσκεψη» που θα συγκαλέσει τον ερχόμενο μήνα ο Καρζάι με θέμα τη διεύρυνση του πολιτικού κύκλου έτσι ώστε να περιληφθούν οι Ταλιμπάν. Τα αμερικανικά στρατεύματα έχουν κερδίσει κάποιες μάχες πρόσφατα, όπως τη μάχη στη Μάρτζα, αλλά αυτές οι στρατιωτικές επιτυχίες δεν θα πρέπει να επισκιάσουν την πραγματική πρόκληση, που είναι η αβέβαιη μετάβαση της χώρας στον αφγανικό έλεγχο. Για να βρουν την έξοδο κινδύνου, οι Αμερικανοί πρέπει να χτίσουν μια αφγανική δύναμη ασφαλείας και δομές διακυβέρνησης που θα σταθούν ακλόνητες όταν αρχίσει η αποχώρηση τον Ιούλιο του 2011. Δυστυχώς, δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία που να επιβεβαιώνουν ότι αυτή η μετάβαση θα έχει ολοκληρωθεί με αποτελεσματικό τρόπο εγκαίρως. Σε ό, τι αφορά το παρόν, ο αφγανικός στρατός και η κυβέρνηση δεν μπορούν να κάνουν τη δουλειά, ενώ ορισμένα από τα αμερικανικά προγράμματα εκπαίδευσης και διακυβέρνησης μοιάζουν εκτός πραγματικότητας. Δεδομένης της αδυναμίας της κεντρικής κυβέρνησης στην Καμπούλ, Αμερικανοί διοικητές προσπαθούν να ευθυγραμμίσουν την αμερικανική εξουσία με την πλέον βασική πολιτική δομή, αυτή των συμβουλίων των πρεσβυτέρων των φυλών. «Από πολιτιστική άποψη, αυτή η χώρα λειτουργεί», λέει ο εκπρόσωπος του στρατού, αντιναύαρχος Γκρέγκορι Σμιθ. «Οταν οι άνθρωποι κάθονται και συζητούν μπορούν να λύσουν σχεδόν τα πάντα». Ανώτατος διοικητής των ΗΠΑ υποστηρίζει ότι το κλειδί της συμφιλίωσης βρίσκεται στο διαρκές σφυροκόπημα του εχθρού και στην αποφυγή πρόωρων διαπραγματευτικών θέσεων. «Το χειρότερο που μπορεί να κάνει κανείς είναι να θέσει κόκκινες γραμμές στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Κάντε τα όλα θολό μπλε», λέει, έτσι ώστε οι συνομιλητές να μπορούν να παζαρέψουν τους όρους μιας τελικής συμφωνίας.

Οι Αμερικανοί πρέπει να χτίσουν μια δύναμη ασφαλείας και δομές διακυβέρνησης της χώρας.

Ο Καρζάι θορύβησε τους Αμερικανούς πρόσφατα, λόγω του προκλητικά ανεξάρτητου ύφους των δηλώσεών του και της πρόσκλησής του προς τον Ιρανό πρόεδρο Μαχμούντ Αχμεντινετζάντ να επισκεφτεί την Καμπούλ. Οι ύβρεις που εξαπέλυσε κατά των ΗΠΑ και των συμμάχων τους για την ανάμειξή τους ενέτειναν τις ανησυχίες. Αλλά δεν αποτελεί έκπληξη ο εκνευρισμός του κ. Καρζάι για τις πιέσεις των Αμερικανών προς την κατεύθυνση της μεταρρύθμισης ή το φλερτ με τους Ιρανούς γείτονες.

Η πολιτική σε αυτήν τη μεριά του κόσμου αποτελεί διαρκές άθλημα και δεν θα έπρεπε να φοβόμαστε τις αφγανικές εκφράσεις κυριαρχίας. Ο Λαμπ σημειώνει ότι η διαχωριστική γραμμή μεταξύ πολέμου και διαλόγου δεν είναι τόσο σαφής όσο νομίζουν μερικές φορές οι Δυτικοί.

Αμφίρροπη εκλογική μάχη στη Βρετανία

Αναμένεται «άγριος» προεκλογικός αγώνας Μπράουν - Κάμερον, καθώς η ψαλίδα μεταξύ Συντηρητικών και Εργατικών κλείνει

Το πρωί της Τρίτης, μετά το πέρας της συνεδρίασης του υπουργικού συμβουλίου, ο Γκόρντον Μπράουν κατευθύνθηκε προς το παλάτι του Μπάκιγχαμ προκειμένου να ζητήσει από τη βασίλισσα Ελισάβετ τη διάλυση του Κοινοβουλίου. Η σύντομη επίσκεψη του Βρετανού πρωθυπουργού και προέδρου του Εργατικού Κόμματος στα βασιλικά ανάκτορα σηματοδότησε την επίσημη έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας, η οποία θα ολοκληρωθεί με το άνοιγμα της κάλπης στις 6 Μαΐου. Στην πραγματικότητα, βέβαια, η προεκλογική εκστρατεία διεξάγεται εδώ και μήνες: ανεξάρτητα από τις εθιμοτυπικές διαδικασίες, οι πολιτικές παρατάξεις

Η κατάσταση της οικονομίας είναι τραγική, ενώ η δυσωδία του σκανδάλου των βουλευτικών δαπανών εξακολουθεί να πλανάται στην ατμόσφαιρα

της Βρετανίας προετοιμάζονται για τις εκλογές από τα Χριστούγεννα.

Επιστρέφοντας από το παλάτι του Μπάκιγχαμ κι έχοντας στο πλευρό του σύσσωμο το υπουργικό συμβούλιο, ο κ. Μπράουν απευθύνθηκε για πρώτη φορά στους ψηφοφόρους ως υποψήφιος πρωθυπουργός, τονίζοντας ότι «το μέλλον είναι δικό μας και θα το κερδίσουμε». Από την πλευρά του, ο ηγέτης των Συντηρητικών, Ντέιβιντ Κάμερον, δεσμεύθηκε ότι θα παλέψει για «εκείνους που έχουν αγνοηθεί». Την ίδια στιγμή, ο πρόεδρος των Φιλελεύθερων Δημοκρατών, Νικ Κλεγκ, υποσχέθηκε «λειτουργικές και αποτελεσματικές αλλαγές». Οπως, λοιπόν, διαφαίνεται από τις παραπάνω ασαφείς διακηρύξεις των πολιτικών αρχηγών, η προεκλογική περίοδος θα αφορά περισσότερο τη διαμόρφωση διάθεσης παρά συγκεκριμένες πολιτικές προτάσεις. Στο επίκεντρο θα βρεθεί, φυσικά, η πληγωμένη οικονομία της Βρετανίας. Τα κόμματα, ωστόσο, αποφεύγουν να αποκαλύψουν τα σχέδια διακυβέρνησής τους – αν και η αλήθεια είναι πως η τραγική κατάσταση της δημόσιας οικονομίας περιορίζει εκ των πραγμάτων τις κινήσεις τους.

Παρ' όλα αυτά, ο εκλογικός αγώνας προμηνύεται συναρπαστικός. Για πρώτη φορά την τελευταία εικοσαετία, το αποτέλεσμα είναι κάθε άλλο παρά βέβαιο. Η δυσωδία του σκανδάλου των βουλευτικών δαπανών εξακολουθεί να πλανάται στην ατμόσφαιρα. Ο λαός αντιπαθεί και δεν εμπιστεύεται τους πολιτικούς, ενώ ένας σημαντικός αριθμός βουλευτών δεν προτίθεται να θέσει εκ νέου υποψηφιότητα. Η οικονομία δείχνει να ανακάμπτει με αργούς ρυθμούς μετά μια μακρά περίοδο ύφεσης. Επιπλέον, καθώς η βρετανική πολιτική στροβιλίζεται ολοένα και λιγότερο γύρω από τον θεσμό του κοινοβουλίου, αποκτώντας χαρακτήρα προεδρικής δημοκρατίας, οι αρχηγοί των κομμάτων θα «κονταροχτυπηθούν» για πρώτη φορά σε αμερικανικού τύπου τηλεοπτικά ντιμπέιτ με απρόβλεπτες συνέπειες.

Πριν από τα Χριστούγεννα, οι Συντηρητικοί του κ. Κάμερον διατηρούσαν διψήφιο προβάδισμα έναντι των Εργατικών στις δημοσκοπήσεις. Από τον Ιανουάριο, ωστόσο, η ψαλίδα άρχισε σταδιακά να κλείνει. Στις πρόσφατες δημοσκοπήσεις εξακολουθούν να προηγούνται πλην, όμως, με μικρότερη διαφορά. Στις περισσότερες χώρες, ακόμη και το σημερινό τους προβάδισμα θα μπορούσε να τους εξασφαλίσει την αυτοδυναμία, αλλά στη Βρετανία ο εκλογικός νόμος δεν ευνοεί τους Συντηρητικούς. Ως συνέπεια, μια νίκη που κάποτε φάνταζε βέβαιη είναι πλέον απλώς πιθανή. Η εξέλιξη οφείλεται είτε στον φόβο μερίδας των ψηφοφόρων ότι μια αλλαγή φρουράς στην Ντάουνινγκ Στριτ θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στην εύθραυστη οικονομική ανάκαμψη είτε στην αποτυχία του κ. Κάμερον να διαγράψει το θατσερικό παρελθόν του κόμματος και μαζί μ' αυτό τη βαθιά αντιπάθεια που τρέφουν για τους Συντηρητικούς οι πολίτες σε συγκεκριμένες περιοχές της Βρετανίας. Ανεξάρτητα από τα αίτια του κλεισίματος της ψαλίδας, η πιθανότητα να μην εκλεγεί πρωθυπουργός ο κ. Κάμερον είναι υπαρκτή.

Ουδείς μπορεί να προβλέψει το μέλλον αν κανένα κόμμα δεν αναδειχθεί αυτοδύναμο και προκύψει μια «μετέωρη Βουλή». Οι Φιλελεύθεροι Δημοκράτες είναι οι βασικοί υποψήφιοι εταίροι σ' ένα κυβερνητικό συνασπισμό πλην, όμως, το κόστος της συμμετοχής τους μπορεί να αποδειχθεί δυσβάσταχτο – το κόμμα τάσσεται παραδοσιακά υπέρ ενός αναλογικού εκλογικού συστήματος, γεγονός που συνεπάγεται μείωση της κοινοβουλευτικής ισχύος των Εργατικών και των Συντηρητικών. Υποψήφιοι για συμμετοχή σ' ένα κυβερνητικό συνασπισμό, ωστόσο, είναι οι εθνικιστικές παρατάξεις της Σκωτίας και της Ουαλλίας, ιδιαίτερα σε περίπτωση που το πρώτο κόμμα υπολείπεται της αυτοδυναμίας για μία ή δύο έδρες.

Στο ανώτατο επίπεδό της η πολιτική έχει ρομαντικό χαρακτήρα και αφορά της μεγάλες ιδέες. Η καθημερινότητα των πολιτικών, ωστόσο, είναι συνήθως πιο «βρώμικη» και επιβάλλει, μεταξύ άλλων, συμβιβασμούς, έχοντας ως απόλυτο στόχο την εξασφάλιση της εμπιστοσύνης των πολιτών. Αυτές οι εκλογές μπορεί να μην παράγουν νέες πολιτικές καταστάσεις, αλλά όλες οι ενδείξεις συνηγορούν ότι θα είναι οι πιο «άγριες» των τελευταίων ετών.

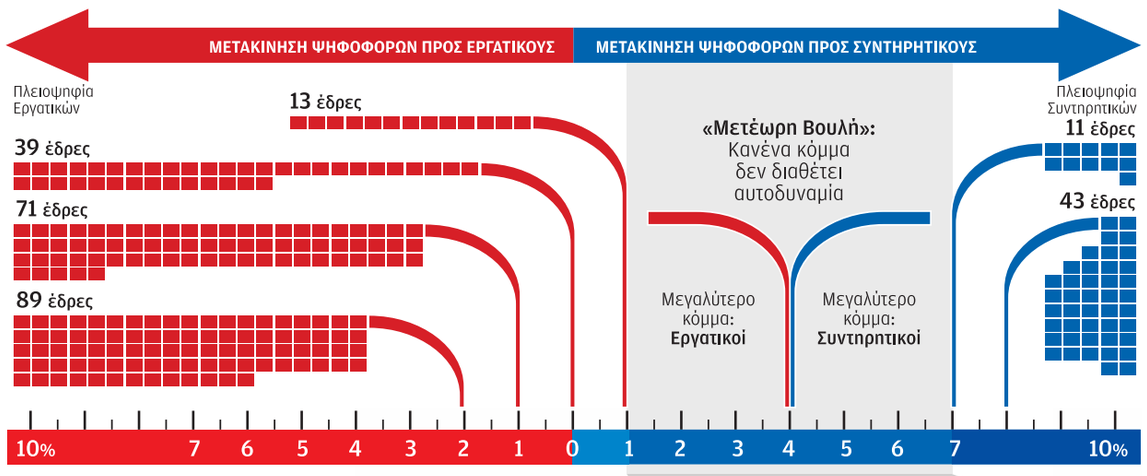

Οδηγός για μια «Μετέωρη Βουλή»

Οι Συντηρητικοί χρειάζονται διαφορά λίγο κάτω από 7 ποσοστιαίες μονάδες προκειμένου να εξασφαλίσουν πλειοψηφία 326 εδρών και να σχηματίσουν κυβέρνηση. Μπορεί το κόμμα του Ντέιβιντ Κάμερον να προηγείται στις δημοσκοπήσεις, πλην όμως, οι Εργατικοί φαίνονται να διατηρούν αρκετές πιθανότητες, προκειμένου να τους στερήσουν την αυτοδυναμία.

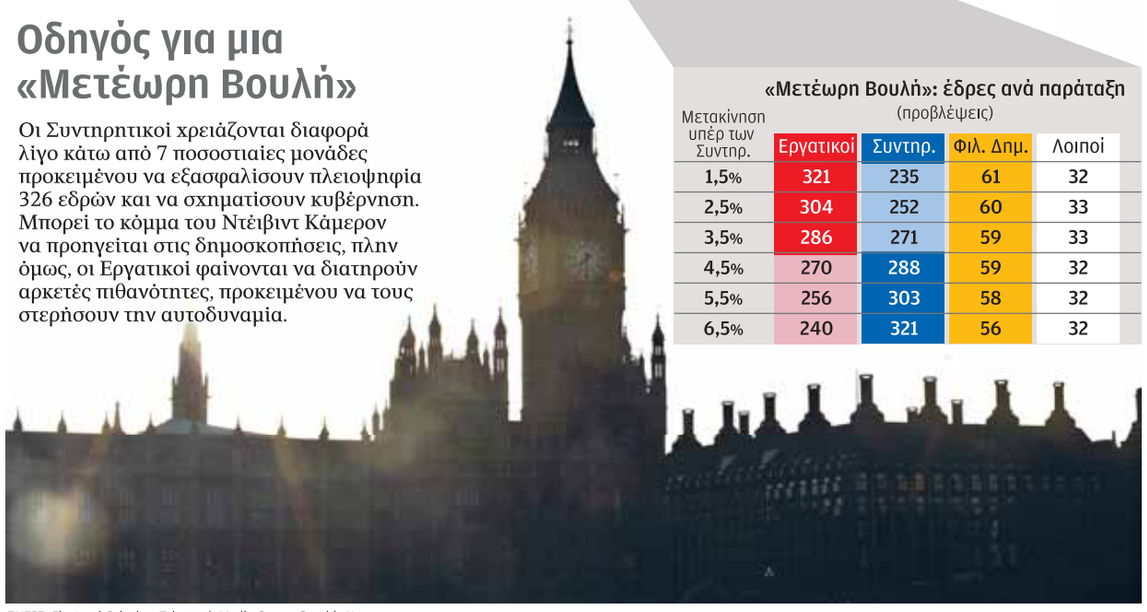

«Μετέωρη Βουλή»: έδρες ανά παράταξη (προβλέψεις)

Μετακίνηση υπέρ των Συντηρ.	Εργατικοί	Συντηρ.	Φιλ. Δημ.	Λοιποί
1,5%	321	235	61	32
2,5%	304	252	60	33
3,5%	286	271	59	33
4,5%	270	288	59	32
5,5%	256	303	58	32
6,5%	240	321	56	32

ΠΗΓΕΣ: Electoral Calculus, Telegraph Media Group, Graphic News

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι προβλέψεις των δημοσκόπων

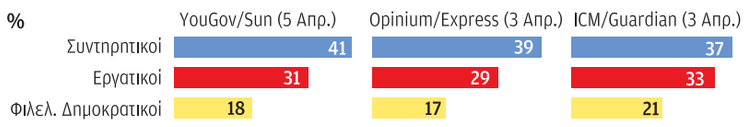

ΑΡΧΗΓΟΙ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Γκόρντον Μπράουν, Εργατικοί | Ντέιβιντ Κάμερον, Συντηρητικοί | Νικ Κλεγκ, Φιλελεύθεροι Δημοκρατικοί

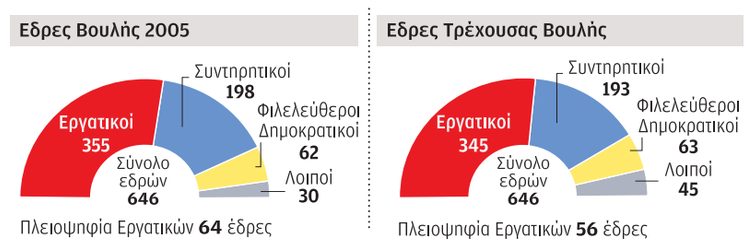

Οι έδρες της νέας βουλής θα αυξηθούν σε **650**

ΠΗΓΕΣ: Parliament.uk, Reuters

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

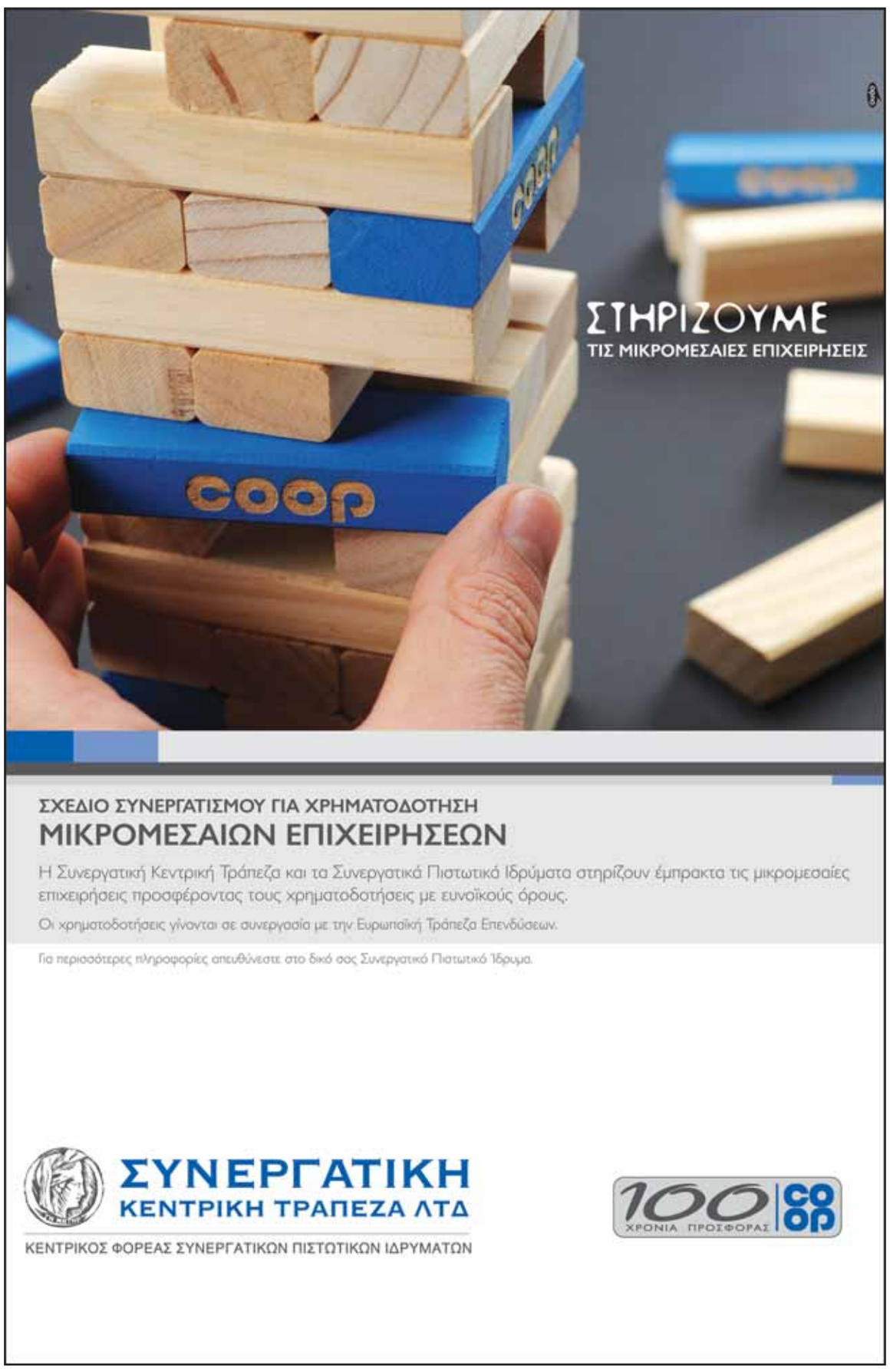

ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ
EXECUTIVE SALESMAN

Πελάτης μας, με αποκλειστικές αντιπροσωπείες πολυτελών αυτοκινήτων **(Premium Brands)**, ζητά για άμεση πρόσληψη Executive Salesman στη Λευκωσία.

Καθήκοντα και ευθύνες

Το άτομο που θα αναλάβει τη θέση πρέπει να διακατέχεται από αποφασιστικότητα να πετύχει σε μια θέση γεμάτη απαιτήσεις και προκλήσεις και να μπορεί να λειτουργεί ως μέλος ομάδας, με απώτερο σκοπό την υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση των πελατών και προώθηση των αυτοκινήτων της εταιρείας. Ο Executive Salesman θα αναφέρεται απευθείας στη διεύθυνση της εταιρείας.

Απαιτούμενα προσόντα

- Άριστες ικανότητες στις πωλήσεις πολυτελών αυτοκινήτων
- Εξαιρετικές επικοινωνιακές ικανότητες
- Πολύ καλές επαφές και γνωριμίες ιδιαίτερα στην πόλη της Λευκωσίας
- Πανεπιστημιακός τίτλος στη διοίκηση επιχειρήσεων ή marketing
- Πολύ καλές ικανότητες διοίκησης και οργάνωσης
- Άριστη γνώση της κυπριακής και της διεθνούς αγοράς στο χώρο των πολυτελών αυτοκινήτων
- Δυναμική, ευχάριστη προσωπικότητα και υψηλό αίσθημα ευθύνης
- Τουλάχιστον τριετής προϋπηρεσία σε παρόμοια θέση
- Άριστη γνώση της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας
- Γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή

Απολαβές και ωφελήματα

- Ελκυστικός μισθός
- Προμήθεια επί των πωλήσεων
- 13ος μισθός, ταμείο υγείας και άλλα ωφελήματα
- Χορήγηση αυτοκινήτου
- Δυνατότητα ετήσιου bonus αναλόγως αποτελεσμάτων

Όλες οι αιτήσεις θα τύχουν εμπιστευτικού χειρισμού

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να αποστείλουν βιογραφικό σημείωμα το αργότερο μέχρι την Παρασκευή **16 Απριλίου 2010**, στην ηλεκτρονική διεύθυνση **thoulat@horwathdsp.com** ή μέσω φαξ στο **22452055** αναγράφοντας τον κωδικό **104/10.**

Horwath DSP

Ακροδεξιοί πρόσω ολοταχώς για Βουλή

Το νέο κόμμα Γιόμπικ, ρυθμιστής των ουγγρικών εκλογών

Του απεσταλμένου μας στη ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΩΤΙΑΔΗ

Το αποτέλεσμα που θα βγάλουν οι κάλπες αυτή την Κυριακή στην Ουγγαρία θεωρείται ήδη δεδομένο από όλους. Η σημερινή κυβέρνηση των Σοσιαλιστών θα συντριβεί από το λαϊκιστικό δεξιό κόμμα Φιντέσζ. Η λεπτομέρεια όμως που θα τραβήξει την προσοχή από τον θρίαμβό του είναι η είσοδος στο Κοινοβούλιο του νεογέννητου ακροδεξιού κόμματος Γιόμπικ. Μιας οργάνωσης που αρκετοί θεωρούσαν περιθωριακή μέχρι πριν από λίγα χρόνια, αλλά στην οποία την προηγούμενη εβδομάδα οι ανεπίσημες δημοσκοπήσεις των Σοσιαλιστών έδιναν πάνω από 15 τοις εκατό. «Εάν το Γιόμπικ ξεπεράσει τους Σοσιαλιστές, πράγμα που δεν είναι τόσο απίθανο πια, ο θόρυβος που θα προκληθεί θα φτάσει σε κάθε άκρη της Ευρώπης», λέει ο Ρόμπερτ Μπάλογκ, μέλος της προοδευτικής οργάνωσης «Γκενεράτσια 2020».

Οπως εξηγεί, το αντιδραστικό κοκτέιλ με το οποίο το Γιόμπικ απευθύνεται στους ψηφοφόρους περιλαμβάνει κάθε μορφή μίσους. Πρόκειται για ένα κόμμα εθνικιστικό που προωθεί την ατζέντα της Μεγάλης Ουγγαρίας. Τα μέλη του τάσσονται ανοιχτά ενάντια στην ομοφυλοφιλία και τους Εβραίους και εχθρεύονται την οικονομική παγκοσμιοποίηση και τον δυτικό καπιταλισμό. Βασικός στόχος όμως της ρητορικής του κόμματος είναι οι Ρομά, τους οποίους κατηγορεί επίσημα ως «ιδιαίτερη κατηγορία με αυξημένη τάση προς την εγκληματικότητα», πρόβλημα που θεωρεί ότι μπορεί να λυθεί μόνο με ριζοσπαστικές πολιτικές. Ερμηνεύοντας το ζήτημα των Ρομά, μπορεί κανείς να καταλάβει τους μετασχηματισμούς που συμβαίνουν στην κοινωνία.

«Οι επιθέσεις εναντίον Ρομά αυξάνονται συμμετρικά με τη δημοφιλία των θέσεων που το Γιόμπικ εκφράζει μέσα στην κοινωνία», λέει ο επικεφαλής του Κέντρου για τα Δικαιώματα των Ρομά με έδρα τη Βουδαπέστη, Τζένο Κατελνμπάχ. «Μετά τις έξι δολοφονίες Ρομά πολιτών τους τελευταίους μήνες, θα περίμενε κανείς μια καταδικαστική αντίδραση από τα κοινοβουλευτικά κόμματα και την κοινή γνώμη. Κανείς δεν είπε τίποτα. Αντιθέτως, εβδομήντα τοις εκατό της κοινής γνώμης τάσσεται εναντίον των Ρομά και τουλάχιστον το 60% θεωρεί ότι τα θύματα άξιζαν αυτό που έπαθαν».

EPA

Συντριπτική ήττα αναμένεται να υποστεί το κυβερνών Σοσιαλιστικό Κόμμα της Ουγγαρίας, με επικρατέστερο νικητή το λαϊκίστικο δεξιό κόμμα Φιντέσζ.

Η σημερινή κυβέρνηση των Σοσιαλιστών θα συντριβεί από το δεξιό κόμμα Φιντέσζ. Με εργαλείο το Ιντερνετ, το Γιόμπικ κηρύττει μίσος

Μπορεί οι παρελάσεις της «ουγγρικής φρουράς», παραστρατιωτικής φασιστικής οργάνωσης συνδεδεμένης με το Γιόμπικ, στα χωριά που κατοικούν Ρομά και τη Βουδαπέστη να απαγορεύτηκαν, ωστόσο διάφορες προσωπικότητες συνεχίζουν να στρέφονται εναντίον τους ελεύθερα. «Μερικές φορές δεν πιστεύεις αυτά που ακούς. Ο Οσκαρ Μόλναρ, δήμαρχος του Φιντέσζ στην επαρχιακή πόλη Ελεντεν, έφτασε στο σημείο να κατηγορεί τις μητέρες Ρομά ότι βλάπτουν τα έμβρυά τους ώστε να διεκδικήσουν περισσότερες παροχές από το κράτος. Συχνά τα σχόλια που διαβάζει κανείς στο Διαδίκτυο δεν περιγράφονται με λόγια».

Το Διαδίκτυο είναι ένας από τους λόγους της γρήγορης επιτυχίας του Γιόμπικ. Οπως εξηγεί ο Μπάλαζς Μπαρκόσζι, ερευνητής της Κοινωνίας της Πληροφορίας και των διαδικτυακών κοινοτήτων, το Γιόμπικ έχει προσαρμόσει τη στρατηγική του καλύτερα από κάθε άλλο κόμμα στα νέα μέσα και τις δυνατότητες που προσφέρει το Διαδίκτυο. «Το Γιόμπικ ενθαρρύνει και έμμεσα υποστηρίζει ένα δίκτυο διαδικτυακών τόπων και μπλογκς τα οποία δεν είναι άμεσα πολιτικοποιημένα αλλά συνδέονται μεταξύ τους και αναπαράγουν μηνύματα και πληροφορίες που ταυτίζονται με τις θέσεις του κόμματος». Το σχέδιο δεν είναι πρωτότυπο: ένα ολόκληρο τμήμα του διαδικτυακού τόπου του (εθνικιστικού) Βρετανικού Εθνικού Κόμματος δίνει συμβουλές στους υποστηρικτές του για το πώς μπορούν να οργανωθούν διαδικτυακά. «Αυτό που καταλαβαίνουν καλύτερα είναι ότι, σε μια εποχή που η παλιά συμβατική αντιπροσωπευτική πολιτική χρεοκοπεί, είναι σημαντικό για τον κόσμο να συμμετέχει. Αυτό είναι ευκολότερο μέσω του Διαδικτύου, ιδιαίτερα για τους νέους που όλο και περισσότερο συγκροτούν τη δική τους προσωπική διαδικτυακή ταυτότητα. Το Γιόμπικ το αντιλήφθηκε αυτό». Σύμφωνα με τον Μπαρκόσζι, σε σύντομο χρονικό διάστημα εμφανίστηκε ή στρατεύτηκε με το Γιόμπικ μια σειρά από θεσμούς. Εφημερίδες, ένα ακαδημαϊκό ινστιτούτο, μια εναλλακτική ιστορική βιβλιοθήκη και πολλές δορυφορικές φοιτητικές ακροδεξιές οργανώσεις που προωθούν την επαναδιαπραγμάτευση της Ιστορίας, προπαγανδίζουν τις θέσεις του κόμματος και την εκ νέου νομιμοποίηση ιδεών και πολιτικών του παρελθόντος. «Οταν αντιληφθεί κανείς το κόμμα στην ουσία του, καταλαβαίνει ότι δεν πρόκειται για ένα αντιδραστικό νοσταλγό του παρελθόντος, αλλά για ένα μοντέρνο μόρφωμα που βαδίζει με τον ρυθμό της εποχής».

REUTERS

Μέχρι και νεοναζί έχει προσελκύσει στις τάξεις του το ακροδεξιό κόμμα Γιόμπικ στην Ουγγαρία, που αναμένεται να αναδειχθεί σε ρυθμιστικό παράγοντα μετά τις σημερινές εκλογές.

Σύμφωνα με τον Κατελνμπάχ, τα δύο συστατικά στοιχεία που δημιούργησαν το κατάλληλο περιβάλλον για την ανάπτυξη της Ακροδεξιάς είναι η οικονομική κρίση και η σημαντική παρεξήγηση της πρόσφατης ιστορίας της χώρας από μεγάλο τμήμα της κοινής γνώμης. «Ο κόσμος είναι απελπισμένος και θεωρεί ότι υπέστη μεγάλες ιστορικές αδικίες. Και τα δύο αυτά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν πολιτικά από την αντιπολίτευση του Φιντέσζ για να απονομιμοποιήσουν την κυβέρνηση, πολλές φορές πλήττοντας απευθείας τους θεσμούς του κράτους και του Κοινοβουλίου. Οταν οι Σοσιαλιστές κατέρρευσαν κάτω από το βάρος σκανδάλων και της αποτυχίας της οικονομικής πολιτικής τους, ήταν οι ακροδεξιοί που κέρδισαν την πολιτική πρωτοβουλία. Και πιθανότατα αυτά θα είναι τα όπλα που θα χρησιμοποιήσουν για να πλήξουν το, κυβερνητικό πια, Φιντέσζ μετά την ερχόμενη Κυριακή».

Το πρόβλημα του Βατικανού

Μετά τόσα σκάνδαλα, δεν κατάφερε να δημιουργήσει επιτροπή διαχείρισης κρίσεων

Της **RACHEL DONADIO**
THE NEW YORK TIMES

Το σκάνδαλο σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων από ιερείς της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας είναι η πιο πολύπλοκη αλλά και επίμονη κρίση που κλήθηκε να αντιμετωπίσει ο Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄. Ταυτόχρονα, αποτελεί μια πολύ σοβαρή δοκιμασία για την Αγία Έδρα, η οποία δεν μοιάζει να έχει διοικητικές δεξιότητες. Ο σημερινός Ποντίφικας είναι «ένας εξαίρετος δάσκαλος και κήρυκας, αλλά δεν έχει διοικητικές ικανότητες», επισημαίνει ο Τζορτζ Βέιγκελ, ειδικός στο Βατικανό και βιογράφος του Πάπα Ιωάννη Παύλου Β΄. «Κι αυτό δεν θα πείραζε εάν διέθετε δίπλα του μία ομάδα που θα μπορούσε να φέρει εις πέρας αυτά τα καθήκοντα».

Πριν από πέντε χρόνια, όταν το Κολέγιο των Καρδιναλίων εξέλεξε τον Γιόζεφ Ράτζιγκερ, είδε στο πρόσωπό του ένα δυναμικό ηγέτη με σαφείς θέσεις, έναν άνθρωπο που μπορούσε να ενισχύσει την Εκκλησία με πολύτιμη εικοσαετή εμπειρία στη διεύθυνση του Συμβουλίου Δόγματος. Ο Πάπας Βενέδικτος, όμως, αντιμετώπισε προβλήματα σε κάθε βήμα του. Τέσσερα χρόνια αφού προκάλεσε την οργή των μουσουλμάνων με την αναφορά του στα λόγια ενός Βυζαντινού αυτοκράτορα, σύμφωνα με τον οποίο το Ισλάμ έφερε πράγματα «δαιμονικά και απάνθρωπα», δεν κατάφερε να παγιώσει ένα σύστημα που θα αποτρέψει την επόμενη δημόσια κατακραυγή της Αγίας Έδρας.

Είναι προφανές ότι το Βατικανό δυσκολεύεται να διαχειριστεί τους σύγχρονους καιρούς, αν και το Δεύτερο Συμβούλιο του Βατικανού, το 1960, κατέστησε πιο ανοιχτή την Εκκλησία στον κόσμο. Ακόμη και σήμερα αντιμετωπίζει τα προβλήματα που δημιούργησε η γραφειοκρατία κατά τον 16ο αιώνα στην προσπάθειά της να αντιπαλέψει τη Μεταρρύθμιση και την ανακάλυψη του Νέου Κόσμου. Για πολλούς η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία εξακολουθεί να παλεύει και με τα δύο.

Μία δεκαετία μετά τα σκάνδαλα σεξουαλικής κακοποίησης από ρωμαιοκαθολικούς ιερείς στις ΗΠΑ, οι ειδικοί επιμένουν ότι το Βατικανό δεν δημιούργησε την κατάλληλη υποδομή για να διαχειριστεί τέτοιες υποθέσεις. Το 2001, ο καρδινάλιος –τότε– Ράτζιγκερ ανέλαβε την επίλυση των υποθέσεων σεξουαλικής κακοποίησης στους κόλπους της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας με την υπόσχεση ότι οι εμπλεκόμενοι ιερείς θα πλήρωναν το τίμημα των πράξεών τους. Μια αρμόδια υπηρεσία που στελεχώνεται από δέκα άτομα είχε να επιλύσει 3.000 υποθέσεις σε δέκα χρόνια...

Ακόμα και σήμερα αντιμετωπίζει τα «αγκάθια» που δημιούργησε η γραφειοκρατία κατά τον 16ο αιώνα.

Η μεγαλύτερη πρόκληση που έχει να αντιμετωπίσει το Βατικανό είναι η διαχείριση των κρίσεων.

Το να επιρρίπτεις την ευθύνη στα ΜΜΕ είναι μία πάγια στρατηγική στην Ιταλία, αλλά διεθνώς δεν μοιάζει να αποδίδει. «Είναι μία προβληματική προσέγγιση», αναφέρει ο Ντέιβιντ Γκίμπσον, βιογράφος του σημερινού Ποντίφικα.

Κατά την επίσκεψή του το 2008 στις ΗΠΑ, ο Πάπας Βενέδικτος ζήτησε συγγνώμη για τη σεξουαλική κακοποίηση ανηλίκων και συναντήθηκε με τα θύματα των ιερέων. Σήμερα, εκτός από μία επιστολή προς τους Καθολικούς της Ιρλανδίας, δεν αναφέρθηκε άμεσα στο θέμα.

Όλοι περιμένουν να δουν πώς τελικά θα αντιδράσει το Βατικανό. Η Αγία Έδρα, λένε οι ειδικοί, γνωρίζει ότι οι αποκαλύψεις θα πολλαπλασιαστούν ακόμη και στην Ιταλία. Σήμερα, το Συμβούλιο για το Δόγμα και την Πίστη ασχολείται κατά κύριο λόγο με τη διαχείριση της κρίσης και, όπως φαίνεται, στο μέλλον θα χρειαστεί να αυξήσει το προσωπικό του.

«Εξαίρετος δάσκαλος και κήρυκας, αλλά χωρίς διοικητικές ικανότητες ο Πάπας», επισημαίνει ο Τζορτζ Βέιγκελ, ειδικός σε θέματα Βατικανού.

Η στιγμή της επίθεσης από το ελικόπτερο που δημοσιοποίησε το WikiLeaks. org.

«Το να σκοτώνεις είναι σαν παιχνίδι»

Ειδικοί αναλύουν τη συμπεριφορά των στρατιωτών που πυροβολούσαν αστειευόμενοι

Του **BENEDICT CAREY**
THE NEW YORK TIMES

Οι περισσότεροι απ' όσους παρακολούθησαν το βίντεο μιας επίθεσης ελικοπτέρου Απάτσι στη Βαγδάτη, το 2007, που δημοσιοποίησε το WikiLeaks. org τη Δευτέρα, είπαν ότι το πιο ενοχλητικό ήταν τα σχόλια των πιλότων. Οι στρατιώτες αστειεύονταν ενώ πυροβολούσαν τους ανθρώπους στο δρόμο, μεταξύ των οποίων ένας φωτογράφος του Ρόιτερς κι ένας οδηγός, πιστεύοντας ότι είναι αντάρτες.

Ενας λόγος για τον οποίο οι στρατιώτες έδιναν την εντύπωση ότι «παίζουν σε ηλεκτρονικό παιχνίδι» είναι ότι, κατά κάποιον τρόπο, αυτό έκαναν. «Δουλειά του μάχιμου στρατιώτη είναι να καταστρέψει τον εχθρό κι ένας τρόπος, για να μπορέσει να το κάνει είναι να το δει σαν παιχνίδι», σχολίασε ο Μπρετ Μουρ, πρώην στρατιωτικός ψυχολόγος.

Η στρατιωτική εκπαίδευση είναι κυρίως μια άσκηση για να ξεπεράσει κανείς τον φόβο να σκοτώσει έναν άλλο άνθρωπο, παρατήρησε ο αντιστράτηγος Ντέιβ Γκρόσμαν. Στρατιώτες και πεζοναύτες εκπαιδεύονται να υπακούουν στους κανόνες εμπλοκής, γι' αυτό και στο βίντεο, οι πιλότοι ζητούν άδεια να πυροβολήσουν. Αλλά σε ένα πιο πρώιμο στάδιο, ο μάχιμος πρέπει να θεωρεί τον εαυτό του κυνηγό και όχι θήραμα. Αυτό δεν επηρεάζει μόνο τον τρόπο σκέψης, αλλά και το τι βλέπει και ακούει, ειδικά όταν βρίσκεται αντιμέτωπος με άμεσο κίνδυνο.

«Είναι τραγικό ότι όλ' αυτά άρχισαν με την εσφαλμένη εντύπωση ότι μια κάμερα είναι όπλο», είπε ο Ντέιβιντ Ντάνινγκ, ψυχολόγος στο Πανεπιστήμιο Cornell. «Αλλά είναι απολύτως κατανοητό βάσει των συνειρμών που δημιουργεί το περιβάλλον. Πάρτε την ίδια εικόνα και βάλτε την σ' ένα μπάνιο και θα ορκιστείτε ότι είναι πιστολάκι, βάλτε την σ' ένα συνεργείο και θα ορκιστείτε ότι είναι τρυπάνι». Στο βίντεο σταματάει ένα βαν για να παραλάβει ένα τραυματία. Στο εσωτερικό του είναι τραυματισμένα δύο παιδιά, αλλά οι πιλότοι το πυροβολούν κι ένας τους ακούγεται να λέει ότι είναι «δικό τους λάθος να φέρνουν τα παιδιά στο πεδίο της μάχης». Σ' αυτήν την περίπτωση, πάλι, εξηγούν οι ψυχολόγοι, όταν κάποιος έχει εστιάσει την προσοχή του σ' ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό, μπορεί ακόμη και να μη βλέπει αυτό που είναι ολοφάνερο σ' έναν άλλο παρατηρητή. Οι στρατιώτες έψαχναν για αντάρτες, γι' αυτό και δεν «έβλεπαν» παιδιά.

Η δύναμη της σκέψης «κινεί» τις συσκευές μας

Εφικτό στο εγγύς μέλλον τα άτομα με κινητικά προβλήματα να χρησιμοποιούν από απόσταση υπολογιστές, τηλεοράσεις

Η δυνατότητα ελέγχου ηλεκτρονικών συσκευών με τη δύναμη της σκέψης γοήτευε τους επιστήμονες επί χρόνια. Θα μπορούσε αυτή ακριβώς η δυνατότητα να βοηθήσει στη δημιουργία ενός παιχνιδιού βίντεο που θα έσβηνε κάθε προηγούμενο. Ταυτόχρονα, όμως, θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμη καθώς θα βοηθούσε ανθρώπους που πάσχουν από τετραπληγία να χρησιμοποιήσουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές, να κινούν τεχνητά μέλη ή να κατευθύνουν αναπηρικά αμαξίδια ή ρομπότ.

Οι νέες εξελίξεις στην ασύρματη επαφή του ανθρώπινου εγκεφάλου και μηχανήματος αποδεικνύουν ότι η υλοποίηση αυτού του οράματος έρχεται όλο και πιο κοντά. Η αλήθεια είναι ότι τα τελευταία χρόνια κατέστη δυνατός ο χειρισμός κάποιων απλών συσκευών, όπως παραδείγματος χάριν ο κένσορας του ηλεκτρονικού υπολογιστή με τη δύναμη της σκέψης.

Σκεφτόμαστε ότι πρέπει να μετακινηθεί ο δείκτης πάνω στην οθόνη και ως διά μαγείας γίνεται. Βέβαια τα πράγματα δεν είναι πάντα τόσο απλά. Για να επιτευχθεί η επαφή συσκευής

Σήμερα, μόνο το 30% των πασχόντων από τετραπληγία θέλει να δοκιμάσει τη νέα τεχνολογία

και ανθρώπινης σκέψης θα πρέπει να γίνει εμφύτευση ηλεκτροδίων μέσα στον εγκέφαλο, έτσι ώστε να καταγράφει η ηλεκτρική δραστηριότητα που συνδέεται με κάθε κίνηση.

Καθώς η εμφύτευση είναι συχνά οδυνηρή υπόθεση, άλλη μέθοδος που χρησιμοποιείται από τους ειδικούς είναι το ηλεκτροεγκεφαλογράφημα, που ανιχνεύει την ηλεκτρική δραστηριότητα τους εγκεφάλου χρησιμοποιώντας ηλεκτρόδια που τοποθετούνται πάνω στο κρανίο. Οποια μέθοδος και αν χρησιμοποιηθεί το αποτέλεσμα είναι ένα. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής μαθαίνει να συνδέει συγκεκριμένα εγκεφαλικά σήματα με συγκεκριμένες πράξεις και κινήσεις. Σε μία από τις τελευταίες έρευνες, ο Χοσέ Κοντρέρας Βιντάλ και οι συνάδελφοί του στο Πανεπιστήμιο του Μέριλαντ κατάφεραν να συγκεντρώσουν πολλά στοιχεία αναλύοντας τα ηλεκτροεγκεφαλογραφήματα κάποιων εθελοντών. Αυτά τα ηλεκτρονικά σήματα αφορούσαν την ικανότητα των συμμετεχόντων να πατούν ένα κουμπί. Στη συνέχεια οι ερευνητές κατάφεραν να αναπαράγουν τις σχετικές κινήσεις του χεριού στις τρεις διαστάσεις. Στο πόρισμα της έρευνάς τους, που δημοσιεύεται στην επιθεώρηση Journal of Neuroscience, οι ερευνητές εξηγούν πώς τοποθέτησαν στο κεφάλι πέντε εθελοντών ένα είδος σκούφου σαν αυτό της κολύμβησης, το οποίο χρησιμοποιείται για τα ηλεκτροεγκεφαλογραφήματα. Στη συνέχεια ζήτησαν από τους εθελοντές να πατήσουν οκτώ κουμπιά σε τυχαία σειρά. Την ίδια στιγμή, με ειδικές συσκευές, κατέγραψαν τα σήματα που έστελνε ο εγκέφαλός τους, όπως εξάλλου και τις κινήσεις των χεριών τους. Αργότερα ζητήθηκε από κάθε εθελοντή να σκεφτεί ό, τι ήθελε ή έπρεπε να πατήσει κάποιο από τα κουμπιά του πειράματος.

Τα δεδομένα που είχαν συγκεντρωθεί με το ηλεκτροεγκεφαλογραφήμα συγκριθήκαν με εκείνα που είχαν συλλεγεί στην προηγούμενη φάση του πειράματος. Ο υπολογιστής με βάση αυτά τα στοιχεία μπόρεσε να διακρίνει ποιο κουμπί σκεπτόταν να πατήσει ο εθελοντής.

Η ερευνητική ομάδα, επίσης, διαπίστωσε ότι οι αισθητήρες στον ειδικό σκούφο που είχαν τοποθετηθεί κοντά σε ορισμένες περιοχές του εγκεφάλου είχαν καλύτερα αποτελέσματα από τους υπόλοιπους. Ενας αισθητήρας, παραδείγματος χάριν, ο οποίος είχε τοποθετηθεί κοντά στην περιοχή του φλοιού του εγκεφάλου που ελέγχει την κίνηση, ήταν εξαιρετικά ακριβής στις καταγραφές του. Επίσης πολύ χρήσιμα σήματα ήρθαν από αισθητήρες που είχαν τοποθετηθεί κοντά στην περιοχή του εγκεφάλου που βοηθά στην καθοδήγηση της κίνησης των άκρων. Ολες αυτές οι γνώσεις που συγκέντρωσαν οι ερευνητές σημαίνουν ότι μελλοντικά οι ειδικοί σκούφοι που χρησιμοποιούνται για τα εγκεφαλογραφήματα μπορούν να έχουν λιγότερους αισθητήρες, ώστε να εξυπηρετούν κατά τον καλύτερο τρόπο την εφαρμογή για την οποία θα χρησιμοποιηθούν. Κάτι τέτοιο, εξηγούν οι ερευνητές, σημαίνει ότι ο όγκος τους θα είναι μικρότερος και η χρήση τους πιο εύκολη.

Στην έκθεση Cebit που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του μήνα στο Αννόβερο, κάποιοι εθελοντές κατάφεραν να παίξουν τένις με ηλεκτρονικό υπολογιστή κινώντας τη ρακέτα τους μόνο με τη δύναμη της σκέψης. Αρχικά οι παίκτες έπρεπε να αποφασίσουν εάν ήθελαν να κινήσουν το δεξί ή το αριστερό χέρι για να κρατήσουν τη ρακέτα. Τελικά, όμως, όπως εξηγεί ο Κλάους Ρόμπερτ Μίλερ, του Ινστιτούτου Τεχνολογίας του Βερολίνου, αυτή η επιλογή έγινε υποσυνείδητα. Οι ειδικοί ελπίζουν ότι μελλοντικά αυτή η τεχνολογία θα χρησιμοποιηθεί εκτενώς από ανθρώπους με προβλήματα κίνησης, αν και σήμερα μόνο το 30% θέλει να δοκιμάσει τη νέα τεχνολογία.

Οι επιστήμονες κατάφεραν την επαφή συσκευής και ανθρώπινης σκέψης χρησιμοποιώντας ηλεκτροεγκεφαλογράφημα, που ανιχνεύει την ηλεκτρική δραστηριότητα του εγκεφάλου.

Η διαχείριση των σημάτων

Το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι επιστήμονες έγκειται στο ότι οι μη παρεμβατικές μέθοδοι, τις οποίες προτιμούν ειδικοί και μη, έχουν αρκετά μειονεκτήματα. Δεν είναι εξίσου ακριβείς, παραδείγματος χάριν με αυτές που χρησιμοποιούν εμφυτευμένα ηλεκτρόδια στον εγκέφαλο. Αυτές έχουν καθαρότερο σήμα, που μπορεί να αναγνωσθεί από τη «συσκευή» με μεγαλύτερη ακρίβεια. Βέβαια, οι πρόσφατες εξελίξεις που καταγράφονται στην επιστήμη των αισθητήρων και τη διαχείριση των σημάτων βοήθησαν στη γεφύρωση αυτού του χάσματος, κάνοντας την προσέγγιση με βάση τα εγκεφαλογραφήματα περισσότερο αξιόπιστη αλλά και ευκολότερη στη χρήση.

Το σούσι είναι θεραπευτικό

Δεν είναι μόνο της μόδας, είναι και ωφέλιμο το ιαπωνικό σούσι, λένε Γάλλοι επιστήμονες. Αυτό το είδος παραδοσιακής διατροφής στη Χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου μεταφέρει στο ανθρώπινο έντερο εξειδικευμένα γονίδια που επιτρέπουν την πέψη του, αναφέρει η έρευνα που δημοσιεύεται στο περιοδικό Nature. Ειδικότερα οι ερευνητές υποστηρίζουν ότι τρώγοντας σούσι τυλιγμένο με ένα είδος φυκιού, οι λάτρεις του είδους καταβροχθίζουν εκτός από το έδεσμα και τα θαλάσσια βακτήρια που κατακερματίζουν το φύκι, αλλά και τα γονίδια που είναι απαραίτητα για την παραγωγή τους συγκεκριμένου πεπτικού ενζύμου. Η ομάδα των επιστημόνων, υπό τον Ζαν Εντρίκ Εμαν του Πανεπιστημίου Πιερ ε Μαρί Κιουρί του Παρισιού, μελέτησε ένα είδος κόκκινης άλγης, την πορφύρα. Σε αυτό το είδος συγκαταλέγεται και το φύκι νόρι που χρησιμοποιείται για το περιτύλιγμα του σούσι. Η ομάδα απομόνωσε το νέο ένζυμο, την πορφυρανάση, που παράγεται από τα βακτήρια που ζουν πάνω στο φύκι. Το ένζυμο κατακερματίζει τις σκληρές στοιβάδες στα κύτταρα του φυκιού και έτσι τα βακτήρια μπορούν να τραφούν.

Οι επιστήμονες εντόπισαν το ίδιο ένζυμο και τα γονίδια που επιτρέπουν τη δημιουργία του σε βακτήρια του πεπτικού συστήματος Ιαπώνων που είχαν εξεταστεί για άλλους λόγους. Οπως υποστηρίζουν οι επιστήμονες τα γονίδια αυτά κατέληξαν στα εντερικά βακτήρια των εθελοντών μέσω του παραδοσιακού ιαπωνικού σούσι. Τα γονίδια που διευκολύνουν την πέψη των αλγών πιθανώς να αποδειχθούν εξαιρετικά ωφέλιμα στον άνθρωπο, καθώς μας επιτρέπουν να λαμβάνουμε θρεπτικά συστατικά από φυτά που υπό φυσιολογικές συνθήκες αδυνατούμε να χωνέψουμε. Οπως λένε οι ερευνητές, πρόκειται για ένα εκπληκτικό παράδειγμα φυσικής επιλογής, καθώς τα βακτήρια που διέθεταν τα γονίδια των θαλάσσιων μικροοργανισμών είχαν αυξημένες πιθανότητες επιβίωσης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Κυριακή 11 Απριλίου 2010

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Το Μέγαρο δημιούργησε νέο κοινό;

Δεν έκανε τη μεγάλη τομή και, σχεδόν 20 χρόνια από την ίδρυσή του, η κλασική μουσική συνεχίζει να μη γοητεύει τους Ελληνες

Του **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Το 1991, όταν το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (ΜΜΑ) εγκαινίασε τις πολυποίκιλες δραστηριότητές του, είναι έτος ορόσημο: ειδικά στην κλασική μουσική, μπορούμε να μιλάμε για «πριν» και «μετά» το Μέγαρο. Οι πολιτιστικές δράσεις του Μεγάρου δεν περιορίζονται όμως στις συναυλίες κλασικής μουσικής και στην όπερα, αλλά επεκτείνονται στην τζαζ, τον κλασικό και τον μοντέρνο χορό, τα εικαστικά δρώμενα, τους κύκλους διαλέξεων, τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τα ανοίγματα στο έντεχνο και λαϊκό τραγούδι.

Του χρόνου, το Μέγαρο θα κλείσει τα είκοσι χρόνια λειτουργίας του, αλλά ήδη από φέτος, μετά τον θάνατο του Χρήστου Λαμπράκη, του οραματιστή και δημιουργού του οργανισμού, βρισκόμαστε στο τέλος μιας εποχής και, ταυτόχρονα, στην έναρξη μιας άλλης. Με αυτήν την αφορμή, διάφορα ερωτήματα μπορούν να τεθούν, όπως αν η μεγάλη ποικιλία εκδηλώσεων και δράσεων του Μεγάρου συνιστά ταυτόχρονα και μια πολιτισμική τομή στην Ελλάδα.

Για πρώτη φορά η νέα διοίκηση κάνει τριετή προγραμματισμό, με εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν και εκτός Μεγάρου.

Το Μέγαρο δεν είναι μόνον κλασική μουσική - είναι όμως ταυτισμένο με αυτήν. Και οι Ελληνες «φοβούνται» την κλασική μουσική. Από αυτήν τη σκοπιά, το ΜΜΑ είχε από την αρχή πολύ πιο δύσκολο έργο να επιτελέσει συγκριτικά με ανάλογους οργανισμούς του εξωτερικού. Ο Νίκος Τσούχλος, καλλιτεχνικός σύμβουλος της Καμεράτα και καλλιτεχνικός διευθυντής του Μεγάρου Μουσικής, μιλώντας για τις εκπαιδευτικές δράσεις της Καμεράτας, μας έλεγε: «Επρεπε πριν από 15 χρόνια να έχουμε προσεγγίσει τους τότε πεντάχρονους, ώστε σήμερα να έχουμε κοντά μας κάποιους εικοσάχρονους - παιδιά που έχουν την ίδια ηλικία με το Μέγαρο!».

«Η αλήθεια είναι ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Μεγάρου ήταν πάντα λίγο περιστασιακά και χωρίς βάθος», μας λέει η Γιούλη Παπαθεοδώρου, η οποία υπήρξε υπεύθυνη του Γραφείου Τύπου του ΜΜΑ από το 1991 έως το 2006. «Δεν γινόταν κάποια ουσιαστική προεργασία, ούτε από το Μέγαρο αλλά ούτε και από τα σχολεία που συμμετείχαν. Δεν υπήρχε συνέχεια. Αλλά δεν ευθύνεται μόνο το Μέγαρο. Στο εξωτερικό, είναι υποχρεωτικό τα ωδεία να παρακολουθούν τρεις συναυλίες τον χρόνο. Εδώ υπάρχουν παιδιά που τελειώνουν ωδείο και δεν έχουν πάει στο Μέγαρο».

Για την κ. Παπαθεοδώρου, το 1991 το ΜΜΑ έφερε μια μεγάλη αλλαγή στη χώρα.

Το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών έβαλε την Ελλάδα λίγο πιο βόρεια στον μουσικό χάρτη.

«Μέχρι να εμφανιστεί το Μέγαρο, τον χειμώνα μια φορά την εβδομάδα έπαιζε στο Παλλάς η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και το καλοκαίρι ό, τι συνέβαινε στο Φεστιβάλ Αθηνών. Το Μέγαρο έφερε μεγάλα ονόματα της μουσικής και τον χειμώνα, δημιούργησε τον θεσμό της αγοράς εισιτηρίου τρεις εβδομάδες πριν, κινήθηκε πάνω σε έναν μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό: ξέραμε τι θα γίνει μέσα σε μία σεζόν, όχι παραπέρα. Το μεγάλο ατού όμως ήταν αυτό της αίθουσας. Οταν το 1994 ήρθε να παίξει εδώ η Φιλαρμονική του Βερολίνου, τόσο οι μουσικοί όσο και ο ίδιος ο Κλαούντιο Αμπαντο εντυπωσιάστηκαν από την ακουστική της τότε Αίθουσας Φίλων της Μουσικής, σήμερα Χρήστου Λαμπράκη. Το ΜΜΑ έβαλε την Ελλάδα λίγο πιο βόρεια στον χάρτη».

Σε πρόσφατη συνάντηση του νέου προέδρου του οργανισμού, Ιωάννη Μάνου, με τους δημοσιογράφους, φάνηκε πάντως η διάθεση το «Μέγαρο να βγει στην πόλη». Αυτό σημαίνει εκδηλώσεις και εκτός του χώρου του Μεγάρου, το περιεχόμενο των οποίων θα ανακοινωθεί τον Μάιο. Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ο Ι. Μάνος και οι συνεργάτες του στοχεύουν σε έναν τριετή προγραμματισμό. Αυτό δεν μπορούσε να συμβεί την εποχή του Χρήστου Λαμπράκη, λόγω του συγκεντρωτικού χαρακτήρα της διεύθυνσής του. Είναι κοινό μυστικό ότι το πρόγραμμα του Μεγάρου αποτελούνταν από προσωπικές επιλογές του προέδρου Γι' αυτό και η μουσική μπαρόκ έλειπε έως τώρα από το Μέγαρο, μολονότι στο εξωτερικό έχει πέραση τα τελευταία χρόνια. Αν είχε γίνει νωρίτερα μια κίνηση προς αυτήν την κατεύθυνση, ίσως το Μέγαρο να είχε καλύτερη επαφή με το εξωτερικό. «Ναι, μόνο που αν ο Χρήστος Λαμπράκης δεν ήταν τόσο συγκεντρωτικός, δεν θα υπήρχε Μέγαρο», τονίζει η κ. Παπαθεοδώρου. Προσθέτει: «Η ειρωνεία είναι ότι τότε που είχαμε χρήματα και χορηγούς δεν πήγαν καλά οι πρωτογενείς παραγωγές του ΜΜΑ, κυρίως διότι χρειάζονταν καλύτερη δικτύωση, π. χ. με φεστιβάλ του εξωτερικού. Το Μέγαρο σήμερα είναι 19 χρόνων αλλά σε αυτόν τον τομέα δεν ξεκίνησε με σωστές βάσεις. Ο κόσμος το ξέρει το Μέγαρο, για παράδειγμα ο κύκλος Rising Stars είναι εκπληκτικός, όμως οι αίθουσες είναι άδειες. Σε αυτό ευθύνεται και ο Τύπος. Στήριξε μεν πολύ το Μέγαρο, αλλά κυρίως όταν έφερνε μεγάλα ονόματα. Ετσι, σημαντικές συναυλίες πέρασαν απαρατήρητες».

Τελικά, το Μέγαρο δημιούργησε ένα νέο κοινό; «Για να γίνει αυτό, πρέπει το Μέγαρο να κάνει ένα μεγάλο κοινωνικό άνοιγμα. Τομή έγινε μόνο με το Megaron Plus», σχολιάζει η Γιούλη Παπαθεοδώρου.

Ενα κλειστό κεφάλαιο πολιτιστικής εμπειρίας προς αξιοποίηση

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΒΩΛΟΥ ***

Το 2011, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών συμπληρώνει δύο δεκαετίες ζωής. Ολα αυτά τα χρόνια παρακολούθησα συστηματικά ως φιλόμουσος και μουσικοκριτικός την εκδίπλωση της πολυδιάστατης προσφοράς του, ενώ, παράλληλα, κατέγραφα και επεσήμαινα τις βαθιές αλλαγές που η πληθωρική δράση του επέφερε στη μουσική ζωή και στα πολιτιστικά ήθη του τόπου. Ιδρυμένος και υλοποιημένος με σύμπραξη ιδιωτών και κράτους, λειτουργώντας με κρατικές χρηματοδοτήσεις και ιδιωτικές χορηγίες, αυτός ο θεσμός πρόσφερε πολλά που ούτε το κράτος ούτε η ελληνική κοινωνία είχαν ενδιαφερθεί –ή μπορέσει– να κάνουν για την κλασική μουσική στη διάρκεια δύο αιώνων.

Από αυτό το ευγενές, υψηλής ορατότητας πεδίο του δημόσιου πολιτιστικού βίου, στο οποίο ανέπτυσσε τις προτάσεις του με απόλυτη ελευθερία καλλιτεχνικού σχεδιασμού, απουσίαζε οιοσδήποτε επί της ουσίας κρατικός προγραμματισμός· μοιραία, οι επιλογές του Μεγάρου υποκατέστησαν την απούσα εθνική πολιτιστική πολιτική. Στις σχεδόν 3.000 εκδηλώσεις της εικοσαετίας παρήλασαν εκατοντάδες κορυφαίοι καλλιτέχνες και σύνολα, ενώ καλύφθηκαν πολύ μεγάλες εκτάσεις και μείζονα, χρονίζοντα κενά ρεπερτορίου. Ταυτόχρονα, όμως, εκδηλώθηκαν αναπόδραστες (;) συγκλίσεις ανάμεσα στον δεσπόζοντα λαϊκισμό του δημόσιου βίου και τα πληθωρικά οικονομικά μεγέθη.

Αυτό οδήγησε σε υπερβολές, έξεις και περιοριστικές επιλογές που εκφράστηκαν με άνισες προβολές ή παραλείψεις περιοχών ρεπερτορίου, προβληματικές μεροληψίες και στρεβλώσεις ισορροπιών και ιδεολογικών εξελίξεων στην ελληνική μουσική και τέλος, με προγραμματισμούς που όχι λίγες φορές συνιστούσαν πρόκληση...

Σημαίνοντας και συμβολικά τέλος εποχής, η σύμπτωση της διεθνούς οικονομικής κρίσης με τον πρόσφατο θάνατο του Χρήστου Λαμπράκη συνιστά ευδιάκριτο σημείο καμπής στην περαιτέρω πορεία του ΟΜΜΑ. Σήμερα, η συσσωρευμένη, τριπλή προσφορά του θεσμού σε υψηλού επιπέδου εμπειρίες παραστατικών Τεχνών (μουσική, χορός, θέατρο), διαφύλαξη / οργάνωση υλικών τεκμηρίων (Μουσική Βιβλιοθήκη) και διάθεση πολιτιστικού κτιριακού εξοπλισμού διεθνών προδιαγραφών αποτελεί –με όλα τα «συν» αλλά και τα όποια «πλην» της– ένα πολύτιμο, αναντικατάστατο και απαράγραπτο εθνικό κεφάλαιο. Στη μακρά, δύσκολη για τον πολιτισμό πορεία ανάκαμψης, η κριτική αξιολόγηση και η ορθολογιστική αξιοποίηση αυτής της συσσώρευσης γίνονται μέρος ενός αγώνα πνευματικής επιβίωσης.

* Ο Γιάννης Σβώλος είναι κριτικός μουσικής στην «Ελευθεροτυπία».

Τελικά, για ποιον;

Του **ΝΙΚΟΥ Α. ΔΟΝΤΑ***

Μεγάλες ορχήστρες και σημαντικοί καλλιτέχνες πάντοτε επισκέπτονταν την Αθήνα, άλλοτε λιγότερο και άλλοτε περισσότερο τακτικά: τη δεκαετία του 1960, το Φεστιβάλ Αθηνών μετακαλούσε συχνά υπέρλαμπρους αστέρες –Κάραγιαν, Κάλλας, Νουρέγεφ και άλλους– και διαμόρφωνε προγράμματα σε απόλυτο συντονισμό με την υπόλοιπη Ευρώπη. Απουσίαζε όμως η λειτουργία αντίστοιχης τακτικής χειμερινής καλλιτεχνικής περιόδου και αυτήν προσέφερε το 1991 το Μέγαρο Μουσικής με τις αίθουσές του, κατάλληλα σχεδιασμένες για συμφωνική μουσική και μουσική δωματίου. Το κοινό άκουσε κλασική μουσική σε σωστές συνθήκες ακουστικής, απέκτησε εμπειρία φυσικού ήχου και βίωσε πόσο διαφέρει μία συναυλία από την αγαπημένη του ηχογράφηση. Τα ελληνικά σύνολα αναπτύχθηκαν σε κατάλληλες συνθήκες. Λίγα χρόνια αργότερα προστέθηκε η αίθουσα «Τριάντη», η πρώτη παγκοσμίως με σκηνικές δυνατότητες όπερας: κτισμένη με χρήματα του ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ενωσης σήμερα, σε συνθήκες κρίσης, δυσκολεύεται να δώσει προσωρινή διέξοδο στην Εθνική Λυρική Σκηνή. Ξεκινώντας φιλόδοξα και σε πολλά επίπεδα, το Μέγαρο είχε ανάγκη από γενναιόδωρους χορηγούς. Αμεσα προσείλκυσε τη μεγαλοαστική τάξη και πλήθος νεόπλουτων, προσφέροντας το ίδιο το κυριολεκτικά ανώνυμης αισθητικής κτίριο (ποιος ο αρχιτέκτονας;) ως κοινωνική πασαρέλα. Εικοσι χρόνια αργότερα, δύσκολα μπορεί να απαλλαγεί από αυτό το προφίλ. Σε ένα κράτος όπου τα σχολεία δεν κάνουν τη δουλειά τους, σπαταλήθηκαν οι ευκαιρίες ανάπτυξης νέου κοινού για την κλασική μουσική: τα εισιτήρια ακόμα και σε συναυλίες με έργα Μπετόβεν δεν ξεπουλιούνται. Απομένουν οι εξαιρετικές αίθουσες και θησαυρισμένες στη μνήμη θαυμάσιες συναυλίες και παραστάσεις: μετά από όσα έχουν δαπανηθεί, είναι άραγε αρκετό;

* Ο Νίκος Α. Δοντάς είναι κριτικός μουσικής στην «Καθημερινή».

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Το «εμείς» και η «νοοτροπία» μας

Όσο κι αν ακούγεται απλό, όσο κι αν διαβάζεται εύκολα, όσο κι αν θεωρείται ευκόλως εννοούμενο, άλλο τόσο δύσκολο είναι να λειτουργεί στην πράξη και να διέπει αποφάσεις και αποτελέσματα. Το «εμείς»... Η τέχνη το έχει αναλύσει σε όλες του τις εκφάνσεις: Ως ουσία, ως καρικατούρα, ως ιδανικό, ως παρωδία, ως κίνδυνο και ως σωτηρία. Το έχει υμνήσει στις μυριάδες περιπτώσεις των ηρωικών εξεγέρσεων και το έχει επικηρύξει σε άλλες τόσες που έχει χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία για τεράστια μαζικά εγκλήματα.

Το ερώτημα που επανατοποθετείται κάθε φορά είναι το τι αντιπροσωπεύει σε κάθε περίπτωση και σε κάθε ξεχωριστή κοινωνική πραγματικότητα το «εμείς». Άλλη η διάστασή του σε ένα χωριό, άλλη σε μια πόλη, άλλη σε μια επαγγελματική ομάδα, άλλη σε ένα στράτευμα, άλλη σε ένα έθνος και άλλη σε έναν πλανήτη. Αλλά και τα συστήματα που διέπουν τις λειτουργίες αγορών και διακρατικών σχέσεων το χρησιμοποιούν κατά κόρον προπαγανδιστικά, για να πείσουν περί της ορθότητας των αποφάσεων πολιτικών ομάδων ή επιχειρηματικών μονάδων.

Αυτές τις αναστάσιμες μέρες των αντιφάσεων ζωής και ιδανικών το «εμείς» ακούστηκε πάρα πολλές φορές, σε αντιπαραβολή με τη θυσία του ενός για την σωτηρία όλων ή τουλάχιστον για την ευκαιρία της επιλογής της από τον καθένα ξεχωριστά. Και εδώ είναι ο πυρήνας του θέματος.

Αν δεν επιλεγεί το «εμείς» από το κάθε άτομο ξεχωριστά, δεν έχει καμία πιθανότητα να ισχύσει στην ουσία του. Αυτό που παραδείγματος χάριν αποκαλούνε κάποιοι πολιτιστική ταυτότητα εμπεριέχει ένα «εμείς» που αφορά στην πραγματικότητα μόνο το σύνολο των ατόμων που την αποδέχονται και τη βιώνουν είτε συνειδητά είτε ασυνείδητα ως τρόπο ζωής. Ποιος την ορίζει αυτή την ταυτότητα εκτός από την ιστορία; Και η ιστορία αποτυπώνει μόνο τα ήδη πεπραγμένα. Τις όποιες άλλες προθέσεις τις παραθέτει σχεδόν ως ειρωνικό σχόλιο.

Ως προέκταση της απεικόνισης του «εμείς» έρχεται να προστεθεί η περίφημη και τόσο επίκαιρη ανάλυση της «νοοτροπίας», τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό και επαγγελματικό επίπεδο. Τα όσα συμβαίνουν, επαναλαμβανόμενα ως τρόποι συμπεριφοράς, επιλογών και αποφάσεων, ανάγονται στη νοοτροπία του Έλληνα, του Εγγλέζου, του Γερμανού, του Τούρκου, του Κυπρίου, του Λεμεσιανού, του Παφίτη, του δημοσίου υπαλλήλου, του αστυνομικού και πάει λέγοντας.

Η δε επωδός «πρέπει να αλλάξουμε νοοτροπία» επαναλαμβάνεται τόσο συχνά από τα καφενεία μέχρι τους πολιτικούς άμβωνες, όσο συχνά ακούγεται και ο πλήρους απογοήτευσης αφορισμός «αυτή είναι η νοοτροπία μας, δεν αλλάζει με τίποτα».

Στην Κύπρο το «εθνικό πρόβλημα» εδώ και δεκαετίες είναι χαρακτηριστικό πεδίο παρόμοιων αφορισμών. Σήμερα στην Ελλάδα οι εξελισσόμενες τραγικές οικονομικές διαδικασίες επαναφέρουν καθημερινά το ζήτημα της «νοοτροπίας» και του «εμείς» και οι αναλύσεις δίνουν και παίρνουν. Τι είναι αυτό που στην πραγματικότητα επιδέχεται αλλαγής; Κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας του 2004 έβλεπες ανθρώπους να σκύβουν στο πεζοδρόμιο και να μαζεύουν ένα σκουπίδι, για να το πετάξουν στον παρακείμενο κάλαθο αχρήστων. Γιατί η αδιάφορη και πολύβουη Αθήνα είχε φτάσει σε αυτόν τον εκπληκτικής συμμετοχής αγώνα; Επειδή υπήρξε όραμα και στόχος, επιχειρώντας την υπέρβαση της «νοοτροπίας» από το «εμείς». Στόχος τελικά βατός, διαψεύδοντας όλους τους μπρυκάζοντες τις γνωστές θεωρίες περί του Έλληνα που δεν αλλάζει κ.τ.λ.

Άραγε σε ποιον γκρεμό μπροστά πρέπει να βρεθούμε, για να αλλάξουμε ρότα και σύστημα ως πολίτες, ως κυβερνήσεις, ως έθνη, ως άνθρωποι;

sotiropoulosk@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 11.4
ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Κινηματογραφικές Μέρες Κύπρος 2010

Συνεχίζεται το πολύπλευρο κινηματογραφικό γεγονός, το οποίο παρουσιάζει 20 βραβευμένες ταινίες επιλεγμένες από την πιο πρόσφατη διεθνή παραγωγή. Μέχρι τις 17/4. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός (77777745). Και Pantheon Art Cinema, Λευκωσία (22675787).

Δευτέρα 12.4
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Δημοπρασία

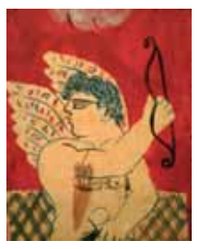

Μια συνεργασία της Γκαλερί Λεφάκη Αθηνών και της VirtuArt, που περιλαμβάνει έργα των Φασιανού, Σπεράντζα, Μυταρά, Σταθόπουλου κ.ά. Τα έργα θα παρουσιαστούν στο κοινό στις 12/4 από τις 10 π.μ. μέχρι τις 9 μ.μ. στο Hilton Cyprus Hotel αλλά και στην ιστοσελίδα www.virtuarts.com. Δημοπρασία στις 13/4, στις 7 μ.μ., στο Hilton Cyprus Hotel. Πληρ. 22375368.

ΒΙΒΛΙΟ

«Η μοναδική λέξη»

Η Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου και η Γκαλερί Opus 39 παρουσιάζουν την ποιητική συλλογή και την έκθεση σχεδίων με τίτλο «Η Μοναδική Λέξη», με ποιήματα της Βασίλκας Πέτροβα-Χατζήπαπα και εικονογραφήσεις της Σοφίας Χατζήπαπα-Gee. Το βιβλίο θα παρουσιάσει ο ποιητής Γιώργος Μολέσκης, στις 8 μ.μ. Μέχρι τις 24/4. Πληρ. 22424983.

Τρίτη 13.4
ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Θεατρική γραφή

«Κυπριακή θεατρική γραφή, από το χθες στο σήμερα» είναι το θέμα της συζήτησης που διοργανώνει η Θεατρική Πορεία Λεμεσού, με εισηγητές τη φιλόλογο Στέλλα Μουζούρη, τον θεατρικό συγγραφέα και γραμματέα του Κυπριακού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Γιώργο Νεοφύτου, και τη θεατρολόγο, λειτουργό Θεατρικής Ανάπτυξης του ΘΟΚ, Μαρίνα Μαλένη. Συντονίστρια η θεατρολόγος Άντρη Κωνσταντίνου. Στο Κέντρο Τεχνών του Ιδρύματος Πανίκος Μαυρέλλης, στις 7.30 μ.μ. Πληρ. 25341572.

ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ

«Διαρρηγμένες ταυτότητες»

Η Στοά Αισχύλου, στα πλαίσια της δραστηριότητας «Πολιτικά Τοπία ξεδιπλώνονται στη Στοά», παρουσιάζει την περφόρμανς της ιστορικού και φωτογράφου Χρίστας Αντωνίου με τον τίτλο «Διαρρηγμένες ταυτότητες». Στις 8.30 μ.μ. Μέχρι τις 15/4. Πληρ. 99686209 και 22433418.

Μη χάσετε

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τρίο Τεκκέ

Μετά την κυκλοφορία του δίσκου τους «Τα Ρεγγέτικα», το συγκρότημα Τρίο Τεκκέ επιστρέφει αυτό τον μήνα με μια περιοδεία στην Κύπρο. Το συγκρότημα θα δώσει πέντε συναυλίες σε Λευκωσία, Λάρνακα, Λεμεσό και Πάφο, παίζοντας επιλογές από το άλμπουμ τους καθώς και καινούργιες συνθέσεις και ενδιαφέρουσες διασκευές. Το τρίο αποτελούν οι Αντώνης Αντωνίου (τζουράς και φωνή), Λευτέρης Μουμτζής (κιθάρα και φωνή) και Colin Somervell (κοντραμπάσο). Κυριακή 11/4 στο μπαρ Νότος, Πάφος (26939616). Τετάρτη 14/4 στο Postcards, Λάρνακα (99524253). Σάββατο 17/4 στο Καφενέυ, Λεμεσός (99759689). Τρίτη 20/4 στο Σκαλί Αγλαντζιάς, Λευκωσία.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

100 Χρόνια Τσαρούχης

Το ντόμπρο παιδί του Πειραιά που μπήκε στα κοσμικά σαλόνια της Αθήνας και του Παρισιού και ανέτρεψε την καλλιτεχνική σκηνή τη δεκαετία του 1930. Η πρώτη ολοκληρωμένη αναδρομική έκθεση για τον Γιάννη Τσαρούχη (1910-1989) παρουσιάστηκε πρώτα στο Μουσείο Μπενάκη στην Αθήνα και τώρα έρχεται στη Λευκωσία. Την έκθεση οργανώνουν από κοινού το Μουσείο Μπενάκη, το Ίδρυμα Γιάννη Τσαρούχη και το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου, στο πλαίσιο της συμπλήρωσης ενός αιώνα από τη γέννηση του καλλιτέχνη. Εγκαίνια την Τετάρτη 14/4. Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου, Λευκωσία. Πληρ. 22128157.

ΘΕΑΤΡΟ

«Ινκόγκνιτο»

Πολλές μικρές ιστορίες-εξομολογήσεις που ξετυλίγονται για να σχηματίσουν ένα μωσαϊκό από συναισθήματα και ατμόσφαιρες στο θεατρικό «Ινκόγκνιτο», με άξονα και αρωγό τη μουσική. Με τους Γιώργο Χριστοδουλίδη και Στέλλα Φυρογένη. Πρεμιέρα Τρίτη 13/4. Μέχρι τις 28/4. Θέατρο Αγοράς Αγίου Ανδρέα, Λευκωσία. Πληρ. 22772395.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Από παιδιά, για παιδιά

Το φετινό φεστιβάλ μουσικής Βερεγγάρια είναι αφιερωμένο στη 200ή επέτειο από τη γέννηση του Frédéric Chopin και του Robert Schumann. Το φεστιβάλ κλείνει με την πρωινή παράσταση του Εργαστηρίου Εγχόρδων υπό τη διεύθυνση του Ματθαίου Καριόλου. Ένα κονσέρτο από παιδιά για παιδιά. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77777745.

Τετάρτη 14.4
ΜΟΥΣΙΚΗ

Ποπ ροκ

Οι Onirama έρχονται για δύο μοναδικές εμφανίσεις στη Μουσική Σκηνή Red, Λευκωσία. Δευτέρα 12/4 και Τετάρτη 14/4. Πληρ. 22767711.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Αρχιτεκτονικά οράματα

Το Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Διάτοπος παρουσιάζει τη νέα εικαστική πρόταση του Παναγιώτη Μιχαήλ με τίτλο «Ουρανέ, όχι δεν θα πω το ναι». Τα εγκαίνια της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν στις 8 μ.μ. Μέχρι τις 8/5. Πληρ. 22766117.

Πέμπτη 15.4
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Εφήμερα

Ο Γλαύκος Κουμίδης παρουσιάζει τρία ζωγραφικά του έργα, υπό τον γενικό τίτλο «PSEUDO-CONCEPTUAL EPHEMERA». Πρόκειται για μια σειρά έργων που τείνουν να αναδείξουν τρία τινά: Τη σαγήνη της συντεταγμένης αποκλίσεως από την οριζοντιότητα, την ευφροσύνη του εν παραβύστω φυγόκεντρου και, τέλος, τη ματαιότητα της αποτάξεως του αλογίστου. Μέχρι 23/4. Στην ΑΡΟΤΗΕΚΕ, Παλιά Λευκωσία. Πληρ. 99764816.

Παρασκευή 16.4
ΘΕΑΤΡΟ

«Η Αμερικάνα»

Το σύγχρονο μονόπρακτου έργο του Νικολάι Κολιάντα «Η Αμερικάνα» ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Κύπρο. Μια πρωίδα με πολλούς χαρακτήρες και πολλούς αθέατους παρτενέρ. Ένα ακόμη έργο που πραγματεύεται με τον δικό του συγκλονιστικό τρόπο το πιο καυτό πρόβλημα του σύγχρονου κόσμου – το πρόβλημα των απανταχού της γης μεταναστών. Σε μετάφραση Νόνας Μολέσκη και

σκηνοθεσία Μιχαήλ Λάινερτ. Σκηνικά και κοστούμια του Άντη Παρτζίλη και με τη Μόνικα Μελέκη στον ρόλο της «Αμερικάνας». Παττίχειο Θέατρο «ΣΚΑΛΑ». Τακτικές παραστάσεις κάθε Σάββατο. Πληρ. 24652800/1 και 99490102.

Σάββατο 17.4
ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Κερύνεια και λογοτεχνία

Ο Δήμος Κερύνειας, η Σχολική Εφορία της κατεχόμενης πόλης και το Πολιτιστικό Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ διοργανώνουν συμπόσιο με θέμα «Κερύνεια και λογοτεχνία». Αίθουσα εκδηλώσεων Πολιτιστικού Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, στις 9 π.μ. Δηλώσεις συμμετοχής και πληροφορίες στο 22818040.

ΘΕΑΤΡΟ

«Φήμες»

Ένα ατέλειωτο παιχνίδι παρεξηγήσεων, αποκαλύψεων και ανατροπών είναι η φαρσοκωμωδία «Φήμες». Ένας μεσήλικας και η γυναίκα του γιορτάζουν τη δέκατη επέτειο του γάμου τους και καλούν τους φίλους τους στην έπαυλή τους. Όταν οι προσκεκλημένοι φτάνουν, βρίσκουν τον οικοδεσπότη λιπόθυμο, μετά από μια απόπειρα αυτοκτονίας, ενώ η γυναίκα του απουσιάζει. Σε σκηνοθεσία Στέφανου Κοτσίκου. Με τους Νεοκλή Νεοκλέους, Σταύρο Λούρα κ.ά. Μέχρι τις 25/4. Δημοτικό Θέατρο Λατσιών, Λευκωσία. Πληρ. 22878688.

Επιμέλεια: **ΜΑΡΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Κυριακή 11.4
ΜΟΥΣΙΚΗ

Χαμένοι Παράδεισοι του Jordi Saval

Ο σπουδαίος Καταλανός μουσικός Jordi Saval παρουσιάζει στο Μέγαρο τη συναυλία «Χριστόφορος Κολόμβος: Χαμένοι Παράδεισοι» με τη σοπράνο Μοντσεράτ Φιγέρας. Εναρξη 8.30 μ. μ. Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

Λυρικά έργα του 20ού αιώνα

«Σκηνές από λυρικά έργα του 20ού αιώνα» είναι το θέμα της πρώτης συναυλίας που δίνουν οι σπουδαστές του νέου μονοετούς προγράμματος της ΕΛΣ Athens Opera Studio στο θέατρο «Ολύμπια». Υπεύθυνοι σπουδών είναι οι Ν. Βασιλείου και Α. Χριστοφέλλης, ενώ τη μουσική προετοιμασία έχει αναλάβει ο Δ. Γιάκας. Θα ακουστούν έργα των Προκόφιεφ, Ραβέλ, Μπρίτεν κ. ά. Ώρα έναρξης 8 μ. μ. Είσοδος ελεύθερη. Ακαδημίας 59 - 61.

Δευτέρα 12.4
ΧΟΡΟΣ

Pink Floyd Ballet από τη Σκάλα του Μιλάνου

Στο Μέγαρο εμφανίζεται το Μπαλέτο της Σκάλας του Μιλάνου με το έργο του διάσημου Γάλλου χορογράφου Roland Petit «Pink Floyd Ballet». Ενα ιστορικό μπαλέτο που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 1972. Αίθουσα Αλεξάνδρα Τριάντη. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

Τετάρτη 14.4
ΧΟΡΟΣ

Καινοτόμος «Λίμνη των Κύκνων»

Η «Λίμνη των Κύκνων» του πρωτοποριακού Βρετανού χορογράφου Matthew Bourne, μακροβιότερη παράσταση μπαλέτου στο West End του Λονδίνου και στο Broadway της Νέας Υόρκης που εγκαινίασε το 2007 το θέατρο Badminton επιστρέφει στην Αθήνα. Μέχρι σήμερα έχει συγκεντρώσει περισσότερα από τριάντα διεθνή θεατρικά βραβεία ανάμεσα στα οποία τρία Τony στο Μπρόντγουεϊ. Η πιο πολυσυζητημένη καινοτομία της παράστασης είναι η επιλογή ενός άντρα χορευτή για τον πρωταγωνιστικό ρόλο της Οντέτ/Οντίλ. Εως τις 25 Απριλίου. Θέατρο Badminton

ΕΚΘΕΣΗ

Ισπανική αρχιτεκτονική

Εγκαίνια της έκθεσης «35+ Οικοδομώντας τη δημοκρατία: 35 χρόνια ισπανικής κοινωνικής αρχιτεκτονικής» στο Μουσείο Μπενάκη. Εως τις 9 Μαΐου. Κτίριο οδού Πειραιώς. Πειραιώς 138 και Ανδρονίκου

Πέμπτη 15.4
ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Παραμυθάδες απ' όλον τον κόσμο

Διάσημοι αφηγητές/ παραμυθάδες από όλο τον κόσμο συμμετέχουν στο 2ο Διεθνές Φεστιβάλ Αφήγησης και Τεχνών του Λόγου «Ηρωες και ηρωίδες» που πραγματοποιείται στην Κοζάνη. Κοζάν η τηλ. 24610 24062

Σάββατο 17.4
ΟΠΕΡΑ

Ο Χοσέ Κούρα στο Μέγαρο

Ο Jose Cura εμφανίζεται στο Μέγαρο σε μια συναυλία για τους σκοπούς του Ιδρύματος «Θώραξ». Συμμετέχουν η Συμφωνική της ΕΡΤ και η μεσόφωνος Κατερίνα Ρούσσου. Εναρξη 8.30 μ. μ. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ
ΕΚΘΕΣΗ
Hermitage museum
www. hermitage. nl

«Από τον Ματίς στον Μάλεβιτς: Πρωτοπόροι της Μοντέρνας Τέχνης από το Ερμιτάζ». Το Ερμιτάζ του Αμστερνταμ, «θυγατρικό» του περίφημου μουσείου της Αγίας Πετρούπολης, παρουσιάζει για πρώτη φορά στην Ολλανδία 75 έργα ζωγραφικής που ανήκουν στη συλλογή του ρωσικού μουσείου. Είναι έργα που ανατρέχουν στη διαδρομή της μοντέρνας τέχνης από τα τέλη του 19ου αιώνα έως τις πρώτες δεκαετίες του 20ού, με τις υπογραφές φημισμένων καλλιτεχνών, ανάμεσά τους το «Κόκκινο δωμάτιο» του Ματίς, το «Μαύρο τετράγωνο» του Μάλεβιτς και η «Γυναίκα που πίνει αψέντι» του Πικάσο (φωτ.). Η έκθεση δίνει έμφαση στον ρόλο του Ιβάν Μορόζοφ και του Σεργκέι Σούκιν, των επιχειρηματιών - συλλεκτών από τη Μόσχα οι οποίοι αγόρασαν ή παρήγγειλαν πολλά από τα έργα που εκτίθενται (και στων οποίων το κληροδότημα εστιάζει επίσης η έκθεση του μουσείου της Βουδαπέστης «Από τον Ντεγκά στον Πικάσο», με έργα από το μουσείο Πούσκιν της Μόσχας). Εως τις 17 Σεπτεμβρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Tate Britain
www. tate. org. uk

«Chris Ofili». Γεννημένος το 1968 στο Μάντσεστερ, με καταγωγή από τη Νιγηρία, ο Κρις Οφίλι αναδείχθηκε σε επιφανές μέλος των αποκαλούμενων Young British Artists τη δεκαετία του '90. Αναμειγνύοντας γερμανικό εξπρεσιονισμό και αφρικανικούς μύθους, θρησκευτικά σύμβολα και την κουλτούρα της ραπ, ο Οφίλι επιχείρησε να απαντήσει με χιούμορ στα φυλετικά και σεξουαλικά στερεότυπα. Το 1998 κέρδισε το Βραβείο Τέρνερ και την επόμενη χρονιά προκάλεσε σκάνδαλο στη Νέα Υόρκη όταν εκτέθηκε ο πίνακάς του «Αγία Παρθένος Μαρία» όπου είχε χρησιμοποιήσει, ως συστατικό κολάζ, περιττώματα ελέφαντα. Τα τελευταία χρόνια έχει εγκατασταθεί στο Τρινιντάντ, όπου συνεχίζει μια πολύπλευρη καλλιτεχνική δραστηριότητα. Η έκθεση κάνει μια μεγάλη αναδρομή στο έργο του και θα διαρκέσει έως τις 16 Μαΐου.

ΜΙΛΑΝΟ
ΟΠΕΡΑ
Teatro a la Scala
www. teatroalascala. org

«Lulu». Ο Πέτερ Στάιν παρουσιάζει στη Σκάλα του Μιλάνου τη «Λούλου», την όπερα του Αλμπαν Μπεργκ η οποία, 70 χρόνια μετά την πρεμιέρα της, διατηρεί την προκλητική της οξύτητα αγγίζοντας θέματα όπως η πορνεία, η μοιχεία, η ομοφυλοφιλία, οι αιμομεικτικές σχέσεις. Τον ρόλο της μοιραίας Λούλου ερμηνεύει η σοπράνο Λόρα Αϊκιν (εδώ με τον τενόρο Ρόμαν Σάντνικ), την κόμησσα Γκέσβιτς η μέτζο-σοπράνο Νατάσα Πετρίνσκι, ενώ ο βαρύτονος Στίβεν Γουέστ έχει διπλό ρόλο: ερμηνεύει τον Δρα Σεν, τον τρίτο σύζυγο της Λούλου, και τον Τζακ τον Αντεροβγάλτη, ο οποίος τελικά την σκοτώνει. Οι παραστάσεις θα διαρκέσουν έως τις 30 Απριλίου.

ΠΑΡΙΣΙ
ΘΕΑΤΡΟ
Theatre de la Madeleine
www. theatremadeleine. com

«Une maison de poupée». Το «Κουκλόσπιτο» του Ιψεν πρωτοανέβηκε το 1879 και η Νόρα, η νεαρή σύζυγος που επαναστατεί αμφισβητώντας τον ρόλο της προστατευμένης, άβουλης κούκλας, έγινε ένα από τα πρώτα σύμβολα της γυναικείας χειραφέτησης. Παρά τα χρόνια που πέρασαν, το στέρεα δομημένο έργο του Νορβηγού δραματουργού εξακολουθεί να βρίσκει απήχηση στο σύγχρονο κοινό, καθώς το διακύβευμα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της άρνησης των βολικών εξαρτήσεων, ξεπερνάει το κοινωνικό πλαίσιο του 19ου αιώνα για να φτάσει στο σήμερα. Η παράσταση που σκηνοθέτησε ο Μισέλ Φο γεφυρώνει τη χρονική απόσταση τοποθετώντας το έργο στην εποχή του και δίνοντας έμφαση στο διαχρονικό του μήνυμα. Η Οντρέ Τοτού κάνει εδώ το θεατρικό της ντεμπούτο, ερμηνεύοντας τη Νόρα, με τον Μισέλ Φο στον ρόλο του Τόβαλντ.

Ανρί Καρτιέ - Μπρεσόν

«Ο,τι κι αν κάνεις, πρέπει να υπάρχει μια σχέση ανάμεσα στο μάτι και την καρδιά», είχε πει ο Ανρί Καρτιέ - Μπρεσόν (1908 - 2004), ο Γάλλος φωτογράφος που θεωρείται ο πατέρας του φωτορεπορτάζ. Ξεκινώντας από τη ζωγραφική, στράφηκε οριστικά στη φωτογραφία κατά τη δεκαετία του 1930. Πέρασε μεγάλο μέρος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου σε γερμανικό στρατόπεδο αιχμαλώτων και μετά τον πόλεμο χρονογράφησε με τον φακό του την ανεξαρτησία της Ινδίας, την επανάσταση στην Κίνα, τη Σοβιετική Ενωση μετά τον Στάλιν, τη μεταπολεμική Αμερική και την Ευρώπη. Πραγματοποίησε παράλληλα μια έξοχη σειρά πορτρέτων, απαθανατίζοντας διάσημες προσωπικότητες (εδώ η Πιάφ το 1946) όσο και απλούς ανθρώπους στις χώρες όπου ταξίδεψε. Η έκθεση «Henri Cartier - Bresson: The Modern Century», στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης, παρουσιάζει 300 φωτογραφίες του και θα διαρκέσει έως τις 24 Ιουλίου.

Theatre Nanterre - Amandiers
www. nanterre-amandiers. com

«Une maison de poupée». Δεύτερο «Κουκλόσπιτο» στο Παρίσι, ενώ ένα τρίτο ετοιμάζεται στο θέατρο Athenée - Louis Jouvet για τον Μάιο. Η Νόρα πρωταγωνιστεί στη θεατρική άνοιξη της γαλλικής πρωτεύουσας. Στην παράσταση του θεάτρου Ναντέρ - Αμαντιέ, ο Ζαν - Λουί Μαρτινελί βρίσκει τη διαχρονικότητα του έργου σε δύο πυρήνες: στην ηθική («λείπει τόσο πολύ στην εποχή μας, όπου ο καθένας πασχίζει να βρει νόημα στη ζωή του») και στο ζευγάρι («πάντα αναρωτιόμαστε πώς μπορούμε να συμβιώσουμε όντας ελεύθεροι»). Για τον ρόλο της Νόρας ο Μαρτινελί διάλεξε μια νέα ηθοποιό, τη Μαρίνα Φοΐς. Οι παραστάσεις θα διαρκέσουν ώς τις 17 Απριλίου, ενώ στο θέατρο Λουί Ζουβέ το έργο θα παρουσιάζεται από τις 6 έως τις 22 Μαΐου, σκηνοθετημένο από τον Νιλς Ολουντ.

ΕΚΘΕΣΗ
Jeu de Paume
www. jeudepaume. org

«Lisette Model». Η Λιζέτ Μοντέλ (1901 - 1983) έβλεπε τη φωτογραφική της μηχανή σαν ένα εργαλείο έρευνας με το οποίο μπορούσε να αποκαλύψει όψεις της πραγματικότητας που αλλιώς θα έμεναν παραμελημένες. Εστιάζοντας στους ανθρώπους, εκτιμούσε τη φυσική παρουσία τους και την προσωπική τους λάμψη χωρίς να προσπαθεί να απεικονίσει εξιδανικευμένες μορφές. Πίστευε ότι μια καλή φωτογραφία «σε χτυπάει στο στομάχι» και επιδίωκε να αναδεικνύει εικόνες της καθημερινής ζωής που το συμβατικό γούστο θεωρεί ανάξιες να απαθανατιστούν. Γεννημένη στη Βιέννη, πέρασε μεγάλο μέρος της ζωής της στο Παρίσι και στη Νέα Υόρκη, όπου αναδείχθηκε σε σημαντική δασκάλα της φωτογραφίας. Οταν ήρθε η εποχή των περιοδικών με φωτογραφικά αφιερώματα, πολλές δικές της φωτογραφίες δημοσιεύθηκαν στο Harper's Bazaar και στο Regards. Η έκθεση περιλαμβάνει 120 φωτογραφίες αντιπροσωπευτικές της δουλειάς της από διαφορετικές περιόδους. Εως τις 6 Ιουνίου.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
Palazzo Strozzi
www. palazzostrozzi. it

«Ντε Κίρικο, Μαξ Ερνστ, Μαγκρίτ, Μπαλτύς: Μια ματιά στο αόρατο». «Η ζωγραφική πρέπει να δείχνει εκείνο που είναι αόρατο», είχε πει ο Τζόρτζιο ντε Κίρικο (1888 - 1978) στις αρχές της καλλιτεχνικής του διαδρομής (εδώ, μια αυτοπροσωπογραφία του). Η έκθεση εστιάζει στην εξέλιξη και την επιρροή του Ιταλού ζωγράφου που γεννήθηκε στον Βόλο, παρουσιάζοντας μερικά από τα πιο διάσημα «μεταφυσικά» έργα του των δεκαετιών του 1910 και 1920, ονειρικά τοπία που κέρδισαν τον θαυμασμό πολλών ομοτέχνων του ανοίγοντας τον δρόμο για το σουρεαλιστικό κίνημα του μεσοπολέμου. Ιχνηλατώντας τη σύνδεσή του με συγχρόνους του και νεότερους καλλιτέχνες, η έκθεση περιλαμβάνει έργα πολλών άλλων ζωγράφων, ανάμεσά τους ο Τζόρτζιο Μοράντι, ο Κάρλο Καρά, ο Ρενέ Μαγκρίτ, ο Μαξ Ερνστ, ο Αλμπέρτο Σαβίνιο (αδελφός του Ντε Κίρικο) και ο Μπαλτύς. Εως τις 18 Ιουλίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Ο ρεπόρτερ και η χάκερ με το τατουάζ

Ο επίλογος της κινηματογραφικής τριλογίας «Μιλένιουμ» του Σουηδού Στιγκ Λάρσον, το «Κορίτσι στη φωλιά της σφήκας»

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ**

Ο Σουηδός Στιγκ Λάρσον, οικονομικός αναλυτής και δημοσιογράφος στο επάγγελμα, εμφανίστηκε στο ευρωπαϊκό αστυνομικό μυθιστόρημα σαν κομήτης. Το 2004 παρέδωσε τα χειρόγραφα μιας τριλογίας με γενικό τίτλο «Μιλένιουμ», την οποία είχε αρχίσει να γράφει το 2001, δεν πρόλαβε όμως να ζήσει τον εκδοτικό θρίαμβο που ακολούθησε. Λίγους μήνες μετά, ξεκίνησε για το τελευταίο μεγάλο ταξίδι του. Το «Μιλένιουμ» δεν άργησε να γίνει ένα από τα μεγαλύτερα ευρωπαϊκά μπεστ σέλερ της πρώτης δεκαετίας της χιλιετίας. Ο θρίαμβος επισημοποιήθηκε και με μια κινηματογραφική τριλογία, που όμως δεν είχε απήχηση ανάλογη με αυτήν που είχαν τα βιβλία. Το φαινόμενο Λάρσον καλά κρατεί. Ενώ εμείς περιμένουμε στις κινηματογραφικές αίθουσες την τρίτη ταινία της σειράς: το «Κορίτσι στη φωλιά της σφήκας», στη Γαλλία ξεκίνησε η δεύτερη ανακύκλωση της τριλογίας με τη μορφή μίνι τηλεοπτικής σειράς έξι επεισοδίων που ήδη προβάλλεται από το Canal +.

Σημείο αναφοράς για τη Νούμι Ραπάς ήταν η ταινία «Σιντ και Νάνσι» γύρω από τον Σιντ Βίσιους των «Sex Pistols». Στην τριλογία «Μιλένιουμ» ενσαρκώνει την αινιγματική Λίσμπετ Σάλαντερ.

Αντιήρωες

Το κινηματογραφικό «Μιλένιουμ» είναι ένα δαιδαλώδες αστυνομικό θρίλερ, ενίοτε φλύαρο, στο οποίο ένας δημοσιογράφος, ο Μίκαελ Μπλούμκβιστ, επιχειρεί να ελέγξει ένα διαβρωμένο σύστημα οικονομικής και πολιτικής διαπλοκής. Ο Μπλούμκβιστ μοιάζει άλλοτε σαν ένας μελαγχολικός Φίλιπ Μάρλοου σε έναν παγερό ευρωπαϊκό Βορρά, κυριολεκτικά και μεταφορικά, κι άλλοτε σαν ένας Δον Κιχώτης στα χρόνια της ψηφιακής τεχνολογίας και της παγκοσμιοποίησης. Αυτόκλητος συνεργάτης του είναι μια ιδιόρρυθμη 24χρονη γυναίκα, η κυβερνοπάνκ Λίσμπετ Σαλάντερ. Οι δυο τους είναι όψεις μιας ενοχλητικής διαφορετικότητας σε καιρούς όπου όλα τείνουν στην ομοιομορφία.

Ο Λάρσον στα νιάτα του ήταν δραστήριος αριστεριστής και εκδότης πολιτικού περιοδικού. Στην ωριμότητά του είναι ένας συγγραφέας στα ίχνη του Ισπανού Μανουέλ Μπονταλμπάν. Το alter ego του, ο Μπλούμκβιστ, είναι ένας ιδεαλιστής που οι πράξεις του έχουν ιδιαίτερο ηθικό βάρος σε έναν κόσμο όπου τα φαινόμενα απατούν. Πίσω από τη λαμπερή σουηδική βιτρίνα κρύβονται τα φαντάσματα του ναζισμού, το καρκίνωμα της σύμφυσης του κοινού εγκλήματος με την πολιτική και οικονομική εξουσία, το τράφικινγκ, η πορνεία, η σεξουαλική διαστροφή και μια ψυχοπαθολογία που την συναντάμε σε χολιγουντιανά θρίλερ τύπου «Seven».

> *Οι δύο ήρωες είναι όψεις μιας ενοχλητικής διαφορετικότητας σε καιρούς όπου όλα τείνουν στην ομοιομορφία*

Ο Μπλούμκβιστ έρχεται από ένα περιθώριο πολιτικό και επαγγελματικό, σαν ένας αντιήρωας που θέτει δονκιχωτικά το αίτημα της ηθικής. Η αντίδρασή του στη διεφθαρμένη εξουσία είναι συνειδητή, ιδεολογική, και ακολουθεί τις αρχές μιας «παλιομοδίτικης» δημοσιογραφίας που προτάσσει την έρευνα και τον έλεγχο.

Δίπλα του εμφανίζεται σαν φάντασμα η Σαλάντερ: ένα μεγάλο κορίτσι με τραυματική παιδική ηλικία, μ' ένα τεράστιο τατουάζ δράκου στην πλάτη και περιβολή πανκ. (Η Νούμι Ραπάς που την ενσαρκώνει, λέει πως αποφάσισε να γίνει ηθοποιός όταν είδε στο σινεμά το «Σιντ και Νάνσι» γύρω από τον Σιντ Βίσιους των «Sex Pistols».)

Η Σαλάντερ είναι ο αντιήρωας μιας θολής εποχής (διόλου τυχαία η αμφίσημη σεξουαλική ταυτότητά της) και αντιδράει ενστικτωδώς σαν ένα εξοστρακισμένο παιδί που η επιβίωσή του περνάει μέσα από την παραβατικότητα. Είναι μια χάκερ που θέτει με ανορθόδοξα, αλλά πιο αποτελεσματικά όπως φαίνεται στην πράξη, το ίδιο αίτημα ηθικής που θέτει και ο ιδεαλιστής Μπλούμκβιστ.

Μιλένιουμ

Στην πρώτη ταινία της τριλογίας, στο «Κορίτσι με το τατουάζ», ο Μπλούμκβιστ καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης για δυσφήμιση επιφανούς επιχειρηματία που, όπως θα αποδειχτεί στο τέλος, πλούτισε κάνοντας εμπόριο όπλων και ναρκωτικών. Η μυθοπλασία, όμως, οργανώνεται γύρω από μια άλλη υπόθεση στην οποία μπλέκεται ο Μπλούμκβιστ (θυμίζοντάς μας τον Μάρλοου στον «Μεγάλο ύπνο» του Τσάντλερ) για να ανακαλύψει έναν ναζί σίριαλ κίλερ στον ομφαλό μιας δυναστείας Σουηδών βιομηχάνων.

Στη δεύτερη ταινία, στο «Κορίτσι που έπαιζε με τη φωτιά», το ενδιαφέρον μετατοπίζεται στο εμπόριο λευκής σάρκας, στη σεξουαλική διαστροφή, στις μυστικές υπηρεσίες που έχουν δημιουργήσει έναν θύλακα παρακράτους και στο παρελθόν της αινιγματικής Σαλάντερ που κινδυνεύει να χαθεί σε μια δίνη.

Στην τρίτη ταινία, στο «Κορίτσι στη φωλιά της σφήκας», ένας χάκερ επεμβαίνει σαν από μηχανής θεός στην τραγωδία που εκτυλίσσεται πίσω από το αστυνομικό και δικαστικό θρίλερ του «Μιλένιουμ». Όμως, η δικαιοσύνη είναι σαν μια ψευδαίσθηση που ζει ένας Δον Κιχώτης του κυβερνοχώρου.

dbouras@kathimerini.gr

Δείτε

Το κορίτσι στη φωλιά της σφήκας (Millennium 3: The Girl Who Kicked the Hornet's Nest, 2009)
Ο επίλογος της σειράς «Μιλένιουμ». Η Λίσμπετ Σαλάντερ μεταφέρεται σοβαρά τραυματισμένη στο νοσοκομείο. Το ίδιο συμβαίνει και με τον πατέρα της, στον οποίο η Λίσμπετ επετέθη ευρισκόμενη σε αυτοάμυνα. Αυτές οι εξελίξεις δημιουργούν εκνευρισμό σε μια ομάδα παρακρατικών, βετεράνων πρακτόρων των μυστικών υπηρεσιών της Σουηδίας, που παρείχαν άσυλο στον μαφιόζο πατέρα της Λίσμπετ. (Στις αίθουσες προσεχώς)

Το κορίτσι που έπαιζε με τη φωτιά (Millennium 2: The Girl Who Played With Fire, 2009)
Ενας νεαρός επίδοξος δημοσιογράφος και μια φοιτήτρια εγκληματολογίας προσεγγίζουν τον Μίκαελ Μπλούμκβιστ στην εφημερίδα Μελένιουμ παρουσιάζοντας στοιχεία για το τράφικινγκ γυναικών και την πορνεία. Στη συνέχεια δολοφονούνται εν ψυχρώ. Στο περίστροφο του φόνου η αστυνομία βρίσκει τα δαχτυλικά αποτυπώματα της Σαλάντερ. Ο Μπλούμκβιστ συνεχίζει την έρευνα των νεαρών και ανακαλύπτει ένα σκάνδαλο στο οποίο εμπλέκονται μυστικές υπηρεσίες και μαφιόζοι. (Σε dvd)

Το κορίτσι με το τατουάζ (Millennium: The Girl With the Dragon Tattoo, 2009)
Ο Μπλούμκβιστ καλείται από έναν ηλικιωμένο βιομήχανο για να ρίξει φως στην υπόθεση εξαφάνισης μιας κοπέλας πριν από δεκαετίες. Ανάμεσα στους «τιποτένιους και άπληστους» συγγενείς του ηλικιωμένου άντρα βρίσκεται ένας ναζί σίριαλ κίλερ. Παράλληλα, η Σαλάντερ προσπαθεί να αποφύγει τον σαδιστή δικηγόρο επιτηρητή της. Το καλύτερο θρίλερ της σειράς στην οποία πρωταγωνιστούν ο Μάικλ Νίκβιστ και η Νούμι Ραπάς. (Σε dvd)

Η μετεξέλιξη της μικροαστικής τάξης

Ο Νταμιάν Ταμπαρόφσκι μιλάει για την παρακμή και τη διάλυση των κοινωνιών

DAMIAN TABAROVSKY
«Ιατρική αυτοβιογραφία»
Μετ. Νάντια Γιαννούλια
Εκδ. Πάπυρος

«Η φτώχεια είναι πάνω από όλα σημειολογία»
ΝΤ. Τ.

Της **ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ**

Νταμιάν Ταμπαρόφσκι: το πρώτο του βιβλίο στα ελληνικά αναφέρεται σε ένα νέο ρεαλισμό που γεννιέται σε εποχές κρίσεως. Το θέμα και η προσέγγισή του δείχνουν την ευρυμάθεια και τη βαθιά γνώση της πολιτικής.

Ο Νταμιάν Ταμπαρόφσκι (1967) είναι Αργεντινός και το πρώτο του βιβλίο που μεταφράστηκε στα ελληνικά μιλάει για την κρίση στην Αργεντινή, μια χώρα που γνώρισε επταετή χούντα (1976-1983), εντυπωσιακούς ρυθμούς ανάπτυξης όπως η χώρα μας και έζησε πριν από μας την κρίση (από την οποία παλεύει ακόμα να βγει, άσχετα από τους θετικούς οικονομικούς δείκτες). Ειδικότερα μάλιστα, μιλάει για το πώς το μάρκετινγκ κερδίζει και από την κρίση, ποντάροντας σε στερεότυπα, αντανακλαστικά και συμπεριφορές κοινωνικών τάξεων και ομάδων, ακόμα και την ώρα που αυτές προλεταριοποιούνται. Ο Ντάμι, ο πρωταγωνιστής του μυθιστορήματος, όταν χάνει τη θέση του στο Παρατηρητήριο κοινωνικοπολιτιστικών στάσεων που ο ίδιος οργάνωσε ως κοινωνιολόγος, πουλάει ρούχα μαϊμού σε καροτσάκι, περιφερόμενος από γειτονιά σε γειτονιά. Αλλά ουδέποτε κάμπτεται: είναι ο ένας και μοναδικός, ο εξαιρετικός, ο εκλεκτός και προορισμένος για την επιτυχία.

Καυτό το θέμα λοιπόν και πολύ γόνιμη η προσέγγισή του. Το ισχυρό διακείμενο του βιβλίου δεν μαρτυρεί μόνο την ευρυμάθεια του Ταμπαρόφσκι, τις σπουδές του στις πολιτικές επιστήμες, τη βαθιά γνώση του της γαλλικής και λατινοαμερικάνικης λογοτεχνίας, αλλά και την πολιτική του στάση - την οποία άλλωστε εξέφρασε και με το βιβλίο του «Η λογοτεχνία της Αριστεράς», που έχει προκαλέσει μεγάλη αίσθηση και ακόμα μεγαλύτερες διαμάχες. Αριστερός λοιπόν ο Ταμπαρόφσκι, μαρξιστής με αναφορές στον μεγάλο Περουβιανό μαρξιστή διανοούμενο Χοσέ Κάρλος Μαριάτεγκι, στον οποίο θα επανέλθουμε και ο οποίος περιγράφει πρώιμα τη «λειτουργία της κοινωνίας του θεάματος, της εμπορευματοποίησης της πρωτοπορίας και του πρόωρου θανάτου». Καυτηριάζοντας τον ευρωκεντρισμό, ο Ταμπαρόφσκι σχολιάζει ότι αν το άρθρο αυτό είχε γραφτεί από τον Βάλτερ Μπένγιαμιν, με τον οποίο σημειωτέον ο Μαριάτεγκι έχει πολλά κοινά, «ήδη θα είχαν δημοσιευτεί δεκάδες επί δεκάδων πραγματείες [...] και εκατοντάδες επί εκατοντάδων διατριβές και θα είχαν δοθεί χιλιάδες επί χιλιάδων διαλέξεις...».

Πολιτικό με όλη τη σημασία της λέξης και το μυθιστόρημά του. Περιγράφει την πληβειοποίηση της μεσαίας τάξης, που λαμβάνει χώρα σήμερα σε ολόκληρο τον ανεπτυγμένο κόσμο και τη σχολιάζει ο Νίκος Ξυδάκης στα τελευταία του άρθρα. Τη μετεξέλιξη δηλαδή του μικροαστού σε νεόπτωχο: πρώτα χάνεται η αποταμιευτική ικανότητα, στη συνέχεια οι έξοδοι, ακολουθούν τα ρούχα και τα συναφή, τέλος υποβαθμίζεται η ποιότητα των τροφίμων που αγοράζει. Τελευταίο κάστρο, η πρόσβαση στην ιδιωτική υγεία. Μετά την άλωσή του, το χάος. Το κυριότερο όμως είναι ότι ο Ταμπαρόφσκι περιγράφει την κατάσταση αυτή μέσα από έναν άνθρωπο αναίσθητο και γι' αυτό άτρωτο, έναν νάρκισσο περιωπής, ενσάρκωση του ατομικισμού από τη μια, αφού «ο κόσμος είναι ένα κενό που γεμίζει μόνο με την προέκταση του ατομικού εγώ» - ένα εγώ που ο συγγραφέας υπονομεύει τεχνηέντως αρνούμενος την τυπική πρωτοπρόσωπη αφήγηση της αυτοβιογραφίας-, και της αλλοτρίωσης, της αποξένωσης από την άλλη. Ο Ντάμι δεν έχει καμία σχέση με το περιβάλλον, ούτε καν με την τάξη του, ούτε με τον ίδιο του τον εαυτό. Απωθώντας τα πάντα, σωματοποιεί τα πάντα και αρρωσταίνοντας έρχεται αντιμέτωπος με τον αληθινό κόσμο, που δεν έχει θέση για τους αδύναμους. Η αρρώστια τον εμποδίζει να δουλέψει, να επιτύχει, να αναγνωριστεί, να κυριαρχήσει, αλλά ευτυχώς το μέλλον διαρκεί πολύ.

> *Στην αρχή χάνεται η αποταμιευτική ικανότητα, στη συνέχεια η αγοραστική δύναμη και τέλος υποβαθμίζεται η ποιότητα ζωής*

Στη σισύφεια πορεία του μέσα στον ανελέητο ανταγωνισμό, η πρώτη ασθένειά του είναι και η λιγότερο επικίνδυνη και ενοχλητική. Είναι ένα είδος δαλτωνισμού, που σχολιάζει τη σχέση του με τον κόσμο: αδυνατεί να τον αντιληφθεί στις πραγματικές του διαστάσεις. Επεται το λουμπάγκο, το έλκος στομάχου, μια είσφρηση όνυχος, η αλλεργία. Πότε οι άλλοι καρπώνονται τα σχέδιά του, πότε κλείνουν οι εταιρείες που δουλεύει, πότε η αρρώστια του δίνει προβάδισμα στους ανταγωνιστές που τον αντιγράφουν (περιφέρονται και οι υπόλοιποι πλανόδιοι με τους πάγκους τους, όπως ο πρώτος διδάξας Ντάμι και δεν στέκονται σε ένα και μόνο σημείο).

Ο Ταμπαρόφσκι προχωρά με διαρκείς παρεκβάσεις που λειτουργούν σχολιαστικά προς το κυρίως θέμα, την ασθένεια του ατόμου σε έναν κόσμο χωρίς δίχτυ ασφαλείας και τον άκρατο ατομικισμό ως ασθένεια των σύγχρονων κοινωνιών, που ξηλώνονται χωρίς να το παίρνουν καν είδηση. Μιλάει για την κυκλοφορία των εφημερίδων που πέφτει, τις υποβαθμισμένες γειτονιές του κέντρου που εν μια νυκτί μεταμορφώνονται σε γειτονιές διασκέδασης, τη λογοτεχνία και την ποίηση, για την οποία αναρωτιέται: «Το γεγονός ότι κάθε βδομάδα στο Μπουένος Αϊρες διοργανώνονται δεκάδες απαγγελίες ποίησης είναι ενθαρρυντικό ή σκέτη παρακμή; Ο νεαρός ποιητής που γυρνάει από τη μια ποιητική συνάθροιση στην άλλη δεν έχει μήπως κάτι κοινό με τον γιατρό που κάνει κατ' οίκον επισκέψεις γυρνώντας από το ένα σπίτι στο άλλο; [...]». Πολλές παρατηρήσεις του είναι ιδιαιτέρως καυστικές: «Σήμερα ακόμα η ουμανιστική σκέψη [...], όπως για παράδειγμα αυτή ενός Τζορτζ Στάινερ (μα τι άσχημο πράγμα να παραθέτεις παραδείγματα!), δηλαδή οι φιλόσοφοι, οι καθηγητές, οι δοκιμιογράφοι, οι μυθιστοριογράφοι και οι ποιητές, όταν θέλουν να φανούν ευαίσθητοι, καλλιεργημένοι, εκθαμβωτικοί, κατανοητικοί και ευρυμαθείς (μα τι άσχημο πράγμα να είσαι ευαίσθητος, καλλιεργημένος, εκθαμβωτικός, κατανοητικός και ευρυμαθής!) χρησιμοποιούν μουσικές μεταφορές [...]».

Επιθετικός λοιπόν, προβοκάτορας, αλλά και εξαίρετος συγγραφέας, οξυδερκής και στυλίστας, ο Ταμπαρόφσκι γράφει ένα μεγάλο μυθιστόρημα της παρακμής της μικροαστικής τάξης, της εθελοτυφλίας της, της διάλυσης των κοινωνιών και των επιθυμιών, συνομιλώντας τόσο με τον Μπαλζάκ και με τον Φλωμπέρ, όσο και με τους μεγάλους της λατινοαμερικάνικης λογοτεχνίας. Ενδιαφέρον δείγμα ενός νέου ρεαλισμού, μιας λογοτεχνίας που επιδιώκει να αντιπαλέψει την προσωπική επιθυμία, όπως ο ίδιος λέει στην τελευταία σελίδα του βιβλίου, μας προσφέρει ένα απίστευτα επίκαιρο μυθιστόρημα, ζωντανό, ευφυές, με ισχυρότατη άποψη και άφθονο χιούμορ: ένα δραστικό φάρμακο για την κρίση, με πολλαπλή δράση.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτήν την εβδομάδα — Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Συνδεδεμένοι,** η εκπληκτική δύναμη των κοινωνικών δικτύων και πώς αυτά διαμορφώνουν τη ζωή μας, των **Nicholas Christakis και James Fowler (Κάτοπτρο).** Ανατομία των σύγχρονων σχέσεων.	3
2.	**Γιατί το Βυζάντιο,** της **Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ (Ελληνικά Γράμματα).** Ενα απόσταγμα διδασκαλίας, ένα βιβλίο που εξηγεί το «γιατί» της βυζαντινής πολιτικής εμβέλειας.	25
3.	**Τα παιδιά δεν θέλουν ψυχολόγο, γονείς θέλουν,** του **Νίκου Σιδέρη (Μεταίχμιο).** Επιστημονικός οδηγός για τις σχέσεις γονέων και παιδιών.	50
4.	**Ο δρόμος της αυτοεξάρτησης,** του **Χόρχε Μπουκάι, μετ. Κωνσταντίνα Επισκοπούλου (Opera).** Δημοφιλές ανάγνωσμα αυτογνωσίας από τον Αργεντινό ψυχίατρο.	3
5.	**Ετυμολογικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας,** του **Γ. Μπαμπινιώτη (Κέντρο Λεξικολογίας).** Ποιες είναι οι ρίζες των λέξεων; Απαντήσεις στα ερωτήματα όλων μας.	18
6.	**Το μυστικό,** της **Rhonda Byrne, μετ. Εφη Τσιρώνη (Λιβάνης).** Το βιβλίο αυτογνωσίας που έγινε διεθνής επιτυχία για τις κρυφές ικανότητες του ανθρώπου.	5
7.	**Ιμια: τα απόρρητα τηλεγραφήματα των Αμερικανών,** των **Μιχάλη Ιγνατίου και Αθανασίου Ελλις (Λιβάνης).** Η κρίση στα Ιμια από δύο διακεκριμένους αναλυτές και γνώστες της διεθνούς πολιτικής σκηνής.	21
8.	**Επιστροφή στο μέλλον,** του **Πέτρου Παπακωνσταντίνου (Λιβάνης).** Η κρίση του υπαρκτού σοσιαλισμού και η Αριστερά.	1
9.	**Η ατίθαση. Η Κοκό πριν τη Σανέλ,** της **Edmonde Chalres-Roux (μετ. Μαρία Τσεκούρα, εκδ. Πάπυρος).** Η βιογραφία της Κοκό Σανέλ «χωρίς εξωραϊσμούς και αποσιωπήσεις».	1
10.	**Κι αν όσα λένε οι οικολόγοι δεν είναι αλήθεια,** του **Ζαν Ντε Κερβαστουέ (μετ. Ανδρέας Μιχαηλίδης, εκδ. Πόλις).** Ενα βιβλίο που «βάζει τα πράγματα στη θέση τους» για την... υπερβολική ανησυχία για το κλίμα και το περιβάλλον.	1

Ανάλυση σύγχρονης γεωπολιτικής.

Ιστορία και ρομαντισμός.

Αυτήν την εβδομάδα — Λογοτεχνία

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Το κορίτσι στη φωλιά της σφήγκας,** του **Στιγκ Λάρσον (εκδ. Ψυχογιός).** Το τελευταίο βιβλίο με το οποίο ολοκληρώνεται η δημοφιλής τριλογία Millennium του Σουηδού συγγραφέα.	2
2.	**Μερσέντες Χιλ,** της **Χρυσηίδας Δημουλίδου (Ψυχογιός).** Η ιστορία μιας καλλονής του βωβού κινηματογράφου στην Αμερική του 1930.	4
3.	**Απόψε δεν έχουμε φίλους,** της **Σοφίας Νικολαΐδου (Μεταίχμιο).** Η Ελλάδα των τελευταίων δεκαετιών με τόλμη.	3
4.	**Ιμαρέτ,** του **Γιάννη Καλπούζου (Μεταίχμιο).** Τούρκοι και Ελληνες στην Αρτα περί τα μέσα του 19ου αιώνα. Βραβείο Αναγνωστών.	13
5.	**Logicomix,** των **Απ. Δοξιάδη, Χρ. Παπαδημητρίου (Ικαρος).** Το graphic novel για την ιστορία της λογικής, που έγινε διεθνές μπεστ σέλερ.	46
6.	**Στην καρδιά των μουσώνων,** της **Julia Gregson, μετ. Βούλα Αυγουστίνου (Διόπτρα).** Βραβευμένο ως το καλύτερο ρομαντικό μυθιστόρημα στη Βρετανία το 2008. Διαδραματίζεται στην Ινδία το 1928.	5
7.	**Ο Φρόιντ στο Μανχάταν,** του **Λυκ Μποσί, μετ. Γιάννης Καυκιάς (Καλέντης).** Στις αρχές του 20ού αιώνα, ο Φρόιντ και ο Καρλ Γιουνγκ ταξιδεύουν στην Αμερική για να προωθήσουν την ιδέα της ψυχανάλυσης.	4
8.	**Τη νύχτα που γύρισε ο χρόνος,** της **Νοέλ Μπάξερ (εκδ. Ψυχογιός).** Ενα ταξίδι σε μνήμες και πρόσωπα με φόντο την πρόσφατη ιστορία.	2
9.	**Ο μικρός Πρίγκηπας,** του **Αντουάν ντε Σαιντ-Εξυπερύ (Πατάκης).** Νέα εικονογραφημένη έκδοση σε pop-up βιβλίο.	5
10.	**Η νύφη φορούσε μαύρα,** της **Σόφης Θεοδωρίδου (Ψυχογιός).** Μια νεαρή πρόσφυγας στη Θεσσαλονίκη του 1922.	3

Η ζωή της πιο κομψής γυναίκας.

Κοινωνικά δίκτυα και ευτυχία.

Η «Κ» προτείνει

Η ζωή στις προσφυγικές συνοικίες του Πειραιά.

«Κάτι θα γίνει, θα δεις», του **Χρήστου Οικονόμου (εκδόσεις Πόλις, σελ. 255).**
Η δεύτερη συλλογή διηγημάτων τού, γεννημένου το 1970 Χρήστου Οικονόμου. Στο «Κάτι θα γίνει, θα δεις», ο συγγραφέας έχει συγκεντρώσει δεκαέξι ιστορίες από τα Καμίνια, τη Νίκαια και τη Δραπετσώνα. Από τον ντόκο των Κρητικών, από το ουζερί «Υπάρχω» και από το φουγάρο της ΔΕΗ στο Κερατσίνι, ο Χρήστος Οικονόμου ξετυλίγει ιστορίες για τράπεζες που παίρνουν σπίτια, για σπίτια που παίρνουν φωτιά, για όνειρα που γίνονται στάχτη. Για το σκοτάδι που ζει στη διπλανή πόρτα... Υπάρχει όμως, πάντα, φως. «Γιατί εκεί όπου μεγαλώνει ο φόβος, μεγαλώνει κι εκείνο που σώζει από τον φόβο».

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Ευριπίδης** (Χαλάνδρι), **Πολύεδρο** (Πάτρα), **Αναγνώστης** (Ιωάννινα), **Οιωνός** (Λαμία).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Νέες εκδόσεις

ΠΑΙΔΙΚΟ

ΑΡΗΣ ΔΗΜΟΚΙΔΗΣ
Αόρατοι ρεπόρτερ
Επτά συναρπαστικές ημέρες
εκδ. Μεταίχμιο
σελ. 192

Ο πιο διάσημος ποδοσφαιριστής εξαφανίστηκε μυστηριωδώς και μόνον ένα κορίτσι μπορεί να τον βοηθήσει. Η Ελένη, το καινούργιο μέλος της φοβερής ομάδας των Αόρατων Ρεπόρτερ, θα ταξιδέψει σε όλον τον κόσμο και θα ζήσει απίθανες περιπέτειες ψάχνοντας την αλήθεια. Τίποτα δεν μπορεί να σταματήσει την Ελένη. Εχει μόνον επτά ημέρες να γυρίσει τον πλανήτη και να πραγματοποιήσει τα όνειρά της. Και δεν σκοπεύει να χάσει ούτε λεπτό.

ΑΛΕΚΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ
Ο Ζώζι και η... ποντικο-Μόνα Λίζα
εκδ. Κέδρος
σελ. 96

Ο Ζώζι είναι ένα πανέξυπνο, τρισχαριτωμένο ποντικάκι, που ζει με την οικογένειά του σε ένα παλιό σπίτι της Αθήνας. Ανυπομονεί να μεγαλώσει και να καταλάβει τον κόσμο γύρω του. Οταν ο πατέρας του, ο κύριος Ντι, θα χάσει τη δουλειά του, ο Ζώζι δεν το βάζει κάτω. Με τη βοήθεια ενός χρυσόχαρτου από σοκολατάκι, θα ζωγραφίσει μ' ένα δικό του τρόπο την ποντικο-Μόνα Λίζα και θα πάρει μέρος σε μια έκθεση παιδικής ζωγραφικής που θα αλλάξει τη ζωή του.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΝΤΟΝΑΤΟ ΚΑΡΙΖΙ
Ο υποβολέας
μετ. Εφη Καλλιφατίδη
εκδ. Ωκεανίδα
σελ. 633

Ο εγκληματολόγος Γκόραν Γκάβιλα και η ομάδα του καλούνται να εξιχνιάσουν μια σειρά αποτρόπαιων εγκλημάτων. Απέναντί τους έχουν ένα πολυπρόσωπο εχθρό που τους παρασύρει σε ένα εφιαλτικό παιχνίδι. Κάθε θύμα του είναι και μια καινούργια πρόκληση, κάθε εγκληματική πράξη του αποκαλύπτει κι ένα κρυφό μήνυμα που φέρνει όλα τα μέλη της ομάδας με ό, τι πιο σκοτεινό κρύβεται μέσα τους. Οταν προστίθεται στην ομάδα η Μίλα Βάσκες, ειδική στις εξαφανίσεις, όλες οι πλάνες καταρρέουν η μία μετά την άλλη. Ομως, το τίμημα της επιτυχίας είναι πολύ ακριβό: γιατί πίσω από κάθε έγκλημα που εξιχνιάζεται κρύβεται κάτι ακόμα πιο φριχτό.

ΠΟΙΗΣΗ

ANN ΣΕΞΤΟΝ
Ερωτικά ποιήματα
μετ. Ευτυχία Παναγιώτου
εκδ. Μελάνι
σελ. 112
Η Ανν Σέξτον αποτελεί ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά παραδείγματα ποιητών που έγραφαν για να ζήσουν. Οταν συνέθετε τα «Ερωτικά ποιήματα» (1969) εμπνεόταν από το θάρρος και τη λάμψη της γυναίκας εκείνης που είχε γνωρίσει το θερμό χάδι της κοινωνικής αποδοχής: το βραβείο Πούλιτζερ. Και παράλληλα τα λανιζόταν από τις φαντασιώσεις και την ερωτική επιθυμία της γυναίκας που παρέμενε ανέγγιχτη από τον ίδιο της τον άντρα. Στα ποιήματα αυτά πλάθει μια πολυδύναμη γυναικεία περσόνα που μοιάζει σχεδόν αδύνατον να αποτελεί ένα και μόνον πρόσωπο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

DANIEL COHEN
Η ευημερία του κακού
Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία
μετ. Τάσος Γιαννίτσης
εκδ. Πόλις
σελ. 339
Το βιβλίο αποτελεί μια τεράστια τοιχογραφία που μας οδηγεί από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία στο Χόλιγουντ, από την κρίση της δεκαετίας του 1930 σε εκείνη των subprimes, από τη Γερμανία του Κάιζερ στην Κίνα του σήμερα. Είναι ένα

ανήσυχο ταξίδι, που το στοιχειώνει ένα ερώτημα. Πώς η Δύση που έσωσε την ανθρωπότητα από την πείνα και τη δυστυχία κατέληξε στη συλλογική αυτοκτονία των δύο παγκοσμίων πολέμων; Ποιο είναι το κρυφό κακό που κατέστρεψε την Ευρώπη; Το ερώτημα δεν τίθεται μόνον αναδρομικά. Ο κόσμος ακολουθεί όλο και περισσότερο το παράδειγμα της Δύσης: οι ευρωπαϊκές τραγωδίες είναι άραγε πιθανόν να επαναληφθούν στην Ασία ή αλλού; Ο πλανήτης θα μπορούσε να αποφύγει μια νέα συλλογική αυτοκτονία, οικολογική αυτή τη φορά;

ΔΟΚΙΜΙΟ

ΗΛΙΑΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Ιστορία, γεωγραφία και στρατηγική της ναυτικής ισχύος
εκδ. Α. Α. Λιβάνη
σελ. 203
Τα ιδεολογήματα για το «τέλος της ιστορίας» και το «τέλος των εθνών-κρατών» θα μπορούσαν να δημιουργήσουν την απατηλή εικόνα ότι η στρατηγική σημασία της θάλασσας θα περιοριστεί. Η μελέτη, ωστόσο, της Θεωρίας, της Ιστορίας, της Στρατηγικής και της Γεωγραφίας της Ναυτικής Ισχύος μάς οδηγεί στο συμπέρασμα ότι είναι απείρως πιθανότερο η στρατηγική αυτή σημασία να ενισχυθεί παρά να εκλείψει. Η θάλασσα θα εξακολουθήσει να διατηρεί τη ζωτική σημασία της για το διεθνές οικονομικό σύστημα ως το κατ' εξοχήν πεδίο και μέσον μεταφοράς αγαθών του πλανήτη. Κι ακόμα, σε πείσμα των κοινωνικών και των τεχνολογικών εξελίξεων θα επαληθευθούν τα λόγια του στρατάρχη Μοντγκόμερυ ότι «Από τον καιρό που οι άνθρωποι πρωτάρχισαν να χρησιμοποιούν τις θάλασσες, το μέγα μάθημα της Ιστορίας είναι ότι ο εχθρός, που είναι αφοσιωμένος σε μια χερσαία στρατηγική, είναι, στο τέλος, ηττημένος».

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

IRVIN D. YALOM
Ενδονοσοκομειακή ομαδική ψυχοθεραπεία
μετ. Ευ. Ανδριτσάνου - Δ. Κακατσάκη
εκδ. Αγρα **σελ.** 432

Το έργο εξειδικεύει την εφαρμογή της ομαδικής θεραπείας σε νοσηλευόμενους ασθενείς, ένα πληθυσμό μεικτό, δύσκολο και με συνεχή εναλλαγή, ο οποίος για την κλινική ψυχιατρική έχει ειδική και βαρύνουσα σημασία. Απευθύνεται σε κλινικούς ψυχιάτρους, κλινικούς ψυχολόγους, ψυχοθεραπευτές, νοσηλευτές, κοινωνικούς λειτουργούς, εργοθεραπευτές και όσους εργάζονται στην ψυχιατρική νοσηλευτική μονάδα. Ο Γιάλομ παρουσιάζει πώς μπορεί να λειτουργήσει πιο σωστά, πιο αποτελεσματικά και πιο ανθρώπινα ένα ψυχιατρικό τμήμα νοσηλείας.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ. Π. Χ.

Δεν ήμασταν περιθώριο, αλλά κέντρο του κόσμου

Η διάσημη φωτογράφος Ναν Γκόλντιν επιχειρεί αναδρομή σε μιαν άλλη εποχή

Στην αίθουσα τέχνης της Ρεβέκκας Καμχή παρουσιάζονται 11 αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες της Γκόλντιν μαζί με ένα slide show 300 φωτογραφιών με θέμα τα παιδιά.

Της **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

Η φωτογράφος Ναν Γκόλντιν είναι σταρ. Με τον τρόπο της. Την ημέρα που δώσαμε ραντεβού στην γκαλερί της Ρεβέκκας Καμχή δεν είχε διάθεση να βγει από το δωμάτιο του ξενοδοχείου της. Υστερα από 2 ώρες αναμονής στο λόμπι, τη συνάντησα επιτέλους από κοντά. Φορούσε τζιν με λερωμένα μπατζάκια, ανδρικές κάλτσες, γόβες, μαύρες πέρλες στο λαιμό και ένα ρολόι Cartier. Κάπνιζε συνεχώς, οι στάχτες έπεφταν ή πάνω στα ρούχα της ή στο pony skin χαλί της σουΐτας. Μιλούσε αργά, σαν να έκανε μια προσωπική, ιερή εξομολόγηση για εκείνα τα άγρια χρόνια του '70 και του '80, τότε που φωτογράφιζε ανθρώπους στην κόψη του ξυραφιού, χρήστες ναρκωτικών και τρανσέξουαλ, καθιερώνοντας φωτογραφική «σχολή». Με τα χρόνια, η δουλειά της γλύκανε. Τώρα παρουσιάζει στην Αθήνα, μια ενότητα λήψεων με παιδιά, σε πόζες τρυφερές και παιχνιδιάρικες, που αφήνουν εντελώς διαφορετική επίγευση στον θεατή.

Ως αυθεντική σταρ, η Γκόλντιν έχει πιστό κοινό. Στην ομιλία της πριν από μερικές εβδομάδες στην Ελληνοαμερικανική Ενωση, ο κόσμος γέμισε την αίθουσα και απλώθηκε μέχρι τα σκαλιά του επάνω ορόφου. Εκείνη εμφανίστηκε περιποιημένη, φλέρταρε με το κοινό με εκείνο το στραβό χαμόγελο και το διαπεραστικό βλέμμα, δέχθηκε ερωτήσεις για τη φωτογραφία, τις γκέι-στρέιτ σχέσεις, την κοσμοθεωρία της. «Ποτέ δεν έχω φωτογραφίσει ανθρώπους να κάνουν κάτι που δεν έχω κάνει και εγώ η ίδια», απαντούσε με την συμπόνια και τη σοφία κάποιου που γνωρίζει καλά την ανθρώπινη ψυχή. Η δική μας κουβέντα ξεκίνησε από τη Νέα Υόρκη, όταν πέθαινε το punk και γεννιόταν το new wave. «So fucking long ago", όπως σχολίασε και η ίδια πριν ξεκινήσει το flash back της σε μιαν άλλη εποχή.

«Η Νέα Υόρκη που εγώ γνώρισα δεν έχει καμιά σχέση με τη σημερινή. Τότε, στο Μπάουερι, νοικιάζαμε σπίτια με 70 δολάρια το μήνα. Τώρα, έχουν γίνει ξενοδοχεία με εκατοντάδες δολάρια τη βραδιά. Ετσι, λοιπόν, όταν ακούω ότι το New Museum απέκτησε νέα αστραφτερή στέγη εκεί, απδιάζω. Ξαφνικά έγινε σημείο αναφοράς σε μια συνοικία, που έχασε την παλαιά της ταυτότητα, το μποέμ πνεύμα και μπήκε στη φορμόλη του πλούτου. Τα καταφύγια για αστέγους εξαφανίστηκαν και τώρα σκοντάφτεις επάνω σε eurotrash τουρίστες. Αυτό που μου λείπει περισσότερο από εκείνη την περίοδο της δεκαετίας του '70 είναι η αίσθηση της κοινότητας. Δεν ξέρω ποια ήταν η συγκολλητική ουσία που μας είχε φέρει κοντά. Ημασταν μια ομάδα υπέροχα ετερόκλητων ανθρώπων με γκέι και στρέιτ, καλλιτέχνες, μουσικούς, συγγραφείς, Ευρωπαίους και Αμερικανούς. Ολοι μας δημιουργικοί, ελεύθεροι, σαν τα αγρίμια. Και ύστερα, αυτό το πνεύμα της συνύπαρξης χάθηκε για πάντα. Από τα τέλη του '80 μέχρι και το 1993 σχηματίστηκε ξανά μια μικρή κοινωνία τέτοιων ανθρώπων αλλά ήταν απλώς το χρονικό ενός προαναγγελθέντος θανάτου. Δεν άντεχα άλλο, μετακόμισα στο Βερολίνο για 2 - 3 χρόνια. Σήμερα, η Ν. Υόρκη είναι απεχθής. Εχει διαμελιστεί σε μικρά κομματάκια, όλοι οι δρόμοι ανήκουν κάπου. Είσαι στο NoHo, το SoHo, το BoHo. Οι άλλοι σε κρίνουν ανάλογα με το πού είναι το διαμέρισμά σου», εξηγεί η Γκόλντιν.

«Το απαύγασμα του life style είναι ότι μερικοί πιστεύουν πως όλα κατηγοριοποιούνται», προσθέτει η πενηνταεπτάχρονη φωτογράφος. «Το ίδιο προσπάθησαν να κάνουν και με τη δουλειά μου. Οταν φωτογράφιζα εκείνη στην τρομερή ράτσα των ανθρώπων που συνυπήρχε αγελαία, που ρούφαγε το μεδούλι της ζωής, φλέρταρε με τα όρια... Δεν ήμασταν περιθώριο όπως μας βάφτιζαν, αλλά

Κατά τη σύντομη παραμονή της στην Αθήνα, η Ναν Γκόλντιν έδωσε μια ομιλία στην κατάμεστη αίθουσα της Ελληνοαμερικανικής Ενωσης (φωτ. Νίκος Κοκκαλιάς).

το κέντρο του κόσμου και του εαυτού μας. Οι υπόλοιποι με τις νορμάλ ώρες εργασίας, τις πληκτικές καθημερινότητες, οι στρέιτ, οι καριερίστες ήταν στην απέξω. Κάποιες από τις λήψεις ήταν στην Νέα Υόρκη, άλλες στην Ευρώπη. Δεν είχε σημασία ο τόπος αλλά η χρονική συγκυρία που έκανε κάποιες καταστάσεις να ανθίσουν. Τελικά ενδιαφέρομαι περισσότερο για "φυλές" ανθρώπων παρά για χώρες. Οταν γνωρίζω κάποιον, μυρίζομαι αμέσως αν έχουμε τα ίδια χνώτα. Είναι η αίσθηση του χιούμορ, ο τρόπος που στέκεται απέναντι στον κόσμο».

«Λένε ότι η φωτογραφία είναι ένας μικρός θάνατος. Φωτογραφίζεις μια στιγμή και ταυτόχρονα τη σκοτώνεις. Εγώ τα βλέπω αλλιώς. Φωτογραφία σημαίνει δίνω στα πράγματα ζωή. Ξεχωρίζω κάποια στιγμή, της χαρίζω αξία. Ολο και περισσότερο τελευταία προσπαθώ να μη δείχνω τις φωτογραφίες μου μία - μία αλλά σαν ένα corpus, μια διαδοχή εικόνων, κεφάλαια ολόκληρα που έχουν μουσική επένδυση και οντότητα. Μοιάζει πιο πολύ με κινηματογράφο όπου έχω μαζέψει διάφορα πολύτιμα στιγμιότυπα και τα έχω βάλει το ένα δίπλα στο άλλο. Ενα όμορφο τοπίο, ένα αξιέραστο πρόσωπο, ένα βλέμμα, ένα κτίριο που καταρρέει, κάποιον που μπαίνει ουρλιάζοντας σε μια παγωμένη θάλασσα.

»Στην Αμερική υπάρχει ένα είδος συναισθηματικού θανάτου. Ο χρόνος κυλάει πιο γρήγορα και δεν αφήνει περιθώριο να αναπτυχθεί τίποτα. Το μόνο που εκφράζεται με μεγαλύτερη ευκολία είναι η αγωνία, ακόμα και για απλά πράγματα. Να, είσαι λ.χ. στη Νέα Υόρκη, περιμένεις στην ουρά ενός σούπερ μάρκετ για να πληρώσεις κάτι και ο πελάτης που είναι στο ταμείο δεν έχει έτοιμα τα χρήματά του. Αμέσως αναπτύσσεται μια τρομερή ένταση, λες και τα χαμένα δευτερόλεπτα είναι χρόνια από τη ζωή των υπολοίπων. Στην Ευρώπη, τα πράγματα είναι καλύτερα. Μεγαλώνοντας, έχω κατανοήσει ότι ο χρόνος και ο τρόπος που τον προσμετρούμε είναι το πιο σημαντικό μέγεθος της ζωής».

Θέλω να ζω σαν να είμαι συνεχώς δεκαεννέα ετών

– Θα θέλατε να είχατε κάνει παιδιά;

– Θα ήθελα ένα παιδί, όχι περισσότερα. Ο τρόπος ζωής μου, όμως, δεν επέτρεπε μια τέτοια επιλογή. Οι καλλιτέχνες είναι τα πιο εγωκεντρικά όντα, ταξιδεύουν συνέχεια, αποφεύγουν τις ευθύνες και τις ρουτίνες. Είναι οι ίδιοι τα παιδιά. Και εγώ είμαι ακόμα παιδί... Βέβαια, το θέμα της οικογένειας έχει αλλάξει πολύ. Γνωρίζω ανθρώπους που μεγάλωσαν είτε με έναν μόνο γονιό είτε με δύο γονιούς του ίδιου φύλου και είναι ψυχικά ισορροπημένοι. Σε πολλές περιπτώσεις είναι πιο ευτυχείς από άλλους που ανατράφηκαν στην κλασική μορφή οικογένειας. Γενικά, κάθε παιδί είναι έρμαιο της σχέσης που έχουν οι δύο γονείς του. Αν είναι καλή, τότε προχωράει στη ζωή, διαφορετικά απορροφά κάθε συναισθηματικό κραδασμό, κάθε σύγκρουση, την ανταγωνιστικότητα, την επιθετικότητα και χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια για να τα αποτινάξει από πάνω του μια μέρα.

– Ποια είναι τα παιδιά στις φωτογραφίες σας;

– Τα περισσότερα είναι παιδιά φίλων μου, τα οποία απαθανάτισα σε διαφορετικές ηλικίες. Μου αρέσει να τα φωτογραφίζω γιατί αντανακλούν την παιδική μου πτυχή. Πιστεύω ότι στο ταξίδι της ύπαρξης του κάθε ανθρώπου υπάρχει ρευστότητα. Ανάλογα με τις φάσεις που περνάμε, αναδύονται από μέσα μας διαφορετικά στοιχεία. Η θηλυκή μας πλευρά παλεύει με την αρσενική, το παιδί με τον ενήλικο, πρόσκαιρα κάποιος κερδίζει και ύστερα η μάχη ξαναρχίζει. Εγώ, λ. χ., το μεγαλύτερο μέρος της ζωής μου το πέρασα λες και είμαι 19 ετών. Ο πατέρας μου, που έχει περάσει τα 90, δηλώνει ότι αισθάνεται σαν δωδεκάχρονος. Εχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι εσωτερικές ισορροπίες του φύλου και της ηλικίας μας αλλάζουν συνεχώς. Πλέουμε ανάμεσα στις διαφορετικές μας περσόνες και η φωτογραφία αιχμαλωτίζει ένα προσωρινό πρόσωπό μας.

Η έκθεσή της στην αίθουσα της Ρεβέκκας Καμχή (Λεωνίδου 9, Μεταξουργείο) ολοκληρώνεται στις 29 Μαΐου.

Διάσημες πένες σε ένα υπέροχο ντεκόρ

Εντυπώσεις από το Φεστιβάλ της Μέκκας των Γραμμάτων που έλαβε χώρα στο οξφορδιανό κολέγιο Christ Church

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΤΟΠΑΛΗ**

Τι μας κάνει να ευχαριστιόμαστε τη ζωή; Εστω, να την αντέχουμε; Η λογοτεχνία! έγραφε (περίπου) ο παλιός καλός Σάμιουελ Τζόνσον (1709 - 1784). Και καθώς η ακροβασία είναι γνωστό διεγερτικό, ο ευπώλητος Φίλιπ Πούλμαν (1946), φανατικά αντι-εκκλησιαστικός, παρέθεσε τέτοια και άλλα «ανακρινόμενος» από 16χρονη μαθήτρια στην αίθουσα του εκκλησιαστικού σχολείου του Καθεδρικού Ναού, στο Κολέγιο Christ Church. Εκεί, στο Φεστιβάλ της Μέκκας των Γραμμάτων παραδέχτηκε: είναι καλά τα χρήματα που βγάζει από το γράψιμο. Στον πέντα Τζόνσον, θυμίζουμε, τα χρήματα δεν έφτασαν παρά για ένα μόνο χρόνο σε οξφορδιανό κολέγιο· δεν αποφοίτησε ποτέ από πουθενά. Προς δόξαν, εντούτοις, του πάθους των Γραμμάτων έγραψε αργότερα το διάσημο λεξικό του (μήπως και το αγαπημένο λεξικό των ελληνόφωνων βιβλιομανών δεν γράφτηκε χάρη στο πάθος ενός εμπόρου, του Θεολόγου Βοσταντζόγλου;)

Κακές γλώσσες

Ηταν, άραγε, «το» γεγονός του Φεστιβάλ η ανάγνωση από το πολυδιαφημισμένο βιβλίο του Πούλμαν The Good Man Jesus and the Scoundrel Christ; Δύο μέρες αργότερα κυκλοφόρησε στα βιβλιοπωλεία (είχε υπάρξει και προδημοσίευση στον Guardian), τροφοδοτώντας κακές γλώσσες που έσπευσαν να το συγκρίνουν με τους Σατανικούς Στίχους του Ρουσντί (ποιος τους διάβασε, άραγε;), ως στηριζόμενο στην προκλητικότητα, όχι στη λογοτεχνική αξιοσύνη. Προτιμητέα η άλλη πλευρά του θορυβούντος συγγραφέα: αυτή που κατήγγειλε δημόσια τις βρετανικές κάμερες παρακολούθησης («περισσότερες απ' ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη χώρα του κόσμου») και χλεύασε τη δαιμονοποίηση όλων των ενηλίκων ως δυνάμει εγκληματιών, με αφορμή την πρόσφατη καθιέρωση στη χώρα του της υποχρεωτικής αρχειοθέτησης-πιστοποίησης όσων από αυτούς έρχονται επαγγελματικά σε επαφή με παιδιά.

«Το» γεγονός σε ένα τέτοιο Φεστιβάλ, όπου το μέγεθος των ονομάτων (ΛεΚαρέ, Γιουν Τσαγκ, Εϊμς, ΜακΓιούαν κ.ά.), συναγωνίζεται την πληθωρικότητα των εκδηλώσεων κι αυτή, με τη σειρά της, τη μυθική σκηνογραφία ενός Christ Church (που, ως αρχετυπικό οξφορδιανό κολέγιο, υπήρξε ντεκόρ λογοτεχνικών έργων και, αργότερα, ταινιών όπως το «Χάρι Πότερ») είναι η ατμοσφαιρική πύκνωση συγγραφέων - κοινού. Την προκαλούν οι δονήσεις των απαγγελιών και των συζητήσεων, η λάμψη των προσώπων που απολαμβάνουν την παρουσία οι μεν των δε, η κοινότητα μιας έξης που αναμοχλεύεται και ερεθίζεται από αξιόπιστη σκηνοθεσία, εμπιστοσύνη στο τελετουργικό, καλή διανομή.

Παιδιά Δημοτικού συζητούν με διασημότητες· μαθήτριες και μαθητές λυκείου αναλαμβάνουν ρόλο στις συζητήσεις ή βραβεύονται σε διαγωνισμούς επιπέδου. Χωρίς αμηχανία, χωρίς επιτήδευση. Ορθότερα: με υπερβολική επιτήδευση, καλλιεργημένη ως δημιουργική επιτέλεση. Στην θεατρική της ένταση –κι όποιος αντέξει!– το τετριμμένο αναβιβάζεται σε κλασικό. Ετσι, στο περίφημο ερώτημα «ποίηση ή πρόζα;» (γιατί άραγε τίθεται μόνο στους ποιητές κι όχι στους πεζογράφους;) ο εξαιρετικός Ρόμπιν Ρόμπερτσον (1955) «από τη βορειοανατολική ακτή της Σκωτίας» απάντησε με γερή δόση φλέγματος πως είναι, βεβαίως, θέμα γούστου: «σ' άλλους αρέσει ένα μολτ ουίσκι, σ' άλλους μια πίντα εγγλέζικης μπίρας»...

Η Ιλιάδα, είπε ο Μάικλ Λόγκλεϊ (1939) (που προσφωνήθηκε ως «μεγαλύτερος εν ζωή αγγλόφωνος λυρικός ποιητής) είναι το σημαντικότερο όλων των βιβλίων. Κι ενώ η απαγγελία του άνοιξε με αδημοσίευτα ακόμα, τρυφερά ποιήματα, αφιερωμένα στα εγγόνια του, έκλεισε με τη διάσημη «Ανακωχή» (1994), που αναδιηγείται το ομηρικό επεισόδιο Αχιλλέα - Πριάμου (δημοσιεύθηκε άλλοτε στους Irish Times, προεικάζοντας μια παύση πυρός στη Βόρειο Ιρλανδία). Ο Λόγκλεϊ προλόγισε σχεδόν ένα προς ένα τα ποιήματά του με τόση ακρίβεια και ρυθμικότητα, ώστε παρατηρήθηκε εύστοχα ότι δυσκολευόταν κανείς να ξεχωρίσει το ποίημα από τον πρόλογο.

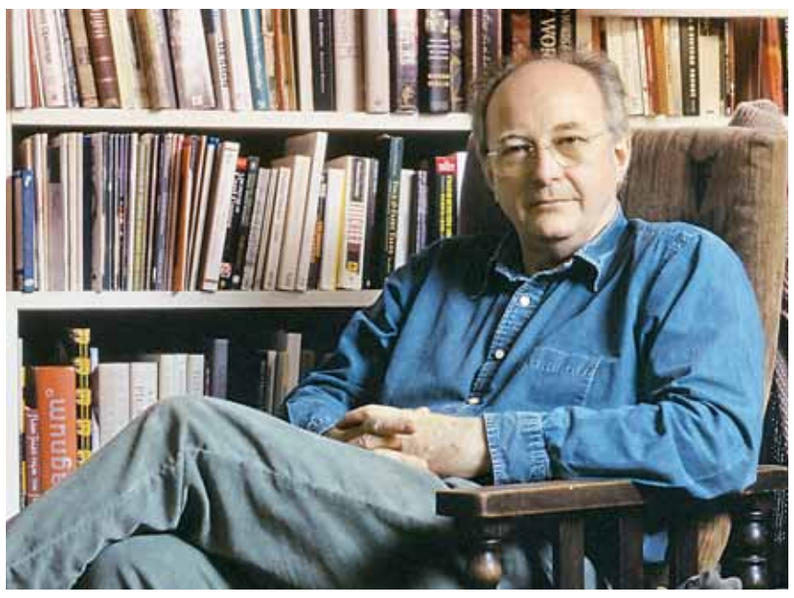

Το «γεγονός» του φεστιβάλ ήταν η ανάγνωση από το πολυδιαφημισμένο βιβλίο του Φίλιπ Πούλμαν, το οποίο κυκλοφόρησε δύο μέρες αργότερα και κάποιοι έσπευσαν να το συγκρίνουν με τους Σατανικούς Στίχους του Σαλμάν Ρουσντί.

Δυο κλειδιά, που η απαγγελία και οι συζητήσεις κατέστησαν ανάγλυφα, κουρδίζουν τα ετερόκλητα στοιχεία του βρετανικού συγγραφικού παραδείσου: αφηγηματικότητα και μουσικότητα. Είτε πρόκειται για ώριμη ποίηση είτε για το πειραματικό εγχείρημα μιας 17χρονης που βραβεύεται χωρίς λαμπρότητα (αλλά με αίγλη), είτε για τα μπεστ σέλερ του πονηρού, χαριτωμένου Πούλμαν, το «κείμενο» οφείλει να εξιστορεί, με ρυθμό και μέλος. «Τα γερά πηρούνια είναι πάντα καλοδεχούμενα», λέει ένας ήρωας στη Μαγική Πουτίγκα (1918), αγαπημένο ανάγνωσμα του Πούλμαν, χωρισμένο σε «φέτες» αντί κεφαλαίων. Η μεταφορά του κελεύσματος στους απανταχού αναγνώστες δεν θα πρόδιδε το πνεύμα της διοργάνωσης.

Συνομολογεί ο Ρόμπερτσον (μαγεύοντας το κοινό με απαγγελία άλλων εποχών), αφού δεν διστάζει να χαρακτηρίσει, ταπεινά τάχα, την ποιητική τέχνη του «χειροτεχνία» - κάτι που ευσχήμως επέρριπτε ως ανεπάρκεια ο Χιουζ στην Πλαθ από τη θέση του –δικαίως επικριθέντος– επιμελητή των Απάντων της. Ο Ρόμπερτσον βιοπορίζεται ως επιμελητής, οδηγούμενος εξ αυτού σε μιαν ευλογημένη καθυστέρηση της πρώτης δημοσίευσης (στην ηλικία των σαράντα). Αναφέρεται με σεβασμό στον δικό του επιμελητή, τον επίσης βραβευμένο ποιητή Ντον Πάτερσον. Ετσι, κουβεντιάζοντας, για επιμέλειες και χειροτεχνήματα, πιάνουν την τέχνη τους σκυφτοί, σαν το ψωμί από χάμω, οι ποιητές της Εσπερίας...

Το αυτονόητο

Ο Πούλμαν αναπολεί υπερωκεάνια ταξίδια της παιδικής του ηλικίας (θυμίζοντάς μας, δίχως ρητή αναφορά, το φευγιό της ατίθασης Λάιρα με τσιγγάνικα ποταμόπλοια και με πολικές αρκούδες στους πάγους). Κουνώντας χέρια - σώμα αλλάζει τον ρυθμό των παράκτιων κυμάτων σε πελαγίσια, εορτάζει εν πλω το πέρασμα του Ισημερινού, μαθαίνει με την όσφρηση και διδάσκει με τη γραφή την απεραντοσύνη της υδρογείου· εξηγεί το αυτονόητο: δεν ακούει μουσική ο συγγραφέας όταν γράφει, γιατί πρέπει να συγκεντρωθεί στον ρυθμό της πρόζας, που είναι δύσκολη υπόθεση. Μέμφεται δημόσια τον εαυτό του που υποχώρησε στις πιέσεις των εκδοτών, δημοσιεύοντας πρόωρα τον τρίτο τόμο της Τριλογίας: με τη στερνή του γνώση, θα χρειαζόταν άλλον ένα χρόνο για να τελειοποιηθεί.

Δεμένοι με μύθους και πάθη καλλιεργημένα ως άνθη της γλώσσας σε συγκεκριμένα τοπία και κλίματα, οι συγγραφείς μοιράστηκαν και μιαν ιδιότυπη –οξφορδιανή;– «ελληνικότητα»: ο Λόγκλεϊ με τα ομηρικά του θέματα· ο Ρόμπερτσον με τη λέξη «Νάξος» να κλείνει την απαγγελία του («Abandon»)· η 17χρονη Εμιλυ Χάρισον με τον τίτλο του βραβευθέντος ποιήματός της («Love has no Larynx»)· ο Πούλμαν, απαντώντας στην τελευταία ερώτηση λιλιπούτειου αναγνώστη με την εξήγηση της λέξης «δαιμόνιο» που, ως γνωστόν, είχε επιλέξει για τα ζωόμορφα πνεύματα των διάσημων πρωταγωνιστών του.

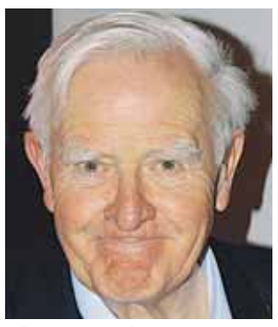

Τζον Λε Καρέ

Μάρτιν Εϊμς

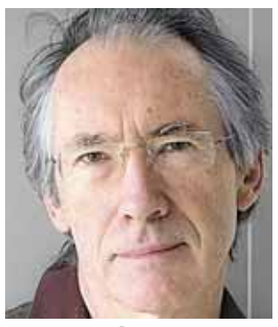

Ιαν ΜακΓιούαν

Γιουν Τσαγκ

Την Κυριακή 18 Απριλίου

γαστρονόμος

ΟΙ ΣΕΦ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΙΔΟΥΝ ΑΠΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Αξιοποίηση των εποχικών υλικών, ανακύκλωση των περισσευμάτων με δημιουργικό τρόπο, ιδέες για νόστιμα μαγειρέματα με απλά υλικά και δεκάδες συνταγές κοστολογημένες ανά μερίδα.

Επίσης ο Στέλιος Παρλιάρος ετοιμάζει δροσερά, εύκολα γρήγορα και χαμηλού κόστους γλυκά.

Αντικειμενικά Αξιόπιστη

Ρούχα επιθυμητά, έτοιμα να φορεθούν

Τολμηρά και αισθησιακά φορέματα από Γκαλιάνο και Αλμπέρ Ελμπάζ

Της **SUZY MENKES**

ΠΑΡΙΣΙ. Μια εξαιρετική συλλογή Ντιόρ –αισθησιακή, πλούσια και ανάλαφρη– παρουσίασε ο Τζον Γκαλιάνο, «ιππεύοντας» στον θεματικό άξονα της υψηλής ραπτικής με γρήγορο καλπασμό. Ήταν μια καλογυαλισμένη εκδοχή του σόου του Ιανουαρίου, ξεπερνώντας τα εμπόδια της ιστορίας, για να προσγειωθεί στο παρόν και να διεκδικήσει την αποδοχή του κοινού.

Αλλά οι γυναίκες «ελευθέρων ηθών» του Γκαλιάνο απέναντι στην ελευθερία που απέπνεαν οι γυναίκες του Lanvin δημιούργησαν τον απόλυτο ανταγωνισμό για τη σεζόν φθινόπωρο - χειμώνας 2010 στο Παρίσι.

Τα τολμηρά, ακόμη και δυναμικά φορέματα που έδειξε ο Αλμπέρ Ελμπάζ για τον Lanvin, με εξαιρετικά τονισμένους ώμους στα παλτό και τα μοντέλα σε απόλυτη παράταξη, πρόσφεραν μια φρέσκια απόπειρα στην απόλυτη πεποίθηση πως οι γυναίκες θα έπρεπε να εξουσιάζουν τις γκαρνταρόμπες τους.

Ο σχεδιαστής καταλαβαίνει πολλά για τις γυναίκες –την ανάγκη τα ρούχα να είναι άνετα, όπως επίσης οι ίδιες σε φόρμα–, έτσι ώστε τα φορεματά του, ξεκινώντας από ένα απλό τετράγωνο κομμάτι ύφασμα, να είναι ντραπαρισμένα και διαμορφωμένα με πτυχώσεις για να ακολουθούν τη γυναικεία σιλουέτα χωρίς ποτέ να σφίγγουν ή να εκθέτουν τη σάρκα.

Γνωρίζει επίσης ότι οι γυναίκες λατρεύουν το χρώμα –αλλά τελικά φορούν μαύρο– οπότε η παλέτα ήταν σκούρα, ίσως παραήταν για τόση χαρά που συνόδευε την κολεξιόν. Ακόμη κι όταν τα φορέματα, συχνά κομμένα στον έναν ώμο, ήταν σε χρώμα δαμασκηνί, πράσινο του φοίνικα και ναυτικό μπλε, με τα μοντέλα να φορούν πανομοιότυπες περούκες με αφέλειες, η προοπτική παρέμενε ακόμη σκοτεινή.

Η ιδέα μια βασικής ντουλάπας, την οποία η γυναίκα διακοσμεί με κομμάτια της επιλογής της, είναι μια μοντέρνα προσέγγιση – σαν ο σχεδιαστής να προσφέρει τα ρούχα αλλά να είναι έτοιμος για έναν διάλογο. Το να βρεις κάποιον να ορίσει τα θέματα και να έχει την ταπεινοφροσύνη να προτείνει ότι οι γυναίκες μπορεί να αντιμετωπίσουν τις ιδέες του με τον δικό τους τρόπο, ήταν ο λόγος που το σόου του Lanvin αποθεώθηκε.

Η σειρά των ρούχων στον Κριστιάν Ντιόρ, ήδη από την έναρξη, αποκάλυψε τον Γκαλιάνο στην πιο ρομαντική, απλή διάθεση. Η προγονική πόρτα στο φόντο οδηγούσε στον κόσμο της ομορφιάς του Μότσαρτ, εκεί όπου τα φορέματα Ντιόρ, τόσο κοντά, με γλυκούς φραμπαλάδες, ήταν πνιγμένα με χλωμά αποτυπώματα τριαντάφυλλων. Μια υβριδική μάλλινη ζακέτα είχε σατέν κορδέλες για φιόγκους πάνω σε πλεκτό.

Αυτή η στιγμή αντανακλούσε τη μείξη των δύο πολιτισμών που έφερε ο Τζον Γκαλιάνο σε μία από τις ωραιότερες συλλογές για τον Ντιόρ. Εκεί όπου ο σχεδιαστής θα μπορούσε άλλοτε να έχει συμβιβαστεί, αυτό το σόου ήταν εκλεπτυσμένο, αισθησιακό και έξυπνο. Το πατρόν ενός στυλάτου παλτό, συνδυασμένο με τη φινέτσα ενός διάτρητου δερμάτινου φορέματος με φραμπαλάδες, ηχούσε σαν το κυνηγετικό κόρνο για το χειροποίητο στοιχείο στα παρισινά ατελιέ.

Το μήνυμα της επίδειξης, όπως ζωντάνεψε μέσα από τις υποτονικές αποχρώσεις των ημιπολύτιμων λίθων, ήταν ότι τα ρούχα ήταν επιθυμητά, έτοιμα να φορεθούν και σίγουρα Ντιόρ.

AFP

Στο σόου του Κριστιάν Ντιόρ, ο Τζον Γκαλιάνο ανακάτεψε θηλυκούς φραμπαλάδες με ανδροπρεπή στοιχεία.

AFP

Ο Αλμπέρ Ελμπάζ για τον οίκο Lanvin παρουσίασε βασικά κομμάτια της γκαρνταρόμπας.

ΣΤΗ ΜΟΔΑ

AFP

Ο Καρλ Λάγκερφελντ παρέδωσε το δικό του μάθημα γεωμετρίας για το φθινόπωρο - χειμώνα 2010.

Οι γραμμές του Λάγκερφελντ

ΠΑΡΙΣΙ. Για την προσωπική του φθινοπωρινή συλλογή, ο Καρλ Λάγκερφελντ ακολούθησε τις ίσιες γραμμές που είχε υιοθετήσει προτού η υπόλοιπη βιομηχανία της μόδας ακολουθήσει το μάθημα γεωμετρίας.

Ο σχεδιαστής λάνσαρε μια δυναμική και γυαλιστερή συλλογή, με όλα: από λαμπερά αξεσουάρ μαλλιών μέχρι κολάν-μπότες ζωγραφισμένα με διαβήτη. Κι όμως παρ' όλα αυτά η κολεξιόν κατέληξε σαν μια στυλιστική άσκηση χωρίς πολύ συναίσθημα ή πειθώ.

Το αποτέλεσμα ήταν δημιουργίες από το εργαστήριο ιδεών που εισήγαγε ο Πιερ Καρντέν πριν από μισό αιώνα.

Το φουτουριστικό στάιλινγκ λειτούργησε καλύτερα στο πάνω μέρος του σώματος. Τα στενά σακάκια του κ. Λάγκερφελντ ήταν μόνο αμυδρά φουτουριστικά όταν στένευαν πάνω σε ένα «επιμηκυμένο» σώμα.

SUZY MENKES

Μιλιτέρ εναντίον... χρυσού

ΜΙΛΑΝΟ. Η Max Mara χρησιμοποίησε τη μιλιτέρ τάση για να δημιουργήσει μια κολεξιόν γεμάτη με επιθυμητά κομμάτια, σαν τα μακριά παλτό που έφεραν σε ισορροπία αυστηρά δομημένες στολές με φαρδιές φούστες, με όγκο.

Τα στοιχεία στη λίστα παρέμεναν υποβαθμισμένα - δεν υπήρχαν κεντήματα ούτε στολίδια. Αντ' αυτού τα παλτό είχαν υπερμεγέθη κουμπιά σε ψηλά κολάρα ή «περπατούσαν» δυο δυο με πολυχρηστικές ζώνες για να τονίσουν τη μέση και επωμίδες για να δώσουν σχήμα στους ώμους.

Το στυλ ήταν τυπικά ρωσικό, με παντελόνια σε απόχρωση καμηλό μέσα σε μπότες και κομψά τοπ σε ναυτικό στυλ συνδυασμένα με φούστες που έφταναν στο πάτωμα. Η χρήση λαμέ, που έμοιαζε να ρέει, ήταν μια ενδιαφέρουσα αντίθεση στο συνολικό στυλ δόμησης. Τα πλεκτά έμοιαζαν κάπως ογκώδη και τα μαύρα βελούδινα κομμάτια με τα χρυσά λουλουδάτα κεντήματα έδειχναν ντεμοντέ, αλλά δεν αποπροσανατολίζαν απ' ό,τι είχε μεγαλύτερη σημασία: αυτά τα εντυπωσιακά παλτό.

Η πρόσκληση σε ένα σόου Moschino συνήθως κρύβει μια υπόνοια για το τι να περιμένεις στην πασαρέλα. Αυτή τη σεζόν, το σκηνικό θύμιζε έναν τεράστιο χρυσό κρίκο σκουλαρίκι φτιαγμένο από χαρτόνι. Και έτσι η φθινοπωρινή-χειμωνιάτικη κολεξιόν βρήκε το γούρι της μόδας.

Αυτοί οι χρυσοί κρίκοι ήταν παντού. Ήρθαν αιωρούμενοι από τα αυτιά με μαύρα καουμπόικα καπέλα και γυαλιά. Ένα μαύρο σακάκι έκανε θόρυβο στην πασαρέλα, ένα φόρεμα ζιβάγκο ήταν κομμένο σε σχήμα χρυσού κρίκου, τσάντες είχαν το σχήμα πελώριων σκουλαρικιών.

AFP

Ο Moschino επένδυσε σε μεταλλικά στοιχεία, ενώ η Max Mara προτίμησε τις γήινες αποχρώσεις.

Οταν η σχεδιάστρια Ροσέλα Τζαρντίνι έστρεψε την προσοχή της σε άλλες ιδέες, αυτές είχαν την τάση να σκεπάζονται με κρόσσια ή να συνδυάζονται με φούστες με φραμπαλάδες. Αλλά ανάμεσα σε αυτά τα έντονα κομμάτια, υπήρχαν ρούχα που θα μιλήσουν στις πελάτισσες, σαν μια άνιμαλ-πρίντ καμπαρντίνα.

Αν η Μισέλ Ομπάμα μπορεί να βρει τέτοια κομμάτια , τότε θα πρέπει να βρίσκονται εκεί κάπου.

JESSICA MICHAULT

Το αυτοκίνητο του αύριο θα οδηγείται και θα παρκάρει μόνο του

Οι σχεδιαστές θα έχουν ελευθερία να διαλέξουν το μέγεθος και το σχήμα των οχημάτων, γιατί μπορούν να τοποθετήσουν την μπαταρία όπου επιθυμούν.

Της **ALICE RAWSTHORN**

ΛΟΝΔΙΝΟ. Πώς θα σας φαινόταν αν οδηγούσατε ένα αυτοκίνητο τόσο έξυπνο που θα μπορούσε να σας κατευθύνει μακριά από το μποτιλιάρισμα, να σας προειδοποιεί όταν ένα άλλο αυτοκίνητο απειλεί να πέσει πάνω στο δικό σας και να ανακαλύπτει το πιο βολικό μέρος για παρκάρισμα; Εκτός από το να είναι έξυπνο, αυτό το αυτοκίνητο είναι και τόσο οικολογικό που δεν θα χρειάζεται καν να ανησυχείτε για την περιβαλλοντική επιβάρυνση κατά τη διάρκεια της διαδρομής σας.

Αυτό το όραμα έξυπνων, οικολογικών αυτοκινήτων, μακριά από την απειλή της συμφόρησης, των τρακαρισμάτων, της μόλυνσης και των προβλημάτων στο πάρκινγκ, θα μπορούσε σύντομα να γίνει πραγματικότητα, σύμφωνα με τους συγγραφείς ενός καινούργιου βιβλίου, με τίτλο «Reinventing the Automobile».

Ο Γουίλιαμ Τζέι Μίτσελ, καθηγητής αρχιτεκτονικής στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Μασαχουσέτης, ο Κρίστοφερ Μπορόνι-Μπερντ, διευθυντής προηγμένης τεχνολογίας στην General Motors, και ο Λόρενς Ντι Μπερνς, σύμβουλος μεταφορών, συμφωνούν ότι το υπάρχον σύστημα βρίσκεται σε οριακό σημείο. Είναι πολύ ακριβό, τοξικό, ασφυκτικά γεμάτο και επικίνδυνο, τόσο για τους ανθρώπους όσο και για το περιβάλλον. Η αυτοκινητοβιομηχανία έχει επιχειρήσει να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα βελτιώνοντας την αποδοτικότητα στην ασφάλεια και τα καύσιμα, αλλά αυτές οι αλλαγές έχουν υπάρξει εξελικτικές, όχι επαναστατικές. Χωρίς μια αναγέννηση, η κρίση θα μεγαλώσει, με άμεσες επιπτώσεις για όλους, ειδικά για όλους εμάς που είμαστε παγιδευμένοι σε πόλεις πνιγμένες στην κίνηση.

Μια πιθανή λύση είναι να ξανασχεδιαστεί το ίδιο το αυτοκίνητο. «Αυτοκινητικό DNA» το αποκαλούν οι συγγραφείς, και είναι σχεδόν το ίδιο όπως ήταν πριν από έναν αιώνα όταν ο Καρλ Μπεντζ και ο Χένρι Φορντ δημιουργούσαν τα πρώτα μηχανικά αυτοκίνητα, με εσωτερικές μηχανές ανάφλεξης και πετρέλαιο για καύσιμο. Τα περισσότερα από τα 850 εκατομμύρια αυτοκίνητα στους δρόμους ανταποκρίνονται σε αυτό το στερεότυπο, ακόμη κι αν είναι επικίνδυνα ξεπερασμένο.

Το «Reinventing the Automobile» προτείνει την αντικατάστασή του από ένα «νέο αυτοκινητικό DNA», από ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα.

Οι σχεδιαστές θα έχουν μεγαλύτερη ελευθερία να διαλέξουν το μέγεθος, το σχήμα και το στυλ των αυτοκινήτων, γιατί μπορούν να τοποθετήσουν την μπαταρία όπου επιθυμούν. Αυτό σημαίνει ότι τα αυτοκίνητα μπορούν να γίνουν πιο ελαφριά και μικρότερα, κι όμως να παραμείνουν πιο άνετα στο εσωτερικό τους.

«Ιντερνετ της κίνησης»

Μια άλλη πρόταση είναι το «Ιντερνετ της κίνησης», το οποίο θα μπορούσε να βοηθήσει τους οδηγούς αυτοκινήτων να επικοινωνούν ασύρματα με τους άλλους οδηγούς και να μοιράζονται πληροφορίες για τη ροή της κίνησης και για απρόσμενα συμβάντα, όπως ατυχήματα ή ξαφνικές νεροποντές. Αποτέλεσμα; Οι οδηγοί θα μπορούν να γλιτώνουν χρόνο και ενέργεια.

Η ίδια τεχνολογία σύνδεσης θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να εντοπίσει κανείς τα καλύτερα σημεία πάρκινγκ. Τελικά θα μπορούσε να διευκολύνει τους οδηγούς αυτοκινήτων να αποφεύγουν συγκρούσεις. Αυτά τα αυτοκίνητα θα μπορούσαν ακόμη και να οδηγούνται μόνα τους, καθώς οι κάτοχοί τους σερφάρουν στο Διαδίκτυο, μιλούν μεταξύ τους ή... απολαμβάνουν έναν υπνάκο στη διάρκεια της διαδρομής.

Το βιβλίο δείχνει ότι το λανσάρισμα του Ιντερνετ ήταν εξίσου θορυβώδες, και αποδεικνύει ότι η τελική του επιτυχία μάς προετοίμασε καλύτερα να αγκαλιάσουμε άλλες αλλαγές στην ίδια κλίμακα.

Το «Reinventing the Automobile» προσφέρει μια αναλυτική και έξυπνη πρόταση για την ανάγκη να αλλάξουμε κάθε προοπτική του ντιζάιν για την προσωπική μας μετακίνηση.

TESLA MOTORS

FRANKO VAIRANI

Η Bit Cars προσφέρει μικρά αυτοκίνητα που σχεδιάστηκαν για μικρές διαδρομές. Το Tesla Roadster ανήκει επίσης σε μια νέα γενιά, αυτή των ηλεκτροκίνητων σπορ αυτοκινήτων.

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES

2 ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΝΟΙΚΙΑΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΑΝ ΣΤΟ GROUP ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΗΣ MICHAELS AUTOMOTIVE ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ

Πανέτοιμη και με στόχους που φιλοδοξούν να την αναδείξουν ως ένα από τα μεγαλύτερα συγκροτήματα εταιρειών στην Κύπρο, αντιμετωπίζει το μέλλον η Michaels Automotive. Μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, μετά την ανάληψη της Αντιπροσωπείας της Ford, η εταιρεία Michaels Automotive, κατόρθωσε να επιτύχει κατακόρυφη άνοδο στις πωλήσεις αυτοκινήτων στην Κύπρο. Σήμερα η Ford, με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, είναι **πρώτη** σε συνολικές πωλήσεις αυτοκινήτων για **τέταρτη συνεχόμενη χρονιά.**

Εξίσου δυναμική, όμως, είναι και η παρουσία της εταιρείας στην Αντιπροσώπευση των ελαστικών DUNLOP και των μπαταριών GLOBAL. Πρόσφατα, κάτω από την "ομπρέλα" της Michaels Automotive προστέθηκε και η GERMANIA, εταιρεία εισαγωγής πολυτελών μεταχειρισμένων Γερμανικών αυτοκινήτων.
Τώρα δύο νέες παγκόσμια γνωστές εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων, η Thrifty και η Dollar car rental, προστέθηκαν στον ήδη πλούσιο κατάλογο εταιρειών της Michaels Automotive.

Η Thrifty και η Dollar car rental που προσφέρουν υπηρεσίες ενοικίασης αυτοκινήτων σε πάνω από 80 χώρες και εργοδοτούν περί τους 6,800 υπαλλήλους, έχουν τα κεντρικά τους γραφεία στην Tulsa της Oklahoma με ένα τέλεια οργανωμένο δίκτυο υπηρεσιών σ' ολόκληρο, σχεδόν, τον κόσμο.

Προκειμένου να αυξήσουν τους ρυθμούς ανάπτυξης της Michaels Automotive, ο πρόεδρος της εταιρείας Δρ. Μιχάλης Μιχαήλ και η διευθύνουσα σύμβουλος κα Βάσω Μιχαήλ αναμένεται να εξαγγείλουν εντός των προσεχών μηνών και τη συνεργασία τους με μία ακόμη πολυεθνική εταιρεία.

Επιδιώκοντας το έργο της να είναι πάντα πρωτοποριακό, η Michaels Automotive πριν σβήσει ακόμα το έκτο κεράκι της γενέθλιας τούρτας, σχεδιάζει δυναμικά το μέλλον, με στόχο την όσο το δυνατό καλύτερη εξυπηρέτηση Κυπρίων και ξένων καταναλωτών.

Αντιπρόσωποι: MICHAELS AUTOMOTIVE LTD

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: 22860000 • ΛΕΜΕΣΟΣ: 25575000 • ΛΑΡΝΑΚΑ: 24664670 • ΠΑΦΟΣ: 26220011 • ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ: 23823210 • E-mail: info@fordcyprus.com • Web site: www.fordcyprus.com

MIRONA

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
Κυριακή 11 Απριλίου 2010

Pokka Coffee

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

Πολλοί δικαιούχοι των χρημάτων του Σανγκόι

Σε τρία μέρη και πολύ περισσότερα ταμεία θα πάει το ποσό που θα στείλει η Σπόρτινγκ για τη μεταγραφή του Αργεντινού. Τα δυο εκτός έδρας ματς με την Ανόρθωση έστειλαν στη Χιχόν τον παίκτη, που μας ήρθε από ομάδα β΄ κατηγορίας του Ισραήλ . **Σελ. 35**

ΑΠΟΕΛ

Συμφωνία με Τρικόσκι, μένει ο Ερ. Αστέρας

Επετεύχθη συμφωνία με τον 23χρονο Σκοπιανό επιθετικό, όμως πρέπει να βρεθεί η χρυσή τομή και με τον Ερυθρό Αστέρα, στον οποίον ανήκουν τα δικαιώματά του. Για έξι με οκτώ μεταγραφές πάνε το καλοκαίρι οι γαλαζοκίτρινοι. **Σελ. 35**

ΓΗΠΕΔΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

Γήπεδο κόστους 22 εκατ. ευρώ κτίζει ο ΚΟΑ

Στις 15.000 θέσεις η χωρητικότητα του κοινού γηπέδου που θέλει να φτιάξει ο οργανισμός για την πόλη, όμως στον Απόλλωνα ετοιμάζουν σχέδιο, με βάση το οποίο είναι υλοποιήσιμο και βιώσιμο ιδιόκτητο γήπεδο 12.000 θεατών. **Σελ. 36**

Κυπριακά κλειδιά στη μάχη του ΓΣΠ

Η Ομόνοια εξαρτάται από την κυπριακή μεσοεπιθετική τετράδα, η Ανόρθωση από τον εντυπωσιακό Μαραγκό

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Στη δύναμη που προσφέρουν οι Κύπριοι ποδοσφαιριστές θα στηριχτούν κυρίως οι Τάκης Λεμονής και Νίκος Νικολάου στο σημερινό (5:00 μ.μ., LTV) κρίσιμο ντέρμπι ανάμεσα σε Ομόνοια και Ανόρθωση. Η μεσοεπιθετική τετράδα του «τριφυλλιού» θα αποτελείται από ντόπιους παίκτες, ενώ οι Οκκάς και Μαραγκός θα τραβήξουν από την πλευρά τους σημαντικό βάρος για την «Κυρία». Χαρακτηριστικός της θετικής απόδοσης των Κυπρίων ποδοσφαιριστών και για τις δύο ομάδες είναι ο πίνακας των σκόρερ. Οι Μιχάλης Κωνσταντίνου και Στάθης Αλωνεύτης πέτυχαν από δέκα γκολ στο φετινό πρωτάθλημα για τους πράσινους, με τον Γιώργο Εφραίμ να ακολουθεί με επτά. Ίδιο σκηνικό και στους κυανόλευκους, με τον εντυπωσιακό φέτος Χρίστο Μαραγκό να μετρά δέκα γκολ και τον Γιάννη Οκκά να σκοράρει οκτώ.

Ο Τζέφρι Λεϊβακαμπέσι θα λάβει σήμερα κρίσιμο ρόλο αφού θα κληθεί να αναχαιτίσει τους γρήγορους ακραίους του «τριφυλλιού». Ο Ολλανδός αμυντικός είναι ο πρώτος σε συμμετοχές παίκτης της «Κυρίας» (25 εμφανίσεις), έδωσε φέτος τρεις ασίστ, ενώ σκόραρε και μια φορά, στην ευρεία νίκη με 4-1 απέναντι στη Νέα Σαλαμίνα.

Οι πολυτιμότεροι ποδοσφαιριστές της Ομόνοιας και της Ανόρθωσης φέτος, Νόελ Κασέκε και Χρίστος Μαραγκός αντίστοιχα, βρίσκονται στο όριο καρτών, με επτά κίτρινες. Με τιμωρία «φλερτάρουν» επίσης στο σημερινό παιχνίδι οι Αλωνεύτης (5), Μ. Κωνσταντίνου (3), Αλαμπί (3), Εφραίμ (3) και Ντάβιντσον (3) από πλευράς Ομόνοιας και οι Λαμπάν (5), Οκκάς (3), Α. Κωνσταντίνου (3), Γεωργίου (3), Οτσόκολιτς (3), Μπεκιάι (3) και Λεϊβακαμπέσι (3) για τους Αμμοχωστιανούς.

Μόνο με Ευρωπαίους αγωνίζεται ουσιαστικά η Ανόρθωση, στην Ομόνοια βρίσκονται 16 ελληνόφωνοι ποδοσφαιριστές

Ο ρόλος των Ευρωπαίων

Με μια ματιά στον διπλανό σχετικό πίνακα, βλέπουμε ότι η ροπή της Ομόνοιας και της Ανόρθωσης στους ελληνόφωνους ποδοσφαιριστές είναι σημαντικά μεγάλη. Για το «τριφύλλι» αγωνίστηκαν φέτος 16 ελληνόφωνοι και στους κυανόλευκους 14. Στους τελευταίους υπολογίζουμε και τον Τραϊανό Δέλλα, ο οποίος αποτελεί παρελθόν, ενώ στους 16 των πρασίνων βρίσκεται ασφαλώς και ο Τάσος Κυριάκος, ο οποίος έπαιξε επτά ματς φέτος σε πρωτάθλημα και κύπελλο.

Από εκεί και πέρα, η πλειοψηφία των ποδοσφαιριστών στα δύο έμψυχα δυναμικά είναι από χώρες της ευρωπαϊκής ηπείρου. Στην Ομόνοια εξαίρεση αποτελούν οι Κακά και Ντάβιντσον (Βραζιλία), Κασέκε (Ζιμπάμπουε), Αλαμπί (Νιγηρία), Ρενχίφο (Περού), ενώ ο Σιντιμπέ (Μάλι) δεν παίρνει σημαντικό χρόνο συμμετοχής.

Στην Ανόρθωση οι μη Ευρωπαίοι είναι ακόμη λιγότεροι. Πρόκειται για τους Καφού (γεννήθηκε στη Λισαβόνα) και Ζανίσιο από τα – μόλις 500 χιλιάδων κατοίκων – νησιά του Πράσινου Ακρωτηρίου. Πάντως και οι δύο έχουν «μεγαλώσει» ποδοσφαιρικά στην Πορτογαλία, ενώ και ο Νοτιοαφρικανός Ντελρόν Μπάκλεϊ αγωνιζόταν στη Γερμανία από 19 ετών.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΕΠΙΖΩΝΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ

ΤΑΚΗΣ ΛΕΜΟΝΗΣ
Στα μέσα Ιανουαρίου τον έβριζαν εν χορώ, όμως, σχεδόν τρεις μήνες μετά, τα πάντα αντιστράφηκαν για τον ίδιο και την Ομόνοια.

Η προϊστορία στη Λευκωσία*

ΝΙΚΕΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ	ΙΣΟΠΑΛΙΕΣ	ΝΙΚΕΣ ΑΝΟΡΘΩΣΗΣ
7	7	2

* από το 1996

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Δύο ήττες, δις από τον Απόλλωνα, για το κύπελλο, μετρά στον πάγκο της Ανόρθωσης ο νεαρός Κύπριος τεχνικός.

Τα κομβικά σημεία

1 **Μπορεί** η εγκυρότητα του γκολ του Ζουράφσκι στις καθυστερήσεις του ματς με τον Ερμή για την 22η αγωνιστική να είναι αμφιλεγόμενη, όμως οι τρεις βαθμοί γύρισαν εντελώς την κατάσταση για την Ομόνοια.

2 **Το τέρμα** του Μιχάλη Κωνσταντίνου στο 89΄ του αγώνα με τον ΑΠΟΕΛ (26η αγωνιστική) έδωσε αέρα στην Ομόνοια και έβαλε τέλος στις ελπίδες των γαλαζοκιτρίνων για τον τίτλο.

Οι εθνικότητες

ΚΥΠΡΟΣ	11	ΝΙΓΗΡΙΑ	1
ΕΛΛΑΔΑ	5	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	1
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	2	ΠΕΡΟΥ	1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1	ΠΟΛΩΝΙΑ	1
ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ	1	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1
ΜΑΛΙ	1	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1

ΓΚΟΛ

53 – 47

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 10	ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΡΑΓΚΟΣ 10
ΣΤΑΘΗΣ ΑΛΩΝΕΥΤΗΣ 10	ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΚΚΑΣ 8

ΑΓΩΝΕΣ

27 – 27

ΝΤΑΒΙΝΤΣΟΝ ΜΟΡΑΪΣ 27	ΤΖΕΦΡΙ ΛΕΪΒΑΚΑΜΠΕΣΙ 25
ΗΛΙΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ 25	ΚΑΦΟΥ 24
ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΦΡΑΙΜ 25	ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΚΚΑΣ 24

ΑΣΙΣΤ

29 – 25

ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΦΡΑΙΜ 7	ΜΠΡΟΥΝΟ ΣΕΪΡΟΥ 4
ΣΤΑΘΗΣ ΑΛΩΝΕΥΤΗΣ 4	ΤΖΕΦΡΙ ΛΕΪΒΑΚΑΜΠΕΣΙ 3

ΚΙΤΡΙΝΕΣ

49 – 48

ΝΟΕΛ ΚΑΣΕΚΕ 7	ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΡΑΓΚΟΣ 7
ΗΛΙΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ 6	ΝΙΚΟΣ ΚΑΤΣΑΒΑΚΗΣ 6
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΡΑΜΜΟΖΗΣ 6	ΒΙΝΣΕΝ ΛΑΜΠΑΝ 5

Τα κομβικά σημεία

1 **Ο αποκλεισμός** από την Πέτροβατς λίγο έλειψε να «διαλύσει» τη σεζόν της Ανόρθωσης, πριν ακόμη ξεκινήσει το πρωτάθλημα. Από τότε είδαμε πολλές αλλαγές στην «Κυρία».

2 **Το γκολ** του Χρίστου Μαραγκού με πέναλτι στο 90΄ κόντρα στον Απόλλωνα πριν δύο εβδομάδες έβγαλε νοκ-άουτ την ομάδα της Λεμεσού και διατήρησε την Ανόρθωση σε τροχιά τίτλου.

Οι εθνικότητες

ΚΥΠΡΟΣ	9	Ν. ΑΦΡΙΚΗ	1
ΕΛΛΑΔΑ	5	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	1
ΓΑΛΛΙΑ	2	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2	ΣΕΡΒΙΑ	1
ΠΡ. ΑΚΡΩΤΗΡΙ	2	ΣΚΩΤΙΑ	1
ΑΛΒΑΝΙΑ	1		

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΟΜΟΝΟΙΑ-ΑΝΟΡΘΩΣΗ 5:00 μ.μ. ΓΣΠ (LTV)

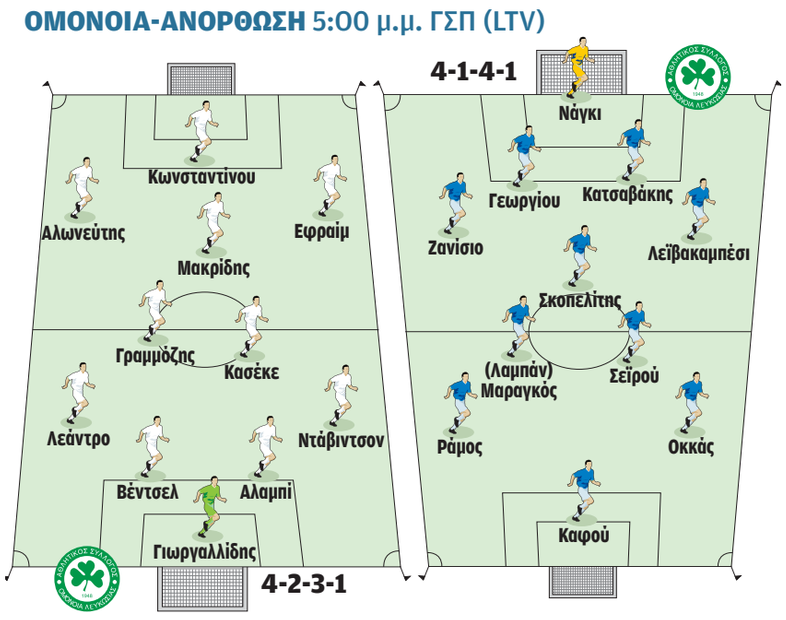

Η σκακιέρα του ματς-τίτλου

Η απουσία του πολύτιμου (25 συμμετοχές, τέσσερα γκολ) Ηλία Χαραλάμπους (συμπλήρωσε έξι κίτρινες κάρτες) είναι σημαντική, με τον Λεάντρο να μετατοπίζεται στο αριστερό άκρο της άμυνας της Ομόνοιας. Με δεδομένο ότι οι Ερνάν Ρενχίφο και Ματσέι Ζουράφσκι έχασαν αρκετές προπονήσεις αυτή την εβδομάδα, ο Τάκης Λεμονής μάλλον θα κρατήσει στον πάγκο του "τριφυλλιού" τον Δημήτρη Χριστοφή (για να έχει περισσότερες επιθετικές επιλογές για αλλαγή), με τον Δημήτρη Γραμμόζη να παίρνει θέση δίπλα από τον Νόελ Κασέκε, σε ένα πιο συντηρητικό στήσιμο του κέντρου της ομάδας. Κακά και Καρυπίδης είναι έτοιμοι, με τον Αλαμπί να μοιάζει ως ο πιθανότερος να δώσει τη θέση του, για να παίξει ένας εκ των δύο προαναφερθέντων στόπερ.

Με ένα ανασταλτικό χαφ – τον Σκοπελίτη – και δύο ακραίους σε κάθε πλευρά θα παρατάξει, όπως φαίνεται, την Ανόρθωση στο στάδιο της πρωτεύουσας ο Νίκος Νικολάου. Με βάθος στην άμυνα και με κάθετη ανάπτυξη, ψάχνοντας τον γρήγορο Καφού, αναμένεται να αγωνιστεί η «Κυρία», με κύριο στόχο να μην επαναληφθεί η εμφάνιση κόντρα στην Ομόνοια στο «Αντώνης Παπαδόπουλος».

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Οι παρενέργειες ενός οφσάιντ

Το Μεγάλο Σάββατο η Τσέλσι νίκησε εκτός έδρας τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ με 2-1, με το δεύτερο γκολ να σημειώνεται από καταφανή θέση οφσάιντ. Επρόκειτο για ένα ντέρμπι κορυφής το οποίο ίσως και να κρίνει το πρωτάθλημα. Πέντε αγωνιστικές πριν από το τέλος, οι μπλε πέρασαν μπροστά με δύο βαθμούς διαφορά από τους περσινούς πρωταθλητές. Για τη φάση διαμαρτυρήθηκε ο συνήθης ύποπτος, σερ Άλεξ Φέργκιουσον, ο οποίος έψεξε τον διαιτητή για το λάθος του και το θέμα έκλεισε εκεί. Τα μέσα ενημέρωσης σαφώς και τοποθετήθηκαν, σημειώνοντας το σοβαρό λάθος του βοηθού διαιτητή, αλλά η αναφορά τους ήταν διάρκειας μερικών δευτερολέπτων.

Τοποθετήστε τώρα το σκηνικό στην Κύπρο σε ανάλογο ντέρμπι κορυφής. Οι οπαδοί θα ενημερώνονταν για το οφσάιντ μέσω κινητού από φίλους τους που θα έβλεπαν τον αγώνα από την τηλεόραση. Θα υπήρχε διακοπή του παιχνιδιού λόγω ρίψης αντικειμένων. Για πόση ώρα, δεν ξέρουμε. Με τη λήξη της αναμέτρησης, οι παράγοντες της πλευράς που αδικήθηκε θα έκαναν λόγο για οργανωμένο σχέδιο εις βάρος της ομάδας τους. Οι παράγοντες της ομάδας που ευνοήθηκε θα έλεγαν ότι έχουν και εκείνοι παράπονα από τη διαιτησία τα οποία θα αφορούσαν τον πειθαρχικό έλεγχο. Ίσως να βάφτιζαν και πέναλτι κάποιο μικροσπρωξιματάκι στη μεγάλη περιοχή. Την ίδια ώρα, οι μοναδικοί αρμόδιοι για να μιλήσουν, οι προπονητές, δεν θα το έκαναν για να μην πληρώσουν πρόστιμο στην ΚΟΠ!

Σε λίγες ώρες, οι παράγοντες και των δύο ομάδων θα μελετούσαν εις βάθος το βίντεο και θα άρχιζαν τα τηλέφωνα στους τηλεοπτικούς σταθμούς που έχουν αθλητική εκπομπή το βράδυ. Θα είχαν σημειωμένες τις φάσεις στις οποίες αδικήθηκαν και θα ζητούσαν προβολή αυτών των φάσεων. «Στο τρίτο λεπτό είχαμε πέναλτι, στο 27ο μας σταμάτησε με οφσάιντ», και πάει λέγοντας. Το βράδυ στις αθλητικές εκπομπές, εκτός από την επίμαχη φάση, θα προβάλλονταν άλλες δέκα περίπου που θα αφορούσαν φάουλ, οφσάιντ και πλάγια άουτ! Οι αναλυτές θα έλεγαν ότι οι δύο ομάδες αδικήθηκαν ισόποσα σε φάσεις, ανεξάρτητα από το πόσο σημαντικά ήταν τα λάθη. Οι παράγοντες στις τηλεφωνικές γραμμές θα ξανάκαναν έναν τρικούβερτο καβγά και θα ανανέωναν το ραντεβού για την εβδομάδα που θα έμπαινε.

Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, θα ακολουθούσαν έντονες ανακοινώσεις, ίσως και συνεντεύξεις Τύπου, με τις οποίες θα γινόταν αναφορά στο οργανωμένο σχέδιο κατά της ομάδας, και στη συνέχεια θα ζητούνταν οι παραιτήσεις του βοηθού που είχε κάνει το λάθος, της Επιτροπής Διαιτησίας και των προέδρων της ΚΟΠ, του ΚΟΑ και... της Δημοκρατίας! Η αδικημένη ομάδα θα ανακοίνωνε, επίσης, καταγγελία του κυπριακού πρωταθλήματος στην ΟΥΕΦΑ, τη ΦΙΦΑ και τα... Ηνωμένα Έθνη! Ως διά μαγείας, όμως, δεν θα υπέβαλλε καταγγελία κατά του διαιτητή στα αρμόδια όργανα της ΚΟΠ!

Στο όλο σκηνικό θα εμπλέκονταν και οι οπαδοί που συμμετέχουν στις αθλητικές εκπομπές του απογεύματος. Από το οπαδικό αρχείο θα ανασύρονταν όλα τα λάθη που έγιναν εις βάρος της ομάδας τους από καταβολής του ποδοσφαίρου. Έτσι θα κάναμε ένα μαγικό ταξίδι πίσω στον χρόνο, με φόντο πάντα τη διαιτησία, και θα καταλήγαμε στο οπαδικό συμπέρασμα ότι όλα τα πρωταθλήματα ήταν στημένα, εκτός από αυτά που κατέκτησε η ομάδα μας. Όλη αυτή η ιστορία θα κρατούσε μέχρι το επόμενο σαββατοκύριακο, οπότε και θα επαναλαμβανόταν, με διαφορετικά λάθη και με διαφορετικούς ή και τους ίδιους πρωταγωνιστές.

Δυστυχώς όλα αυτά που έχω περιγράψει πιο πάνω δεν είναι φανταστικά. Είναι η κυπριακή πραγματικότητα σε όλο της το μεγαλείο. Είναι η καθημερινότητα που ζούμε, την οποία βέβαια εμείς οι ίδιοι έχουμε δημιουργήσει. Είναι η κοινωνία την οποία κτίσαμε και στην οποία δεν αναγνωρίζουμε ηθικές αρχές, ούτε έχουμε εμπιστοσύνη σε ανθρώπους και θεσμούς, αφού πίσω από κάθε λάθος βλέπουμε συνωμοσίες. Γιατί; Γιατί κρίνουμε εξ ιδίων τα αλλότρια. Γιατί ξέρουμε ότι το σύστημα είναι διαβρωμένο, αφού όλοι έχουμε συμβάλει στη διάβρωσή του. Φωνάζουμε όμως όταν αδικηθούμε και επιλέγουμε να λουφάξουμε όταν επωφελούμαστε από τις τρύπες του συστήματος. Αυτή η νοοτροπία δεν αφορά μόνο τον αθλητισμό, αλλά όλες τις πτυχές της κοινωνικής ζωής. Ας κοιταχθούμε λοιπόν στον καθρέφτη και ας κάνουμε την αυτοκριτική μας. Αυτό είναι το περιβάλλον στο οποίο θέλουμε να ζούμε;

sports@kathimerini.com.cy
Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

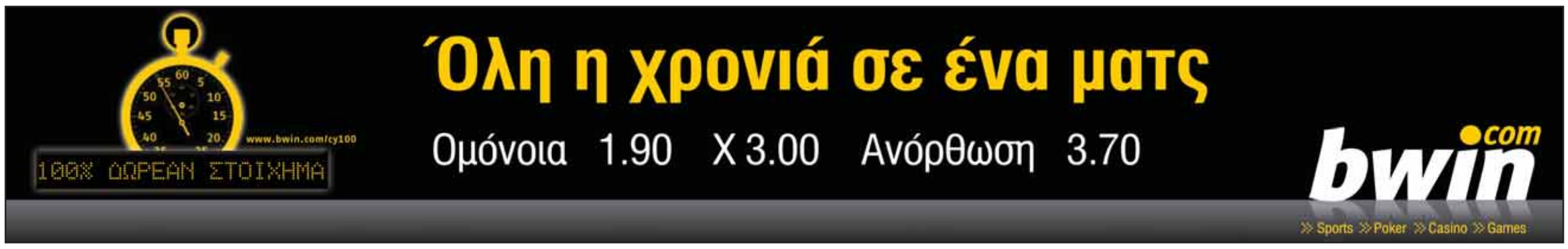

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Θα κάνει πράξη τη θεωρία ο Γιοβάνοβιτς;

Ακόμα και τη μετέπειτα εμπορική αξία των παικτών που αυτό το καλοκαίρι θα αποκτήσει ο ΑΠΟΕΛ, ώστε ο σύλλογος να μπορεί μελλοντικά να τους αξιοποιήσει (να τους πουλήσει δηλαδή), έδειξε να υπολογίζει ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς, διαφοροποιούμενος από τον τρόπο με τον οποίον σχεδιάζουν τις μεταγραφές τους οι τρεις μόνιμοι διεκδικητές την τελευταία πενταετία. Ομολογώ πως με κέρδισε το μεταγραφικό πλάνο όπως ο Σερβοέλληνας το άφησε να αχνοφανεί στη συνέντευξη Τύπου της περασμένης Πέμπτης, ειδικά η ατάκα «δεν θα πάρω παίκτη 33-34 χρόνων, όποιος κι αν είναι».

Δεν είναι ο πρώτος προπονητής που αντιλαμβάνεται ότι οι κυπριακές ομάδες δεν μπορούν να συνεχίσουν να αποτελούν νεκροταφείο ποδοσφαιριστών, αλλά πρέπει να εξελιχθούν σε διαμετακομιστικό σταθμό. Είναι, όμως, από τους λίγους που (λένε έστω ότι) σκοπεύουν να το εφαρμόσουν. Μέχρι στιγμής, στην πλειοψηφία τους οι συνάδελφοί του έφερναν υπερήλικες ποδοσφαιριστές – με την α-

Για να επενδύσεις σε έναν 25άρη, πρέπει να πας να τον δεις και μερικές φορές αγωνιζόμενο, κάτι που δεν έχει γίνει ακόμα

νοχή ή την προτροπή των διοικούντων – προτάσσοντας την πρόσκαιρη επιτυχία εις βάρος της βιωσιμότητας του συλλόγου, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα ελλειμματικούς προϋπολογισμούς. Τώρα ο Γιοβάνοβιτς λέει πως θα ακολουθήσει μια τακτική που για να την εφαρμόσεις, θέλεις άντερα, γιατί μπορεί να ψάχνεις για έναν... Σανγκόι, ο οποίος, εκτός από γκολ, θα αφήσει και ένα εκατ. ευρώ φεύγοντας, αλλά ίσως προκύψουν πολλοί... Σικόρα.

Για να επενδύσεις σε έναν 25άρη, δεν αρκεί το βιογραφικό και η γνώμη δυοτριών φίλων, αλλά πρέπει να πας να τον δεις, μερικές φορές, μάλιστα, αγωνιζόμενο, κάτι που έκανε η Χιχόν με τον Αργεντινό του Απόλλωνα, αλλά κανένας από τον ΑΠΟΕΛ μέχρι στιγμής και αυτή είναι η πρώτη επιφύλαξη. Και σίγουρα δεν μπορεί να περιμένεις να πετάει φωτιές στο γήπεδο από το πρώτο τρίμηνο, εξάμηνο, ακόμα και χρόνο. Τόσο στη διαπραγμάτευση όσο και στην απόδοση, η επένδυση χρειάζεται υπομονή, την οποία ο κόσμος των γαλαζοκιτρίνων δεν διαθέτει και το επιβεβαιώνει κάθε μέρα μέσω ραδιοφώνου και Ίντερνετ. Να και η δεύτερη επιφύλαξη. Όμως, αν δεν μπορεί να ρισκάρει ο Γιοβάνοβιτς, με τέτοιο λαϊκό έρεισμα και οικονομική άνεση, λόγω των χρημάτων του Τσάμπιονς Λιγκ, τότε στο άμεσο μέλλον δεν μπορεί να το κάνει κανένας.

Πέραν της ηλικίας, ο κόουτς των περσινών πρωταθλητών άφησε να νοηθεί πως θα κάνει περισσότερες μεταγραφές φέτος, αφού έδειξε με τα λόγια να αναγνωρίζει πως η ομάδα του έχει κλείσει τον κύκλο της. Κάτι που ίσως παρέλειψε να αναφέρει, αλλά μάλλον το αναγνωρίζει, είναι η ανάγκη η ομάδα του να γίνει πιο γρήγορη, καθώς στην ταχύτητα παίζεται πλέον η μπάλα στην Ευρώπη και εκεί ήταν η μεγάλη διαφορά από τους αντιπάλους στη φετινή πορεία στο Τσάμπιονς Λιγκ.

Συνολικά, ως πακέτο, το νέο πλάνο ακούγεται και μοιάζει ελκυστικό και συνάμα πολύ καινοτόμο, αφού ακόμα και τμηματική εφαρμογή του θα έχει μεσοπρόθεσμα μόνο οφέλη για τον σύλλογο. Με αγωνία και πολλές επιφυλάξεις περιμένουμε τη μεταφορά από τη θεωρία στην πράξη, πριν προχωρήσουμε σε περαιτέρω κολακείες ή επικρίσεις.

papadakism@kathimerini.com.cy

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Τον είχε «κόψει» ο Ντούσαν

Δεν ξέρουμε αν η ΑΕΚ Αθηνών θα έβρισκε πέρσι ένα εκατ. ευρώ για να αγοράσει τον Γκαστόν Σανγκόι, όμως δεδομένο είναι πως ο Ντούσαν Μπάγεβιτς ζήτησε και είδε πολλά DVD με πρωταγωνιστή τον Αργεντινό του Απόλλωνα. Τον «έκοψε» όμως από τη μεταγραφική λίστα, όταν έμαθε από φίλους στην Κύπρο για τον εκρηκτικό χαρακτήρα του παίκτη. **Μίκα**

Επιλεκτική συνεργασία

Δεν άρεσε στον πρόεδρο ομάδας από κατεχόμενο χωριό το σχόλιο της περασμένης εβδομάδας περί οικονομικής βοήθειας στα προσφυγικά σωματεία, έτσι δεν βοήθησε άλλον δημοσιογράφο (που δεν είχε σχέση με το επίμαχο άρθρο) σε ρεπορτάζ που δεν είχε να κάνει με το θέμα. «Αστείο» χαρακτήρισε το πιο πάνω περιστατικό ένα παιδί από το τμήμα διόρθωσης (που δεν ασχολείται με την πολιτική του ποδοσφαίρου) στο διπλανό γραφείο και έχει δίκιο. Δεν γίνεται να συνεργαζόμαστε με τους εκπροσώπους του Τύπου, αναλόγως του αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε με τη θεματολογία της εφημερίδας.

Φέτος διπλά προσεκτική

Μήπως άρχισαν πάλι τα μεταγραφικά σκωτσέζικα ντους για τους οπαδούς του ΑΠΟΕΛ; Την περασμένη Τρίτη έμαθαν ότι η ομάδα τους είναι κοντά σε συμφωνία με τον Τρικόσκι, αλλά την Τετάρτη ήρθε η διάψευση από τον πρόεδρο των γαλαζοκιτρίνων. Αυτό το σκηνικό το έχουν ζήσει στις τελευταίες μεταγραφικές περιόδους οι οπαδοί της ομάδας, όμως οι επιτυχίες του συλλόγου μετρίαζαν τις αντιδράσεις. Φέτος, όμως μάλλον η διοίκησή του θα πρέπει να είναι διπλά προσεκτική στο τι διαρρέει, τι δηλώνει και τι ανακοινώνει. **Ν.Φ.**

«Ευπρόσδεκτος ο ΑΠΟΠ»

Μπορεί ο ΑΠΟΠ Πάφου φαινομενικά να μην παίρνει τον τίτλο στη β΄ κατηγορία του μπάσκετ, αλλά αυτό δεν τους πτοεί σε ό,τι αφορά την άνοδο. Η ΚΟΚ τόνισε πολλές φορές ότι όσες ομάδες θέλουν να παίξουν με τους «μεγάλους», είναι ευπρόσδεκτες, ακόμη και αν δεν είναι πρωταθλητές στη β΄ κατηγορία, φτάνει να πληρούν κάποια κριτήρια. Προϋπολογισμό που αντέχουν, ικανοποιητικό γήπεδο, τμήματα υποδομών και Κύπριους καλαθοσφαιριστές. Ο ΑΠΟΠ διαθέτει όλα αυτά, ενώ δίπλα στην προσπάθεια της ομάδας βρίσκεται και ο Δήμος Πάφου. Ίσως έφτασε η ώρα να δούμε μια νέα επαρχία στην α΄ κατηγορία. **Ηρο**

Οι ιδιόρρυθμοι Αμερικάνοι

Σε καφετέρια της Έγκωμης είδαμε τον Λιούις Σιμς του Madisons ΑΠΟΕΛ, ούτε δυο ώρες πριν το τζάμπολ του αγώνα με την Intercollege ΕΘΑ, την Τρίτη του Πάσχα. Μας φάνηκε παράξενο, όμως στην Αμερική αντιμετωπίζουν εντελώς διαφορετικά το μπάσκετ. Εκεί οι παίκτες δεν μαζεύονται σε ξενοδοχεία, κοιμούνται ό,τι ώρα θέλουν και τρώνε ό,τι γουστάρουν. Μπορεί οι γαλαζοκίτρινοι να έχασαν, όμως ο Σιμς έβαλε 29 πόντους στο εν λόγω ματς, πιστοποιώντας πως η απόδοση δεν είναι συνάρτηση της στρατιωτικής πειθαρχίας που επιβάλλεται (κυρίως) στο ποδόσφαιρο. **Μίκα**

SAVVIDES PHOTO

«Μόνο αν έρθει ο Τζιοβάννης»

«**Η ομάδα** θα σωθεί μόνο αν έρθει ο Χριστάκης Τζιοβάννης», μας είπε τις προάλλες άτομο που ασχολείται με την Ένωση. Ο developer στο επάγγελμα παράγοντας της Ομόνοιας δεν είχε φέτος τον ισχυρό ρόλο στο «τριφύλλι» που διατηρούσε πέρσι, οι πληροφορίες λένε ότι ο ίδιος είναι απογοητευμένος, έτσι δεν απορρίψαμε αμέσως την ατάκα του Παραλιμνίτη μας ως επιστημονική φαντασία. **ΕΙ**

Ο 28χρονος Αυστραλός πρωταθλητής freestyle motocross, Ρόμπι Μάντισον, πραγματοποίησε την Πέμπτη άλμα με τη μοτοσικλέτα του πάνω από τον Ισθμό της Κορίνθου, ο οποίος έχει μήκος 85 μέτρα και ύψος 95 μέτρα πάνω από τη θάλασσα.

Στον Κεραυνό σέβονται

Στον ίδιο τα είπαμε ήδη, το γράφουμε εδώ περισσότερο για να δουν άλλοι πώς συμπεριφέρονται οι ομάδες που δουλεύουν επαγγελματικά. Ο εκπρόσωπος Τύπου του Κεραυνού, Γιώργος Σφικτός, όχι μόνο έτρεξε να εγκαταστήσει πρίζες στα δημοσιογραφικά του «Κώστας Παπαέλληνας» και να ετοιμάσει το ασύρματο ίντερνετ, αλλά όταν του είπαμε ότι το λάπτοπ δεν μας κάνει τη χάρη, ήρθε στον υπολογιστή του γράφοντος και έφτιαξε αμέσως το πρόβλημα. Εκεί στον Στρόβολο οι άνθρωποι σέβονται τα ΜΜΕ. **Ηρο**

All star ή All… Μιχαηλίδης;

Ωραίο το ποδοσφαιρικό All Star Game, ωραία και η ατμόσφαιρα, αλλά όσοι το παρακολούθησαν από την τηλεόραση πήραν μία γερή δόση από... Αντρέα Μιχαηλίδη. Δεν λέμε, ο Αντρέας είναι πολύ δημοσιογραφικός, έξυπνος και ετοιμόλογος. Όμως, το μικρόφωνο ήταν συνεχώς στο στόμα του Κύπριου προπονητή, ο οποίος εξελίχθηκε στο αποκούμπι των ρεπόρτερ. Χρειάζονται πάντως τέτοιες εκδηλώσεις για να αποφορτίζεται η ατμόσφαιρα και να ανακαλύπτουμε και πάλι τη χαρά του παιχνιδιού. **Ν.Φ.**

Η αύξηση «βολεύει»

Για δεύτερη βδομάδα συνεχίζονται οι συζητήσεις περί αύξησης των ομάδων της α΄ κατηγορίας. Την περασμένη εβδομάδα γράψαμε σε αυτή τη σελίδα ότι τέτοιο ενδεχόμενο φαντάζει γελοίο και ο γράφων εμμένει σε αυτή τη θέση. Όμως το τραγικό είναι ότι, πέρα από τις ομάδες που βρίσκονται στις χαμηλές θέσεις της βαθμολογίας, το θέμα της ανόδου φαίνεται πως βολεύει και άλλους. **Ηρο**

Πώς χάνει αυτή η ομάδα;

Βλέποντας την Μπαρτσελόνα στους δύο αγώνες με την Άρσεναλ, εύλογα διερωτάται κάποιος: Πώς είναι δυνατόν να χάσει αυτή η ομάδα; Πραγματικά, όταν η ομάδα βρίσκεται σε καλή μέρα, είναι απόλαυση να παρακολουθείς τους «μπλαουγκράνα». Οι αυτοματισμοί, οι επινοήσεις, η αλληλοκάλυψη, η πίεση, η ταχύτητα, διανθισμένα με το ατόφιο ταλέντο σχεδόν όλων των παικτών, προσεγγίζουν τα όρια της ποδοσφαιρικής τελειότητας. Όταν κάποτε χάνουν, είναι απλώς για να μας υπενθυμίζουν τη δημοκρατικότητα του αθλήματος. **Ν.Φ.**

Η μαγεία του ποδοσφαίρου

Οι τέσσερεις αγώνες που παρακολουθήσαμε στις διπλές αναμετρήσεις Άρσεναλ-Μπαρτσελόνα και Μπάγερν-Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ αποδεικνύουν γιατί το ποδόσφαιρο είναι ο βασιλιάς των σπορ. Παρακολουθήσαμε το άθλημα στην κορυφαία του εκδοχή, από τους καλύτερους του κόσμου σε ομαδικό και ατομικό επίπεδο. Και τα δύο ζευγάρια θα μπορούσαν άνετα να είναι τα ζευγάρια του τελικού. Πλέον οι Καταλανοί φαντάζουν ως το μεγάλο φαβορί, πλην όμως και οι άλλοι τρεις έχουν τις δικές τους πιθανότητες. **Ν.Φ.**

Ο οξύθυμος παράγοντας

Δεν άρεσε σε οξύθυμο παράγοντα επαρχιακής ομάδας ένα δημοσίευμα, έτσι, όταν τις μέρες του Πάσχα πέτυχε σε καφετέρια αυτόν που το έγραψε, έγινε χαμός. «Θα σε λιώσω, θα σου σπάσω τα μούτρα» και άλλες απειλές συνοδευόμενες από κοσμητικά επίθετα, στόλισαν τον συνάδελφο που, όπως μαθαίνουμε, έδωσε το θέμα στην αστυνομία. Φτάσαμε στο 2010 και ακόμα κάποιοι δεν έχουν μάθει να σέβονται την ελευθερία της έκφρασης και την ελευθεροτυπία. Ακόμα και δίκαιο να έχουν (στην προκειμένη ο συνάδελφος ίσως ξεπέρασε κάποιες κόκκινες γραμμές), δεν είναι τρόπος αυτός. Σε ζούγκλα είμαστε και απειλούμε όποιον πιστεύουμε ότι μας αδικεί; Σκοπός μας δεν είναι να «καρφώσουμε» τον δράστη – γι' αυτό και δεν αναφέρουμε ονόματα – αλλά να φέρουμε το περιστατικό ως παράδειγμα προς αποφυγή.

Υπό τις μελωδίες της Έλλης

Την ώρα που η Έλλη Κοκκίνου τραγουδούσε στο πριβέ πάρτι γενεθλίων Ρώσου επιχειρηματία, οι άνθρωποι της Ντιναμό Κιέβου κάθονταν στη διπλανή αίθουσα του πολυτελούς ξενοδοχείου, διαπραγματευόμενοι τη μεταγραφή του Εντβίν Ουόν από την ΑΕΛ. Πάντως, τις δύο πλευρές χωρίζει σημαντική οικονομική διαφορά, ενώ αν το deal κλείσει θα μιλάμε για πολύ λιγότερα χρήματα από ένα εκατ. ευρώ. **Ζαχ.**

Άσκοπες τώρα οι συγκρίσεις

Η εμφάνιση του Λιονέλ Μέσι και τα τέσσερα γκολ που πέτυχε απέναντι στην Άρσεναλ επανέφεραν τις αιώνιες συγκρίσεις για το αν αυτός είναι ο νέος Μαραντόνα. Πέρα από το γεγονός ότι δεν είναι φρόνιμο να συγκρίνονται ποδοσφαιριστές που έχουν παίξει σε διαφορετικές εποχές, είναι επίσης δεδομένο ότι πέρα από την αξία του κάθε ποδοσφαιριστή μετράνε και τα όσα έχει καταφέρει στην καριέρα του. Ο Μέσι είναι μόλις 23 χρόνων, οπότε η οποιαδήποτε σύγκριση θα πρέπει να γίνει σε δέκα χρόνια, όταν θα τελειώνει την καριέρα του. **Ν.Φ.**

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Ο εμπαιγμός των ΜΜΕ

Ο χώρος του κυπριακού μπάσκετ δεν είναι όμορφα πλασμένος. Αν ανοίξεις συνομιλία με δέκα άτομα που ασχολούνται με το άθλημα, πολύ πιθανόν να ακούσεις ισάριθμα διαφορετικά προβλήματα. Εμείς από την πλευρά μας είχαμε γράψει στις 3 Ιανουαρίου σχόλιο όπου απαριθμούσαμε διάφορα προβλήματα στον χώρο της κυπριακής καλαθόσφαιρας. Μερικά από τα θέματα που θίξαμε ήταν η έλλειψη Κυπρίων καλαθοσφαιριστών και υποδομών, οι ανεξήγητες αποφάσεις της Δικαστικής, η απουσία ανταγωνισμού, τα χάλια οικονομικά, το στρατιωτικό, οι χούλιγκαν και η ανοχή που δείχνουμε προς αυτούς. Από τότε πέρασαν τρεις μήνες και φυσικά δεν είδαμε σχεδόν καμία βελτίωση σε κανένα θέμα.

Ένα πρόβλημα που δεν θίξαμε τότε, αλλά προτιμήσαμε να το κρατήσουμε και να επεκτείνουμε σε μεταγενέστερο στάδιο, είναι η αντιμετώπιση και οι «ανέσεις» των εκπροσώπων των ΜΜΕ στα κλειστά γήπεδα του μπάσκετ. Με δυο λόγια, η κατάσταση για τους δημοσιογράφους στα κλειστά είναι τραγική. Χώροι εργασίας κτισμένοι σε άλλες εποχές, με αποτέλεσμα να απουσιάζουν τα στοιχειώδη, όπως οι πρίζες, οι χώροι για το λάπτοπ και φυσικά το ίντερνετ.

Ας δούμε την κατάσταση αναλυτικά ανά γήπεδο:

- Στο «Ελευθερία» τα ατομικά τραπεζάκια είναι ουσιαστικά άχρηστα, αφού δεν μπορούν να φιλοξενήσουν λάπτοπ, ενώ δεν υπάρχει διαδίκτυο. Απαιτείται εξ ολοκλήρου ξήλωμα και αναδιαμόρφωση του χώρου.
- Στο Λευκόθεο η κατάσταση είναι τραγική. Ο καβγάς με τον υπεύθυνο του κλειστού πριν πάρουμε μια πλαστική καρέκλα από την αποθήκη είναι επιβεβλημένος, ενώ όταν καταφέρουμε να κάτσουμε δίπλα από το τραπεζάκι των στατιστικών. Ούτε λόγος φυσικά για ίντερνετ.
- Στον Άγιο Δομέτιο, όποτε κάτσουμε στο τραπεζάκι που έστησαν οι άνθρωποι της ΕΝΑΔ δίπλα από τη γραμματεία, οι τελευταίοι συμπεριφέρονται σαν κάποια τετράποδα όταν μπαίνεις στον χώρο τους. Επιτίθενται και προσπαθούν να μας διώξουν! Ασφαλώς το διαδίκτυο αποτελεί ουτοπία.
- Σε ό,τι αφορά την Παλλουριώτισσα, από τη στιγμή που πρόκειται για σχολική αίθουσα, ό,τι και να πούμε θα ήταν ανώφελο.
- Στο «Κίτιον» η κατάσταση είναι καλύτερη, όμως η απουσία ίντερνετ και οι κλειδωμένες πόρτες ανάμεσα σε δημοσιογραφικά και στατιστικά (δίπλα από το παρκέ) προκαλούν αρκετά προβλήματα.
- Στη «Melford Arena» η οικονομική κρίση (φανταζόμαστε) αποτέλεσε τον λόγο που εδώ και ένα χρόνο το ίντερνετ είναι offline.
- Στην αίθουσα «Primetel» ο γράφων δεν έχει βρεθεί επί τόπου φέτος, έτσι δεν γνωρίζουμε αν τους τελευταίους μήνες εγκαταστάθηκε ίντερνετ.

Αξίζει να αναφέρουμε πως εξαίρεση αποτελεί το «Κώστας Παπαέλληνας». Οι άνθρωποι του Κεραυνού φροντίζουν να μας παρέχουν ίντερνετ WIFI και LAN, υπάρχουν πρίζες, ενώ η είσοδος στα δημοσιογραφικά επιτρέπεται μόνο σε εκπροσώπους των ΜΜΕ.

Εκτός, λοιπόν, από το κλειστό στην Παλλουριώτισσα, τον έλεγχο του οποίου διατηρεί η σχολική εφορία (άρα μπορούμε να ξεχάσουμε οποιαδήποτε βελτίωση), στα υπόλοιπα γήπεδα θεωρούμε εμπαιγμό το γεγονός ότι δεν υπάρχουν τα στοιχειώδη για τα ΜΜΕ. Ο ΚΟΑ οφείλει να απαιτήσει την εγκατάσταση ίντερνετ σε όλους τους αθλητικούς χώρους και να περάσει από λίφτινγκ τις δημοσιογραφικές εγκαταστάσεις όλων των κλειστών τα οποία βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία του («Ελευθερία», Λευκόθεο, «Κίτιον»), ενώ σε αυτά που ανήκουν σε ομάδες, να δώσει κατευθύνσεις για τις αναγκαίες μετατροπές.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Καθημερινό αθλητικό παρασκήνιο στο www.kathimerini.com.cy

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 11.04
17:00 .....ΟΜΟΝΟΙΑ – ΑΝΟΡΘΩΣΗ.....LTV
17:00 .....ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ – ΑΠΟΕΛ.....CytaVision1
17:00 .....Α.Ε. ΠΑΦΟΣ – ΑΡΗΣ .....LTV Sports1
17:00 .....ΕΡΜΗΣ – ΔΟΞΑ

ΚΥΠΡΟΣ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 14.04
16:30 .....ΑΕΛ – ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ .....LTV Sports1
18:30 .....ΑΠΟΕΛ – ΑΡΗΣ.....ALFA

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚ / 11.04
19:00 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΗΡΑΚΛΗΣ novasports1
19:00 .....ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ novasports2
19:00 .....ΠΑΟΚ – ΚΑΒΑΛΑ.....novasports3
19:00 .....ΑΣΤΕΡΑΣ – ΑΡΗΣ novasports4
19:00 .....ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ – ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ novasports6
19:00 .....ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ – ΛΑΡΙΣΑ.....novasports7
19:00 .....ΞΑΝΘΗ – ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ .....LTV Sports2
19:00 .....ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ – ΑΕΚ

ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ / 11.04
14:00 .....ΓΟΥΛΒΣ – ΣΤΟΟΥΚ .....LTV Sports2
15:30 .....ΜΠΛΑΚΜΠΕΡΝ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. .....ALFA
17:00 .....ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ – ΦΟΥΛΑΜ.....LTV Sports HD
18:00 .....ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. – ΜΠΕΡΜΙΓΧΑΜ.....LTV Sports1

13.04
22:00 .....ΤΣΕΛΣΙ – ΜΠΟΛΤΟΝ .....ALFA

14.04
21:45 .....ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ – ΕΒΕΡΤΟΝ.....LTV Sports HD
21:45 .....ΓΟΥΙΓΚΑΝ – ΠΟΡΤΣΜΟΥΘ
22:00 .....ΤΟΤΕΝΑΜ – ΑΡΣΕΝΑΛ .....ALFA

ΑΓΓΛΙΑ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 11.04
18:00 .....ΤΟΤΕΝΑΜ – ΠΟΡΤΣΜΟΥΘ.....ALFA

ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α / 11.04
16:00 .....ΡΟΜΑ – ΑΤΑΛΑΝΤΑ novasports2
16:00 .....ΜΙΛΑΝ – ΚΑΤΑΝΙΑ novasports6
16:00 .....ΜΠΟΛΟΝΙΑ – ΛΑΤΣΙΟ
16:00 .....ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ – ΚΑΛΙΑΡΙ
16:00 .....ΛΙΒΟΡΝΟ – ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ
16:00 .....ΠΑΛΕΡΜΟ – ΚΙΕΒΟ
16:00 .....ΣΙΕΝΑ – ΜΠΑΡΙ
21:45 .....ΣΑΜΠΝΤΟΡΙΑ – ΤΖΕΝΟΑ

ΙΤΑΛΙΑ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 13.04
21:45 .....ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ – ΙΝΤΕΡ.....LTV Sports1

ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ / 11.04
16:30 .....ΜΠΟΧΟΥΜ – ΑΜΒΟΥΡΓΟ
18:30 .....ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗ – ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ ..LTV Sports HD

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ / 11.04
18:00 .....ΜΠΙΛΜΠΑΟ – ΑΛΜΕΡΙΑ
18:00 .....ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ – ΣΑΝΤΑΝΤΕΡ
18:00 .....ΟΣΑΣΟΥΝΑ – ΣΑΡΑΓΟΣΑ
20:00 .....ΕΣΠΑΝΙΟΛ – ΑΤΛΕΤΙΚΟ .....LTV Sports1
22:00 .....ΜΑΓΙΟΡΚΑ – ΒΑΛΕΝΘΙΑ .....ALFA

13.04
21:00 .....ΧΙΧΟΝ – ΤΕΝΕΡΙΦΗ
21:00 .....ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ – ΣΕΒΙΛΛΗ .....LTV Sports HD
23:00 .....ΧΕΤΑΦΕ – ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ .....LTV Sports HD

14.04
21:00 .....ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΧΕΡΕΘ
21:00 .....ΟΣΑΣΟΥΝΑ – ΜΑΛΑΓΑ
21:00 .....ΣΑΝΤΑΝΤΕΡ – ΕΣΠΑΝΙΟΛ
21:00 .....ΣΑΡΑΓΟΣΑ – ΜΑΓΙΟΡΚΑ
23:00 .....ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ – ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ.....LTV Sports2

15.04
21:00 .....ΑΛΜΕΡΙΑ – ΡΕΑΛ ΜΑΔΡΙΤΗΣ .....ALFA
23:00 .....ΒΑΛΕΝΘΙΑ – ΜΠΙΛΜΠΑΟ .....LTV Sports2

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 / 11.04
16:00 .....ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΑΕΚ
17:00 .....ΑΡΗΣ – ΟΛΥΜΠΙΑ.....novasports3
17:00 .....ΚΑΒΑΛΑ – ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ

14.04
19:00 .....ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

Πολλοί είναι οι δικαιούχοι των χρημάτων του Σανγκόι

Σε τρία μέρη και σε πολύ περισσότερα ταμεία θα πάει το ποσό που θα στείλει η Σπόρτινγκ Χιχόν για τη μεταγραφή του Αργεντινού

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Σε τρία μέρη θα μοιραστεί ένα ποσό μεταξύ 800.000 και 1.000.000 ευρώ (δεν έχει διαρρεύσει ακόμα το ακριβές νούμερο) που θα εκταμιεύσει η Σπόρτινγκ Χιχόν για τη μεταγραφή του Γκαστόν Σανγκόι. Πέρα από τον Απόλλωνα που καρπούται τη μερίδα του λέοντος, πληροφορίες λένε πως σημαντικά ποσά θα εισπράξουν οι εκπρόσωποι του παίκτη σε Κύπρο και Αργεντινή, αλλά και επιχειρηματίες που εδώ και καιρό διατηρούν μέρος των δικαιωμάτων του ποδοσφαιριστή. Πηγές ανέφεραν στην «Κ» πως οι διαπραγματευτές των κυανόλευκων πέτυχαν να γίνει αποδεκτός από τους Ισπανούς όρος, με βάση τον οποίο ο Απόλλωνας θα δικαιούται ποσοστό επί των 20 εκατ. ευρώ (σ' αυτό το ποσό ανέρχεται η ρήτρα στο συμβόλαιο) σε περίπτωση που η Χιχόν μεταπωλήσει τον Σανγκόι.

Φήμες θέλουν τον Γκόγκιτς ως τον άνθρωπο που πρότεινε στον Νίκο Κίρζη να αγοράσει τα δικαιώματα του Σανγκόι

Για λογαριασμό του Απόλλωνα, τη μεταγραφή, που θα ενεργοποιηθεί όταν ο Αργεντινός περάσει τις ιατρικές εξετάσεις στο τέλος της σεζόν, διαπραγματεύτηκε ο πρόεδρος Φρίξος Σαββίδης, που είχε απέναντι τους κυρίους Γκαρσία Αμάδο, γενικό διευθυντή των «ροχιμπλάνκος», και Εμίλιο Ντε Ντίος, τεχνικό διευθυντή της ομάδας. Οι δύο έφτασαν στην Κύπρο την περασμένη Τετάρτη, με πτήση από την πόλη Χιχόν της Αστούριας και με ενδιάμεσο σταθμό στη Μαδρίτη, με στόχο να «κλειδώσουν» τη μεταγραφή του 26χρονου επιθετικού, το όνομα του οποίου βρισκόταν στην κορυφή της μεταγραφικής λίστας. Το πέτυχαν μετά από πολύωρη διαπραγμάτευση και αφού γεφύρωσαν διαφορά 200.000 ευρώ που είχε να κάνει με τις εγγυητικές της μεταγραφής, το συνολικό ποσό της οποίας θα καταβληθεί σε τέσσερεις δόσεις.

Η Ανόρθωση τον έστειλε στη Χιχόν

Όπως κάθε ομάδα της Πριμέρα Ντιβιζιόν, έτσι και η Σπόρτινγκ Χιχόν μελέτησε κάθε λεπτομέρεια πριν καταλήξει στην απόφαση να κινηθεί για την απόκτηση του Γκαστόν Σανγκόι. Οι συνεργάτες του προπονητή της ομάδας, Εμανουέλ Πρεσιάδο, με προεξάρχοντα τον τεχνικό διευθυντή Εμίλιο Ντε Ντίος, πέρασαν από κόσκινο την ποδοσφαιρική ικανότητα του 26χρονου επιθετικού. Παρακολουθώντας από την τηλεόραση δεκάδες αγώνες του Απόλλωνα, αποφάσισαν να ταξιδέψουν στην Κύπρο προκειμένου να τον δουν αγωνιζόμενο. Η πρώτη φορά που βρέθηκαν στο νησί μας ήταν στις 28 Νοεμβρίου 2009, όταν ο Απόλλωνας αγωνιζόταν στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» με αντίπαλο την Ανόρθωση.

Τότε ο Σανγκόι με κεφαλιά διαμόρφωσε το τελικό σκορ (1-1), προτρέποντας με την απόδοσή του τους Ισπανούς να συνεχίσουν να ψάχνουν για την ποδοσφαιρική του ποιότητα. Το δεύτερό τους ταξίδι στα μέρη μας είχε πάλι τελικό προορισμό το «Αντώνης Παπαδόπουλος», αυτή τη φορά σε αγώνα κυπέλλου. Μολονότι το… θήραμα των Αστούριων έχασε πέναλτι, κατάφερε να σκοράρει, ενώ μαζί με τον Αβραάμ και τον Αγκόγκο έκαναν άνω κάτω την άμυνα των Αμμοχωστιανών, κερδίζοντας με 3-2 και παίρνοντας την πρόκριση για την ημιτελική φάση του θεσμού.

Τα στοιχεία που επέδειξε στους δύο αγώνες με την Ανόρθωση σε συνδυασμό με ό,τι παρακολούθησαν στο DVD εξασφάλισαν στον ποδοσφαιριστή το όνειρο να αγωνιστεί στην Πριμέρα Ντιβιζιόν και σε ποδοσφαιρικούς ναούς όπως είναι το «Καμπ Νου» και το «Σαντιάγο Μπερναμπέου». Με τη μετάβαση από τα κυανόλευκα στα ερυθρόλευκα και από τη Λεμεσό και το κυπριακό πρωτάθλημα στην Πριμέρα Ντιβιζιόν, ο Σανγκόι γίνεται ο πρώτος παίκτης που μετακομίζει από την Κύπρο σε ένα από τα σημαντικότερα πρωταθλήματα του πλανήτη, χωρίς ενδιάμεσο σταθμό.

Το «στόρι» της καθόδου

Παίζοντας σε μικρομεσαία ομάδα του Ισραήλ, την Χάποελ Ασχελόν, ο Γκαστόν Σανγκόι έγινε στόχος του Απόλλωνα το καλοκαίρι του 2007, όταν την ομάδα προπονούσε ο Σίνισα Γκόγκιτς. Οι απόψεις διίστανται για το ποιος είναι ο άνθρωπος που έφερε τον Σανγκόι στη Λεμεσό. Φήμες φέρουν τον Γκόγκιτς να πρότεινε στον Νίκο Κίρζη (τότε υπεύθυνο του ποδοσφαιρικού τμήματος) να αγοράσει τα δικαιώματα του παίκτη και να τον εντάξει στην ομάδα. Μια άλλη ιστορία θέλει τον τεχνικό διευθυντή των κυανόλευκων, Χριστάκη Χριστοφόρου, να εντοπίζει το ταλέντο του Αργεντινού μετά από εισήγηση Ισραηλινού μάνατζερ, πείθοντας το Διοικητικό Συμβούλιο να ολοκληρώσει τη μεταγραφή.

Μέχρι στιγμής έχει παίξει σε 75 αγώνες πρωταθλήματος, σκοράροντας 45 γκολ με τη φανέλα του Απόλλωνα. Απ' την πρώτη κιόλας χρονιά στην ομάδα, έδειξε την τεράστια ποδοσφαιρική του κλάση, αναγκάζοντας τους οπαδούς του Απόλλωνα να τον αναγάγουν σε νέο σύμβολο της δυτικής κερκίδας. Όπως πολλοί συμπατριώτες του, έτσι και αυτός ζούσε το άθλημα με διαφορετικό τρόπο, γεγονός που τον μετέτρεψε σε αρνητικό πρωταγωνιστή σε μερικές αναμετρήσεις. Μολονότι ο πολυτάλαντος παίκτης – σκόραρε απ' όλα σχεδόν τα σημεία του μεσοεπιθετικού χώρου – έγινε κόκκινο πανί με τη συμπεριφορά και τον οξύθυμο χαρακτήρα του, εντούτοις ανάγκασε τον φίλαθλο κόσμο του τόπου να υποκλιθεί στο μεγάλο του ταλέντο, αφού προσέφερε μοναδικό θέαμα, αφήνοντας άναυδο το κοινό μπροστά στο ποδοσφαιρικό του μεγαλείο.

Οι «ροχιμπλάνκος» της Σπόρτινγκ Χιχόν

Στην παρούσα φάση η Σπόρτινγκ βρίσκεται στη 12η θέση της βαθμολογίας. Οι «Σπορτινγκίστας» όπως ονομάζονται οι οπαδοί της ομάδας, είναι γνωστοί για την ατμόσφαιρα που δημιουργούν στο «Ελ Μαμιλόν», έδρα της ομάδας. Οι 21.000 κάτοχοι εισιτηρίων διαρκείας καλύπτουν κατά 84% τη συνολική χωρητικότητα του γηπέδου, δηλώνοντας πίστη στα ερυθρόλευκα της ομάδας και τιμώντας έτσι την ομόχρωμη σημαία του Χιχόν. Τη φανέλα του συλλόγου φόρεσαν στο παρελθόν σπουδαίοι παίκτες του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, όπως ο Ισπανός Χούλιο Σαλίνας, ο Κροάτης Μάριο Στάνιτς, ο Νιγηριανός Ρασίντ Γεκινί, αλλά και ο Νταβίντ Βίγια, που πλέον αποτελεί έναν από τους πιο ελκυστικούς στόχους για τα μεγαθήρια της Ευρώπης.

SAVVIDES PHOTO

Άνθρωποι της Χιχόν παρακολούθησαν τον Αργεντινό και στα δύο φετινά ματς του Απόλλωνα στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», για πρωτάθλημα και κύπελλο.

Η πορεία του Σανγκόι

- **1984 –** Στις 5 Οκτωβρίου βλέπει για πρώτη φορά το φως του ήλιου στην πόλη Παρανά, στα βορειοανατολικά της Αργεντινής.
- **1999 –** Εντάσσεται στις ακαδημίες της Μπόκα Τζούνιορς στο Μπουένος Άιρες, ένα από τα πιο φημισμένα φυτώρια ταλέντων του κόσμου.
- **2002 –** Παίζει για πρώτη φορά μπροστά στο κοινό του πυρακτωμένου «Μπομπονέρα», φορώντας τη φανέλα της ανδρικής ομάδας της Μπόκα. Μετράει 16 συμμετοχές και 4 γκολ.
- **2005 –** Αποφασίζει να ακολουθήσει το ευρωπαϊκό όνειρο πηγαίνοντας ως δανεικός στον μεγάλο Άγιαξ. Στο Άμστερνταμ δεν προσαρμόζεται ποτέ.
- **2006 –** Τον Γενάρη πωλείται από την Μπόκα στην Ουνιβερσιτάριο, την καλύτερη ομάδα του Περού, έχοντας 15 γκολ σε 23 αγώνες.
- **2006 –** Για το δεύτερο μισό της χρονιάς δανεικός στην κολομβιανή Μιλιονάριος.
- **2007 –** Ο Γενάρης τον βρίσκει πάλι στο αεροπλάνο για υπερατλαντικό ταξίδι, αυτή τη φορά με προορισμό το Ισραήλ και την Χάποελ Ασχελόν, ομάδα β΄ κατηγορίας, αφού αποτυγχάνει σε δοκιμαστικό στη Μακάμπι Τελ Αβίβ όπου κρίθηκε υπέρβαρος.
- **2007 –** Το καλοκαίρι παίρνει μεταγραφή για τον Απόλλωνα.
- **2008 –** Λίγο πριν το τέλος του πρωταθλήματος ανανεώνει πρόωρα το συμβόλαιό του μέχρι και το καλοκαίρι του 2012.
- **2010 –** Υπογράφει τετραετές συμβόλαιο με τη Σπόρτινγκ Χιχόν που θα τεθεί σε ισχύ στο τέλος της τρέχουσας ποδοσφαιρικής σεζόν. Οι Ισπανοί έβαλαν ρήτρα 20 εκατ. για όποιον ενδιαφέρεται για τον Αργεντινό.

Για έξι με οκτώ μεταγραφές πάει ο ΑΠΟΕΛ

Πρέπει να πάρουν σημαντικές αποφάσεις για το ρόστερ εν μέσω καθοριστικών αγώνων σε πρωτάθλημα και κύπελλο

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Σε μία απαιτητική για τον ΑΠΟΕΛ χρονική περίοδο μπαίνουν ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς και η διοίκηση της εταιρείας, καθώς σε πολύ σύντομο διάστημα θα πρέπει να πάρουν σημαντικές αποφάσεις που αφορούν στην ομάδα, εν μέσω μάλιστα κρίσιμων παιχνιδιών. Η απομάκρυνση από τον βασικό στόχο που ήταν η κατάκτηση του πρωταθλήματος προκάλεσε απογοήτευση, όμως οι κραδασμοί της αποτυχίας απορροφήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από τον πρότερο επιτυχημένο βίο αυτής της ομάδας και κυρίως την παρουσία της στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ. Πλέον είναι παραδεκτό από όλους ότι αυτή η συγκεκριμένη ομάδα των γαλαζοκίτρινων έχει ολοκληρώσει τον κύκλο της και με τη νέα περίοδο θα πρέπει να ανανεωθεί σε μεγάλο βαθμό.

Δέκα είναι τα συμβόλαια που τελειώνουν και οι αποφάσεις για το ποια θα ανανεωθούν πρέπει να παρθούν ενώ η ομάδα έχει αγωνιστικές υποχρεώσεις, κάτι που σε κάποιους ίσως προκαλέσει προβλήματα σε ό,τι αφορά στο κίνητρο που θα έχουν οι συγκεκριμένοι ποδοσφαιριστές. Ωστόσο, ο Σερβοέλληνας προπονητής ξεκαθάρισε ότι ενώ έχει πάρει σε μεγάλο βαθμό τις αποφάσεις του, θα τοποθετηθεί οριστικά στο τέλος των υποχρεώσεων της ομάδας. Από τη μία, ο τεχνικός ποντάρει στον επαγγελματισμό των παικτών του και στο καλό κλίμα που έχει στα αποδυτήρια και, από την άλλη, ίσως αυτά τα παιχνίδια που απομένουν να αποτελούν κίνητρο για κάποιους ώστε να διεκδικήσουν την παραμονή στο ρόστερ.

Αν ο ΑΠΟΕΛ κατακτήσει το κύπελλο, θα έχει περίπου έναν μήνα περισσότερο για ξεκούραση και προγραμματισμό, αφού θα μπει στο Γιουρόπα Λιγκ τον Αύγουστο

Τρεις επιθετικοί

Ανεξάρτητα πάντως από την κατάληξη που θα έχει η χρονιά, είναι ξεκάθαρο ότι ο ΑΠΟΕΛ θα χρειαστεί να αποκτήσει έξι με οκτώ ποδοσφαιριστές το προσεχές καλοκαίρι. Η γραμμή που θα χρειαστεί τη μεγαλύτερη ενίσχυση είναι η επιθετική. Με μεγάλη την πιθανότητα να μην ανανεωθούν τα συμβόλαια των Ζεβλάκοβ και Παουλίστα και με τον Μιροσάβλιεβιτς τραυματία, η ενίσχυση θεωρείται δεδομένη. Για τον Παπαθανασίου, του οποίου επίσης λήγει το συμβόλαιο, υπάρχει ερωτηματικό. Ο Σικόρα έχει συμβόλαιο για άλλον ένα χρόνο, αλλά η μπδαμινή του προσφορά και ο πολύμηνος τραυματισμός του δεν καθιστούν δεδομένη τη συνέχιση της συνεργασίας. Από την άλλη, δεν είναι και το πιο απλό θέμα να σπάσει το συμβόλαιο με τον Πολωνό, όπως απέδειξε και η περσινή εμπειρία με τον Παουλίστα.

Συμφωνία με Τρικόσκι

Είναι γι' αυτό που τα πρώτα ονόματα που έχουν αρχίσει να ακούγονται αφορούν σε επιθετικούς, όπως οι Εστεμπάν Σολάρι και Ιβάν Τρικόσκι. Με τον τελευταίο φαίνεται να υπάρχει συμφωνία παρά την επίσημη διάψευση, όμως θα πρέπει να υπάρξει και συμφωνία με τον Ερυθρό Αστέρα, στον οποίο ανήκει ο Σκοπιανός από τον Γενάρη του 2008, όταν αποκτήθηκε από τη Ραμποτνίσκι έναντι ενός εκατ. ευρώ. Η περίπτωση του Σολάρι είναι πολύ πιο δύσκολη, καθώς ο Αργεντίνος δεσμεύεται με συμβόλαιο με την Αλμερία μέχρι το καλοκαίρι του 2012. Τον Ιανουάριο υπήρξε συμφωνία με τον ποδοσφαιριστή, ο οποίος όμως δεν κατάφερε να εξασφαλίσει την ελευθέρα του. Μόνο στην περίπτωση που είναι ελεύθερος θα αναθερμανθεί το ενδιαφέρον του ΑΠΟΕΛ. Όπως και να έχουν τα πράγματα, φαίνεται ότι οι γαλαζοκίτρινοι θα πρέπει το καλοκαίρι να εντάξουν στο ρόστερ τους μέχρι και τρεις επιθετικούς.

Στα χαφ, μετά την ανανέωση του συμβολαίου του Έλιο Πίντο, θα ακολουθήσει ο Μαρίνος Σατσιάς. Για τον Καμίλ Κοσόφσκι οι πιθανότητες να φύγει είναι μάλλον περισσότερες, ενώ ο Μάριο Μπρέσκα δεν έχει ικανοποιήσει με την παρουσία του και κανείς δεν ξέρει τι μέλλει γενέσθαι, παρά το γεγονός ότι έχει συμβόλαιο και για του χρόνου. Με αυτά τα δεδομένα, ο ΑΠΟΕΛ ίσως χρειαστεί να αποκτήσει έναν ακραίο χαφ και άλλον ένα ανασταλτικό, ο οποίος θα πλαισιώσει τους Χρύση Μιχαήλ και Νούνο Μοράις , οι οποίοι σήκωσαν σχεδόν όλο το βάρος την τελευταία διετία. Στην αμυντική γραμμή, με την αποχώρηση του Αλτίν Χατζί θα αποκτηθεί αριστερός μπακ, ενώ αναμένεται να ανανεωθούν τα συμβόλαια των Χρήστου Κόντη και Σάββα Πουρσαϊτίδη. Το πάζλ ίσως ολοκληρωθεί με την απόκτηση ενός τερματοφύλακα, αφού λήγουν τα συμβόλαια των Μορφή και Αυγουστή. Τέλος, σύμφωνα με επίσημες τοποθετήσεις, θα γίνει επίσης προσπάθεια να πέσει ο μέσος όρος ηλικίας της ομάδας.

SAVVIDES PHOTO

Πληροφορίες της «Κ» θέλουν τον ΑΠΟΕΛ να έχει συμφωνήσει με τον Ιβάν Τρικόσκι, όμως πρέπει να τα βρει και με τον Ερυθρό Αστέρα για να κλείσει η μεταγραφή. Οι ερυθρόλευκοι του Βελιγραδίου αγόρασαν πρόπερσι τον Σκοπιανό έναντι ενός εκατ. ευρώ.

Το παιχνίδι της ημέρας

Απόλλων	2.10
Χ	3.05
ΑΠΟΕΛ	3.10

bwin.com

Σημαντικός ο τρόπος εξόδου στην Ευρώπη

Για τον ΑΠΟΕΛ έχει σημασία η οδός μέσα από την οποία θα εξασφαλίσει την παρουσία στο Γιουρόπα Λιγκ της νέας περιόδου. Αν είναι μέσω της κατάκτησης του κυπέλλου, τότε θα υπάρχει αρκετός χρόνος και για προγραμματισμό, αφού οι ευρωπαϊκές υποχρεώσεις για τους κυπελλούχους είναι καθορισμένες για τις αρχές Αυγούστου, ενώ αν η ομάδα αρκεστεί στην 3η θέση, οι υποχρεώσεις θα ξεκινήσουν πολύ πιο νωρίς και αυτό θα επηρεάσει γενικότερα τον προγραμματισμό, όχι μόνο στον μεταγραφικό τομέα αλλά και στις ημερομηνίες έναρξης της προετοιμασίας. Πάντως, το ενδεχόμενο να έχει συνέχεια η ευρωπαϊκή παρουσία των γαλαζοκιτρίνων είναι πολύ μεγάλο, αφού η ομάδα της Λευκωσίας με τη βαθμολογία που κουβαλά θα έχει καλές πιθανότητες πρόκρισης στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ.

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ-ΑΠΟΕΛ
5:00 μ.μ. Τσίρειο (Cyta Vision)

Μάχη για Ευρώπη

Μπορεί το απόγευμα στο Τσίρειο να διακυβεύεται η τρίτη θέση, όμως ο νικητής θα ελπίζει και για τη δεύτερη, αν η Ανόρθωση χάσει στο ΓΣΠ. Κάθε θέση προς τα πάνω ισοδυναμεί με έναν λιγότερο γύρο στο Γιουρόπα Λιγκ το καλοκαίρι, έτσι ο αγώνας κρίνεται ιδιαιτέρως σημαντικός. Ο Απόλλωνας αναμένεται να ακολουθήσει την πετυχημένη συνταγή του β΄ ημιχρόνου του τελευταίου ματς με τον ΑΠΟΕΛ, δηλαδή ο Κρισμάρεβιτς θα στριμώξει πολλούς παίκτες μεσοαμυντικά, ποντάροντας στην ταχύτητα των ακραίων. Οι κυανόλευκοι δεν έχουν προβλήματα απουσιών, σε αντίθεση με τον ΑΠΟΕΛ που, εκτός από τους Μιροσάβλιεβιτς και Σικόρα που είναι στις πατρίδες του, δεν θα έχει ούτε τον τιμωρημένο Πάουλο Ζόρζε. Ο Μαρσίνιο λογικά θα είναι πίσω από τον Ζεβλάκοβ, ενώ μια θέση διεκδικούν ο Χαραλαμπίδης με τον Αλεξάνδρου. Ο τελευταίος έχασε μια-δυο προπονήσεις λόγω ενοχλήσεων στο γόνατο. Στο γήπεδο θα υπάρχουν μόνο οπαδοί των γηπεδούχων, μετά την ενεργοποίηση της απαγόρευσης μετακινήσεων στους αγώνες μεταξύ των δύο ομάδων, με αφορμή τα επεισόδια στο παιχνίδι του Μαρτίου.

Βάζει 22 εκατομμύρια ο ΚΟΑ για το γήπεδο της Λεμεσού

Προτείνει τη σύσταση εταιρείας όπου θα μετέχουν οι τρεις ομάδες και η οποία θα αναλάβει τη διαχείριση

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Έντονη κινητικότητα παρατηρείται γύρω από το γηπεδικό πρόβλημα της Λεμεσού, αφού η συνάντηση που έγινε την προηγούμενη Πέμπτη μεταξύ της ηγεσίας του ΚΟΑ και των τριών εκπροσώπων των σωματείων της πόλης έφερε το θέμα σε διαφορετική διάσταση. Ο Οργανισμός, με την πρόταση να αναλάβει εξ ολοκλήρου την ανέγερση ποδοσφαιρικού γηπέδου στη Λεμεσό, έδωσε σημαντικό ερέθισμα στα τρία σωματεία ώστε να συμπορευτούν από κοινού με τον ΚΟΑ, προκειμένου σύντομα η πόλη να διαθέτει τον δικό της σύγχρονο ποδοσφαιρικό ναό.

Η πρόταση των ιθυνόντων του ΚΟΑ ήταν σημαντική και συνάμα δε-

ΑΕΛ και Άρης θα πάρουν από ένα εκατ. ευρώ ώστε να ανεγείρουν προπονητικά κέντρα στο Κολόσσι

λεαστική για τα τρία σωματεία, αφού τους προτάθηκε ο Οργανισμός να πληρώσει όλο το ποσό για την ανέγερση γηπέδου στην περιοχή Κολοσσίου, όπου Άρης, ΑΕΛ και Απόλλωνας έχουν στην ιδιοκτησία τους συνολικά 125 σκάλες γης. Μάλιστα, για τη συγκεκριμένη περιοχή υπάρχουν ήδη οι κατάλληλες άδειες και τα σχέδια προκειμένου να ξεκινήσει άμεσα η αποπεράτωση των έργων για την ανέγερση του γηπέδου. Με βάση πληροφορίες της «Κ», ο ΚΟΑ πρότεινε την ίδρυση εταιρείας με την ονομασία 3Α, στην οποία θα συμμετέχουν και τα τρία σωματεία που θα έχουν από κοινού μαζί με τον ΚΟΑ την ευθύνη για τη διαχείριση των έργων και μετέπειτα του γηπέδου. Ένα από τα ερωτηματικά έχει να κάνει με το ποσοστό με το οποίο θα συμμετέχει στην εταιρεία κάθε ένα από τα τρία σωματεία, αφού οι «μεγάλοι» φέρονται να μην αποδέχονται την εξ ίσου συμμετοχή, ενώ ο Απόλλωνας ίσως απαιτήσει κάτι παραπάνω λόγω των χρημάτων που έχει δαπανήσει για τη μελέτη του έργου στο Κολόσσι.

Ο Οργανισμός είναι πρόθυμος να διοχετεύσει κονδύλι της τάξης των 22 εκατ. προκειμένου να αποπερατωθούν τα έργα ενός γηπέδου 15.000 θέσεων. Επιπλέον η πρόταση περιλαμβάνει τη χορηγία του Οργανισμού για την ανέγερση δύο προπονητικών κέντρων που θα χρησιμοποιούν ΑΕΛ και Άρης, νοουμένου ότι στην περιοχή έχει ήδη ανεγείρει τον δικό του χώρο προπόνησης ο Απόλλωνας. Ο ΚΟΑ προτίθεται να δώσει από ένα εκατομμύριο ευρώ σε ΑΕΛ και Άρη, ενώ στον Απόλλωνα θα δοθούν άλλες 600.000 ευρώ, αφού οι κυανόλευκοι έχουν απορροφήσει 400.000 ευρώ στο υφιστάμενο προπονητικό κέντρο, που λειτουργεί από την αρχή του τρέχοντος χρόνου.

SAVVIDES PHOTO

Μπορεί να έχουν διαφορετικές θέσεις, όμως Απόλλωνας, ΑΕΛ και Άρης συμφωνούν πως στο Τσίρειο πρέπει να μπουν μπουλντόζες το συντομότερο δυνατόν.

Υλοποιήσιμο και βιώσιμο το ιδιόκτητο γήπεδο του Απόλλωνα

Μολονότι οι πρώτες αντιδράσεις στην προοπτική κοινού γηπέδου κρίνονται θετικές, εντούτοις στον Απόλλωνα υπάρχει έντονο ρεύμα που ωθεί την ομάδα να κινηθεί μόνη της όσον αφορά στο γηπεδικό. Όπως αποκάλυψε παλαιότερα η «Κ», μέτοχος της ποδοσφαιρικής εταιρείας του Απόλλωνα ανέλαβε την πρωτοβουλία δημιουργίας ολοκληρωμένου σχεδίου για το χρηματοοικονομικό μοντέλο υλοποίησης του έργου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν είναι υλοποιήσιμο το όνειρο της ανέγερσης ιδιόκτητου γηπέδου στο Κολόσσι. Τα αποτελέσματα είναι έτοιμα και θα παρουσιαστούν σε μέλη της εταιρείας και του σωματείου, πρώην προέδρους και μικρή μερίδα κόσμου στις 21 Απριλίου, από τον επικεφαλής της προσπάθειας, Ηλία Νεοκλέους. «Φέραμε εις πέρας τη δουλειά μας δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο οικονομικό και επιχειρηματικό σχέδιο που θα προτείνουμε στον Απόλλωνα, ο οποίος θα κληθεί να αποφασίσει», είναι η τοποθέτηση του κ. Νεοκλέους στην «Κ». Με βάση πληροφορίες μας, το πόρισμα της έρευνας είναι ενθαρρυντικό, καθώς οι τεχνοκράτες έκριναν ότι το έργο είναι βιώσιμο και υλοποιήσιμο, υπό κάποιες προϋποθέσεις. Η μελέτη έχει ως αντικείμενο την ανέγερση ενός γηπέδου χωρητικότητας 12.000 θέσεων (με περιθώρια επέκτασης στο μέλλον), το οποίο θα περιλαμβάνει καφετέρια, εστιατόριο και αίθουσα σεμιναρίων, ίσως και χώρους εμπορικής χρήσης, καθώς υπάρχει αισιοδοξία για εξασφάλιση των σχετικών αδειών από την πολιτεία για λειτουργία των χώρων του γηπέδου και εκτός των ημερών των αγώνων. Η έρευνα προνοεί και τον τρόπο εξεύρεσης περίπου 17-18 εκατ. ευρώ που θα διασφαλίζουν την ομαλή αποπεράτωση του έργου. Κύρια επιδίωξη των ανθρώπων που «έτρεξαν» την έρευνα είναι οι αποφάσεις να ληφθούν σύντομα, ίσως και εντός δεκαημέρου, καθώς είναι κοινή πεποίθηση πως ο Απόλλωνας πρέπει να μετακομίσει από το Τσίρειο το συντομότερο.

Θετικοί Άρης και ΑΕΛ

Θετική κρίνεται η πρώτη αντίδραση των τριών σωματείων στην πρόταση που κατέθεσε ο ΚΟΑ. Ήδη στα χέρια των παραγόντων βρίσκεται ο φάκελος που απέστειλε ο Οργανισμός και περιλαμβάνει γραπτώς τις προτάσεις για το έργο. Τα επιτελεία των σωματείων μελετούν διεξοδικά τον φάκελο και τις επόμενες ημέρες αναμένεται να δώσουν τις απαντήσεις σχετικά με το θέμα. Απόλυτα θετικός παρουσιάζεται ο Άρης διά μέσου του προέδρου του, κ. Χατζηκυριάκου, ενώ οι παράγοντες της ΑΕΛ – έχει προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό το θέμα ανέγερσης ιδιόκτητου γηπέδου – θα πάρουν αποφάσεις αφότου ενημερωθεί ο πρόεδρος Ανδρέας Σοφοκλέους από τους συνεργάτες του. Άγνωστη παραμένει η θέση που θα κρατήσει ο Απόλλωνας, καθώς είναι η ομάδα που εδώ και χρόνια έχει ως πρωταρχικό στόχο την ανέγερση του δικού της γηπέδου.

Παράθυρο Παπαέτη στον Δημήτρη Ιωάννου

Ο υπηρεσιακός προπονητής της Πάφου εξασφαλίζει θέση πρώτου προπονητή, αν βελτιώσει θεαματικά την ομάδα

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Ανοικτό αφήνει ο Γιώργος Παπαέτης το ενδεχόμενο ο Δημήτρης Ιωάννου να είναι ο πρώτος προπονητής της ομάδας και τη νέα σεζόν. Σύμφωνα με πηγές της «Κ», το σενάριο της μονιμοποίησης στην άκρη του πάγκου του πρώην βοηθού και νυν υπηρεσιακού, είναι ένα από αυτά που έχει στο μυαλό ο πρόεδρος της Πάφου, δίνοντάς του μάλιστα και αρκετές πιθανότητες υλοποίησης. Κριτήριο για τον κ.

Η αποτυχία της επιλογής του Σάββα Κωφίδη κάνει τον κ. Παπαέτη διστακτικό στο να εμπιστευθεί ξανά ξένο προπονητή

Ιωάννου αποτελούν οι πέντε εναπομείναντες αγώνες των πλέι οφ και ειδικά τα δυο ματς με τον Άρη. Αν πετύχει να βελτιώσει θεαματικά την εικόνα της ομάδας, κερδίζοντας, μαζί με την παραμονή, την εμπιστοσύνη των παικτών και του κόσμου, τότε δύσκολα η διοίκηση θα πάρει το ρίσκο να τον αντικαταστήσει, δεδομένου του σεβασμού που αποπνέει στα αποδυτήρια, τα οποία ήταν το μεγάλο αγκάθι της ομάδας φέτος.

Άλλωστε, από το περασμένο φθινόπωρο ο κ. Ιωάννου έχει υπογεγραμμένο συμβόλαιο με τον σύλλογο, με ισχύ και για τη νέα σεζόν, οπότε η προαγωγή του σε πρώτο προπονητή συμφέρει και οικονομικά. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, η Πάφος θα έχει έναν από τους χαμηλότερα αμειβόμενους προπονητές στην α΄ κατηγορία (4.000 ευρώ τον μήνα). Επιπλέον, απαλλάσσεται από το ενδεχόμενο το τεχνικό τιμ να στοιχίζει… ο κούκος απδόνι, αν μπροστά από τον Ιωάννου τοποθετηθεί άλλος προπονητής, ενώ γλυτώνει και την αποζημίωση που θα πρέπει να του καταβάλει, σε περίπτωση που ο προπονητής που θα έρθει θέλει να φέρει βοηθό δικής του επιλογής.

Τις πιθανότητες του 41χρονου πρώην αμυντικού αυξάνει η αποτυχημένη επιλογή του Σάββα Κωφίδη, που κάνει τον κ. Παπαέτη διστακτικό στο να εμπιστευθεί ξένο προπονητή, καθώς η ομάδα δεν έχασε μόνο τη σχεδόν σίγουρη θέση στην οκτάδα, αλλά και αρκετές δεκάδες χιλιάδες ευρώ, που θα πάνε για να πληρωθεί το διαζύγιο. Δεν είναι τυχαίο που τα μόνο ονόματα που κυκλοφόρησαν ως υποψήφια, για να αναλάβουν την Πάφο (αν η ομάδα δεν συνεχίσει με τον Ιωάννου), ήταν Κυπρίων και αφορούσαν στον Πάμπο Χριστοδούλου, αλλά και στον Γιώργο Πολυβίου (με αρκετή δόση φαντασίας το δεύτερο, είναι η αλήθεια). Πάντως, όλα τα δεδομένα συνηγορούν πως την Πάφο στο νέο πρωτάθλημα θα οδηγήσει Κύπριος προπονητής, με τον κ. Ιωάννου να είναι στην πολ ποζίσιον, αφού έχει πρώτος την ευκαιρία να παίξει τις δικές του πιθανότητες, ώστε να αποτελέσει αυτός την επιλογή της διοίκησης.

SAVVIDES PHOTO

Ο κ. Ιωάννου έχει συμβόλαιο με την ομάδα και για τη νέα σεζόν, οπότε η παραμονή συμφέρει και οικονομικά.

Επανεκκίνηση ή τέλος διαδρομής;

Μπορεί βαθμολογικά να δικαιούται να ελπίζει ακόμα και σε περίπτωση ήττας το απόγευμα (5:00 μ.μ.) στο Παφιακό, όμως, αν η Άρης πέσει στο -9 από την Πάφο τέσσερα ματς πριν το τέλος, πρέπει να αρχίσει τον προγραμματισμό για το πρωτάθλημα της β΄ κατηγορίας. Για την «ελαφρά ταξιαρχία», ο εκτός έδρας αγώνας με τους Παφίτες είναι κάτι περισσότερο από τελικός, τον οποίον, αν κερδίσουν, μειώνουν στο -3 και ελπίζουν, ενώ, αν πάρουν ισοπαλία, μένουν στον αναπνευστήρα για άλλη μια βδομάδα. Εκτός μάχης μένει ο Τζούλιους Γούμπεϊ που θα μπει στο χειρουργείο για επέμβαση στο γόνατο (μηνίσκος), αλλά και οι τραυματίες Κουνενάκης, Ντούγκιτς και Βασιλείου. Ιατρικά έτοιμος είναι ο Σάσα Στογιάνοβιτς, όμως, λόγω της αποχής του από τις προπονήσεις, ο Τάσος Κυριάκου θα αποφασίσει για τη συμμετοχή του λίγο πριν τη σέντρα.

Πληρωμένοι, αλλά χωρίς την υποστήριξη του κόσμου οι παίκτες της Πάφου

Πληρωμένοι από τον Γιώργο Παπαέτη (ήταν στην προπόνηση της Πέμπτης), αλλά χωρίς τη στήριξη του κόσμου θα αγωνιστούν οι παίκτες της Πάφου. Οι οπαδοί της ομάδας θα μπουν στο γήπεδο πέντε λεπτά μετά τη σέντρα, φορώντας μαύρα μπλουζάκια και χωρίς να φωνάζουν συνθήματα, ως ένδειξη διαμαρτυρίας για τις ντροπιαστικές εμφανίσεις, για τις οποίες θεωρούν υπαίτιους τους ποδοσφαιριστές. Εκτός αγώνα είναι ο τραυματίας Άλμιρ Τάνιτς, ο οποίος ούτως ή άλλως δεν έπαιξε στα δυο τελευταία ματς, ενώ μάλλον δεν θα αγωνιστεί ούτε ο Μάρτιν Κόλαρ, αν και ξεπέρασε τον τραυματισμό που τον κρατάει εκτός εδώ και ενάμιση μήνα. Ο Μπερνάρντο Βασκονσέλος ξεπέρασε το πρόβλημα που τον άφησε εκτός αγώνα με τη Δόξα και επιστρέφει στην κορυφή της επίθεσης, ενώ εντελώς καλά είναι και ο Ισμαΐλ Μπα.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ

Πολλές προσθήκες 11άδας

Έξι με επτά ποδοσφαιριστές πρώτης διαλογής έχει ανάγκη ο ΑΠΟΠ/Κινύρας, ενόψει της νέας σεζόν και γι' αυτούς ψάχνει ο Γιώργος Πολυβίου. Ξεκινώντας από την άμυνα, θα αποκτηθεί κεντρικός αμυντικός ως αντικαταστάτης του Γκόρα Ταλ, ενώ αναζητείται και μια ρεζέρβα για τη θέση του Γκριμαλντί, πάντα με την προϋπόθεση ότι μένουν Γαλάνης (λήγει το συμβόλαιό του) και Σφακιανάκης. Σημαντικό κενό υπάρχει στο αριστερό άκρο της άμυνας, ενώ μια προσθήκη αναμένεται και δεξιά, ακόμα κι αν μείνει ο 35χρονος Μάρτιν Βιτάλι. Στα χαφ, οι κύριες ελλείψεις εντοπίζονται στη θέση του αναστολτικού και του αριστερού μέσου, ενώ υπάρχει ανάγκη για έναν καλό μπαλαντέρ, με δημιουργική και αναστολτική ικανότητα, ως συμπλήρωμα για τον Μαρσελίνιο. Το παζλ θα ολοκληρωθεί από τον γκολτζή που προορίζεται ως παρτενέρ του Σεμέδο, ενώ την κενή θέση ξένου, η οποία και θα περισσέψει, λογικά θα πάρει και πάλι επιθετικός. Όλα αυτά, με την προϋπόθεση πως αποχωρούν οι Σλοβένοι, ο Μάσεκ και ο Πάουλο Κόστα.

ΕΡΜΗΣ

Ψωνίζει από Κύπρο

Μπορεί ο Φίλιος Πατσαλής να βρίσκεται στην Πορτογαλία, όπου βλέπει από κοντά διάφορους ποδοσφαιριστές που προτάθηκαν στην ομάδα, όμως στην ομάδα της Αραδίππου θα δώσουν σημαντικό βάρος στην κυπριακή αγορά. Αυτό επειδή πρέπει να αποκτηθούν πέντε-έξι Κύπριοι ποδοσφαιριστές, για να συμπληρωθεί το μινιμουμ όριο των εννιά ντόπιων στο έμψυχο δυναμικό, ενώ την ίδια στιγμή οι άνθρωποι του Ερμή θα κοιτάξουν στο εγχώριο πρωτάθλημα για αξιόλογες – και προπάντων φτηνές – περιπτώσεις ξένων ποδοσφαιριστών, μια πεπατημένη που ακολούθησαν και πέρσι. Ο Ντούσαν Μιτόσεβιτς αναμένεται να διατηρήσει τον κορμό της ομάδας, με περίπου 12 ποδοσφαιριστές να μένουν και τη νέα σεζόν. Σε ό,τι αφορά τα προπονητικά κέντρα, οι παράγοντες των «φτεροπόδαρων» εξετάζουν περιπτώσεις σε Αυστρία, Ουγγαρία, Βουλγαρία και Σερβία, με την τελευταία να συστήνεται από τον Ντούσαν Μιτόσεβιτς. Σημαντικό ρόλο για το πού θα προετοιμαστεί το καλοκαίρι η ομάδα θα παίξει και το κόστος.

ΕΘΝΙΚΟΣ - ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ

Αγνοεί τις σειρήνες

Αν και ο Χρίστος Πογιατζής φέρεται να δέχτηκε προτάσεις από άλλες ομάδες, ένα σκηνικό που βλέπουμε συχνά τα τελευταία χρόνια, εντούτοις οι πιθανότητες να παραμείνει στο Δασάκι για άλλη μια σεζόν – κλείνοντας έτσι 15 χρόνια στον Εθνικό – δείχνουν να είναι πολύ περισσότερες. Ειδικά μετά τη σεζόν 2006-07, όταν ο αρχηγός της ομάδας της Άχνας ολοκλήρωσε τη χρονιά με 12 γκολ, οι σειρήνες από πλευράς ΑΠΟΕΛ ήταν έντονες, όμως ο ίδιος τελικά προτίμησε να μείνει στη σιγουριά των κυανόλευκων. Ο έξι φορές διεθνής με την Εθνική Κύπρου ποδοσφαιριστής, τη φετινή σεζόν δεν έφτασε στην ίδια απόδοση με τις τελευταίες χρονιές. Πέτυχε φέτος τέσσερα γκολ, τα τρία με πέναλτι, σε 26 συμμετοχές. Στην καριέρα του στον Εθνικό Άχνας ο Πογιατζής μετρά 313 αγώνες και 54 γκολ για το πρωτάθλημα, ενώ highlight της καριέρας του αποτελεί η πορεία των κυανόλευκων στο κύπελλο ΟΥΕΦΑ τη σεζόν 2006-07. Τότε η ομάδα του Τόζα Σάμπουριτς πέρασε από τρεις προκριματικούς γύρους του Ιντερτότο (απέκλεισε Παρτιζάνι, Όσιγιεκ και Μακάμπι Πετάχ-Τίκβα), έβγαλε ακολούθως νοκ άουτ τη Ρόζελαρ, πριν αποκλειστεί από τη Λανς.

ΑΕΚ

Προτιμάει σίγουρες λύσεις

Ξένους και κοινοτικούς ποδοσφαιριστές που ήδη αγωνίζονται στο πρωτάθλημα της α΄ κατηγορίας, ώστε να περιορίσει το μεταγραφικό ρίσκο, θα «κτυπήσει» η ΑΕΚ στη μεταγραφική περίοδο του καλοκαιριού, όπως επιβεβαιώνουν και οι δυο πρώτες κινήσεις, με την υλοποίηση των μεταγραφών των χαφ Ρενάτο Μαργκάσα και Κάρλος Σαβέδρα που μένουν ελεύθεροι από τη Δόξα. Επόμενος στόχος ο επιθετικός, με τον Ανδρέα Μιχαηλίδη να έχει ήδη προτείνει ονόματα που θα τον ενδιέφεραν, αν ελευθερώνονταν από τις κυπριακές ομάδες. Ο Κύπριος κόουτς δείχνει να ισχυροποιείται και να κερδίζει πόντους, ενόψει της νέας σεζόν, αφού το Διοικητικό Συμβούλιο προς το παρόν βαδίζει πάνω στις γραμμές που ο ίδιος θέτει. Οριστικές εξελίξεις αναμένονται μετά τη γενική συνέλευση της 29ης Απριλίου, όπου ο Μάριος Έλληνας θα ζητήσει ψήφο εμπιστοσύνης από τα μέλη.

kathimerini.com.cy/sport
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η διαμάχη ανάμεσα σε μέλη της διοίκησης, μεταξύ άλλων κάνει πιο καχύποπτα τα άτομα που θα ενδιαφέρονταν να αναλάβουν την προεδρία.

Σκέψεις για ίδρυση εταιρείας στην Ένωση

Στόχος η απαλλαγή από το χρέος 1,7 εκατ.

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Το θέμα της επόμενης μέρας σε ό,τι αφορά τα οικονομικά και την κατάθεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος θα εξετάσει κυρίως αύριο βράδυ η έκτακτη Γενική Συνέλευση της Ένωσης. Η ολομέλεια θα μελετήσει τρόπους μείωσης του χρέους που ανέρχεται σε 1,8 εκατ. ευρώ. Κάποιες σκέψεις γίνονται για την ίδρυση ποδοσφαιρικής εταιρείας, αφού σε τέτοια περίπτωση τα λεφτά που θα προκύψουν από την πώληση του διαθέσιμου μετοχικού κεφαλαίου θα είναι ικανά να καλύψουν μεγάλο μέρος του χρέους, ανάλογα πάντα με το μέγεθος του μετοχικού πακέτου που θα εκδοθεί.

Το σίγουρο είναι ότι θα κατατεθούν αύριο ιδέες και προτάσεις με ορίζοντα δεκαετίας, με τελικό στόχο η ομάδα του Παραλιμνίου να απαλλαγεί από το βαρύ σημερινό χρέος. Με τα έσοδα στη σημερινή κατάσταση να ανέρχονται σε 1,7 εκατ. ευρώ, αναμένεται πως τη νέα σεζόν θα προκύψει τρύπα μισού εκατ. ευρώ, έτσι η μείωση του προϋπολογισμού θεωρείται αυτονόητη, αν και δεν υπάρχει καμία πρόθεση από τους βυσσινί να προβούν σε ριζικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας του ποδοσφαιρικού τμήματος.

Το οικονομικό αποτελεί αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο εμπόδιο προς την εξεύρεση νέας διοίκησης, σε αντικατάσταση αυτής του παραιτηθέντος Αδάμου Λοΐζου. Μετά τα μέτρα για εξυγίανση των οικονομικών που θα τεθούν αύριο στο δημοτικό μέγαρο, δεν αποκλείεται να βγουν μπροστά κάποια άτομα, αν και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις θα χρειαστούν δύο και τρεις συνελεύσεις μέχρι να βρεθεί λύση στο διοικητικό. Το καταστατικό της ΕΝΠ προνοεί συγκέντρωση της Γ.Σ. κάθε 48 ώρες μέχρι να εξευρεθεί διάδοχη κατάσταση. Αν όμως μετά από κάποιες συνελεύσεις δεν βρεθεί άτομο να αναλάβει την προεδρία, τότε το σώμα, αφού διαθέσει περισσότερες μέρες ενδιάμεσα των Γ.Σ. για περισσότερες διεργασίες, ακολούθως θα έχει την ευχέρεια να διορίσει υπηρεσιακή διοίκηση, η οποία θα αναλάβει προσωρινά τις τύχες της ομάδας.

Μπορεί και να μείνει

Ο απερχόμενος πρόεδρος της ΕΝΠ, Αδάμος Λοΐζου, ενώπιον της Γ.Σ. την περασμένη Πέμπτη αναφέρθηκε στις διαφωνίες που είχε με τον Τσέντομιρ Γιανέσκι, λέγοντας ότι παραιτήθηκε «για να αναλάβουν όσοι θέλουν την παραμονή του προπονητή». Τις αιχμές του κ. Λοΐζου προς τον Γιανέσκι διέψευσε ενώπιον της Γ.Σ. το μέλος του ποδοσφαιρικού τμήματος κ. Γιώργος Φάρκωνας, λέγοντας ότι «ο πρόεδρος ψεύδεται, ουδέποτε τέθηκε θέμα Γιανέσκι στη διοίκηση». Πάντως, σύμφωνα με εκτιμήσεις από άτομα κοντά στην ομάδα, δεν αποκλείεται ο Αδάμου Λοΐζου να ανακαλέσει – όπως έκανε και πέρσι – και να παραμείνει, αν τελικά αποχωρήσει ο Τσέντομιρ Γιανέσκι.

Νομικό κενό στην (άμεση) αύξηση των ομάδων

Αμφίβολο αν μπορεί να ανατραπεί τώρα η προκήρυξη του φετινού πρωταθλήματος

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Σε αμφιβολία τίθεται η νομική ισχύς ενδεχόμενης κατάργησης του υποβιβασμού στο φετινό πρωτάθλημα και παράλληλα αύξησης του αριθμού των ομάδων σε 18, από την προσεχή ποδοσφαιρική σεζόν, αφού κάτι τέτοιο θα ήταν το ίδιο ακραίο, όσο και η αφαίρεση του τίτλου από τον πρωταθλητή ή η ακύρωση των αποτελεσμάτων του φετινού πρωταθλήματος. Το ερώτημα έχει να κάνει με το αν μπορεί να τροποποιηθεί η προκήρυξη ενός πρωταθλήματος (συνέπεια αλλαγής του καταστατικού) μετά τη λήξη του. Η έκτακτη γενική συνέλευση που συγκαλείται αυτόματα, κατόπιν αίτησης πέντε ή περισσοτέρων σωματείων, έχει τη δυνατότητα να τροποποιήσει το καταστατικό και ως συνέπεια ν' αλλάξει ετεροχρονισμένα η προκήρυξη, ώστε να μην ισχύσει ο υποβιβασμός. Όμως, κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί πως αυτή η απόφαση της γενικής συνέλευσης δεν θα «πέσει» στην ΑΔΕΑ ή ενώπιον πολιτικών δικαστηρίων, όπου ενδεχομένως να προσφύγουν τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Νομικοί κύκλοι επιβεβαιώνουν την αμφιβολία γύρω από το νόμιμο της ενδεχόμενης αύξησης των ομάδων από τη σεζόν 2010-11, ενώ δεν αποκλείεται η ΚΟΠ να ζητήσει νομική γνωμάτευση, ώστε να αποφευχθεί η λήψη μιας παράνομης απόφασης, ενδεχόμενη άρση της οποίας σε κατοπινό στάδιο θα αποτελέσει ράπισμα κατά του κύρους της ομοσπονδίας. Προς το παρόν, η ηγεσία της ΚΟΠ δεν παίρνει θέση και απλά ακούει τις απόψεις υπέρ ή κατά της αύξησης των ομάδων. Δεν είναι σίγουρο αν ο κ. Κουτσοκούμνης θα καθοδηγήσει τα σωματεία-μέλη της γενικής συνέλευσης υπέρ ή κατά της πρότασης, αφού κατά την προσφιλή τακτική του περιμένει να ξεκαθαρίσει μια πλειοψηφία, πριν πάρει θέση.

Από το ρεπορτάζ προκύπτει πως Πάφος, Δόξα, Άρης, Νέα Σαλαμίνα και ΑΠΕΠ τάσσονται ανοικτά υπέρ της αύξησης των ομάδων σε 18, ενώ την ίδια άποψη φαίνεται να ενστερνίζονται κάποιοι στο Παραλίμνι. Σημειώνεται πως για να περάσει η τροποποίηση του καταστατικού στην πρώτη γενική συνέλευση, ώστε να μην υπάρξει διαβάθμιση και κατόπιν να ψηφιστεί σε νέα γενική συνέλευση αύξηση των ομάδων της α΄ κατηγορίας σε 18, απαιτείται πλειοψηφία 2/3, δηλαδή η σύμφωνος γνώμη 12 εκ των 17 σωματείων της γενικής συνέλευσης. Αν βρεθούν 12 σωματεία να στηρίξουν τροποποίηση του καταστατικού, τότε αφαιρείται το όπλο που παρέχεται σήμερα στο 21μελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο μπορεί με απλή πλειοψηφία να μειώσει τις ομάδες.

Κατά την προσφιλή του τακτική, ο πρόεδρος της ΚΟΠ, Κώστας Κουτσοκούμνης, περιμένει να ξεκαθαρίσει το σκηνικό, τηρώντας αυστηρή ουδετερότητα.

Ενδεχομένως η ΚΟΠ να ζητήσει νομική γνωμάτευση, ώστε η γενική συνέλευση να μην πάρει μια απόφαση που θα «πέσει» στο δικαστήριο

Το σκεπτικό της αύξησης

Αρκετά παράλογη φαίνεται η λογική των υποστηρικτών της αύξησης. Συγκεκριμένα, προωθούν τη δημιουργία πρωταθλήματος δύο ταχυτήτων, ώστε να έχουν εξασφαλισμένη θέση στη «μεγάλη» κατηγορία με χαμηλότερο μπάτζετ, χωρίς όμως να χάνουν τα εισιτήρια και τα τηλεοπτικά κι εμπορικά δικαιώματα των αγώνων με τους μεγάλους, αλλά και να έχουν διασφαλισμένα έσοδα. Αυτό όμως απειλεί να αυξήσει κατακόρυφα τα αδιάφορα παιχνίδια και να επιστρέψουμε στην εποχή που ο τίτλος και η διαβάθμιση κρινόταν σε επτά-οκτώ ματς για κάθε ομάδα, με τα υπόλοιπα να έχουν διαδικαστικό χαρακτήρα. Επίσης, αναμένεται να υπάρξει συνωστισμός σχεδόν σε όλα τα γήπεδα, αφού σήμερα σε όλη την Κύπρο έχουμε μόνο δέκα γήπεδα που πληρούν τις προδιαγραφές της α΄ κατηγορίας, αλλά και μαζική κάθοδο ξένων, μιας και δεν υπάρχει επαρκής παραγωγή ταλέντων σήμερα στο νησί. Τέλος, τίθεται και το ζήτημα των αληθινών κινήτρων, αφού οι διαφωνούντες υποστηρίζουν πως αν πραγματικά κάποιοι σκέφτονταν το καλό του ποδοσφαίρου, δεν θα προωθούσαν αύξηση υπό την πίεση χρόνου, αλλά θα πήγαιναν σε συζήτηση στο τέλος της σεζόν, για ένα σχέδιο που θα εφαρμοζόταν νομότυπα την περίοδο 2011/12.

Η προοπτική της αύξησης

ΥΠΕΡ

1. Μείωση των προϋπολογισμών των μικρομεσαίων
2. Αύξηση των εσόδων λόγω αύξησης των αγωνιστικών από 32 σε 34

ΚΑΤΑ

1. Δημιουργία πρωταθλήματος δύο ταχυτήτων και κατακόρυφη αύξηση των αδιάφορων αγώνων
2. Μείωση των αγώνων μεταξύ των «μεγάλων» λόγω κατάργησης των πλέι οφ
3. Μείωση των ημερών ξεκούρασης λόγω αύξησης αγωνιστικών από 32 σε 34
4. Συνωστισμός στα λίγα γήπεδα που πληρούν τις προδιαγραφές α΄ κατηγορίας
5. Μαζική κάθοδος φτηνών ξένων αμφιβόλου αξίας

ΠΑΜΕ ΔΙΑΚΟΠΕΣ;
ΠΑΜΕ MADISONS!!!

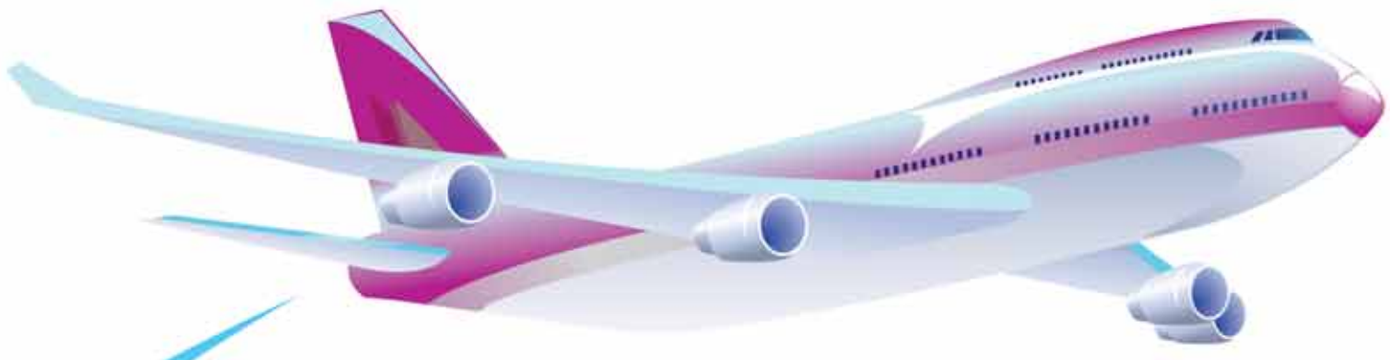

Το MADISONS χαρίζει
1500 αεροπορικά εισιτήρια
ΧΩΡΙΣ ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ!!!

Μαζέψτε απλά τις αποδείξεις που θα έχετε ψωνίσει από οποιοδήποτε χώρο του MADISONS, συμπληρώστε το ποσό των €1000 (μέσα σε 3 μήνες) και ένα αεροπορικό εισιτήριο για Ελληνικούς προορισμούς* ή για το Sharm El Sheikh θα είναι δικό σας! Αν μαζέψετε αποδείξεις €1500 το αεροπλάνο, με εσάς μέσα θα προσγειωθεί στη Βαρκελώνη, τη Γένοβα ή την Πράγα!

Ο διαγωνισμός αρχίζει στις 27 Μαρτίου και λήγει στις 30 Ιουνίου 2010.

*Οι Ελληνικοί προορισμοί που περιλαμβάνονται στον διαγωνισμό είναι: Μύκονος, Σκιάθος, Ρόδος, Κέρκυρα, Θάσος, Μυτιλήνη, Χανιά, Σάμος, Σαντορίνη, Αλεξανδρούπολη και Κως.

Η προσφορά δεν περιλαμβάνει τους φόρους αεροδρομίων και ισχύει για την περίοδο 6 Ιουλίου με 25 Αυγούστου.

Η προσφορά ισχύει για τους πρώτους 1500 που θα παραδώσουν τις αποδείξεις τους στο reception του Madisons. Συνεργασία με ROYAL Holidays

www.madisons.com.cy / 77776676

MADFORSHOPPING MADFORFUN MADFORMADISONS

Πρώτη φορά ικανή για το τρόπαιο

Η Ισπανία μετά την κατάκτηση του Euro φαίνεται ότι μπορεί να κάνει την υπέρβαση και στο Παγκόσμιο

Του **ΔΗΜ. ΛΟΥΚΑΚΗ**

Η πρωταθλήτρια Ευρώπης δεν θα μπορούσε να απουσιάσει από το μεγάλο ποδοσφαιρικό ραντεβού του καλοκαιριού. Και μάλιστα, ίσως είναι για πρώτη φορά στην ιστορία της το φαβορί για την κατάκτηση του τροπαίου.

Η Ισπανία διαθέτει ένα ποιοτικό και πλήρες ρόστερ, κάτι που θα ζήλευαν οι άλλες ομάδες, και από τη στιγμή που κατάφεραν να διώξουν από πάνω τους την ετικέτα των «χαμένων» που τους συνόδευε για πολλές δεκαετίες, πάνε στη Νότια Αφρική με μεγάλες φιλοδοξίες. Να σημειωθεί ότι με την κατάκτηση του Euro 2008 έσπασε ένα αρνητικό σερί 44 χρόνων χωρίς τίτλο.

ΙΣΠΑΝΙΑ
Η΄ ΟΜΙΛΟΣ

Οι «φούριας ρόχας» θα πάρουν μέρος για 13η φορά στην ιστορία τους σε τελική φάση παγκοσμίου κυπέλλου. Μετά τον αποκλεισμό τους από το Μουντιάλ της Γερμανίας το 1974 μετέχουν ανελλιπώς στην κορυφαία ποδοσφαιρική διοργάνωση.

Οι Ιβηρες είναι μία εκ των δύο ομάδων που πήραν το εισιτήριο για την τελική φάση μετρώντας μόνο νίκες στον όμιλό τους· η δεύτερη ομάδα ήταν η Ολλανδία. Κατάφεραν να ξεπεράσουν χωρίς βαθμολογικές απώλειες και τις πέντε αντιπάλους του 5ου ομίλου, παρόλο που βρέθηκαν αντιμέτωποι με δύσκολες και πάντα υπολογίσιμες ομάδες όπως ήταν οι Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Τουρκία.

Ο προπονητής της ομάδας, Βιθέντε ντελ Μπόσκε, πρέπει να νιώθει πολύ τυχερός που έχει υπό τις οδηγίες του παίκτες παγκόσμιας κλάσης, όπως ο τερματοφύλακας Ικερ Κασίγιας, ο στόπερ Κάρλες Πουγιόλ, οι μέσοι Τσάβι, Αντρές Ινιέστα και Τσεσκ Φάμπρεγκας και οι επιθετικοί Φερνάντο Τόρες και Νταβίντ Βίγια.

Το περιβραχιόνιο φοράει ο Κασίγιας, που αν και είναι 29 χρόνων έχει συμπληρώσει τις 101 συμμετοχές με το εθνόσημο στο στήθος. Ο γκολκίπερ της Εθνικής έκανε το ντεμπούτο του τον Ιούνιο του 2000, σε ηλικία 19 ετών, και δεν έχει φύγει από την εστία της ομάδας από το Μουντιάλ του 2002, όταν αντικατέστησε τον τραυματία Κανιθάρες.

Οι Τόρες και Βίγια αποτελούν ένα πολύ επικίνδυνο επιθετικό δίδυμο για κάθε αντίπαλη άμυνα και εστία, ενώ το ίδιο συμβαίνει και με τη μεσαία γραμμή.

Αν και οι Ισπανοί αποτελούσαν πάντα έναν επικίνδυνο αντίπαλο, δεν έχουν καταφέρει ποτέ να διακριθούν σε παγκόσμιο επίπεδο. Η καλύτερη εμφάνισή τους σε Μουντιάλ ήταν το 1950, όταν τερμάτισαν στην τέταρτη θέση. Ωστόσο, ελπίζουν το καλοκαίρι του 2010 να ανατρέψουν το σκηνικό και να φέρουν στην πατρίδα τους το βαρύτιμο τρόπαιο.

REUTERS

Ο Βιθέντε ντελ Μπόσκε πρέπει να νιώθει πολύ τυχερός που έχει υπό τις οδηγίες του παίκτες παγκόσμιας κλάσης, όπως ο τερματοφύλακας Ικερ Κασίγιας, ο στόπερ Κάρλες Πουγιόλ (Νο 5), οι μέσοι Τσάβι (8), Αντρές Ινιέστα (6) και οι επιθετικοί Φερνάντο Τόρες (9) και Νταβίντ Βίγια (7).

Η παραγωγικότητα και το ρεκόρ του Ντελ Μπόσκε

Το ρεκόρ του Βιθέντε Ντελ Μπόσκε στον πάγκο της Ισπανίας ομολογουμένως δεν έχει προηγούμενο στην ιστορία του παγκοσμίου ποδοσφαίρου. Από τον Αύγουστο του 2008, όπου ο 60χρονος τεχνικός διαδέχθηκε τον Λουίς Αραγονιές, οι πρωταθλητές Ευρώπης μετρούν 22 νίκες και μία ήττα σε 23 παιχνίδια, με το ποσοστό νικών να φτάνει το απίστευτο 95,65%! Η ομάδα που κατάφερε να νικήσει την Ισπανία του Ντελ Μπόσκε ήταν οι ΗΠΑ, στον ημιτελικό του κυπέλλου συνομοσπονδιών (2-0). Εξίσου εντυπωσιακός είναι και ο απολογισμός της Ισπανίας στα τέρματα στα 23 αυτά ματς. Συγκεκριμένα οι πρωταθλητές Ευρώπης έχουν πετύχει 65 τέρματα (μ.ό. 2,82 ανά παιχνίδι) και έχουν δεχθεί μόνο 13 (μ.ό. 0,56 ανά παιχνίδι). Ολα αυτά βάζουν στους «φούριας ρόχας» την ετικέτα του φαβορί, κάτι που φαίνεται ότι πιστεύουν και οι ίδιοι. Ενας μεγάλος σταρ του παρελθόντος ο Εμίλιο Μπουντραγκιένιο θεωρεί ότι το Μουντιάλ της Αφρικής είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να κατακτήσει η Ισπανία το τρόπαιο. «Εχουμε μια μεγάλη γενιά των παικτών και είναι μεγάλη ευκαιρία για μας», δήλωσε ο τεχνικός διευθυντής της Ρεάλ Μαδρίτης.

Ο Χίτσφελντ και η ομαδικότητα, τα μεγάλα ατού της

Με έναν από τους καλύτερους προπονητές στον πάγκο της, η Ελβετία εξασφάλισε απευθείας την πρόκριση στην τελική φάση του Παγκοσμίου Κυπέλλου σ' έναν όμιλο όπου κέρδισε την εθνική μας ομάδα και στα δύο της παιχνίδια.Ο 61χρονος, πλέον, Γερμανός τεχνικός Οτμαρ Χίτσφελντ, ο οποίος έχει κατακτήσει το Τσάμπιονς Λιγκ με την Μπάγερν Μονάχου και την Μπορούσια Ντόρτμουντ, έχει στη διάθεσή του ένα ομοιογενές σύνολο, το οποίο δεν διαθέτει ακριβοπληρωμένους σταρ, αλλά ποδοσφαιριστές που παίζουν για να κερδίσει η ομάδα τους και όχι για τον εαυτό τους.

Οι καλύτερες παραστάσεις της Ελβετίας σε Μουντιάλ είναι η είσοδός της στην προημιτελική φάση και μάλιστα τρεις φορές: το 1934, 1938 και το 1954 όταν ήταν διοργανώτρια.

Η Ελβετία δεν είναι από τις ομάδες που θα μαγέψουν με την απόδοσή τους μέσα στο γήπεδο, αλλά είναι αρκετά υπολογίσιμη και όσοι την έχουν υποτιμήσει στο παρελθόν το έχουν πληρώσει.

Η κλήρωση του πρώτου γύρου επιτρέπει στους Ελβετούς να αισιοδοξούν, δεδομένου ότι πλην της πρωταθλήτριας Ευρώπης Ισπανίας, η οποία ήδη φαίνεται να έχει καπαρώσει την πρώτη θέση του 8ου ομίλου, Χιλή και Ονδούρα μοιάζουν να είναι στα μέτρα τους.

Μάλιστα, ο Χίτζφελντ πιστεύει ότι η Ελβετία μπορεί να γίνει ο... φονέας των γιγάντων στη διοργάνωση. Ο Γερμανός ομοσπονδιακός τεχνικός αναγνώρισε τη δυσκολία του εγχειρήματος, ωστόσο δήλωσε πολύ αισιόδοξος.

«Θεωρώ ότι υπάρχουν μεγάλες προσδοκίες στην Ελβετία. Μερικοί σκέφτονται ότι μπορούμε να φτάσουμε μέχρι τα ημιτελικά. Αυτό που έχουμε να κάνουμε εμείς, όμως, είναι να κρατήσουμε τα πόδια μας στο έδαφος. Θα μπορούσαμε, όμως, να σκοτώσουμε τους γίγαντες του ποδοσφαίρου. Ετοιμαζόμαστε αναλόγως για να το κάνουμε», τόνισε.

Ο προπονητής της Ελβετίας έχρισε και τα φαβορί της διοργάνωσης, λέγοντας: «Νομίζω ότι η Ισπανία και η Βραζιλία έχουν τον πρώτο λόγο. Για τις εκπλήξεις υπάρχουν διάφοροι υποψήφιοι, αλλά αυτό δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί τόσο εύκολα. Αυτό θα φανεί κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης».

Τα αστέρια

Ο πρώτος σκόρερ όλων των εποχών της Εθνικής είναι ο Αλεξάντερ Φράι της Βασιλείας με 40 τέρματα, σε 71 συμμετοχές. Ωστόσο, ένας τραυματισμός τον έχει αφήσει εκτός δράσης και οι πιθανότητες να βρεθεί στα γήπεδα της Ν. Αφρικής είναι μοιρασμένες. Επίσης, ο χαρισματικός μεσοεπιθετικός της Μπάγερ Λεβερκούζεν, Τρανκίγιο Μπαρνέτα, είναι ένα από τ' αστέρια της ομάδας. Εχει κατακτήσει το ευρωπαϊκό πρωτάθλημα με την εθνική ομάδα κάτω των 17 ετών, το 2002, ενώ αγωνίζεται στην ανδρών από το 2006. Ο Οτμαρ Χίτσφελντ μπορεί να βασιστεί και στον αμυντικό μέσο της Ουντινέζε, Γκοκχάν Ινλέρ, τον σέντερ μπακ της Αρσεναλ Φιλίπ Σεντέρος (δανεικός στην Εβερτον στο δεύτερο μισό της σεζόν), αλλά και στον έτερο επιθετικό Μπλεζ Ν' Κουφό, που αγωνίζεται στην ολλανδική Τβέντε.

ΕΛΒΕΤΙΑ
Η΄ ΟΜΙΛΟΣ

Πεπεισμένος ότι η Ελβετία μπορεί να περάσει τη φάση των ομίλων και να μπει στη φάση των «16» είναι ο Αλμπερτ Μπουνιάκου. Ο επιθετικός της Νυρεμβέργης υποστήριξε ότι θα κάνει τα πάντα για να βοηθήσει την ομάδα του να προκριθεί, ενώ είπε ότι όταν τον πήρε τηλέφωνο ο Οτμαρ Χίτσφελντ για να τον καλέσει στην Εθνική Ελβετίας, έτρεμε. «Πραγματικά έτρεμα όταν άκουσα τη φωνή του Χίτσφελντ στην άλλη άκρη. Ενιωσα μεγάλη ικανοποίηση με την κλήση μου στο τελευταίο φιλικό. Δεν πρέπει να σταματήσω, όμως, μόνο εδώ. Εχω τεράστιο κίνητρο για να είμαι στην αποστολή της Ελβετίας στο Παγκόσμιο Κύπελλο. Κάθε παίκτης θέλει να παίξει σε μία τέτοια μεγάλη διοργάνωση. Πιστεύω ότι μπορούμε να νικήσουμε τη Χιλή και την Ονδούρα και να παλέψουμε απέναντι στην Ισπανία. Ελπίζουμε ότι μπορούμε να προκριθούμε στον επόμενο γύρο», τόνισε χαρακτηριστικά.

Η Ελβετία δεν είναι από τις ομάδες που θα μαγέψουν με την απόδοσή τους μέσα στο γήπεδο, αλλά είναι αρκετά υπολογίσιμη και όσοι την έχουν υποτιμήσει στο παρελθόν το έχουν πληρώσει.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΚΟΥΛΑ**

Ολοι παίρνουν τη θέση που τους άξιζε

Ο Παναθηναϊκός αύριο φοράει και τυπικά το στέμμα του πρωταθλητή. Η στέψη μπορεί να μη γίνει έτσι όπως την είχαν προγραμματίσει και ο Ολυμπιακός να χάλασε τα σχέδια, διοίκησης, παικτών και οπαδών. Ομως σημασία έχει να... κάτσεις στον θρόνο. Το τελετουργικό λίγη σημασία έχει.

Από την Κυριακή βράδυ και καθώς οι «πράσινοι» θα πάρουν τουλάχιστον τον ένα βαθμό από τον Ηρακλή στο Ολυμπιακό στάδιο και θα έχουν κάνει τον γύρο θριάμβου, θα αρχίσουν και οι αναλύσεις. Αν ήταν η καλύτερη ομάδα, αν άξιζε τον τίτλο, αν τον κατέκτησε... αυτός και δεν του το χάρισαν οι αντίπαλοι και άλλα πολλά.

Προσωπικά θεωρώ πως όποια ομάδα κατακτά το πρωτάθλημα, το κατακτά δίκαια. Αν μπούμε όλοι στο σκεπτικό πως βοηθήθηκε από εξωαγωνιστικούς παράγοντες, τότε καλύτερα να το... τελειώσουμε το πρωτάθλημα. Εκτός κι αν υπάρχουν αποδείξεις. Αν τις έχει κάποιος ας τις καταθέσει στον εισαγγελέα. Αγωνιστικά, ο Παναθηναϊκός δεν «θάμπωσε» με το ποδόσφαιρο που έπαιξε. Ομως έδειξε μία σταθερότητα, αλλά και σοβαρότητα στα παιχνίδια που έπρεπε να πάρει τους τρεις βαθμούς. Το ότι από τα τέσσερα ντέρμπι του κέντρου νίκησε μόνο στο ένα, λίγη σημασία έχει. Το πρωτάθλημα έχει τριάντα αγωνιστικές και όποιος μαζέψει τους περισσότερους βαθμούς παίρνει και τον τίτλο. Απλά πράγματα.

Τι σημασία έχει που ο βασικός του αντίπαλος ο Ολυμπιακός, δεν ήταν αυτός των τελευταίων ετών. Το πρωτάθλημά μας είναι από τα λιγότερα ανταγωνιστικά της Ευρώπης. Επομένως του ταιριάζει «στους τυφλούς, ο μονόφθαλμος βασιλεύει». Και είναι αλήθεια πως ο Παναθηναϊκός, ακόμα και όταν γνώρισε ήττες, όπως αυτή στον πρώτο γύρο στο Καραϊσκάκη, δεν... έχασε το φως του. Αυτή ήταν η ειδοποιός διαφορά του από τα τελευταία χρόνια. Δεν υπήρξαν μουρμούρες. Βασικά από τους οπαδούς, που στήριξαν την ομάδα στα δύσκολα. Αντιθέτως κάποιοι... φίλοι, δεν δίστασαν να καλέσουν τους παίκτες, να πετάξουν τις φανέλες και να φύγουν. Ευτυχώς που δεν τους άκουσαν. Ούτε αυτοί, αλλά ούτε η διοίκηση. Κατόρθωσαν να μείνουν ενωμένοι και να ξεπεράσουν τους σκοπέλους. Φυσικά τώρα όλα αυτά ξεχάστηκαν και οι κατήγοροι έγιναν πάλι κόλακες και χειροκροτητές. Αυτά όμως συμβαίνουν και στις καλύτερες οικογένειες.

Αντιθέτως με τον Παναθηναϊκό, ο Ολυμπιακός, ακόμα και τις στιγμές που του έλεγε ο «αιώνιος» αντίπαλός του, «έλα, πάρε το πρωτάθλημα» δεν είχε τη δύναμη να απλώσει το χέρι και να το πάρει. Κι αυτό επειδή η διοίκησή του, αποδυναμωμένη οικονομικά, δεν μπόρεσε να κλείσει τα κενά που άφησαν οι Τζόρτζεβιτς, Λέτο, Μπελούτσι, Κοβάσεβιτς και αργότερα ο Γκαλέτι. Η δικαιολογία, των πολλών τραυματισμών, μπορεί να αιτιολογεί εν μέρει την απώλεια κάποιων βαθμών.

Ο ΠΑΟΚ, πήγε να κάνει τη μεγάλη ανατροπή. Ο καλπασμός του στον δεύτερο γύρο, σταμάτησε απότομα, λες και κάποιος του τράβηξε τα... γκέμια, στο κρίσιμο παιχνίδι με τον Αρη στου Χαριλάου.

Για την ΑΕΚ και τον Αρη, η επόμενη μέρα είναι τα πλέι οφ. Εκεί ελπίζουν πως θα αποδείξουν πως άξιζαν κάτι περισσότερο από τη θέση που βρίσκονται στον βαθμολογικό πίνακα. Και καθώς ο Ολυμπιακός δείχνει να έχει διαλυθεί, ο ΠΑΟΚ προσπαθεί να ξαναβρεί τον καλό εαυτό του, και οι δύο πιστεύουν πως μπορούν να ανατρέψουν την κατάσταση.

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ACTION IMAGES

BLIC

Ελληνοσερβικές συμμαχίες

Μια ιδιαίτερη διάσταση του φάιναλ φορ της Ευρωλίγκας φέτος στο Παρίσι θα είναι η ατμόσφαιρα στις εξέδρες. Η Παρτιζάν έχει παραδοσιακή φιλία με τον ΠΑΟΚ, με τον οποίον μοιράζεται και τα ίδια χρώματα, άρα οι φίλοι της ελληνικής ομάδας αναμένεται να υποστηρίξουν την ομάδα του Βελιγραδίου με την παρουσία τους στο Παρίσι. Ομως η γαλλική αστυνομία θα έχει ένα πρόσθετο δύσκολο έργο όταν φτάσουν εκεί οι φίλοι της Παρτιζάν, καθώς, όπως ανακοίνωσαν σε σελίδες τους στο Ιντερνετ οι φανατικοί οπαδοί του Ερυθρού Αστέρα, του συνδέσμου «Ντέλιγιε», θα ταξιδέψουν κι αυτοί εκεί για να ενωθούν με αυτούς του Ολυμπιακού, με τους οποίους έχουν κι εκείνοι αδελφικές σχέσεις, για τον ημιτελικό κατά της Παρτιζάν.

THE ASSOCIATED PRESS

SPORT.es

Φοβούνται τον Μέσι

Οι παίκτες της Ρεάλ Μαδρίτης ψάχνουν εδώ και μέρες να βρουν πώς θα σταματήσουν τον Λιονέλ Μέσι. Ο Σέρχιο Ράμος, που έχει υποφέρει ως αμυντικός απέναντί του τα τελευταία χρόνια, μιλάει για τον Αργεντινό με αυθεντικό σεβασμό: «Πρόκειται για έναν επιθετικό που μπορεί να αποβεί αποφασιστικός σε ένα παιχνίδι, ενώ είναι και στην καλύτερή του φόρμα. Οφείλουμε να του βγάλουμε το καπέλο, διότι είναι παίκτης που κάνει τη διαφορά. Αν και η Μπαρτσελόνα έχει και καλές και κακές εμφανίσεις, ο Μέσι εξακολουθεί να κάνει τη διαφορά με το επίπεδο του παιχνιδιού του, που είναι τόσο υψηλό. Πρόκειται χωρίς την παραμικρή αμφιβολία για τον παίκτη της Μπαρτσελόνα που προκαλεί τον μεγαλύτερο φόβο», είπε ο Σέρχιο Ράμος.

AFP

DAILY Mirror

«Φταίνε οι ιδιοκτήτες»

Ο Φερνάντο Τόρες απέδωσε την αποτυχημένη προσπάθεια της Λίβερπουλ για τον τίτλο φέτος στην Αγγλία στην τραγική οικονομική κατάσταση του συλλόγου και την απουσία μεταγραφών κορυφαίων επιπέδου. Ο Τόρες, το μέλλον του οποίου στους Ρεντς είναι αβέβαιο, έριξε την ευθύνη στα πόδια των Τζορτζ Τζιλέτ και Τομ Χικς, αποκαλύπτοντας την απογοήτευσή του με τα τεκταινόμενα στο Ανφιλντ. «Υπάρχουν πολλοί παράγοντες, όπως το ότι μείναμε πολύ μακριά από την κορυφή υπερβολικά νωρίς. Αυτό μας τσάκισε ψυχολογικά και δεν μας άφησε να αλλάξουμε την κατάσταση. Μετά μας χτύπησαν άσχημα οι τραυματισμοί, ενώ είχαμε χάσει το καλοκαίρι και σημαντικούς παίκτες όπως οι Αρμπελόα, Χίπια και Τσάμπι Αλόνσο, που δεν αντικαταστάθηκαν», είπε ο Ισπανός επιθετικός.

EPA

France-Soir

Γραμματόσημο με Ζιντάν

Από την ημέρα της κυκλοφορίας του από τα γαλλικά ταχυδρομεία, στην αρχή της χρονιάς, το γραμματόσημο με την εικόνα του Ζινεντίν Ζιντάν έχει πουλήσει 60.000 αντίτυπα και θα πωλείται στα γήπεδα της πρώτης κατηγορίας αυτό το Σαββατοκύριακο κατά την 32η αγωνιστική του πρωταθλήματος. Πρόκειται για μια αγωνιστική αφιερωμένη στην αλληλεγγύη, και έτσι θα τεθεί υπό πώληση το γραμματόσημο που αποσκοπεί με τα έσοδά του στην ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου κατά της Λευκοδυστροφίας, στην εκστρατεία της οποίας συμμετέχει και ο Ζιντάν. Από τα 9,90 ευρώ που κοστίζει μια δεκάδα γραμματοσήμων, το ένα ευρώ πηγαίνει υπέρ του συνδέσμου. Οι παίκτες, οι διαιτητές και τα παιδιά που μαζεύουν την μπάλα θα φορούν φανέλες με την εικόνα του γραμματοσήμου πριν από κάθε αγώνα της αγωνιστικής αυτής.

Μία εποχή ολοκληρώνεται στον Ολυμπιακό

Είναι ξεκάθαρο πλέον πως ο Σωκράτης Κόκκαλης επιχειρεί να διαμορφώσει το τοπίο για την περίοδο μετά την αποχώρησή του

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Ηταν 14 Απριλίου του 1993, όταν ο Σωκράτης Κόκκαλης πήρε στα χέρια του τα ηνία της ΠΑΕ Ολυμπιακός. Την Τετάρτη ο πρόεδρος των «ερυθρόλευκων» συμπληρώνει 17 χρόνια συνεχούς παρουσίας στην κορυφή της διοικητικής πυραμίδας. Μία πορεία που τον καταξίωσε στη συνείδηση των οπαδών του λαοφιλέστερου συλλόγου της χώρας ως τον πλέον πετυχημένο πρόεδρό του.

Ωστόσο, στη ζωή όλα έχουν ένα τέλος... Με τις κινήσεις που κάνει ο κ. Κόκκαλης εδώ και περίπου ένα χρόνο στο διοικητικό σκέλος, είναι ξεκάθαρο πως επιχειρεί να διαμορφώσει το τοπίο στους Πειραιώτες, την επόμενη ημέρα της αποχώρησής του. Στην παρούσα φάση ουδείς μπορεί να προσδιορίσει ακριβώς το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο ισχυρός άνδρας της ΠΑΕ θα αποφασίσει να αποσυρθεί από το προσκήνιο. Το πώς και το πότε θα το αποφασίσει μόνο ο ίδιος...

Αγγελόπουλοι, Μαρινάκης

Πριν από περίπου ένα χρόνο, είχαν δει το φως της δημοσιότητας τα ονόματα τόσο του Παναγιώτη και του Γιώργου Αγγελόπουλου, όσο και του Βαγγέλη Μαρινάκη προκειμένου να αγοράσουν σημαντικό ποσοστό της ΠΑΕ Ολυμπιακός. Ωστόσο, τα αδέλφια που ηγούνται με εξαιρετικό τρόπο του τμήματος μπάσκετ των Πειραιωτών δεν ενδιαφέρθηκαν να εντάξουν στην... καθημερινότητά τους και το ποδοσφαιρικό τμήμα. Παράλληλα, «ναυάγησαν» και οι επαφές με τον Βαγγέλη Μαρινάκη, ο οποίος φάνηκε να έχει τότε τη διάθεση να αναλάβει ενεργό ρόλο στην ΠΑΕ. Κάτι που δεν συμβαίνει τώρα...

Στην αρχή της τρέχουσας αγωνιστικής περιόδου προέκυψε το «φλερτ» με τον Λαυρέντη Λαυρεντιάδη. Η απόφαση του Σωκράτη Κόκκαλη να του εκχωρήσει έναντι το 50% της Καραϊσκάκης Α. Ε. έναντι 25 εκατ. ευρώ, αποτελεί την καλύτερη απόδειξη πως στο πρόσωπό του βλέπει τον παράγοντα που μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στις διοικητικές εξελίξεις. Επιπλέον, στις 29 Νοεμβρίου του 2009 ανακοινώθηκε η είσοδος του κ. Λαυρεντιάδη και στην ΠΑΕ Ολυμπιακός, αλλά και στη Θρύλος Α. Ε.: «Η εταιρεία RED LAND συμφερόντων κ. Λ. Λαυρεντιάδη συμμετείχε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΠΑΕ Ολυμπιακός και απέκτησε μετοχές, οι οποίες μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας θα αντιστοιχούν περίπου στο 9,9% της ΠΑΕ Ολυμπιακός. Τέλος, η εταιρεία RED LAND απέκτησε και το 10% των μετοχών της Θρύλος Α. Ε.». Τη Μεγάλη Εβδομάδα επρόκειτο να ανακοινωθεί η περαιτέρω αύξηση του ποσοστού του κ. Λαυρεντιάδη της ΠΑΕ, στο 20%.

Ομως, προέκυψαν διαφορές στη συνάντηση των κ. Κόκκαλη, Λαυρεντιάδη τη Μεγάλη Τρίτη. Σύμφωνα με πληροφορίες, στην παρούσα φάση ο κ. Κόκκαλης δεν φέρεται αποφασισμένος να εκχωρήσει το μάνατζμεντ της ΠΑΕ. Θα ήθελε την ημέρα που θα αποχωρήσει να είναι ο Ολυμπιακός πρωταθλητής. Ωστόσο, ακόμη και τώρα αν παραχωρήσει την ΠΑΕ που η ομάδα διανύει βαθιά αγωνιστική κρίση, η υστεροφημία του δεν πρόκειται να αλλάξει. Στη συνείδηση του κόσμου θα είναι ο πιο επιτυχημένος πρόεδρος.

ACTION IMAGES

Ο τρόπος που ο Ολυμπιακός χάνει το πρωτάθλημα και οι συνθήκες στα αποδυτήρια καταδεικνύουν με τον πιο ηχηρό τρόπο πως ο πρόεδρος της ΠΑΕ έχει αλλάξει πορεία.

Στην παρούσα φάση ουδείς μπορεί να προσδιορίσει το χρονικό σημείο που ο ισχυρός άνδρας της ΠΑΕ θα αποφασίσει να αποσυρθεί

Το αλαλούμ με τους προπονητές

Ο Τιμούρ Κετσπάγια ανέλαβε την τεχνική ηγεσία του Ολυμπιακού το καλοκαίρι του 2009, έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την επιστροφή των «ερυθρολεύκων» στους ομίλους του UEFA Champions League. Ετσι, αποφάσισε να μην... ανεβάσουν στροφές οι ποδοσφαιριστές στη διάρκεια της καλοκαιρινής προετοιμασίας, προκειμένου να είναι σε καλή κατάσταση στους προκριματικούς γύρους της διοργάνωσης. Ωστόσο, το έλλειμμα φυσικής κατάστασης από την αναποτελεσματική καλοκαιρινή προετοιμασία (και κατ' επέκτασιν οι τραυματισμοί) άρχισε να φαίνεται νωρίς νωρίς, από τα πρώτα παιχνίδια της Σούπερ Λίγκας, κάτι που παραδέχθηκαν με δηλώσεις τους οι ίδιοι οι ποδοσφαιριστές. Ο Ζίκο, που αντικατέστησε τον Κετσπάγια, αποφάσισε να κάνει... μίνι προετοιμασία μεσούσης της περιόδου για να βελτιωθεί η εικόνα. Αλλά όπως έλεγαν οι παίκτες στις μεταξύ τους συζητήσεις, το βαρύ πρόγραμμα του Βραζιλιάνου γυμναστή Σαντάνα τους δημιούργησε επιπλέον προβλήματα. Η... χαριστική βολή δόθηκε στις γιορτές των Χριστουγέννων, με το ρεπό εννέα ημερών που έδωσε ο Ζίκο στους παίκτες του Ολυμπιακού!

Το μάνατζμεντ είναι το «αγκάθι» των επαφών

Κάθε επιχειρηματίας που επενδύει σημαντικά ποσά σε μία εταιρεία, είναι αυτονόητο πως επιθυμεί να έχει λόγο στη λήψη των αποφάσεων. Ο Λαυρέντης Λαυρεντιάδης έχει ήδη επενδύσει 11 εκατ. ευρώ για το 9,9% της ΠΑΕ Ολυμπιακός. Δίνοντας άλλα 10 εκατ. ευρώ, το ποσοστό του θα έφτανε στο 20%. Φαντάζει απολύτως λογικό να ζητήσει απ' την πλευρά του Σωκράτη Κόκκαλη τις εγγυήσεις πως θα αυξήσει επιπλέον το ποσοστό του έως το καλοκαίρι, για να αποκτήσει λόγο και ρόλο στην ΠΑΕ. Δηλαδή να αναλάβει το μάνατζμεντ. Αυτό ήταν το σχέδιο έως και τη συνάντηση της Μεγάλης Τρίτης με τον κ. Κόκκαλη. Εκεί, όπου αφενός προέκυψε διαφορά στην αποτίμηση της ΠΑΕ, ύψους 30 εκατ. ευρώ, αλλά και διαφωνία για το χρόνο εκχώρησης του μάνατζμεντ. Τουλάχιστον αυτό αναφέρουν πηγές της «Κ», οι οποίες τονίζουν πως οι δύο άνδρες θα συναντηθούν ξανά, όχι όμως άμεσα. Ο κ. Κόκκαλης αποφάσισε να καλύψει εξ ολοκλήρου το ποσό των 10 εκατ. ευρώ που απαιτούνται για την αδειοδότηση από την UEFA, ώστε ο Ολυμπιακός να μπορεί να αγωνίζεται του χρόνου στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Ετσι, οι όποιες διεργασίες στο διοικητικό σκέλος μετατίθενται χρονικά για τους επόμενους μήνες. Θα πρέπει να σημειωθεί πως θα απαιτηθούν επιπλέον χρήματα για τη μεταγραφική ενίσχυση της ομάδας. Σύμφωνα με μετριοπαθείς υπολογισμούς, θα χρειαστούν το επόμενο τρίμηνο τουλάχιστον 15 εκατ. ευρώ. Θα δοθεί και αυτό το ποσό από τον κ. Κόκκαλη ή θα επιστρέψει στο προσκήνιο ο κ. Λαυρεντιάδης; Στην παρούσα φάση, ουδείς μπορεί να απαντήσει σε αυτό το ερώτημα...

Πάταξη της βίας με μηδενισμούς

Ο Σοφοκλής Πιλάβιος μιλά στην «Κ» για τα επεισόδια, το «στοίχημα» και την Εθνική

Συνέντευξη στον **ΘΑΝΟ ΜΠΛΟΥΝΑ**

Τα αυξανόμενα κρούσματα βίας στα γήπεδα και η ξαφνική απόφαση της κυβέρνησης για διακοπή της χρηματοδότησης του ποδοσφαίρου από τον ΟΠΑΠ, δημιούργησαν νέα όξυνση στις σχέσεις των δύο πλευρών.

Με αφορμή τα τελευταία γεγονότα ο πρόεδρος της ΕΠΟ, Σοφοκλής Πιλάβιος, παραχώρησε εφ' όλης της ύλης συνέντευξη στην «Κ» αποκαλύπτοντας ότι στο νέο πρωτάθλημα, σε περιπτώσεις μεγάλων επεισοδίων, οι υπαίτιες ομάδες θα υφίστανται βαθμολογικές απώλειες.

«Μεγάλα επεισόδια θα σημαίνουν αυτόματα μεγάλα πρόστιμα και βαθμολογικές απώλειες. Υπάρχει σκέψη η αθλητική δικαιοσύνη να περάσει στην Ομοσπονδία»

- Μέσα σε πέντε μήνες από την εκλογή σας στην προεδρία καταφέρατε, κατόπιν διαπραγματεύσεων, να αποκαταστήσετε τις σχέσεις της ΕΠΟ με το υφυπουργείο Αθλητισμού και τον ΟΠΑΠ και να φέρετε χρήματα στις ενώσεις και την ομοσπονδία. Τώρα οι σχέσεις σας τείνουν να διαταραχθούν με αφορμή τα φαινόμενα βίας. Θα υπάρξει πρεμία;

Οι σχέσεις της ομοσπονδίας με την πολιτεία είναι σε πολύ καλό επίπεδο και δεν πρόκειται να διαταραχθούν με αφορμή τα φαινόμενα βίας. Ακόμη κι αν υπάρχουν κάποιοι έντονοι φραστικοί διαξιφισμοί, ο στόχος για την καταπολέμηση της βίας είναι κοινός. Ο μόνος αντίπαλος είναι η βία και σε αυτή τη μάχη η πολιτεία θα μας βρει αποφασισμένους συμμάχους.

- Ο Πλατινί, στην εκτελεστική επιτροπή της ΟΥΕΦΑ, έθεσε τέσσερις προτεραιότητες στις οποίες δεν υπήρχε η αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα. Εδώ συνεχίζει να αποτελεί μείζον και άλυτο θέμα. Μήπως έχουμε μείνει λίγο πίσω;

Το τραγικό θα ήταν να αναφερόταν και σε μια πέμπτη προτεραιότητα που θα αφορούσε τη βία, αποκλειστικά στην Ελλάδα. Είναι η ώρα να κοιταχτούμε όλοι στον καθρέπτη μας κι ο καθένας να κάνει σωστά τη δουλειά που πρέπει να κάνει. Γι' αυτό και δεν έχει νόημα να συζητάμε πόσο έχουμε μείνει πίσω, αλλά πόσο μακρύς είναι ο δρόμος που πρέπει να διανύσουμε μπροστά.

- Ο Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού έθεσε τέσσερις προϋποθέσεις για να αρθεί ο «οικονομικός αποκλεισμός»: α) αυστηροποίηση του πειθαρχικού κώδικα για επεισόδια κλίμακας, β) διακοπή ποδοσφαιρικού αγώνα λόγω επεισοδίων, γ) επέκταση και συγκεκριμενοποίηση ευθύνης των ΠΑΕ για οργανωμένες μετακινήσεις οπαδών τους και δ) μέτρα διασφάλισης αξιόπιστης λειτουργίας αθλητικής Δικαιοσύνης. Είστε θετικός στην υιοθέτηση αυτών των μέτρων;

Το πνεύμα των προϋποθέσεων είναι σε γενικές γραμμές στη σωστή κατεύθυνση. Είναι σαφές πως αυτές οι αποφάσεις παίρνονται κάθε καλοκαίρι, στη Γενική Συνέλευση της ΕΠΟ και όχι μεσούσης της αγωνιστικής περιόδου. Θα υπάρξει αυστηροποίηση ποινών. Για τη διακοπή αγώνα θα πρέπει να υπάρξει μια σύμπραξη ατόμων (εκπρόσωποι ομάδων, παρατηρητής αγώνα, εκπρόσωπος αστυνομίας και σταδίου) που θα παίρνουν την απόφαση. Δεν πιστεύω ότι η αθλητική Δικαιοσύνη δεν είναι αξιόπιστη. Η λύση στην οποία θα οδηγηθούμε θα είναι μεικτό σύστημα με πλειοψηφία μη εν ενεργεία δικαστικών.

- Οταν λέτε ότι «θα υπάρξει αυστηροποίηση ποινών» τι εννοείτε; Μπορείτε να δώσετε ένα παράδειγμα των σκέψεων – προθέσεών σας;

– Μεγάλα επεισόδια θα σημαίνουν αυτόματα μεγάλα πρόστιμα και βαθμολογικές απώλειες. Δηλαδή μηδενισμός ή /και αφαίρεση βαθμών.

Η δικαιοσύνη

- Αληθεύουν οι πληροφορίες ότι στη νέα σεζόν το σύνολο της αθλητικής Δικαιοσύνης θα περάσει στην ΕΠΟ;

– Είναι και αυτό μια σκέψη. Η αθλητική δικαιοσύνη δεν είναι δικαιοδοσία, είναι ουσία.

- Πώς σας φάνηκε η αντίδραση της πολιτείας να σταματήσει τη χρηματοδότηση από τον ΟΠΑΠ στο ποδόσφαιρο λόγω των φαινομένων βίας;

– Πολλές φορές υπό την πίεση της κοινής γνώμης λαμβάνονται αποφάσεις για τον εξευμενισμό της. Ωστόσο στα δύσκολα είναι που απαιτείται νηφαλιότητα, ψυχραιμία και διάλογος. Διότι η αναστολή της χρηματοδότησης είναι μέτρο που μόνο αρνητικές συνέπειες μπορεί να έχει για το ελληνικό ποδόσφαιρο.

- Υπάρχει στις 24 Απριλίου ο τελικός κυπέλλου. Με ποιους όρους θα διεξαχθεί ως προς την παρουσία φιλάθλων; Ποια θα είναι η στάση της ΕΠΟ;

– Και μόνο το γεγονός ότι γίνεται συζήτηση για περιορισμένη προσέλευση φιλάθλων όταν θα έπρεπε να μιλάμε για μια μεγάλη ποδοσφαιρική γιορτή, ανοιχτή σε κάθε ελληνική οικογένεια είναι κάτι εξαιρετικά αρνητικό. Για την ώρα πάντως δεν έχει τεθεί. Εμείς θα θέλαμε ο τελικός να γίνει με όσο το δυνατόν περισσότερους φιλάθλους των δύο ομάδων.

ΦΩΤ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

«Είναι η ώρα να κοιταχτούμε όλοι στον καθρέφτη μας κι ο καθένας να κάνει σωστά τη δουλειά που πρέπει να κάνει», τόνισε στην «Κ» ο πρόεδρος της ΕΠΟ.

«Μαν του μαν» στον Μέσι!

Από τη στιγμή που το θέμα της ανανέωσης της συνεργασίας με τον Οτο Ρεχάγκελ μετατέθηκε για μετά το Μουντιάλ, πρώτος στόχος της Εθνικής είναι ο... περιορισμός του Μέσι!

– Με τον Ρεχάγκελ θα μιλήσετε για το συμβόλαιο μετά το Μουντιάλ. Ομως, στη χειρότερη περίπτωση, το Μουντιάλ θα τελειώσει για την Εθνική στις 22 Ιουνίου και τα προκριματικά αρχίζουν στις αρχές Σεπτεμβρίου. Αν δεν υπάρξει συμφωνία, θα υπάρξει χρόνος για εύρεση νέου προπονητή;

- Τώρα είναι η στιγμή για μια άνω τελεία στο θέμα. Κάθε τι στην ώρα του.

– Πιστεύετε ότι η συζήτηση για την ανανέωση της συνεργασίας με τον Ρεχάγκελ θα αποπροσανατόλιζε την προετοιμασία της ομάδας;

- Οποιαδήποτε συζήτηση με οποιονδήποτε για άλλο στόχο εκτός από την παρουσία στο Μουντιάλ πιστεύω πως αποπροσανατολίζει. Κάποτε πρέπει να σταματήσουμε να ροκανίζουμε το κλαδί πάνω στο οποίο καθόμαστε.

– Ποια εικόνα της Εθνικής στη Νότια Αφρική θα σας έκανε ευχαριστημένο;

- Μία ομάδα που θα τιμά την ελληνική φανέλα με την αγωνιστικότητά της και το πάθος της.

– Πώς θα σταματήσουμε τον Μέσι;

- Ο Μέσι είναι ένας ποδοσφαιριστής που πέρα από την τεχνική κατάρτιση είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί η ταχύτητα και το πέταγμά του. Σας λέω ότι μετά τον αγώνα της περασμένης Τρίτης ήμουν σε μια συζήτηση και κάποιος είπε «δεν τον παίζουν σωστά άμυνα. Εμείς θα τον παίξουμε μαν του μαν».

«Φοβάμαι ότι η υπόθεση θα μείνει ανεξιχνίαστη»

Στην αποκάλυψη ότι υπάρχει συνεχής ροή πληροφοριών από την ΟΥΕΦΑ προς την ΕΠΟ σχετικά με «ύποπτους αγώνες» για στοιχηματικούς λόγους, προέβη ο κ. Πιλάβιος.

– Στην υπόθεση των κατά την ΟΥΕΦΑ «στημένων αγώνων», την οποία ο Πλατινί χαρακτήρισε πρόσφατα τη μεγαλύτερη απειλή που αντιμετωπίζει το ποδόσφαιρο, σκοπεύετε να κάνετε κάποιες προσθήκες στους κανονισμούς που θα έχουν ως στόχο τη θωράκιση του αθλήματος ή καλύπτεσθε από τη νομοθετική πρωτοβουλία που έχει ανακοινωθεί;

– Η μεγάλη καινοτομία είναι ότι θα μπει στο Πειθαρχικό Δίκαιο η συγκεκριμένη έννοια. Επίσης, η ΕΠΟ έχει καταθέσει ολοκληρωμένη πρόταση για τη σύσταση και τη λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής με τη συμμετοχή όλων των φορέων ώστε να κερδηθεί αυτός ο σκοτεινός πόλεμος. Από εκεί και πέρα, η συνεργασία μας με την ΟΥΕΦΑ είναι πάρα πολύ καλή και όλα τα στοιχεία που έχουν σταλεί έχουν δοθεί στην ελληνική Δικαιοσύνη.

Δεν μπορεί

– Υπάρχουν κάποιες φωνές που ρωτούν γιατί αυτή η υπόθεση δεν πηγαίνει στην αθλητική Δικαιοσύνη. Τι απαντάτε;

– Φωνές ατεκμηρίωτες γίνονται φωνές επικίνδυνες. Γι' αυτό θα συμβούλευα τους φωνασκούντες να έχουν καλύτερη γνώση τού τι γίνεται στο ποδόσφαιρο και πώς λειτουργούν κάποιες επιτροπές. Για να προκύψει συμπέρασμα πρέπει να υπάρξει και κρατική εμπλοκή. Η αθλητική Δικαιοσύνη δεν μπορεί ούτε να ανοίξει λογαριασμούς ούτε να παρακολουθήσει τηλέφωνα ούτε να προστατεύσει μάρτυρες. Δεν μπορεί, λοιπόν, στηριζόμενη σε γραφήματα και συμπεράσματα ποσών να πάρει μια απόφαση καταδικαστική για μια ομάδα.

– Είπατε στο τελευταίο Δ. Σ. της ΕΠΟ ότι θα ζητήσετε να κληθούν από την πταισματοδίκη η οποία έχει αναλάβει την υπόθεση όλοι οι εμπλεκόμενοι, καθώς και στελέχη της ΟΥΕΦΑ. Γνωρίζετε αν έχει αρχίσει αυτή η διαδικασία και αν στελέχη της ΟΥΕΦΑ έχουν δεχθεί να έρθουν στην Αθήνα;

– Πρώτα απ' όλα να ξεκαθαρίσω πως αναφέρομαι σε εμπειρογνώμονες της ΟΥΕΦΑ που ασχολούνται με το πρόβλημα και είναι εξαιρετικά χρήσιμο να έρθουν και να εξηγήσουν πώς και γιατί θεωρούν ένα παιχνίδι διεφθαρμένο. Ξέρετε ότι η ΟΥΕΦΑ κατηγοριοποιεί τα παιχνίδια και υπάρχουν κλίμακες. Η ανώτερη κατηγορία είναι τα «ακραία διεφθαρμένα» και η χαμηλότερη τα παιχνίδια «χωρίς συμπέρασμα». Βεβαίως, πριν κάνω την πρόταση, είχα κάνει τις απαραίτητες συνεννοήσεις και εάν κληθούν, είναι στη διάθεση της ελληνικής Δικαιοσύνης. Δεν μίλησα τυχαία.

REUTERS

Η ομίχλη των «ύποπτων αγώνων» συνεχίζει να πλανάται πάνω από το ελληνικό ποδόσφαιρο και ο κ. Πιλάβιος δηλώνει απαισιόδοξος για την πορεία της υπόθεσης.

– Πώς βλέπετε να τελειώνει αυτή η υπόθεση;

– Αν δεν δημιουργήσουμε μια Ανεξάρτητη Αρχή και ειδικά νομοθετήματα, φοβάμαι ότι αυτή η υπόθεση θα έχει την τύχη άλλων υποθέσεων που έμειναν ανεξιχνίαστες. Το λέω με λύπη, αλλά και για να κρούσω τον κώδωνα του κινδύνου στην πολιτεία προκειμένου να βοηθήσει στην εξιχνίαση ενός εγκλήματος.

– Πιστεύετε ότι μπορούν να υπάρξουν και εδώ ποινές, όπως στην ΟΥΕΦΑ, η οποία έχει τιμωρήσει τρεις διαιτητές κατόπιν στοιχείων τα οποία προέκυψαν από την έρευνα της Εισαγγελίας του Μπόχουμ;

– Βεβαίως. Αν σ' ένα παιχνίδι η ελληνική Δικαιοσύνη βρει ότι έγινε κάτι, θα πρέπει να επιμεριστούν ευθύνες.

– Τι απαντάτε σε όσους υποστηρίζουν ότι κακώς δεν δημοσιοποιούνται οι αγώνες που περιλαμβάνονται στους αγώνες της ΟΥΕΦΑ, εν αντιθέσει με την Κύπρο στην οποία δημοσιοποιήθηκαν;

– Είναι κατάκτηση του νομικού μας πολιτισμού το τεκμήριο της αθωότητας. Δεν μπορούμε να παίζουμε με αυτά τα πράγματα. Το αντεπιχείρημα ορισμένων είναι ότι οι αγώνες θα διαρρεύσουν. Σε αυτό η απάντηση είναι ότι πρώτον, δεν θα διαρρεύσουν από εμάς και δεύτερον, συμφωνώ απόλυτα με τον γενικό γραμματέα Αθλητισμού που είπε ότι αν διαρρεύσουν θα φωνάξουμε τις ομάδες και θα δώσουμε τους φακέλους.

– Εχετε ειδοποιηθεί ότι θα έρθει και τέταρτος φάκελος από την ΟΥΕΦΑ;

– Πρόκειται για παιχνίδια που έρχονται σποραδικά και όχι με τη μορφή φακέλων. Υπάρχει συνεχής ροή πληροφοριών.

Από τα χωμάτινα της Λευκωσίας στην ελίτ της Βαρκελώνης

Πρώτη ανάλυση στα κυπριακά ΜΜΕ του 17χρονου Φίλιππου Τσαγγαρίδη, της ανερχόμενης ελπίδας του κυπριακού τένις

Ο Τσαγγαρίδης έκανε ντεμπούτο στο Ντέιβις Καπ το 2009, χάνοντας από τον Πορτογάλο Ζοάο Σόουζα με 2-0 σετ (3-6, 1-6).

SAVVIDES PHOTO

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Οι επιτυχίες του Μάρκου Παγδατή τα τελευταία χρόνια, πέρα από τη χαρά που δίνουν στην τενιστική κοινότητα της Κύπρου, φέρνουν αναπόφευκτα στην επιφάνεια και σενάρια για την επόμενη μέρα, όταν ο No30 στον κόσμο θα έχει φτάσει στο τέλος της καριέρας του. Οι ιστορίες τρόμου περί επιστροφής του κυπριακού τένις στην ανυποληψία δίνουν και παίρνουν, όμως η αλήθεια είναι πως η φουρνιά που έρχεται είναι αρκετά ελπιδοφόρα. Οι 14χρονοι Σέργης Κυρατζής και Κωνσταντίνος Ηλία διαθέτουν – όπως μας μεταφέρουν – τις ικανότητες να γίνουν αξιόλογοι επαγγελματίες, στα πρότυπα του Φώτου Καλλία ή ακόμη και καλύτεροι, όμως οι περισσότερες ελπίδες αυτή τη στιγμή πέφτουν στον Φίλιππο Τσαγγαρίδη.

Ο τελικός στόχος του Τσαγγαρίδη είναι να μπει στην πρώτη 100άδα του κόσμου

Ο 17χρονος (02/07/1992) γεννημένος στο Μόντρεαλ από Ελληνοκαναδέζα μητέρα και Κύπριο πατέρα, τον Νοέμβριο του 2007 μετέβη για σπουδές στην τενιστική ακαδημία CIT στη Βαρκελώνη, ιδιοκτησίας του Άλμπερτ Κόστα (προπονητής του Φελισιάνο Λόπεθ και της Εθνικής Ισπανίας). Από τον Σεπτέμβριο του 2009 ο Τσαγγαρίδης αποτελεί μέλος της ομάδας ελίτ της φημισμένης ακαδημίας, από την οποία αναμένεται να αποφοιτήσει τον Δεκέμβριο του 2009. Στην ακαδημία ο 17χρονος Κύπριος, πέρα από την εκμάθηση του τένις, φοιτά παράλληλα σε επταετές σχολείο. Αφού ολοκληρώσει την παρουσία του στην CIT, θα έχει την ευχέρεια να τη διατηρήσει ως βάση του, κάτι που πράττουν μεταξύ άλλων οι Φερέρ, Αλμάγκρο και Σελά.

Αναρρώνει από τραυματισμό

«Νεαρό τενίστα με τρομακτικές δυνατότητες» χαρακτηρίζουν τον Φίλιππο Τσαγγαρίδη ξένοι προπονητές, με τον ίδιο να θέτει ως τελικό στόχο την είσοδο στην πρώτη 100άδα του κόσμου. Ψηλό παιδί, με ύψος 1,92 μ., και δεξιόχειρας, ο 17χρονος Κύπριος τενίστας θεωρεί δυνατά του στοιχεία το σέρβις και το μπακ-χαντ αλλά και τα βόλεϊ κοντά στο νετ. Στις αρχές Μαρτίου ο Φίλιππος Τσαγγαρίδης τραυματίστηκε στην προπόνηση πριν τους αγώνες για το Ντέιβις Καπ. Σε μια φάση όπου αντάλλαζε μπαλιές με τον Ράρες Κουζντριορεάν, το δεξί του πόδι κόλλησε στην πλαστική επιφάνεια, με αποτέλεσμα να σπάσουν τρεις σύνδεσμοι. Μετά από επέμβαση από τον δρα Χρίστο Χριστοδούλου, επέστρεψε στις προπονήσεις την Τρίτη (06/04) και υπολογίζεται πως στις αρχές Μαΐου θα έχει ξεπεράσει πλήρως το πρόβλημα. Στις 3 Μαΐου θα επιστρέψει στη Βαρκελώνη και σε ό,τι αφορά τη συνέχεια, στο καλεντάρι του βρίσκεται το πανευρωπαϊκό U-18 στα τέλη Ιουλίου στην Αυστρία, οι αγώνες για το Ντέιβις Καπ τον ίδιο μήνα στην Πορτογαλία, ενώ θα δηλώσει συμμετοχή στα προκριματικά διαφόρων τουρνουά Futures σε Ευρώπη και Αμερική.

Το οικονομικό ρίσκο

Θυμίζοντας αρκετά την περίπτωση του Μάρκου Παγδατή, η οικογένεια του Φίλιππου Τσαγγαρίδη ρισκάρει στον οικονομικό τομέα, για να μπορέσουν να στείλουν το παιδί τους στην Καταλονία. Γύρω στις 60 χιλιάδες ευρώ τον χρόνο ανέρχεται το συνολικό κόστος από τη φοίτηση στην ακαδημία και το σχολείο και από τη συμμετοχή στα διάφορα τουρνουά. Τα μισά περίπου απ' αυτά καλύπτονται από την οικογένεια, ενώ τα υπόλοιπα προσφέρουν φίλοι, συγγενείς, καθώς και η εταιρεία BMC του Μάριου Έλληνα. Ταυτόχρονα, μεγάλο μέρος του εξοπλισμού του Τσαγγαρίδη αποτελεί χορηγία της εταιρείας Wilson.

NCAA ή επαγγελματίας

Ο Φίλιππος Τσαγγαρίδης ξεκίνησε στο English School, συνεχίζει στη Βαρκελώνη και με την ολοκλήρωση της παρουσίας του στην Ισπανία, υπάρχει το ενδεχόμενο να μεταβεί στις ΗΠΑ για σπουδές σε sports management ή φυσιοθεραπεία και με παράλληλη συμμετοχή στα πρωταθλήματα τένις του NCAA. Μια επιλογή που ακολούθησαν τενίστες όπως οι Τζέιμς Μπλέικ και Σομντέβ Ντεβαρμάν. Όμως, όπως μας λένε άτομα του κύκλου του, αν μέχρι το 2011 η καριέρα του στο τένις εξελιχθεί σημαντικά, τότε δεν αποκλείει να καθυστερήσει τις σπουδές του και να γίνει επαγγελματίας.

Επόμενο βήμα τα Futures

Μέσω της ακαδημίας CIT, ο Φίλιππος Τσαγγαρίδης αρχίζει σιγά-σιγά να μετέχει σε τουρνουά Futures. Τα συγκεκριμένα πρωταθλήματα είναι μια κατηγορία κάτω από τα Τσάλεντζερ και δύο κατηγορίες πίσω από τα 250άρια και 500άρια. Στα Futures λαμβάνουν μέρος τενίστες που βρίσκονται από το No400 και κάτω, με την κατάκτηση του τίτλου να αποφέρει γύρω στους δέκα πόντους στην παγκόσμια κατάταξη. Χονδρικά, δέκα πόντοι είναι ικανοί να ανεβάσουν έναν τενίστα γύρω στο No900 του κόσμου.

Οι Τσαγγαρίδης και Καλλίας, μαζί με τον Μάριο Έλληνα της BMC.

Ο Τσαγγαρίδης, αν και αναρρώνει από τραυματισμό, θα παίξει στο Audi Φιλντ Κλαμπ, που ξεκινά στις 16 Απριλίου στη Λευκωσία, με σκοπό να μαζέψει πόντους και να πάρει national ranking έτσι ώστε να λάβει το δικαίωμα να μετέχει (χωρίς προσκλήσεις) σε προκριματικά των Futures.

Αν όλα πάνε καλά, στις αρχές του 2011 ο Τσαγγαρίδης θα θέλει να μετέχει απευθείας στο κυρίως ταμπλό των τουρνουά, αποφεύγοντας τα προκριματικά. Αφού εδραιωθεί στα Futures, θα επιχειρήσει να μαζέψει αρκετούς βαθμούς μέσα από σταθερές καλές πορείες, έτσι ώστε σταδιακά να ανέβει γύρω στο No400.

Το αχούρι του Παραλιμνίου και τα λεφτά

Το απαρχαιωμένο γήπεδο και η ανάγκη εξεύρεσης πόρων είναι τα δύο σημαντικότερα θέματα που απασχολούν την ΕΝΠ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Η επικείμενη κατάκτηση του πρωταθλήματος της β΄ κατηγορίας από την Ένωση Νέων Παραλιμνίου έχει γλυκάνει τους ανθρώπους των βυσσινί, που πλέον φλερτάρουν έντονα με την πιθανότητα της συμμετοχής στην α΄ κατηγορία τη σεζόν 2010-11. Η τελευταία ομάδα που πέρασε από τη διαδικασία της ανόδου ήταν η ΑΕΚ, η οποία τη σεζόν 2006-07 κατέκτησε αήττητη τον τίτλο και επέστρεψε στους μεγάλους. Από τότε καμία ομάδα δεν ήταν σε θέση να κάνει τη μετάβαση από τη β΄ στην α΄ κατηγορία, κυρίως λόγω οικονομικής στενότητας αλλά και απουσίας κατάλληλων συνθηκών (γηπεδικό, παίκτες κτλ.).

Ο προπονητής της Ένωσης, Αντώνης Αρτυματάς, εκφράζει στην «Καθημερινή» τη θέληση που υπάρχει για επιστροφή της ομάδας στην α΄ κατηγορία. «Ο κόσμος της περιοχής θέλει να νιώσει χαρά και μια καλή καλαθοσφαιρική ομάδα θα βοηθήσει πολύ τον αθλητισμό στο Παραλίμνι. Το ενδιαφέρον για την ομάδα είναι μεγάλο, στο πρόσφατο παιχνίδι με τον ΑΠΟΠ το γήπεδο ήταν γεμάτο με 400 άτομα», λέει ο 35χρονος κόουτς.

Τα 50 επιπλέον εκατοστά στη γραμμή του τρίποντου (από 6,25 σε 6,75 μ.) σημαίνουν πως θα απαιτηθεί «μάχη» με τη σχολική εφορία στο Παραλίμνι

Η ομάδα του Παραλιμνίου, με αστέρι τότε τον νεαρό Παναγιώτη Τρισόκκα, έπαιξε στην α΄ κατηγορία τις σεζόν 1999-2000 και 2000-01. Την πρώτη χρονιά τερμάτισε στην τιμητική 6η θέση, ενώ στη δεύτερη σεζόν περιορίστηκε στη 12η και τελευταία θέση, με αποτέλεσμα να υποβιβαστεί.

Ο εκπρόσωπος Τύπου της Ένωσης, Κώστας Ηροδότου, από την πλευρά του, τόνισε ότι υπάρχει ικανοποίηση για την μπασκετική ομάδα, όμως παραδέχεται πως ακόμη δεν υπήρξε σημαντική συζήτηση του θέματος, αφού προείχε η εξεύρεση διοίκησης για το σωματείο. «Το θέμα της ανόδου δεν συζητήθηκε. Είναι κάτι που πρέπει να δει το επόμενο διοικητικό συμβούλιο», είπε χαρακτηριστικά.

Χρυσοστόμου: «Θα βοηθήσουμε»

Ο πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας, Γιώργος Χρυσοστόμου, μιλώντας στην «Κ», τόνισε ότι βλέπει με θετικό μάτι την προσπάθεια της ΕΝΠ – αλλά και του ΑΠΟΠ Πάφου – για άνοδο στη μεγάλη κατηγορία, αρκεί η προσπάθειά τους να είναι σοβαρή και να διατηρούν κάποιες προϋποθέσεις. «Αν μια ομάδα, ειδικά από την επαρχία, θέλει να παίξει στην α΄ κατηγορία, δεν είναι αναγκαίο να κερδίσει τον τίτλο στη β΄ κατηγορία. Εμείς θα δούμε την περίπτωσή τους και θα δείξουμε διάθεση να βοηθήσουμε. Δεν θα διστάσουμε ως συμβούλιο να βοηθήσουμε και οικονομικά, μέσα από επαφές με την τοπική αυτοδιοίκηση και χορηγούς. Αλλά είναι σημαντικό να βοηθήσουν και οι ίδιοι, με το να διαθέτουν ακαδημίες, να ξοδεύουν μέχρι εκεί που φτάνουν, να έχουν Κύπριους καλαθοσφαιριστές και ένα ικανοποιητικό γήπεδο. Θέλουμε να πάρουμε το μπάσκετ στην επαρχία», είπε ο πρόεδρος της ΚΟΚ, για να αποκαλύψει πως «ήδη ζήτησα συνάντηση με τη διοίκηση της Ένωσης, ενώ ακολούθως θα επιδιώξουμε να μιλήσουμε και με τον δήμαρχο».

Η επικείμενη κατάκτηση του πρωταθλήματος έχει γλυκάνει τους ανθρώπους της ΕΝΠ, που θέλουν να παίξουν α΄ κατηγορία.

Ίσως «ξενιτευτούν»

Δύο είναι οι εκκρεμότητες που πρέπει να τακτοποιήσει η ΕΝΠ αν θέλει να αγωνιστεί στην α΄ κατηγορία. Η πρώτη αφορά το γηπεδικό. Η κλειστή αίθουσα του γυμνασίου Παραλιμνίου, χωρητικότητας 400 θεατών, είναι απαρχαιωμένη, με τον Αντώνη Αρτυματά να τη χαρακτηρίζει παλαιότερα στην εφημερίδα μας ως «ένα αχούρι που είναι επικίνδυνο ακόμη και γι' αυτούς που μπαίνουν μέσα».

Η επέκταση κατά μισό μέτρο (από 6,25 σε 6,75 μ.) της γραμμής του τρίποντου τη νέα σεζόν (μετά από απόφαση της FIBA) σημαίνει πως το νυν γήπεδο της Ένωσης θα χρειαστεί μεγάλες τροποποιήσεις, που πολύ πιθανόν να αντιμετωπιστούν αρνητικά από την αμείλικτη γραφειοκρατία της σχολικής εφορίας. Είναι υπαρκτή πάντως η πιθανότητα να φιλοξενηθεί η ομάδα στα κλειστά γήπεδα της Δερύνειας, του Αυγόρου ή του Φρενάρους, αν και, όπως μας αναφέρει ο κ. Αρτυματάς, τα συγκεκριμένα ενδεχόμενα δεν έχουν προς το παρόν εξεταστεί.

Η περίπτωση ανόδου της ομάδας στην α΄ κατηγορία φέρνει πάντως στο προσκήνιο το θέμα της ανέγερσης νέας κλειστής αίθουσας στην περιοχή. «Έχει πολλά χρόνια που περιμένουμε να προχωρήσει το θέμα ανέγερσης του νέου γηπέδου. Εγκρίθηκαν τα σχέδια από την Πολεοδομία και περιμένουμε να αρχίσουν τα έργα στο κλειστό χωρητικότητας 2.500 θεατών που θα κτιστεί δίπλα από το "Τάσος Μάρκου"», είχε πει παλαιότερα στην «Κ» ο προπονητής της Ένωσης.

Παραλιμνίτες στο δυναμικό

Το μπάτζετ της Ένωσης ανέρχεται φέτος στις 30 περίπου χιλιάδες ευρώ, ενώ ο χαμηλότερος προϋπολογισμός τη φετινή σεζόν στην α΄ κατηγορία ήταν γύρω στις 120 χιλιάδες ευρώ. Για να μπορέσουν στους βυσσινί να αυξήσουν το μπάτζετ, θα στηριχτούν στα χρήματα της χορηγίας του Δήμου Παραλιμνίου, καθώς και στη βοήθεια παραγόντων της περιοχής αλλά και των φιλάθλων της ομάδας.

Πάντως, θεωρείται δεδομένο πως σε περίπτωση που παίξει η ΕΝΠ στην α΄ κατηγορία, η ομάδα θα διατηρεί το χαμηλότερο μπάτζετ, φέρνοντας 3-4 αξιόλογους ξένους και στηριζόμενη στους Κύπριους καλαθοσφαιριστές. Στην ομάδα παίζουν οι Παραλιμνίτες Ζάκης Παπαδόπουλος, Νικόλας Θωμά, οι νεαροί Γιώργος Γουρουνιάς και Γιώργος Μαρτιανής, καθώς και ο Δημήτρης Πιττάκης. Στο έμψυχο δυναμικό της ομάδας βρίσκονται και οι έμπειροι από α΄ κατηγορία με την ΑΕΚ Χάρης Φαντούσης, Βασίλης Σελλάς και Γιώργος Γεωργίου.

ΜΙΚΡΑ ΜΠΑΣΚΕΤΙΚΑ

Σταθερός ο Μάριος Παλάλας

Σταθερή είναι η κατάσταση του Μάριου Παλάλα, ο οποίος βρίσκεται εδώ και μερικές μέρες στο γενικό νοσοκομείο Λεμεσού, μετά την επιδείνωση της θρομβωτικής θρομβωπενικής πορφύρας από την οποία πάσχει. Θα απαιτηθούν μερικές μέρες μέχρι να οριστικοποιηθεί η ακριβής κατάσταση του νεαρού διεθνούς καλαθοσφαιριστή και αν θα ξεπεράσει – για δεύτερη φορά – τη νέα περιπέτεια που αντιμετωπίζει.
Θυμίζουμε πως πέρσι ο Μάριος Παλάλας είχε περάσει αρκετές εβδομάδες στο νοσοκομείο εξαιτίας του ίδιου προβλήματος. Τότε είχε ξεπεράσει το πρόβλημα και μάλιστα φέτος αγωνίστηκε στην Intercollege/ΕΘΑ ενώ σπούδαζε παράλληλα στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.
Η οικογένεια του Μάριου Παλάλα ευχαριστεί όλους όσοι έτρεξαν να δώσουν αίμα τις τελευταίες μέρες.

Στα 6,75 μ. η Παλλουριώτισσα

Ολοκληρώθηκαν τα έργα στο κλειστό γήπεδο του γυμνασίου Παλλουριώτισσας και τη νέα σεζόν ο Frederick Αχιλλέας θα επιστρέψει στην έδρα του, μετά από μια χρονιά στην αναγκαστική εξορία του Λευκόθεου. Το κλειστό έκλεισε λόγω αντισεισμικών έργων, ενώ ταυτόχρονα πέρασαν από λίφτινγκ τα αποδυτήρια και επεκτάθηκε ο διαχωρισμός της κερκίδας για φιλοξενούμενους θεατές. Το αξιοσημείωτο είναι πως μετά τα βελτιωτικά έργα, το γήπεδο της Παλλουριώτισσας είναι το πρώτο στην Κύπρο το τρίποντο του οποίου αυξήθηκε στα 6,75 μ. Θυμίζουμε πως η FIBA πέρασε νέο κανονισμό που επεκτείνει την απόσταση της γραμμής των τριών πόντων κατά μισό μέτρο.

Κλείνοντας την ψαλίδα με τους κορυφαίους

Η Hyundai βγάζει την ετικέτα του κατασκευαστή αυτοκινήτων χαμηλού κόστους, με το αναβαθμισμένο ix35 που κατασκευάζεται στην Ευρώπη

Του **ΠΑΝΟΥ ΦΙΛΙΠΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Έπειτα από αρκετά χρόνια ανοδικής πορείας στις πωλήσεις της, η Hyundai τα τελευταία χρόνια είχε αρχίσει να αισθάνεται πολύ άβολα με την ετικέτα του κατασκευαστή αυτοκινήτων χαμηλού κόστους. Γιατί αυτός ο προσανατολισμός δεν μπορεί να σε καθιερώσει ανάμεσα στους κορυφαίους του κλάδου, όπως φιλοδοξούσαν οι Κορεάτες, και ούτως ή άλλως οι νέοι κατασκευαστές χαμηλού κόστους θα γίνουν βαθμιαία οι Κινέζοι, που έχουν μεγαλύτερο πλεονέκτημα κόστους από τους Κορεάτες. Έπρεπε, λοιπόν, άμεσα η Hyundai να βρει έναν νέο ρόλο ως «mainstream» κατασκευαστής και αυτό μόνο η τεχνολογική, λειτουργική και ποιοτική αναβάθμιση των αυτοκινήτων της μπορούσε να προσφέρει, «κλείνοντας την ψαλίδα» με τα αυτοκίνητα των Ευρωπαίων και των Ιαπώνων.

Οι Κορεάτες αποδείχθηκαν μεθοδικοί και πεισματάρηδες και τα τελευταία μοντέλα τους έδειξαν ότι αυτό το κλείσιμο της ψαλίδας ήταν απολύτως εφικτό. Η εμφάνιση του ix35 είναι άλλη μια σελίδα σε αυτό το νέο κεφάλαιο της ιστορίας τους, με ένα αυτοκίνητο που σχεδιάστηκε και κατασκευάζεται στην Ευρώπη για τους Ευρωπαίους και έχει τον φιλόδοξο στόχο να επαναλάβει μια μεγάλη εμπορική επιτυχία. Γιατί το Tucson, το οποίο διαδέχεται, αντιστοιχούσε στο 20% των πωλήσεων της Hyundai στην Ευρώπη, στις αγορές της οποίας η κορεάτικη εταιρεία είχε σημαντικό μερίδιο στην κατηγορία των αυτοκινήτων ελεύθερου χρόνου.

Το ix35 διαδέχεται το Tucson, το οποίο αντιστοιχούσε στο 20% των πωλήσεων της Hyundai στην Ευρώπη, όπου η κορεάτικη εταιρεία είχε σημαντικό μερίδιο στην κατηγορία των αυτοκινήτων ελεύθερου χρόνου.

Ίσως το ix35 να μην μπορεί να κινηθεί σε πολύ κακοτράχαλα εδάφη, αλλά με κλειδωμένη τετρακίνηση κάτι κάνει στο χιόνι και στη λάσπη.

Όλα για την άσφαλτο

Η πιο «επιθετική» και σπορτίβ εμφάνιση του ix35 σε σχέση με την παραδοσιακή τετραγωνισμένη εμφάνιση των τζιποειδών είναι η πρώτη ένδειξη για την απόλυτη προσαρμογή του αυτοκινήτου στην τάση που προέκυψε τα τελευταία χρόνια στην κατηγορία των αυτοκινήτων «ελεύθερου χρόνου», ενισχύοντας τον «ασφάλτινο» χαρακτήρα τους σε βάρος των εκτός δρόμου δυνατοτήτων. Έτσι, το ix35 δεν έχει ιδιαίτερα αυξημένη απόσταση από το έδαφος (μόλις 17 εκατοστά, μεγαλύτερη δηλαδή από αυτήν των συμβατικών αυτοκινήτων, αλλά μικρότερη από αυτήν των εκτός δρόμου), οι αναρτήσεις του (Μακφέρσον μπροστά, πολλαπλών συνδέσμων πίσω) θυμίζουν επιβατικό και το τιμόνι του είναι αρκετά γρήγορο (αλλά και ακριβές και καλό σε αίσθηση, όπως διαπιστώσαμε οδηγώντας το). Το πιο ενδεικτικό όμως για τον προσανατολισμό του είναι το γεγονός ότι η Hyundai θα προσφέρει όλες τις εκδόσεις του και με μπροστινή κίνηση, εκτός από τις τετρακίνητες. Αυτές μάλιστα με τους δύο μικρότερους κινητήρες (1.6 βενζίνης και 1.7 ντίζελ) θα είναι μόνο προσθιοκίνητες. Παρ' όλα αυτά, το αυτόματο σύστημα τετρακίνησης, που μεταδίδει το 100% της ροπής εμπρός υπό φυσιολογικές συνθήκες, με σταδιακή μετάδοση ενός μέρους της προς τα πίσω όταν αυτό απαιτείται, προσφέρει τη δυνατότητα «κλειδώματος» του κεντρικού συμπλέκτη για κατανομή της ροπής 50-50% στους δύο άξονες, επιλογή που ενισχύει τις περιορισμένες εκτός δρόμου δυνατότητες του αυτοκινήτου. Ίσως, λοιπόν, το ix35 να μην μπορεί να κινηθεί σε πολύ κακοτράχαλα εδάφη, αλλά με κλειδωμένη τετρακίνηση κάτι θα μπορεί να κάνει στο χιόνι και στη λάσπη που θα συναντήσει ο οδηγός στις εκδρομές του.

Το Hyundai ix35 αναμένεται στους κυπριακούς δρόμους τις αμέσως επόμενες μέρες, με την τιμή της βενζινοκίνητης έκδοσης να έχει οριστεί στις 25.900 ευρώ

Γιατί σίγουρα το αυτοκίνητο προσφέρεται για τις εκδρομές και τα ταξίδια μιας οικογένειας, χάρη στους χώρους και στη λειτουργικότητά του. Οι αυξημένες διαστάσεις του (μήκος περίπου 4,4 μ.) προσφέρουν ένα αρκετά ευρύχωρο εσωτερικό, ενώ συνέβαλαν και στη δημιουργία ενός σημαντικά μεγαλύτερου χώρου αποσκευών (591 λίτρα αντί για 325), εξαλείφοντας έτσι ένα από τα βασικά μειονεκτήματα του Tucson. Επίσης, σημαντικά αναβαθμισμένη είναι και η ποιότητα κατασκευής, χωρίς μεν μαλακά πλαστικά στο ταμπλό, αλλά με προσεγμένη συναρμολόγηση και φινίρισμα και καλά υλικά.

Πολύ καλό θα είναι επίσης το επίπεδο του εξοπλισμού, με ESP, όλους τους αερόσακους, κλιματισμό, ηχοσύστημα, τις συνηθισμένες ηλεκτρικές ευκολίες, ζάντες αλουμινίου κ.λπ., συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία ενός ευχάριστου εσωτερικού περιβάλλοντος και στη βελτίωση της άνεσης και της ασφάλειας που παρέχει το αυτοκίνητο. Στο ευχάριστο και ασφαλές ταξίδι συμβάλλει η καλή ποιότητα κύλισης, η σταθερότητα και η καλή κατευθυντικότητα του αυτοκινήτου, όπως διαπιστώσαμε κατά τη διαδρομή μας με αυτό στον ανοιχτό δρόμο.

Πολύ καλό το επίπεδο εξοπλισμού, με ESP, όλους τους αερόσακους, κλιματισμό, ηχοσύστημα, τις συνηθισμένες ηλεκτρικές ευκολίες, ζάντες αλουμινίου κ.λπ.

Με μια ματιά

- Αυτοκίνητο ελεύθερου χρόνου που αντικαθιστά το Tucson
- Αυτόματη τετρακίνηση και δυνατότητα «κλειδώματος» του κεντρικού συμπλέκτη
- Όλες οι εκδόσεις προσφέρονται και με μπροστινή κίνηση
- Αυξημένες διαστάσεις, σημαντικά μεγαλύτερος χώρος αποσκευών
- Απόσταση από το έδαφος 17 εκ.
- Δίλιτρος βενζινοκινητήρας ή δίλιτρος ντίζελ, κιβώτια 5 ή 6 ταχυτήτων, χειροκίνητο ή αυτόματο
- Αναμένεται βενζινοκινητήρας 1.6 τούρμπο

Δίλιτρος βενζίνης ή ντίζελ;

Οι κινητήρες που υπάρχουν αυτή τη στιγμή διαθέσιμοι στην Κύπρο είναι στα 2,0 λίτρα, βενζίνης ή ντίζελ, με τους 163 ίππους του βενζινοκινητήρα κατά την οδήγηση του αυτοκινήτου να μας φαίνονται απολύτως επαρκής για τις ανάγκες του, με καλή ροπή και γραμμική απόδοση (αλλά και αύξηση του θορύβου όσο ανεβαίνουν οι στροφές), ενώ το μηχανικό σύνολο συνδυάζεται και με ένα πολύ καλό (πεντάρι) κιβώτιο, που αποτελεί μία από τις ευχάριστες εκπλήξεις του ix35. Το φθινόπωρο αναμένεται και ένας υπερτροφοδοτούμενος 1.6 με 140 ίππους και 6τάχυτο κιβώτιο.

Η αντιπροσωπεία θα προσφέρει επίσης την ισχυρότερη έκδοση του δίλιτρου ντίζελ άμεσου ψεκασμού με 184 ίππους (υπάρχει και έκδοση με 136 ίππους), η οποία θα διατίθεται και με το νέο 6τάχυτο αυτόματο κιβώτιο της Hyundai. Η διάθεση του ix35 στην κυπριακή αγορά θα ξεκινήσει τις αμέσως επόμενες μέρες (παραγγελίες έχουν μπει ήδη και τα ετοιμοπαράδοτα μοντέλα είναι στο τελωνείο), με την τιμή να ξεκινάει από τις 25.900 ευρώ.

Πρώτη πτήση ηλιακού αεροπλάνου

Το δοκιμαστικό ταξίδι του Solar Impulse διήρκεσε ογδόντα επτά λεπτά και κρίθηκε επιτυχημένο

ΓΕΝΕΥΗ. Ενα αεροσκάφος που πετάει χωρίς καύσιμα, χωρίς να ρυπαίνει την ατμόσφαιρα, με μόνη ενέργεια αυτή που λαμβάνει από τον Ηλιο, πραγματοποίησε χθες την πρώτη ολοκληρωμένη δοκιμαστική του πτήση. Η ομάδα του χειριστή του Μπερτράν Πικάρ έκανε το πρώτο βήμα για την κατάκτηση της μεγάλης πρόκλησης, την πραγματοποίηση μιας πλήρους πτήσης γύρω από τον πλανήτη μας. Οι τέσσερις πελώριοι κινητήρες ανασήκωσαν το αεροσκάφος, αλλά η ταχύτητά του δεν ξεπερνούσε αυτή ενός… ποδηλάτου.

Ονειρο των εμπνευστών του είναι η πραγματοποίηση μιας πτήσης γύρω από τον πλανήτη μας το 2012.

Η δοκιμαστική πτήση διήρκεσε ογδόντα επτά λεπτά και σύμφωνα με τους ειδικούς ήταν επιτυχημένη. Στόχος της, εξάλλου, ήταν να διαπιστωθεί κατά πόσο το αεροσκάφος, που έχει άνοιγμα φτερών ίδιο με αυτό του Boeing 747 και του Airbus A340 και βάρος όσο ένα μικρό αυτοκίνητο, μπορούσε να πετάξει σε ευθεία γραμμή. Αλλωστε, όνειρο και δέσμευση των εμπνευστών του είναι μία πτήση γύρω από τον πλανήτη μας το 2012.

«Για να καταφέρουμε να κερδίσουμε το στοίχημα και να πετάξουμε γύρω από τη γη, θα πρέπει πρώτα από όλα να καταφέρουμε να πετάξουμε σε ευθεία γραμμή», δήλωσε ο Πικάρ, ο οποίος το 1999 ήταν «συγκυβερνήτης» στην πρώτη πτήση αερόστατου γύρω από τη γη. «Υπάρχουν πολλά πράγματα που ίσως μας δυσκολέψουν, τα οποία μπορεί να μην πάνε όπως τα έχουμε προγραμματίσει. Δεν μπορούμε να αποκλείσουμε κάποιο τεχνικό πρόβλημα, μία αδυναμία του κινητήρα ή ακόμα κάποια βλάβη».

Πάντως, σε αυτήν τη δοκιμαστική πτήση δεν υπήρξαν προβλήματα. Η απογείωση και η προσγείωση ήταν πλήρως επιτυχείς. Η δοκιμή του φιλόδοξου ηλιακού αεροσκάφους πραγματοποιήθηκε σε στρατιωτικό αεροδρόμιο στην ελβετική ύπαιθρο. Το αεροπλάνο που φέρει το όνομα Solar Impulse απογειώθηκε με ταχύτητα περίπου 45 χλμ. /ώρα και έπειτα από μια πολύ μικρή επιτάχυνση, κατά την τροχιοδρόμηση στον διάδρομο απογείωσης, μπόρεσε να αποκτήσει ύψος (έφτασε τα 1.200 μέτρα από την επιφάνεια της γης) και τελικά να εξαφανιστεί από τον ορίζοντα.

Η προσγείωσή του ήταν ακόμα βραδύτερη. Το ηλιακό αεροσκάφος παρέμεινε μερικά λεπτά πάνω από τον διάδρομο προσγείωσης προτού οι τροχοί του ακουμπήσουν στη γη και οι θεατές ξεσπάσουν σε ενθουσιώδη χειροκροτήματα.

Το κόστος του προγράμματος ανέρχεται σε 70 εκατ. ευρώ και ήδη από τον Δεκέμβριο το αεροσκάφος πραγματοποιεί δοκιμές κατά τις οποίες ωστόσο απογειώνεται μέχρι 60 εκατοστά ύψος.

Το ηλιακό αεροσκάφος μοιάζει περισσότερο με μία μοτοσικλέτα των αιθέρων. Με ταχύτητα που δεν μπορεί να ξεπεράσει τα 70 χιλιόμετρα/ώρα, το ταξίδι γύρω από τη γη θα πραγματοποιηθεί σε πολλά στάδια που θα περιλαμβάνουν πενθήμερα πτήσης.

Α.Ρ.

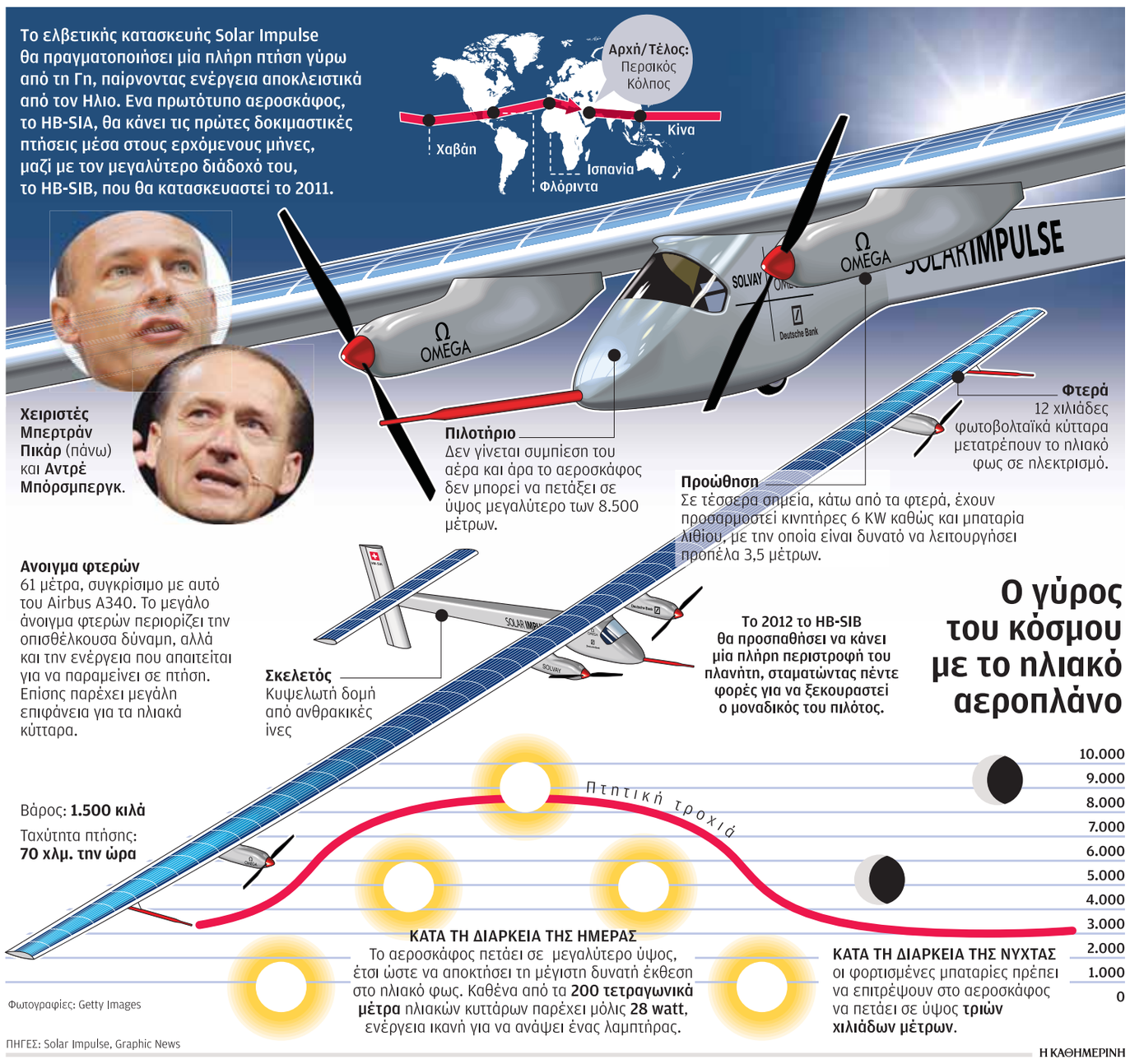

Φωτογραφίες: Getty Images

ΠΗΓΕΣ: Solar Impulse, Graphic News

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΡΘΡΟ

Της δρος **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ-ΛΕΟΝΤΙΔΟΥ**

Χημικές ουσίες και νομοθεσία

Εντός του 2010 και συγκεκριμένα μέχρι τις αρχές Δεκεμβρίου, οι παραγωγοί ή οι εισαγωγείς χημικών ουσιών είναι υποχρεωμένοι να εκπληρώσουν δύο σημαντικές νέες υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε αυτούς από τη νομοθεσία για τις χημικές ουσίες. Η πρώτη υποχρέωση προέρχεται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1907/2006 (Κανονισμό REACH) και αφορά την «πρώτη» από τις τρεις προθεσμίες καταχώρισης χημικών ουσιών στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA). Σύμφωνα με την υποχρέωση αυτή, όλες εκείνες οι επιχειρήσεις που παράγουν ή εισάγουν χημικές ουσίες σε ποσότητες μεγαλύτερες ή ίσες των χιλίων τόνων τον χρόνο, ή χημικές ουσίες που χαρακτηρίζονται ως καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες ή τοξικές στην αναπαραγωγή σε ποσότητες μεγαλύτερες ή ίσες του ενός τόνου τον χρόνο, ή χημικές ουσίες που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες για το υδατικό περιβάλλον σε ποσότητες μεγαλύτερες ή ίσες των 100 τόνων τον χρόνο, θα πρέπει να υποβάλουν μέχρι την 1η Δεκεμβρίου 2010 στον ECHA, πακέτο (dossier) με συγκεκριμένες πληροφορίες για τις χημικές ουσίες που παράγουν ή εισάγουν.

Η δεύτερη υποχρέωση αφορά τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1272/2008 (Κανονισμό CLP) για την ταξινόμηση (classification), επισήμανση (labelling) και συσκευασία (packaging) χημικών ουσιών και μειγμάτων. Μέσω του Κανονισμού αυτού θεσπίζεται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση ένα νέο σύστημα ταξινόμησης και επισήμανσης των χημικών ουσιών, βάσει του Παγκόσμια Εναρμονισμένου Συστήματος των Ηνωμένων Εθνών (GHS).

Ο Κανονισμός CLP αφορά πρωτίστως τους κινδύνους των χημικών ουσιών και των μειγμάτων και τον τρόπο μεταφοράς της σχετικής πληροφόρησης επικινδυνότητας προς όλες τις επηρεαζόμενες ομάδες. Κάθε υπεύθυνος παραγωγός ή εισαγωγέας οφείλει να γνωρίζει τους κινδύνους των χημικών ουσιών και των μειγμάτων του πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά και να τα ταξινομεί σύμφωνα με τους προσδιορισθέντες κινδύνους. Σε περίπτωση που μια ουσία ή ένα μείγμα είναι επικίνδυνα, πρέπει να επισημαίνονται ούτως ώστε οι εργαζόμενοι και οι καταναλωτές να γνωρίζουν τις επιδράσεις τους, τους κινδύνους και τον τρόπο προφύλαξης πριν από τη χρήση. Με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού CLP, μετά την 1.12.2010 όλες οι επικίνδυνες χημικές ουσίες θα πρέπει να σημαίνονται με βάση το CLP. Συγχρόνως, μέχρι την 1.12.2010, για σκοπούς δημιουργίας αρχείου ταξινόμησης και επισήμανσης, θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον ECHA η ταξινόμηση και η επισήμανση των ακόλουθων χημικών ουσιών που θα κυκλοφορούν μέχρι τότε στην αγορά:

- Ουσιών που υπόκεινται σε καταχώριση σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH και διατίθενται στην αγορά. Σε περίπτωση που μια ουσία έχει ήδη καταχωρισθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH, με ταξινόμηση και επισήμανση σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP ή έχει κοινοποιηθεί στο πλαίσιο του CLP, τότε δεν υποβάλλεται περαιτέρω κοινοποίηση.
- Ουσιών που ταξινομούνται ως επικίνδυνες σύμφωνα με το CLP και διατίθενται στην αγορά, ανεξαρτήτως ποσότητας.
- Ουσιών που ταξινομούνται ως επικίνδυνες σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP και των οποίων η παρουσία σε ένα μείγμα υπερβαίνει συγκεκριμένα όρια συγκέντρωσης με αποτέλεσμα την ταξινόμηση του μείγματος ως επικίνδυνου.

Όλες οι χημικές ουσίες που διατίθενται στην αγορά μετά την 1η Δεκεμβρίου και πληρούν τα πιο πάνω κριτήρια, θα πρέπει να υποβάλουν την κοινοποίησή τους στον ECHA ένα μήνα μετά την πρώτη διάθεσή τους στην αγορά.

Είναι σαφές ότι το 2010 αποτελεί ένα έτος-σταθμό στη διαχείριση χημικών προϊόντων, αφού φέρνει σημαντικές αλλαγές και υποχρεώσεις για τους παραγωγούς ή εισαγωγείς χημικών ουσιών. Στόχος όλων των εμπλεκομένων θα πρέπει να είναι η σωστή και έγκαιρη ενημέρωση, έτσι ώστε να μπορέσουν να προσδιορίσουν τις δικές τους υποχρεώσεις. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να ανταποκριθούμε έγκαιρα και αποτελεσματικά στις προκλήσεις των καιρών.

Η δρ Τασούλα Κυπριανίδου-Λεοντίδου είναι λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας, μέλος της Παγκύπριας Ένωσης Επιστημόνων Χημικών.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ
Με το θερμόμετρο να χτυπάει 40άρι και το καλοκαίρι να έχει μόλις τελειώσει, η φύση στην Αυστραλία είναι στα καλύτερά της. Το έντονο κιτρινο-πορτοκαλί χρώμα του γνωστού και ως δέντρου των Χριστουγέννων (Nuytsia floribunda) μαγνητίζει τα βλέμματα των φυσιολατρών, στα δυτικά της χώρας.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ
Ο Υάκινθος Μακάο (Hyacinth Macaw) είναι ο μεγαλύτερος και εντυπωσιακότερος παπαγάλος της Βραζιλίας. Με το μοναδικό μέγεθος και χρώμα του, έχει γίνει ο «σταρ» του Pantanal, του μεγαλύτερου υγρότοπου γλυκού νερού στον κόσμο, ανάμεσα στους φυσιολάτρες αλλά και (δυστυχώς) τους λαθροθήρες. Κύριο χαρακτηριστικό του το υπέροχο μπλε χρώμα του, που στα φτερά γίνεται λίγο πιο σκούρο, και το κίτρινο δαχτυλίδι γύρω από τα μάτια.

Τα πρώτα παράπονα

Από την επίσημη «πρώτη» του iPad δεν έλειψαν παράπονα μερικών αγοραστών, οι οποίοι διαπίστωσαν ορισμένες δυσλειτουργίες στην «ταμπλέτα», όπως για παράδειγμα το γεγονός ότι η συσκευή δεν μπορεί να επαναφορτισθεί από όλες τις θύρες USB ενός υπολογιστή Windows PC. Η εταιρεία από την πλευρά της υποστηρίζει, ωστόσο, πως αυτό είναι φυσιολογικό -από τη στιγμή που το iPad ηλεκτροδοτείται με περισσότερο ρεύμα από συσκευές όπως το iPod ή το iPhone- και συμβουλεύει η επαναφόρτιση να γίνεται απευθείας από τις θύρες της κεντρικής μονάδας. Επίσης, υπήρξαν χρήστες που χρησιμοποίησαν το φόρουμ τεχνικής υποστήριξης της Apple για να αναφέρουν προβλήματα στη σύνδεση του iPad στο Διαδίκτυο μέσω ενός δικτύου Wi-Fi, με τους τεχνικούς να υποστηρίζουν πως το πρόβλημα είναι περιορισμένης έκτασης και λύνεται εύκολα αν ο χρήστης ακολουθήσει μερικές απλές οδηγίες. Ολες αυτές οι παραφωνίες δεν φαίνεται να ανατρέπουν το χρονοδιάγραμμα της εταιρείας, η οποία ανακοίνωσε πως μέχρι το τέλος Απριλίου η «ταμπλέτα» θα κυκλοφορήσει και εκτός ΗΠΑ, ξεκινώντας από την Αυστραλία, την Ελβετία, τον Καναδά, την Αγγλία, τη Γερμανία, την Ιταλία και την Ισπανία. Οσον αφορά την εξαγωγή του iPad σε άλλες χώρες, όπως η Ελλάδα, η εταιρεία περιορίστηκε σε μία αόριστη δήλωση πως αυτό θα γίνει τους «προσεχείς μήνες».

Ντελίριο για την «ταμπλέτα»

Τι είναι αυτό που κάνει το iPad τον πρώτο εκπρόσωπο μιας νέας γενιάς υπολογιστών;

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Τι κι αν αρκετά τεχνολογικά blogs χαρακτήριζαν εδώ και μήνες το iPad ένα μεγεθυμένο smartphone, το οποίο μάλιστα δεν μπορεί να πραγματοποιήσει τηλεφωνικές κλήσεις»; Τι κι αν πολλοί ειδικοί επεσήμαιναν πως το τελευταίο προϊόν της Apple έχει όντως κάποια μειονεκτήματα, όπως το ότι δεν υποστηρίζει εφαρμογές flash – καθιστώντας έτσι προβληματική την επίσκεψη σε sites στα οποία υπάρχουν αναρτημένα βίντεο και animation– ή ότι δεν δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη να επεκτείνει τη μνήμη της συσκευής;

Παρά τα ερωτήματα, από την πρώτη ημέρα κυκλοφορίας του στις ΗΠΑ, το Μεγάλο Σάββατο, το iPad έγινε κυριολεκτικά ανάρπαστο, με τις πωλήσεις του να ξεπερνούν μέσα σε λίγες ώρες τις 300.000. Και μπορεί κάποιες εκτιμήσεις αναλυτών να μιλούσαν ακόμη και για διπλάσιο αριθμό αρχικών πωλήσεων, ωστόσο, η εικόνα των Αμερικανών να περιμένουν υπομονετικά έξω από τα καταστήματα της εταιρείας από τις πρωινές ώρες για μία συσκευή μαρτυρεί πως το μέλλον τού ανήκει.

Από το Μ. Σάββατο οι αγοραστές του έχουν «κατεβάσει» 1 εκατ. εφαρμογές και 250.000 ηλεκτρονικά βιβλία

Την πρώτη ημέρα κυκλοφορίας του στις ΗΠΑ, το Μεγάλο Σάββατο, το iPad έγινε κυριολεκτικά ανάρπαστο, με τις πωλήσεις του να ξεπερνούν μέσα σε λίγες ώρες τις 300.000.

Τυφλή εμπιστοσύνη

Οπως είναι φυσικό, ανάμεσα στους αγοραστές, ένα διόλου ευκαταφρόνητο ποσοστό είναι άνθρωποι που εμπιστεύονται σχεδόν τυφλά τις δυνατότητες των προϊόντων που φέρουν το σήμα της Apple. Αλλωστε, το iPad προσφέρει το επιπλέον πλεονέκτημα πως πρόκειται για ένα απόλυτα φορητό γκάτζετ, το οποίο μπορεί κανείς να χειριστεί αποκλειστικά σύροντας τα δάχτυλά του πάνω στην οθόνη, για να διαβάσει ηλεκτρονικά βιβλία, εφημερίδες και περιοδικά, να σερφάρει στο Διαδίκτυο, να δει ταινίες ή να ακούσει μουσική. Ωστόσο, η αρχική ανταπόκριση δείχνει πως αρκετοί θεωρούν ότι η συγκεκριμένη «ταμπλέτα» είναι κάτι παραπάνω από μία συσκευή που συνδυάζει απλώς τις λειτουργίες ενός έξυπνου κινητού τηλεφώνου τελευταίας γενιάς κι ενός netbook. Αντίθετα, πρόκειται για «μία εντελώς νέα και διακριτή κατηγορία υπολογιστή», γράφει χαρακτηριστικά ο John Mahoney στο site του περιοδικού Popular Science. Ακόμη κι αν το φθηνότερο μοντέλο αυτής της κατηγορίας κοστίζει στις ΗΠΑ 499 δολάρια (για μία συσκευή με μνήμη 16 GByte που υποστηρίζει μόνο τεχνολογία wi-fi), φθάνοντας έως και τα 829 δολάρια για την έκδοση των 64 Gbyte, η οποία μπορεί επίσης να συνδεθεί σε δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 3G.

Τι είναι αυτό που καθιστά το iPad τον πρώτο εκπρόσωπο μιας καινούργιας γενιάς υπολογιστών; Κατά πρώτο λόγο, οι τεχνικές του δυνατότητες, όπως ο εύκολος τρόπος χρήσης, με τον οποίο καταργείται ο ρόλος του συμβατικού ποντικιού. Ισως όμως σημαντικότερος παράγοντας είναι οι εφαρμογές που αξιοποιούν αυτές τις δυνατότητες και διατίθενται μέσα από το AppleStore και οι οποίες ξεπερνούν ήδη τις 1.300, ειδικά για το iPad. Το blog Gizmodo έχει επιλέξει, μάλιστα, τις πιο σημαντικές από αυτές: παιχνίδια τα οποία χρησιμοποιούν το επιταχυνσιόμετρο ή το GPS της συσκευής, λεξικά, υπηρεσίες web TV όπως αυτή του αμερικανικού τηλεοπτικού δικτύου ABC, ακόμη και ψηφιακοί οδηγοί μαγειρικής. Και βέβαια, applications από τους σημαντικότερους διεθνείς ειδησεογραφικούς τίτλους –μεταξύ άλλων, από τους New York Times, τη Wall Street Journal, τη γαλλική Le Monde ή το Time– οι οποίες μετατρέπουν την ανάγνωση ενός εντύπου σε διαδραστική εμπειρία, όπου ο χρήστης έχει τη δυνατότητα όχι μόνο να τα «ξεφυλλίσει» σχεδόν τόσο φυσικά όσο και στο τυπωμένο χαρτί, αλλά και να αλλάξει τον σχεδιασμό και τη γραμματοσειρά ή να δει τα άλμπουμ φωτογραφιών και τα βίντεο τα οποία συνοδεύουν τα άρθρα.

Σωτηρία του Τύπου

Πολλοί αναλυτές προβλέπουν πως αυτή η μορφή ηλεκτρονικών εντύπων, τα οποία είναι πολύ πιο ελκυστικά και εύχρηστα από τα ειδησεογραφικά websites, θα αποτελέσει το σωσίβιο για τη σωτηρία του χειμαζόμενου οικονομικά Τύπου. Οσον αφορά, πάντως, την Apple, τέτοιες applications συμβάλλουν με τη σειρά τους στην ακόμη μεγαλύτερη δημοφιλία του προϊόντος της: υπολογίζεται ότι από το Μεγάλο Σάββατο οι αγοραστές του iPad έχουν «κατεβάσει» περισσότερες από ένα εκατομμύριο εφαρμογές και τουλάχιστον 250.000 ηλεκτρονικά βιβλία. Βιβλία στα οποία σύντομα θα προστεθούν και τα πρώτα πανεπιστημιακά συγγράμματα, καθώς το πανεπιστήμιο Seton Hill στην Πενσιλβάνια των ΗΠΑ ανακοίνωσε πως από το ερχόμενο σχολικό έτος θα διαθέτει ένα iPad σε κάθε φοιτητή του.

Ενας «σκουπιδοφάγος» που θα καθαρίσει το Διάστημα

Ελληνας καθηγητής ανέπτυξε μια αξιόπιστη τεχνολογία απομάκρυνσης των διαστημικών αποβλήτων

Κενές δεξαμενές καυσίμων, στρατιωτικά ή εμπορικά δορυφορικά συστήματα τα οποία βρίσκονται παροπλισμένα, τμήματα πυραύλων που κάποτε χρησιμοποιήθηκαν για την εκτόξευση μη επανδρωμένων διαστημοπλοίων. Ολα αυτά μαζί, αποτελούν «διαστημικά σκουπίδια» τα οποία κατακλύζουν την περιοχή έξω από την ατμόσφαιρα του πλανήτη μας, σε ύψος από 400 χιλιόμετρα έως δεκάδες χιλιάδες χιλιόμετρα, θέτοντας σε κίνδυνο κάθε σκάφος που περιστρέφεται γύρω από τη Γη. Ηταν Φεβρουάριος του 2009, όταν για πρώτη φορά ένα τέτοιο... απόβλητο –ο ρωσικός δορυφόρος Cosmos ο οποίος είχε χρόνια σταματήσει να λειτουργεί– συγκρούστηκε με τον αμερικανικό Iridium, καταστρέφοντάς τον. Αυτές οι συγκρούσεις μάλιστα πολλαπλασιάζουν το πλήθος των διαστημικών σκουπιδιών, αφού παράγουν εκατοντάδες θραύσματα τα οποία κινούνται επίσης με μεγάλες ταχύτητες και μπορούν να «βομβαρδίσουν» όποιο δορυφόρο ή διαστημόπλοιο βρεθεί στον δρόμο τους, θραύσματα τα οποία ήδη ξεπερνούν τις 17.000, σύμφωνα με την Πολεμική Αεροπορία των ΗΠΑ.

Αναπαράσταση του «κομφούζιου» που επικρατεί γύρω από τη Γη. Αιτία, ο «συνωστισμός» στρατιωτικών και εμπορικών δορυφόρων, και κυρίως διαστημικών σκουπιδιών. Δηλαδή, δορυφορικών συστημάτων που βρίσκονται πια εκτός λειτουργίας, τμημάτων πυραύλων και χιλιάδων θραυσμάτων από συγκρούσεις αυτών των αποβλήτων. Στην κάτω φωτογραφία ο Ελληνας επιστήμονας Βάιος Λάππας.

Αυτοκαταστροφή

Καθώς το πρόβλημα τείνει να υπονομεύσει τα οφέλη από την αξιοποίηση των διαστημικών τεχνολογιών, εξηγείται γιατί έκανε τον γύρο του κόσμου η είδηση ότι ένας Ελληνας επιστήμονας –ο κ. Βάιος Λάππας, αναπληρωτής καθηγητής στο βρετανικό πανεπιστήμιο του Surrey– με την ερευνητική του ομάδα ανέπτυξαν μια αξιόπιστη τεχνολογία για την επίλυσή του. Πρόκειται για το Cubesail, ένα ιστίο το οποίο θα ξεδιπλώνεται όταν ο δορυφόρος πρέπει να απομακρυνθεί από το Διάστημα, λειτουργώντας έτσι σαν μηχανισμός αυτοκαταστροφής.

«Ουσιαστικά η συσκευή αυτή θα παρασύρει τον δορυφόρο μέσα στη γήινη ατμόσφαιρα, όπου αυτός θα πυρακτώνεται λόγω τριβής», εξηγεί στην «Κ» ο κ. Λάππας. Και για να το πετύχει, το Cubesail θα χρησιμοποιεί δύο τρόπους: για όσα αντικείμενα περιστρέφονται σε υψόμετρο έως και 1.000 χιλιόμετρα, το ιστίο θα εκμεταλλεύεται τα ελάχιστα μόρια του αέρα που υπάρχουν σε αυτή την περιοχή, λειτουργώντας σαν αεροδυναμικό φρένο χάρις στο οποίο το σκάφος θα χάνει προοδευτικά ύψος. «Πάνω από τα 1.000 χιλιόμετρα, όπου η πυκνότητα των μορίων είναι μηδενική, το Cubesail θα αξιοποιεί τα φωτόνια του ηλιακού φωτός τα οποία, καθώς θα ανακλώνται πάνω στην επιφάνειά του, θα δίνουν ώθηση στο ιστίο», συμπληρώνει ο επιστήμονας.

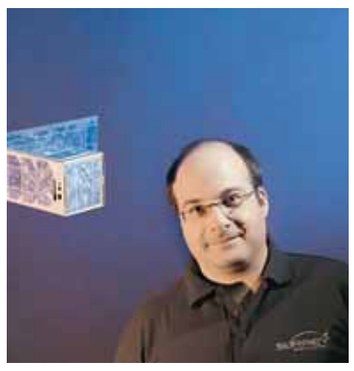

Το Cubesail δεν θα χρησιμοποιεί καύσιμα, θα έχει ελάχιστο μέγεθος και βάρος το οποίο δεν θα ξεπερνά τα 3 κιλά.

Για την ανάπτυξη του Cubesail, η ερευνητική ομάδα του πανεπιστημίου χρηματοδοτήθηκε από την EADS Astrium, τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή εταιρεία στον χώρο της αεροδιαστημικής. Εξάλλου, η ιδέα ενός ιστίου που θα μπορεί να εκτρέψει τα διαστημικά σκουπίδια από την τροχιά τους φαίνεται πιο εφικτή από τεχνολογικής σκοπιάς από ανάλογες προτάσεις που έχουν διατυπώσει κατά καιρούς άλλοι επιστήμονες. Αλλά και πιο φθηνή: «Το Cubesail δεν θα χρησιμοποιεί καύσιμα, θα έχει ελάχιστο μέγεθος κατά την απογείωση (το ιστίο θα βρίσκεται μέσα σε μια ειδική θήκη με διαστάσεις 30x10x10 εκατοστά) και βάρος το οποίο δεν θα ξεπερνά τα 3 κιλά», σημειώνει ο κ. Λάππας, «με αποτέλεσμα να αυξάνεται ελάχιστα το κόστος εκτόξευσης ενός δορυφόρου».

Δυσκολίες

Οπως ο ίδιος παραδέχεται, μία από τις δυσκολίες στην κατασκευή της συσκευής είχε να κάνει με το να επιλεγεί ο κατάλληλος μηχανισμός ώστε, σε συνθήκες έλλειψης βαρύτητας, από αυτή την τόσο μικρή θήκη να αναπτύσσεται ένα ιστίο το οποίο θα καταλαμβάνει έκταση 25 τετραγωνικών μέτρων. Μηχανισμός ο οποίος μάλιστα αναμένεται να δοκιμασθεί σε πραγματικές συνθήκες στα τέλη του επόμενου χρόνου, όταν μια διαστημική αποστολή θα μεταφέρει το πρώτο ιστίο στο Διάστημα, ώστε να ελεγχθεί η λειτουργία του.

Τι θα σήμαινε η επιτυχία αυτής της δοκιμής; «Οτι ενδεχομένως σε λίγα χρόνια το Cubesail θα έχει γίνει ένα εξάρτημα που θα υπάρχει σε κάθε εκτοξευόμενο δορυφόρο», απαντά ο Ελληνας επιστήμονας. Επίσης, πιο μακροπρόθεσμα, την ανάπτυξη ανάλογων ιστίων τα οποία θα μπορούν να συνδεθούν και να απομακρύνουν από τις τροχιές τους τούς απαρχαιωμένους δορυφόρους ή τα τμήματα των πυραύλων τα οποία ήδη...περιφέρονται άσκοπα στο Διάστημα. «Αν και η κατασκευή τέτοιων συσκευών συνεπάγεται ακόμη περισσότερες τεχνικές δυσκολίες, όλες οι μελέτες δείχνουν πως, αν δεν πάρουμε κάποιο μέτρο, τα άχρηστα σκάφη και τα θραύσματα από τις συγκρούσεις τους θα ξεπεράσουν τα 150.000 μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια», καταλήγει.

ΚΩΣΤΑΣ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

ΠΡΟΒΟΛΗ ΕΩΣ 66 ΙΝΤΣΕΣ

Μίνι προτζέκτορας από την Optoma

Εχει τόσο μικρές διαστάσεις ώστε να χωρά σε οποιαδήποτε τσέπη, ενώ παράλληλα το βάρος του εγγυάται πως θα μπορείτε να τον έχετε πάντα μαζί σας. Ο λόγος για τον μίνι προτζέκτορα PK201 της Optoma, ο οποίος μπορεί να προβάλει εικόνες με μέγεθος έως και 66 ίντσες σε οποιαδήποτε επίπεδη επιφάνεια. Επίσης, χάρη στις θύρες USB, VGA και HDMI που έχει ενσωματωμένες, μπορεί να συνδεθεί σε οποιαδήποτε αναλογική ή ψηφιακή συσκευή.

ΚΑΜΕΡΑ JVC

Δυνατή στο βίντεο και στη φωτογραφία

Η νέα κάμερα HD Everio GZ-HM1 της JVC μπορεί να καταγράφει βίντεο high definition με ανάλυση 1080p, τη στιγμή που στη λειτουργία φωτογραφικής μηχανής έχει τη δυνατότητα να αποτυπώνει εικόνες μεγέθους 10 megapixel. Επίσης, διαθέτει φακό Konica Minolta με οπτικό ζουμ 10x, μηχανισμό σταθεροποίησης της εικόνας αλλά και εσωτερική μνήμη 64 Gbyte, η οποία επεκτείνεται εύκολα με μία κάρτα SDHC.

ΤΟ «2 σε 1» ΤΗΣ LENOVO

Και φορητό PC και «ταμπλέτα»

Ακολουθώντας μία λογική «2 σε 1», ο IdeaPad S10-3t της Lenovo μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως φορητό PC αλλά και ως υπολογιστής-ταμπλέτα: ανοίγοντας τη συσκευή, το IdeaPad S10-3t λειτουργεί όπως οποιοδήποτε άλλο netbook, με μια οθόνη 10 ιντσών και συμβατικό πληκτρολόγιο. Αν όμως περιστραφεί το μόνιτορ κατά 180 μοίρες, τότε η συσκευή μετατρέπεται σε tablet PC που υποστηρίζει τεχνολογία πολλαπλής αφής.

ΚΑΛΩΔΙΑ ΤΕΛΟΣ

Ασύρματα ηχεία μέσω Bluetooth

Αν σας κούρασε ο σωρός των καλωδίων που κρέμονται πίσω από τον επιτραπέζιο υπολογιστή σας, τότε η Creative θα σας απαλλάξει από μερικά από αυτά: το σύστημα ηχείων της εταιρείας Inspire S2 λειτουργεί ασύρματα, αφού συνδέεται με το desktop μέσω τεχνολογίας Bluetooth. Οπως είναι φυσικό, τα ηχεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν επίσης από οποιαδήποτε άλλη συσκευή αναπαραγωγής multimedia που υποστηρίζει το εν λόγω πρωτόκολλο.

ΝΤΕΡΜΠΥ ΤΙΤΛΟΥ

Ζωντανά μόνο στην LTV!

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ LTV!

Η 2η Αγωνιστική των play - offs του Πρωταθλήματος Marfin Laiki συνεχίζεται με το μεγάλο ντέρμπυ ανάμεσα σε ΟΜΟΝΟΙΑ και ΑΝΟΡΘΩΣΗ σε ένα παιχνίδι που ίσως κρίνει πολλά!

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ MARFIN LAIKI

ΟΜΟΝΟΙΑ - ΑΝΟΡΘΩΣΗ*

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 17:00 LTV

*Ζωντανά στο Διαδίκτυο στο **www.ltvliveweb.com**

CALL CENTRE: 22392239

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2010

Eurobank EFG
Private Banking
Best Private Bank in Cyprus
2010 Euromoney Survey of Private Banking and Wealth Management

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
-0,22%	-8,13%	0%*	1,42%*	-1,19%	-0,12%	0,10%	-0,55%	-0,72%

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Όλες οι αλλαγές για το φορολογικό

EPA

Με αρκετές αλλαγές στο αρχικό πλάνο της ελληνικής κυβέρνησης προωθείται την ερχόμενη Τρίτη στη Βουλή για συζήτηση και ψήφιση το νέο φορολογικό νομοσχέδιο. Από το κόσκινο της κυβέρνησης περνούν τα πλείστα επαγγέλματα, με τα περισσότερα να επιδέχονται φορολογικές επιβαρύνσεις. Την ίδια ώρα, στις δηλώσεις στη διεθνή οικονομική και πολιτική σκηνή κύριο θέμα σχολιασμού είναι η ελληνική οικονομία, ενώ εντείνονται οι ανησυχίες για περαιτέρω αύξηση του ελλείμματος και του χρέους της χώρας. **Σελ. 7**

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Σημαντική αύξηση λόγω εορτών

Οι αγορές για τις ετοιμασίες και τα δώρα του Πάσχα, σε συνδυασμό με τις ανανεώσεις των αδειών κυκλοφορίας την πρώτη μέρα του Μαρτίου, εκτόξευσαν την κατανάλωση στα ύψη. Συγκεκριμένα, οι δαπάνες μέσω πιστωτικών και χρεωστικών καρτών αυξήθηκε κατά 20%, με το 13% της εν λόγω αύξησης να αφορά μόνο τις άδειες για τα μηχανοκίνητα οχήματα. **Σελ. 6**

ΚΙΝΑ

Κυρίαρχη στη διεθνή αυτοκινητοβιομηχανία

Η απίστευτη ανάπτυξη της αυτοκινητοβιομηχανίας στην Κίνα, κατά την τελευταία εικοσαετία, έχει καταστήσει την αχανή χώρα κυρίαρχη, τόσο σε σχέση με τις τεράστιες πωλήσεις των βιομηχανιών άλλων χωρών όσο και σε σχέση με την παραγωγική της δυνατότητα. Χαρακτηριστικά, εντός του 2009, στην Κίνα πωλήθηκαν 13,9 εκατ. αυτοκίνητα, την ίδια περίοδο που παρήχθησαν άλλα τόσα. **Σελ. 8**

GOLDMAN SACHS

Δηλώνει αθώα στη Γουόλ Στριτ

Ο αμερικανικός κολοσσός Goldman Sachs αντιμετωπίζει τις κατηγορίες της Γουόλ Στριτ για τον αμφιλεγόμενο ρόλο της επενδυτικής τράπεζας κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, αναφέροντας πως δεν είχε πρόθεση να «στοιχηματίσει» εις βάρος πελατών της, οι οποίοι επένδυσαν στην αμερικανική αγορά στεγαστικής πίστης. Σημειώνεται, πάντως, ότι ο όμιλος απώλεσε 3,1 δισ. δολάρια από τις τοποθετήσεις τίτλων που πραγματοποίησε στην αμερικανική αγορά στεγαστικής πίστης. **Σελ. 12**

BRITISH-IBERIA

«Όφελος για όλους η συγχώνευση»

Η στρατηγική συγχώνευση της British Airways με την Iberia θα αποβεί επωφελής για τους μετόχους, τους εργαζομένους και τους πελάτες, όπως αναφέρουν οι διοικούντες των δύο αεροπορικών κολοσσών, ύστερα από την υπογραφή της εν λόγω συμφωνίας. Η συγχώνευση αναμένεται να εξοικονομήσει πέριξ των 400 εκατ. ευρώ σε έναν χρόνο, ενώ το όνομα της νέας εταιρείας θα είναι International Airlines Group. Την ίδια στιγμή, άλλοι αερομεταφορείς του κόσμου εξετάζουν το ενδεχόμενο συγχώνευσης, αφού η τωρινή εποχή θεωρείται ιδιαίτερα δύσκολη για τον συγκεκριμένο κλάδο. **Σελ. 12**

Μίλησε ο Πόλσον

EPA

Για πρώτη φορά από τότε που έφυγε από το Treasury, ο πρώην υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ δέχτηκε πρόσφατα να δώσει συνέντευξη και να τοποθετηθεί δημόσια. Καθόλου τυχαίο δεν είναι το γεγονός ότι ο Χανκ Πόλσον έδωσε συνέντευξη στον γνωστό ακαδημαϊκό - και νυν συνάδελφό του στη σχολή SAIS - Φρανκ Φουκουγιάμα. Ακόμα, ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι η πρώτη συνέντευξή του εστιάστηκε στον ρόλο της Κίνας στην παγκόσμια οικονομία, τη στιγμή μάλιστα που στην Ευρώπη εντείνονται τα σχόλια πως δεν υπάρχει συγκροτημένη οικονομική πολιτική της Ε.Ε. για τον ανερχόμενο γίγαντα. Ο κ. Πόλσον σημείωσε πως οι χαμηλές αποταμιεύσεις και ο υψηλός δανεισμός στις ΗΠΑ δημιουργούν εγγενείς ανισορροπίες στην παγκόσμια οικονομία. Ακόμα, ότι η τεχνητά χαμηλή ισοτιμία του κινεζικού γουάν και το γεγονός ότι η Κίνα είναι ο βασικότερος χρηματοδότης των αμερικανικών ελλειμμάτων, δημιουργούν σοβαρά προβλήματα. «Αν εμάς το γουάν μάς πλήττει, τους Ευρωπαίους τούς σκοτώνει», σχολίασε.

Επιβεβαίωση των ανησυχιών

Δύσκολα μπορεί να υλοποιηθεί το Πρόγραμμα Σταθερότητας χωρίς αλλαγές στο Δημόσιο

Παρά το γεγονός ότι το Πρόγραμμα Σταθερότητας που υπέβαλε η Κυπριακή Δημοκρατία στην Κομισιόν περιέχει μειωμένους στόχους, ενδείξεις και αναφορές στο κείμενό του καταδεικνύουν πως επίκεινται σοβαρές κινήσεις, με αποδέκτη την ΠΑΣΥΔΥ.

Δεδηλωμένος στόχος του Προγράμματος Σταθερότητας για το 2010 είναι η συγκράτηση του ελλείμματος στα όρια του 2009, δηλαδή στο 6% του ΑΕΠ. Χωρίς τα μέτρα που συμπεριλαμβάνονται στο Πρόγραμμα, το έλλειμμα για το 2010 θα ήταν μόνο οριακά υψηλότερο, στο 7%. Ωστόσο, ενδιαφέρον προκαλεί η επανειλημμένη αναφορά στην ανάγκη όχι μόνο να συγκρατηθούν οι δαπάνες του κρατικού μισθολογίου, αλλά και να «γεφυρωθεί το χάσμα ωφελημάτων μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα».

Πίσω από τους μειωμένους στόχους υπάρχουν ενδείξεις αποφασιστικότητας

Έτσι, η κυβέρνηση παραδέχεται πως οι συνθήκες απασχόλησης στο Δημόσιο – και ιδίως για τους υψηλόμισθους – συντελούν μια κοινωνική αδικία, παρόλο που είχε αντιδράσει έντονα, όταν την ίδια διαπίστωση είχε κάνει και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Σύμφωνα με πληροφορίες, η κυβέρνηση – και ο Υπουργός Οικονομικών προσωπικά – είναι αποφασισμένη να ασκήσει ισχυρές πιέσεις στην ΠΑΣΥΔΥ, για να αποδεχθεί αλλαγές που να συγκρατούν το μισθολόγιο του Δημοσίου. Μάλιστα, στο ίδιο το Πρόγραμμα υπάρχει σαφής αναφορά πως η μείωση στον συνολικό αριθμό των δημοσίων υπαλλήλων κατά 1.000 άτομα δεν μειώνει τις δαπάνες μισθολογίου όσο χρειάζεται και πως επιπλέον μέτρα είναι απαραίτητα.

Ωστόσο, η γενικότερη εικόνα που προκύπτει από το Πρόγραμμα Σταθερότητας, αλλά και από τον ελλιπή δημόσιο διάλογο που προηγήθηκε είναι μάλλον απογοητευτική. Ως σημαντικό αξιολογείται το γεγονός ότι το Πρόγραμμα στηρίζεται στην αύξηση των εσόδων του κράτους, παρά τη μείωση των δαπανών.

Ακόμα πιο μεγάλη ανησυχία προκαλεί το ότι αρκετά από τα μέτρα που συμπεριλαμβάνονται απαιτούν εσωτερικές διαρθρωτικές αλλαγές σε τμήματα του Δημοσίου, για να μπορούν να υλοποιηθούν, γεγονός που εγείρει ερωτηματικά γύρω από τον τελικό αντίκτυπο που μπορούν να έχουν τα μέτρα. Πέρα από τις ανησυχίες ως προς το κατά πόσον θα μπορούν να υλοποιηθούν μέτρα όπως η πολεοδομική αμνηστία, χωρίς πρώτα να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές, δικαιώνεται και η κριτική ότι τα μέτρα της κυβέρνησης δεν συμπεριλαμβάνουν ουσιαστικές κινήσεις που να τονώνουν την ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα, παρόλο που γίνονται αρκετές αναφορές στο Πρόγραμμα για την ανάγκη τόνωσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας στην οικονομία. **Σελ. 4**

Ο μεγάλος των επιτοκίων πόλεμος

Υψηλά τα καταθετικά για τις επιχειρήσεις, χαμηλά για τα νοικοκυριά

Την ίδια ώρα που σε ολόκληρη την Ευρώπη τα καταθετικά επιτόκια δέχονται σημαντικές πιέσεις από την αγορά, στην Κύπρο οι επιχειρήσεις φαίνεται να απολαμβάνουν υψηλά επιτόκια για τις καταθέσεις τους στις τράπεζες. Παράλληλα, υψηλό είναι το ποσοστό και για τη λήψη δανείων – αφού είναι αλληλένδετα τα καταθετικά με τα δανειστικά επιτόκια – για τις εγχώριες επιχειρήσεις, το οποίο κατά τον Φεβρουάριο προσέγγισε το 5,93% για δάνεια έως και ενός εκατ. ευρώ, σε αντίθεση με μόλις 3,36% στην υπόλοιπη Ευρωζώνη. Όσον αφορά τα δανειστικά επιτόκια για τα νοικοκυριά, παρά το γεγονός ότι τον τελευταίο έναν χρόνο μειώνονται, εξακολουθούν να είναι από τα υψηλότερα στην Ευρωζώνη. Σημειώνεται ακόμη πως παρά την ικανοποιητική ρευστότητα του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος, τα δανειστικά επιτόκια παραμένουν σε υψηλά επίπεδα. **Σελ. 6**

Υψηλότερα τα καταθετικά επιτόκια για τις επιχειρήσεις σε σχέση με την Ε16.

Η μάχη για την επικράτηση στην αγορά του έτοιμου καφέ

Την επικράτηση για τα μεγαλύτερα δυνατά μερίδια αγοράς κυνηγούν οι εταιρείες που εισάγουν τις μάρκες έτοιμου καφέ στην Κύπρο, στην αγορά των 20 και πλέον εκατομμυρίων ευρώ. Την αρχή έκανε η εταιρεία P.C. Splash Water το 1992, όταν εισήγαγε για πρώτη φορά στη χώρα τον έτοιμο καφέ σε τενεκεδάκι Pokka, ενώ σήμερα στην αγορά υπάρχουν εννιά εταιρείες, οι οποίες προμηθεύουν τα σημεία πώλησης με πληθώρα έτοιμων καφέδων και αμέτρητες γεύσεις. Ορισμένες εταιρείες έχουν επικρατήσει στην αγορά με τον καφέ που εισάγουν, ενώ σε άλλες περιπτώσεις ο έτοιμος καφές συμπληρώνει την γκάμα προϊόντων μεγάλων εμπορικών εταιρειών, όπως η ΚΕΟ, η ΚΕΑΝ, η Vassos Eliades, η Christis, η Pittas Dairy και ο Όμιλος Λαϊκού. **Σελ. 5**

Πωλήσεις πέραν των 20 εκατ. ευρώ

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

...και μετά;

Αν δεν ληφθούν τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης, δήλωσε την Πέμπτη ο υπουργός Οικονομικών, το αποτέλεσμα μπορεί να είναι καταστροφικό. Ακόμα, τα μέτρα, ως έχουν, μοιάζουν μάλλον άτολμα. Σύμφωνα με το ίδιο το Πρόγραμμα, μάλιστα, δεν αρκούν για να επιτευχθούν οι στόχοι που έθεσε η κυβέρνηση.

Αυτό, όμως, δεν είναι το μεγαλύτερο από τα προβλήματα του Προγράμματος Σταθερότητας. Όποτε μια κυβέρνηση επιχείρησε να προχωρήσει σε μέτρα εξυγίανσης, χωρίς όμως να διορθώσει πρώτα τα βαθύτερα προβλήματα, στο τέλος απέτυχε: Οι επιφανειακές λύσεις δεν μπορούν ποτέ να είναι μόνιμες.

Έχοντας αναλάβει τον θρόνο κατά τη διάρκεια του πολέμου της Κριμαίας, ο οποίος αποκάλυψε τα βαθύτατα προβλήματα της Ρωσίας, ο τσάρος Αλέξανδρος Β΄ σύντομα εξήγγειλε μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης. Οι λογαριασμοί του κράτους διορθώθηκαν και οι τοπικές αρχές ενισχύθηκαν με ουσιαστικές εξουσίες. Προώθησε, ακόμα, την επιχειρηματικότητα, τον σιδηρόδρομο και τη βιομηχανία, με πολύ θετικά αποτελέσματα.

Τελικά, έκανε και το μεγαλύτερο βήμα και με 17 διατάγματα απελευθέρωσε τους δουλοπάροικους. Ωστόσο, η προσπάθεια αυτή οδήγησε σε αντιδράσεις, όχι μόνο από την αριστοκρατία, αλλά και από τους ίδιους τους δουλοπάροικους. Ο λόγος ήταν απλός: Εκτός από το γεγονός ότι με τις μεταρρυθμίσεις αντικαταστάθηκαν απλώς οι φεουδάρχες από τις κομμούνες (mir), η οικονομία βασιζόταν ακόμα στην ανταλλαγή και η χρήση του χρήματος δεν ήταν ακόμα διαδεδομένη. Έτσι, οι απελευθερωμένοι αγρότες δεν μπορούσαν να διαθέσουν το προϊόν τους στην αγορά. Έγιναν ακόμα πιο φτωχοί και πιο απελπισμένοι. Τα ευνοϊκά, χαμηλότοκα δάνεια που παραχώρησε η κυβέρνηση, δεν μπορούσαν να αλλάξουν την κατάσταση, αφού τα θεμέλια για τη λειτουργία των μέτρων δεν είχαν τεθεί πριν να γίνουν οι αλλαγές.

Κάπως έτσι φαίνεται πως εξελίσσονται και τα μέτρα στην Κύπρο, αν και σίγουρα η κατάσταση δεν είναι τόσο απελπιστική όσο στη Ρωσία του 1860. Αν δεν διορθωθούν τα θεμέλια, δεν θα πετύχουν τα μέτρα εξυγίανσης. Μάλιστα, ο αντίκτυπος στην ανάπτυξη – και τελικά στη δημοσιονομική εξυγίανση – μπορεί να είναι ακόμα και αρνητικός στο μέσο ή μακρύ διάστημα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πολεοδομική αμνηστία που η κυβέρνηση αναφέρει στο Πρόγραμμα Σταθερότητας. Η κίνηση αυτή είναι απαραίτητη και επείγουσα. Ωστόσο, δεν είναι ακόμα ξεκάθαρο πώς θα μπορέσει να γίνει κάτι τέτοιο αποτελεσματικά. Όπως αναφέρει αυτή η στήλη συχνά, στο Κτηματολόγιο εκκρεμούν 130.000 τίτλοι ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τις πιο συντηρητικές εκτιμήσεις. Ακόμα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών, η διαδικασία δεν σημειώνει επιτάχυνση. Ο υπουργός Οικονομικών είχε ζήτησε από το Κτηματολόγιο χρονοδιάγραμμα, βάσει του οποίου να σημειώνεται πότε θα διεκπεραιωθούν οι εκκρεμούσες αιτήσεις. Το Κτηματολόγιο θα παρέδιδε το χρονοδιάγραμμα στο τέλος Φεβρουαρίου, αλλά ακόμα και το χρονοδιάγραμμα είναι εκτός χρονοδιαγράμματος. Το ίδιο αργό και πνιγμένο είναι και το Τμήμα Πολεοδομίας. Επιπλέον, το μπλέξιμο αρμοδιοτήτων, οι παράτυπες απαιτήσεις (όπως εκκαθαριστικά από το ΤΕΠ) και άλλες διαδικασίες προβάλλουν τεράστια γραφειοκρατικά κωλύματα στην επιτάχυνση των διαδικασιών.

Η ταπετσαρία πάνω από τις ρωγμές κρύβει τα προβλήματα, αλλά δεν τα λύνει

Τίθεται, επομένως, το ερώτημα πώς θα προχωρήσει με αποτελεσματικό τρόπο η πολεοδομική αμνηστία, η οποία είναι απαραίτητη και για την τόνωση των εσόδων του κράτους αλλά και για την ανακούφιση των πολιτών από ταλαιπωρίες που τσακίζουν. Τα νομοσχέδια που επίκεινται θα είναι κενά περιεχομένου αν δεν υπάρχει το απαιτούμενο σύστημα μέσα στο οποίο να εφαρμοστούν.

Παρομοίως, η μείωση του συνολικού αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων, σε μια δημόσια υπηρεσία που χαρακτηρίστηκε ως «υδροκέφαλη», πρέπει να αντιμετωπίζεται ως θετικό στοιχείο. Ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών δήλωσε πως οι εξοικονομήσεις που θα προκύψουν δεν αποτελούν λύση στις μισθολογικές δαπάνες του κράτους και πως οι δαπάνες μισθολογίου πρέπει να μειωθούν και με άλλους τρόπους. Πιο σημαντικό, όμως, είναι το πόσο θα επηρεαστούν οι υπηρεσίες του κράτους. Εάν η μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων δεν συνοδευτεί με παράλληλη και ουσιαστική πολιτική εναλλαξιμότητας, δεν θα επιτευχθεί τίποτε πέρα από την αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτή η αύξηση θα είναι καθαρά στατιστική (και είναι προβλέψιμη). Ωστόσο, οι υπηρεσίες μάλλον θα γίνουν ακόμα πιο αργές και ακόμα πιο δυσκίνητες, ιδίως αν δεν σημειωθούν και αλλαγές σε οργανωτικά θέματα, όπως τα σχέδια υπηρεσίας. Το ίδιο ισχύει και με τα λειτουργικά έξοδα, η περικοπή των οποίων είναι θεμιτό αλλά προσωρινό μέτρο, αφού δεν μπορούμε για πάντα να απέχουμε από συνέδρια και να μη μετακαλούμε εμπειρογνώμονες.

Ακόμα πιο έντονες είναι και οι ανησυχίες για τα θέματα υγείας. Από τη στιγμή που ο ίδιος ο υπουργός Υγείας δηλώνει πως δεν γνωρίζει πόσο στοιχίζει το κάθε νοσοκομείο, διερωτάται κανείς γιατί η κυβέρνηση υποσχέθηκε τον Απρίλη του 2008 πως η αυτονόμηση μπορεί να υλοποιηθεί «εντός 12 μηνών».

Μπορεί η συζήτηση γύρω από το Πρόγραμμα Σταθερότητας να έχει εστιαστεί στο γεγονός ότι ουσιαστικός διάλογος δεν έχει διεξαχθεί, όπως είχε υποσχεθεί η κυβέρνηση, και μπορεί να έχει χαρακτηριστεί ως «έκθεση ιδεών» το Πρόγραμμα, αλλά μια πολύ βαθύτερη ανησυχία πρέπει να είναι το πώς θα υλοποιηθούν τα πιο ουσιαστικά από τα μέτρα που περιλαμβάνει. Αν δεν διορθωθούν τα βαθύτερα προβλήματα, μάλλον όλα δείχνουν πως βαδίζουμε κι εμείς στην ίδια πορεία που ακολούθησε ο – μετέπειτα δολοφονηθείς – Αλέξανδρος Β΄, ο οποίος απέφυγε τις ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις πριν απλώσει ταπετσαρία πάνω από τις ρωγμές του τοίχου. Τελικά, το οικοδόμημα κατέρρευσε.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Συναίνεση τέλος

Την προηγούμενη βδομάδα σε αυτήν εδώ τη στήλη γράφαμε «…σε αυτή την περίοδο η αξιοπιστία μιας χώρας στο οικονομικό επίπεδο θα πρέπει να διαφυλαχθεί ως κόρη οφθαλμού. Προσεγγίσεις αντίστοιχες με εκείνες που ακολούθησαν και άλλες κυβερνήσεις στο παρελθόν, ότι δηλαδή θα στείλουμε κάτι στους Ευρωπαίους για να μας αφήσουν στην ησυχία μας και μετά βλέπουμε, θα πρέπει να αποφευχθούν».

Δεν πέρασαν ούτε μερικές μέρες και οι ανησυχίες μας επιβεβαιώθηκαν με τον πλέον επίσημο τρόπο από τον υπουργό Οικονομικών, που είπε ότι «επιβάλλεται η συνέχιση του διαλόγου με τα κόμματα της αντιπολίτευσης, ότι τόσο το Πρόγραμμα Σταθερότητας, παρά το ότι έχει σταλεί από την 1η Απριλίου στην Ε.Ε., όσο και το πακέτο μέτρων, επιδέχονται διαφοροποιήσεων και εξέλιξης». Στο ίδιο μήκος κύματος και ο εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, ο οποίος δήλωσε ότι «το Πρόγραμμα Σταθερότητας είναι ένα ζωντανό κείμενο το οποίο επιδέχεται διαφοροποιήσεων, αλλαγών, προσθηκών και συμπληρώσεων» και κάλεσε όλα τα κόμματα να συμμετάσχουν στον διάλογο.

Η σύσκεψη που συγκάλεσε ο υπουργός Οικονομικών την προηγούμενη Τετάρτη για συνέχιση της διαβούλευσης με τα πολιτικά κόμματα κατέληξε σε φιάσκο. Δύο από τα κόμματα της αντιπολίτευσης αρνήθηκαν να παρευρεθούν, ενώ τα άλλα δύο που τελικά παρευρέθηκαν αποχώρησαν αμέσως μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης των προτάσεων που απέστειλε η κυβέρνηση στην Κομισιόν στις αρχές του μήνα. Μετά και από αυτή την εξέλιξη, η συναίνεση γύρω από τα θέματα της οικονομίας, την οποία η κυβέρνηση για μήνες τώρα χρησιμοποιούσε ως άλλοθι για να παραμένει περίπου αδρανής, φαντάζει ανέφικτη. Τώρα είναι η στιγμή που οι κυβερνώντες πρέπει να αντιμετωπίσουν τους εφιάλτες τους – αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης – και να δώσουν με πολύ συγκεκριμένο τρόπο το στίγμα της οικονομικής τους πολιτικής.

Η κυβέρνηση καλείται πλέον να κολυμπήσει στα βαθιά χωρίς σωσίβιο

Συναίνεση τέλος λοιπόν και η κυβέρνηση καλείται πλέον να κολυμπήσει στα βαθιά χωρίς σωσίβιο σε μια προσπάθεια να διορθώσει ένα σύστημα οικονομίας στο οποίο δεν πιστεύει αλλά θα μπορούσε να διαχειριστεί, όπως νόμιζε, χάριν της προσπάθειας που γίνεται για επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Τα πράγματα όμως δεν εξελίχθηκαν όπως τα σχεδίαζε ο Δημήτρης Χριστόφιας και τώρα θα πρέπει να εφαρμόσει πολιτικές που δεν βρίσκονται σε κανένα συρτάρι του προεδρικού γραφείου, γιατί απλούστατα κανένας ποτέ δεν τις σχεδίασε. Αυτός ήταν και ο λόγος που η εμφάνιση της οικονομικής κρίσης στον τόπο μας δεν άφηνε άλλα περιθώρια στους κυβερνώντες εκτός από τον μακρόσυρτο διάλογο με τα κόμματα της αντιπολίτευσης και τους κοινωνικούς εταίρους.

Το πρώτο σκέλος πλέον έχει χαθεί και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όσο κι αν νιώθει μουδιασμένος, δεν πρέπει να αναζητεί τις ευθύνες για την όλη εξέλιξη αλλού παρά μόνο στον καθρέφτη του. Ο χειρισμός του θέματος της διαβούλευσης με τις πολιτικές δυνάμεις ήταν άγαρμπος και το αποτέλεσμα λίγο έως πολύ αναμενόμενο. Εφόσον η κυβέρνηση είχε αποφασίσει να παρουσιαστεί τυπική απέναντι στην Κομισιόν και να αποστείλει εντός προθεσμίας το Πρόγραμμα Σταθερότητας, θα έπρεπε να είχε ετοιμάσει ένα καλύτερο σχέδιο διαχείρισης των φυσιολογικών αντιδράσεων από πλευράς των κομμάτων της αντιπολίτευσης.

Σε μια τέτοια περίπτωση, για καλύτερο χειρισμό των αντιδράσεων, θα έπρεπε να είχε εμπλακεί προσωπικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος θα ηγείτο της προσπάθειας συνεννόησης με τα κόμματα σε επίπεδο αρχηγών. Αυτή εξάλλου θα ήταν και η φυσιολογική εξέλιξη των πραγμάτων, απόρροια της στάσης που ο ίδιος τήρησε στη συνέντευξη Τύπου που έδωσε για την εσωτερική διακυβέρνηση. Γιατί, πώς μπορεί να εξηγηθεί το γεγονός ότι από τη μια ο κ. Χριστόφιας απαξιώνει τον υπουργό του από δημόσιο βήμα και από την άλλη τον χρησιμοποιεί ως ασπίδα για να απορροφήσει τους κραδασμούς των κομματικών αντιδράσεων;

Τα τελευταία στοιχεία της Eurostat σε σχέση με την οικονομική ανάπτυξη το τέταρτο τρίμηνο του 2009 μάς προειδοποιούν ότι τα χειρότερα για την Κύπρο βρίσκονται μπροστά μας. Η κυβέρνηση, εφόσον αντιλαμβάνεται την κρισιμότητα των συγκυριών, θα πρέπει να αναλάβει δράση. Εκτός και αν δεν της βγαίνουν οι πολιτικές που έχει κατά νου να εφαρμόσει, οπότε μπορεί να προσφύγει στα «σενάρια που ετοιμάστηκαν από τους τεχνοκράτες του Υπουργείου Οικονομικών».

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

ΕΡΑ

Σοκ και δέος επίκειντα με την απόφαση της κυβέρνησης ότι, αντί να λύσει τα προβλήματα, θα δώσει επιπλέον εξουσίες στο ΤΕΠ. Συνταγή για διαφθορά και αυθαιρεσίες σε μια υπηρεσία που, αντί να την εξυγιάνουν, της δίνουν λευκή επιταγή. Όλοι οι άλλοι ετοιμάστε τα φακελάκια σας.

Το μυστικό

Η κυβέρνηση, κατά την ενημέρωση των δημοσιογράφων σχετικά με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, έκανε αναφορά σε «έναν άλλο φόρο» που είμαστε υποχρεωμένοι να αυξήσουμε ως κράτος, με βάση τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το κεκτημένο. Μας ζητήθηκε, όμως, να μην το αναφέρουμε, για να μην έρθει στην επιφάνεια και να επιβληθεί πιο γρήγορα. Με απογοήτευση ο Δήκτης είδε, πάντως, αναφορές περί του συγκεκριμένου φόρου στον Τύπο, αλλά το πιο αστείο είναι πως για τον «μυστικό φόρο» γίνεται λόγος και μέσα στο ίδιο το Πρόγραμμα Σταθερότητας. Ουδέν σχόλιο.

Λάθος;

Ακούσαμε πολλά παράπονα όταν γράψαμε ότι είναι κάπως περίεργο να κατατίθεται το Πρόγραμμα Σταθερότητας Μεγάλη Πέμπτη, όταν όλοι λείπουν από την Κομισιόν. Ενοχλήθηκαν κάποιοι από το αστείο πως το παρέλαβε η καθαρίστρια. Ζητούμε συγγνώμη. Δεν το είδε η καθαρίστρια, αλλά η γραμματέας που ήταν εκεί τυχαία. Οι υπόλοιποι το είδαν την επόμενη Τετάρτη. Και ξέρουμε τι λέμε.

Τα γένια μας

Δικαιούμαστε να το πούμε, αφού από το 2008 γράφαμε πως η Κύπρος πρέπει να εκπονήσει άμεσα νέο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο, αλλιώς δεν μπορεί να πετύχει η εξυγίανση. Σήμερα διαβάζουμε στο Πρόγραμμα Σταθερότητας πολλές αναφορές σε ένα τέτοιο πλαίσιο και ανασαίνουμε με την ελπίδα πως η απάντηση που λάβαμε από αξιωματούχο του Υπουργείου Οικονομικών («μα ρε κουμπάρε, εν πολλή δουλειά») σιγά-σιγά εγκαταλείπεται.

Παραπλάνηση

Επιμένει η κυβέρνηση να κάνει λόγο για «πάταξη της φοροαποφυγής». Η πάταξη της φοροδιαφυγής είναι θεμιτή και συμφωνούν όλοι. Ωστόσο, για να είμαστε ξεκάθαροι, η φοροαπαλλαγή και η φοροαποφυγή είναι νόμιμη και θεμιτή, και αποτελεί μάλιστα εξαιρετικά σημαντικό εργαλείο των κυβερνήσεων για να κατευθύνουν έμμεσα τις δαπάνες του ιδιωτικού τομέα. Δηλαδή, μας λένε καμιά εικοσαριά φορές την εβδομάδα πως θα «πατάξουν» μια πράξη καθόλα νόμιμη. Ας προσέξουν λίγο, διότι μπορεί να παραπλανούν κάποιους, αλλά την ίδια ώρα προκαλούν γέλια στα καφέ της Λευκωσίας.

Σοκ και δέος

Την ίδια στιγμή, από το Πρόγραμμα Σταθερότητας προκύπτει πως η κυβέρνηση σκοπεύει, τελικά, να προχωρήσει με την ενίσχυση των εξουσιών του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Η κίνηση μάλλον θυμίζει άλλες εποχές, αποτελεί συνταγή για διαφθορά και προκαλεί σοκ και τρόμο στους πολίτες. Οι αυθαιρεσίες που ήδη γίνονται στο ΤΕΠ, μάλλον θα πολλαπλασιαστούν κάτω από τις εισηγήσεις. Άσε που – ακόμα μια φορά – μπαίνει το πουγκί του κράτους πάνω από την προστασία των πολιτών.

Να το σκεφτούν

Η κυβέρνηση αρέσκεται να δηλώνει – με κάθε ευκαιρία – πως η κατανάλωση στην Κύπρο μειώθηκε λόγω των συνεχών δηλώσεων από κάποιες εφημερίδες (ας πούμε εβδομαδιαίες) και από την αντιπολίτευση ότι υπάρχει πρόβλημα στην οικονομία. Ο Δήκτης θέτει τα πιο κάτω ερωτήματα:

-Τι καταρρακώνει την ψυχολογία της αγοράς περισσότερο, να λέμε πως υπάρχει κρίση ή να λέει η κυβέρνηση πως είμαστε καλά και να διαψεύδεται συνεχώς;

-Αν υπάρχει κρίση, είναι καλύτερα να «τονώνουμε την ψυχολογία» της αγοράς παραπλανώντας την και – πιθανότατα – καθοδηγώντας την προς λάθος αποφάσεις για τις επενδύσεις της;

-Το γεγονός ότι όλοι είναι υπερχρεωμένοι με δάνεια, είναι μήπως άσχετο;

Αλλά περισσότερο

Αλλά περισσότερο, ο Δήκτης θέλει να θίξει και το εξής: Αφού είναι έτσι, γιατί στο Πρόγραμμα Σταθερότητας λένε πως η κατανάλωση έχει κινηθεί σύμφωνα με το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών; Όσο φτωχαίνει ο λαός, λένε στο Πρόγραμμα, τόσο λιγότερα δαπανά. Στον λαό, όμως, λένε πως φταίνε άλλοι. Μάλιστα, η κυβέρνηση δηλώνει στην Κομισιόν πως η κατανάλωση μειώθηκε «λιγότερο» από άλλες παραμέτρους της οικονομίας, αν λάβει κανείς υπόψη «το βάθος της επιβράδυνσης». Ή καλά πάει η κατανάλωση ή τη ρίχνουν οι δηλώσεις των κομμάτων.

Δίκαιο

Αλλά, για να είμαστε δίκαιοι, η στήλη δεν μπορεί να κατανοήσει το μένος με το οποίο αντέδρασαν κάποιοι στην επιστολή του υπουργού Οικονομικών σε 100 χρυσοπληρωμένους αξιωματούχους του κράτους, ασκώντας τους ηθική πίεση να ακολουθήσουν τη συμβολική απόφαση του Προέδρου και να μειώσουν κατά 10% τον μισθό τους. Καλά έκανε, κι αν είναι μάγκες ας δεχτούν. Εξάλλου, επιμένουμε πως η κίνηση είναι απλώς συμβολική, γιατί όταν λαμβάνεις 140.000 ευρώ μισθό, η μείωση κατά 10% δεν ρίχνει το βιοτικό σου επίπεδο.

Αλλά όμως

Αλλά, για να είμαστε ακόμα πιο δίκαιοι, πρέπει να ρωτήσουμε και το άλλο: Το πουπανωπροϊτζιν των επιδομάτων παραστάσεως (18.000 έκαστος) μπορεί κάποτε να δικαιολογείται, αλλά για πολλούς αξιωματούχους – π.χ. διευθυντές υπουργείων – δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Λαμβάνουν επιδόματα αντί για αύξηση μισθών, και γλυτώνουν και τους φόρους. Εκεί θα αγγίξει κανείς ή φοβούνται όλοι;

Και το άλλο

Το άλλο, φυσικά, είναι η ερώτηση που θέτουμε εδώ για τέταρτη φορά. Μπορεί τα λεφτά να μη σώζουν τη δημοσιονομική εξυγίανση, αλλά η δαπάνη είναι στην ίδια κατηγορία με τα έξοδα παραστάσεως κάποιων προνομιούχων δημοσίων υπαλλήλων. Τελικά, δεν μας είπατε, τι είναι το «επίδομα ευθύνης» (6.500 ευρώ) στον γραμματέα του Υπουργικού; Άσε που φωτογραφίζει – ίσως και άδικα – μια κάποια τάση, στάση και προσέγγιση στα λεφτά που δίνουμε εμείς οι εργαζόμενοι στο κράτος.

Εμείς θα συνεχίσουμε να ρωτούμε μέχρι κάποιος να απαντήσει.

Κι ακόμα

Μια απορία μόνο: Όλοι οι άλλοι είναι ανεύθυνοι;

diktis@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

198 ώρες και 17 λεπτά ήταν μέχρι σήμερα η διάρκεια των συνεδριάσεων της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά την τρέχουσα θητεία που άρχισε το φθινόπωρο του 2009, σύμφωνα με στοιχεία του σώματος. Δεν περιλαμβάνονται άλλες εργασίες (επιτροπές, ακροάσεις κτλ.).

177 ερωτήσεις απηύθυνε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην Επιτροπή και άλλες 122 στο Συμβούλιο, από τον Σεπτέμβριο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2009, σύμφωνα με στοιχεία του σώματος. Οι ευρωβουλευτές έλαβαν 211 γραπτές απαντήσεις.

11.100 θέσεις εργασίας στην πολιτεία του Idaho δημιουργήθηκαν από επενδύσεις που προήλθαν από την Ε.Ε. Η Ε.Ε. είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της πολιτείας.

1 μέρα χρειάστηκε για να αυξηθεί η κατανάλωση κατά 13% τον περασμένο Μάρτιο σε σχέση με τον Μάρτιο του 2009. Η αύξηση αυτή οφείλεται αποκλειστικά στην ανανέωση των αδειών κυκλοφορίας.

39,1% των Γάλλων δηλώνουν πως συμφωνούν με την απόφαση του Πάπα να αποφύγει να αναφερθεί στις κατηγορίες για παιδεραστία κατά το πασχαλινό του μήνυμα, αφού το μήνυμα πρέπει να αφορά «πνευματικά και όχι κοσμικά» θέματα. 53,9% διαφωνούν.

ΑΡΘΡΟ του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΠΛΑΤΗ**

Αξιότιμοι κύριοι υπουργοί Οικονομικών…

Τα τελευταία χρόνια στην Κυπριακή Δημοκρατία φαίνεται ότι ο ρόλος του υπουργού Οικονομικών είναι κάτι περισσότερο από αυτόν του αρχιλογιστή. Και το «περισσότερο» αφορά, μόνον, στις δημόσιες εμφανίσεις και στην εκπροσώπηση της κυβέρνησης. Και η καλύτερη έκφανση αυτού του γεγονότος είναι οι κρατικοί προϋπολογισμοί. Ναι, γίνεται πάντοτε κριτική από την εκάστοτε αντιπολίτευση, και κάποτε ακόμη και καταψήφιση – αρκεί η πλειοψηφία να είναι εκεί και οι προϋπολογισμοί να υπερψηφίζονται. Ακούγονται και εύηχα συνθήματα και ανταπαντήσεις επί παντός επιστητού. Και κάποτε, πού και πού, ακούγονται και οικονομικά επιχειρήματα. Και πάλιν επιστρέφουμε στη λογιστική προσέγγιση μιας προσθαφαίρεσης, εν είδει μικροπροσαρμογών των δαπανών. Όπως, περίπου, ένας αυτόματος πιλότος που προσαρμόζει την πορεία του.

Έτσι ακριβώς, όπως περίπου ένας αυτόματος πιλότος που προσαρμόζει την πορεία του, μπήκε και η μικρή μας πατρίδα σε ύφεση και σε δημοσιονομικές περιπέτειες. Πραγματικά, δεν θεωρούσαμε την ύφεση, πολλοί οικονομολόγοι και αναλυτές, δυνατή. Δυο μόλις χρόνια αφότου μπήκαμε στην Ευρωζώνη με πλεονάσματα, φωτογραφίσεις και πανηγύρια, δεν φανταστήκαμε ότι σήμερα θα συζητούσαμε αυτό το σενάριο – τι σενάριο, δηλαδή, αφού ούτε καν αυτό δεν το έχουμε σήμερα μπροστά μας. Έχουμε όμως άξονες!

Τώρα επιζητείται συναίνεση από όλους. Να καταμερίσουμε την ευθύνη, μας λένε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Κανενός ο ώμος δεν δύναται να σηκώσει αυτό το βάρος. Ναι, εδώ που φτάσαμε, αυτό είναι σίγουρα επιβεβλημένο. Και δεν υπάρχει αμφιβολία γι' αυτό. Όλοι μας πρέπει να συμβάλουμε προς την κατεύθυνση των δομικών αλλαγών, της δημιουργίας και υλοποίησης συγκεκριμένης οικονομικής στρατηγικής.

Ίσως, όμως, την ίδια στιγμή, κάποιοι πρώην και νυν υπουργοί Οικονομικών να πρέπει να μας ζητήσουν συγγνώμη. Και εμείς, ως πολίτες, να ζητήσουμε εμφατικά τον λόγο, προς αυτή την κατεύθυνση. Φωνάζαμε, κάποιοι, ότι έτσι όπως πάμε δεν θα είμαστε έτοιμοι για την Ευρωζώνη, παρά τα (πρόσκαιρα) έσοδα από τη φρενήρη κούρσα στην αγορά ακινήτων. Λέγαμε και γράφαμε ότι, αν έρθει κρίση, δεν θα έχουμε τα ερείσματα και τις δομικές αντιστάσεις να αντεπεξέλθουμε. Και αντί να προβούν σε στρατηγικούς επαναπροσδιορισμούς της οικονομικής πολιτικής, μας απαντούσαν ότι δεν θέλουμε την Ευρωζώνη. Παρατηρούσαμε, μετά την έκρηξη της κρίσης, ότι έτσι όπως πάμε θα μπούμε σε περιπέτειες. Και αντί να προβούν στις επιβαλλόμενες δομικές αλλαγές, βάλθηκαν να μας πείσουν ότι έχουν την κατάσταση υπό πλήρη έλεγχο. Σε σημείο που θεωρούσαμε πια, ως υποθέσεις εργασίας, σε προβλέψεις μας, αυτονόητες τις αναπροσαρμογές από πέρσι – αναπροσαρμογές που φαίνεται ότι δεν προγραμματίζεται να υλοποιηθούν ούτε και φέτος!

Ο ρόλος του υπουργού Οικονομικών, αξιότιμοι κύριοι υπουργοί, είναι πρωτίστως αυτός της ευθύνης στρατηγικής κατεύθυνσης της οικονομίας ενός τόπου. Όταν οι συνθήκες και τα δεδομένα αλλάζουν, ή φαίνεται ότι θα αλλάξουν, τότε ο υπουργός Οικονομικών αρπάζει το τιμόνι και οδηγεί την οικονομία σε ασφαλές λιμάνι – και στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν χρειάζονταν υπερσύγχρονα ραντάρ και εξεζητημένες προβλέψεις. Εδώ βούιξαν όλα τα διεθνή και ντόπια μέσα ενημέρωσης για την κρίση…

Ήρθε η στιγμή, έστω και τώρα, να ληφθούν εκείνες οι αποφάσεις που η θέση του υπουργού Οικονομικών επιβάλλει και η κοινωνία των πολιτών επιτακτικά απαιτεί. Αναντίλεκτα, θα ήταν καλύτερα αυτό να επισυμβεί με τη συναίνεση όλων των εμπλεκομένων και οργανωμένων συνόλων. Αλλά, ελλείψει αυτής της συναίνεσης (για οποιοδήποτε λόγο), αυτό το γεγονός δεν μπορεί και δεν πρέπει να αποτελέσει άλλο ένα τραγικό άλλοθι για καταστροφική παραμονή μας στον οικονομικό αυτόματο πιλότο!

Ο κ. Στέλιος Πλατής είναι οικονομολόγος.

Rebuilding No Man's Land
Parametric Urbanism Workshop

22 ΜΑΡΤΙΟΥ - 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
UCY STUDIO ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΗΔΡΑΣ

Στις 22 Μαρτίου - 12 Απριλίου 2010 ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου πραγματοποιεί στη Λευκωσία Διεθνές Εργαστήρι Παραμετρικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού με θέμα την «Αποκατάσταση της περιφραγμένης πόλης της Αμμοχώστου.»

Οι σύγχρονες υπολογιστικές μέθοδοι παραμετρικού πολεοδομικού σχεδιασμού έρχονται να εφαρμοστούν στην ιδιαίτερη περίπτωση της εγκαταλειμμένης πόλης, προσπαθώντας τόσο να προτείνουν καινοτομικές λύσεις αποκατάστασης όσο και να αποδείξουν ότι τα εργαλεία παραμετρικού σχεδιασμού μπορούν όντως να εφαρμοστούν σε δύσκολα αστικά περιβάλλοντα με πολλές, απρόβλεπτες και συγκρουόμενες μεταξύ τους παραμέτρους όπως της Αμμοχώστου.

Καλούνται οι συμμετέχοντες να προτείνουν ιδέες και λύσεις που με άλλες μεθόδους δε θα ήταν δυνατόν να σχεδιαστούν, αλλά ταυτόχρονα και λύσεις που θα εκτεθούν ανοιχτά στο κοινό και στους πρόσφυγες της πόλης ανοίγοντας μια δημόσια συζήτηση γι' αυτές.

Το εργαστήρι αυτό βασίζεται στο υποθετικό γεγονός της επιστροφής της περιφραγμένης για 35 χρόνια πόλης της Αμμοχώστου στους νόμιμους κάτοικους της.

ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΟΠΟ ΑΥΤΟ: WWW.NOMANSLANDPROJECT.COM

ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ ΟΜΑΔΩΝ - CURATORS:
THEODORE SPYROPOULOS,
Architectural Association - DRL
CHRISTOS PASSAS,
Dessau Institute of Architecture - Bauhaus
TIHAMER SALIJ,
The Why Factory - DELFT Institute of Technology
DIMITRIS PAPALEXOPOULOS,
National Technical University of Athens

ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ - JURY PANEL:
WINY MAAS, MVRDV
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, NTUA
ΑΡΕΤΗ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ, IaaC
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΣ, UCY

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
ΠΑΥΛΟΣ ΦΕΡΑΙΟΣ
ΑΛΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

FINAL REVIEW AND JURY:
12 Απριλίου
10:00 - 18:00 Παρουσίαση Προτάσεων & Review
Αίθουσα Καστελλιώτισσα
19:00 Concluding Lecture, by Winy Maas
20:30 Έκθεση των προτάσεων

PROJECTS EXHIBITION IN CYPRUS:
26 Απριλίου
19:00 "Integrated Landscapes", Διάλεξη Χρήστου Πασσά
Πύλη Αμμοχώστου (έως 2 Μαΐου)
20:30 Εγκαίνια της Έκθεσης

PROJECTS EXHIBITION IN LONDON:
Festival of Architecture:
23 Ιουνίου - 9 Ιουλίου
Metropolitan Works Gallery

Διοργανωτής

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS ARCHITECTS ASSOCIATION

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

GCC 60 YEARS

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ
ΦΑΝΟΣ Ν.ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΛΤΔ

LORDOS Since 1936

Miltiades Neophytou
www.miltiades.com

SHOHAM CYPRUS LTD

SHACOLAS GROUP

Χορηγός Επικοινωνίας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Δικαιώθηκαν οι φόβοι για την υλοποίηση του Προγράμματος

Τα μέτρα για την οικονομία απογοήτευσαν όσους περίμεναν ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Επιβεβαιώθηκαν οι ανησυχίες που είχαν εκφραστεί γύρω από την υλοποίηση των μέτρων που προωθεί η κυβέρνηση για τη δημοσιονομική εξυγίανση. Μετά τη δημοσιοποίηση, την περασμένη Τετάρτη, του Προγράμματος Σταθερότητας που κατέθεσε η Κυπριακή Δημοκρατία στις Βρυξέλλες, ενισχύονται τα ερωτηματικά γύρω από το κατά πόσον θα μπορούν τα μέτρα να εφαρμοστούν με ουσιαστικό τρόπο, αλλά και έγκαιρα.

Αξίζει να σημειωθεί πως τη συγκεκριμένη ανησυχία συμμερίζεται και η κυβέρνηση, η οποία κάνει σχετική αναφορά στο Πρόγραμμα Σταθερότητας, όπου αναφέρεται πως «σημαντικά» αρνητικά ρίσκα (downside risks) υπάρχουν γύρω από την έγκαιρη υλοποίηση των μέτρων, καθώς «η επίτευξη συναίνεσης μπορεί να αποτελέσει πρόκληση, ιδίως για κάποια από τα μέτρα». Ως παραδείγματα αναφέρονται η πάταξη της φοροδιαφυγής και η πολεοδομική αμνηστία.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Η σύσκεψη μεταξύ του υπουργού Οικονομικών και των κομμάτων σημαδεύτηκε από την απουσία του ΔΗΣΥ και του ΕΥΡΩΚΟ αλλά και την αποχώρηση της ΕΔΕΚ και διήρκησε μόλις 30 λεπτά.

Τα μέτρα θα μειώσουν κατά 1% το έλλειμμα για το τρέχον έτος

Σε κάθε περίπτωση, το Πρόγραμμα μπορεί να χαρακτηριστεί και ως «χλιαρό», αφού για το 2010 επιχειρεί να μειώσει το έλλειμμα από το προβλεπόμενο 7% του ΑΕΠ, στα επίπεδα του 2009, δηλαδή στο 6%. Έτσι, διαψεύστηκε η δήλωση που έγινε επανειλημμένα από την κυβέρνηση πως μέσα στο 2010 θα επιτευχθεί η μείωση του ελλείμματος στο 3%, που είναι το όριο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Ο στόχος αυτός μεταφέρεται, πλέον, για το 2013.

Συναίνεση

Με δεδομένο το γεγονός ότι σχεδόν όλα τα κόμματα, πλην του ΑΚΕΛ, εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους για τον τρόπο με τον οποίο η κυβέρνηση έχει χειριστεί την εκπόνηση και υποβολή του Προγράμματος Σταθερότητας, πρέπει να αναμένεται πως η «συναίνεση» δεν πρόκειται να επιτευχθεί αμέσως. Σημαντικές διαφωνίες εκφράζονται από όλα τα κόμματα, συμπεριλαμβανομένου και του ΔΗΚΟ, ιδίως στα δύο παραδείγματα (φοροδιαφυγή και αμνηστία) που η ίδια η κυβέρνηση αναφέρει μέσα στο Πρόγραμμα. Αν και ο δεδηλωμένος στόχος είναι απόλυτα αποδεκτός, πληροφορίες από τα κόμματα αναφέρουν πως συγκεκριμένες πλευρές των προτάσεων δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές. Ήδη, η κυβέρνηση απέσυρε τις προτάσεις για αύξηση των φόρων στα ακίνητα, αφού, πέρα από το άτυπο «βέτο» του ΔΗΚΟ, αποδείχθηκε πως ταχεία εφαρμογή του μέτρου δεν θα είναι δυνατή.

Ακόμα, εκφράζονται έντονες ανησυχίες και για τα μέτρα που σχετίζονται με τη φοροδιαφυγή, αφού, όπως η ίδια η κυβέρνηση επανειλημμένα παραδέχεται, κάποια από τα μέτρα αφορούν τη (νόμιμη και θεμιτή) φοροαποφυγή, ενώ κάποια άλλα συνεπάγονται και αυξημένο διοικητικό φόρτο και γραφειοκρατικές διαδικασίες που θα πλήξουν την επιχειρηματικότητα, ιδίως ανάμεσα στις μικρές επιχειρήσεις. Αξιωματούχοι των κομμάτων δηλώνουν πως δεν θα ανεχτούν να βρεθούν προ τετελεσμένων και πως οι χρονικές πιέσεις που αναμένεται να ασκήσει η κυβέρνηση για την επίτευξη συμφωνίας δεν θα «πετύχουν τον στόχο τους». Εξάλλου, αναφέρεται, για την καθυστέρηση ευθύνεται η κυβέρνηση και όχι τα κόμματα, και τυχόν «εκβιαστικές» πιέσεις θα βρουν αντίσταση. Η ίδια η κυβέρνηση, σε κάθε περίπτωση, επιμένει πως διάλογος έχει ήδη γίνει. Αυτό αναφέρεται στο ίδιο το Πρόγραμμα Σταθερότητας, αλλά και σε γραπτή δήλωση που εξέδωσε ο υπουργός Οικονομικών την περασμένη εβδομάδα.

Τα μέτρα

Το περιεχόμενο των μέτρων δεν έκρυβε κάποια έκπληξη, αφού αυτά κινήθηκαν στις γνωστές γραμμές που είχαν ήδη εξαγγελθεί από την κυβέρνηση. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως πολλές λεπτομέρειες, οι οποίες θα επηρεάσουν σημαντικά και την ουσία των μέτρων, δεν έχουν ακόμα ξεκαθαρίσει. Οι «εφτά άξονες» των μέτρων αφορούν τη μείωση του κρατικού μισθολογίου, τη στόχευση των παροχών, τη μείωση των λειτουργικών δαπανών, την ιεράρχηση των έργων υποδομής, την πάταξη της φοροδιαφυγής, την πολεοδομική αμνηστία και νέους φόρους.

Από τα μέτρα, ξεχωρίζει η ξεκάθαρη, πλέον, δέσμευση για μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων κατά 1.000 άτομα κάθε χρόνο μέχρι το 2013, από την οποία θα προκύψει εξοικονόμηση περίπου 8,5 εκατ. ευρώ τον χρόνο, ή 0,05% του ΑΕΠ. Από το δεδομένο αυτό, προκύπτει πως θα πρέπει να εξασφαλιστούν επιπλέον εξοικονομήσεις από το κρατικό μισθολόγιο, για να υπάρξει ουσιαστικός αντίκτυπος στα δημόσια οικονομικά, κάτι που δήλωσε και ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών στο ΡΙΚ το βράδυ της Πέμπτης.

Αξίζει να σημειωθεί πως το ίδιο το Πρόγραμμα Σταθερότητας αναφέρει πως «η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων που έθεσε η κυβέρνηση καθιστά απαραίτητη την υιοθέτηση επιπλέον μέτρων, τόσο για τα έσοδα, όσο και για τις δαπάνες. Για αυτό τον σκοπό, η κυβέρνηση θα συνεχίσει τον διάλογο με τα πολιτικά κόμματα και τους κοινωνικούς εταίρους».

Μιλούν οι αριθμοί

Η επίδραση του Προγράμματος Σταθερότητας στο έλλειμμα θα είναι 1% το 2010. Το έλλειμμα, χωρίς τα μέτρα, θα ήταν 7%, αλλά με τα μέτρα θα μειωθεί στο 6%. Στο Πρόγραμμα ο στόχος του 1% χαρακτηρίζεται ως «φιλόδοξος».

13% των καθαρών εξοικονομήσεων για φέτος θα προκύψουν, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, από τις εισπράξεις νέων φόρων που μας επιβάλλει η Κομισιόν (στα καύσιμα και ΦΠΑ 5% στα βασικά αγαθά). Το 2011, το ποσοστό θα αυξηθεί στο 14%.

1,1% αναμένεται να αυξηθεί η παραγωγικότητα στην κυπριακή οικονομία μεταξύ 2010 και 2013. Την ίδια περίοδο, οι ονομαστικοί μισθοί θα αυξηθούν κατά 4,5%.

Η μείωση των δαπανών για το 2010 θα είναι 85 εκατ. ευρώ, ή 0,5% του ΑΕΠ, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας. Η αύξηση των εσόδων θα είναι 153 εκατ. ευρώ, ή 0,9% του ΑΕΠ.

Το Πρόγραμμα Σταθερότητας δεν προβλέπει μείωση των λειτουργικών δαπανών κατά 60%, αλλά κατά 51%, ή 0,3% του ΑΕΠ. Ωστόσο, ενδεχομένως να υπάρχει περιθώριο λάθους.

Ανησυχίες

Εκτός από τις ανησυχίες για την έγκαιρη επίτευξη συναίνεσης μεταξύ των κομμάτων και των κοινωνικών εταίρων από τη μια και της κυβέρνησης από την άλλη, αξίζει να σημειωθεί πως τίθενται επιπλέον ερωτήματα σχετικά με την υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων. Παρατηρείται ένα θεσμικό κενό, αφού χωρίς ουσιαστική οργανική μεταρρύθμιση ορισμένων τμημάτων του Δημοσίου, δύσκολα μπορεί να γίνει ουσιαστική υλοποίηση.

Το πιο βασικό παράδειγμα αφορά την πολεοδομική αμνηστία, όπου δύσκολα φαίνεται ικανό το κράτος να προχωρήσει με την εξέταση των αιτήσεων για τίτλους ιδιοκτησίας που ακόμα εκκρεμούν. Σύμφωνα με τις πιο συντηρητικές εκτιμήσεις, ο αριθμός των αιτήσεων αυτών φτάνει τις 130.000, ενώ σε αυτές δεν συμπεριλαμβάνεται και ένας πολύ μεγάλος αλλά άγνωστος αριθμός ιδιοκτητών που έχουν αποθαρρυνθεί από τις καθυστερήσεις και δεν έχουν ακόμα υποβάλει αιτήσεις. Προκύπτει, επομένως, ένα σοβαρό ερώτημα σχετικά με την υλοποίηση της πολεοδομικής αμνηστίας μέσα στους επόμενους 36 μήνες, στην πιο αισιόδοξη των περιπτώσεων.

Επίσης, το μέτρο που αφορά την προώθηση έργων υποδομής, έχει μέχρι σήμερα καθυστερήσει αρκετά, ενώ, πέρα από τα μεγάλα έργα (μαρίνες, λιμάνια), άλλα έργα καθυστερούν επίσης, ιδίως σε τουριστικές περιοχές.

Η συνέχεια

Στη συνέχεια, η Κομισιόν θα αξιολογήσει το Πρόγραμμα Σταθερότητας που έλαβε από την Κυπριακή Δημοκρατία. Συνήθως, το κείμενο αξιολόγησης είναι ένα τεχνικό κείμενο, γύρω στις 40 σελίδες, όπου αναλύονται οι προβλέψεις της Κομισιόν για το συγκεκριμένο κράτος-μέλος και οι εκτιμήσεις της για τα προτεινόμενα μέτρα. Στη συνέχεια, η Κομισιόν αποστέλλει στο Συμβούλιο – όπου λαμβάνουν μέρος οι 27 κυβερνήσεις – την εισήγησή της για το πώς θα πρέπει το Συμβούλιο να αξιολογήσει το Πρόγραμμα Σταθερότητας (τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. που δεν έχουν ενταχθεί στην ΟΝΕ υποβάλλουν Πρόγραμμα Σύγκλισης). Παρά το γεγονός ότι θεωρητικά η αξιολόγηση προηγείται της εισήγησης, στην πράξη η Κομισιόν έχει την τάση να αποστέλλει στο Συμβούλιο πρώτα την εισήγησή της και μετά να δημοσιοποιεί την αξιολόγηση. Η εισήγηση είναι συνήθως ένα μικρότερο κείμενο, γύρω στις δέκα σελίδες. Αυτή η διαδικασία συνήθως διαρκεί λίγο περισσότερο από ένα μήνα, αλλά μάλλον αυτό θα γίνει σε συντομότερο χρονικό διάστημα για την Κύπρο. Φέτος, μάλλον θα προηγηθεί η προετοιμασία των προβλέψεων από την Κομισιόν, πριν ακόμα ολοκληρωθούν η αξιολόγηση και η εισήγησή της.

Τέλος, το Συμβούλιο ψηφίζει τη δική του γνωμοδότηση, βάσει των εισηγήσεων της Κομισιόν. Αυτό το κείμενο είναι συνήθως τυποποιημένο, χωρίς αυστηρές υποδείξεις (αφού αποφασίζεται από τις κυβερνήσεις), αλλά περιέχει στο τέλος του μια παράγραφο με εισηγήσεις για τα θέματα που πρέπει να προσέξει το κάθε κράτος-μέλος.

Αναφορές σε προβλήματα, χωρίς όμως να αναφέρονται και κινήσεις που να τα λύνουν

Από τις προθέσεις της κυβέρνησης, ξεχωρίζουν διά της απουσίας τους μια σειρά από μέτρα τα οποία είχαν συζητηθεί στο προηγούμενο διάστημα. Για παράδειγμα, παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε κάνει αναφορά – κατά τη διάρκεια της δημοσιογραφικής διάσκεψης που παραχώρησε πριν από τρεις εβδομάδες – στην ΑΤΑ για τους υψηλόμισθους, κάτι τέτοιο δεν περιλαμβάνεται ρητά στα μέτρα. Πιο ενδιαφέρον, ακόμα, είναι το γεγονός ότι, ενώ το Πρόγραμμα Σταθερότητας κάνει εκτενείς αναφορές στην παραγωγικότητα της οικονομίας και την ανταγωνιστικότητα της Κύπρου, δεν υπάρχουν συγκεκριμένα μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση. Οι συγκεκριμένες μάλιστα αναφορές στον τουρισμό, όπου αναφέρεται πως, ακόμα και με συγκράτηση των τιμών στα σημερινά επίπεδα, δύσκολα μπορεί να αντεπεξέλθει η Κύπρος στις πιέσεις του ανταγωνισμού, δεν συνοδεύονται με προτάσεις που να αφορούν κίνητρα ή στήριξη για βελτίωση του προϊόντος. Πέρα από την τόνωση της παραγωγικότητας γενικά στην οικονομία, για την οποία δεν αναφέρονται φορολογικά ή άλλα κίνητρα, κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με την παραγωγικότητα στον δημόσιο τομέα. Η κυβέρνηση φαίνεται να στηρίζεται στην αύξηση της παραγωγικότητας που θα προκύψει από τη μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων, μία μείωση, ωστόσο, που θα είναι μόνο στατιστική και χωρίς ουσία αν δεν συνοδευτεί με μέτρα όπως η εκπαίδευση και ένα νέο σύστημα αξιολόγησης. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με τη δημόσια υγεία, για την οποία το Πρόγραμμα Σταθερότητας αναφέρει πως η προώθηση του ΓΕΣΥ θα αποτελέσει σημαντική δημοσιονομική ανακούφιση. Ωστόσο, δεν γίνεται καμία ουσιαστική αναφορά σε συγκεκριμένα μέτρα, παρόλο που εδώ και δύο χρόνια έχει τεθεί ο στόχος της αυτονόμησης των νοσηλευτηρίων μέσα στο 2010.

Ως σημαντική χαρακτηρίζεται και η αναφορά στην ανάγκη για τόνωση των επενδύσεων και της «ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα», που το Πρόγραμμα θέτει ως αναγκαία, χωρίς όμως να συμπεριλαμβάνει μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση.

ΣΧΟΛΙΟ

Στο βάθος ΠΑΣΥΔΥ

Πίσω από τις μειωμένες προσδοκίες του Προγράμματος Σταθερότητας, εντοπίζεται μια πιθανότητα να ανατραπεί η κακή εικόνα που έχει δοθεί. Έμμεσα, αλλά σαφώς, το Πρόγραμμα συμπεριλαμβάνει την κεκαλυμμένη υπόσχεση πως η κυβέρνηση θα κάνει, τελικά, την κίνηση σε σχέση με το κρατικό μισθολόγιο και δεν θα αποφύγει τη σύγκρουση με την ΠΑΣΥΔΥ.

Αρκετά «αποκαλυπτική» είναι η αναφορά που γίνεται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας, ότι ανάμεσα στους στόχους της κυβέρνησης συγκαταλέγεται η μείωση του κρατικού μισθολογίου, αλλά ταυτόχρονα και η «γεφύρωση του χάσματος ωφελημάτων μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα». Η αναφορά αυτή γίνεται, μάλιστα, τρεις φορές μέσα στο Πρόγραμμα Σταθερότητας. Ταυτόχρονα, υπάρχει σαφής αναφορά στο γεγονός ότι η μείωση του κρατικού μισθολογίου από τη μείωση του συνολικού αριθμού δημοσίων υπαλλήλων δεν αρκεί και πως επιπλέον μείωση πρέπει να επιτευχθεί με άλλους τρόπους.

Σε συνδυασμό με τις μειωμένες προσδοκίες – έλλειμμα ίσο με εκείνο του 2009 – προκύπτει πως ο κρυμμένος γίγαντας του Προγράμματος είναι, ακριβώς, η συγκράτηση των ωφελημάτων στο Δημόσιο, τα οποία κατά γενική ομολογία είναι υπερβολικά και ασκούν μεγάλη πίεση στην οικονομία.

Υπενθυμίζεται πως τόσο το φαινόμενο της αραίωσης (crowding out) όσο και οι πιέσεις στα νοικοκυριά που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα, αποτελούν μόνιμη πραγματικότητα στην κυπριακή οικονομία και ασκούν αφόρητες πιέσεις στην ανάπτυξη, σύμφωνα με τους πλείστους αναλυτές. Ακόμα, τόσο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο όσο και η Κομισιόν έκαναν επανειλημμένα αναφορά στην κοινωνική αδικία που προκύπτει από το «χάσμα ωφελημάτων» μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, αλλά και τις πληροφορίες που διαρρέουν από την κυβέρνηση, υπάρχει μεγάλη αποφασιστικότητα να μειωθούν οι πιέσεις που ασκούνται στην οικονομία, και αυτό προϋποθέτει σκληρή στάση απέναντι στην ΠΑΣΥΔΥ. Σημειώνεται πως, εάν οι προσαυξήσεις παγώσουν για δύο χρόνια, τότε το κράτος θα εξοικονομήσει γύρω στα 100 εκατ. ευρώ, ή 0,6% του ΑΕΠ, δηλαδή περισσότερα από δεκαπλάσια από όσα προκύπτουν από τη μείωση της δημόσιας υπηρεσίας κατά 1.000 άτομα. Επί τάπητος αναμένεται να τεθεί και το συνταξιοδοτικό, όπου πρέπει να βρεθεί μια λύση. Η κυβέρνηση, πάντως, δείχνει αποφασισμένη να φτάσει μέχρι τα άκρα. Η οικονομία στηρίζεται, ουσιαστικά, στην επίδειξη τόλμης από την κυβέρνηση σε αυτό το σημείο.

Μ.ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ

ΣΥΝΤΟΜΑ

Ετήσιο συμπόσιο από το CIM

Το CIM διοργανώνει, το Σάββατο 24 Απριλίου στις 9 το πρωί στο ξενοδοχείο Hilton, το ετήσιό του συμπόσιο. Το συμπόσιο του CIM έχει καθιερωθεί ως το κορυφαίο ακαδημαϊκό γεγονός της χρονιάς σχετικά με τις διοικητικές επιστήμες και ειδικότερα με τις επιστήμες του μάρκετινγκ και μάνατζμεντ. Το φετινό συμπόσιο θα επικεντρωθεί στις «Νέες τάσεις στο παγκόσμιο μάνατζμεντ και τις προκλήσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης». Είναι αξιοσημείωτο ότι στο συμπόσιο θα παρευρεθούν οι «γίγαντες» του 21ου αιώνα στον τομέα του μάνατζμεντ που εδρεύουν στα κορυφαία βρετανικά πανεπιστήμια, για πρώτη φορά στην Κύπρο. Κύριοι ομιλητές θα είναι οι: Martin Kilduff, καθηγητής στο University of Cambridge, Judge Business School, και Patrick Barwise του London Business School. Ο Martin Kilduff θα παρουσιάσει το θέμα «Organisational Social Networks» και ο Patrick Barwise το θέμα «Differentiation that Matters». Και οι δύο καθηγητές είναι ιδιαίτερα διακεκριμένοι στους τομείς τους και έχουν εκδώσει σωρεία συγγραμμάτων.

Έρευνα ACCA: Απογοητευτικά αποτελέσματα για οικονομία

Κόπωση στην ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας με μειωμένη την αισιοδοξία και αρνητικούς τους δείκτες ανάκαμψης δείχνει η τελευταία «Έρευνα Διεθνών Οικονομικών Συνθηκών» που διεξάγει ο ACCA ανάμεσα στα μέλη του διεθνώς. «Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι αποκαρδιωτικά», δήλωσε η διευθύνουσα σύμβουλος του ACCA, Helen Brand. Στην Ευρώπη, οι λογιστές που έλαβαν μέρος στην έρευνα φαίνεται να είναι κατά το πλείστον απαισιόδοξοι. Μόνο το 48% των ερωτηθέντων πιστεύουν πως η οριακή άνοδος των δεικτών θα οδηγήσει σε καλυτέρευση του επιχειρησιακού κλίματος. Οι πλείστοι θεωρούν πως τα πράγματα μάλλον χειροτερεύουν ή οι οικονομικές συνθήκες έχουν παραμείνει αναλλοίωτες στα προηγούμενα καταγεγραμμένα απογοητευτικά επίπεδα.

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων τιμά τον Γλ. Κληρίδη

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) διοργανώνει εκδήλωση για να τιμήσει τον πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Γλαύκο Κληρίδη, για τη συνολική προσφορά του στον τόπο. Στην εκδήλωση, που θα πραγματοποιηθεί την ερχόμενη Τετάρτη 14 Απριλίου, στο ξενοδοχείο Hilton Park, θα παραστούν επιχειρηματικοί, πολιτικοί και πολιτειακοί φορείς της Κύπρου προκειμένου να τιμήσουν με την παρουσία τους τον Γλαύκο Κληρίδη.

Το θερινό ωράριο των καταστημάτων Λευκωσίας

Με διάταγμα της υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ανακοινώθηκαν οι τουριστικές περιοχές, η τουριστική περίοδος, τα νέα ωράρια λειτουργίας και οι αργίες των εμπορικών καταστημάτων. Σύμφωνα με το διάταγμα, κατά την περίοδο που άρχισε την 1η Απριλίου και λήγει στις 31 Οκτωβρίου 2010, συμπεριλαμβανομένων και των δύο ημερομηνιών, τα γενικά καταστήματα που βρίσκονται στην εντός των τειχών Λευκωσία μπορούν, για εξυπηρέτηση τουριστικών αναγκών, να παραμένουν ανοικτά από Δευτέρα μέχρι και Σάββατο, από τις 5 το πρωί μέχρι τις 10 το βράδυ, και τις Κυριακές, από τις 10 το πρωί έως τις 10 το βράδυ. Παράλληλα, τα ειδικά καταστήματα που βρίσκονται στην εντός των τειχών Λευκωσία, για κάθε ημέρα της εβδομάδας, μπορούν να λειτουργούν με βάση το ωράριο λειτουργίας των εν λόγω καταστημάτων που καθορίζεται στο άρθρο 21 του σχετικού νόμου. Οι επηρεαζόμενοι μπορούν να βρουν λεπτομέρειες για το ωράριο στην επίσημη εφημερίδα του κράτους με ημερομηνία 2 Απριλίου.

Ανανέωση συνεργασίας Deloitte και Κυριάκου Ιωάννου

Η Deloitte ανανέωσε τη χορηγία της προς την ΚΟΕΑΣ και τον παγκόσμιο πρωταθλητή στο ύψος Κυριάκο Ιωάννου. Η ανανέωση επικυρώθηκε σε συνάντηση του ανώτερου εκτελεστικού συμβούλου της Deloitte, Χρίστη Μ. Χριστοφόρου, με τον διευθυντή για τεχνικά θέματα και μάρκετινγκ της ΚΟΕΑΣ, Αντώνη Γεωργαλλίδη, και τον Κυριάκου Ιωάννου. Η χορηγία της Deloitte, που επεκτείνεται για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, αφορά αφ' ενός τα αναπτυξιακά προγράμματα της ΚΟΕΑΣ και αφ' ετέρου την επίσημη χορηγία του Κυριάκου Ιωάννου. Ο Κυριάκος Ιωάννου ευχαρίστησε την Deloitte για τη στήριξη που του προσφέρει και είπε ότι θα κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να χαρίσει νέες επιτυχίες στην Κύπρο.

Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη στην Πάφο

Ανοίγει αύριο τις πόρτες του για το κοινό το Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) στην Πάφο, όπως ανακοινώνει το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Το ωράριο εξυπηρέτησης για το κοινό θα είναι συνεχές, από τις 8 το πρωί μέχρι τις 5 το απόγευμα, Δευτέρα με Παρασκευή. Το ΚΕΠ της Πάφου βρίσκεται στη Λεωφόρο Ελευθερίου Βενιζέλου 62, κοντά στο Λύκειο Κύκκου. Το κοινό μπορεί επίσης να επικοινωνεί με το Κέντρο Εξυπηρέτησης στο τηλέφωνο 26822400, στο φαξ 26948686 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση keppafos@papd.mof.gov.cy για να ενημερωθεί για τις προσφερόμενες υπηρεσίες του ΚΕΠ της πόλης.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΡΗΣ
costourisa@kathimerini.com.cy

Η μάχη για την επικράτηση του έτοιμου καφέ

Πέραν των 20 εκατομμυρίων ευρώ οι συνολικές πωλήσεις στην αγορά που αναπτύχθηκε έντονα τα τελευταία είκοσι χρόνια

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Σχετικά νέο προϊόν είναι στην αγορά της Κύπρου ο έτοιμος καφές, ένα προϊόν ωστόσο που κατάφερε να κερδίσει τις προτιμήσεις των καταναλωτών. Η αγορά συνεχίζει να επεκτείνεται, κάτι που δεν μπορούσε να αφήσει αδιάφορες και τις ντόπιες βιομηχανίες που μπήκαν στην αγορά και αγωνίζονται με μια ολοένα και πιο ευρεία γκάμα προϊόντων να εξασφαλίσουν μερίδιο αγοράς. Σημαντικός σταθμός στην αγορά του καφέ στην Κύπρο αποτέλεσε το 1992, όταν ο επιχειρηματίας Παντελής Κωνσταντίνου διέθεσε στην αγορά για πρώτη φορά έτοιμο καφέ σε τενεκεδάκι, τον γνωστό ως Pokka.

Παρά την πρωτοκαθεδρία που είχε πάντοτε ο κυπριακός καφές, η εγχώρια αγορά αγκάλιασε τον έτοιμο καφέ και σε λιγότερο από μια εικοσαετία τον έχει καταστήσει ένα σημαντικό κομμάτι της, ενώ άλλοι παραγωγοί έχουν επίσης μπει στην αγορά, με στόχο να εξασφαλίσουν ένα μέρος τής όλο και αυξανόμενης πίτας της αγοράς.

Πωλούνται ετησίως πάνω από 25 εκατ. τενεκεδάκια

Αν και ο παραδοσιακός κυπριακός καφές εξακολουθεί να απολαμβάνει της εκτίμησης του καταναλωτικού κοινού, ο έτοιμος καφές, χρόνο με τον χρόνο, καταγράφει υψηλότερες πωλήσεις.

Οι καταναλωτές, γνωρίζοντας το νέο είδος καφέ, άρχισαν να επιλέγουν για το πρωινό τους ξύπνημα τον έτοιμο καφέ στο τενεκεδάκι, ο οποίος με το πέρας του χρόνου εξελίχθηκε και εδραιώθηκε στην αγορά. Μέχρι το 1992 η αγορά γνώριζε μόνο τον κυπριακό καφέ και το φραπέ, ενώ έτοιμος καφές στα περίπτερα ήταν ο γνωστός «σπαστός» καφές. Ο επιχειρηματίας Παντελής Κωνσταντίνου, ιδιοκτήτης της εταιρείας PC Splash Water Ltd, εισήγαγε για πρώτη φορά στην Κύπρο τον έτοιμο καφέ Pokka, τον οποίον προώθησε στα περίπτερα και στις υπεραγορές. Μετά από αρκετή προσπάθεια, ο καφές καθιερώθηκε στις συνήθειες των καταναλωτών και είναι σήμερα ο πρώτος σε πωλήσεις έτοιμος καφές στην αγορά, με μεγάλη μάλιστα διαφορά από τον δεύτερο. Εξάλλου, η εταιρεία πρόσφατα προώθησε μια νέα σειρά της μάρκας Pokka, τον έτοιμο καφέ σε μορφή espresso. Επίσης, το τελευταίο διάστημα έχει δημιουργήσει σύγχρονο κέντρο διανομής στη Λακατάμεια, ενώ υπάρχουν σχέδια για δημιουργία ανάλογου κέντρου και στη Λεμεσό. Σύμφωνα με ιθύνοντες της εταιρείας, τα ποσοστά του καφέ Pokka ξεπερνούν το 60%, ενώ την περασμένη χρονιά πωλήθηκαν περισσότερα από 16 εκατ. τενεκεδάκια του συγκεκριμένου έτοιμου καφέ στην Κύπρο.

Άλλος παίκτης

Σημαντικός παίκτης στην αγορά του έτοιμου καφέ είναι και η εταιρεία L. Zotiades Trading, η οποία εισάγει στην Κύπρο τον έτοιμο καφέ Mr. Brown και κατέχει σήμερα σημαντικά μερίδια αγοράς. Ο εν λόγω καφές υπάρχει στην κυπριακή αγορά από το 1995 και σημαντικό του πλεονέκτημα είναι η μεγάλη ποικιλία της σειράς με το όνομα Mr. Brown. Στόχος της εταιρείας είναι να μεγαλώσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό τα ποσοστά της, ούτως ώστε να πλησιάσει στην κορυφή.

Σημειώνεται πως το κοινό της εταιρείας είναι κατά βάση νεανικό, αφού οι μεγαλύτερες πωλήσεις του Mr. Brown καταγράφονται σε άτομα ηλικίας 16 με 34 χρόνων, ενώ ποσοστό 35% των καταναλωτών του συγκεκριμένου καφέ είναι γυναίκες.

Πρωταγωνιστές στην αγορά έτοιμου καφέ είναι πολλοί, οι περισσότεροι μάλιστα είναι μεγάλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται με το λιανικό εμπόριο της Κύπρου. Συγκεκριμένα, η εταιρεία Αδελφοί Λανίτη εισάγει στην εγχώρια αγορά τον έτοιμο ιταλικό καφέ Illy, ο οποίος εντός μικρού χρονικού διαστήματος κέρδισε ένα ουσιαστικό ποσοστό στην αγορά. Νέος είναι και ο έτοιμος καφές της εταιρείας KEAN, η οποία με τον Café Xpress επιδιώκει να μπει με επιτυχία και σε αυτό το κομμάτι του λιανικού εμπορίου. Από τα πρώτα, μάλιστα, μηνύματα από τις πωλήσεις του εν λόγω καφέ φαίνεται πως με τον χρόνο κερδίζονται μερίδια στην εγχώρια αγορά, με σημαντικό ρόλο να διαδραματίζει το καλό δίκτυο διανομής που έχει η KEAN σε όλη την Κύπρο. Το Λαϊκό Καφεκοπτείο και η εταιρεία Βάσος Ηλιάδης Λτδ εισάγουν και προμηθεύουν εδώ και χρόνια τους έτοιμους καφές El Café και Nescafe Xperss αντίστοιχα. Ο έτοιμος καφές El Café έχει κοινό που τον αγοράζει εδώ και χρόνια και με αυτόν τον τρόπο διατηρεί σταθερά ποσοστά στην αγορά. Πωλείται ακόμη και στα Κέντρα Ψυχαγωγίας Μονάδος (ΚΨΜ) των στρατοπέδων της Κύπρου, ενώ διαθέτει μόνο ένα είδος, τον καφέ με γάλα και ζάχαρη. Η ΚΕΟ διαθέτει στην εγχώρια αγορά τον καφέ Mastercafe, ο οποίος είναι έτοιμος καφές από την Κολομβία που ξεχωρίζει για το άρωμά του. Και ο εν λόγω καφές διατίθεται στα στρατόπεδα, έχοντας έτσι κάποιες σίγουρες πωλήσεις, ωστόσο δεν είναι ένα από τα «δυνατά χαρτιά» της γκάμας προϊόντων της ΚΕΟ και αυτή υπάρχει χρόνια στην αγορά, με την υποστήριξη του δικτύου διανομής της εταιρείας.

Στην αγορά του έτοιμου καφέ έχει μπει τα τελευταία χρόνια και τα Γαλακτοκομεία Πίττας με τον καφέ Emmi, ο οποίος δεν είναι σε τενεκεδάκι, αλλά σε πλαστικό δοχείο. Ακόμη, το Γαλακτοκομεία Κρίστης έκανε δυναμική είσοδο στην αγορά του έτοιμου καφέ, προωθώντας τον καφέ Coffee Break, ο οποίος διαφοροποιείται από τους υπόλοιπους, λόγω του ότι παρασκευάζεται με φρέσκο γάλα. Η εταιρεία ξόδεψε πολλά χρήματα για τη διαφημιστική καμπάνια του συγκεκριμένου προϊόντος, με σκοπό να μπει στον χάρτη του έτοιμου καφέ.

PC Splash Water	**Pokka**
L.Zotiades Trading	**Mr. Brown**
Vassos Eliades	**Nescafe Xpress**
Αφοι Λανίτη	**illy**
ΚΕΟ	**Mastercafe**
KEAN	**Café Xpress**
Λαϊκό Καφεκοπτείο	**El Café**
Pittas Dairy	**Emmi**
Christis	**Coffee break**

Το επικοινωνιακό παιχνίδι

Μεγάλη μάχη στην αγορά έτοιμου καφέ γίνεται και στο επικοινωνιακό κομμάτι, με τις εταιρείες να προσπαθούν να κερδίσουν μερίδια αγοράς. Μάλιστα, στο ραδιόφωνο έχουν ακουστεί και ανταγωνιστικές διαφημίσεις (έμμεσες βέβαια), αλλά με ξεκάθαρο νόημα. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη χορηγία αθλητικών ομάδων, καθώς και σε διαφημίσεις σε τηλεοπτικό χρόνο που προβάλλονται ποδοσφαιρικοί αγώνες, κυρίως του Κυπριακού Πρωταθλήματος. Η προσπάθεια αυτή αποσκοπεί σε κοινό που είναι ως επί το πλείστον ανδρικό και αποτελεί το μεγαλύτερο κομμάτι της κατανάλωσης έτοιμου καφέ. Εξάλλου, την περασμένη χρονιά η εταιρεία PC Splash Water έκανε μια σημαντική κίνηση, επιδιώκοντας να μπει στην ελληνική αγορά. Η εταιρεία σύναψε μεγάλη συμφωνία με τον Ολυμπιακό Πειραιώς και έγινε ο επίσημος καφές της ομάδας. Ακόμη, πολλές από τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά έτοιμου καφέ έχουν δημιουργήσει ειδικές διαφημίσεις με αθλητικό περιεχόμενο, ούτως ώστε να προβάλλονται στα πλαίσια αθλητικών γεγονότων.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας (ΟΠΕΚ), το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και το **Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ)**

σας προσκαλούν σε Δημόσια Συζήτηση σε θέμα:

Δημόσιες Συγκοινωνίες – Παρόν και Μέλλον

Πέμπτη 15 Απριλίου 2010, ώρα 19:30

Πολιτιστικό κέντρο «Λουκής Ακρίτας», ΣΠΕ Μόρφου, οδός Λεοντίου Α΄ Λεμεσός

Χαιρετισμοί:

- ***Γιώργος Χατζηγεωργίου***
  Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ΟΠΕΚ
- ***Γεώργιος Χαραλαμπίδης***
  Αντιπρόεδρος Οικονομικών και Διοίκησης ΤΕΠΑΚ
- ***Ντίνος Νικολαΐδης***
  Γραμματέας Περιφερειακής Επιτροπής Λεμεσού ΕΤΕΚ

Ομιλητές:

- ***Νίκος Νικολαΐδης,*** τέως Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων
- ***Γιώργος Κυριάκου,*** Διευθύνων Σύμβουλος Εταιρείας Μεταφοράς Επιβατών Λεμεσού (ΕΜΕΛ) Λτδ
- ***Νεόφυτος Ζαβρίδης,*** Πολιτικός Μηχανικός - Συγκοινωνιολόγος
- ***Κυριάκος Θεμιστοκλέους,*** Αρχιτέκτονας
- ***Διόφαντος Χατζημιτσής,*** Αναπληρωτής Καθηγητής τμήμα ΠΟΜΗΓΕ ΤΕΠΑΚ

Συντονιστής:

- ***Γιάννης Κακουλλής,***
  Μέλος Περιφερειακής Επιτροπής Λεμεσού ΕΤΕΚ, Μέλος ΟΠΕΚ

Χορηγοί Επικοινωνίας:

ΟΠΕΚ · Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου 2004 · ΕΤΕΚ · ASTRA 92.8 FM STEREO · ΚΑΝΑΛΙ 3 από τη Λεμεσό για την Κύπρο 106, 107 & 98.6 · Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ · ΛΕΜΕΣΟΣ

Στη συζήτηση θα έχουν την ευκαιρία να λάβουν μέρος οι παρευρισκόμενοι

Επικοινωνία: 25817970, 25002538 www.opek.org.cy, email: opekcy@gmail.com

Συνεχίζονται οι πιέσεις στα επιτόκια

Παρατηρείται σύγκλιση όσον αφορά στα δάνεια των επιχειρήσεων, αλλά είναι συγκριτικά υψηλά τα επιτόκια στα δάνεια των νοικοκυριών

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις ότι συνεχίζεται, ακόμα, ο λεγόμενος «πόλεμος των επιτοκίων» μεταξύ των τραπεζών και των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Αυτό προκύπτει από στοιχεία που έχουν δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών, τα οποία βασίζονται σε δεδομένα της Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Σύμφωνα με τα στοιχεία, τα καταθετικά επιτόκια στην Κύπρο παραμένουν πολύ υψηλότερα σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωζώνη. Ταυτόχρονα, υψηλότερα από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης είναι και τα δανειστικά επιτόκια στην Κύπρο, παρά το γεγονός ότι εδώ και 12 περίπου μήνες παρατηρείται σταδιακή αποκλιμάκωσή τους.

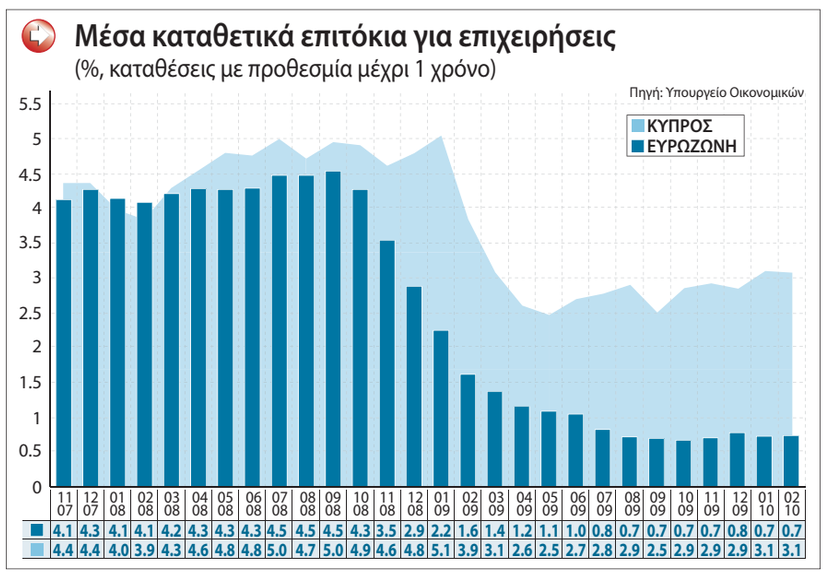

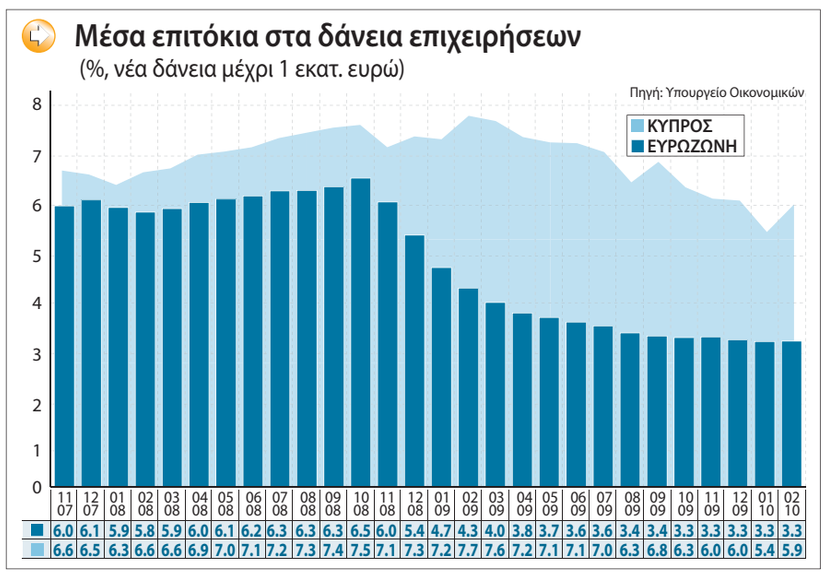

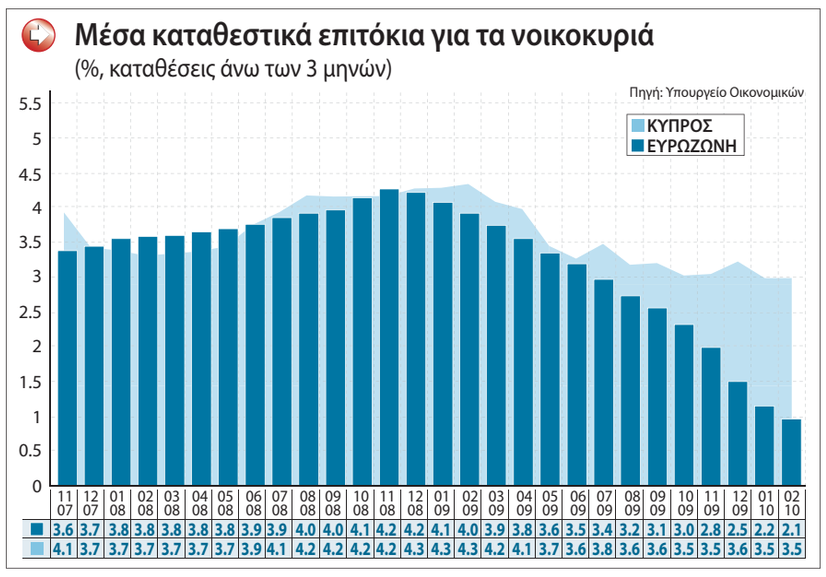

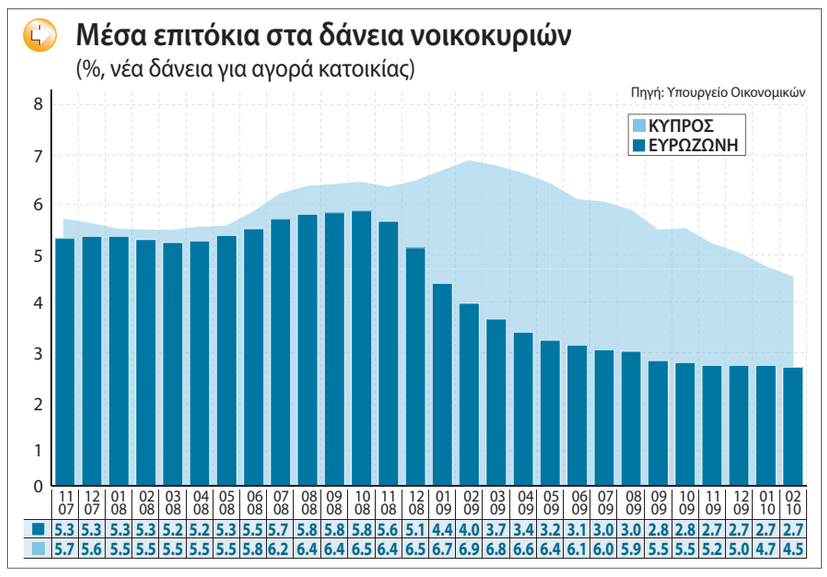

Συνεχίζεται ο «πόλεμος των επιτοκίων»

Τα στοιχεία δείχνουν πως, ενώ υπάρχει αρκετή ρευστότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, υπάρχουν πιέσεις για συγκράτηση των καταθετικών επιτοκίων. Έτσι, όσο τα καταθετικά επιτόκια στην Κύπρο διατηρούνται σε συγκριτικά υψηλά επίπεδα, δεν είναι δυνατόν να μειωθούν τα δανειστικά επιτόκια. Με βάση τα στοιχεία, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (ΧΠΙ) ανταγωνίζονται μεταξύ τους για καταθέσεις. Στα πλαίσια αυτού του ανταγωνισμού, τα ΧΠΙ συγκρατούν τα καταθετικά τους επιτόκια, με αποτέλεσμα να διατηρούνται σε συγκριτικά υψηλά επίπεδα και τα δανειστικά επιτόκια. Είναι ξεκάθαρο πως, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει πίεση στη ρευστότητα των τραπεζικών και των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων, το κόστος του χρήματος αποτελεί πρόβλημα. Τα ΧΠΙ στηρίζονται σε σημαντικά μεγάλο βαθμό στις καταθέσεις που λαμβάνουν για τη ρευστότητά τους. Στην Κύπρο, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, αυτή η εξάρτηση είναι πιο μεγάλη από ό,τι σε άλλες χώρες. Έτσι, εν μέσω του «πολέμου» που διεξάγεται μεταξύ τραπεζών και ΣΠΙ, το αυξημένο κόστος των καταθέσεων μεταφράζεται, τελικά, και σε αυξημένο κόστος δανεισμού. Τα στοιχεία δείχνουν πως, ενώ υπάρχει κάποια απόκλιση από τις τάσεις της υπόλοιπης Ευρωζώνης σε κάποιες κατηγορίες, τα περιθώρια των επιτοκίων συμπεριφέρονται με τρόπο αντίστοιχο εκείνων που παρατηρούνται στην υπόλοιπη Ευρωζώνη.
Προκύπτει, επομένως, πως η άντληση φθηνότερης ρευστότητας θα συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στη μείωση των επιτοκίων. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, κάτι τέτοιο μπορεί μεν να αποκλιμακώσει κάπως τα δανειστικά επιτόκια, αλλά οι πιέσεις στα καταθετικά θα συνεχίσουν να υπάρχουν, αφού ο «πόλεμος» για καταθέσεις δεν γίνεται μόνο για την άντληση ρευστότητας αλλά και για άλλους λόγους, όπως για τα μερίδια αγοράς. Έτσι, πέρα από τη φθηνή ρευστότητα, πρέπει να γίνουν και κινήσεις για «κατάπαυση του πυρός» στον «πόλεμο» για τις καταθέσεις.

Επιχειρήσεις

Ενδιαφέρον στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι, μετά το μέγιστο (μέσο) επιτόκιο της τάξης του 5,07% που καταγράφηκε τον Ιανουάριο του 2009, παρατηρήθηκε απότομη κάμψη των καταθετικών επιτοκίων για τις επιχειρήσεις, η οποία διήρκεσε πέντε περίπου μήνες, πριν αρχίσει μια μερική ανάκαμψη. Τα τελευταία στοιχεία καταδεικνύουν πως τα καταθετικά επιτόκια για τις επιχειρήσεις, όσον αφορά στις καταθέσεις με προθεσμία μέχρι ένα έτος, τον Φεβρουάριο ήταν 3,09%, όσο ήταν και τον Μάρτιο του 2009. Το στοιχείο αυτό μπορεί να θεωρηθεί σημαντικό, αφού οι μακροπρόθεσμες καταθέσεις των επιχειρήσεων αποτελούν ένα μεγάλο ποσοστό των συνολικών καταθέσεων. Την ίδια περίοδο, στην Ευρωζώνη τα καταθετικά επιτόκια για τις επιχειρήσεις μειώθηκαν από 2,24% σε 0,73%, αλλά η κάμψη τους είχε αρχίσει από το μέγιστο του 4,52% που καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο του 2008.

Έτσι, καθίσταται ξεκάθαρο πως οι επιχειρήσεις στην Κύπρο απολαμβάνουν υψηλότερα καταθετικά επιτόκια σε σχέση με τις επιχειρήσεις των άλλων κρατών που ανήκουν στην ΟΝΕ. Με αυτό το δεδομένο, μπορούν να θεωρηθούν και ως φυσιολογικά τα αυξημένα δανειστικά επιτόκια.

Κατά τον Φεβρουάριο, τελευταίο μήνα για τον οποίο υπάρχουν στοιχεία, το μέσο επιτόκιο για τις κυπριακές επιχειρήσεις που έλαβαν δάνεια μέχρι 1 εκατ. ευρώ, ήταν 5,93%, σε σχέση με μόλις 3,26% στην υπόλοιπη Ευρωζώνη. Ωστόσο, η εικόνα μετριάζεται από το γεγονός ότι απολαμβάνουν και υψηλότερα καταθετικά επιτόκια. Αξίζει να σημειωθεί πως το περιθώριο μεταξύ των δανειστικών επιτοκίων για επιχειρηματικά δάνεια μέχρι 1 εκατ. ευρώ και των καταθετικών επιτοκίων με περιθώριο ενός έτους, στην Κύπρο είναι 2,84%, σε σχέση με 2,53% στην Ευρωζώνη. Επομένως, παρατηρείται σημαντική σύγκλιση όσον αφορά στα περιθώρια των τραπεζών. Τα συγκεκριμένα περιθώρια είναι ενδεικτικά και δεν ισούνται με το γενικότερο επιτοκιακό περιθώριο των τραπεζών, αφού δεν συμπεριλαμβάνουν ένα σημαντικό όγκο καταθέσεων και πιστώσεων. Ωστόσο, δίνουν μια ξεκάθαρη εικόνα ως προς το εύρος της απόκλισης των κυπριακών περιθωρίων από τα περιθώρια της υπόλοιπης Ευρωζώνης. Φαίνεται πως η απόκλιση αυτή είναι μικρή.

Νοικοκυριά

Όσον αφόρα στα νοικοκυριά, καταγράφεται συνεχής πτωτική τάση στα δανειστικά επιτόκια εδώ και ένα σχεδόν χρόνο, αλλά τα επιτόκια στην Κύπρο παραμένουν υψηλότερα από εκείνα της υπόλοιπης Ευρωζώνης. Τον Μάρτιο του 2009, όταν τα δανειστικά επιτόκια έφτασαν στο υψηλότερό τους σημείο των τελευταίων χρόνων, το μέσο επιτόκιο για οικιστικό δάνειο ήταν 6,79%, σε σχέση με 4,52% που ήταν τον περασμένο Φεβρουάριο. Αντίστοιχα, στην Ευρωζώνη, το μέσο επιτόκιο μειώθηκε από 3,97% σε 2,67% κατά την ίδια περίοδο.

Τα καταθετικά επιτόκια στην Κύπρο, ωστόσο, δεν έχουν σημειώσει τη μεγάλη μείωση που παρατηρήθηκε στην Ευρωζώνη, όπου η αποκλιμάκωση ήταν εντυπωσιακή. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των μέσων επιτοκίων για καταθέσεις των νοικοκυριών με προθεσμία άνω των τριών μηνών, όπου στην Ευρωζώνη σημειώθηκε μείωση από 4,2% τον Νοέμβριο του 2008, σε 2,11% τον περασμένο Φεβρουάριο. Αντίθετα, στην Κύπρο η αποκλιμάκωση ήταν πολύ μικρότερη: από 4,22% σε 3,45% την ίδια περίοδο.

Από τα στοιχεία προκύπτει πως τα επιτόκια των κυπριακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων συγκλίνουν πολύ περισσότερο με τα αντίστοιχα της υπόλοιπης Ευρωζώνης όσον αφορά στις δραστηριότητές τους που σχετίζονται με τις επιχειρήσεις. Όσον αφορά στα νοικοκυριά, η απόκλιση των επιτοκίων είναι μεγαλύτερη, αφού το επί μέρους επιτοκιακό περιθώριο είναι πολύ μεγαλύτερο από εκείνο που παρατηρείται στην Ευρωζώνη. Συγκεκριμένα, στην Κύπρο το περιθώριο μεταξύ δανειστικών και καταθετικών επιτοκίων είναι 1,07%, σε σχέση με 0,56% στην υπόλοιπη Ευρωζώνη. Όπως και πιο πάνω, ωστόσο, το δεδομένο αυτό πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ενδεικτικό, αφού τα συνολικά περιθώρια συμπεριλαμβάνουν και άλλα πολλά δάνεια και καταθέσεις. Εδώ, χρησιμοποιούνται μόνο τα επιτόκια για στεγαστικά δάνεια σε σχέση με τα επιτόκια για καταθέσεις με προθεσμία άνω των τριών μηνών. Ωστόσο, γίνεται φανερή η τάση.

Καταναλωτικά

Διαφορετική είναι η εικόνα όσον αφορά στα καταναλωτικά δάνεια, όπου η αποκλιμάκωση των επιτοκίων στην Κύπρο σε μεγάλο βαθμό κινείται παράλληλα με εκείνη της υπόλοιπης Ευρωζώνης. Μπορεί τα επιτόκια να είναι ελαφρώς πιο υψηλά στην Κύπρο από ό,τι στην υπόλοιπη Ευρωζώνη (6,87% έναντι 6,72% τον Φεβρουάριο) αλλά η μείωση κινήθηκε με τους ίδιους ρυθμούς.

Πάντως, ερωτηματικά εγείρονται από το γεγονός ότι τα επιτόκια στα καταναλωτικά δάνεια σημειώνουν αξιοσημείωτη κάμψη, αφού αυτό καταδεικνύει πως τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν κοστολογούν το ρίσκο προσεκτικά και έχουν τη διάθεση, ακόμα, να παραχωρήσουν σημαντικούς όγκους καταναλωτικών δανείων με ευκολία, τη στιγμή ωστόσο που παρατηρούνται σημαντικές πιέσεις στα νοικοκυριά, τα οποία είναι υπερχρεωμένα. Η πιστωτική επέκταση στην κατανάλωση μπορεί φαινομενικά να βοηθά την οικονομία, αλλά ένα πολύ σημαντικό μέρος των καταναλωτικών δαπανών καταλήγει στο εξωτερικό μέσω αγορών εισαγόμενων αγαθών. Ακόμα, αυξάνει τις πιέσεις στα νοικοκυριά, τα οποία διαθέτουν πόρους σε μη παραγωγικές δαπάνες.

Ο όγκος των πιστώσεων, παρά το γεγονός ότι έχει σημειώσει μια σημαντική κάμψη τον περασμένο Φεβρουάριο (-19 εκατ. ευρώ), συνεχίζει να είναι υψηλός, με 113,4 εκατ. ευρώ να έχουν παραχωρηθεί (σε καθαρές παραχωρήσεις) σε καταναλωτικά δάνεια μόνο τον Δεκέμβριο, ενώ και τον Ιανουάριο οι καθαρές παραχωρήσεις ήταν 15 εκατ. ευρώ.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Θετική εικόνα για την ανακύκλωση

Το 2008 έτυχε επεξεργασίας το 40% των οικιακών αποβλήτων

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Τα τελευταία χρόνια γίνονται σημαντικά βήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για ανάπτυξη κουλτούρας ευαισθητοποίησης του κοινού σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Σημαντικό κομμάτι της εν λόγω προσπάθειας αποτελεί η ανακύκλωση, καθώς και η αξιοποίηση των σκουπιδιών με άλλους τρόπους, όπως η κομποστοποίηση. Συγκεκριμένα, κατά το 2008, το 40% των σκουπιδιών από τους δήμους της Ευρώπης των 27 αξιοποιήθηκαν και δεν πετάχτηκαν απλώς σε χωματερές. Ειδικότερα, ποσοστό 23% των σκουπιδιών ανακυκλώθηκε, ενώ ποσοστό της τάξης του 17% κομποστοποιήθηκε. Τα υπόλοιπα σκουπίδια πετάχτηκαν σε χωματερές ή αποτεφρώθηκαν, κατά ποσοστό 40% και 20% αντίστοιχα.

Η Κύπρος είναι μεταξύ των τεσσάρων χωρών των οποίων τα σκουπίδια που παράχθηκαν από κάθε άτομο ξεπερνούν τα 700 κιλά ετησίως. Συγκεκριμένα, η Κύπρος είναι η δεύτερη, μετά τη Δανία, σε παραγωγή σκουπιδιών, με κατά κεφαλήν παραγωγή απορριμμάτων 770 κιλά τον χρόνο. Η πρώτη σε παραγωγή σκουπιδιών Δανία παράγει ανά άτομο 802 κιλά ετησίως. Με τα συγκεκριμένα δεδομένα, η Κύπρος κατατάσσεται δέκατη στην Ευρώπη των 27 από πλευράς αξιοποίησης των σκουπιδιών της, με ποσοστό 13% των σκουπιδιών της να τυγχάνουν ανακύκλωσης. Αν αναλογιστεί κανείς πως δεν υπάρχει δίκτυο ανακύκλωσης σε όλη την Κύπρο και πως η μέθοδος εφαρμόζεται μόνο λίγα χρόνια στη χώρα, τότε υπάρχουν αισιόδοξα μηνύματα πως σε λίγα χρόνια η Κύπρος μπορεί να βρεθεί στις πρώτες θέσεις του εν λόγω πίνακα. Σημειώνεται πως η Κύπρος βρίσκεται στην τρίτη θέση μεταξύ των 12 χωρών που εντάχθηκαν στην Ε.Ε. από το 2004 και έπειτα. Παράλληλα, υπάρχουν χώρες όπως η Βουλγαρία, η Ρουμανία και η Μάλτα, οι οποίες ρίχνουν σε χωματερές τα σκουπίδια τους, σε ποσοστό 100%, 99% και 97% αντίστοιχα.

Την ίδια στιγμή, στη Γερμανία ποσοστό 65% των σκουπιδιών της χώρας τυγχάνουν αξιοποίησης και δεν πετάγονται σε χωματερές. Συγκεκριμένα, στη Γερμανία, η οποία είναι και η πρώτη στην Ε.Ε. από πλευράς αξιοποίησης των απορριμμάτων της, οδηγεί σε ανακύκλωση το 48% του όγκου σκουπιδιών που παράγει και 17% σε κομποστοποίηση. Σημειώνεται πως ποσοστό μόνο 1% των σκουπιδιών της χώρας στέλνεται σε χωματερές, ενώ τα υπόλοιπα απορρίμματα αποτεφρώνονται για παραγωγή ενέργειας.

Βήματα, πάντως, γίνονται σε όλη την Ευρώπη για προώθηση της ανακύκλωσης και της εκμετάλλευσης των σκουπιδιών. Μάλιστα, ελληνική εταιρεία λάνσαρε πέρυσι ειδικούς κάδους σε σχήμα δένδρου, οι οποίοι συμπιέζουν τα απορρίμματα, διοχετεύουν τα άχρηστα υγρά στο αποχετευτικό σύστημα, ενώ τα στερεά σκουπίδια συμπιέζονται και έχουν πολύ μεγαλύτερη χωρητικότητα από τους συμβατικούς κάδους. Εξάλλου, η εν λόγω εφεύρεση είναι συμβατή με τα απορριμματοφόρα της ανακύκλωσης, κάνοντας έτσι τη διαδικασία πιο σύντομη και πιο λειτουργική.

Εκτόξευση κατανάλωσης λόγω εορτών

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Η κατανάλωση μέσω πιστωτικών και χρεωστικών καρτών για τον περασμένο μήνα κατέγραψε σημαντική αύξηση, της τάξης του 20% συνολικά, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στις αγορές του καταναλωτικού κοινού για τις εορτές του Πάσχα. Σημειώνεται πως το 13% της εν λόγω αύξησης αφορά τις δαπάνες για ανανεώσεις των αδειών κυκλοφορίας που πραγματοποιήθηκαν σε μία μόνο μέρα. Η παράταση που έδωσε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για την έκδοση των αδειών για τα μηχανοκίνητα οχήματα οδήγησε πολλούς να παρατείνουν τη συγκεκριμένη διαδικασία και φυσικά την καταβολή του αντιτίμου μέχρι την τελευταία ημέρα. Πάντως, η υπόλοιπη αύξηση, της τάξης του 7%, αφορά κυρίως ψώνια σε υπεραγορές αλλά και καταστήματα ένδυσης και υπόδησης.

Το ενθαρρυντικό εξάλλου σημείο στην αυξημένη κατανάλωση εντοπίζεται στο γεγονός ότι ο Μάρτιος κατέγραψε αύξηση σε όλες τις συναλλαγές, δηλαδή σε αυτές που αφορούν αγορές Κυπρίων από εγχώριες επιχειρήσεις, αλλά και σε αυτές που αφορούν αγορές τουριστών από κυπριακές επιχειρήσεις. Παράλληλα, αύξηση της τάξης του 18% καταγράφηκε στις αγορές και αναλήψεις χρημάτων ντόπιων καταναλωτών από επιχειρήσεις του εξωτερικού. Σημειώνεται πως στο εν λόγω κομμάτι των δαπανών εντάσσονται και οι αγορές μέσω διαδικτύου από εταιρείες του εξωτερικού, καθώς και τα ονταρίσματα σε τυχερά παιχνίδια διαδικτυακών χώρων, επίσης ξένων εταιρειών. Η κατανάλωση από την αρχή του έτους μέχρι τον Μάρτιο ξεπέρασε τα 480 εκατ. ευρώ, με τα 162 εκατ. ευρώ εξ αυτών να αφορούν την κατανάλωση μέσω πιστωτικών και χρεωστικών καρτών μόνο τον περασμένο μήνα.

Ενθαρρυντικά μηνύματα – Βαρόμετρο ο «νεκρός» Απρίλιος

Ενθαρρυντική είναι η αύξηση που καταγράφηκε στις δαπάνες των τουριστών προς τις εγχώριες επιχειρήσεις, η οποία είναι της τάξης του 9% και σε απόλυτους αριθμούς ξεπέρασε τα 24 εκατ. ευρώ. Την ίδια ώρα, το Πάσχα, που φέτος ημερολογιακά έφτασε νωρίς, βοήθησε επιχειρήσεις της τουριστικής βιομηχανίας να πραγματοποιήσουν κύκλο εργασιών που σε διαφορετική περίπτωση δεν θα εξασφάλιζαν. Είναι χαρακτηριστικό πως ξενοδοχειακές μονάδες σε παραλιακές και ορεινές περιοχές κατέγραψαν σημαντικά ποσοστά πληρότητας, τα οποία σε ορισμένες περιπτώσεις ξεπέρασαν ακόμη και το 90%. Ωστόσο, το στοίχημα για τις εν λόγω επιχειρήσεις είναι ο κύκλος εργασιών που θα πραγματοποιήσουν κατά το υπόλοιπο του τρέχοντος μήνα, κατά τον οποίο δεν αναμένονται πολλοί τουρίστες, ενώ και οι Κύπριοι δεν συνηθίζουν να πηγαίνουν διακοπές αυτή την περίοδο.

Την αύξηση στην κατανάλωση μέσω πιστωτικών και χρεωστικών καρτών βοήθησαν σημαντικά τόσο ο μεγαλύτερος αριθμός συναλλαγών όσο και ο υψηλότερος μέσος όρος δαπάνης για την κάθε συναλλαγή. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των συναλλαγών κατά τον Μάρτιο αυξήθηκε κατά 18%, την ίδια στιγμή που ο μέσος όρος συναλλαγών από την αρχή του έτους μέχρι τον περασμένο μήνα ήταν στα 78 ευρώ σε σύγκριση με τα 75 ευρώ της αντίστοιχης περσινής περιόδου.

Σημειώνεται ότι τόσο το μεγαλύτερο ποσοστό των συναλλαγών όσο και το μεγαλύτερο ποσοστό των συνολικών δαπανών μέσω καρτών αφορά δαπάνες για ψώνια σε υπεραγορές. Συγκεκριμένα, συναλλαγές σε ποσοστό 28,4% έγιναν σε υπεραγορές, ενώ από το σύνολο των δαπανών το εν λόγω ποσοστό προσεγγίζει το 21%.

Το εμπόριο με τα κατεχόμενα διατηρεί σταθερά ποσοστά και κάθε μήνα τα στοιχεία από την JCC καταδεικνύουν του λόγου το αληθές. Κατά τον περασμένο Μάρτιο δαπανήθηκαν σε διάφορα κομμάτια της τουρκοκυπριακής αγοράς πέραν των 600 χιλιάδων ευρώ, με πρώτη κατηγορία για άλλον ένα μήνα την ψυχαγωγία. Η εν λόγω κατηγορία συγκέντρωσε το 1/3 περίπου των δαπανών στην αγορά των κατεχομένων, με ποσό που έφτασε τις 207.262 ευρώ. Στη συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνονται και τα τυχερά παιχνίδια στα καζίνο, καθώς και η διασκέδαση σε κέντρα αναψυχής. Η διαμονή σε ξενοδοχεία των κατεχομένων εντάσσεται σε ξεχωριστή κατηγορία, η οποία εξασφάλισε πέραν των 102 χιλιάδων ευρώ τον περασμένο μήνα.

Αποσύρεται η διάταξη για παρακράτηση 8%, βελτιώσεις στα τεκμήρια

Ολες οι αλλαγές στο φορολογικό νομοσχέδιο – Στο 12μηνο ο φόρος στα χρηματιστηριακά κέρδη

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**

Με πολλές αλλαγές, σε σχέση με το αρχικό σχέδιο, θα εισαχθεί την Τρίτη στην Ολομέλεια της Βουλής προς συζήτηση και ψήφιση το φορολογικό νομοσχέδιο. Σειρά αλλαγών σε πολλές διατάξεις, όπως αναμενόταν άλλωστε, ανακοίνωσε χθες στην αρμόδια κοινοβουλευτική Επιτροπή ο υπουργός Οικονομικών, δεσμευόμενος παράλληλα ότι επιφυλάσσεται και για περισσότερες -χωρίς, ωστόσο, να προσδιορίσει σε ποια ακριβώς σημεία του νομοσχεδίου-, αλλά για την ερχόμενη εβδομάδα.

Πρώτη εκ των αλλαγών τις οποίες ανακοίνωσε ο κ. Γ. Παπακωνσταντίνου ήταν η πλήρης απόσυρση της διάταξης για την παρακράτηση ποσοστού 8% στον τζίρο των επιχειρήσεων για παροχή υπηρεσιών, ένα θέμα το οποίο είχε προκαλέσει σειρά αντιδράσεων κυρίως από τον χώρο των επιχειρήσεων και της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Ο υπουργός Οικονομικών αναφερόμενος επίσης στο ζήτημα της παρακράτησης 20% στους ελεύθερους επαγγελματίες, σημείωσε πως δεν θα γίνεται σε συναλλαγές έως 300 ευρώ.

Με τις αλλαγές που ανακοινώθηκαν «επέρχονται βελτιώσεις χωρίς να θίγονται οι βασικές αρχές φορολογικής πολιτικής που αποτελούν το θεμέλιο για τις διατάξεις του νομοσχεδίου» έσπευσε να σημειώσει ο κ. Παπακωνσταντίνου, για να συμπληρώσει ότι οι εν λόγω βελτιώσεις αποτελούν προϊόν της ανταπόκρισης του υπουργείου στις παρατηρήσεις των βουλευτών κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων. Οι υπόλοιπες 21 αλλαγές είναι οι εξής:

• Αυξάνεται το ποσό της μείωσης του φόρου στα 3.000 ευρώ για τους διαζευγμένους και εν διαστάσει που καταβάλλουν διατροφή.

• Αυξάνεται η έκπτωση από τον φόρο για όσους έχουν συνάψει ιδιωτική ασφάλιση από 1.000 ευρώ σε 1.200 ευρώ για τον άγαμο και σε 2.400 ευρώ για οικογένεια.

Μειώνονται οι συντελεστές φορολόγησης των ναυτικών, από 9% και 6% σε 6% και 3%

• Βελτιώνεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για την κύρια κατοικία, έτσι ώστε το πρώτο κλιμάκιο μέχρι τα 80 πρώτα τ. μ. να είναι 30 ευρώ αντί 60 ευρώ. Αντίστοιχα προστίθεται κλιμάκιο για πάνω από τα 300 τ. μ. κατοικίας (300 ευρώ ανά τ. μ.), προκειμένου τα τεκμήρια να προσεγγίζουν το πραγματικό εισόδημα όσων κατέχουν τέτοια κατοικία.

• Αυξάνεται η αντικειμενική δαπάνη για τα μεγάλου κυβισμού αυτοκίνητα με την προσθήκη κλιμακίων (για πάνω από 2.000 κυβικά και μέχρι 3.000 προστίθενται 500 ευρώ ανά 100 κ. ε. και για πάνω από 3.000 κ. ε. 700 ευρώ ανά 100 κ. ε.)

• Η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει από τη φοίτηση τέκνων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση προσδιορίζεται στο ποσό που πραγματικά καταβάλλει ο φορολογούμενος, όπως προκύπτει από τη σχετική απόδειξη παροχής υπηρεσιών.

• Αποσυνδέεται από την αντικειμενική δαπάνη η χρήση μιας οικιακής βοηθού προκειμένου να μην αποτελέσει η ρύθμιση κίνητρο για μαύρη εργασία και προκειμένου να μην δημιουργεί δυσλειτουργία στην πολιτική που πρόκειται να εφαρμόσει στον τομέα αυτό το υπουργείο Εργασίας.

• Γίνονται πιο αυστηρές οι ρυθμίσεις για την αντικειμενική δαπάνη σκαφών αναψυχής και αεροπλάνων. Λαμβάνεται ιδιαίτερη πρόνοια για τα ιστιοφόρα και για τα σκάφη παραδοσιακής ναυπηγικής.

• Προκειμένου για συνταξιούχους που έχουν υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας, οι αντικειμενικές δαπάνες εφαρμόζονται μειωμένες κατά 30%.

• Μειώνονται οι συντελεστές φορολόγησης των ναυτικών από 9% και 6%, σε 6% και 3%.

• Βελτιώνεται η ρύθμιση για τη φορολόγηση των ομόρρυθμων εταιρειών προκειμένου να εμποδιστεί η καταστρατήγησή της με την αποφυγή φορολόγησης του ποσοστού των εταίρων στην κλίμακα.

• Για τους μηχανικούς, καθώς και για τα άλλα ελεύθερα επαγγέλματα που μπαίνουν στον λογιστικό προσδιορισμό, ορίζεται ότι οι ζημιές θα μπορούν να μεταφέρονται και σε επόμενες χρήσεις όταν προκύπτει αρνητικό εισόδημα (μέσα στα επόμενα 5 χρόνια).

• Ρυθμίζεται με κλίμακα η φορολόγηση των μπόνους στελεχών των τραπεζών προκειμένου να μην επιβαρυνθούν υπέρμετρα χαμηλόβαθμα και μεσαία στελέχη.

Ο υπουργός Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου, αναφερόμενος στο ζήτημα της παρακράτησης 20% στους ελεύθερους επαγγελματίες, σημείωσε πως δεν θα γίνεται σε συναλλαγές έως 300 ευρώ.

• Προσδιορίζεται σε ποσοστό επί της εργοστασιακής αξίας το εισόδημα που προστίθεται στα στελέχη εταιρειών από τη χρήση αυτοκινήτου που τους παραχωρεί η εταιρεία. Το ποσοστό αρχίζει από 15% για τα χαμηλότερης αξίας και φθάνει το 30% για τα ακριβά αυτοκίνητα.

• Ορίζεται ότι δεν θίγονται οι διατάξεις για τις πολιτιστικές χορηγίες του ν. 3525/2007, τροποποιείται ωστόσο η σχετική διάταξη ώστε το ποσοστό του εισοδήματος που τυγχάνει απαλλαγής να μην υπερβαίνει το 10%.

• Αυστηροποιούνται οι διατάξεις για τις ενδοομιλικές συναλλαγές.

• Οι βραχυχρόνιες χρηματιστηριακές συναλλαγές επί των κερδών των οποίων επιβάλλεται φορολόγηση ορίζονται από τους 3 στους 12 μήνες.

• Προστίθενται διατάξεις προκειμένου να καταστεί δυνατή η άμεση επιβολή προστίμου από τα ελεγκτικά όργανα, όταν κατά τη διάρκεια ελέγχου διαπιστώνονται προφανείς παραβάσεις.

• Ορίζεται ότι το ποσοστό του φόρου που καταβάλλεται όταν ασκείται προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια ανέρχεται σε 25% (από 10% που είναι σήμερα).

• Εξαιρούνται από τον φόρο πολυτελείας τα χρυσά κοσμήματα αξίας κάτω από 1.000 ευρώ ανά τεμάχιο, προκειμένου να διευκολυνθεί η εγχώρια βιοτεχνία στον χώρο αυτόν.

• Δεν θα φορολογείται η αποζημίωση για ηθική βλάβη. Τέλος,

• Αλλάζει η διάταξη για τον ειδικό φόρο επί των πλοίων αναψυχής.

Η ψηφοφορία, με το κλείσιμο της συζήτησης στην Επιτροπή Οικονομικών, κατέδειξε και τη διαφορά στην προσέγγιση του θέματος από τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Η Ν. Δ. υπερψήφισε ορισμένες μόνο από τις διατάξεις του νομοσχεδίου, το ΚΚΕ τις καταψήφισε όλες, ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ επιφυλάχθηκε για την Ολομέλεια, δηλώνοντας ότι αναμένει και άλλες αλλαγές πριν καθορίσει την τελική του στάση.

Τα νέα τεκμήρια για τις κατοικίες και τα αυτοκίνητα

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

• Σε περιοχές με τιμή ζώνης **έως 2.799 ευρώ/τ.μ.**

Επιφάνεια σε τ.μ.	ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑ
60	1.800	2.160
70	2.100	2.520
80	2.400	2.880
90	2.900	3.480
100	3.400	4.080
110	3.900	4.680
120	4.400	5.280
130	5.200	6.240
140	6.000	7.200
150	6.800	8.160
160	7.600	9.120
170	8.400	10.080
180	9.200	11.040
190	10.000	12.000
200	10.800	12.960
210	12.300	14.760
220	13.800	16.560
230	15.300	18.360
240	16.800	20.160
250	18.300	21.960
300	25.800	30.960
350	40.800	48.960

• Σε περιοχές με τιμή ζώνης **άνω των 5.000 ευρώ/τ.μ.**

Επιφάνεια σε τ.μ.	ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑ
60	3.060	3.672
70	3.570	4.284
80	4.080	4.896
90	4.930	5.916
100	5.780	6.936
110	6.630	7.956
120	7.480	8.976
130	8.840	10.608
140	10.200	12.240
150	11.560	13.872
160	12.920	15.504
170	14.280	17.136
180	15.640	18.768
190	17.000	20.400
200	18.360	22.032
210	20.910	25.092
220	23.460	28.152
230	26.010	31.212
240	28.560	34.272
250	31.110	37.332
300	43.860	52.632
350	69.360	83.232

Τα ποσά μειώνονται κατά 50% για δευτερεύουσες κατοικίες

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Κυβισμός κινητήρα	Τεκμήριο (ευρώ)
1.000	3.000
1.100	3.000
1.200	3.000
1.300	3.300
1.400	3.600
1.500	3.900
1.600	4.200
1.700	4.500
1.800	4.800
1.900	5.100
2.000	5.400
2.100	5.900
2.200	6.400
2.300	6.900
2.400	7.400
2.500	7.900
2.600	8.400
2.700	8.900
2.800	9.400
2.900	9.900
3.000	10.400
3.500	14.400
4.000	17.900
5.000	21.400

Τα ποσά μειώνονται λόγω παλαιότητας κατά 30% για 5-10 έτη και 50% για πάνω από 10 έτη.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εντείνονται οι ανησυχίες για έλλειμμα και χρέος

Μπορεί το έλλειμμα του προϋπολογισμού να μειώθηκε στο πρώτο τρίμηνο του 2010 έναντι του αντίστοιχου περυσινού διαστήματος, ωστόσο υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι το ελληνικό Δημόσιο έχει σταματήσει να πληρώνει, δημιουργώντας ανησυχίες για νέα αύξηση του ελλείμματος και του χρέους στο μέλλον.

Τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ) που ανακοινώθηκαν χθες, δείχνουν ότι οι επιστροφές φόρων ήταν μειωμένες κατά 24,5% την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2010 σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2009, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες οι επιστροφές ΦΠΑ έχουν «παγώσει». Την ίδια ώρα, η αγορά περιμένει εναγωνίως να εξοφληθεί από το Δημόσιο, το οποίο όμως στην προσπάθειά του να συγκρατήσει στο ελάχιστο τις δαπάνες του, αφήνει τα χρέη να διογκώνονται. Μάλιστα, τα χρέη του Δημοσίου υπολογίζονται σε περισσότερα από 12-13 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η κατάσταση αυτή έχει εντείνει τις ανησυχίες για τη δημιουργία ενός φαύλου κύκλου, κατά τον οποίο το κράτος θα επιβαρύνει το έλλειμμα με τα χρέη αυτά με αποτέλεσμα να τροφοδοτεί συνεχώς και το δημόσιο χρέος. Οσο θα αυξάνεται το δημόσιο χρέος, τόσο περισσότερους τόκους θα είναι αναγκασμένη να πληρώνει η Ελλάδα για την αποπληρωμή των υποχρεώσεών της, γεγονός το οποίο θα αυξάνει το έλλειμμα και πάλι, αφού οι τόκοι καταγράφονται στο έλλειμμα. Και όλα αυτά μαζί επιδεινώνουν την ύφεση. Ηδη, η βιομηχανική παραγωγή σημειώνει βουτιά, όπως και άλλοι δείκτες (εξαγωγές, εισαγωγές, οικοδομική δραστηριότητα κ. λπ.).

Ενδεικτικό είναι ότι στο πρώτο τρίμηνο του 2010, οι μοναδικές δαπάνες που αυξήθηκαν -και μάλιστα σημαντικά- ήταν αυτές για τους τόκους. Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία του ΓΛΚ, οι δαπάνες για τόκους έφτασαν τα 2,8 δισεκατομμύρια ευρώ καταγράφοντας αύξηση 14,5% σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2009, όταν ο ετήσιος στόχος για τον ρυθμό αύξησής τους είναι 5,1%.

Από την εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους, προκύπτει ότι η «μαύρη τρύπα» ανέρχεται στα 288 εκατομμύρια ευρώ συνολικά. Στα έσοδα μόνον, διαμορφώνεται στα 216 εκατομμύρια ευρώ, ενώ οι δαπάνες «ξέφυγαν» κατά 72 εκατομμύρια ευρώ.

Συγκεκριμένα, τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 9,7% έναντι ετήσιου στόχου 11,7% και έφτασαν στα 12 δισ. ευρώ στο πρώτο τρίμηνο του 2010. Ωστόσο, οι επιστροφές φόρων μειώθηκαν κατά 24,5% και ξεπέρασαν ελαφρώς το 1 δισ. ευρώ, όταν πέρυσι στο ίδιο διάστημα ήταν στο 1,4 δισ. ευρώ.

Ακόμα πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα του «παγώματος» των πληρωμών, είναι η πορεία του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι δαπάνες του ΠΔΕ στο πρώτο τρίμηνο του 2010 έχουν μειωθεί κατά 48,2% σε σχέση με το ίδιο περυσινό διάστημα. Η κυβέρνηση στους τρεις πρώτους μήνες έχει διαθέσει για επενδύσεις 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ και αν συνεχίσει με τον ίδιο ρυθμό, τότε το ΠΔΕ θα «κλείσει» για φέτος με δαπάνες της τάξης των 6 δισεκατομμύρια ευρώ.

ΖΑΝ-ΚΛΟΝΤ ΤΡΙΣΕ
Το νέο σύστημα της ΕΚΤ για τον δανεισμό των τραπεζών

Η ΕΚΤ θα εισαγάγει νέα κλιμακωτή αξιολόγηση των εγγυήσεων που θα δέχεται σε αντάλλαγμα για παροχή δανείων, ανακοίνωσε επισήμως ο επικεφαλής της κ. Ζαν Κλοντ Τρισέ.

Με το νέο σύστημα θα υπάρχει διαφορετικό επιτόκιο ανάλογα με τον βαθμό πιστοληπτικής αξιολόγησης μιας χώρας, προκειμένου κάποια τράπεζα να προσφέρει κρατικά ομόλογα ως εχέγγυα για να δανειστεί. Αυτό θα ισχύσει από την 1η Ιανουαρίου 2011. Επίσης, η ΕΚΤ αποφάσισε να διατηρήσει το ελάχιστο πιστωτικό πλαφόν για εμπορεύσιμα και μη εμπορεύσιμα ενεργητικά στο σύστημα εγγυήσεων του Ευρωσυστήματος στην επενδυτική βαθμίδα (BBB έως Baa3) και πέρα από τα τέλη του 2010, με εξαίρεση την περίπτωση των asset-backed securities (ABSs).

ΒΟΛΦΓΚΑΝΓΚ ΣΟΪΜΠΛΕ
Πρέπει να βρεθεί λύση εντός της Ευρωζώνης

Ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε επανέλαβε τη θέση του ότι το ζήτημα της Ελλάδας - και χωρών με παρόμοια προβλήματα θα πρέπει να λυθεί εντός της Ευρωζώνης, χωρίς την εμπλοκή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ). «Επιμένω στην άποψή μου ότι μακροπρόθεσμα είναι καλύτερο για το ευρώ να λύσει τα προβλήματά της η Ευρωζώνη μόνη της», δήλωσε ο κ. Σόιμπλε στην εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Zeitung. Ωστόσο, εμφανίστηκε πιο ελαστικός στην περίπτωση που επιλυθεί το πρόβλημα εντός της Ευρωζώνης με τη συμμετοχή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, αλλά αυτό θα πρέπει να αποτελεί μία περίπτωση και όχι κάτι γενικευμένο.

ΜΑΡΚΟ ΜΡΣΝΙΚ
Ο κίνδυνος χρεοκοπίας είναι ακόμα πολύ χαμηλός

Η Ελλάδα κινδυνεύει με υποβάθμιση αν διατηρηθεί υψηλό το κόστος δανεισμού της και η κυβέρνηση αποκλίνει από τους στόχους του προγράμματος σταθερότητας, δήλωσε ο αναλυτής του οίκου αξιολόγησης Standard & Poor's κ. Μάρκο Μρσνίκ. Ερωτηθείς για το ενδεχόμενο χρεοκοπίας της χώρας, ο αναλυτής της S&P είπε «όχι, στα τρέχοντα επίπεδα αξιολόγησης (BBB+), ο κίνδυνος χρεοκοπίας είναι ακόμα πολύ χαμηλός». Ο κ. Μρσνίκ είπε ότι η αξιολόγηση της Ελλάδος εξαρτάται από την πιστή εφαρμογή του προγράμματος σταθερότητας και από το κατά πόσον ο ρυθμός ανάπτυξης θα μπορέσει να στηρίξει τις προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης.

ΚΡΙΣ ΠΡΑΪΣ
Η Ελλάδα να ζητήσει τα κεφάλαια από Ε.Ε. - ΔΝΤ

Ηρθε η ώρα για την Ελλάδα να ζητήσει την οικονομική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ενωσης και του ΔΝΤ, σύμφωνα με τον Κρις Πράις, ανώτατο αναλυτή του οίκου αξιολόγησης Fitch. Οπως δήλωσε στο Reuters, τόσο η αύξηση των spread των ελληνικών ομολόγων όσο και η αβεβαιότητα που επικρατεί σχετικά με τη βοήθεια από την Ε. Ε. επιβάλλουν άμεση προσφυγή της Ελλάδας για βοήθεια. «Ηρθε η ώρα η ελληνική κυβέρνηση να απευθυνθεί δημοσίως στην Ε. Ε. και το ΔΝΤ και να ζητήσει στήριξη και μετρητά: δεν μπορεί να καθυστερήσει άλλο», δήλωσε χαρακτηριστικά. «Τα spreads αυξάνονται και παρά τα όσα έκαναν η Ε. Ε. και η Ευρωζώνη δεν κατάφεραν να διαλύσουν την ομίχλη που καλύπτει τις προθέσεις τους σχετικά με τα μέτρα που θα λάβουν, τον χρόνο που θα τα λάβουν και τα εμπλεκόμενα μέρη», τόνισε.

NOMURA
Μονόδρομος η στήριξη από Ε.Ε. και ΔΝΤ

«Μετά τις εξελίξεις των τελευταίων ημερών στην αγορά ομολόγων, κατά τη γνώμη μας αυξάνονται οι πιθανότητες να υποχρεωθεί η ελληνική κυβέρνηση να αλλάξει στρατηγική και να ζητήσει στήριξη», αναφέρει η Nomura σε έκθεσή της. «Περιμένουμε επίσης ότι θα τη λάβει από τους Ευρωπαίους εταίρους της και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Μέχρι σήμερα, ήμασταν της άποψης ότι η Ελλάδα χρειαζόταν να δανειστεί και περίμενε υπομονετικά να υποχωρήσουν τα spreads, χωρίς να χρειαστεί να καλέσει οποιονδήποτε σε βοήθεια. Αλλά οι συνθήκες στην αγορά οδηγούν αναγκαστικά προς άλλη κατεύθυνση. Εξακολουθούμε να αποκλείουμε το ενδεχόμενο χρεοκοπίας ή αναδιάρθρωσης του χρέους», σημειώνει.

ΣΤΙΒΕΝ ΜΑΝΣΕΛ
Μικρό περιθώριο εκτόνωσης των πιέσεων στην αγορά

«Αυτή τη στιγμή υπάρχει αυξανόμενη αβεβαιότητα για τη δυνατότητα της Ελλάδας να αντλήσει τα κεφάλαια που χρειάζεται χωρίς να χρειαστεί να καταφύγει στο σχέδιο έκτακτης βοήθειας που συμφωνήθηκε, ανέφερε στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Dow Jones Newswires ο αναλυτής της Citigroup, Στίβεν Μάνσελ. Ο ίδιος υπολογίζει το ποσό που πρέπει να αντληθεί έως το τέλος Μαΐου σε 11,6 δισ. ευρώ. «Εκτιμούμε ότι σταδιακά έρχεται όλο και πιο κοντά αυτή η στιγμή, ιδιαίτερα αν ο ΟΔΔΗΧ δυσκολευτεί να βρει ισχυρή ζήτηση για την έκδοση ομολόγου σε δολάρια», αναφέρει ο ίδιος, εκτιμώντας παράλληλα ότι «το περιθώριο να εκτονωθούν οι πιέσεις στην αγορά είναι μικρό, καθώς οι όροι ενεργοποίησης του σχεδίου στήριξης είναι ακόμη πολύ ασαφείς».

Η Κίνα κατακτά τη διεθνή αυτοκινητοβιομηχανία

Η αχανής χώρα με την τεράστια αγορά -τη μεγαλύτερη του κλάδου από πέρυσι- αλλάζει τον χάρτη, αποκτώντας δυτικές εταιρείες

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Η δυναμική ανάπτυξη της αυτοκινητοβιομηχανίας στην Κίνα την τελευταία εικοσαετία έχει αναγάγει τη χώρα σε κάτι, το οποίο στην εκπνοή του 20ού αιώνα λίγοι θα μπορούσαν να φανταστούν στην πραγματική του κλίμακα και διάσταση. Η αχανής χώρα δεν διαδραματίζει μόνον το ρόλο μιας από τις ατμομηχανές της παγκόσμιας ανάκαμψης, αλλά πλέον θεωρείται το ανυπέρβλητο πεδίο δοκιμών για κάθε αυτοκινητοβιομηχανία - χειμαζόμενη ή όχι. Καθώς είναι από το 2009 η μεγαλύτερη αγορά αυτοκινήτων του κόσμου, με ετήσιες πωλήσεις 13,9 εκατομμυρίων, και αφήνοντας στη δεύτερη θέση τις ΗΠΑ, κάθε εταιρεία του κλάδου ενδιαφέρεται για τη θέση της εκεί. Το 2009 οι πωλήσεις αυτοκινήτων στην αμερικανική αγορά ανέρχονταν σε 10,43 εκατομμύρια, παρουσιάζοντας μία μείωση της τάξεως του 21,2% συγκριτικά με το 2008 και φθάνοντας στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 27 ετών.

Πέραν τούτου, όμως, η Κίνα πλέον προηγείται και σε επίπεδο παγκόσμιας παραγωγής. Πέρυσι παρήγαγε 13,79 εκατομμύρια αυτοκίνητα, δηλαδή σχεδόν όσα πούλησε κιόλας, ξεπερνώντας την Ιαπωνία με μεγάλη διαφορά. Η παραγωγή της τελευταίας υποχώρησε στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 33 ετών, στα 7,93 εκατομμύρια. Η «Χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου» είχε παραγωγή ρεκόρ το 1990, όταν διοχέτευε στη διεθνή αγορά 13,49 εκατομμύρια οχήματα.

Οι δυνατότητες της κινεζικής αγοράς είναι τεράστιες, δεδομένου ότι τα ποσοστά ιδιοκτησίας Ι.Χ. είναι ακόμη εξαιρετικά χαμηλά για τα δυτικά δεδομένα. Μόνον οι πέντε στους χίλιους καταναλωτές έχουν αυτοκίνητο. Δέκα εκατομμύρια οικογένειες διέθεταν τετράτροχο το 2005 και θα φθάσουν τα 75 εκατομμύρια έως το 2015.

Δεν είναι τυχαίο ότι το Πεκίνο υπήρξε ένας από τους σταθμούς στη σύντομη διεθνή περιοδεία του διευθύνοντος συμβούλου της Toyota, Ακίο Τογιόντα, για την αποκατάσταση της φήμης της εταιρείας του μετά τις πρόσφατες μαζικές ανακλήσεις μοντέλων της εταιρείας. Η αμερικανική General Motors, η οποία βλέπει το πόσο κορεσμένες είναι οι αγορές των ΗΠΑ και της Ευρώπης, προωθεί τα φουτουριστικά της σχέδια με κινεζική συνεταίρο, τη Shanghai Automotive Industry Corporation (SAIC). Στη φετινή διεθνή έκθεση αυτοκινήτου της Σαγκάης παρουσιάζουν από κοινού ένα πρότυπο μικροσκοπικό ηλεκτρικό όχημα με το όνομα EN-V, το οποίο φιλοδοξούν να

Πέρυσι παρήγαγε 13,79 εκατομμύρια αυτοκίνητα, δηλαδή σχεδόν όσα πούλησε, ξεπερνώντας την Ιαπωνία με μεγάλη διαφορά

αναχθεί σε ευκίνητο μέσον μεταφοράς του μέλλοντος. Το EN-V θα μπορεί ακόμα και να επικοινωνεί ηλεκτρονικά με τα άλλα «αδελφά» οχήματα στον δρόμο, ώστε να προλαμβάνεται η σύγκρουση. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της GM έως το 2030 ποσοστό υψηλότερο από το 60% του παγκόσμιου πληθυσμού θα διαβιοί στα αστικά κέντρα, γεγονός που δημιουργεί ευκαιρία για τα ηλεκτρικά οχήματα καθώς τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς δε θα μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες των μετακινουμένων.

Στην Κίνα δραστηριοποιούνται σήμερα συνολικά 52 αυτοκινητοβιομηχανίες εγχώριες και ξένες. Όμως, ήταν μόλις το 1984, όταν εμφανίστηκαν τα πρώτα ιδιωτικά οχήματα στη χώρα. Το 1985 έγινε πρωτοσέλιδο η ιστορία του πρώτου Κινέζου αγρότη, ο οποίος απέκτησε το δικό του ιδιωτικό φορτηγό. Από τότε, ο χρόνος έχει περάσει πολύ γρήγορα.

Οι ισχυρές κινεζικές αυτοκινητοβιομηχανίες στηρίζονται οικονομικά από την κυβέρνηση και τις επιμέρους επαρχίες, ενώ έχουν εξασφαλίσει σημαντικές συμμαχίες με τις εδραιωμένες εταιρείες της Ευρώπης, των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας. Ωστόσο, τη μεγάλη έκπληξη έκανε μία ιδιωτική επιχείρηση, η Zhejiang Geely Holding, η οποία πρόφατα απέκτησε την εμβληματική Volvo αντί τιμήματος 1,8 εκατομμυρίων δολαρίων. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη διασυνοριακή εξαγορά από κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία μέχρι στιγμής, αλλά όχι και για την πρώτη απόπειρα ανάμειξης της Κίνας στη διεθνή αυτοκινητοβιομηχανία.

Είναι πάντως η πρώτη φορά, που μία κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία θα κληθεί να διαχειριστεί ένα έγκριτο εμπορικό σήμα, όπως αυτό της Volvo, αλλά και τις κομβικές εγκαταστάσεις της στην Ευρώπη, και συγκεκριμένα στη Σουηδία και το Βέλγιο, που έχει δεσμευθεί να διατηρήσει. Οπως όμως είπε ο Λι Σούφου, ιδρυτής και επικεφαλής της Geely, η «Volvo μοιάζει με τίγρη σε ζωολογικό κήπο - πρέπει να απελευθερωθεί και να αφήσει το αποτύπωμά της σε όλον τον κόσμο». Η πορεία αυτή, καθώς φαίνεται, περνά μέσα από την Κίνα.

Ημερομηνίες σταθμοί για το Πεκίνο

Ο κλάδος της κινεζικής αυτοκινητοβιομηχανίας έχει σταθερά στραμμένο το βλέμμα του εκτός συνόρων είτε για να έχει πρόσβαση σε προηγμένη «πράσινη» τεχνογνωσία είτε για να συγκροτήσει κοινοπραξίες είτε για να συμμετάσχει ενεργά στις κινήσεις της εκ βάθρων αλλαγής στο διεθνές τοπίο της αυτοκινητοβιομηχανίας μετά τις πτωχεύσεις General Motors και Chrysler είτε για να αναλάβει πρωτόγνωρα εγχειρήματα, όπως το να διαμορφώσει εκείνος το μέλλον ιστορικών ευρωπαϊκών σημάτων, όπως εκείνο της Volvo. Ας δούμε τις κινήσεις των επιμέρους εταιρειών κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο.

- 28 Μαρτίου 2010: Η Zhejiang Geely Holding Group μετά δεκαοκτώ μήνες διαπραγματεύσεων αγοράζει από την αμερικανική Ford τη σουηδική θυγατρική της Volvo αντί 1,8 δισεκατομμυρίων δολαρίων.
- 24 Φεβρουαρίου 2010: Οι κινεζικές αρχές απορρίπτουν την προσφορά της κινεζικής Sichuan Tengzhong Heavy Industrial Machinery να αποκτήσει το εμπορικό σήμα της GM, Hummer, επί χρόνια ταυτισμένο με αυτοκίνητα θωρηκτά, που «καταβροχθίζουν» βενζίνη.
- 11 Ιανουαρίου 2010: Η Κίνα αναδεικνύεται στη μεγαλύτερη αγορά αυτοκινήτων παγκοσμίως, αφήνοντας στη δεύτερη θέση την μέχρι τότε πρωτοπόρο αμερικανική. Το 2009 πουλήθηκαν 53% περισσότερα αυτοκίνητα από ό, τι το 2008 και συγκεκριμένα 13,9 εκατ. οχήματα, εκ των οποίων τα 10,3 επιβατικά.
- 14 Δεκεμβρίου 2009: Η κινεζική Beijing Automotive Industry Holding Corp (BAIC) αποκτά περιουσιακά στοιχεία της Saab, συμπεριλαμβανομένων και των πνευματικών δικαιωμάτων για τις πλατφόρμες των μοντέλων 9-5 και 9-3, καθώς και εξοπλισμού παραγωγής.
- 4 Δεκεμβρίου 2009: Η αμερικανική GM και η κινεζική SAIC ανακοίνωσαν κοινοπραξία 50:50 για την κατασκευή μικρών αυτοκινήτων και οχημάτων επαγγελματικής χρήσης στην Ινδία.
- 12 Οκτωβρίου 2009: Η Tengzhong ζητεί επίσημη έγκριση για εξαγορά Hummer.
- 23 Σεπτεμβρίου 2009: Η Geely δημοσιοποιεί το γεγονός ότι η Goldman Sachs θα επενδύσει σε αυτήν 334 εκατ. δολάρια.

Πωλήσεις οχημάτων σε επιλεγμένες αγορές
Σε εκατομμύρια

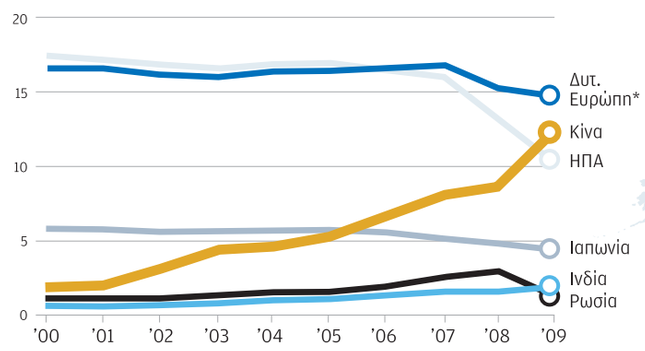

Μερίδιο πωλήσεων στην παγκόσμια αγορά
%

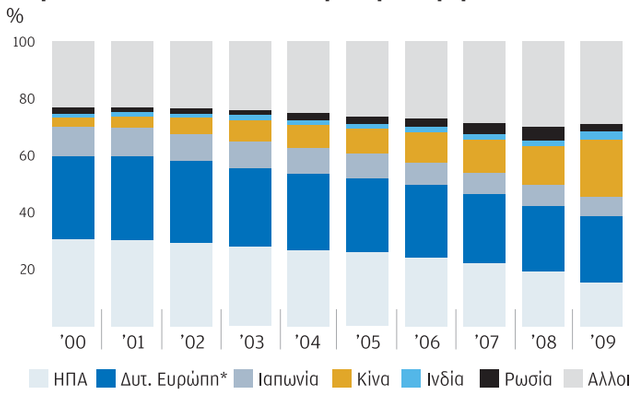

*Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία, Βρετανία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιρλανδία, Ολλανδία, Δανία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Ελλάδα, Σουηδία, Νορβηγία, Φινλανδία, Αυστρία και Ελβετία

Αλλάζει το κέντρο βάρους στην παγκόσμια αγορά αυτοκινήτου

Το 2009 η Κίνα ξεπέρασε τις ΗΠΑ σε πωλήσεις αυτοκινήτων και την Ιαπωνία σε παραγωγή. Την τελευταία δεκαετία οι πωλήσεις οχημάτων στην Κίνα οκταπλασιάστηκαν.

Εκπομπές ρύπων και χρήση αυτοκινήτων

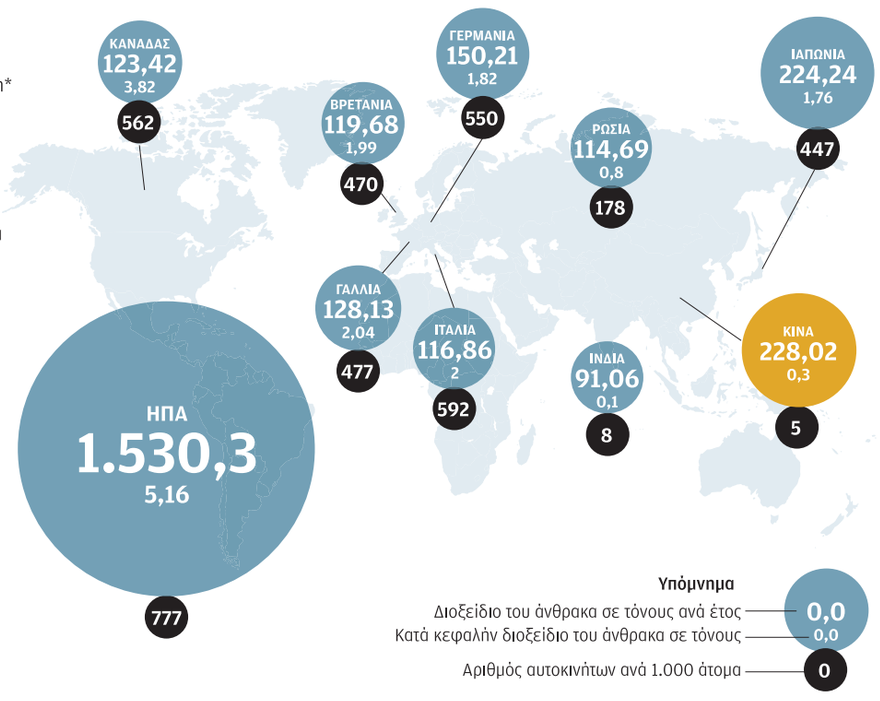

Παγκόσμια δύναμη

Πρώτη φορά η Κίνα εξοβέλισε από την πρώτη θέση τις ΗΠΑ, πουλώντας 13,9 εκατομμύρια οχήματα σε σύγκριση με τα 10,43 εκατομμύρια. Στην κινεζική αγορά μόνο πέντε στους 1.000 καταναλωτές έχουν Ι.Χ.

Πωλήσεις οχημάτων Σε εκατομμύρια

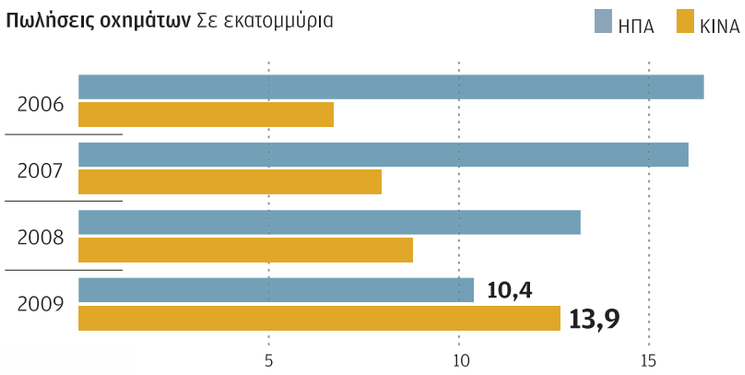

Μερίδια εταιρειών στην αγορά
2009, επιβατικά οχήματα, %

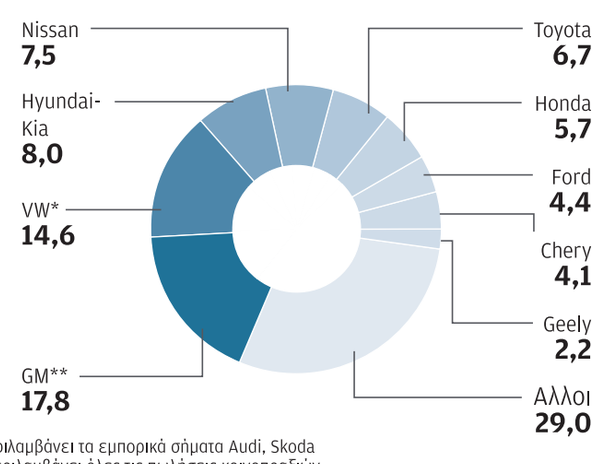

* Περιλαμβάνει τα εμπορικά σήματα Audi, Skoda
** Περιλαμβάνει όλες τις πωλήσεις κοινοπραξιών

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τα υβριδικά, εισιτήριο για διεθνή αγορά

Σε αντίθεση με τη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία η αυτοκινητοβιομηχανία της Κίνας έχει αναπτυχθεί εντατικά με την αρωγή των άμεσων ξένων επενδύσεων. Αυτές δόθηκαν υπό τη μορφή συμμαχιών ή κοινοπραξιών, αν και οι διεθνείς εταιρείες αυτοκινήτου δεν είναι πιθανόν ότι θα προωθήσουν τις κινεζικές εξαγωγές - ειδικά, όταν τα κινεζικά οχήματα είναι ευθέως ανταγωνιστικά με τα δικά τους. Οπως γίνεται αντιληπτό, οι αυτοκινητοβιομηχανίες της Κίνας, οι οποίες έχουν δείξει ζωηρό ενδιαφέρον για εξαγωγές, δεν έχουν ισχυρούς δεσμούς με ξένες εταιρείες και, κατά συνέπεια, θα δυσκολευτούν να ανταποκριθούν στις αυστηρές προδιαγραφές ασφαλείας και εκπομπής ρύπων, οι οποίες ισχύουν στις δυτικές αγορές.

Πάντως, οι κινεζικές αυτοκινητοβιομηχανίες διαθέτουν ένα εναλλακτικό εργαλείο για να «κατακτήσουν» τις διεθνείς αγορές. Η ίδια η κυβέρνηση έχει εκπονήσει σχέδιο με στόχο να καταστεί η Κίνα μία από τις μεγαλύτερες στην παραγωγή ηλεκτρικών και υβριδικών οχημάτων έως το 2012. Με τέτοια οχήματα η κατάσταση του περιβάλλοντος βελτιώνεται και εξοικονομείται ενέργεια στην ίδια τη χώρα, ενώ παράλληλα δίνεται ώθηση στις εταιρείες για να ελκύσουν ξένους καταναλωτές. Επιπλέον, στην Κίνα είναι ακόμα σπάνιες οι πολύ μεγάλες διαδρομές. Συνήθως οι οδηγοί χρησιμοποιούν το όχημά τους για μικρές αποστάσεις με χαμηλή ταχύτητα εντός των πόλεων - οπότε ένα όχημα με αυτονομία 100 ή 200 χιλιομέτρων ανταποκρίνεται στις ανάγκες. Βέβαια, δεν λείπουν τα εμπόδια, όπως το ότι ολόενα και περισσότεροι Κινέζοι ζουν σε διαμερίσματα και όχι σε μονοκατοικίες. Οι δυνητικοί οδηγοί ηλεκτρικών οχημάτων, λοιπόν, δεν θα έχουν εύκολη πρόσβαση σε σταθμούς επαναφόρτισης, ενώ και οι μπαταρίες λιθίου έχουν πολύ κακή φήμη στην Κίνα. Είναι πολλές οι φήμες που κυκλοφορούν για τα κινητά τηλέφωνα, ενώ έχουν σημειωθεί και αρκετές εκρήξεις.

Πάντως, η Κίνα είναι η μεγαλύτερη παραγωγός ηλεκτρικών κινητήρων στον κόσμο και με καλά εκπαιδευμένους μηχανικούς. Πέρυσι η Tianginqinggyuan κατασκεύασε το πρώτο πλήρως ηλεκτροκίνητο αυτοκίνητο σεντάν, το οποίο κοστίζει περί τα 30.000 δολάρια, ενώ μόνον η μπαταρία του ισοδυναμεί σχεδόν με το 50% της τιμή του.

Κ. Κ.

Εξελίξεις

Είχαν προηγηθεί αρκετές κρίσιμες κινήσεις πριν από το περασμένο φθινόπωρο για τον κλάδο. Στις 17 Σεπτεμβρίου 2009 η Geely προσεγγίζει τη Magna International για ενδεχόμενη εξαγορά μεριδίου στην Opel, θυγατρική της General Motors. Δύο μέρες πριν, η προβληματική νοτιοκορεατική αυτοκινητοβιομηχανία Ssangyong Motor προτείνει απομείωση του κεφαλαίου της, κίνηση η οποία θα οδηγήσει σε μείωση του μεριδίου της μεγαλύτερης μετόχου της SAIC. Είχε προηγηθεί η εκδήλωση ενδιαφέροντος της Geelly να υποβάλει προσφορά για τη Volvo. Στις 9 Σεπτεμβρίου 2009 η BAIC εξαγοράζει μειοψηφικό μερίδιο στην Koenigsegg, στο πλαίσιο της εξαγοράς (από την τελευταία) της Saab. Ενα μήνα νωρίτερα, η BAIC είχε καταβάλει 117 εκατ. δολ. για το 40% στην κοινοπραξία της Fujian Motor με την Daimler για την παραγωγή επαγγελματικής χρήσης οχημάτων. Στις 6 Ιουλίου 2009 η Fiat συγκροτεί κοινοπραξία με την Guangzhou Automobile Industry για την κατασκευή κινητήρων.

«Πολεμικό» κλίμα στις σινο-αμερικανικές εμπορικές σχέσεις

Του **CHARLES A. KUPCHAN, THE NEW YORK TIMES**

Μια ανησυχητική αντιπαράθεση οξύνεται ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Κίνα. Η Ουάσιγκτον κατηγορεί το Πεκίνο ότι στηρίζει αθέμιτα τις κινεζικές εξαγωγές διατηρώντας τεχνητά χαμηλά το νόμισμα και προβληματίζεται για τη διένεξη με την Google για τη λογοκρισία στο Internet. Το Πεκίνο απαντά στις ΗΠΑ «να κοιτάζουν τη δουλειά τους» και ενοχλείται από τις πωλήσεις αμερικανικών όπλων στην Ταϊβάν και την πρόσφατη συνάντηση του προέδρου Ομπάμα με τον Δαλάι Λάμα.

Με την οργή αμφοτέρων να κλιμακώνεται, οι ηγέτες τους οφείλουν τάχιστα να λάβουν μέτρα εκτόνωσης της κατάστασης. Αλλιώς, η συνεχής άνοδος της Κίνας μπορεί να καταλήξει σύντομα στην κλασική αντιπαλότητα μεταξύ ηγεμόνα και επίδοξου διαδόχου.

Στις δύο πρωτεύουσες αισθάνεται κανείς τον ανταγωνισμό παντού. Εν μέσω επίμονης κάμψης στην αμερικανική απασχόληση, η Ουάσιγκτον αγανακτεί με τις εμπορικές ανισορροπίες με την Κίνα. Από την πλευρά του, το Πεκίνο ενοχλείται ιδιαίτερα από τις κατηγορίες της Ουάσιγκτον, υποστηρίζοντας ότι οι Αμερικανοί επιρρίπτουν στην Κίνα την ευθύνη για οικονομικά προβλήματα εγχώριας προέλευσης. Ωστόσο, παρά την πρόσφατη ρητορική, η ασυμφωνία δεν αφορά την κλασική σύγκρουση συμφερόντων. Αντιθέτως, είναι αποτέλεσμα εγχώριων πιέσεων σε αμφότερες τις πλευρές, με τις κυβερνήσεις να έχουν εγκλωβιστεί σε ένα αντιπαραγωγικό παιχνίδι αντιμέτρων. Υπάρχει λύση επωφελής για όλους, όμως τόσο οι Αμερικανοί όσο και οι Κινέζοι πολιτικοί πρέπει να τη διακρίνουν μέσα από τη θολούρα των αμοιβαίων αντεγκλήσεων.

Ανεξαρτήτως των δηλώσεων των Κινέζων ηγετών, είναι προς το συμφέρον της Κίνας να επιτρέψει δραστική ανατίμηση του γουάν. Ετσι, θα επιτραπεί στην κυβέρνηση να αντιμετωπίσει την πιεστικότερη πολιτική πρόκληση: τη μείωση της εισοδηματικής ανισότητας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου για εκατομμύρια Κινέζους. Ο καλύτερος τρόπος να το επιτύχει είναι να σταματήσει να στηρίζει την οικονομία κυρίως μέσω των εξαγωγών, των τεράστιων αποθεμάτων δολαρίων και της υψηλής αποταμίευσης και να στραφεί προς τις εγχώριες επενδύσεις και την τόνωση της εγχώριας κατανάλωσης. Ενα ανατιμημένο γουάν θα διευκολύνει αυτές τις αλλαγές αυξάνοντας την αγοραστική δύναμη των Κινέζων καταναλωτών και αφαιρώντας μέρος του πλούτου των μεγάλων, συχνά κρατικών εξαγωγών προς όφελος γενικότερα των πολιτών.

Η ένταση μεταξύ των δύο χωρών κλιμακώνεται σε όλα τα επίπεδα. Η άνοδος της Κίνας μπορεί να καταλήξει σε κλασική αντιπαλότητα ηγεμόνα και επίδοξου διαδόχου

Το Πεκίνο δεν το πράττει εν μέρει λόγω των πιέσεων από τους πανισχυρους εξαγωγούς. Εξίσου σημαντικές, όμως, είναι οι πιέσεις από την Ουάσιγκτον: όσο πιο έντονες είναι αυτές τόσο πιο αποφασιστικά αρνούνται οι Κινέζοι ηγέτες. Η Ουάσιγκτον ορθώς επιζητεί ανατίμηση του γουάν, κάνει όμως λάθος να ασκεί πιέσεις στο Πεκίνο. Το πρόβλημα είναι ότι ο πρόεδρος Ομπάμα -όπως και οι ομόλογοί του στο Πεκίνο- δέχεται πιέσεις να φανεί σκληρός. Τα συνδικάτα πιέζουν κατά των κινεζικών εισαγωγών. Και στρεφόμενος κατά του Πεκίνου, ο κ. Ομπάμα απαντά στις κατηγορίες ότι δεν είναι αρκούντως σταθερός στην αντιπαράθεση με ανελεύθερα καθεστώτα. Ποια μπορεί να είναι η λύση; Ουάσιγκτον και Πεκίνο πρέπει να δεσμευθούν σε αμοιβαίες διευκολύνσεις, λαμβάνοντας μέτρα που θα δίνουν στην άλλη πλευρά μεγαλύτερο περιθώριο εγχώριων ελιγμών. Η Ουάσιγκτον θα μπορούσε να στείλει μήνυμα χαλαρώνοντας τους ελέγχους στις εξαγωγές υψηλής τεχνολογίας. Οι ΗΠΑ θα μπορούσαν να προτείνουν κοινά προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης «πράσινης» τεχνολογίας και διαχείρισης φυσικών πόρων. Θα μπορούσαν επίσης να σταματήσουν να πιέζουν για την αξία του γουάν και να αρχίσουν να εργάζονται με την κάλυψη του G20, δίνοντας στους Κινέζους το περιθώριο που χρειάζονται για να δράσουν.

Το Πεκίνο μπορεί να στηρίξει τις προσπάθειες της Ουάσιγκτον για ενίσχυση του εμπάργκο κατά του Ιράν, σε μια χειρονομία καλής θέλησης. Επίσης, να χαλαρώσει τα μέτρα κατά της ελευθερίας στο Internet. Οι δυο πλευρές σίγουρα έχουν τις διαφορές τους σε σχέση με την Ταϊβάν, τα ανθρώπινα δικαιώματα και άλλα ζητήματα. Τουλάχιστον, προς το παρόν, οι δυο χώρες δεν βρίσκονται σε τροχιά γεωπολιτικής σύγκρουσης. Ωστόσο, ταξιδεύουν γοργά σε ένα δρόμο που μπορεί να μετατρέψει τις διαφορές άποψης σε επικίνδυνη αντιπαλότητα. Αμφότερες πρέπει να πατήσουν αποφασιστικά φρένο.

Το δίχτυ ασφαλείας για την Ελλάδα δεν είναι ακόμα έτοιμο

Του **ANDREW TORCHIA**

Οι τιμές των ελληνικών ομολόγων και τραπεζικών μετοχών, που ολισθαίνουν επί σειρά μηνών εν μέσω φόβων για το πώς η Ελλάδα θα θέσει υπό έλεγχο το τεράστιο χρέος της, βούλιαξαν με ρυθμούς που άφησαν να εννοηθεί πως η εμπιστοσύνη της αγοράς οδεύει προς εξάντληση. Η διαφορά απόδοσης (spread) των 10ετών ελληνικών ομολόγων με τα αντίστοιχα γερμανικά διευρύνθηκε πάνω από 40 μονάδες βάσης, στις 461 μονάδες βάσης, ενώ η πτώση στις τιμές των ελληνικών τραπεζικών μετοχών διαμόρφωσε τις ζημίες των τελευταίων τριών ημερών σχεδόν στο 14%. Οι αποδόσεις των διετών ελληνικών ομολόγων εκτινάχθηκαν σχεδόν στο 8%, με άλμα 121 μονάδων βάσης, που ήταν το μεγαλύτερο στα χρονικά. Τέτοιου είδους άλματα, σε συνδυασμό με την εξαιρετική έλλειψη αγοραστών στην αγορά, δείχνουν πως η Ελλάδα ίσως αντιμετωπίσει πρόβλημα στη διάθεση νέων ομολόγων, ακόμα κι αν προσφέρει αποδόσεις πολύ υψηλότερες. Ελληνες αξιωματούχοι είχαν ήδη πριν από χθες υποστηρίξει ότι οι αποδόσεις των ομολόγων ήταν πολύ υψηλές για να συνεχισθεί η αναχρηματοδότηση του χρέους σε τέτοια επίπεδα σε βάθος χρόνου, λόγω του αυξημένου κόστους των επιτοκίων. Τώρα, είναι πολύ πιθανό το κραχ να επέλθει νωρίτερα απ' όσο υπολογιζόταν. Η Ελλάδα μπορεί να μην κατορθώσει να εκδώσει αρκετά ομόλογα ώστε να καλύψει τις ανάγκες χρηματοδότησής της τον Μάιο. Υπενθυμίζεται ότι επίκειται αναχρηματοδότηση χρέους 8,5 δισ. ευρώ που εκπνέει στις 19 Μαΐου.

Η χώρα θα μπορούσε προφανώς να ξεπεράσει το εμπόδιο εκδίδοντας ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου, τα οποία θα φαίνονταν ασφαλέστερα στους επενδυτές γιατί είναι βραχυπρόθεσμα. Ωστόσο, επανειλημμένες τέτοιες κινήσεις θα μπορούσαν να δημιουργήσουν νέα προβλήματα στο μέλλον. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα ίσως δεν έχει άλλη επιλογή από το να κάνει χρήση του πρωτοφανούς δικτυού οικονομικής προστασίας που εξαγγέλθηκε τον περασμένο μήνα από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις. Το πρόγραμμα αυτό θα προβλέπει συντονισμένα διμερή δάνεια, που θα συμπληρώνονται με οικονομική βοήθεια από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αν η Αθήνα σταθεί αδύνατο να δανειστεί από τις αγορές.

Ωστόσο, η βαθιά διάσταση απόψεων μεταξύ των κυβερνήσεων για τον τρόπο χειρισμού της Ελλάδας, η οποία υπήρξε αιτία για την καθυστέρηση πολλών εβδομάδων της εξαγγελίας του δικτυού ασφαλείας, δεν δείχνει να γεφυρώνεται. Και βασικές λεπτομέρειες για τον τρόπο ανάπτυξης του δικτυού δεν έχουν ακόμα συμφωνηθεί. Ετσι, έστω κι αν η Ελλάδα ζητήσει βοήθεια, η παροχή της στήριξης μπορεί να καθυστερήσει για επικίνδυνα μακρύ διάστημα, ενώ το ποσό που θα δοθεί ίσως είναι λιγότερο από εκείνο που χρειάζεται για να καθησυχάσουν οι αγορές. Κύκλοι της Ευρωζώνης παραδέχονται ότι οι κυβερνήσεις της δεν έχουν ακόμα συμφωνήσει για το επιτόκιο με το οποίο θα χρεωθεί η Ελλάδα. Η Γερμανία δεν έδειχνε να υιοθετεί πιο ήπια στάση μετά την αναταραχή στην αγορά. Και σχόλια Ελλήνων αξιωματούχων έδειχναν χθες ότι πόρρω απέχουν από την επίλυση του διλήμματος. Κυβερνητικός αξιωματούχος επέμεινε πως η Αθήνα δεν χρειάζεται να ενεργοποιήσει το δίχτυ ασφαλείας, αλλά και πως η χώρα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να μη δανειστεί με «βάρβαρα» επιτόκια. Οσο για το ΔΝΤ, δεν έχει αποκαλύψει τίποτα για τον τρόπο με τον οποίο θα χειριστεί τη δύσκολη συνεργασία με τις κυβερνήσεις της Ευρωζώνης. Προφανώς τέτοια ζητήματα θεωρούνται πολύ ευαίσθητα για να συζητούνται δημοσίως.

REUTERS

Από πού πάνε για το ΔΝΤ; Ρωτήστε τον Τρισέ!

Της **ΖΕΖΑ ΖΗΚΟΥ**

Οι ερωτήσεις που δέχτηκε την Πέμπτη ο Τρισέ ήταν αρκούντως πιεστικές. Εξαναγκάστηκε να δηλώσει τώρα πως είναι «εφαρμόσιμη λύση το ΔΝΤ». Και αναρωτιέται πλέον κανείς για την αξιοπιστία του λόγου του κ. Τρισέ, όταν μόλις 20 μέρες πριν είχε επισημάνει ότι: «Δεν θεωρώ ότι το ΔΝΤ ενδείκνυται ως πάροχος οικονομικής βοήθειας για μία χώρα-μέλος του ευρώ»!

Συγκεκριμένα, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Ζαν-Κλοντ Τρισέ, μετά τη συνεδρίαση της τράπεζας στην έδρα της στη Φρανκφούρτη, δήλωσε ότι «ποτέ δεν είπαμε ότι το ΔΝΤ δεν διαθέτει πολύ καλή τεχνογνωσία. Δεν τίθεται θέμα άρνησης του ΔΝΤ αλλά η θέση της ΕΚΤ ήταν, ανέκαθεν, να λέει ότι επιθυμούμε να αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους οι κυβερνήσεις των χωρών της Ευρωζώνης». Αυτά.

Ευτυχώς όμως δήλωσε (πάλι την Πέμπτη) ότι η «Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει ζήτημα πτώχευσης». Αλλά δεν διευκρίνισε αν εννοεί και τον ελληνικό λαό...

Κοινός τόπος, πλέον, είναι πως οι πάντες πιστεύουν ότι «εκεί που φτάσαμε, συμφέρει». Δηλαδή; Απαιτεί τα ίδια στυγερά μέτρα και δίνει ζωντανό χρήμα. Τι σημαίνουν όλα αυτά; Εξαρτάται σε ποια γλώσσα διαβάζονται. Τα περί ΔΝΤ θα μπορούσαν να ήταν απλώς μια «έξυπνη μπλόφα», πίστευαν οι μαθητευόμενοι μάγοι, για να αισθανθούν πίεση οι Ευρωπαίοι και να προσφέρουν πρακτικά τη στήριξή τους, προκειμένου να μην υποστεί η Ευρωζώνη την ταπείνωση να διασώσει η Ουάσιγκτον ένα μέλος της. Οι ίδιοι μαθητευόμενοι μάγοι πίστευαν ότι ήταν μια καλή ευκαιρία για να ξεκαθαρίσουν ανοιχτοί λογαριασμοί στο εσωτερικό της κυβέρνησης, ανάμεσα σε δήθεν «ευρωπαϊστές» που συγκρούονται με τους δήθεν «ατλαντιστές».

Ετσι κι αλλιώς, η προσφυγή στο ΔΝΤ θα επέλθει όταν τα υπόλοιπα θα έχουν εξαντληθεί και η κοινή γνώμη θα έχει μπουχτίσει με τους Ευρωπαίους: μας εξευτελίζουν, μας λένε να σφίξουμε το ζωνάρι, αλλά έχουν καβούρια στην τσέπη.

Ομως η πραγματικότητα λέει πως η Ελλάδα είναι σε θέση μεν να αντλήσει δανεισμό από τις χρηματαγορές, αλλά με επιτόκιο δυσβάστακτο. Η Γερμανία έχει πάρει θέση, θεωρώντας ότι η Ελλάδα δεν χρειάζεται (ούτε και θα της δοθεί) υποστήριξη εφόσον μπορεί να αναχρηματοδοτήσει το χρέος της μέσω των αγορών και ότι η χώρα θα πρέπει απλώς να δεχθεί αυτούς τους όρους δανεισμού. Αυτά ήδη είναι γνωστά. Η ανάδειξη του γεγονότος ότι ο ελληνικός δανεισμός είναι τετραπλάσιος -αναλογικά με το μέγεθος του ενεργητικού τους- από τον μέσον ευρωπαϊκό, έφερε και τις ελληνικές τράπεζες στο επίκεντρο του προβληματισμού. Εκτός αυτού οι τράπεζες δυσκολεύονται να αντλήσουν ρευστότητα από τη διεθνή αγορά, αφού η πιστοληπτική τους ικανότητα περιορίζεται από την πιστοληπτική ικανότητα του Ελληνικού Δημοσίου.

Ευτυχώς, όμως, ο κ. Τρισέ δήλωσε ότι «η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει ζήτημα πτώχευσης». Αλλά δεν διευκρίνισε αν εννοεί και τον ελληνικό λαό...

Το πώς θα εξελιχθεί η ρευστότητα των ελληνικών τραπεζών μετά την αύξηση του spread που επιδρά αρνητικά στο κόστος δανεισμού και στην καθαρή θέση των τραπεζών, είναι μείζον πρόβλημα που εντάθηκε με τις συνεχείς εκροές καταθέσεων. Επιπλέον, το κύμα πωλήσεων ελληνικών ομολόγων συνεχίζεται αμείωτο. Οι διαπιστώσεις αυτές γεννούν εφιάλτες για τις ελληνικές τράπεζες.

Εξάλλου, ανέκαθεν οι τράπεζες στήριζαν το χρέος κρατών. Αυτό συμβαίνει τώρα με την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ισπανία, τη Γαλλία και τη Γερμανία. Είναι μέρος των βασικών τους λειτουργιών. Αλλά ο κίνδυνος μετακύλισης των συνεπειών από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα υπήρχε πάντα σε περιόδους κρίσεων. Η Ισλανδία ουσιαστικά χρεοκόπησε από την απληστία και τη ρισκαδόρικη στρατηγική του χρηματοπιστωτικού τομέα της. Η Ιρλανδία μόλις κατάφερε, σχεδόν, να ορθοποδήσει, αλλά με τεράστιο κόστος καθώς η εκκαθάριση του τραπεζικού κλάδου υπολογίζεται στα 80 δισ. ευρώ, όπως δήλωσε ο υπουργός Οικονομικών της χώρας. Η Ελβετία έχει παλέψει για να τα βγάλει πέρα με τα προβλήματα της UBS και η Βρετανία παραλίγο να γινόταν μάρτυρας της χρεοκοπίας της Royal Bank of Scotland. Και καμία ευρωπαϊκή οικονομία δεν είναι αρκετά μεγάλη για να σταθεί πίσω από τις τράπεζες.

Η ιστορία της σύγχρονης οικονομίας σε πέντε πράξεις

Του **DAVID BROOKS**

Κάποιος λαμπρός πανεπιστημιακός πρέπει να γράψει μια συνοπτική ιστορία της σύγχρονης οικονομίας, γιατί η εξέλιξη αυτού του τομέα είναι σίγουρα από τα σημαντικότερα πράγματα που συμβαίνουν σήμερα.

Η πρώτη πράξη σ' αυτή την ιστορία θα τοποθετούνταν στην εποχή του οικονομικού επιστημονισμού: την περίοδο που οι οικονομολόγοι στήριζαν το έργο τους σε ένα ακατέργαστο όραμα της ανθρώπινης φύσης και στη συνέχεια δημιουργούσαν περίπλοκα μοντέλα βασισμένα σε αυτό το πλάσμα.

Η δεύτερη πράξη θα τοποθετούνταν στις τελευταίες δεκαετίες, όταν κάποιοι ελάχιστοι γενναίοι οικονομολόγοι προσπάθησαν να κινηθούν πέρα από τη στάσιμη αυτή θεώρηση της ανθρωπότητας. Ο Χέρμπερτ Σάιμον τόνισε πως οι άνθρωποι δεν είναι απολύτως ορθολογικοί. Ο Γκάρι Μπέκερ ανέλυσε συμπεριφορές που δεν φαίνονται να είναι προϊόν αυστηρής ιδιοτέλειας, όπως η απόκτηση παιδιών και η αλτρουιστική συμπεριφορά. Ο Αμος Τβέρσκι και ο Ντάνιελ Κάνεμαν σημείωσαν ότι οι άνθρωποι τείνουν να έχουν κοινές προκαταλήψεις όταν προσπαθούν να λάβουν αντικειμενικές αποφάσεις.

Στη συνέχεια, η ιστορία θα προχωρούσε στην τρίτη πράξη, την οικονομική κρίση του 2008 και του 2009. Οικονομολόγοι και χρηματιστές πέρασαν δεκαετίες δημιουργώντας όλο και πιο περίπλοκα μοντέλα για να προεξοφλήσουν τη συμπεριφορά της αγοράς, όμως αυτά τα μοντέλα δεν προέβλεψαν τη χρηματοοικονομική κρίση που πλησίαζε. Μάλιστα, τα πιο κυρίαρχα χρηματοοικονομικά μοντέλα συνέβαλαν σ' αυτήν, αντιλαμβανόμενα με τόσο λανθασμένο τρόπο τη συμπεριφορά ώστε βοήθησαν να σαρωθούν 50 τρισ. δολάρια από τον παγκόσμιο πλούτο και προκαλώντας ανείπωτο πόνο.

Με τον τρόπο αυτό, ο ιστορικός θα έφθανε στην τέταρτη πράξη, την περίοδο της ενδοσκόπησης που βιώνουμε σήμερα. Περισσότερο από ένα χρόνο μετά το γεγονός, δεν υπάρχει συναίνεση ως προς τους λόγους που προκάλεσαν την κρίση. Οι οικονομολόγοι επανεξετάζουν την επιστήμη τους.

«Πού βρίσκονταν οι πνευματικοί δημιουργοί της ατζέντας όσο γεννιόταν η κρίση;» διερωτάται στο The National Interest ο Μπάρι Αϊχενγκριν του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας στο Μπέρκλεϊ. Στη Wall Street Journal, ο Ρας Ρόμπερτς του Πανεπιστημίου George Mason αναρωτιέται γιατί, τελικά, θεωρούνται επιστήμη τα οικονομικά. Οι πραγματικές επιστήμες προχωρούν μπροστά. Στα οικονομικά, όμως, οι παλαιοί στοχαστές μπαινοβγαίνουν στη μόδα.

Πολλοί οικονομολόγοι προσπαθούν τώρα να αφομοιώσουν μαθήματα ψυχολόγων, νευροεπιστημόνων και κοινωνιολόγων. Αλλωστε, ο Ανταμ Σμιθ ήταν ηθικός φιλόσοφος, ο Φρίντριχ φον Χάγιεκ έχτισε τη φιλοσοφία του πάνω στη γνώση της ίδιας μας της άγνοιας και ο Τζον Μέιναρντ Κέινς «δεν ήταν έτοιμος να θυσιάσει τον ρεαλισμό για τα μαθηματικά», όπως το έθεσε ο βιογράφος του Ρόμπερτ Σκιντέλσκι. Τα οικονομικά είναι «ηθική επιστήμη», έγραψε ο Κέινς. Εχουν να κάνουν με «κίνητρα, προσδοκίες, ψυχολογικές αβεβαιότητες. Πρέπει να είσαι συνεχώς σε επιφυλακή ώστε να μη μεταχειριστείς το υλικό σαν διαρκές και ομοιογενές».

Στην τέταρτη πράξη, με άλλα λόγια, οι οικονομολόγοι κάνουν βηματάκια προς τον κόσμο του συναισθήματος, των κοινωνικών σχέσεων, της φαντασίας, της αγάπης και της αρετής. Στην πέμπτη πράξη, προβλέπω, θα τινάξουν στον αέρα ολόκληρο τον τομέα τους.

Τα οικονομικά απέκτησαν συνοχή ως επιστήμη, ακρωτηριάζοντας το μεγαλύτερο μέρος της ανθρώπινης φύσης. Τώρα, οι οικονομολόγοι ξεκινούν με τα μέρη εκείνα της συναισθηματικής ζωής που μπορούν να μετρήσουν και να διαπλάσουν (δραστηριότητες που τους έκαναν οικονομολόγους). Η ηθική και κοινωνική λαχτάρα των πλήρως συνειδητοποιημένων ανθρώπινων όντων δεν απλοποιείται σε καθολικούς νόμους και δεν μπορεί να μελετηθεί όπως η φυσική. Μόλις γίνει αυτό αποδεκτό, τα οικονομικά θα γίνουν ξανά επιμέρους τμήμα της ιστορίας και της ηθικής φιλοσοφίας. Θα γίνουν μια πανίσχυρη γλώσσα ανάλυσης κάποιων ειδών δραστηριότητας. Οι οικονομολόγοι θα μπορούν να περιγράψουν πώς ενέργησαν οι άνθρωποι σε συγκεκριμένες συνθήκες. Θα μπορούν να αντλήσουν μαθήματα στα οποία θα ανατρέχουν σκεπτόμενοι άλλους ανθρώπους και άλλες συνθήκες - ακριβώς όπως οι ιστορικοί, οι ψυχολόγοι και οι συγγραφείς. Στο τέλος της πέμπτης πράξης, τα οικονομικά θα είναι ρεαλιστικά. Ομως τότε θα είναι τέχνη, όχι επιστήμη.

THE NEW YORK TIMES

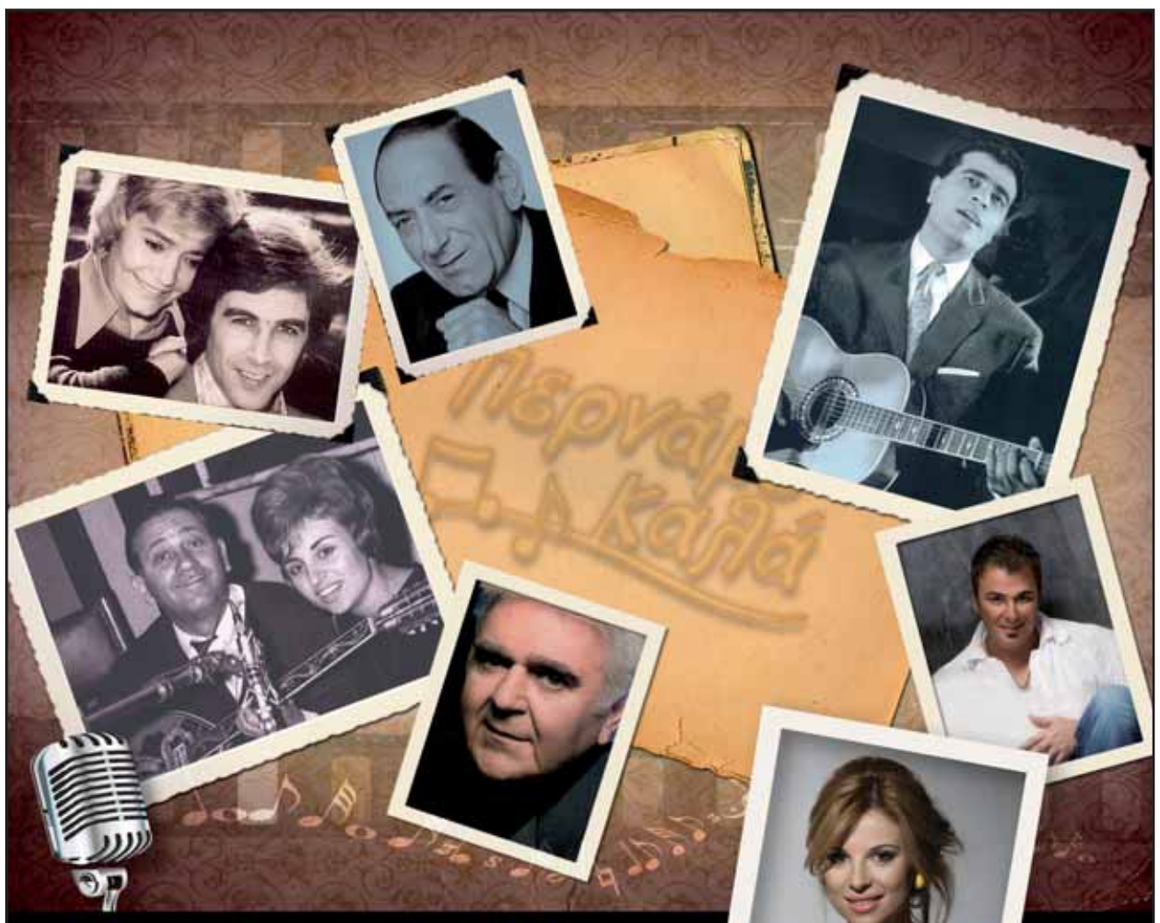

Περνάμε Καλά

Τότε περνούσαν καλά...

Τώρα θα περνάμε ακόμη καλύτερα!

Το νέο ψυχαγωγικό σόου με πολύ τραγούδι και χορό και πρωταγωνιστές παρέες επωνύμων, έρχεται στο MEGA για να γεμίσει τα Σαββατόβραδά σας!

Κέφι, διασκέδαση, γνωστοί Έλληνες και Κύπριοι τραγουδιστές στη συντροφιά μας...

Για να περνάμε όλοι καλά!

Παρουσιάζει η Χριστιάνα Αριστοτέλους

Περνάμε καλά

MEGA

Κάθε Σάββατο στις 21:05

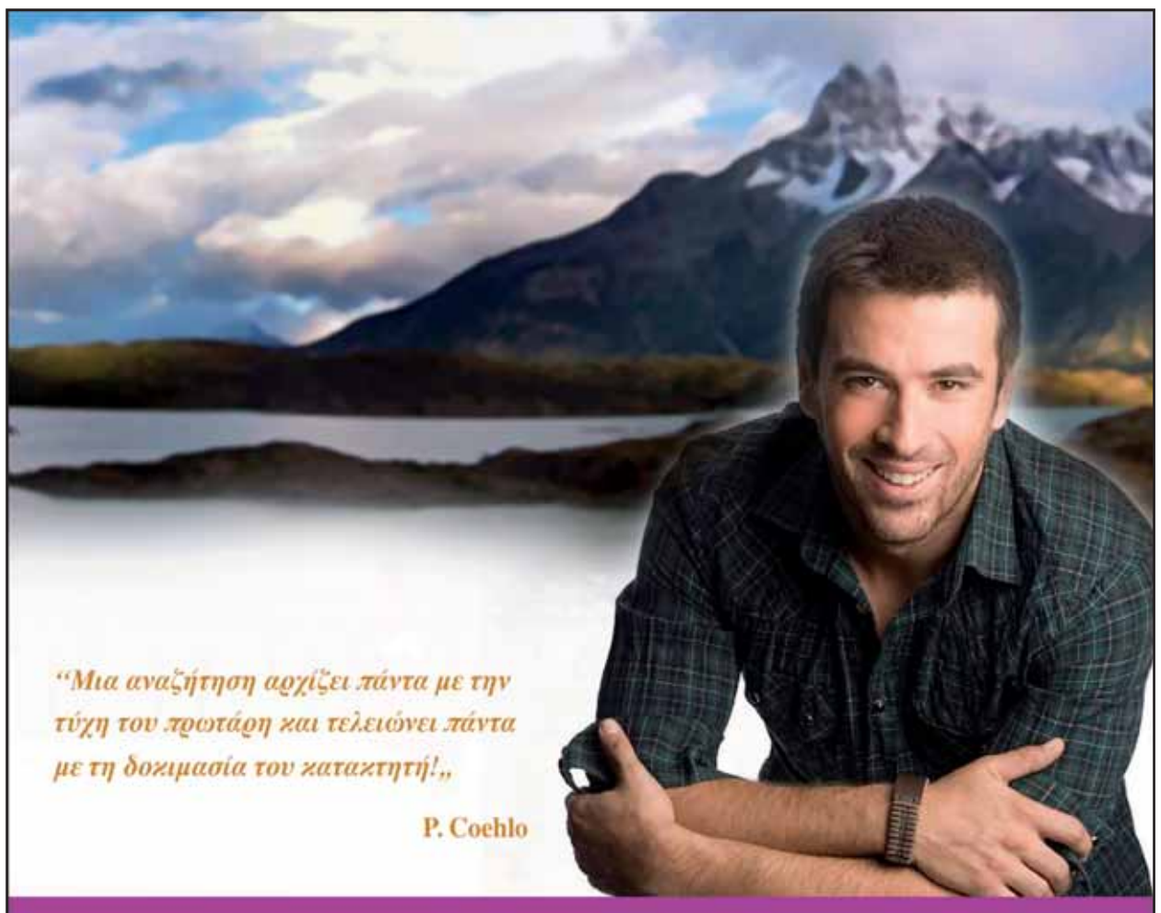

"Μια αναζήτηση αρχίζει πάντα με την τύχη του πρωτάρη και τελειώνει πάντα με τη δοκιμασία του κατακτητή!"

P. Coehlo

ΠΑΤΑΓΟΝΙΑ: Η ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Εκεί που τελειώνει ο κόσμος... αρχίζει η περιπέτεια!

Το Mega μας ταξιδεύει στην Παταγονία της Αργεντινής για να ζήσουμε, μαζί με 18 Έλληνες παίκτες, την απόλυτη περιπέτεια σε ένα από τα πιο όμορφα και παρθένα μέρη της γης! Τροπικά δάση, ποτάμια, λίμνες, ονειρικά τοπία, μέρη ακόμα απάτητα από το ανθρώπινο πόδι συνθέτουν το τέλειο σκηνικό για την πιο αξέχαστη και περιπετειώδη εμπειρία.

Πέντε εβδομάδες γεμάτες από εμπόδια, δοκιμασίες και προκλήσεις, στις οποίες οι παίκτες καλούνται να έρθουν αντιμέτωποι με τη φύση -αλλά και με τον ίδιο τους τον εαυτό στην πορεία για την ανάδειξη του νικητή, ο οποίος θα κερδίσει **100.000 ευρώ!**

Παρουσίαση: **Γιάννης Αϊβάζης**

Κάθε Κυριακή στις **21:05**

MEGA

ΠΑΤΑΓΟΝΙΑ Η ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.16	0.16	0.00	0.00%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	29.24
0.24	0.24	0.00	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	8.78
0.11	0.11	0.00	0.00%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	27.63
1.50	1.60	-0.10	-6.25%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	22.94
0.04	0.04	0.00	0.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	6.35
0.28	0.28	0.00	0.00%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	5.88
0.05	0.05	0.00	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	2.92
0.23	0.23	0.00	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	6.05
2.55	2.50	0.05	2.00%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	9.16
0.04	0.04	0.00	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	3.25
0.15	0.15	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	14.83
0.01	0.01	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0.25
0.09	0.09	0.00	0.00%	AMATHUS PUBLIC LTD	7.92
0.23	0.24	-0.01	-4.17%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	13.01
0.10	0.10	0.00	0.00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	25.80
0.16	0.15	0.01	6.67%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	12.51
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.36
0.12	0.12	0.00	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	11.99
0.49	0.49	0.00	0.00%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53.34
1.19	1.14	0.05	4.39%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	46.54
0.01	0.01	0.00	0.00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1.50
0.10	0.10	0.00	0.00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1.28
4.75	4.70	0.05	1.06%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	2,820.29
85.00	85.00	0.00	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	39.32
102.00	103.00	-1.00	-0.97%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	658.23
0.25	0.25	0.00	0.00%	BLUE ISLAND PLC	3.86
100.00	100.00	0.00	0.00%	"BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD"	248.00
0.15	0.13	0.02	15.38%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	21.25
0.13	0.12	0.01	8.33%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	27.13
0.33	0.32	0.01	3.13%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	14.52
0.02	0.02	0.00	0.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.10
0.07	0.07	0.00	0.00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	3.50
0.06	0.06	0.00	0.00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0.60
0.07	0.07	0.00	0.00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	7.57
0.04	0.04	0.00	0.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	11.53
0.13	0.13	0.00	0.00%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	20.89
0.21	0.21	0.00	0.00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	3.78
0.50	0.50	0.00	0.00%	CYPRINT PLC	2.57
0.08	0.08	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	31.29
0.21	0.21	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23.32
3.22	3.22	0.00	0.00%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	9.85
0.67	0.68	-0.01	-1.47%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	62.48
0.52	0.53	-0.01	-1.89%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	14.73
0.18	0.18	0.00	0.00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2.45
0.06	0.06	0.00	0.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.46
0.02	0.02	0.00	0.00%	D.H. CYPROTELS PLC	3.27
0.28	0.28	0.00	0.00%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	56.00
0.18	0.19	-0.01	-5.26%	Dimco Plc	14.58
0.09	0.09	0.00	0.00%	DISPLAY ART PLC	1.22
0.03	0.03	0.00	0.00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8.47
0.72	0.72	0.00	0.00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	18.00
0.04	0.04	0.00	0.00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0.46
0.43	0.42	0.01	2.38%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.88
0.06	0.06	0.00	0.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	17.10

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.51	0.51	0.00	0.00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.04
0.22	0.22	0.00	0.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	38.50
0.03	0.03	0.00	0.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	1.05
0.03	0.03	0.00	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	0.54
0.32	0.32	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	4.65
0.03	0.03	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0.04
0.14	0.14	0.00	0.00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.94
0.22	0.22	0.00	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	8.53
0.01	0.01	0.00	0.00%	Globalvalue Plc	4.08
0.17	0.17	0.00	0.00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2.38
1.15	1.17	-0.02	-1.71%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	351.54
0.35	0.35	0.00	0.00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	20.04
0.04	0.04	0.00	0.00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.44
0.14	0.14	0.00	0.00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8.74
0.12	0.12	0.00	0.00%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	12.00
0.75	0.74	0.01	1.35%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	10.06
0.15	0.15	0.00	0.00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	6.37
0.11	0.10	0.01	10.00%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	6.63
0.11	0.11	0.00	0.00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	2.46
0.24	0.24	0.00	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	2.10
0.38	0.38	0.00	0.00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.76
1.70	1.62	0.08	4.94%	KEO PLC	52.66
0.02	0.02	0.00	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.44
0.70	0.64	0.06	9.38%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	14.28
0.30	0.30	0.00	0.00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	2.57
0.27	0.27	0.00	0.00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	13.97
0.36	0.36	0.00	0.00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50.28
0.11	0.11	0.00	0.00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	11.19
0.02	0.02	0.00	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	3.74
0.44	0.46	-0.02	-4.35%	LOGICOM PUBLIC LTD	31.52
0.01	0.01	0.00	0.00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0.02
0.17	0.17	0.00	0.00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	5.95
0.11	0.11	0.00	0.00%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	5.28
0.10	0.11	-0.01	-9.09%	LOUIS PLC	42.27
0.28	0.28	0.00	0.00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	12.10
0.11	0.11	0.00	0.00%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	31.43
2.01	2.06	-0.05	-2.43%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	1,693.17
0.09	0.10	-0.01	-10.00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	7.06
0.65	0.67	-0.02	-2.99%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	5.33
0.02	0.02	0.00	0.00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.30
0.06	0.07	-0.01	-14.29%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	4.08
0.53	0.51	0.02	3.92%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	43.73
0.41	0.38	0.03	7.89%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	18.87
0.01	0.01	0.00	0.00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0.50
0.08	0.09	-0.01	-11.11%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	15.61
0.08	0.08	0.00	0.00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	3.71
0.32	0.32	0.00	0.00%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	25.91
0.19	0.19	0.00	0.00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	80.64
0.54	0.54	0.00	0.00%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	47.25
0.35	0.35	0.00	0.00%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6.23
0.06	0.05	0.01	20.00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	2.70
0.81	0.81	0.00	0.00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	3.89
0.13	0.13	0.00	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	2.87
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	1.45

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.01	0.01	0.00	0.00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0.10
0.10	0.09	0.01	11.11%	Primetel Plc	19.12
0.01	0.01	0.00	0.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0.32
0.06	0.06	0.00	0.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0.69
0.04	0.04	0.00	0.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.81
0.01	0.01	0.00	0.00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0.83
0.07	0.07	0.00	0.00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	3.79
0.07	0.07	0.00	0.00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	2.31
0.01	0.01	0.00	0.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0.70
0.13	0.13	0.00	0.00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	4.75
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	SEA STAR CAPITAL PLC	44.08
0.33	0.34	-0.01	-2.94%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	21.95
0.41	0.41	0.00	0.00%	STADEMOS HOTELS PLC	13.33
0.18	0.18	0.00	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	10.39
0.01	0.01	0.00	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1.24
0.27	0.27	0.00	0.00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	6.14
0.33	0.32	0.01	3.13%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	39.18
0.01	0.01	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0.11
0.23	0.21	0.02	9.52%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2.81
0.05	0.05	0.00	0.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	1.04
1.87	1.87	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.10
0.85	0.85	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.32
0.60	0.60	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.82
0.06	0.06	0.00	0.00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.60
0.30	0.30	0.00	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.37
0.62	0.62	0.00	0.00%	USB Bank Plc	28.14
1.04	1.01	0.03	2.97%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	74.81
1.00	1.00	0.00	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
0.01	0.01	0.00	0.00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0.01
6.40	6.40	0.00	0.00%	Woodland Designs PLC	83.20
0.57	0.61	-0.04	-6.56%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	65.34
0.05	0.05	0.00	0.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	1.79

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
20.0%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	-14.29%	MULTICHOICE (CYPRUS) LTD
15.4%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES LTD	-12.50%	SEA STAR CAPITAL PLC
11.1%	Primetel Plc	-12.50%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE LTD
10.0%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	-11.11%	OCEAN TANKERS HOLDINGS LTD
9.5%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	-10.00%	MINERVA INSURANCE LTD

GLOBAL CAPITAL
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτίριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339322, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,52	1,56	-0,04	-2,56%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.376,28
0,51	0,52	-0,01	-1,92%	ΑΝΕΚ (ΚΟ) *	80,25
2,30	2,40	-0,10	-4,17%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90) *	0,86
1,32	1,34	-0,02	-1,49%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96) *	4,70
3,90	4,01	-0,11	-2,74%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ) *	777,95
3,89	3,89	0,00	0,00%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ) *	131,99
5,40	5,42	-0,02	-0,37%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ) *	463,77
0,61	0,64	-0,03	-4,69%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	216,55
13,15	13,00	0,15	1,15%	ΔΕΗ (ΚΟ) *	3.050,80
1,49	1,57	-0,08	-5,10%	ΔΟΛ (ΚΟ) *	123,67
13,78	15,09	-1,31	-8,68%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	8.365,03
1,29	1,32	-0,03	-2,27%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ) *	160,09
4,07	4,20	-0,13	-3,10%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ) *	720,40
8,30	8,48	-0,18	-2,12%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ) *	2.536,77
6,34	6,65	-0,31	-4,66%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ) *	414,44
4,25	4,23	0,02	0,47%	ΕΥΑΘ (ΚΟ) *	154,28
6,07	6,13	-0,06	-0,98%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ) *	646,46
3,29	3,50	-0,21	-6,00%	ΙΑΣΩ (ΚΟ) *	174,88
1,13	1,19	-0,06	-5,04%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ) *	98,01
3,48	3,32	0,16	4,82%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ) *	553,19
6,04	6,27	-0,23	-3,67%	ΚΑΕ (ΚΟ) *	318,16
4,76	4,88	-0,12	-2,46%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	2.847,41
10,39	10,60	-0,21	-1,98%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ) *	539,77
0,84	0,87	-0,03	-3,45%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ) *	56,23
0,69	0,74	-0,05	-6,76%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ) *	17,92
9,73	10,42	-0,69	-6,62%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ) *	1.077,92
4,99	4,98	0,01	0,20%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ) *	583,75
13,05	13,70	-0,65	-4,74%	ΟΛΘ (ΚΟ) *	131,54
12,73	13,44	-0,71	-5,28%	ΟΛΠ (ΚΟ) *	318,25
16,60	16,80	-0,20	-1,19%	ΟΠΑΠ (ΚΟ) *	5.295,40
8,82	9,19	-0,37	-4,03%	ΟΤΕ (ΚΟ) *	4.323,13
5,90	6,51	-0,61	-9,37%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.984,01
5,02	4,99	0,03	0,60%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ) *	110,84
4,86	4,84	0,02	0,41%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ) *	186,39
3,68	3,73	-0,05	-1,34%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ) *	354,18
1,22	1,32	-0,10	-7,58%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ) *	151,49
3,68	3,85	-0,17	-4,42%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ) *	1.046,83
5,47	5,39	0,08	1,48%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	598,05
19,79	19,99	-0,20	-1,00%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ) *	1.523,97
12,46	12,70	-0,24	-1,89%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ) *	94,31
1,26	1,38	-0,12	-8,70%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ) *	205,78
1,00	1,10	-0,10	-9,09%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ) *	101,28
3,35	3,39	-0,04	-1,18%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ) *	239,25
0,41	0,43	-0,02	-4,65%	ALAPIS (ΚΟ) *	804,09
6,60	7,06	-0,46	-6,52%	ALPHA BANK (ΚΟ) *	3.526,18
19,90	20,84	-0,94	-4,51%	COCA - COLA (ΚΟ) *	7.277,48
6,11	7,00	-0,89	-12,71%	EUROBANK EFG (ΚΟ) *	3.290,82
6,73	7,00	-0,27	-3,86%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ) *	410,53
16,80	17,50	-0,70	-4,00%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ) *	553,51
0,95	1,04	-0,09	-8,65%	FORTHNET (ΚΟ) *	147,66
7,96	8,97	-1,01	-11,26%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	405,59
9,01	9,59	-0,58	-6,05%	FRIGOGLASS (ΚΟ) *	362,21
0,94	0,99	-0,05	-5,05%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ) *	125,04
2,14	2,14	0,00	0,00%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ) *	166,18
6,31	7,60	-1,29	-16,97%	JUMBO (ΚΟ)	819,09
5,22	5,10	0,12	2,35%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ) *	229,84
1,66	1,74	-0,08	-4,60%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ) *	1.261,79
2,01	2,07	-0,06	-2,90%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ) *	1.693,17
4,80	4,69	0,11	2,35%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ) *	198,84
0,71	0,75	-0,04	-5,33%	SPRIDER STORES (ΚΟ) *	55,94
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
9,83	10,29	-0,46	-4,47%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	58,55
20,20	21,06	-0,86	-4,08%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	5,65
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
2,01	1,98	0,03	1,52%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	22,47
0,68	0,55	0,13	23,64%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ) *	8,84
0,38	0,37	0,01	2,70%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	16,34
0,80	0,82	-0,02	-2,44%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ) *	17,61
1,07	1,17	-0,10	-8,55%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ) *	11,95
1,39	1,45	-0,06	-4,14%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	38,23
0,59	0,62	-0,03	-4,84%	ASPIS BANK (ΚΟ) *	113,39
1,53	1,53	0,00	0,00%	ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ) *	41,80
0,69	0,70	-0,01	-1,43%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ) *	19,64
1,30	1,28	0,02	1,56%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	19,89
0,80	0,80	0,00	0,00%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ) *	5,17
0,45	0,51	-0,06	-11,76%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ) *	8,46
0,47	0,52	-0,05	-9,62%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ) *	5,58
0,80	0,87	-0,07	-8,05%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ) *	19,19
1,10	1,22	-0,12	-9,84%	ΒΙΣ (ΚΟ) *	5,47
1,08	1,22	-0,14	-11,48%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ) *	6,83
0,35	0,35	0,00	0,00%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ) *	4,93
0,34	0,35	-0,01	-2,86%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ) *	8,18
0,85	0,85	0,00	0,00%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ) *	5,10
7,19	7,11	0,08	1,13%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ) *	107,85
0,71	0,71	0,00	0,00%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	74,81
1,65	1,80	-0,15	-8,33%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	40,14
1,29	1,35	-0,06	-4,44%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ) *	20,68
1,08	1,20	-0,12	-10,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ) *	4,28
0,40	0,44	-0,04	-9,09%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ) *	13,89
0,69	0,70	-0,01	-1,43%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ) *	9,43
0,59	0,58	0,01	1,72%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	16,43
0,71	0,73	-0,02	-2,74%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ) *	7,99
0,83	0,87	-0,04	-4,60%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	30,50
0,42	0,45	-0,03	-6,67%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ) *	15,66
1,10	1,05	0,05	4,76%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ) *	14,55
0,69	0,74	-0,05	-6,76%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ) *	22,04
1,39	1,42	-0,03	-2,11%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ) *	11,12
2,13	2,12	0,01	0,47%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ) *	50,75
45,80	45,17	0,63	1,39%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	909,81
1,24	1,33	-0,09	-6,77%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ) *	33,76
0,38	0,37	0,01	2,70%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ) *	5,20
0,52	0,56	-0,04	-7,14%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ) *	13,90
2,78	2,84	-0,06	-2,11%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ) *	40,83
0,85	0,68	0,17	25,00%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ) *	3,82
0,31	0,33	-0,02	-6,06%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	16,33
0,59	0,60	-0,01	-1,67%	ΕΤΕΜ (ΚΑ) *	17,71
0,58	0,60	-0,02	-3,33%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ) *	16,08
2,82	2,84	-0,02	-0,70%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ) *	20,72
11,97	11,44	0,53	4,63%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ) *	12,00
1,73	1,82	-0,09	-4,95%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	29,84
0,56	0,58	-0,02	-3,45%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	16,00
1,32	1,36	-0,04	-2,94%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ) *	23,76
0,45	0,47	-0,02	-4,26%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ) *	9,54
0,84	0,88	-0,04	-4,55%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ) *	9,44
5,00	4,91	0,09	1,83%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ) *	85,00
1,70	1,67	0,03	1,80%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ) *	12,75
0,75	0,84	-0,09	-10,71%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ) *	7,31
1,26	1,26	0,00	0,00%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ) *	18,50

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,31	0,32	-0,01	-3,13%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ) *	6,80
0,85	0,80	0,05	6,25%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	5,70
1,76	1,77	-0,01	-0,56%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ) *	43,56
0,31	0,33	-0,02	-6,06%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΑ) *	6,58
5,76	5,84	-0,08	-1,37%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ) *	66,53
0,71	0,80	-0,09	-11,25%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ) *	5,06
5,90	6,00	-0,10	-1,67%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ) *	173,93
1,38	1,40	-0,02	-1,43%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ) *	32,21
0,61	0,62	-0,01	-1,61%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ) *	9,64
0,78	0,94	-0,16	-17,02%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ) *	19,32
0,46	0,47	-0,01	-2,13%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ) *	6,99
0,60	0,59	0,01	1,69%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ) *	3,56
0,57	0,59	-0,02	-3,39%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ) *	4,74
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ) *	1,17
0,45	0,48	-0,03	-6,25%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ) *	10,44
1,69	1,70	-0,01	-0,59%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	28,09
0,50	0,55	-0,05	-9,09%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ) *	4,91
0,38	0,39	-0,01	-2,56%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ) *	3,64
1,23	1,30	-0,07	-5,38%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ) *	7,63
1,50	1,57	-0,07	-4,46%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ) *	7,70
0,43	0,39	0,04	10,26%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ) *	13,84
3,48	3,48	0,00	0,00%	ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ Χ. & ΥΙΟΣ (ΚΟ) *	32,24
0,75	0,73	0,02	2,74%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ) *	12,04
1,24	1,41	-0,17	-12,06%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	7,86
0,58	0,56	0,02	3,57%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	13,88
0,75	0,77	-0,02	-2,60%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ) *	17,60
0,55	0,60	-0,05	-8,33%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ) *	35,00
0,52	0,57	-0,05	-8,77%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ) *	8,06
0,51	0,51	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ) *	17,43
0,55	0,56	-0,01	-1,79%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ) *	1,41
0,97	0,90	0,07	7,78%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ) *	7,78
8,26	8,26	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΠΟ) *	2,28
0,82	0,88	-0,06	-6,82%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ) *	4,08
1,07	1,12	-0,05	-4,46%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ) *	21,62
3,10	3,15	-0,05	-1,59%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ) *	21,92
2,80	2,76	0,04	1,45%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ) *	131,25
0,68	0,72	-0,04	-5,56%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ) *	31,25
3,65	3,48	0,17	4,89%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ) *	99,93
1,00	1,10	-0,10	-9,09%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ) *	22,28
2,80	2,80	0,00	0,00%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	11,71
0,65	0,59	0,06	10,17%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ) *	22,87
0,52	0,53	-0,01	-1,89%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ) *	15,23
1,21	1,29	-0,08	-6,20%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ) *	12,10
0,52	0,54	-0,02	-3,70%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ) *	14,79
0,99	1,05	-0,06	-5,71%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ) *	39,18
0,48	0,44	0,04	9,09%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	3,13
0,49	0,48	0,01	2,08%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ) *	6,22
4,59	4,25	0,34	8,00%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ) *	173,49
0,41	0,41	0,00	0,00%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ) *	3,00
1,06	1,01	0,05	4,95%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ) *	8,84
0,44	0,44	0,00	0,00%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	3,55
0,67	0,70	-0,03	-4,29%	A.S. COMPANY (ΚΟ) *	14,66
0,85	0,85	0,00	0,00%	ALSINCO (ΚΟ) *	4,27
1,30	1,33	-0,03	-2,26%	ATTICA BANK (ΚΟ) *	318,35
0,67	0,71	-0,04	-5,63%	AUDIOVISUAL (ΚΟ) *	30,46
2,00	2,01	-0,01	-0,50%	AUTOHELLAS (ΚΟ) *	72,72
0,53	0,54	-0,01	-1,85%	ΑΧΟΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	21,47
0,79	0,79	0,00	0,00%	BYTE COMPUTER (ΚΟ) *	12,49
0,66	0,68	-0,02	-2,94%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ) *	17,66
0,65	0,67	-0,02	-2,99%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	17,33
0,33	0,34	-0,01	-2,94%	DIONIC (ΚΟ) *	9,58
0,80	0,78	0,02	2,56%	EURODRIP (ΚΟ) *	35,38
1,18	1,18	0,00	0,00%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	12,54
4,11	4,10	0,01	0,24%	EUROMEDICA (ΚΟ) *	179,36
1,01	1,05	-0,04	-3,81%	F.G. EUROPE (ΚΟ) *	53,33
1,28	1,35	-0,07	-5,19%	FASHION BOX (ΚΟ) *	11,00
7,64	7,64	0,00	0,00%	FLEXOPACK (ΚΟ) *	89,54
1,30	1,31	-0,01	-0,76%	INFO - QUEST (ΚΟ) *	63,32
1,23	1,19	0,04	3,36%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ) *	25,22
0,81	0,82	-0,01	-1,22%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	9,03
0,51	0,52	-0,01	-1,92%	INTRAKAT (ΚΟ) *	47,23
1,90	1,92	-0,02	-1,04%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ) *	44,93
0,78	0,80	-0,02	-2,50%	LAVIPHARM (ΚΟ) *	39,84
0,40	0,39	0,01	2,56%	LOGISMOS (ΚΟ) *	1,90
3,02	3,20	-0,18	-5,63%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	12,62
4,69	4,69	0,00	0,00%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ) *	2,20
0,95	0,98	-0,03	-3,06%	MEVACO (ΚΟ) *	9,98
4,00	4,02	-0,02	-0,50%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	49,36
2,16	2,19	-0,03	-1,37%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	26,82
2,31	2,51	-0,20	-7,97%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	14,17
0,37	0,35	0,02	5,71%	NUTRIART (ΚΟ) *	15,73
0,76	0,85	-0,09	-10,59%	PASAL (ΚΟ) *	11,38
0,80	0,77	0,03	3,90%	PROFILE (ΚΟ) *	9,75
1,32	1,40	-0,08	-5,71%	PROTON BANK (ΚΟ) *	82,74
1,15	1,19	-0,04	-3,36%	REDS (ΚΟ) *	66,05
3,66	3,48	0,18	5,17%	RILKEN (ΚΟ) *	12,30
0,31	0,32	-0,01	-3,13%	SATO AE (ΚΟ) *	8,70
0,54	0,57	-0,03	-5,26%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	88,05
0,42	0,43	-0,01	-2,33%	SPACE HELLAS (ΚΟ) *	11,06
1,13	1,15	-0,02	-1,74%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	62,02
0,59	0,57	0,02	3,51%	VELL GROUP (ΚΟ) *	19,75
0,45	0,40	0,05	12,50%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ) *	5,94
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,73	0,72	0,01	1,39%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ) *	35,88
2,64	2,75	-0,11	-4,00%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ) *	168,70
0,36	0,38	-0,02	-5,26%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ) *	29,39
0,86	0,87	-0,01	-1,15%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	17,30
35,74	35,74	0,00	0,00%	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒ (ΚΟ) *	455,07
0,19	0,21	-0,02	-9,52%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ) *	13,36
8,20	8,20	0,00	0,00%	ΓΕΚΕ (ΚΑ) *	69,03
0,13	0,14	-0,01	-7,14%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ) *	4,08
0,16	0,17	-0,01	-5,88%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ) *	3,34
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ (ΚΟ) *	11,49
3,81	4,00	-0,19	-4,75%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.951,59
12,40	11,69	0,71	6,07%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ) *	4,53
9,33	9,33	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ) *	2,29
5,39	5,43	-0,04	-0,74%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ) *	383,14

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

24/03/10 - 1/04/10

Ανοδος	Μεταβ. %	Πτώση	Μεταβ. %
PLIAS (ΚΑ)	32,00	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	-16,88
ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	26,98	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	-14,29
MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	25,98	ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ)	-14,29
ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	25,41	CPI (ΚΟ)	-13,33
UNIBIOS (ΚΟ)	25,00	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	-12,00

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
14,00	13,95	0,05	0,36%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	187,66
76,90	75,90	1,00	1,32%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ) *	212,24
2,99	3,00	-0,01	-0,33%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ) *	9,87
0,28	0,29	-0,01	-3,45%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ) *	3,22
19,49	19,63	-0,14	-0,71%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ) *	416,38
3,17	3,25	-0,08	-2,46%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ) *	224,84
0,16	0,16	0,00	0,00%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ) *	11,75
0,21	0,23	-0,02	-8,70%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ) *	5,34
0,37	0,31	0,06	19,35%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ) *	0,57
1,35	1,35	0,00	0,00%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ) *	27,31
0,19	0,21	-0,02	-9,52%	ΞΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	9,71
0,84	0,84	0,00	0,00%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ) *	45,82
0,19	0,18	0,01	5,56%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ) *	1,94
0,21	0,24	-0,03	-12,50%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ) *	15,05
7,70	7,70	0,00	0,00%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	107,80
1,51	1,65	-0,14	-8,48%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	245,26
0,31	0,26	0,05	19,23%	CPI (ΚΟ)	3,07
7,80	7,80	0,00	0,00%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ) *	187,69
0,39	0,39	0,00	0,00%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ) *	20,97
0,84	0,89	-0,05	-5,62%	ELMEC SPORT (ΚΟ) *	46,54
0,39	0,39	0,00	0,00%	INFORMER (ΚΟ) *	9,00
0,33	0,33	0,00	0,00%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	9,53
1,42	1,48	-0,06	-4,05%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	410,17
1,47	1,47	0,00	0,00%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ) *	10,23
0,26	0,26	0,00	0,00%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ) *	3,08
0,30	0,30	0,00	0,00%	PC SYSTEMS (ΚΟ) *	12,31
0,22	0,21	0,01	4,76%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ) *	6,02
0,23	0,24	-0,01	-4,17%	RIDENCO (ΚΟ) *	5,30
0,26	0,25	0,01	4,00%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	7,56
0,18	0,20	-0,02	-10,00%	UNIBIOS (ΚΟ) *	16,52
21,86	22,14	-0,28	-1,26%	VIVARTIA (ΚΟ) *	1.783,31
0,46	0,50	-0,04	-8,00%	VIVERE (ΚΟ)	15,14
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
0,82	0,90	-0,08	-8,89%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ) *	27,31
0,19	0,19	0,00	0,00%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ) *	1,96
3,70	3,70	0,00	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ) *	24,87
0,10	0,11	-0,01	-9,09%	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ) *	3,04
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ) *	2,46
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ) *	0,17
0,18	0,16	0,02	12,50%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ) *	1,97
1,37	1,40	-0,03	-2,14%	ΖΗΝΩΝ (ΚΟ) *	144,43
0,25	0,25	0,00	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ) *	4,47
0,80	0,80	0,00	0,00%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ) *	19,70
0,07	0,08	-0,01	-12,50%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ) *	1,45
0,09	0,09	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ) *	0,71
0,28	0,30	-0,02	-6,67%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	4,91
0,26	0,26	0,00	0,00%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ) *	19,03
0,40	0,44	-0,04	-9,09%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ) *	6,90
0,42	0,42	0,00	0,00%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ) *	10,74
0,22	0,24	-0,02	-8,33%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ) *	5,35
0,45	0,46	-0,01	-2,17%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ) *	74,53
0,12	0,15	-0,03	-20,00%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	1,67
0,19	0,18	0,01	5,56%	ALTEC (ΚΟ) *	40,90
0,09	0,09	0,00	0,00%	COMPUCON (ΚΟ) *	1,12
0,99	1,00	-0,01	-1,00%	HELLAS ONLINE (ΚΟ) *	153,99
0,38	0,33	0,05	15,15%	PLIAS (ΚΑ) *	18,62
ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ					
2,19	2,19	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ) *	6,27
1,20	1,20	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ) *	0,50
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ)	49,16
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ) *	2,57
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ)	1,79
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ)	2,01
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ)	1,50
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	2,64
0,48	0,48	0,00	0,00%	ΝΕΛ (ΚΟ) *	68,16
0,39	0,39	0,00	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ)	3,72
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ)	0,71
0,78	0,78	0,00	0,00%	ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ)	39,87
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ)	3,17
0,88	0,88	0,00	0,00%	ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	7,92
1,07	1,07	0,00	0,00%	ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ)	5,65
0,06	0,06	0,00	0,00%	ΒΕΤΑΝΕΤ (ΚΟ)	1,30
0,62	0,62	0,00	0,00%	HITECH SNT (ΚΟ)	6,60
0,64	0,64	0,00	0,00%	MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ) *	8,68
0,05	0,05	0,00	0,00%	UNITED TEXTILES (ΚΟ)	4,48
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
1,01	1,01	0,00	0,00%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ) *	31,41
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
2,10	2,10	0,00	0,00%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	7,00
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
4,03	4,03	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ) *	39,43
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,47	2,47	0,00	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ) *	13,34
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
2,15	2,20	-0,05	-2,27%	MEDITERRA (ΚΟ) *	15,70
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,40	1,40	0,00	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ) *	12,48
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,62	2,62	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ) *	27,77
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,05	1,05	0,00	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ) *	4,46
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
2,14	2,14	0,00	0,00%	ENVITEC (ΚΟ)	21,23
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
2,07	2,07	0,00	0,00%	EPSILON NET (ΚΟ) *	11,57
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	9,85
3,50	3,45	0,05	1,45%	VIDAVO (ΚΟ) *	3,00
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
2,15	2,07	0,08	3,86%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ) *	15,58

* Αφορά τη χρήση 2008. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Citi: «Δεν ήξεραν» για τα CDOs οι επικεφαλής

Τσακ Πρινς και Ρόμπερτ Ρούμπιν κατέθεσαν στο Κογκρέσο για τα αίτια της κατάρρευσης

Καμία γνώση δεν είχε ο πρώην διευθύνων σύμβουλος της Citigroup, Τσακ Πρινς, και ο πρώην επικεφαλής του εκτελεστικού συμβουλίου της τράπεζας, Ρόμπερτ Ρούμπιν, πριν από το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης, τον Σεπτέμβριο του 2007, για την έκθεσή της σε ριψοκίνδυνους τίτλους συνδεδεμένους με την αγορά στεγαστικής πίστης. Οι μαζικές τοποθετήσεις της τράπεζας στους προαναφερόμενους τίτλους και συναφή επενδυτικά οχήματα, γνωστά ως CDOs, όπως και ο ρόλος που διαδραμάτισε στη διασπορά τους σε όλο το εύρος του χρηματοπιστωτικού συστήματος βρίσκονται στο στόχαστρο ερευνητικής επιτροπής του Κογκρέσου, στόχος της οποίας είναι να εξακριβώσει τους λόγους που προκάλεσαν την κρίση και κατ' επέκταση την παγκόσμια ύφεση. Οι Πρινς και Ρούμπιν κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής, η οποία διερευνά, μεταξύ άλλων, τα αίτια που οδήγησαν την τράπεζα σε απώλειες και διαγραφές άνω των 30 δισ. δολαρίων και ανάγκασαν την κυβέρνηση να διαθέσει 45 δισ. δολάρια για τη διάσωσή της. Την Τετάρτη κατέθεσε ο πρώην επικεφαλής της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ, Αλαν Γκρίνσπαν, ενώ ο Λόιντ Μπλάκφεϊν, διευθύνων σύμβουλος της Goldman Sachs, ανάφερε σε επιστολή προς τους μετόχους ότι «δεν είχε καμία πρόθεση να στοιχηματίσει η τράπεζα εις βάρος πελατών της».

«Δεν ενθυμούμαι να είχα λάβει γνώση (αυτών των επενδύσεων) πριν από τον Σεπτέμβριο του 2007», δήλωσε ο κ. Ρούμπιν, ο οποίος έχει διατελέσει και καθήκοντα υπουργού Οικονομικών επί διακυβέρνησης Μπιλ Κλίντον από τα μέσα της δεκαετίας του '90. Υπήρξε, επίσης, στέλεχος της Goldman Sachs επί 25ετία. Τον Νοέμβριο του 2007, η Citigroup ανακοίνωσε πως αναμένει απώλειες 8 με 10 δισ. δολαρίων για το τέταρτο τρίμηνο. Ο κ. Πρινς, ο οποίος τότε υπέβαλε την παραίτησή του, δήλωσε ότι «όλοι μας, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστών επενδυτικού κινδύνου, ανταγωνιστών και ειδημόνων στα CDOs πιστεύαμε ότι οι τίτλοι αυτοί ήταν ασφαλείς τοποθετήσεις».

Ο αντιπρόεδρος της επιτροπής του Κογκρέσου, Μπιλ Τόμας, δήλωσε σε συνέντευξη ότι επιθυμεί μια δημόσια απολογία των δύο υψηλόβαθμων στελεχών της Citigroup για την ευθύνη τους στην τύχη της, καθώς ήταν υποχρεωμένοι να κάνουν καλύτερα τη δουλειά τους δεδομένων των υψηλών αποδοχών τους. Οι δραστηριότητες της Citigroup ξεκινούν από τη χορήγηση στεγαστικών δανείων έως τη μετατροπή τους σε τίτλους, οι οποίοι στη συνέχεια ενσωματώνονται σε CDOs με υψηλή βαθμολογία που, όμως, τότε δεν αντανακλούσε τη βαθιά ύφεση στην αγορά ακινήτων.

BLOOMBERG

AFP

Ο πρώην διευθύνων σύμβουλος της Citi, Τσακ Πρινς (αριστερά), και ο πρώην επικεφαλής του εκτελεστικού συμβουλίου της τράπεζας, Ρόμπερτ Ρούμπιν κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής, η οποία διερευνά τα αίτια που οδήγησαν την τράπεζα σε απώλειες και διαγραφές άνω των 30 δισ. δολ. και ανάγκασαν την κυβέρνηση να διαθέσει 45 δισ. δολάρια για τη διάσωσή της.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη (Σε δολάρια)

	Πριν από	
3M COMPANY	83,45	83,66
ALCOA INC	14,80	14,74
ALLEGHENY TECH	55,17	54,71
ALTRIA GROUP	20,67	20,79
AMAZON COM	140,04	134,87
AMER ELEC PWR	33,82	34,08
AMER EXPRESS CO	43,37	42,37
AMER INTL GROUP	38,87	39,69
AMGEN	60,64	60,35
APPLE INC	240,85	240,60
AVON PRODUCTS	33,82	33,78
BAKER HUGHES INC	48,48	49,00
BANK OF AMERICA	18,69	18,62
BAXTER INTL INC	57,78	57,97
BOEING CO	72,25	72,10
BRISTOL MYERS SQ	26,26	26,55
CAMPBELL SOUP CO	35,29	35,40
CATERPILLAR INC	64,47	64,47
CAPITAL PRDS UT	8,56	8,59
CIGNA CORP	36,49	36,25
CISCO SYSTEMS	26,26	26,34
CITIGROUP	4,44	4,36
CERVECERIAS	38,51	38,74
COCA-COLA CO	53,61	53,82
COLGATE PALMOLIV	84,50	85,11
COMPUTER SCIENCE	53,61	53,77
DANAOS CORP	4,82	4,66
DIANA SHIPPING	15,01	15,19
DOW CHEMICAL CO	30,76	30,79
DRYSHIPS	6,30	6,26
DU PONT CO	38,94	38,79
EASTMAN KODAK	6,79	6,61
EMC CORP	18,33	18,53
ENTERGY CP	81,58	82,10
EXCEL MARITIME	6,26	6,31
EXELON CORP	44,44	44,73
EXXON MOBIL	68,12	67,34
FEDEX CORP	90,45	90,67
FORD MOTOR CO	12,62	12,58
FREESEAS	1,39	1,42
GENERAL DYNAMICS	76,75	76,47
GENERAL ELEC CO	18,48	18,50
GENL MARITIME CP	7,70	7,80
H J HEINZ CO	45,50	45,84
HALLIBURTON CO	31,36	31,63
HARTFORD FINL	28,59	28,50
HEWLETT-PACKARD	53,56	53,29
HOME DEPOT INC	32,80	32,61
HONEYWELL INTL	45,38	45,25
INTEL CORP	22,31	22,45
INTL BUS MACHINE	127,57	128,48
INTL PAPER CO	27,21	27,01
JOHNSON&JOHNSON	64,94	65,22
JPMORGAN CHASE	45,72	45,32
LAZARD	36,84	36,40
LIMITED BRANDS	26,03	25,68
MCDONALD'S CORP	68,81	67,70
MERCK & CO	36,84	36,79
MICROSOFT CP	29,85	29,35
MORGAN STANLEY	30,82	30,02
NATL SEMICONDUCT	14,61	14,88
NORFOLK SOUTHERN	58,17	57,68
ORACLE CORP	25,92	25,91
PEPSICO INC	65,95	65,99
PFIZER INC	17,13	17,07
PROCTER & GAMBLE	62,73	62,50
RADIOSHACK	22,77	22,43
RAYTHEON CO	56,84	56,81
ROCKWELL AUTOMAT	58,61	57,61
SARA LEE CORP	13,95	14,07
SCHLUMBERGER LTD	66,30	66,04
SOUTHERN	33,45	33,56
STEALTHGAS	4,82	4,80
TEXAS INSTRUMENT	24,76	25,32
THE AES CORP	11,27	11,40
TSAKOS ENERGY	15,11	15,28
TYCO INTL	39,40	39,22
UNISYS CORP	36,92	36,96
UNITED TECH CP	73,55	73,99
US BANCORP	27,05	26,70
VERIZON COMMS	30,14	30,24
VIACOM CL B	34,94	34,80
WAL-MART STORES	55,47	55,28
WALT DISNEY CO	35,60	35,32
WELLS FARGO & CO	32,10	31,99

London/Λονδίνο (Σε πέννες)

3I GROUP	290,87	293,40
ANGLO AMERICAN	2908,61	2961,00
ANTOFAGASTA	1046,59	1068,00
ARM HOLDINGS	240,62	242,90
ASSOC.BR.FOODS	981,87	985,50
ASTRAZENECA	2932,91	2952,00
AVIVA	378,81	385,50
B SKY B	603,35	614,00
BAE SYSTEMS	368,53	370,50
BARCLAYS	357,10	361,55
BG GROUP	1162,73	1162,50
BHP BILLITON	2253,00	2275,00
BP	637,17	642,30
BR LAND CO	472,00	477,00
BRIT AM TOBACCO	2238,94	2273,00
BRITISH AIRWAYS	244,18	238,20
BT GROUP	122,17	124,00
CAIRN ENERGY	439,80	427,00
CAPITA GROUP	790,09	794,50
CARNIVAL	2624,12	2670,00
CENTRICA	298,11	300,60
COMPASS GROUP	523,63	529,50
DAILY MAIL TST A	518,90	524,50
DIAGEO	1125,00	1120,00
DOLPHIN CAP INV	48,00	49,50
DSG INTERNTL	34,20	35,12
ENTERPRISE INNS	122,68	125,00
GLAXOSMITHKLINE	1273,25	1274,50
HAMMERSON	395,10	400,00
HAYS	114,90	112,30
HSBC HOLDINGS	676,70	677,50
IMPERIAL TOBACCO	2008,11	2031,00
INTERCONT HOTEL	1033,58	1053,00
INTL POWER	322,78	326,10
ITV	62,51	63,30
JOHNSON MATTHEY	1748,74	1795,00
KINGFISHER	229,83	229,80
LAND SECS GROUP	675,30	687,00
LEGAL & GENERAL	89,16	90,70
LIBERTY INTL	514,50	518,00
LLOYDS BNK GRP	62,63	64,46
MAN GROUP	263,34	267,40
MARKS & SP.	368,54	378,20
MORRISON SUPMKT	294,80	296,30
NATIONAL GRID	648,24	652,00
NEXT	2246,10	2253,00
OLD MUTUAL	121,12	124,20
PARTYGAMING	321,19	324,00
PEARSON	997,31	1007,00
PORVAIR	60,00	60,00
PRUDENTIAL	559,32	567,50
RECKIT BNCSR GRP	3573,11	3623,00
REED ELSEVIER	519,43	524,00
RENTOKIL INITIAL	133,20	134,00
REXAM PLC	296,87	299,10
RIO TINTO	3905,00	3990,50
ROLLS ROYCE GP	620,73	628,00
RSA INSRANCE GRP	128,54	129,10
ROYAL BANK SCOT	44,05	44,69
ROYAL DTCH SHL A	1928,22	1934,50
ROYAL DTCH SHL B	1836,39	1854,00
SABMILLER	1933,47	1962,00
SAGE GROUP	245,91	245,30
SAINSBURY(J)	334,21	333,50
SCHRODERS	1439,69	1439,00
SCHRODERS NV	1168,00	1167,00
SCOT & STH ENRGY	1090,65	1096,00
SEVERN TRENT	1206,31	1206,00
SHIRE	1450,09	1453,00
SMITH&NEPHEW	673,10	663,50
SMITHS GROUP	1139,66	1127,00
STANDRD CHART BK	1770,80	1798,50
TATE & LYLE	465,41	467,50
TESCO	438,17	443,95
UNILEVER	1959,99	1966,00
UNITED UTIL GRP	561,52	566,50
UTD BUSINESS MED	548,68	557,50
VODAFONE GROUP	148,02	147,90
WHITBREAD	1493,92	1516,00
WILLIAM HILL	210,78	212,90
WOLSELEY	1570,29	1572,00
WPP PLC	687,98	696,00
XSTRATA	1263,00	1313,50
YELL GROUP	43,99	44,34

Zurich /Ζυρίχη (Σε ελβ.φρ.)

ABB LTD N	23,29	23,68
ADECCO N	61,05	61,40
BALOISE HLD N	93,80	95,30
CLARIANT N	14,12	14,29
CS GROUP AG	52,70	53,75
GIVAUDAN N	933,00	924,00
HOLCIM N	79,20	80,60
INTERSHOP I	317,00	315,25
JULIUS BAER N	38,57	39,19
LONZA GRP AG N	82,60	83,25
NESTLE SA	52,90	53,40
NOVARTIS N	55,95	55,95
RICHEMONT I	40,53	41,21
ROCHE HOLDING AG	171,50	168,70
SGS N	1445,00	1468,00
SWATCH GROUP I	327,90	333,10
SWISS LIFE HLDG	141,50	141,60
SWISS REINSUR N	52,35	53,75
SWISSCOM N	388,60	390,00
SYNGENTA N	285,10	284,20
SYNTHES	127,80	128,70
UBS AG N	17,21	17,76
ZURICH FIN N	255,80	260,40

Frankfurt/Φρανκφούρτη (Σε ευρώ)

ADIDAS AG	39,77	40,42
ALLIANZ SE	94,17	95,60
ALTANA	16,71	16,73
BASF SE	46,30	46,68
BAY MOT WERKE	34,55	34,91
COMMERZBANK	6,31	6,41
CONTINENTAL AG	36,29	37,10
DAIMLER AG N	35,18	35,42
DEUTSCHE BANK N	56,84	57,42
DEUTSCHE POST NA	12,92	13,01
DT LUFTHANSA AG	12,82	12,84
DT TELEKOM N	10,02	10,07
FRESENIUS MEDI	41,52	41,30
HENKEL AG&CO	34,01	34,48
INFINEON TECH N	5,22	5,27
LINDE	87,01	87,75
MAN SE	64,07	64,82
METRO AG	45,25	45,95
MLP	7,85	7,85
MUENCH. RUECK N	121,30	121,60
RWE AG	66,44	66,55
SAP AG	36,20	36,08
SIEMENS N	74,42	75,09
THYSSEN KRUPP	26,37	26,71
TUI N	8,38	8,57
VOLKSWAGEN AG	71,15	72,78

Amsterdam/Αμστερνταμ (Σε ευρώ)

AEGON	5,21	5,27
AHOLD KON	10,21	10,25
AKZO NOBEL	42,96	43,51
ASML HOLDING	26,30	26,75
HEINEKEN	37,74	38,05
ING GROEP	7,49	7,67
KONINKLIJKE DSM	33,03	33,35
KPN KON	11,66	11,66
KPNQWEST	0,01	0,02
PHILIPS KON	24,10	24,35
R.DUTCH SHELL A	22,05	22,08
REED ELSEVIER	8,97	9,07
SBM OFFSHORE	15,54	15,63
TNT	22,82	21,62
UNILEVER CERT	22,91	23,00
WOLTERS KLUWER	16,05	16,20

Milano/Μιλάνο (Σε ευρώ)

BMPS	1,08	1,09
BULGARI	6,11	6,11
ENEL	4,13	4,15
ENI	17,40	17,35
FIAT	9,69	9,75
FINMECCANICA	10,30	10,32
GENERALI ASS	17,78	18,02
LUXOTTICA	20,05	20,02
MEDIASET	6,29	6,44
MEDIOBANCA	8,05	8,05
MEDIOLANUM	4,41	4,39
PIRELLI & C	0,44	0,45
RCS MEDIAGROUP	1,34	1,33
SNAM RETE GAS	3,76	3,80
STMICROELEC.N.V	7,47	7,58
TELECOM ITALIA	1,06	1,08
TENARIS	16,54	16,84
TERNA	3,18	3,21
UNICREDIT	2,19	2,24

Tokyo/Τόκιο (Σε γιέν)

AJINOMOTO	896	897
ASAHI BREWERIES	1745	1745
ASAHI KASEI	505	507
ASTELLAS PHARMA	3420	3460
BANK OF YOKOHAMA	476	472
BRIDGESTONE CORP	1534	1577
CANON INC	4370	4435
CASIO COMPUTER	716	716
CITIZEN HOLDINGS	658	660
CLARION	207	204
CREDIT SAISON	1397	1438
DAIWA SEC GROUP	508	509
FUJI HEAVY INDS	486	497
FUJIFILM HOLDING	3255	3310
FUJITSU LTD	612	616
HINO MOTORS	390	397
HITACHI	367	372
HONDA MOTOR	3265	3325
IHI	164	169
ISUZU MOTORS	250	255
JPN STEEL WORKS	1070	1067
KAWASAKI HVY IND	256	258
KEIO	622	633
KOBE STEEL	210	213
KONICA MINOLTA H	1106	1134
JTEKT	1144	1185
MITSUB UFJ FG	504	503
MITSUBISHI CORP	2451	2468
MITSUBISHI ELEC	842	855
MITSUBISHI MOTOR	131	132
NEC CORPORATION	280	281
NIKON CORP	2045	2110
NIPPON EXPRESS	423	433
NISSAN MOTOR CO	811	825
NOMURA HOLDINGS	698	707
NTT	3955	3950
OBAYASHI CORP	422	430
ODAKYU ELEC RAIL	778	787
OSAKA GAS	327	330
PIONEER	353	354
RICOH CO LTD	1495	1525
SANYO ELECTRIC	149	150
SECOM	4060	4085
SEVEN & I HLDG	2314	2355
SHARP CORP	1189	1212
SHIMIZU CORP	402	405
SHISEIDO	2023	2045
SONY CORP	3405	3490
SUMITOMO CORP	1136	1145
SUZUKI MOTOR	2014	2066
TAISEI CORP	207	217
TDK CORPORATION	6360	6560
TOBU RAILWAY	526	530
TOKYO DOME CORP	282	282
TOKYO ELEC PWR	2443	2446
TOKYO ELECTRON	6410	6530
TOKYO GAS	399	404
TOPY INDS LTD	217	224
TORAY INDUSTRIES	548	552
TOSHIBA CORP	491	494
TOYOBO	147	148
TOYOTA MOTOR CO	3690	3760
YAMAHA CORP	1219	1245
YAMATO HOLDINGS	1334	1347

Paris/Παρίσι (Σε ευρώ)

ACCOR	42,92	43,44
AIR LIQUIDE	88,10	89,32
ALSTOM	47,00	47,90
AXA	16,49	16,58
BNP PARIBAS	55,35	56,38
BOUYGUES	37,48	38,06
CAP GEMINI	35,85	36,36
CARREFOUR	36,81	36,91
CASINO GUICHARD	63,88	64,12
CREDIT AGRICOLE	12,99	13,30
DANONE	45,60	45,61
DASSAULT SYSTEM	44,32	44,34
EADS	14,54	14,99
EDF	40,45	40,87
ESSILOR INTERNAT	47,24	47,45
FRANCE TELECOM	17,38	17,58
L OREAL	77,51	77,97
L.V.M.H.	84,95	86,48
LAFARGE	53,40	54,22
LAGARDERE S.C.A.	31,02	31,00
MICHELIN	52,40	53,33
PERNOD RICARD	63,18	63,80
PEUGEOT	21,67	21,89
PPR	100,15	101,15
PUBLICIS GROUPE	31,18	31,52
RENAULT	35,68	36,50
SAINT-GOBAIN	36,56	36,83
SANOFI-AVENTIS	54,96	55,30
SCHNEIDER ELECTR	86,90	88,15
SOCIETE GENERALE	44,85	46,31
SODEXO	44,49	45,01
STMICROELECTRONI	7,44	7,56
SUEZ (fraction.)	30,00	30,00
TF1	13,83	13,97
THALES	28,90	29,28
TOTAL	43,59	43,91
VEOLIA ENVIRON	25,88	25,98

Madrid/Μαδρίτη (Σε ευρώ)

ABERTIS	14,45	14,56
ACCIONA SA	85,25	87,00
ACERINOX	14,98	15,13
ADOLFO DOMINGUEZ	11,05	11,03
AGUAS BARNA A	19,92	19,92
AMPER	5,44	5,38
ANTENA 3 DE TV	7,97	8,14
AVANZIT	0,71	0,71
BANESTO	8,27	8,21
BBVA	10,80	10,86
BCO DE SABADELL	4,10	4,15
BEFESA	21,48	20,98
BK PASTOR	4,48	4,47
BK POPULAR	5,67	5,83
BODEGAS RIOJANAS	7,33	7,33
CAMPOFRIO FOOD	7,10	7,14
CAT OCCIDENTE	15,71	15,50
CIE AUTOMOTIVE	3,55	3,67
CONS AUX FERR	439,50	445,00
DINAMIA CAP PRIV	10,35	10,07
DURO FELGUERA	8,30	8,04
EADS	14,49	14,94
ELECNOR	10,85	10,80
ENAGAS	16,19	16,35
ENDESA	21,54	21,71
ERCROS	1,28	1,30
FUNESPANA	6,65	6,80
GAMESA	10,95	11,29
GAS NATURAL	13,64	13,80
IBERIA LIN AER	2,68	2,63
IBERPAPEL	11,27	11,25
INDO INTL	1,21	1,22
INMOB COLONIAL	0,14	0,14
JAZZTEL	3,07	3,13
MAPFRE	2,71	2,75
METROVACESA	10,69	11,04
MIQUEL Y COSTAS	16,99	16,69
NATRA	2,52	2,56
NH HOTELES	3,59	3,60
PAP Y CART EURO	3,60	3,68
PESCANOVA	22,38	22,15
PRISA	2,80	2,82
PULEVA BIOTECH	1,07	1,09
RED ELECTR CORP	39,30	39,86
SACYR-VALLE	6,58	6,66
BANCO SANTANDER	10,07	10,20
SEDA BARCELONA	0,34	0,34
SOL MELIA	6,78	6,71
SOS CORP ALIMENT	2,44	2,48
SOTOGRANDE	3,90	3,90
TELEFONICA	17,51	17,64
TUBACEX	3,14	3,10
TUBOS REUNIDOS	2,29	2,32
UNIPAPEL	11,50	11,71
URBAS	0,11	0,11
VIDRALA	18,72	18,87
VINICOLA DEL NOR	13,95	13,95
ZARDOYA OTIS	12,71	12,94
ZELTIA	3,94	3,97

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης Εμπορευμάτων Reuters
Ωρα: 21.00

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ, (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1),

Brent DTD (Λονδίνο)
Σε δολάρια/βαρέλι
Ωρα: 21.00

Χρυσός (Λονδίνο)
Τιμή spot
Ωρα: 21.00

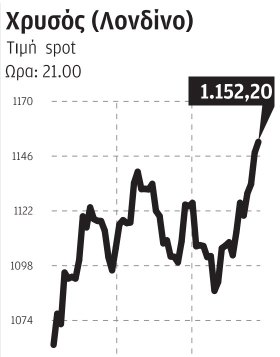

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 8/4/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	491,80	483,00
Αύγουστος '10	463,70	455,60

Νέα Υόρκη 8/4/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	16,14	16,16
Ιούλιος '10	16,47	16,52

Καφές/Coffee

Ρομπούστα Λονδ. 8/4/10 (σε δολ./τόν.)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	1.329	1.345
Ιούλιος '10	1.365	1.380

Νέα Υόρκη 8/4/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	135,05	137,55
Ιούλιος '10	136,70	139,25

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 8/4/10 (σε σεντς/μπούσελ) (70 ld)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	472	475
Ιούλιος '10	485	489

Λονδίνο 8/4/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το Κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	97,25	96,25
Ιούλιος '10	99,50	98,90

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 8/4/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	351	357
Ιούλιος '10	362	368

Βρώμη/Oats

Σικάγο 8/4/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	215	218
Ιούλιος '10	222	226

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 8/4/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούνιος '10	563	563
Σεπτέμβριος '10	560	560

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)

Νέα Υόρκη 8/4/10 (σεντς/lb)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	129,25	130,35
Ιούλιος '10	131,50	132,75

Βαμβάκι/Cotton

Δείκτης Λίβερπουλ 8/4/10 Α΄: 80,75

Νέα Υόρκη 8/4/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	80,75	80,98
Ιούλιος '10	82,01	82,19

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 8/4/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	2.143	2.148
Ιούλιος '10	2.162	2.167

Νέα Υόρκη 8/4/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	2.859	2.850
Ιούλιος '10	2.881	2.875

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 8/4/10 (σε σεντς το kg)

	Κλεισ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 8/4/10 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Μετάξι/Silk

Τόκιο 8/4/10 (σε γιεν το kg)

	Κλεισ.	Προηγ.
–	–	–
–	–	–

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 8/4/10 (σε δολ. / βαρέλι, FOB)

15.00 GMT

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	82,75	83,98
Μάιος '10	84,75	85,59

Νέα Υόρκη 8/4/10
(σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάιος '10	85,07	85,88
Ιούνιος '10	85,67	86,51
Ιούλιος '10	86,35	87,17
Αύγουστος '10	86,92	87,69
Σεπτέμβριος '10	87,36	88,08
Οκτώβριος '10	87,70	88,36

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 1.149,90
Προηγούμενο 1.147,00

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 1.709,00
Προηγούμενο 1.700,50

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)
SPOT 1.803,00
Προηγούμενο 1.811,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 500,00
Προηγούμενο 506,00

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper
Μετρητοίς 7.794,50
3 μηνών 7.830,00

Αλουμίνιο/Aluminium
Μετρητοίς 2.295,00
3 μηνών 2.325,00

Μόλυβδος/Lead
Μετρητοίς 2.224,00
3 μηνών 2.250,00

Νικέλιο/Nikel
Μετρητοίς 24.435,00
3 μηνών 24.425,00

Ψευδάργυρος/Zinc
Μετρητοίς 2.324,00
3 μηνών 2.355,00

Κασσίτερος/Tin
Μετρητοίς 18.575,00
3 μηνών 18.640,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	7.000
Arsenic a LB	0,65
Bismuth a LB	8,75
Cadmium (99,99%) a LB	2,20
Chrome Fe HC a LB	1,25
Cobalt (99,8%) a LB	21,50
Indium a Kilo	560
Iridium a troy ounce	500
Magnesium (99,9%) a tonne	2.850
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.875
Mercury Flask	600
Molyb Mo 3 a LB	17,00
Rhodium a troy ounce	2.625
Ruthenium a troy ounce	170
Selenium a LB	34
Silicon metal lumps a tonne	2.700
Tantalite a LB	41
Titanium (8,00%) a Kilo	7
Vanadium a Kilo	33
Wolframite a tonne	160

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.751	0.7513	92.93	92.98	0.6571	0.6573
	1 μήνας			0	0	-0.02	-0.02	0.0001	0.0001
	3 μήνες			-0.0001	0	-0.06	-0.06	0.0003	0.0003
	6 μήνες			0.0001	0.0001	-0.15	-0.14	0.0006	0.0007
	12 μήνες			-0.0001	0.0001	-0.47	-0.46	0.001	0.0011
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.3311	1.3316			123.7	123.81	0.8746	0.8752
	1 μήνας	0	0.0001			-0.02	-0.02	0.0002	0.0002
	3 μήνες	0.0001	0.0001			-0.08	-0.07	0.0005	0.0005
	6 μήνες	-0.0002	-0.0001			-0.22	-0.2	0.0007	0.0008
	12 μήνες	-0.0002	0.0002			-0.64	-0.6	0.0013	0.0016
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.0755	1.0761	0.8077	0.8084			0.7067	0.7073
	1 μήνας	0.0002	0.0002	0.0001	0.0002			0.0002	0.0003
	3 μήνες	0.0007	0.0007	0.0004	0.0005			0.0008	0.0008
	6 μήνες	0.0016	0.0017	0.0013	0.0014			0.0017	0.0018
	12 μήνες	0.0053	0.0055	0.0039	0.0042			0.0046	0.0048
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.5214	1.5219	1.1425	1.1433	141.38	141.51		
	1 μήνας	-0.0003	-0.0002	-0.0002	-0.0002	-0.06	-0.05		
	3 μήνες	-0.0008	-0.0007	-0.0007	-0.0006	-0.17	-0.16		
	6 μήνες	-0.0015	-0.0014	-0.001	-0.0009	-0.37	-0.34		
	12 μήνες	-0.0027	-0.0024	-0.0021	-0.0016	-0.96	-0.92		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,3296	1,3347	1,3352
Κορόνα Δανίας	7,4438	7,4412	7,4448
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8750	0,8752	0,8755
Κορόνα Σουηδίας	9,6785	9,6621	9,6779
Γιεν Ιαπωνίας (100)	123,76	124,24	124,29
Φράγκο Ελβετίας	1,4324	1,4321	1,4327
Κορόνα Νορβηγίας	7,9505	7,9495	7,9613
Δολάριο Καναδά	1,3407	1,3426	1,3430
Δολάριο Αυστραλίας	1,4394	1,4416	1,4423

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,9443	0,9471
Φιορίνι Ουγγαρίας	267,62	267,87
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,5032	0,5033
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,8929	1,8948
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,8606	1,8614
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	10,3563	10,3584
Κορόνα Ισλανδίας	171,260	171,340
Λίρα Αιγύπτου	7,3609	7,3700
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8788	0,8785
Λίρα Συρίας	61,330	61,606
Λίρα Τουρκίας	2,0059	2,0073
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	4,9021	4,9032
Ραντ Νοτίου Αφρικής	9,6736	9,8086
Ριάλ Κατάρ	4,8590	4,8604
Ριάλ Ομάν	0,5138	0,5140
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	5,0053	5,0064
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	4,9317	4,9378
Κορόνα Τσεχίας	25,191	25,221

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

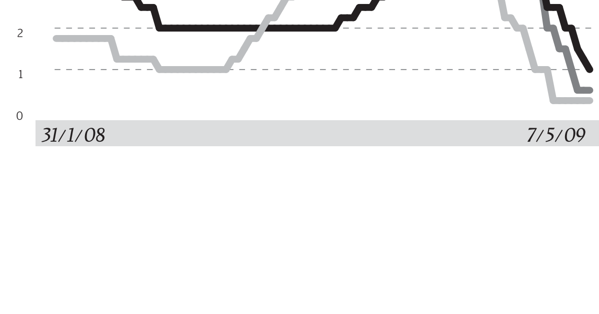

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7493
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,5760
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β.ΙΡΛ.	0,6557
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	7,2438
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	93,06
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0729
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,9559
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0057
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,0804

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

Ισχύει από 1/4/2010 έως 30/4/2010

Δολάριο ΗΠΑ	1,3338	Κορόνα Δανίας	7,4404
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8946	Κορόνα Σουηδίας	9,6922

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **195,26 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **195,26 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **195,26 ευρώ.**
Πώληση: Ελισάβετ νέας κοπής **233,11 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΔΟΛΑΡΙΟ
1,3296 δολ. (ΠΡΟΗΓ. 1,3340 δολ.)

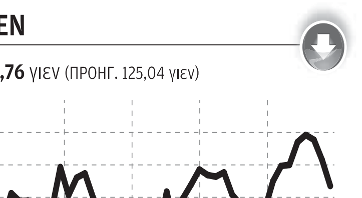

ΣΤΕΡΛΙΝΑ
0,8750 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. 0,8789 στερλ.)

ΓΙΕΝ
123,76 γιεν (ΠΡΟΗΓ. 125,04 γιεν)

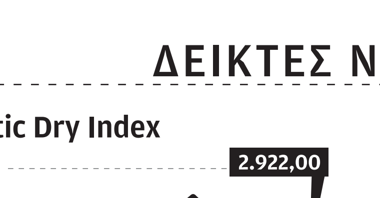

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ
1,4324 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. 1,4321 φράγκα)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

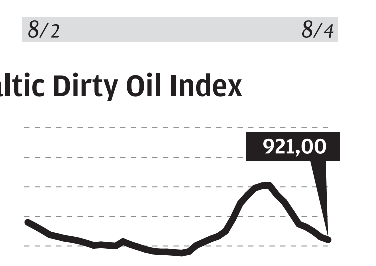

Baltic Capesize Index

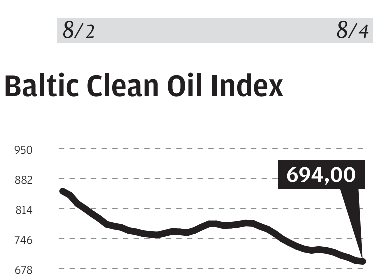

Baltic Dirty Oil Index

Baltic Clean Oil Index

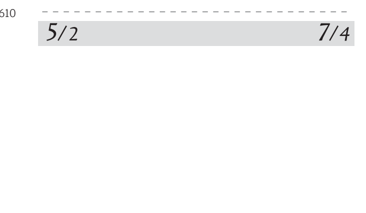

Οι κολοσσοί British Airways και Iberia ένωσαν τις δυνάμεις τους

International Airlines Group η νέα εμπορική επωνυμία της συμφωνίας των 8 δισ. δολαρίων

Αίσιο τέλος είχε η απόπειρα δύο κορυφαίων ευρωπαϊκών εταιρειών να ενώσουν τις δυνάμεις τους σε περιόδους κρίσης. Η βρετανική British Airways (BA) και η ισπανική Iberia ανακοίνωσαν ότι συνήψαν συμφωνία να συγχωνευθούν και να δημιουργήσουν έναν από τους μεγαλύτερους αερομεταφορείς του κόσμου. Σε αρχικό στάδιο είχε συμφωνηθεί η συμμαχία των 8 δισ. δολ. τον Νοέμβριο και με τα τωρινά δεδομένα θα ολοκληρωθεί στα τέλη του τρέχοντος έτους.

Σε κοινή ανακοίνωσή τους οι British Airways και Iberia ανέφεραν ότι η συγχώνευσή τους θα αποβεί επωφελής για μετόχους, υπαλλήλους και πελάτες. Η εξοικονόμηση δαπανών αναμένεται να διαμορφωθεί στα 400 εκατ. ευρώ τον χρόνο. Η συνεργασία αυτή θα φέρει την τριμερή διασύνδεσή τους με την αμερικανική American Airlines ένα βήμα πιο κοντά - όλες τους ανήκουν στη συμμαχία Oneworld και επιδιώκουν εμβάθυνση των δεσμών τους ειδικά στα διατλαντικά δρομολόγια.

Σε κοινή ανακοίνωσή τους οι British Airways και Iberia ανέφεραν ότι η συγχώνευσή τους θα αποβεί επωφελής για μετόχους, υπαλλήλους και πελάτες. Η εξοικονόμηση δαπανών αναμένεται να διαμορφωθεί στα 400 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο. Η νέα εταιρεία θα φέρει την επωνυμία International Airlines Group, αλλά παράλληλα θα διενεργούνται και ανεξάρτητα τα δρομολόγια υπό τα εμπορικά σήματα British Airways και Iberia, όπως και μέχρι σήμερα.

EPA

Ανεξάρτητα δρομολόγια

Η νέα εταιρεία θα φέρει την επωνυμία International Airlines Group, αλλά παράλληλα θα διενεργούνται και ανεξάρτητα τα δρομολόγια υπό τα εμπορικά σήματα British Airways και Iberia, όπως και μέχρι σήμερα. Τα κεντρικά της γραφεία θα βρίσκονται στο Λονδίνο με τους μετόχους της BA να ελέγχουν το 55% της επιχείρησης. Συνολικά ο στόλος της International Airlines Group θα αποτελείται από 419 αεροσκάφη, θα εξυπηρετεί περισσότερους από 200 προορισμούς και θα μεταφέρει συνολικά 62 εκατομμύρια επιβάτες σε ετήσια βάση.

Ο διευθύνων σύμβουλος της British Airways, Γουίλ Γουόλς, δήλωσε ότι η δημιουργία της νέας αεροπορικής εταιρείας θα έχει θετικά αποτελέσματα και για το καταναλωτικό κοινό. «Η International Airlines Group θα προσφέρει στους επιβάτες ένα μεγαλύτερο δίκτυο», είπε, ενώ ο «ομόλογός» του της Iberia, Αντόνιο Βάθσκεθ, χαρακτήρισε τη συγχώνευση ως κίνηση-κλειδί. «Πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση προς την ανάδειξη ενός από τους κορυφαίους αερομεταφορείς παγκοσμίου βεληνεκούς, ο οποίος με καλύτερο εξοπλισμό θα ανταγωνίζεται άλλους αντίστοιχου μεγέθους, συμβάλλοντας στη μελλοντική συσπείρωση του κλάδου», πρόσθεσε. Η βρετανο-ισπανική συγχώνευση λογίζεται ως ευκαιρία για τις δύο αεροπορικές να περικόψουν το κόστος τους μετά τα προηγούμενα δύο χρόνια με τις σοβαρές απώλειες. Αλλά κι εφέτος τόσο η BA όσο και η Iberia αναμένεται να επωμιστούν ζημίες, ενώ ειδικά για τη βρετανική αεροπορική εταιρεία οι απώλειες του 2010 θα είναι οι υψηλότερες μετά την ιδιωτικοποίησή της. Ενα ακόμα θετικό στοιχείο της συγχώνευσης είναι ότι οι δύο εταιρείες έχουν περιορισμένες αλληλοκαλύψεις, ενώ θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά τους έναντι άλλων κολοσσών της Γηραιάς Ηπείρου, όπως οι Air France-KLM και η Lufthansa.

Εμπόδιο το έλλειμμα

Αφ' ης στιγμής εγκριθεί από αρχές και μετόχους η συγχώνευση, η συμφωνία των BA και Iberia θα ολοκληρωθεί εφέτος τον Δεκέμβριο. Εν τούτοις, εμπόδια υπάρχουν και ένα σοβαρό έχει να κάνει με το έλλειμμα, το οποίο εμφανίζει το συνταξιοδοτικό ταμείο προσωπικού της βρετανικής αεροπορικής εταιρείας. Το έλλειμμα ανέρχεται σε 3,7 δισ. στερλίνες και απαιτείται μείωσή του. Τον Μάρτιο η BA συμφώνησε με τα συνδικάτα να αυξήσει τις συνταξιοδοτικές εισφορές, ώστε αυτό να περισταλεί. Παρά ταύτα, χρειάζεται να συμφωνήσουν και άλλοι κοινωνικοί εταίροι υπέρ των μέτρων αυτών και ίσως ζητήσουν έτι υψηλότερες εισφορές. Κάτι τέτοιο μπορεί να περιπλέξει τη συγχώνευση, δεδομένου ότι ένας από τους όρους της συμφωνίας BA - Iberia προβλέπει ότι η δεύτερη μπορεί, εάν διαφωνεί με τα συνταξιοδοτικά, να αποσυρθεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρώτη επαφή των δύο εταιρειών για συνεργασία χρονολογείται προ 10ετίας.

REUTERS, ASSOCIATED PRESS

Ενδεχόμενο συμμαχίας United Airlines και US Airways

Ημέρα εξελίξεων αποδείχθηκε η χθεσινή για τον κλάδο των αερομεταφορών με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης British Airways και Iberia στην Ευρώπη, αλλά και τα τεκταινόμενα στις ΗΠΑ με την αύξηση εσόδων για την Southwest Airlines αλλά και την ανανέωση του ενδιαφέροντος των United Airlines και US Airways για συνεργασία τους. Ειδικότερα, οι δύο τελευταίες αεροπορικές ανακοίνωσαν ότι βρίσκονται σε συνομιλίες και πάλι για το ενδεχόμενο συμμαχίας τους, η οποία δυνητικά θα δημιουργούσε τον δεύτερο μεγαλύτερο αερομεταφορέα στις ΗΠΑ. Η είδηση αυτή ώθησε ανοδικά τις μετοχές των αεροπορικών εταιρειών στην αμερικανική αγορά κατά τις προσυνεδριακές συναλλαγές. Αμφότεροι οι επικεφαλής των United Airlines και US Airways έχουν ενθέρμως και δημοσίως δηλώσει την ανάγκη για συσπείρωση στον κλάδο, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν την όξυνση του ανταγωνισμού και την μειωμένη ζήτηση.
Ωστόσο, ένας άλλος αμερικανικός αερομεταφορέας, αυτός της Southwest Airlines, ανακοίνωσε ότι η επιβατική κίνηση ελαφρώς ενισχύθηκε τον Μάρτιο εν συγκρίσει με το 2009, ενώ τα έσοδα ανά διαθέσιμη θέση στα αεροσκάφη της ανήλθαν 22% και 17% τον Φεβρουάριο.

REUTERS, A.P.

Αθώα δηλώνει η αμερικανική Goldman Sachs

Απολογία για τα στοιχήματα εις βάρος πελατών της που είχαν επενδύσει στην αγορά στέγης

Η Goldman Sachs δεν είχε πρόθεση να «στοιχηματίσει» εις βάρος πελατών που είχαν επενδύσει στην αμερικανική αγορά στεγαστικής πίστης εν μέσω της χρηματοπιστωτικής κρίσης, αναφέρεται, χαρακτηριστικά, στην ετήσια έκθεση

Στόχος της διοίκησης ήταν να μειώσει την έκθεσή της σε επικίνδυνους τίτλους

της τράπεζας προς τους μετόχους. Σε 8σέλιδη επιστολή, ο διευθύνων σύμβουλος της Goldman Sachs Λόιντ Μπλάκφεϊν και ο υπ' αριθμόν 2 στα ανώτατα κλιμάκια της διοίκησης Γκάρι Κον προσπαθούν να αντικρούσουν ισχυρισμούς που θέλουν έναν από τους ισχυρότερους παίκτες της Γουόλ Στριτ να παίζει αμφιλεγόμενο ρόλο κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Η διοίκηση της Goldman Sachs τονίζει ότι έλαβε θέσεις short που στοιχημάτιζαν στην πτώση της αξίας τίτλων συνδεδεμένων με την αγορά στεγαστικής πίστης, όπου τα επισφαλή δάνεια και οι κατασχέσεις παρουσίαζαν αλλεπάλληλα ρεκόρ λόγω της κατακόρυφης πτώσης στις τιμές των κατοικιών. Αναφέρεται, ωστόσο, ότι στόχος ήταν να μειώσει όσο το δυνατόν περισσότερο την έκθεσή της στους επίφοβους τίτλους, οι οποίοι είχαν εκδοθεί μαζικά τα προηγούμενα χρόνια, όταν η αγορά ακινήτων και κατ' επέκτασιν ο τραπεζικός κλάδος στεγαστικής πίστης επεκτείνονταν ραγδαία. Ειδικότερα, η Goldman Sachs υποστηρίζει ότι έλαβε αυτήν την κρίσιμη απόφαση τον Δεκέμβριο του 2006, όταν πελάτες της τράπεζας συνέχιζαν να επενδύουν στους προαναφερόμενους τίτλους, με στόχο την καλύτερη «διαχείριση του επενδυτικού κινδύνου».

Ο διευθύνων σύμβουλος της Goldman Sachs, Λόιντ Μπλάκφεϊν, προσπαθεί να αντικρούσει τους ισχυρισμούς της Γουόλ Στριτ για τον αμφιλεγόμενο ρόλο της επενδυτικής τράπεζας κατά τη διάρκεια της κρίσης.

EPA

Οι κ. Μπλάκφεϊν και Κον τονίζουν, μάλιστα, ότι θέσεις short, οι οποίες αποφέρουν κέρδη από την πτώση των τιμών σε επενδυτικούς τίτλους, ελήφθησαν τον Δεκέμβριο του 2007, αλλά «η τράπεζα δεν αποκόμισε τεράστια κέρδη, αν και κατάφερε να περιορίσει τις απώλειες». Οι απώλειες της Goldman Sachs από τοποθετήσεις στην αγορά τίτλων συνδεδεμένων με την αμερικανική αγορά στεγαστικής πίστης διαμορφώθηκαν στα 3,1 δισ. δολάρια, ένα ποσό πολύ μικρότερο σε σχέση με τις ζημίες που υπέστησαν ανταγωνιστές, όπως η Citigroup και η Merrill Lynch. Τα ανώτατα στελέχη υπεραμύνθηκαν, επίσης, της στάσης που τήρησαν απέναντι στην American International Group (AIG), απαντώντας σε κατηγορίες που θέλουν την τράπεζα συνυπεύθυνη για την κατάρρευση του αμερικανικού ασφαλιστικού ομίλου. Προ διετίας, η AIG πέρασε στον έλεγχο του αμερικανικού υπουργείου Οικονομικών για να αποφευχθεί η κατάρρευσή της, μια εξέλιξη που θα ήταν καταστροφική για το χρηματοπιστωτικό σύστημα, αφού είχε προηγηθεί η χρεοκοπία της Lehman Brothers.
Στο πλαίσιο δικαστικών ερευνών, κατατέθηκαν στοιχεία με βάση τα οποία η Goldman Sachs, όπως και άλλες αμερικανικές τράπεζες, απαιτούσε από την AIG περισσότερες εγγυήσεις για την παροχή πιστώσεων, γεγονός που επιδείνωσε τη θέση της.

REUTERS

Στρατηγική συνεργασία μεταξύ Renault - Nissan και Daimler προς εξοικονόμηση κεφαλαίων

Με μία ενωτική κίνηση απαντούν στα νέα δεδομένα της αυτοκινητοβιομηχανίας η γαλλική/ιαπωνική Renault - Nissan και η γερμανική Daimler, κίνηση η οποία θα δημιουργήσει και νέες θέσεις εργασίας. Η τριμερής συμμαχία τους, για την οποία είχαν προηγηθεί αρκετές φήμες προς τη μία ή

Οι εταιρείες θα εξοικονομήσουν περίπου 4 δισ. ευρώ την προσεχή πενταετία

την άλλη κατεύθυνση, στόχο έχει την εξοικονόμηση δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και την επιτάχυνση των πωλήσεων σε ηλεκτροκίνητα οχήματα χαμηλών ρύπων. Στο πλαίσιο της συνεργασίας οι εταιρείες θα ανταλλάξουν τεχνολογία και τεχνογνωσία. Οι Renault και Nissan κατασκευάζουν μια ευρεία γκάμα αυτοκινήτων -μεταξύ άλλων τα γνωστά μοντέλα Clio, Megane και Scenic, αφενός, και Micra και Almera αφετέρου- ενώ η Daimler παράγει τις Mercedes αλλά και τα μικροσκοπικά αυτοκίνητα πόλης Smart.

Οι εταιρείες θα εξοικονομήσουν περί τα 4 δισ. ευρώ την προσεχή πενταετία στην πρώτη φάση της συνεργασίας τους, ενώ θα διαμοιράσουν τη γνώση τους στους βενζινοκινητήρες και τους κινητήρες ντίζελ, αναπτύσσοντας παράλληλα κοινή τεχνολογία για ηλεκτρικά οχήματα. Ανάλογης φιλοσοφίας ήταν και η κίνηση της Volkswagen με την Suzuki πέρυσι, ενώ τον Μάρτιο η Mazda συμφώνησε να αγοράσει υβριδική τεχνολογία από την Toyota. Ο διευθύνων σύμβουλος της Renault-Nissan, Κάρλος Γκοσν, διευκρίνισε ότι θα είναι συγκρατημένος ως προς τον αντίκτυπο της στρατηγικής συνεργασίας στην απασχόληση για τον κλάδο στην Ευρώπη, ο οποίος έχει αποδεκατισθεί. Παρά ταύτα, ανακοίνωσε ότι θα δημιουργηθούν περισσότερες από 1.000 θέσεις εργασίας κυρίως για μηχανικούς και εποχικούς εργαζομένους στις εγκαταστάσεις έρευνας και ανάπτυξης της Γαλλίας. Το εργατικό σωματείο CGT της Γαλλίας επεφύλαξε θετικά σχόλια, αλλά θα εξετάσει τις επιπτώσεις σε όλες συνολικά τις δραστηριότητες της Renault.

Σε μία συμβολική ανταλλαγή η Daimler θα αγοράσει το 3,1% στη Renault και τη Nissan, ενώ και η Renault-Nissan θα αποκτήσει το 3,1% της πρώτης. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες θα αναπτύξουν κινητήρες Renault-Nissan, οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν στο Smart της Daimler και στο Twingo της Renault. Ειδικότερα, η επόμενη γενιά Twingo και Smart «fortwo» καθώς και μία νέα τετραθέσια εκδοχή του θα κατασκευαστούν με κοινά ανεπτυγμένη αρχιτεκτονική. Παράλληλα, θα κυκλοφορήσει και ηλεκτρική έκδοση οχήματος το 2013. Η δε Daimler θα προσφέρει και κινητήρες στα πολυτελή οχήματα της Nissan όπως το Infiniti.

Οι αναλυτές διερωτώνται εάν μία μίνι Mercedes με κινητήρα Renault-Nissan θα συγκαταλέγεται στην κατηγορία των πολυτελών οχημάτων.

REUTERS, A.P.

Τριμερής συμμαχία Renault-Nissan και Daimler

Οι τρεις αυτοκινητοβιομηχανίες κατέληξαν χθες σε συμφωνία συνεργασίας, ώστε να εξοικονομήσουν δαπάνες και να ενισχύσουν την κατασκευή ηλεκτρικών οχημάτων

Σημειώσεις: Το 19,9% της Suzuki ανήκει στη Volkswagen, ενώ η Ford ελέγχει το 11% της Mazda
* Τα στοιχεία των Renault-Nissan εμπεριέχουν και το εμπορικό σήμα AvtoVAZ Lada. Η Renault ελέγχει το 25% της ρωσικής AvtoVAZ. * Τα στοιχεία της General Motors για τις πωλήσεις της βασίζονται σε εκτιμήσεις της.

ΠΗΓΗ: REUTERS
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Essar σχεδιάζει δημόσια εγγραφή 2,5 δισ. δολ. στο LSE

Τα σχέδιά του για μία δημόσια εγγραφή συνολικού ύψους 2,5 δισ. δολαρίων στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου (LSE) ανακοίνωσε ο ενεργειακός όμιλος της Ινδίας Essar Energy. Η εταιρεία θα προσφέρει από 20% έως 25% του μετοχικού της κεφαλαίου, γεγονός που θα καταστήσει τη συγκεκριμένη δημόσια προσφορά μετοχών την τρίτη μεγαλύτερη από ινδική εταιρεία. Τα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση έργων, όπως η απόκτηση ανθρακωρυχείων, αλλά και την ανάπτυξη και εξερεύνηση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, σύμφωνα με ανακοίνωση του ομίλου. Μετά τη δημόσια εγγραφή της, η Essar Energy θα εισαχθεί προς τα τέλη Απριλίου στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου, ευελπιστώντας πως θα καταφέρει να αποτελέσει κάποια στιγμή μέρος του δείκτη FTSE 100 του Λονδίνου.

Η France Telecom σχεδιάζει επενδύσεις 7 δισ. ευρώ

Η France Telecom θα κινηθεί πιθανότατα για επενδύσεις έως και 7 δισ. ευρώ σε συμφωνίες που θα επικεντρώνονται στις περιοχές της Αφρικής και Μέσης Ανατολής κατά τη διάρκεια των επόμενων πέντε ετών, σύμφωνα με δηλώσεις του διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας, Στεφάν Ρίτσαρντ. Οι συγκεκριμένες επενδύσεις θα αποτελέσουν μέρος ενός σχεδίου για το διπλασιασμό των εσόδων της εταιρείας τηλεπικοινωνιών από τις αναδυόμενες αγορές, ανέφερε ο κ. Ρίτσαρντ. Οι αναδυόμενες αγορές αντιστοιχούν στο 7% των συνολικών πωλήσεων της εταιρείας, περίπου 46 δισ. ευρώ.

EPA

Shell: δύο άδειες για έρευνα κοιτασμάτων στην Τυνησία

Η Τυνησία χορήγησε στην αγγλο-ολλανδική εταιρεία Shell Tunisia Offshore δύο άδειες για την αναζήτηση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου στη βόρεια θαλάσσια περιοχή της χώρας. Τα συμβόλαια, που θα έχουν διάρκεια δύο ετών, αφορούν τις περιοχές Raf Raf και Azmour, στις οποίες εκτιμάται ότι βρίσκονται δύο πιθανές πετρελαιοπηγές και τις οποίες μαζί με τη Shell θα εκμεταλλευθεί και η κρατική Tunisian Enterprise for Petroleum Activities. Με αυτήν την κίνηση η Τυνησία αποσκοπεί στην ενίσχυση της προσπάθειας αναζήτησης πετρελαίου, ελπίζοντας στην αύξηση της παραγωγής αργού της χώρας, η οποία προς το παρόν βρίσκεται μόλις στα 70.000 βαρέλια την ημέρα.

Απρόσμενη άνοδο σημείωσε ο αριθμός των εργαζομένων που κατέθεσαν για πρώτη φορά αίτηση για επιδόματα ανεργίας στις ΗΠΑ κατά τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας, καθώς ενισχύθηκε κατά 18.000, στα 460.000 άτομα. Οι αναλυτές του πρακτορείου Reuters ανέμεναν μια πτώση στις 435.000 από τις 439.000 πριν δύο εβδομάδες. Το υπουργείο Απασχόλησης απέδωσε την αύξηση σε εποχική μεταβλητότητα, που οφείλεται κατά κύριο λόγο στις διακοπές του Πάσχα.

Πολλοί μνηστήρες για αγορά μέρους του δικτύου της RBS

Ενδιαφέρον για την απόκτηση μέρους του δικτύου υποκαταστημάτων της Royal Bank of Scotland στη Βρετανία έχουν εκδηλώσει η Banco Santander και η National Australia Bank, σύμφωνα με πληροφορίες του ειδησεογραφικού πρακτορείου Bloomberg. Μεταξύ των ενδιαφερόμενων εταιρειών για τα 318 υποκαταστήματα της RBS φέρονται να είναι επίσης η Banco Bilbao Vizcaya Argenta-ria, η No 2 τράπεζα της Ισπανίας, καθώς και η Virgin Money του Ρίτσαρντ Μπράνσον. Η προθεσμία για την υποβολή προσφορών έληγε την Τετάρτη το απόγευμα.

Απώλειες 4,3 δισ. δολαρίων η GM το β΄ εξάμηνο του '09

Απώλειες 4,3 δισ. δολαρίων στο διάστημα μεταξύ της εξόδου της από καθεστώς χρεοκοπίας (10 Ιουλίου) έως την 31η Δεκεμβρίου κατέγραψε η αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία General Motors. Τα στοιχεία αυτά δεν είναι συγκρίσιμα με εκείνα των παρελθόντων ετών, καθώς η πάλαι ποτέ πρώτη αυτοκινητοβιομηχανία στον κόσμο ανασυγκροτήθηκε εκ βάθρων με τη βοήθεια του αμερικανικού Δημοσίου. Το προσωπικό της μειώθηκε κατά 30% και έχει εστιασθεί σε πέντε κύριες μάρκες (Buick, Cadillac, Chevrolet, GMC και Opel).